

De Rhetorica libri
quatuordecim
auctoritate
magistri Petri de Rhetorica

paritadulis d^r qui p^rem^r ut sibi alio p^romac omdit c^rtem

N. Inv. 1223

J. Augustini Episcopus

AA 11
27

Ista hic continentur originalia

Augustinus de doctrina christiana

Concordantie Evangeliorum beati Augustini

Augustinus de predestinatione

Augustinus de perseverantia

Augustinus de gratia et libero arbitrio

Anselmus Cur Deus homo

Hugo de virtute orandi

Augustinus de vita christiana

Beatus Thomas de anime puritate

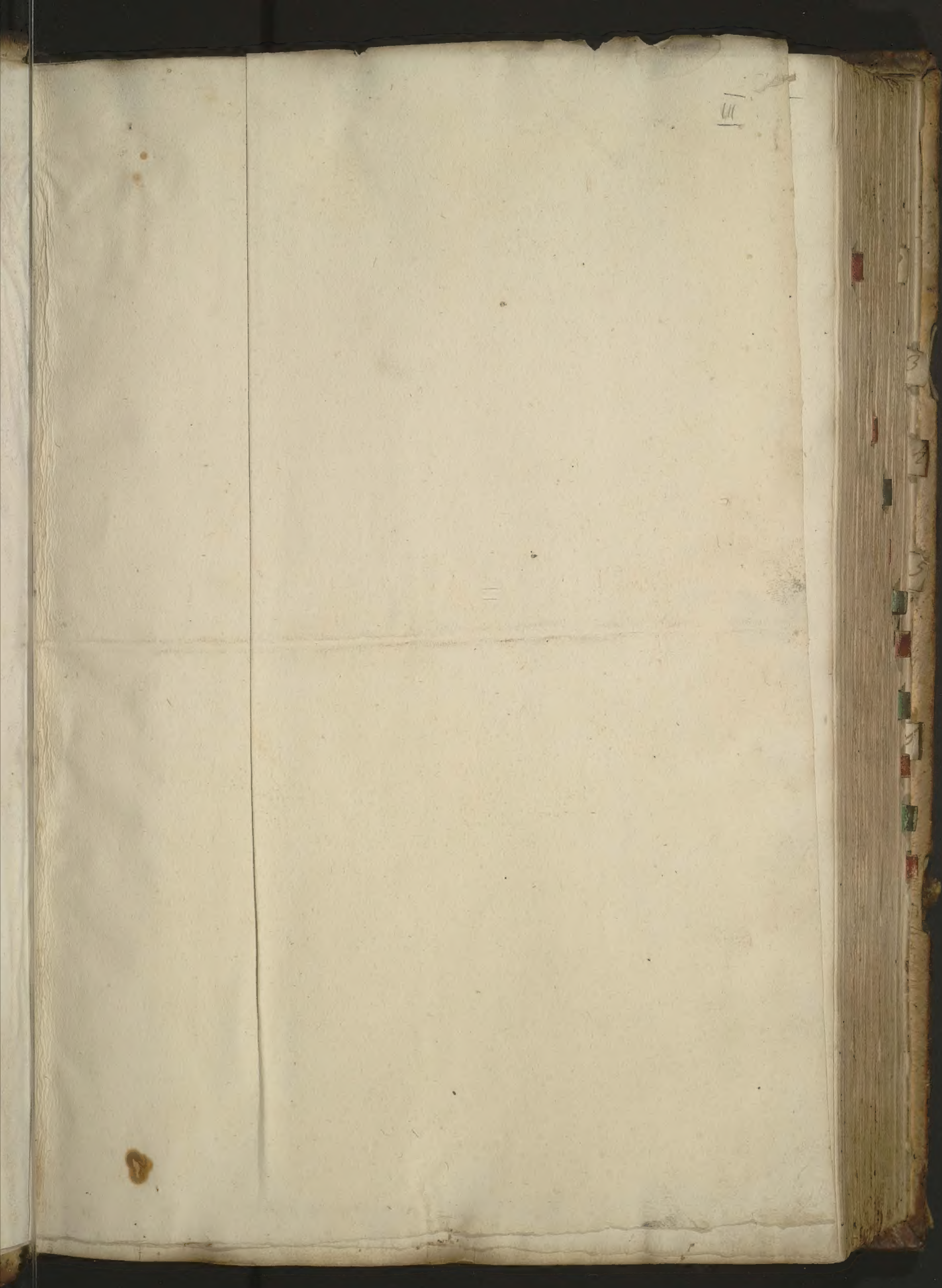
Tractatus magistri Anthonii de gratia de corpore christi

Augustinus de natura hominis

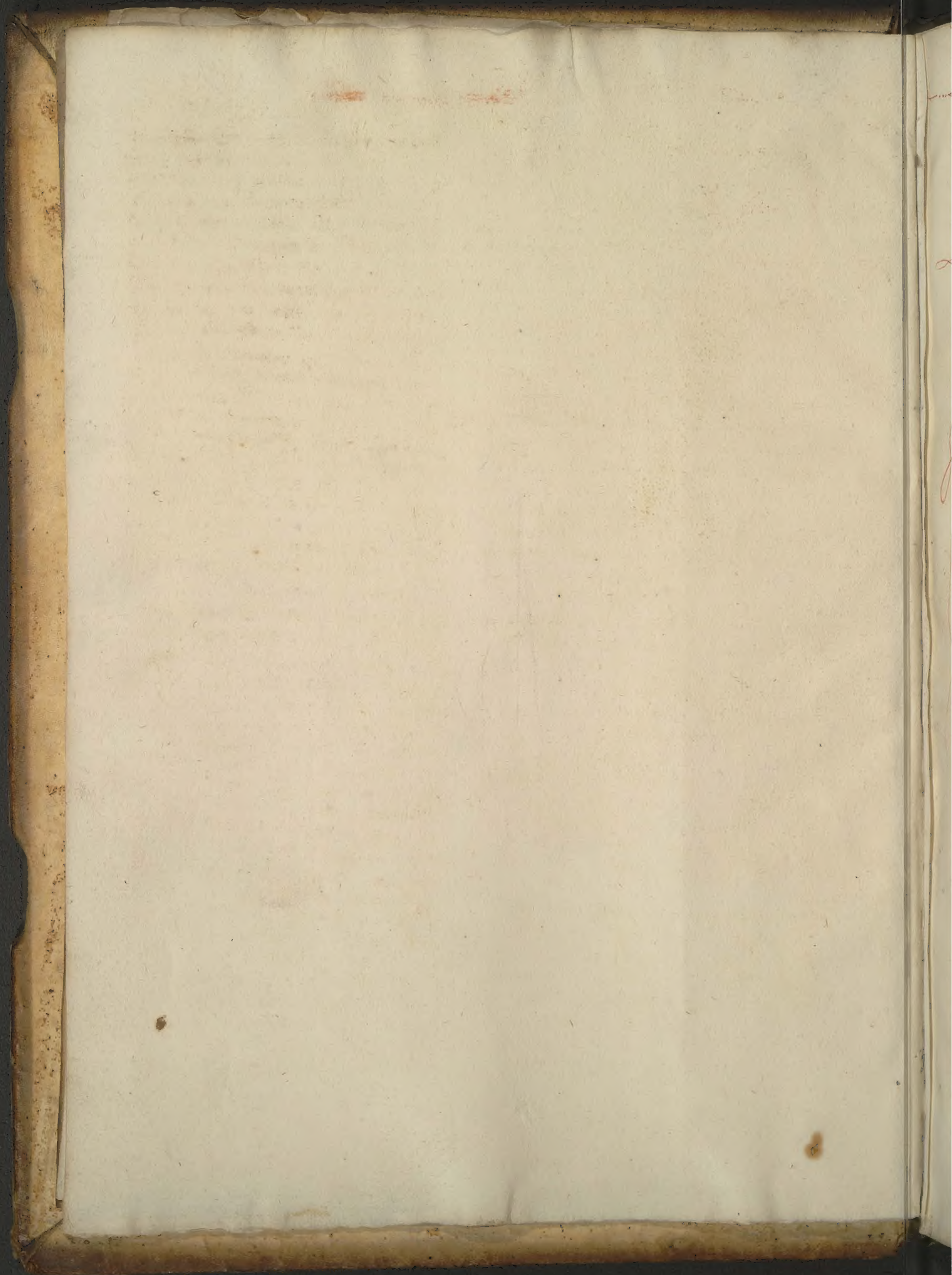

Summa de Libro Reformationis in libris
de doctrina xpiana iuxta augustini

Inter libros & doctrina xpiana in imp-
fatos compissem pfecte ma-
tui qm eis sic totus ad alia
retrahenda in fine compleui
go tunc qui scriptus erat
ubi ad ad locum ubi comemo-
rati est ex cmo testio in
de mltis que abscondit fermetu in
libris mltis fame donec fermetur
totu addidi et nouissim libru et qor
libris opus illud impleui quoru pmi-
tes adiuuat ut scriptis intelligatur et
tus aut quodmo que intelligunt pfe-
da sut In scis sane libro Reformatione li-
bri que plures vocat sapias Salois
qd eis ipm sicut emat idus filius
Syrach scripsit no ita costae sit a me
dam est pteca dicit et omno p babi-
lius compi no esse huc libri actorem
ubi aut dixi qis xlm libris testati
veteis timat auctoritas ex consuetudine
qua iam loquitur etia vetus testame-
tu appellauit aplur aut no videt appel-
lare testametu vetus nisi qd datur est
in mote smai et in eo q dixi & tpm
historia sam Ambrosiu soluisse que-
stionem tamq cotanei fuerit plato et
Jeremias me fecit memoria nam
quid ille opus & qat re sensit in libro
eius legit quo & sacmet & phia scripsit
hoc opus sic mapit sut pcepta quod
inapit prohem scti augusti in qor
libros & doctrina xpiana

Sunt pcepta quod tracta dard sop-
turand que studiosis carid vido
no in comod posse tradi ut no solu le-
gent alios qui diuand erand compta
apparuerit Sed et alios ipi apientis pro-
ficiat qec trad mltitui uolentib et ua-
lentib dicit Si dux ac dux in ea que
& qat re cogitari solet suggerere etia

scienti in no & noget etd anqm ex-
ordiar uidet in mndid esse qis qui in
hoc repraesentat uidetur si no eos ante
placarem etd si no nulli ear pta ista
reprehentur salte alios no mouebit ne
abutili studio ad impiae pignu reuoca-
batur quos moue posset nisi pperatos
pmuntos q mouerent etd in rep-
sentari sut qor opus mnd ad ea que
pcepturi fuerit no intelligunt etd
no ad mltas vi voluerit conati q
fuerit scripturas diuinas scdm qor pcep-
ta tractae neq valuerit explicare neq
apere qd capere manit me laborasse
arbitrabur et q ipi no adiuuabatur
hoc ope nlm adiuuari posse reserunt
terand gen est reprehensu qui diuinas
scripturas ul reuoc bn tractat ul bene
sibi tractae videtur etd qm quid nlm
obseruand? lltus qles nuc tract m-
situi facultate reprehendit scdm libroru
se asscator ul videt ul putat uenim
esse pcepta ista neaa Sed poa totu
qd & illand erand obseruand? lauda-
bilit apitur diuino munere fieri posse etia
mitabur etd omib breuit mnd ne
illis qui qor que scdm no intelligit
hoc dico ita me no esse reprehendend
quia qor no intelligit etd si luna
vtem ul noua sidus ul aliqd clarum
m me vider videt qd ego mcto digito
etd mstrare illis aut nec ad ipm di-
gitu meo vidend sufficet atq eff-
ectoru no pteca in suatse & derent
illi vo qui et ipse pceptu cognit atq
pceptu ea que vidm scriptur obscuri-
ora sut mueni nequenter arbitretur se
digito quid meo videt posse scdm
vo quib et mstrand mndid videt
no posse et illi go et ipi me reprehend-
et mstrat & lumen ocloru diuina sibi
reprehend & pberet & pteca no em si
possid meo meo ad aliqd & mon-
strand moue possid et oclis atq

quibz ut ipa & mōstratō mea ut eae
illud qd uolo & mōstratō cernat. Taz
vō corū qui dūmō mūnē exultat &
sū tūbus pceptis qualia nūc tradere
mōstratō se scōs libros intelligē atq;
tractatē gloriat & ppta me supflua
noluisse sēbē exstmat sic est leui.
enda comōdō ut qzūis magno di
dno latet recordat tū se p homines
didicisse ut lūis & ppta sibi ab an
tomo sūo & ppta vito cypta mona.
cho mōstratō dē qui sū ulla sūa
lūid sūptuās diuāt & memoriter
audiēdo tenuisse & pūdet cogitandō
intellexisse pūant. Aut ab illo ser
uo di Barbaro xano & quo agūiss
fide qd dūssit vūis nup accepimus
quas erat qd ipa nūo dōctōe homie
m plenā noticiā orādō ut sibi re
uelarent accepit iduamē pabus
impetrat ut eadē codicē oblatō stu
pētibz qd qui aderat legēdō pūrent
Aut si qd quisq; falsa esse arbitrat
nō ego pugnāt. Certe em qm nūc
amē nobis res est qui se sūptuās sūas
sine dūce homie nōsse gaudet &
si ita est vō & nō mediocri bono gau
dent. Cōcedam nōcē est vūid quēq;
vūm & ab incūte pūia cōsuetudinē
audiēdi lūguā suā didicisse & aliā
aliquid ut grecā ut qdāuid ut qd
rēterand aut sūa audiēdo aut p qōiez
pceptōre accepisse. Jam go si placet
mouca omēs frēs ne pūilos suos
ista docat quia mōmētō xno ipis ad
venietē spū sūo replētī apū omēs
nūc lūguis locuti sūt. Aut tūc talia
nō pūenerit nō se arbitret xanid esse
aut spū sūm accepisse se dubitat. Qmō
vō & qd p qōiez dūcendū est sine sup
flua dūctat & p quē dōct alio sine sup
flua & sū mōdia tradat qd accepit.
Nōcē tēptem eūc aū credm nē tūc
māci iūsuys & pū sūate & pcepti ad ipz

qd audiendū em atq; dūcendū volum
ire m cāias aut codicē legē aut legēter
pūctatē qd audiē qōiez & expēte m
rapi usq; m tūid relid sūe m corpē sūe
qd cor sūat & aplū. Et ibi audiē mōf
fūbia vba que nō licet qōm loqui aut
vūc dūm iūm pūm & ab illo pōa qd
ab homibz audiē em. Cāucam tūc
tēptatōes supbissimas magis qd qd cōp
tem & ipm aplū paulū licet dūia
et celestī vocē pūand & mōstratō ad
qōmēz tū mīssū esse ut sūcīetā pū
pet atq; copularet eūc & cōtūm
cōnclūd qūis exaudiat orōnē eūis
et dēmosmas respectat qd angelus ei
nūciat pūro tū tradid mōbūid p
quē nō solū sūcīetā pūet sed eadē
quid credēd quid pūq; quid dūcendū
esset audiret & poterat vūq; qd oīd
p angīm si sed abūcta esset quāda cō
dūo si p qōmēz qōmibz dūis vūid
sūid mōstrat nōlle vūctur pūo em
vūm esset qd dām est tēptid em di
stūm est qd qūis vōs di dūis & quāno
tēplo rūsa nō dūet et tōid qd dūcēd
qōmibz tradi uellet & cōd atq; pan
glos pūonaret. Deniq; ipa caritāt qe
sibi qōmēz mōit nōb vūctat astūgt
nō hūc adūid rēfū dūcēd et qd mōf
dūid sūbimēt aūid si qōiez p qōmēz
mō dūcēt. Et certe illud spūone qui
qūid pūam lūet nō intelligebat nōcē
ad angīm pūis mōit nōcē em p angē
sū id qd nō intelligebat expōit aut
dūit m mōit sine qōmēz mōitō re
ueland est sed pōa suggestiōe dūia
mīssus est ad eū. Sedut qd ad cō pūi
sūpū qui nōcēt qūid pūq; ei qd
quāno vūis & lūguā qd m sūptura
illa rēid erat appenit. Vōne tū mō
ise & loqūat & tū cōsūid rēgēdi

atq; mstradi ta magni ppi a socris
 suo aligemena .f. forme et maxime
 pvidus et mme supons accepit no
 uerat em ille vir et quantaq; aid verid
 cosilid pcessisset no ei sed illi qui e
 vitas mcomuta bli do esse retibuedi
 postremo quisquis se nllis pceptis m
 struit diuis mune quecad m sptur
 obsaiora sut intellige gtiatur. bi qd
 credit et m est no esse illa facultatem
 qd ascpio existetm suad diuis mune
 edua qta em di glam qnt et no sud
 Sed ad legit et nlls sibi homi pponete
 intelligit. cur ipse alys affectat exponere
 ac no pcat cos remittit do ut ipi q
 no pformer sed illo intus dote mte
 ligant. Sed licet timet ne audiat adno
 Berue neqm dare dcedas pcurat
 med numularys. Eui go qy ca que
 intelligit pducit atet ut loquid uel
 sedendo qta ego qd si no solu ca que
 intelligit sed cat ca que obseruat p
 dntis culpam ab eis pfito no dlico
 qm nemo ddet aliquid hie si qsi
 suu p m msi forte medacud. nadoe
 m ab illo est qui ait ego sud vitas
 diuis em qemq; qd no accepim qd si
 accepim quid quam qd no accepim
 diuis legit audientib; tras vtiq; quas
 agnoscat enidiat diuis aut ipas tras
 tradit que agit ut aly qd lege none
 runt vtiq; tn id msmuat qd accepit
 Sic ead qui ca que m sptur mte
 ligat expont audientib; tras tras qd
 agnoscat ead offio diuis aut aliter
 papit quo mtelegid sit si lra est
 tradit tras. Hoc est papit quo sit
 legend ut quid ille qui lege nouit do
 lectoe no indiget ad robur mvenit
 a quo audiat qibi sptur sit Sic iste
 qui pcepta que conat tradit accepit
 ad m libi aliquid obsaiat idem

quasda reglar velut quasda tras te
 nes mtelegore aliud no reqrat p que
 pbi qd optid est ratega Sed qbusda
 uestigib; mlagat ad oculid sensu
 su vlls erroe ipse pvenit Aut certe
 mabsurditate pue sine no madit
 euagp qm qd et m ipo ope sat appa
 re possit huc officio so opi nro no
 rae aliq; contduc An si quid ppe
 mo qbuslib; ob sptib; cometer
 videtur esse rnsid huc vie quid m
 hoc libro mgedi uolun tte nobis or
 currit exordium dcliat ptemum
 Inapiunt capitula p libri am m
Duplex modus tradendi sacra scrip
 tura n dnd omis dcta reru sit
 ut signoru m de rebus vtedis ut fru
 endis m diuis sit ut ut fini v dnd so
 la imitate fruedu sit v dnd d; licet m
 effabilis sit tn ut ca effabilis vne diuisi
 mos dnd mvestigatib; v m diuis put
 atq; vueda pvenit ad vera vud et fa
 picad mcomutabilem x dnd puorid
 sit mutabile imutabili pfeire x dnd
 purgato aio bonis q monib; pna par
 xi dnd venied ad dnd coalestem x
 diuis se nob ondt dnd ad nob veniet
 xii dnd pcompaco qut ad nob venit d xiii
 pcontrarias apacones dnd qomies sa
 nadixv dnd resurecto et ascesio dnd
 mtelet futurid iudiciu dnd dnd ead
 que est corp; cui; qd et ut purget xv
 di veniad nob fecit donado pda xvi
 di ead dnd autem dimutedi pda
 xix qy p resurecto corpa mra mutat
 m meli; xx diuis que no mutat m meli;
 pta hoc m peius comutabit xxi dnd dnd
 p dnd se aut ipm et pxim p dnd
 diligendixii no omia diluxeda quib;
 vtm xxi dnd vudid sit alys velle suan
 et vita aie do qd xxi dnd dnd qd nemo
 vniq; ead ne suad odio qut xv dnd p
 apue qd diligit salute corpis sui xxvi

et nōm gen⁹ diligēdū rēd a dō.
p^{ri}mū sū sit⁹ rēd bon⁹ estimatōr q
diligat diligēdū rēd aut cū vclat
omē diligat dū⁹ q^{ue}stio vūd
angl⁹ mclufi sū m duob⁹ pceptis
tātāt⁹ x^{xi} dūalū nob dū diligat fū.
cndō an vūd x^{xi} vūd dū rēfē⁹ ad
nos et sūd frui mētē nūd x^{xi} dū
q^{ue}mē et angl⁹ m dō frūcū sit x^{xi}
fiet x^{xi} sit vū tū nob tēnē nōiūt
sed tū sūe ad p^{ri}mū x^{xi} t^{ri}alib⁹ vū
dū⁹ p^{ri}mū dū⁹ dūi sū qui rē
fēnāt dū sūra sūptūa x^{xi} q^{ue}le
fēnāt dū dū sūptūa tūdāt fūc cū.
tāb lāguēfāt x^{xi} dūi mētē mētē
cūa et t^{ri}alia x^{xi} fūc sūc et cūa.
tē tēnētē m q^{ue} vūa p^{ri}mū sūd x^{xi}
omē dūi sūptūa ad fūc sūc
et cūa rēfē⁹ dū⁹ p^{ri}mū lib⁹
cūm p^{ri}mū dū⁹ dū⁹ t^{ri}alib⁹ fūc

Due sūt res quibus sūptūa
vūc omē tractatō sūptūa.
dū dū dū mētē que
mētē dū sūptūa sūptūa pro.
fēndū que mētē sūnt
de mētē pū dū p^{ri}mū pōtea
dūfē⁹ dū agnū opū et dū dū
et si ad sūptūa dūfē⁹ uerū ne
ad sūptūa tēmeratū q^{ue} sūc si
dū vūc p^{ri}mū p^{ri}mū dū⁹ vūc vūc ad
m illo sū sūc p^{ri}mū q^{ue} opū aq^{ue}
nō m cōgītātō mētē dū q^{ue} vūc iam
trādū tēnē⁹ nō est mētē ne dūc
dūfē⁹ cūc cūc q^{ue} dūa sū cōpū
mētē. Omē cūc res que dūc nō
dūfē⁹ dū dūc nō dūc nō dūc q^{ue}
q^{ue} hābēndā est. q^{ue} cūc aut dūc q^{ue}
dūc cūc dūc q^{ue} dūc dūc dūc dūc
tātē dūc vūc cūc q^{ue} accēpūt ad.
mētē atq^{ue} cūc mētē q^{ue} dūc illi q^{ue}
et illi m cūc pācē anq^{ue} mētē
dūc dūc q^{ue} p^{ri}mū fēcē cēpūt
cōpūc et sūptūa sūcāt tōt mētē
fōm mētēcūc. Sic q^{ue} illi pācē
dūc fūcāt accēpūt. Sic cūc q^{ue} ad q^{ue}.

opus aggredie dū dūc pūc cū dūc
fari cēpūt cō ipō sūgēntē mētēcūc
ut m q^{ue} nō mētē nō sūc nōc pācē.
mētē mētē sed dū mētē q^{ue} dūc
gaudē⁹ cūc nō dūc omē dūc rē
rē sūc ut signorū

Omnis dūc ut rēd ut signorū
sed res p signa dūc dūc aut
nūc res appellatī que ad sūc dūc aliq^{ue}
adq^{ue} sūc dūc lūc lūc pūc atq^{ue}
q^{ue} cūc. Sed nō illud lūc q^{ue} m aquas
amaras mōfē mētē lūc ut ama
ritūc cūc nōc illi lūc q^{ue} cūc.
cōc sūc ad cūc pōfēcāt nōc illud
pūc q^{ue} pūc ymōlāt abrahāc q^{ue}
nāc ita res sūnt ut aliāc cūc signa
sūnt rēd. Sūnt aut aliā signa quorū
omē vūc m sūc dūc q^{ue} sūc vūc
nemo cūc vūc mētē mētē aliq^{ue} sūc.
dūc q^{ue} mētē q^{ue} appellatī
signa. Res cūc vūc que ad sūc
aliq^{ue} adq^{ue} dūc omē signa
aliq^{ue} res cūc q^{ue} dūc nōc res est
omē mētē. Nō aut omē res cūc
signū est et itō m q^{ue} dūc rēd
atq^{ue} signorū cūc dūc loq^{ue} ita lo.
q^{ue} mētē ut cūc si cūc aliq^{ue} adq^{ue}
ad sūc pōfē⁹ nō mētē pūc.
cōm q^{ue} pūc dūc pūc dūc sūc
dūc mētē mētē q^{ue} tēcām dūc nūc
mētē cōfēcāt cūc q^{ue} sūnt nōc nō
cūc pūc sūc sūc cūc m dūc rē.

Res go alie sūt quib⁹ frūcū est
alie quib⁹ vūc alie que frūcū
alie que vūc q^{ue} quib⁹ frūcū
est nob dūc fūc q^{ue} vūc vūc
q^{ue} tēcāt ad dūc adūc et
q^{ue} amīcām ut ad illas que nob
dūc fūc pūc atq^{ue} q^{ue} mētē
pōfē⁹ nob vūc q^{ue} frūcū et vūc mētē
vūc cūc si cūc quib⁹ vūc est
frūcū vūc mētē cūc nōc et

et ad id aliqui eam defleat ut ab his re-
bus quibus fruendum est obtineat ut retineat
mur ut et reuocem inferiorum amorem prope
diti et in quibus sit uti uel frui

Erit enim est amoris inquit alicui rei
pro seipsum uti aut est quod in vultum
venit ad id quod amat obtinendum refertur
si tamen amandum est per usus illius abusus
potest ut abusus nominanda est. Quod ergo
si essent per se qui sic vult non nisi
in propria possemus eam quod per gratiam mi-
seri et misericordie frui cupimus in propria
rebus vellemus opus esset ut celestibus ut
maximis vultibus quibus utendum esset ut
ad propriam qua fruendum erat pervenire valeamus
et si amenitates uteremur et ipse gestus
vultuum nos delectaret vultus ad fructum
dum quis quibus uti debemus nollemus cito
vultu frui et per suavitatem implicari
alienare a propria cuius suavitatem faceret
vultus sic in quibus mortalitatis vultu per gratiam
nantes a deo si redire in propriam volumus
nisi bene esse possemus utendum est hoc modo
non fruendum ut in vultibus de per que
fata sunt mortalitatis conspiciantur. Hoc est
ut et rebus corporalibus spiritualibus quod eterna
et spiritualia capiamus. c. v. 24 et sola

Rerum trinitate fruendum sit
est et quibus fruendum est pater
est et filius et spiritus sanctus eadem quod tamen
tas. Summa quod res est una quod res
omnibus ea fructibus si tamen res et non rerum
omni causa sit. si tamen et causa non enim fa-
cile nomen quod tamen excellere conveniat in-
veniri potest nisi quod modo ita dicitur tamen
hoc unus est ex quo omnia per que omnia
in quo omnia ita per et filius et spiritus sanctus
et singulis quibus eorum et spiritus omnes
una sunt pater nec filius est nec spiritus
sunt filius qui nec pater est nec spiritus
sunt spiritus nec pater est nec filius. Sed per
tamen per filium tamen filium spiritus sunt tamen spiritus
sunt. Eadem ita et tamen eadem incommuta-
bilitas eadem maiestas eadem pater in pater

omnibus in filio equalitas quod spiritus sanctus
omnibus equalitas quod concordia et tria hoc
vult omnia tamen per primum et tria omnia
per filium et nexa omnia per spiritum sanctum
et in deo deus licet ineffabilis sit tamen ut

Diximus ne alii tamen ineffabilis
quod et sonum aliquod dignum deo
tamen vult in me alium quod dicit vultisse
sentire. Si autem dixi non hoc est quod dicitur
vultisse hoc vult ergo. scio nisi quia et
ineffabilis est. et aut a me dicitur est
si ineffabilis esset dicitur non esset. ac per hoc
ut ineffabilis quod dicitur est dicitur quod
et hoc tamen dicitur aliquid dicitur et sit ne-
scio que pugna vult de tamen si illud est
ineffabile quod dicitur non potest non est ineffa-
bile quod ut ineffabile dicitur potest. tamen pu-
gna vult de silentio tamen quod vult
paranda est et tamen deus ad et illo in
digne dicitur potest admisit quod vult
et vult in vult in laus sua gaudere
nec vult non modo est quod dicitur deus
non enim reuera in seipsum istam dicitur
sunt ipse cognoscit. Sed tamen omnia la-
tente lingue sonos ad aures eorum sonus
mouet ad cogitandum excellentissimum quod
et mortale quod magis et in et diuinitas

Nam tamen vult deus inuestigantibus
cogitat ille et deus et ab his et
qui alios et suspiciant et vocat et co-
gitat deus suae maiestatis suae maiestatis quod co-
gitat ut aliquid quo in se maiestatis in se
sublimis illa cogitatio conatui attingere
Sane enim quod diuinitas mouet bonis per
eis que ad corpus sensum per tamen eis que
ad animi intelligendum per tamen qui
dicitur sunt corporis sensibus aut ipse celum
aut quod modo perfectissimum vult aut
ipse magis et deus esse arbitratum quod
si est magis ut contendit aliquid luadum
ymaginat quod quod ut in se maiestatis ut ea
forma que optima vult in maiestatis suspiciant
suspiciant cognoscit aut quod corpus
figura cogitatio sit eadem ceteris anponit
et si vult deus deus esse non putat

et potius multos et inuicibilis equalis
ordis deos etiam eos in putat aliquis
corpus videtur ex parte ita figuratos amodo te
nent illi aut qui per intelligentiam pergit
videtur quod deus est omnibus cum naturis
non solum visibilibus et corporalibus intelligi
bilibus vnde et spiritualibus omnibus mutabi
libus perferunt omne in tantum per se
et si dimittat nec quisque inveniri per
qui hoc deus credit esse quod est aliquid
melius Itaque hoc deus esse omnis consensu
unt quod etiam rebus omnibus an ponit
et vnde duo modo putat in quibus vivencia
prevenitur ad veram vitam et sapientiam
Et quoniam omnes et deo cogitant in unum
aliquid cogitant illi soli per se non
absurda et indigna existimant et deo
qui vitam ipsam cogitant et quicquid est
foris ostendit corpus et vita vivit ut
non vivit statuit et vivente non vivit
an ponit etiam quod ipsam viventem cor
poris quod in se luce perfulget qualiter
magnitudine perfulget perminuat quantaliter
perfectudine ornet alius esse ipsam ad
vita qua vegetatur intelligitur et quod
illi melius que ab illa vegetatur et aliter
dignitate incompabili perferunt etiam ipsam
vita pergit inspicere et si eadem in se
vegetante invenierunt qualiter arborum est
et proponit ei sentienter qualiter est per se
videtur et hinc rursus intelligitur qualis
est hominem quod ad aliquid inmutabilem
venerit etiam quicquid aliquid incommuta
bilem cogitur ponere Illud autem et vita
que non aliquid et sicut aliquid sapit sed
est potius ipse sapientia Sapientia enim mens
et accepta sapientia antequam adipiscitur non
erat sapientia et non sapientia nec fuit vnde
quoniam inspicitur nec esse potest etiam si non
videtur nullo modo plena fiducia vita
incommutabilis sapientem commutabili vite
an ponent ipsam quod regulam vitam qua
illa clamabat esse meliorem incommu
tabilem videtur nec usque nisi super sua

nam videtur et quoniam quid se mutabiles videtur
et ex quibus prius sit mutabile inmutabile
Nemo enim est tam in principis preferre
insusceptus qui dicit vnde sit incommuta
bilem sapientem vitam mutabile esse per se non
videtur enim quod interrogat vnde sita omnibus ad
expansionem quoniam atque incommutabilis presto est
et hoc qui non videtur ita est quod etiam in sole
aut in per se ipso locis ostendit eum tam clare
ac per se lucet fulgor in se ipso etiam aut videtur
et refugit consuetudine vnde carnalium
invalida mentis acie gerit per se ipso
morum quod contrarios per se ipso ab ipso per se
repugnant quoniam et posteriora atque inferiora
statutes quod illud quod est melius atque perfectius
consistentur et ex quibus purgato ad bonum
quoniam quod moribus patria per se ipso
Quia illa vitate per se ipso sit que mens
mutabilis vivit et in ea finitas et auctor
et conditor vnde sitate rebus quas condidit
consulat purgatus animus est ut et per se ipso
illa luce valeat et in se ipso per se ipso
per se ipso quod ambulat quoniam et quod navi
gaum ad per se ipso esse arbitrum non enim ad
eum qui vnde per se ipso est locus mouem per se
bono studio bonis quod moribus xi et remedium
Quod non possemus si ad deum conualescere
ipso sapientia tate et in se ipso in se ipso
grue signat et vivendi nobis per se ipso
non aliter quoniam in se ipso quoniam et nos quod in se ipso
sumus Sed quod nos ad ad illud venimus
sapientia facimus ipso ad ad nos venit ad
quoniam superius quod sitate per se ipso
est et quoniam ad nos ad illud venimus etiam
lesum ipso ad ad nos venit quod in se ipso
existimata est Sed quod stultus est et sapi
entia est quoniam et quod in se ipso est et for
tius est quoniam ad go ipso sit per se ipso
se quod per se ipso ad per se ipso et non se nobis
Et ad sano et per se ipso et ad nos ve
nit et interiori oculo vnde sit mens
per se ipso quod oculus illud in se ipso in se ipso
quod quod oculus et carnis appare dignata
est etiam enim in sapientia et non potest in se ipso

p sapiam cognosce dicitur placuit de p stulticia
predicator saluos facit credentes no igit per
locum spacia veniens sed in carne mortali mor:
talibz apparens venisse ad nos dicit. Illuc
go venit ubi erat q in hoc mdo erat et mdo
p ad fatus est. Sed qm cupiditate fructu p
ipso natus eratua. homines cōfigurati huc
mdo et mdo nocte cōgredisse vocati non
ead cognouerunt. p pica dicit em et mdu
p ad fatus est. Itaqz in sapiā di no potat
mdu p sapiam cognosce dicitur. Cur go ve nit
ad hic esset. nisi qd placuit de p stulticia
predicator saluos facit credentes c xiii sem
pano **qualiter ad nos venit deus**

Quomodo venit nisi q vbi caro facta
est et qitavit in nob sicut ad loqm
et id qd amo germin in audiat am
p aures carneas illabatur. p p sonit qd ex
et gestant et locuto vocat. nec tñ m enā
sonit cogno nrd dūnt. sed apud se ma:
nes integra forma vras qua se mfmuet
auribz sine aliq labe sue mutacōis assu:
mit. Ita vbi di no cōmutatū caro tñ
fām est ut qitaret in nobis c xiii per

Sicut aut curatio **contra p ad nos**
sanādi via est ad **diu homines**
sanitate sic ista curatio p dōres curantes
refacēdos q suscepit et que admodū me:
dia ad allegat vlned no mōpōste s
apre id facit ut vlnali vlnitate quē
pūctus cōsequat. Sic mediā sapiā p
homie suscepim nris est a cōmodata.
vlnedibz dēquēdā cōtrarys curas et d
qēusqz sibiū. Sū ead ille qui mēdatur
vlnedī corpū adqūat quēd cōma. Sū
frigidū cūctū ut quid sūd vē si aliq
cūpū adqūat et quēd sūd sicut em:
tqūlū ut nōis vlnedī mōdū ut oblo:
quā oblongo ligaturū q ipam nō aīd
mēdus omibz sed slem sūd cōptat

Sapientia de
Sic sapiā di homines cūctis se ipam ad:
qūat ad sanādū. qd em mediā
tūp mediā. Itā go p sūpū qmō
lapsus est qūctatē adqūat ad sanād

Serpens sapiat deceptus sum. di stulticia
liberā dūc admodū aut illa sapiā v:
tabat erat vō stulticia cōtrarys
dū. Sic ista que vocat stulticia sapiā
est vlnedibz dūm. Nos t mōlitate ma:
le usi sū ut mōrtem pūm mōlitate
tū usus est ut vlnedibz. Corrupto aīo
femē mgressi est morbus. mēgro cor:
pore femē pcessit salus. qd ead cōra
pūct qd al xēmplo dūct em vlna
nra curatur c xv **et resurrex et qre**
no dū mulier futurū iudicē terret
am vō sūd qd ligamēta mēbr et mē:
neribz nris adqūata illa sū qd p
femē deceptos p femē natus qmō
homie mōrtales mōrte mōrtibz et
berant mēdā qd alia diligētibz. Cōsi
dēctibz quos mēdū opus pagēdi.
necās nō caput ut a cōtrarys ut a sū:
bus mediā xpcane apparat mēdū
qam vō credita dō a mortuis resurrex
et mēdā ascesio magē sūc sūct nra
pūct mēdū em quā vō lūctā p nobis
dū postur qui ead qd qūct m pūct
resurrex. Cūta go se fiduā sūct cre:
dēct cōsolat. Cōsūct qūct quā p
nō credibz passus sū. Itā go mōx vi
uorū atq mortuorū cōpēct c cōlo
magnd timorē mēct nōlīgētibz
ut se ad diligētiā cōdāt cū q mag
tū agēd dēct quā malē agēd
formāt. Cūct aut vōis dū aut quā
cōgitatione capi p pūct qd ille m sū
datur. est qm ad cōsolatōm quā tūct
et sū sū tū. dū quo pūct dūct qm
vūct fiduā cūct q tūct cūct quē
nō dū vūct qm et dōna vūct
pūct ad mēdū cūct sūc ut id qd em:
dū esse facēdū nō sūct sūc mēdū
sed al ad dūctōm faciam c xv **et**
emā que est cor cūct qūct ut purget
et em cūct corpus cūct sūc aplia
dōna cōmēct que qūct cūct cū

duat corpus qd fluid mlt mltis dul-
sa officia gentibz nob vntate et cari-
tate taqz samitate aspergit. Et autē
hoc tpe et purgat medicinalibz qbus
molestis ut eruta & qe pēdo mēdū
sibi copulet dūge caraz nō qntem ma-
clām aut rugā aut aliquid quius c
xviii *qz vema nobis fecit dona do*

Porro qm in via sumus *peccata*
nec via ista locū est sed affectū
quid mltitudinē quasi septa quedā
spmosa pitorū malicia pitorū dē
liberalibz et misericordiā facit potuit
qm seipm nobis via qua redirem
substie voluit msi ut omnia donaret
pāa conūsit et grauit fixa reditus
nri mēdū p nobis dīspus eucleret c
xviii *qz eade dedit auctoritate dmit*

Has igitur clauces dedit *tendi pāa*
eade sue ut que soluet in tra solu-
ta esset et malo et que ligata in tra
ligata esset malo. Scilicet ut qsqz
in eāa eue pāa dmitti nō crederet
nō ei dmittent. Quisquis autē crederet
se qd ab eis correderet autē in eius
eade gremio cōsatur. eade fide atqz
correctione sanaret. Quisqz em nō
credet dmitti sibi posse pāa fit dte-
rior & spandū quā mlti illi melius
qm malū esse remanet vbi dīspu-
tu sue conūsiōis mfidus. Et mlti

c xix qz p resurrectionē corpa nra mu-
tam vō sicut am qd *tantur in meli*
mors est uite pōr morū qd relatio
que fit pēntēdo sic et mors est car-
aia ad omibz p pme resolutū et quō
animi pāa pma qua pōres mores
p dūtos mīmit reformāt in melius
Sic et corpus pāa qd morte quā vī-
culo pāa omibz dētem credendū et spe-
randū est resurrectionē tpe in melius
comutari ut nō caro et sanguis nēdū
ei nō possident qd fieri nō potest qz
ut corruptibile hoc induat incorruptū

et morte hoc induat immortalitē nllā
qz faues molestia qd nllā paret mōi
genia. Et pāa qz aia ad sumā quēte
vehetur c xix *qz nō mutat in meli*

Quius pāa qz in pēus cōmutabitur
aut am? nō morit que mō nōqz
incipit cōfigurari vitā in gūore mor-
tē corpus. Et nōqz ad cōmutatōē cōstet
habitudinē sed ad lucidā supplea reuini-
sat. Hoc itaqz fides habet atqz ita se tem-
pale credendū est nōqz animi nōqz corpus.
quānd om mō mterat pāa sed impi-
os resurgē ad penas inestimabiles pios
aut ad vitā etnā c xxi *qz dīppr dīd*

In qis igitur omnibus vobis ille tm sū qbz
fructū est quas etnās atqz mōmūta-
biles memorat. Ceterū aut vtrū est ut
ad illarū pfructū pvenire possim? nos
itaqz qui frui et vtrū alijs vobis aliqua res
sum? magna em quē res est homo sū
ad ymaginē et similitudinē si nō mōmū
mortali corpe includit. Sed mōmū be-
stias rōnalis aie qonoc pōllit. Itaqz
magna qstio est vtrū frui se qonoc
an vā dēat an vtrū pceptū em est
nobis ut diligam? mōmū. Sed qntur
vtrū p se qd ab homine diligendū
sit an p alius. Si em p se frui cō-
si p alius diligendū. Sed aut p se
diligendū est mō cōsatur vita etnā.
Cū al si nō dīd nō tm spēs eius nos
hoc tpe cōsolat. maledicā aut homo
qui spēm suā pōnt in homine. Sed nō
scipō quisqz frui dēat. Si liqz ad illū
qua nec seipm dēat p seipm diligere
sed p illū quo fructū est. Quē est
quippe optimū homo ad totā vitā suā
pgit mōmūtam vitā et toto affā
mēnt illi. Si aut se p se diligit
nō se refert ad dīd sed ad seipm conū-
sū nō ad mōmūtam aliqz qntur

cyozb

cyozb

2

Et pro ea id ad & sequitur aliquo scilicet quia
melior est ad totum heret atque ad singulum
incommutabili bono quam ad modum ut ad se
ipsum relaxatur. Si ergo tempus non pro te debet
diligere sed pro illud ubi dilectio tua rati
fuerit finis est non succedat aliud quod si est
ipsum pro deo diligere. Hec enim regula dilectionis
diuina constituta est diligere magis proximum suum
quam te ipsum. Item vero ex toto corde ex tota
anima ex tota mente ut omnes cogitationes magis
et omnes vires tuas et omnes intellectus in
illud totius conferas a quo quod ea ipse
que conferas. Sed aut aut toto corde tota
anima tota mente tota virtute nullam partem
vite tue reliquit qua debeat variare et qui
locum dare ut alia re velit frui. Sed quia
quid aliud diligendum venit in animo illud
rapiat quo totus impetus dilectionis currat
cuiusque ergo recte diligit proximum hoc ad deum
debet agere ut eam toto corde ipse tota anima
tota mente diligat deum. Sic autem cum di
liges tamquam teipsum totam dilectionem sui et
ipsius illius refert in illam dilectionem dei que
nullam a se remouit duci ex parte cuius
diuina ne minuat. **xxii non omnia dili**

Non autem omnia diligenda sunt. ut minus
quibus utendum est diligenda sunt. sed
ea sola que a nobis in societate quibus
referuntur in deum sicut est quod angelus
aut ad nos relata beneficium dei per nos mori
gent sicut est corpus. Nam utique magis non
dilexerunt filius persequendum se quo tamen usi
sunt ad promouendum deum. **xxiii ut viciis**
sit alius velle diuini et vita anime deo heret

Quoniam ergo quatuor sunt diligenda. vnde quod
super nos est. aliam quod nos sumus. tunc
quod ipse nos est. quod in infra nos est. &
secundo et tertio nulla. **xxiiii danda sunt**
enim quod exadur a caritate remanet illi dei
lectio sui et dilectio corporis sui. **xxv**
enim animam ab immutabili luce omni re
gnatore id agit ut ipse sibi regnet et cor
pori suo et deo non per nisi a se et cor
pore diligere. magnam autem aliquid se adeptum

putat si et socer et alius hominibus diu
ri potuit. Inest enim viciis ad id magis
appetit et sibi tamquam deo vendicare
quod vni ipse debet deo. Tunc autem sui dilectio
melius odium vocat. Inimicus est enim quod
vult sibi seruire quod infra se est. ad ipse
superiori seruire noluit. Retinuit enim quod deum
est qui autem diligit iniquitatem odit amorem
suum et deo sit in finem amorem. et a mortali
corpore cruciat. Necesse est enim ut id diligat
et cuius corruptione pergrauetur. In mor
talitas enim et corruptio corporis. et san
tate anime existit. Sanctas autem animi
est finissime ingere potest. incommu
tabili bono deo. Sed vero et ab qui sibi na
paret sit. Hec est hominibus dominari affectus
tunc intollerabilis omni modo superbia est. ad
nemo ergo se odit et quia quid nunc ad
aliqua secta questio fuit. **xxvi in deo**
ducta quoniam nemo carnis suam odio habuit

Sed non corpus suum quisquam odit vni
est enim qui autem apud nemo nunc carnis
suum odio habuit et qui non nunc diuini
male se esse omni in corpore fallit. Sed
non enim corpus suum. sed corruptiones eius
et pondus odit. non itaque illud corpus
sed corruptum corpus et celerimodum no
luit. Sed putat nullum corpus esse si
tunc fuit quod tunc aliquid esse animam putant
et autem carnis quoddam et laboribus qui
persequi videtur corpus suum qui hoc certe
facit non id agit ut non habeat corpus
sed ut queant subiugari et parati ad opera
nece. Libidines et male vitas corpe
et consuetudines et ineluctabiles anime ad finem
deum in finem per ipsum corpus laboriosum
quoddam ineluctabile persequi affectum nam
non se in finem sed curam sue validitatis
gerit. Cui autem per se id agit qui nunc
in eo suo corpori ad illud ingerit in quo
fallit eos quod legunt. Caro corruptibilis ad
usum spiritum et spiritus ad usum carnis qui
enim sibi inuit abisunt. dandum est enim

hoc per modum carnalis consuetudine
adversus quod spiritus concupiscit non ut im-
mat corpus sed ut concupiscat eam eius
et mala consuetudine contra faciat
spiritum subigat quod naturalis ordo deservit
etiam enim hoc est per resurrectionem ut cor-
pori non ad quiete summa spiritui subdi-
tum immortaliter regat. Hoc est in hac
vita meditari debet ut consuetudo car-
nalis mutetur in meliorem nec inordinatam
mentibus resistat spiritui. Et donec fiat
caro concupiscat adversus spiritum et spiritus
adversus carnem non potius resistere spiritui
sed principatum quia magis quod diligit
voluit esse subditum meliori nec potius
resistere carnem sed per consuetudinem vinctam
quod apertum est pergerit inordinatam nature
lege moluit. Quod gogit spiritus in do-
manda carne ut soluat male consuetu-
dinem quod patitur pervertit ut fiat pax con-
suetudinis bone. In nec ipsi qui falsa
opinionem et pravum corpora sua detestantur
pari esset vinctum ordinem ut per sensum do-
lens amittit (etiam si alio tanta carnalis
sensus remanet quantum erat in duobus)
nisi aliqua res que proponenda esset vinctum
Isto atque quod dicitur facit ostendit eis
qui sine permatia verum regunt quoniam certum
sit apostoli spiritum ubi ait nemo enim vinctum
carnem suam odio quit addidit et secundum nu-
trit eam et fouet sic spiritus carnis. **xxv**
et papue diligit homo salutem corpus
Modus quo diligendi papient: su-
mus est hominem et quod se diligit
ut possit sibi. Etiam autem se diligit et pro-
desse sibi velit. Substat deinde est
precipiendo et quod corpus suum dili-
gat et ei ordinatam prout quod consulat
videt quod diligit eam corpus suum id est
salutem que atque integritatem velut que ma-
gis est aliquid itaque amplius diligit
aliquis pro quod salutem atque integritatem
corpus sui non in malum et dolorem et amissionem.

Cor. Diligens
est

ones non in bonum in malum voluntarias. re-
pisse inveniunt. Sed et alia que amplius
diligent saltem consequentur non ergo propter quod
quod dicitur est non diligit salutem atque in-
tegritatem corporis sui quia plus aliquid dili-
git non et auarum quibus pecuniam diligit
tamen emit sibi panem quod ad facit dicit pecuniam
quod in malum diligit et augeat et faciat. Sed
quia plures existimat salutem corporis sui
salutem que illo panem fulat. Super nata nemo
est de manifestissimum. Quia disputat quod
tamen plerumque nos facit cogit error impiorum
et xxvi et nemo genit diligit dicitur verum
Ergo quoniam preceptum ad premissum sit
tamen non opus est ut quisque et corpus suum
et sensum suum diligit quoniam id quod sumus et
id quod infra nos est ad nos tamen pertinet magis
causa nec lege diligimus que in bonis per
mulgata est non et bene se atque corpora
sua diligit restabat ut et illo quod superius
nos et et illo quod in nos est preceptum su-
mum. Diliges magis dominum deum tuum et totum
corde tuo et ex tota anima tua et ex tota mente
tua et diliges proximum tuum sicut teipsum. In
his duobus preceptis tota precepta legis per-
et et per se sunt itaque preceptum est dilectio
et ea gemina et dei et proximi et si te
totum intelligas et amas et corpus eius.
Quod enim constat ex amorem et corpore nullo
verum diligit dicitur genus in his duobus
preceptis premissis. Etiam enim percurrat dilectio
eo dei cuius est dilectionis modus preceptus
apparcat ita ut tota in quod consistit et
dilectione tua in deum vultur. Sed ad
deum est diliges proximum tuum sicut te ipsum
sunt et tui ad se dilectionem non premissa est
et xxvii Verum bonis existimatur qui dili-
git aut iuste et sancte **git diligit et dicitur**
iuvit qui verum integer existimator est
ipse est qui ordinatam habet dilectionem ne
aut diligit quod non est diligendum aut
non diligit quod diligendum est ut amplius
diligit quod minus diligit et est aut que

quis dicit per se

diligat qm min? ul ampli? diligendū est aut
min? et ampli? qd que diligendū est. Ois
pator magnū pator est nō est diligendus
et ois qd magnū hō diligendū est p? dū
dus vō p? p?m et si d? est omi hōmī
ampli? diligendū est. Ampli? quisq? dū
dēt dilige qm p?m tē ampli? aliū
qd diligendū est qm corp? nrm qd p? dū
omī ista diligēda sūt. Et p? nobis? ali
hō dō p?ui qd nō p? corp? qd corp? p? aū
vuit qua frui dō hōmī aut? que dili
gēdi sūt. Sed ad omībus p? nō possit
hō potissimū cōsulendū est qui p? locorū
et tpm ul quandā rē oportū habebit
cōstruat tibi quā quād? p?te uigant? sūt
em si tibi habebat aliquis qd dari op
teret ei qui nō habet nec duobus dari
posset? si tibi darent? duo quorū neuter
aliud ul indigētia ul eiga te aliqua ne
cessitudie suparet? nichil iustus facit qd
ut forte eligēs aī dandū esset qd dari
vtrūq? nō posset. Sic in hōmībus quibus
omībus cōsue? neqas p?orte tūdū est
put quisq? tibi ipat? colligat? mīseri
potuit. **xxxviii. Recti tū aut velle ut oī**
Omīa aut nō qui diligat dū
frui possit dō p?m cor diligam?
quos ipi adiuvam? p?m cor aqūis
adiuvam? p?m? quorū et indigētia ad
utorio et indigētia subuenim? p?m ne
ipi quibz cōferim? aliquis comodi nec
ab eis ut nob? cōferat? attēdm? velle
tū dēdm? ut omēs nobisad diligat dū
et totū qd eis ul adiuvam? ul adiuvam?
ab eis ad vnu aliud fīne referendū est. Si em
in tēatū neqas quis aliqūe diligit si
stionē et tadq? magno ul cō sumo bono
eius ate p?stuit omēs diligit qui p?nd
eid diligit nō p? illos sed p? eid quem
p? diligit et qntū est in eui? amore
feruētor tū agit quibz modū p? ut qū
ūis diligit et tātū em plūibz caput oīe
et que frigidiorē vult exatit eid qntū p?
laudi? illi? Si aut cō vēmde inuenit

obit in illo vāse mē? obad dila sui et
quibz modis valit mīst ut auferat
arūos nos in p?actat. Alēto mē? dī agē
tūemur quo p?ui sūt vūc est et a quo
habet omēs qui eid diligit et q sūt et
q eid diligit et quo mī mētū nē cui
qm possit cogitū dīp?lū et qui se mī
dilig? nō ut sibi aliqū sed ut eis qui di
ligat cōmū p?mū cōferat? qd est ipi
que diligit? qd effiat ut et mīcos nros
diligam? nō eos tūemur qā nobis qd
diligam? auferre nō pnt? sed mīseram
potius qā tātū magis nob? dēdm? qntū
adidū que diligit? separati sūt ad quem
si comisi fuerit et illud tadq? bī fīd
bonū et nob? tadq? socor tādū boni ne
atē est ut diligit? **xxxix. qūo vntū m?**
geli mētū sūt in duobz p?ceptis.
Orit? aut in hoc loco nō nllū qūo
et angelis qūo em fructes eū ipi
bī sūt quo et nob? frui dīdām? et qm
to in hac vita frui ul p?speculū ul
p?mīna tātū nīar p?gnatōr tollera
dūc? sustinem? et arēdm? p?mre cupi
Sed vntū ad illa duo p?cepta ul dīcō
p?mcat angelorū nō vntū nllū qūi
p? nāq? nllū hōmī exēpit ut p?m dī
ligam? et ipi dūo mēno and? et aplū
paulū nā illi cui duo ipa p?cepta p?r
tulerat atq? in eis pēnd? tōnd? tōnd? p?p?as
q dīcāt ad mīrogat? eid dūc? et qd
est mē? p?m? hōmīz quēz p?o sūt et
standēm ab vltm in qerūto mādūsse in
latrones et ab eis gūu? vlnēdm? sanand
et seminiūdm? esse dīcād? Cui p?m esse
nō dēdm? mī? qui eiga illū mētādū atq?
mādū mīcos cōtūit qūa ut qd q mīto
gaucat mīrogat? ipi p?ctur? Cui dūc?
aut vāt et tu sūt sūt ut eid vūlū p?m
esse mīllū? aī ul adqūēq? est offīdū
nūc si mīdīg? ul exāndūdm? esset si m
dīgēt et quo ē iam cōsūis ut at illi a
quo et nob? hoc vīssim? exāndūdm? est p?
p?m? sūt nī? p?mī em nōm ad aliqū

est nec quis qm esse p p m m si p p m p p
n l m aut exceptu esse cui m m m e n e
get officu d r u s n o v i d e t q n u s q a d
m m c o s e t a d p o r t e t u d e s t c o d d u o d u e
te d i l i g i t e m m c o s v r o s b n f a c t e q u s
q u i o d e r u t n o s q t a q p a u l q d e c t a d
d i a t n a d n o a d u l t a b i s n o h o m i a d u
f a c i e s n o f u r a b i s n o c o m p u s i e s e t s i
q i s t a d m a d a t u d m h o c s e r m o e r e c a
p i t u l a t d i l i g e s p p m t u d s i t t e p m
d i l e c t o p p m m a l u d n o o p a t u r d i s q s
q o a d u r a t n o d o m h o m m e a p l r
p r e p i s s e c o g i t f u t e n q a b s u r d i s s i m u d
e t s c e l a t i s s i m u d e s t f u i s s e v i s u a p l o
n o e s s e p a m d i q u o a u t n o x p i a m a
m i a a d u l t a u t u p o r e a u t e i d o m d e r u t
a u t c o m p u e i t u p o r e e t d o s i d m e n t e
e s t d i c e m a d f e s t u d e s t o m e m h o m m e p
p m e s s e d e p u t a n d q a c i g a n e m n e z
o p a n d u e s t m a l u d q a v o s i u t t u i
p l e n d u u l a q u o n o b i s p l e n d e s t o f f i
a u d m i e r a e p p m d i a t m a d f e s t u d e
h o c p r e c p t o q u o i u b e m d i l i g e p p m
e t s t o s a n g e l o s c o t u e n a q u i b n o b i s
t a n t a m u t m p e n d u t o f f i a q n t a m l e
d u a r u d s e p t u r a t u d l o c u s a d a d u t e f a c i l e
e s t q q u o i p e d u s e t d e n r p p m s e
n r m d u i v o l u i t q a m e t s e i p m s i g n i f i c a t
d u s i q u s x p u s o p u l a t u d e s s e s e m i u i
u o i a c e t i m v i a a f f l i c t o e t r e l i c t o a l a t
m b u s e t p p a m o r o n e a u t s u p p m s e
f r e m n r m i t a c o p l a c a d d e q m p r e l l e
a o r e t s u p n a r e s t d u i a s t a p r e c p t u d q o
d i l i g e d u p p m d i l e c t o e d i s t i n c t u d e s t
i l l e e m n o b p b e t m a r p p s u a d b o m t a t e
n o s a u d n o b m u i e p p t e r i l l q i l l e n n
m i s e r e t u t s e p p t u a m n o s v o m u i e n n
m i s e r e m u t i l l o p p t u a m e x x x q u a l i t
n o s d e d i l i g i t f r u e n d a n v t e n d

Ovapv adhuc ambiguit videt esse mag
dia) ca re nos p p r u i q u a d d i l i g i m q
p p r s e i p a z e t c a r e f r u e n d n o b i s e s t t m
q u a o f f i a m b n a t e r n o v i d e t d i l i g i t
e m n o s d e t m i l i u d n o b i s d i l e c t o e m q

exga nos duna septua comedat quod go di
lignit ut nob utatur an ut fruatur Sed si fruatur
egret bono nro qd nemo sanus dicit omne em
bonu nrm ut ipe est ut ab ipso est Qui aut
obscund ut dubiu est no gre huc tendit qd
rid mitor quas ipe illustravit dicit aptus
sime et p p a d i d u o d e m e t t u q m
honoru meoru no gre no go fruatur nob
sed vnt no m v e m o q u e a d m o d d i l i g a t
e x x x i v s u s d i r e f e r t a d n o s e t s u m f r u i
Sed neq sic utit ut nos merces nra
n d n o s r e b q q u i b v t m a d i d r e f e r n q
u t d i b o m t a t e p p t u a m d u s v o a d s u a d
b o m t a t e u s u d n r m r e f e r t q a e m b o m e s t
s u m q e t m a g n i t u d s u m b o m s u m p o r t o
e t q u s t a e s t n o m p u n e m a l i s u m m
t a n t u d e m m m i s m a l i s u m q l l e e m s u
m e a c p m i t q e s t q u i o m o c o m u t a b i l i s
e s t e t q u i p l e m i s s i e d i c e p o t u i t e g o s u d
q u i s i d e t d i c e s e i s q u i e s t m i s i t m e a d
u o s e t a t t a q u e s u t e t n o a d i l l o e s s e n o
p o s s i t e t m a d u b o n a s u t m a g n i t u d a t e
p e r u t u t s i n t q l l e i g u t u s u s q u i d i c a t
d i q u o n o b v n t n o a d e u s s e d a d u n i
t a t e n r a m r e f e r t u r a d e u s a u t t m n o
b o m t a t e d u s a u t n o s m i s e m u r e t t u i
c o s u l e s a d e u s q u i d v n i t a t e i d f a c i m u s
e a d q m u e m e t n e s a o q u o e t n r d s i t
c o s e q n e a d e a d m a r q m m p e d i m e g e
t i s i n e m e r c e s n o r e m a r d e h e c a u t e
m e r c e s s u m a e s t u t i p o f r u a m e t o m e t
q u i c o f r u i m n o b i p u m u i e t i p o p e r
f r u i m x x x n e y q o i e e t a n g e l o m d o f r u e
N a m s i m n o b i d f a c r e m a d i d s i t

Nemq m via e spem bntudis nre m
h o m m e a u t m a n g e l o c o l l o c a t e t d e q o
s u p b u s e t a n g e l q s u p b a r r o g a t s i b i a t q
i s e m a l i o r u d s p e g a u d e t c o p a t u i s a u s
a u t q o e t s u m a n g e l q e t a d f e s s o s n o b a t q
m s e a n q e s e t e t r e m a n e c u p i e t e s r e f i
a u t p o a g a u t m c o s u p t u q u e p p r n o s
a u t i l l o e t q u e p p r s e a c c e p e n t a c c e p e
n u t e m a t q i t a r e f e c t o s n l l m u t c o p e l
t u t q u o f r u c t e s p i t e t s u m n a d e t

male senectus & scriptura timet si
caritas languet

turum r xxx m dñi m f m cna
et spalia:-

[illegible]

tenentes in hac vita *specie*
Homo itaque fide et spe et caritate submi-
 nus caritatis quod modum esse videtur non mi-
 getur scilicet nisi ad illos instructos (nam
 non per hoc tria et infirmitas sine cordibus
 vivit unde illis arbitror id impletum esse
 quod dicitur est: siue perque caritas cuasiabitur
 siue lingue cessabit: siue scientia destruetur: et
 tunc quod manifestum tanta spei et fidei et caritate
 in eis *manifestum* instruetur ut perfectum aliquid
 tenentes ea que sunt ex parte non querant perfectum.
 sane quia in hac vita per modum in quacumque
 future vite nullus usque et *sancti* vita est perfectum
 ista quod manet magis fidei spes caritas in
 hoc mundo aut quod est caritas quod et non
 quod aeternum provenit dicitur ipse dicitur
 caritas auctor et etiam permanebit *cxxxix*
omnes divinas scripturas ad fidei spei et caritate
in quibus manent sine refecti

caritas auctor & thior pmanet
omnes diuina scriptura ad fidē spē et caritatem
Oportet tū quibz cognouit finē referri
populi esse ciuitate & eandē puō et q̄sā
bona & fidē nō fida omēs mēlām diuī
nāzū scripturā ad ista tria relatur ad
tractatū illorū librorū securū accedat
tū cū dicit caritas addidit & eandē puō
ut nō aliud q̄ id qd diligendū est diligē
tēstāz qd bonū p̄uipit p̄r spēm t̄lle
cū se ad id qd ardet et diligit p̄uētiū
esse & spāt cui male cōstāt scrupulū iqt
eas & fidē m̄t p̄fāt et nō fida Si cū
fidē nra mēdāt caruit tūc et nō diligit
q̄ nō est diligē & nōtē vūcēdō id spēm
ut nō nō spēs nra fallat & p̄ca &
nōq̄ cōmētibz fidē q̄mūd p̄tpe sūt esse
arbitratz sū dicit uolū q̄a m̄ alys uolū
m̄bq̄ siue p̄ alios siue p̄ nos multa id

ut in anima mure dicit ad amos pñbo
quid pñt motu am sui ut sensu aut
mellat quid nec ulla cā est nobis
significandi. i. signi dadi nisi ad expmēdū
et trāciendū malū am id qd māo
gerit qui signi dat. Roud igit signorū
genū quid ad qōiē attinet cōfīdēre
atq tractat statū quia et signa dūm
data que in pñptur sūt cōmēt p qōiē
nō indicata sūt qui ea cōspēserūt / qā
sūt aut bēstie quod mī se signa qōi
pñt appetitū am sui / nā et gallus
et gallinacū repto abo dat signū uocis
galline ut accit / et colūbus gemitu co
lūbū vocat ut ab ea viāssim vocat et
mēta que amādūi solēt que ubi sūt
vltā aut dolentē amor sū volūtate
significandi sequat motū am / an vñ signū
fīcandū dñt alia qñt qd et ad rem
que agūt nō pñmet quā pñem ab qōi
ope tamq nō notat remouet. *r m*
diuisa signa p dū pñt sensus
Signorū igit quib mī se qōiē sua
sensa cōmēt que pñmet ad actū
ad sensū plēm qd ad am pauissimā
ad cōtōiē sensū nā nā ad mīuim nō
dant signū nisi oclis cui quē uolūm
p qōi signū uolūtāt mī pñpē facit et
quid pñmōt manu plēm qd significat
et qñtōnē omī mēbrorū motib.
dat signa quēdā pñtōi et ad actū
corū qī fabulat / et vexilla tāōnē
qī militatē p oclis mīnuat volūtā
tē dūm et sūt qōi omīd qī quēd
vā uisibilia / ad autē aut que pñmet
ut dixi plēm sūt in vāis mīpōi nā
et tuba et tūbā et cythara dat pñrōd
nō solū suauē sed et significatē sonū
Sed omīd signa vāis comparat pauq
sima sūt / vā emī pñsū mī qōmōi
obtinuerūt pñapitū significandi quēdā
amō cōcipiūt. Si ea quisq pñre ve
lit nā et odore mētē dāt quo pñsū
sūt pedē cui signū aliqd dāt / et fac
mētā corpus sui et sanguinē p gustatō.

significat qd voluit et ad mīr tādēndū
fīcandū vñmētē cui salua fīcā est nō
mī significat sed i nūābū mēlādo signorū
quib suas cogitatōes qōmōi pñt mīrōi
cōstituta est nā et illa signa omīd quorū
ignā breuē attingi potui vñis cōmētāc uā
vñ illis signis nō mī possunt. *r m*
signa pñt sunt signa verborum
Sed quia vñlāto aere statū tñscūt nec
dūmōt manet qm sonat mīstuta sūt
pñtōi signa pñorū ita vocēs oclis dñt
nec p se pñt p signa quēdā sua dñt igit signū
nō potuerūt qmā esse omīd qōi pñt
quod diffīcōmōi humanē ad ad se quisq
pñapitū rapit cui sup bē signū creata est
illa tñs mētē uñi qōmōi mīp nō sūt
amōi sed et uocēs diffīcōnē qōi meruerūt
r m *pñptura volūtāt dñt mōmētū*
Ex quo fām est ut et pñptū dūm quā
tñt mōmētū dūmōt pñpturū quod
vñ volūptatē subuēnt ab vñā līnguā
pñtū que potuit opozitū p oclē trān
diffīcōmōi p uāiā mīpctū līnguā lōi
ge late qd diffīsa i notēscit qōi ad sa
lūtē dūm lōgētē mī alius appetitū quod
cogitatōē volūtātē qd illorū aqūa
cōspēra est mōmētē et pñtōi volūtātē
dñt sēm qd tñt qōmōi locutōs cred mī
r m *et uē sūt rād obfīcāt dūm pñtē*
Sed multē et multiplici obfīcātōi
et ambiguitatē dñpūt q remere
legit alius pñtōi fīcātē dūmōt aut
locū quod ut fīlō suspicent nō mōmētū
ut obfīcāt quēdā dñt dñfīssimā caligēt
obfīcāt qd totū pñsū esse dūmōt nō
dūmōt ad cōmōdā talitē sup bē. et
mīlām fīcātōi renouat cui fīcātē mōmētū
pñtōi plurīm hī lēfāt dūmōt em est qd
qñt quisq dñt sēm esse qōmōi atq
pñtōi quorū pñt et mōmētū xpi cōmēt et
qñt sup bē mōmētū pñt cor qd ad se ve
mūt et mutacōi honōrū sibi mēt quod
mōmētū qui hōmī fīcāt et vñ fīcāt
dñt dñtōi onat pñt ad sūt hāp mī

trist

via hōm

laudem venerunt atque in se habere acceptos
sui spiritus fructus dat gemme caritatis. et si et p-
ximis oritur est quod si hoc quisque dicit quod
nunc delectare audierem quoniam si ad eundem se-
locum illud proponat et caritatem ad eundem vbi
dicitur est caritatem ad tamquam pulchram semina
laudaretur et dicitur tui sic gressus et totum
Asseverantes et laudatores que omnes gemmas
creant et stent non est in illis. Nam aliud quod
dicitur quoniam ad id plamissimum vbi sunt sicut
tandem ad amicum audierunt et tunc nescio
quod suum in timore sicut ad eos quod dicitur
et dicitur in se habere acceptos et dicitur
in eis et corpore emollita duritia et dicitur
morsus et in se habere acceptos et dicitur
nescio et dicitur onens sicut dicitur de se
et asseverantes et laudatores et dicitur baptizant et
are omnes gemmas duo precepta dilectionis
et nunc esse ab isto suo fructu perire nullo
Sed quod non suum videtur quod si illud dicitur
timor libere tunc sicut dicitur promittitur ad res et
et in se habere acceptos et dicitur difficile est dicitur et
alia quod est tunc tamen nemo abigit et p-
sicut dicitur libere quod cognoscitur et tunc
aliqua difficultate quod in se habere acceptos
veniri et tunc in se habere acceptos non inveniunt
quod quod sicut laborat et tunc aut non que-
rit quia in se habere acceptos quod fastidio sepe
marcescit et in utroque aut sensu sagax
caucus est in se habere acceptos et salubritas spiritus
sicut sicut sicut sicut sicut sicut sicut sicut sicut
conferunt fami dicitur et obstinatis aut fa-
stidia dicitur et in se habere acceptos et illud obsequium
vixit et tunc quod non plamissime dicitur
alibi repiatur et in se habere acceptos et dicitur co-

Anne omnia quod sicut dicitur et dicitur
igitur opus est dei timore et conit ad
cognoscendum eum voluntate quod non ap-
tendit fugiendum et papiat et timor aut
iste cognoscimus et moritatem et dicitur
morte necesse est moriatur et quod clauale
tandem omnia supbia mori ligno crucis
affligat et tunc in se habere acceptos est pietas
non videtur dicitur sicut sicut sicut sicut sicut
si aliquid nunc via parit sicut non in se habere acceptos
quod non in se habere acceptos sicut sicut sicut sicut sicut

Sed cogitare ponit et dicitur id esse melius
et verum quod ibi sicut dicitur et si dicitur quoniam
id quod nos per nos ipsos sicut possumus per
ipsas duos quod timor atque pietas ad
sicut venit sicut dicitur et quo nunc age
in se habere acceptos nam in eo sicut et dicitur omnia dicitur
sicut dicitur sicut dicitur in se habere acceptos alius in se habere acceptos
tunc quoniam dicitur esse dicitur et dicitur et dicitur
et dicitur et dicitur quod et quod totum cordis et totum
aut et in se habere acceptos et dicitur sicut sicut sicut sicut sicut
tota dilectionis per se et in se habere acceptos referatur
in se habere acceptos et dicitur sicut dicitur ad et dicitur
agere et dicitur sicut dicitur in se habere acceptos necesse est
quod ut primo se quisque in se habere acceptos inveniat
amorem quod sicut quod est per se habere acceptos rerum
in se habere acceptos longe se habere acceptos esse a se
amorem dei et tunc amor per se habere acceptos sicut sicut
tura ipsa per se habere acceptos tunc id ille timor quod
cogitat et videtur dei et illa pietas qua
non per se habere acceptos et dicitur auctor sicut dicitur
liberum cogit eum sicut sicut sicut sicut sicut sicut
sicut bone sicut sicut sicut sicut sicut sicut sicut
at sicut sicut sicut sicut sicut sicut sicut sicut
sicut sicut sicut sicut sicut sicut sicut sicut
et ne sicut sicut sicut sicut sicut sicut sicut
in se habere acceptos quod est sicut sicut sicut sicut
et sicut sicut sicut sicut sicut sicut sicut
omni mortis et dicitur sicut sicut sicut sicut
in se habere acceptos sicut sicut sicut sicut sicut sicut
aut ad dilectionem et timorem in se habere acceptos
sicut sicut sicut sicut sicut sicut sicut sicut
sicut sicut sicut sicut sicut sicut sicut sicut
aspexit quod per in se habere acceptos radiat
sicut sicut sicut sicut sicut sicut sicut sicut
tunc non posse sicut sicut sicut sicut sicut sicut
est in se habere acceptos sicut sicut sicut sicut sicut
tunc autem quod in se habere acceptos obsequium sibi
et appetit in se habere acceptos quod sicut sicut sicut
vbi se in dilectione per se habere acceptos sicut sicut
et quod sicut sicut sicut sicut sicut sicut sicut
in se habere acceptos et sicut sicut sicut sicut sicut
in se habere acceptos et sicut sicut sicut sicut sicut
dilectionem asseverantes in se habere acceptos sicut sicut
in se habere acceptos per se habere acceptos quod videtur et per quod
per se habere acceptos qui quod sicut sicut sicut sicut

et dicitur

in se habere acceptos

et dicitur

et dicitur

et dicitur

et dicitur

et dicitur

et dicitur

no qd munda - munda

Quibus opus et labor pma obsequio est
ut dixim? nosse istos libros et si nō dū
ad mētam legēdū ad ut mādare memoiciū
omnō magis nō qre / & mē illa que m eis
apre pōta sūt / ut pcepta uiuēdi ut regule
credēdi / Solerit / diligēt / q mētuganda
sūt / orue tūto quisq pluri mōem / qnto ē
intelligētia caparior / Qn quis em que m pō
tūq apre pōta sūt mōem illa omā q
tōmet fide mōet q uiuēdi spem / s atq ca
ritatē / & quibz libro supiore tractatū / tum
q fūd familiaritē quāq ad ipā lingua
diuēdiō pōtūarū m ea que ob pōta sūt
appiēda et d fūcēda pēndū est ut
ad ob fūras locutōs illūtrādas & mām
fūcōibz sumat epā / Et quēd certarū pma
vā testōia dubitōm cō mōt aufant
In quare memoia ualēt plurim / que si d
fūcit nō p qd pcepte dari / x dūyē
et ignotū **tegitur scriptura**

Duas aut & causas nō intelligit
ex que pōta sūt si aut ignotē aut
ambigūz signis ostēdūt / Sūt aut sig
ut ppa ut tñstata / ppa dicit ad quē rōz
significāde addicēntur p qz sūt m p
tuta sūt / dicit bouē ad intelligē pēq
qd omēz nobiscū latē lingue hōies
qor nomē uacat / tñstata sūt tū et
ipē rōz quas p p s vōz significā ad ali
quid aliud significā usurpāt / sūt ad
dicit bouē / & p qas duas pōtā mēt
signis pēctis qd qto nō appellari sō
lēt / sō rursus p illud pēq intelligim?
cōtā / que significānt pōtūā m pēctatē
apō dnt / bouē tñstātē nō frenābis
c xi **et m pēctari pōtūā nō am** et

Quoniam ignotū qd mēt m pēctatē
signa ppa magnū remediū est
linguarū cōgō / & latē quibz lingue
hōmēt quos nūc m pēctatē / sūstēpm?
duabz alijs ad pōtūarū diuēdiō cōgō
opus habet / Hōmēt sūt & gēa ut ad
exemplāia p cōtāa recurat / Siquid
dubitāz attulit latē m pēctatē m
fūmā uacitā / qm & qōtāa fūmā
at dca

nō m pēctatē fūmā sepe mōem m
fūmā sūt amē / alid et rōtā et ossā
na & fūmā sūt alia / quorū p m
p p mōm amē qm m pēctatē
pōtūst sēuata ē amē / sūt est
am & alid / p m vō m alid lingū
tñstātē nō pōtūst dicit sūt alia duo
que pōtūst / Sūt em quēd vōa cōtē
rōtā linguarū / que m vōd alid em
que p m pēctatē tñstātē nō pōtūst
& qor mōtē m pēctatē aadit / que
vōa mōtē amī significā pōtū quā
fūmā cōtē vōd pōtā / hā et qor duo
tēa est p qōtā / dicit em rōtā mō
gūm est vōc / ossāa tēdē / sō nō
p qor pauca que nomē atq mōtū
re fūcē est sūt p dū sitatē ut dnt
est m pēctatē / illud linguarū cōgō
est nōtā / qd em pōtūarū ex qōtā
m gēa vōtū mōtū pōtū / latim
aut m pēctatē ullo / ut em mōtū
p mōtē fūmā t p mōtū m mōtū
cōtē gēa ut aliquid pōtūat sūt
vōtūq lingue qre vōtūat ausus et
m pēctatē c xi **et mōtū m pēctatē**

Quod qd nō puriorē / sūt sūm rōtā
rōtā plus ad iūm intelligētiā q
m pēctatē / si nō legētē nō sūt nōtū
gēa / nō nō nōtū obfūcāt sūm
plurū cōtū sepe mōtūat m pēctatē
nō / sūt illud qfue p pēctatē vōtū m pēctatē
aut et d mōtūat sūm tui ne d pēctatē
xēt / aliud aut aut / Et cōtē tūd ne
d pēctatē vōtū sūt mōtū attēstāt
q / nōtū alid & alid q pōtū / cā et
cōtē pōtūat aapi p pēctatē sūm quōtū
ne d pōtūat se putat am mōtū et
d mōtūat sūm mōtūat tñstātē p am
pōtūat intelligē cōtū vōtū sūm nōtū
ad pōtūat nōtū / nūc aut collatō m pēctatē
tūd sūm pōtūat pōtūat sūm p pēctatē
& cōtūat nō d pōtūat est p pēctatē
d mōtūat sūm ad ad cōtūat rōtū
lēt cōtūat pōtūat cōtūat vōtū
est cōtūat illud apē est qd aut

[illegible]

veritas dicitur quoniam utramque que pedes
 in terra gradatur non gerit ut radiabatur quod tunc
 facit in eo loco et tunc tota custodia dicitur
 et in ipso recte sensu ad omnia lingua recte
 Sed quoniam et que sit ipsa summa rendum
 quoniam plures interpretatur per sua quod sit facit
 atque videtur conatui loqui non apparet nisi in
 ea lingua inspicatur quod interpretatur et plene
 quod a sensu auctore et cuius aberrat interpretatur
 si non sit doctissimus aut lingua utraque et
 quibus in latina scriptura premitur potest
 cogit est aut habet interpretatur conatui quod
 se ab eis nimis obstruxerunt non quod sufficiunt
 sed ut et eis vitas ut eorum dicitur aliorum
 qui non magis vixit quam summa interpretatur sed
 valuerunt non non solum non singula sed et
 nunc sepe interpretatur que omnia in latine
 lingue usque si quis consuetudine veterum
 qui latine locuti sunt tunc voluit tunc
 non possit que aliqui intellectionem in diminutivum
 et sed offendit tunc eos qui plus elegerunt
 rectus ad et in eorum signis sua quod
 servat integritas non solcas in qui dicitur
 nihil est aliud quam ad verbum non ea lege
 sibi coaptatur qua coaptaverunt quoniam
 porces nobis non sine auctore aliqua loca
 si sunt videtur enim in homines an in homines
 dicitur ad rem non pertinet cogitationem item
 barbarissimum quod aliud est nisi verbum non
 eis est ut sono enunciatum quo ab eis quod
 an non latine loco ab eis quod locuti sunt
 enunciatum solum videtur autem ignoscere per sua
 an correpta loca solum dicitur non melius au
 rat quoniam peccat suis ut et ignoscit pe
 tit quod non illud verbum sonare potuit
 quod ergo integritas locutionis nisi aliene
 consuetudinis conservata loquuntur veterum
 auctore finate sed tunc eos magis in et of
 fendit homines quo finiores quo doctiores
 res videri voluit non verum scire qua edifi
 cat sed signorum non in plani animo diffi
 ale est immo ad et ipsa verum scire sepe
 errant errant nisi domos repmat
 ugo sed enim obest intellectioni quod ut

p[ro]p[ri]e est q[uod] est tra[m] in qua ip[s]i imp[er]at
 sup[er] ea s[er]mo est an na[m] et que s[er]m[on]e
 tuat[ur] in q[uod]bus ip[s]i habu[er]unt in ip[s]is, q[uod]d
 locu[ti]o mag[is] aliene ling[ue] mag[is] esse ar-
 bitror q[uam] sensu[um] aliq[ui]e alio[rum]. Q[uod]d
 et q[uod] iam au[di]re no[n] possim[us] & ore ca-
 ne ad p[ro]p[ri]u[m] sup[er] ip[s]u[m] aut p[ro]p[ri]e s[er]m[on]e
 ta[m] mea[m] m[ag]is p[ro]p[ri]e s[er]m[on]e & q[uod]d au[di]t[ur] in
 p[ro]p[ri]e mallet q[uod]d corrigi ut no[n] p[ro]p[ri]e
 sed p[ro]p[ri]e dicit[ur] nec quicq[ue] imp[er]at.
 co[n]t[ra]m m[ag]is co[n]suetud[ine] ta[m] na[m] ista
 go faale et co[n]t[ra]m possu[n]t siquis ca-
 tene voluit que sano m[ag]is m[ag]is &
 tra[n]s[er]it ut v[er]o illud q[uod] aut ap[er]it q[uod] p[ro]p[ri]e
 id est de sapie[n]cia q[uod] q[uod]m[od]o & q[uod] m[ag]is
 est de for[ma] & q[uod]m[od]o. Sup[er] m[ag]is g[ra]m
 locu[ti]o s[er]m[on]e volu[n]t ut dicit[ur] q[uod] p[ro]p[ri]e
 est de sapie[n]cia q[uod] q[uod]m[od]o, et q[uod] m[ag]is est
 de for[ma] q[uod] q[uod]m[od]o, ut quid v[er]igila[n]t
 locu[ti]o m[ag]is in s[er]m[on]e v[er]itate. Sed t[ame]n aliq[ui]s
 tardior aut m[ag]is m[ag]is et p[ro]p[ri]e m[ag]is
 liget no[n] em[en]da v[er]ba locu[ti]o est in l[et]a
 lingua illu[m]i[n]a[m] in m[ag]is m[ag]is cadit
 ut q[uod] q[uod]m[od]o p[ro]p[ri]e, ut q[uod]m[od]o m[ag]is sapie[n]cia
 ut for[ma] v[er]itate est q[uod]m[od]o & q[uod]m[od]o et illud
 sapie[n]cia est q[uod]m[od]o no[n] aut ambiguo et
 si p[ro]p[ri]e aut v[er]itate em[en]da q[uod] q[uod]m[od]o
 ad co[n] q[uod] est que q[uod]m[od]o an q[uod] q[uod]m[od]o
 ad co[n] q[uod] est q[uod] q[uod]m[od]o d[icitu]r sit no[n] appa-
 ret m[ag]is illu[m]i[n]a[m] s[er]m[on]e m[ag]is sic
 itaq[ue] dicit[ur] sapie[n]cia est q[uod] q[uod]m[od]o for[ma]
 est q[uod] q[uod]m[od]o et x[m] igno[r]at v[er]ba et
 igno[r]at locu[ti]o s[er]m[on]e h[ab]ere locu[ti]o
O de ambiguis aut s[er]m[on]e post loque m[ag]is
 nuc[un]t & m[ag]is agm[us] quoru[m] duc-
 s[er]m[on]e s[er]m[on]e ad v[er]ba p[ro]p[ri]e na[m] aut
 igno[r]at v[er]ba s[er]m[on]e locu[ti]o aut igno-
 ra locu[ti]o que si ex aliens lingua v[er]ba
 nuc[un]t aut q[uod]d s[er]m[on]e ad v[er]ba lingua
 q[uod]m[od]o aut lingua cedem si o[mn]i et m[ag]is
 m[ag]is est ediscend[um] aut plurim[us] m[ag]is
 co[n]suetud[ine] collat[ur] est. Si aut ip[s]i lingua
 n[on]t aliqua v[er]ba locu[ti]o & igno[r]am[us]
 legendi co[n]suetud[ine] audiedi & inotef.
 ut n[on]t s[er]m[on]e s[er]m[on]e m[ag]is m[ag]is me:

morie quid illa v[er]ba locu[ti]o m[ag]is q[uod]
 g[ra]m que igno[r]am[us] ut ad p[ro]p[ri]e s[er]m[on]e
 & qu[od] q[uod] p[ro]p[ri]e ut illa locu[ti]o que ut p[ro]p[ri]e
 & q[uod] q[uod] p[ro]p[ri]e ut illa locu[ti]o que ut p[ro]p[ri]e
 q[uod]m[od]o m[ag]is q[uod]d ne sig[n]ificat q[uod] igno-
 ram[us] faale ad u[er]ba m[ag]is m[ag]is
 adu[er]it & d[icitu]r q[uod]m[od]o locu[ti]o est v[er]ba co-
 s[er]m[on]e et ad d[icitu]r ut q[uod] m[ag]is p[ro]p[ri]e
 s[er]m[on]e quod m[ag]is m[ag]is educat[ur] & s[er]m[on]e
 m[ag]is al[ia] locu[ti]o m[ag]is cas & m[ag]is
 l[et]a p[ro]p[ri]e q[uod]m[od]o illas q[uod] m[ag]is p[ro]p[ri]e s[er]m[on]e
 d[icitu]r na[m] m[ag]is m[ag]is lingua au[di]t[ur]
 rep[er]it plurim[us] q[uod] q[uod] ad u[er]ba m[ag]is
 p[ro]p[ri]e n[on]t s[er]m[on]e collat[ur] codicib[us] m[ag]is p[ro]p[ri]e
 ta atq[ue] d[icitu]r m[ag]is s[er]m[on]e s[er]m[on]e na[m] co-
 d[icitu]r em[en]dand[um] p[ro]p[ri]e & d[icitu]r m[ag]is
 te p[ro]p[ri]e co[n]d[uc]t[ur] qui s[er]m[on]e s[er]m[on]e
 m[ag]is s[er]m[on]e ut em[en]dand[um] no[n] em[en]d-
 dat cedat q[uod]m[od]o d[icitu]r m[ag]is p[ro]p[ri]e
 g[ra]m v[er]ba & d[icitu]r m[ag]is p[ro]p[ri]e
 n[on]t aut v[er]ba et q[uod] p[ro]p[ri]e
 m[ag]is p[ro]p[ri]e v[er]ba et p[ro]p[ri]e
 et v[er]ba tenacior ad p[ro]p[ri]e s[er]m[on]e
 et l[et]a quib[us] em[en]dand[um] g[ra]m codi-
 tes adu[er]it m[ag]is s[er]m[on]e m[ag]is
 p[ro]p[ri]e q[uod] ad v[er]ba t[er]m[on]e autet q[uod]
 sit au[di]t[ur] qui ad p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
 ta p[ro]p[ri]e s[er]m[on]e m[ag]is p[ro]p[ri]e
 adu[er]it ut v[er]ba v[er]ba tot q[uod]m[od]o s[er]m[on]e
 si ut s[er]m[on]e m[ag]is q[uod] no[n] m[ag]is s[er]m[on]e
 tant singula al[ia] et singula s[er]m[on]e ad
 m[ag]is p[ro]p[ri]e m[ag]is m[ag]is codicib[us]
 m[ag]is est q[uod] no[n] q[uod]m[od]o v[er]ba co[n]d[uc]t[ur]
 v[er]ba ordi[n]e m[ag]is m[ag]is
 h[ab]ere aut co[n]fere aliquid ne d[icitu]r p[ro]p[ri]e
 p[ro]p[ri]e autat. Si aut co[n]fere ut v[er]ba
 om[n]i q[uod]m[od]o m[ag]is q[uod] no[n] p[ro]p[ri]e
 ne sic quid v[er]ba q[uod]m[od]o q[uod] p[ro]p[ri]e
 ad em[en]dand[um] tot s[er]m[on]e d[icitu]r q[uod]
 sensu[m] aspirat optet aut d[icitu]r o[mn]i
 obre et si aliquid al[ia] m[ag]is s[er]m[on]e
 p[ro]p[ri]e m[ag]is q[uod]m[od]o p[ro]p[ri]e
 d[icitu]r esse arbutor d[icitu]r d[icitu]r
 que p[ro]p[ri]e s[er]m[on]e ut quosq[ue] m[ag]is
 v[er]ba p[ro]p[ri]e ut religio[n]e ut m[ag]is p[ro]p[ri]e
 v[er]ba ordi[n]e p[ro]p[ri]e g[ra]m

no[n]t
 h[ab]ere p[ro]p[ri]e

co[n]fere p[ro]p[ri]e
 m[ag]is d[icitu]r

misra regis ptholomei pte tato an
p dicit. Itaq si p ut sic illi mpretan
sunt queadmodu cognat grib illi qui
eos agbat et qui vnd os omib fac
rar spus sps scus indicant. Sed id
ut sepius dixi. Roud q mpretu. qui
vbi tenacib mferit tollat no est
mortalis adqplanada sepe smar. lat
vo ut dicit repant codices veter testam
meti si nece fuit grecoru ante eme
bandi fuit. at coru potissim qui ad
septuaginta esset vno ore mpretati fuit
libros aut noui testameti si quid m
lano vaictanb. grib cte opte no du
bud est. et maxie qui apud canas &
ctiores et diligetiores repundit. r. xv
ad obfcuritate scripte vaict rerid et si
n instans vo signis grib notia
siqua forte ignota cogit. hic fectorie
ptm linguarum notia ptm vo rend
investigada fuit. aliqd em ad silone
ut paul dubio secretu qd msmuat f
la pisma vbi lauae facie usus est
cu duc odor luto & spuro fto illux
kat ad tn lingue non ignote msi c
mptat esset id magni mteclm luet
Sic at mltia que ad auctu coru libro
no mpretata no fuit normu qdrua
no est dubud hic no pntm atq ad
utoru ad solueda empta scripturid
Siquis ea possit mpretat. ad no
nlla caus lingue pui qe mter no fa
ne puid bnficud poster cotulerit
qui sepata de scriptur fcah va omia m
pratan fuit et quid sit add et quid
era qd abraha quid moyses Siue
et ecoru normu quid sit utm ut
sion ul qencho ul syna ul liban ul
Tordamo et queadq alia mlla limga
nob fuit mcocta nouu quib aptis
et mpretat mlt m scriptur figurate
locuocet manifestatur. Rerid aut ig
notada facit obfcuras figurat q locu
tunc. ad ignom ul aumtu ul lapid
ul herbaud nat alitud ve rend que

pleriq m scriptur aliam siluam grad po
ndur na et de serpente qd notu est totum
corp ei p capite obice fenetre. qm illu
stat sensu illud quo duc iubet astutos nos
esse sic serpentes ut sa p capite nro qd est
xpua. Cap p ad pspand offerat ne fide
xana idqm nectur. qd nob si pectet anpi
negem. Sed ut illud qd pauerne angust
at coactat. Expona vte tuda puer nouus
Cape dicit. qd comit ad mntad ipam
serpente affuad quend qd vter qemex
se aphu dicit ut m dnam nouo & xpm
p angustias dnt dno. Intrate p angust
portu que ducit ad iutu. Ut ge notia
nat. serpente illustrat mltas siluam meo
quas at & her aucte scripta dnt cosue
Sic ignorada no nlloru auctu que
no min p siluam comemorat. imposit
plum mteclm. Sic lapid sit her
lud ul quend tenet radiab. rad et
coactat notia qd luet m tenetm.
qld illuat or obfcur libroru vbi ad
pnt ne pmt ul ignorada herilli ul
adamant claudu pteruq mteclm fca
Nec alia obfcur facit est mteclm
pate pntu signat. olce mntu que
redus ad archid colada ptulit. msi qd
nouu et alid olce lene qm no
facit alio quore coru pi. et arbor
ipam fronte pntu. qm aut ppr
ignorad. qd ppi dnt nescit quid
vnt qmpt ul ad purga pulmo nez
ul ut dnt ad saxa radiab. pntu dnt
sit herba lacus atq quid omio m
vnt ne possit qe dnt aspice me
duo ppo et m dabu. nudu at imp
ia mlt facit no mteclm tntate at
mstet pnte m scriptur. Qngem dnt
ut ita dnt. mteclm no possit
m mone. quid pnt vclit qd et mei
pnt et herba et ipse dnt xpi dnt uen
hant auct amu figurat quid no dnt
m si que mteclm et mteclm

liba
pisma

ignora

Deuany uis amoy & eate pt shay
Septem rity idest
quadragesimay de quinquagesimay

Secunda

no soluit habet em denarud qter tadm cog
com om rend mpxnd tpebus / Quatnais no
q nud / et diurna et annua curricula pagatur
diurna matutis meridians vespertina noctur
ms q horarud spacy / annua uinis estiuus
autumnalibz et hyemalibz q mētibz / a tpm
aut delatōe did m tpebz viuinz ppr et mta
te magna viue volu / abstmedu / et ieiuna
did est qius tpm tpebus ipd nobis msmue
doctina contempnēdru tpm et appetēdru et
nouu porro aut denari / nūb creator atq
creaturē significat faciat nā tmtas creator
et septenari / aut nūb creaturā indicat
ppr uirtu et corp / nā m illa tna sut / vnde
et toto corde / tota aia / tota mēte dilige
dus est / dū qn corpe aut mātēstissima
qtuor apparē quibz constat elementa qn
hor go denario / did tpatit nobis msmua
i quater dlat / caste et cōmēter a tpm d
lectatōe viue / hoc est xl diebz ieiunare
hoc lxx aui / psona est m moise / hoc pphā
aui / psona gerit qdiaz / hoc ipē dūa
monet qui tadm testōm qūb ex lege et
pphet medius mī illos m mōte tribus
disaplis vidētibz atq stupētibz dāuit
de mēta qūz quō quinquagenariu / et
quadragenais nūb existat / qui nō medio
aut m nrd religioe sacratz est ppr penthe
costen / Et quō ter dūatq et ppr tria tpa
an lege / sub lege / sub grā / ut ppr nom
pū et filij et spūz sct / aduicta eminec
ipd tmtate ad pga tssimū eate mstend
referat pve mat qz ad cōdū qnqōmūta
tres pisces / quos qz pūz resurrexerūt / dū
m dexterd ptem missa ceperūt / qū mīte
alyz atq alyz nūorū ferijs quēz sūd
tudmū m libris sūc secreta ponit qe
ppr m nūorū mpxiōd legētibz clausa
fuerūt / nō pauca et claudr atq obstat
nō nllarū rend muscarid ignoratā
nā et d psalterij et cūqare dūa / quibz nō
mō pūte aliquas rend figas appūit / et
dū cordarid psalterid nō mpxiōne
mī dūat qūz / vnde habet aliquid musie

Joannes

legē que ad cōdū nūorū mī cogit
an vō si nō qz co ipō magis sacrate ac
apiendz sit ipē nūb ut ppr dūlogid
legis / et quo tūm nūb si querat nō mī
ad creatorē creaturā qz referēdus sit
est ut ppr supius exposit / ipm denariū
et ille nūb edificatōis templi qui come
morit m cōo qdragūta salia et sex
ānorū nēqas quid muscarid sonat et
relatur ad fūdrud dūmūa corū ppr
qm mēao templi fūdr est / cogit nō
nllor qēctos cōfiteri filiū dī nō pō
sed vō et quādo corpe mōitū et nū
quippe et muscarid plex qz lōr m sūc
spūal qōrabr pōta mvenimur
et xpm dūer qēctū nō attendit et mī
Non em audiedi sūc cōrres qēctū
Supstōmū qui nouē musas nōm
et memoie filias esse fūpēit / Re fē
lit cor varro quo nēqas vnd apud
eos qusqm illud rend doctor ut cu
riosior esset possit / dūat em ciuitatez
nēqas quid nō em nōm nōlo locasse
apud tres artifices tna simulat musa
vid q m tēplo appollinis dūū pōnet
ut qusqz artifid pulcōra formasset
ab illo potissimū clat emēt / Ora
cōtīgisse dūa sua / qz illi artifices / que
pulan explicaret et placuisse ciuitatē
omēz nouē atq omēz esse emptas / ut
m appollinis tēplo dūarent / dūmūp
pūca dūat qēctū pōctā mēpōsuisse
vōbū / nō igit qūpū x musas genuit
sed tres fūdr tnae orauit / dūat aut / nō
pūca illa ciuitas locauit quia m sūc
mō cas videt an tot se cūqū illud
pūca dūmōstrauit / Sed qz facile emt
amādūte ad omēz sonid quē mateies
cōtūlenarid est / mformē esse nām / aut
em voce edit / sicut corū / qui fūuābū
sūc organo mōd aut flati / sicut flūid
et tyburū aut pūssū sūc mātqz et
tympanū et qūbz alyz que pauent
canora sūc et xpm ppr supstōmū nec
Sed sūc musica nō vūit fugiē
ita se habet q varro vūit sūc
nō ita nos tū nō ppr supstōmū

Quidam gen
tū de up
musis

et lūc

pphanoz dñm musica fuge Sed qd
 mē vñle ad intelligēdas sacras scripturas
 rape potuerit nec ad eorū tractatus
 nugas couerti Si quid ē mētur et ē
 organis qd aliquid ad spūalia capiēda
 valeat dispartem? nec em et tras dīstē
 nō dñm quia eandē dñm dicit esse mer-
 turū aut qd iustitiae vītutē qd tēpla ē
 dīcauerūt et que eadē gēta sūt mēla
 pīdibus adorac māuerūt pīca nobis
 iustitia dīst qd fugiēda est Qmō vñ
 quisq bonū verū qd xianus dñm sui
 esse intelligat ubiqd inuenit vītutē
 dñm cōfiteb et agnoscit eadē mēla
 sacre supstancie signēta repudiet dñe
 at qd hominē atq caueat qui cognoscit
 tes dñm gētauerūt aut grās egorūt
 sed euanuerūt m cogitacōibz suis et
 obscuratū est m sapiens cor corū dñe
 tes se em esse sapiētes stulti faci sūt
 et muta uūt glām mēanipulā dñi m
 pīctudmē ymagis corrupcōibz hominū
 et volucrum et quadrupedū et serpentū
 r xix duo esse gñā dñe et mōc cōmū
 Sed ut tōnd qd loquū nō est maxie
 nēcū diligētiē expleat? Duo sūt
 gñā dñm qd m gētibz et mō-
 ribz excent vñd eadē rēd quas
 instituerūt hominē alēm eadē quas
 am adūterūt id pīctas aut dūctus
 institutū illud qd est scdm institucōes
 hominū pīm p supstancie est pīm nō
 est supstancie r x x dñm gñā supstancie
 Supstancie nō ē ad pīctas
 Est quicq institutū est ab hominibz
 ad pīctas pīctas pīm ut ad colēda
 sūt dñm creaturā pīct ut nullū creaturū
 ut ad cōsultacōes et pacta quod signifi-
 cōnd tō dñm mōibz pīctas atq pīctas
 ta qualia sūt volūta magīcarū ar-
 tū que quid cōmemoran pīctas qd
 dñe assolat pīctas et quo gñe sūt
 qd lūcīore vītutē arūspiciat et au-
 gurū libn ad hoc gēn pīctas omē
 ligatū atq remēdia que medicōnd
 qd dīspīma cōd pīctas sūt mēpīctas

vñbus sūt m qbus nōt qd creatur vocat
 sūt m qbus vñbus sūt dñe atq illud
 ut et pīctas quod nō nō ad pīctas
 corpū sed ad quicq signifiacōes aut oīctas
 aut et manifestas que mēcōn nōmē pī-
 pīctas vocat ut qd nō supstancie implicat
 natura pīctas vītutē sūt m auct m sūmo
 aurū pīctas aut dñm opīctas
 aurū m dīctas aut ad tōi dīctas pīctas
 cōt ut dīctas manu sūmīd pīctas tēctas
 qd adūctas mīctas māmīctas obīctas
 uacōnd Si mēctas alīctas salīctas pī-
 iūctas ambulatibz amīctas lapīctas ut cōt
 aut pīctas mēctas mīctas atq illud qd la-
 pīctas calat tōm dīctas amīctas
 mīctas mōctas est qd ad tōctas pīm
 colapso pīctas si pīctas ambulatibz mīctas
 Sed tōctas est qd alīctas pīctas vīctas
 acāmīctas nō pīctas tō supstancie sūt
 quāct ut et cōt qui mēctas mīctas se
 rīctas auctas nō impūctas nāctas auano rē-
 mēctas tō mīctas illa pīctas sūt ad
 vītūctas mēctas mīctas hīctas sūt et illa
 hīctas calat ad am dñm sūt tīctas rē-
 dīctas ad lām si quis dñm se calat pīctas
 ut tōctas ad dñm si pīctas offēctas
 dñm vītūctas a pīctas tōctas plus tīctas
 supstancie sūt mālī qm pīctas dñm dñe
 vītūctas illud dīctas dñm est cōctas qui
 tōctas cōctas a quōctas qui pīctas a pīctas
 cōctas calat dīctas tōctas nō est illud
 mōctas sed vītūctas mōctas qd dñm fūctas
 si pīctas a calat tōctas nōctas illi alī-
 qd gñe pīctas supstancie sūt pīctas
 sūt qui gēctas pīctas natūctas cōctas
 pīctas dīctas nūctas aut vītūctas mātē-
 mātēctas vocat r x x mātēctas
 Nam et ipīctas cōctas pīctas
 qm vītūctas pīctas pīctas pīctas
 quīctas nāctas cōctas et alīctas
 pīctas tūctas qd mēctas cōctas ut auctas
 mātēctas ut auctas cūctas pīctas mīctas et
 vītūctas et vītūctas mīctas qm mīctas
 vītūctas pīctas nōctas quīctas pīctas ad

dñm
 dñm

A nō vītūctas

dñm
 dñm

Supstancie

dñm

De illis aliis curiam sine p[ro]prietate
nulle n[on] p[ro]prietate n[on] p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate
n[on] p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate p[ro]prietate

quibus matrem matrem ad ingressus fuit
dat pecunias ut seruus m^o faciat aut matrem
aut venerit ut posuit omni scilicet quibus
illi qui p^o erroribus erroribus q^o posterius
p^omanerit ut deservit p^o p^osimilitudinem ut
q^om^o ad ipos q^om^o honorat^o imposu-
erit vocabula n^o em miranda est ad
et p^oponibus recitationibus q^o p^oibus p^oidus
q^o appellamus l^ouiferis q^orit^o nom^o cessat
v^om^o dicat^o conati sunt et fortasse p^om^o
esset atq^o esset in v^oluptate n^o a^oia ciu^oas
v^om^o p^oonipasset hoc nom^o p^oidus n^oq^o
iure ulla ad q^oeretur fieret q^o n^oq^om^o v^ou^o
possedit aut possidet petuerat n^o m^osi
vocabat locis n^oq^o aliam p^oidus mortu-
or^ou^o q^oonac^o t^o n^oq^o factu^o est q^om^o n^oq^o
t^oibus p^o p^oiet^o p^oo^o q^ontali^o et p^ontali^o m^o
sibus p^oidus atq^o augustu^o v^oaram^o et
q^oonon^o q^om^o q^ouly cessat et augusti
cessat m^odupat^o ut facile qui voluit
m^olligat et illa p^oidus p^ous p^o q^ois n^o
m^oibus locuta esse m^olo m^oortu^o aut^o
illu^o quor^ou^o q^oorac^o memorand^o ut v^oam^o
sunt q^om^o n^oq^o p^oidus ut p^olatuit quid^o
na p^oidus v^oam^o n^oq^o nom^o cor^ou^o m^opo-
n^oet^o p^oidus cor^ou^o ipos sibi mortuos m^o
cor^ou^o l^ouac^o v^oid^oat^o q^oq^o v^oid^oat^o ab
q^om^oibus t^o sunt p^oidus que l^ouac^o m^ostatuit
et ordinauit ut voluit et est etas m^oq^o
cor^ou^o quo t^o p^oidus d^oist^oguit^o atq^o v^oam^o
v^oam^o m^oortu^o v^oam^o ad quosq^o n^oq^ostatuit
qu^o se q^oat facile e^o p^oidus m^ovetas co-
p^optas q^o l^og^oas et n^oq^oulas quos p^oidus p^o
tura co^op^onat d^oic^o Si em t^o p^oidus
rat p^oidus p^oidus est m^oac^o p^oidus quo co-
d^o n^o facile m^ovetat e^o n^o q^o p^oidus
n^oq^o q^ou^oet^oet f^oig^oenda

Sed ea motione ualde nascitur mo-
res actus, cuncti p[ro]p[ri]e magni error
et magna demerita et ap[er]it cor quid
qui tunc & descedo didicerit sine ulla
dubitacione reflectit resolu[ti]o[n]e q[uod] sup[er] his co-
stellacionib[us] em[er] quas vocat notacio est p[er]
tunc quo se rebant ad ille nascetur

Ex quo isti infelici infelitione suscipi
fieri aut per ut aliqui gemi et sus-
cipi fundat eunt ut mirallu ipis
mi cor nullo possit apprehendi et co-
lucundus anoti vñ nece est.
no nullo gemor casu constellationes
habere in paia reru ut quas agunt
ut quas patitur eunt no habent
sed plerumque ita disparia ut alius.
felicius alii infelicius vult sic
esai et iacob gemor accepim na-
tos qta et iacob qui posterior natus
fuit manu placid pacis fuit tenet
moxim et qd dicit dicit atq qd
natusd vñ alii no possit nisi ut
coru amboru constellation esset vna
dicitur aut misit mi amboru modu
fuit talioet atq successus sapientie
fuit qd eam ore omni generu puagata
vñ em ad rem pmet qd dicit ipi
momentu nimis atq angustissim
tpis qd gemor pnd distmat m.
tū vale in reru nā atq celestiu or-
poru rapidissim velocitate et si
em coeod ut plurimū valent tū
medellatombi unatqematico mve-
mi no p quibz inspect se fuit dū
pfitent vñ go medellatombi no
mvenit quas nece est vñ mspi-
cat siue & iacob siue & eū fuit co-
sulat quid ei pper si dicit m celo qd
temē securu infumit et no distat
m tabula qd frustra solliat mvenit
fuit qd ipse opmoco qd ipse reru
figma quidna pspicione institut
ad casu illa qd quod ad & membra
pacta & quora referenda fuit hinc
em fuit ut oculis quod iudicio dūno
cupidi malaru reru qm m mdat
illudedi et & cupidi p mte volup-
tatis suauit illudedi ab atq & pi-
enibz pūanationibz anglu quibz ipa
m di p m fima p m pulcherrimū.
ordinez reru dūno p mte lege sub-
recta est dūno illudedi & & p mte

qui et antequam obseruet et postea quod serua-
ta signa tenuerunt id agunt ne videantur
uolatus aut audiat vates aut id quod nulla
signa sunt ista nisi consensu obseruatis
accedat *ex xxm de institutis hominum supfluis*

Quibus amputantur atque et nece-
radicantur ab animo sano. Emocps vi-
centur sunt instituta hominum non supflua
sed ad ipsum hominem ut
statute videtur omnia que ideo valent inter
homines quia ita placuit mihi eos ut valeant
instituta hominum sunt quorum pars supflua
luxuosa et instituta sunt (partem) comoda et
necessaria. Illa enim signa que salutem faciunt
questiones si nam non instituta et consensu
hominum valeret non primo tempore saltem par-
tem primo propter necessitatem ipsam. Aristoteles
quod saltem valent intelligi sed adque
mentem meminerunt senes quorum relatu per
salem audire sed ideo ostenditur est quia
nam quod si quis tractat rem nugari in
perit miratur ubi ei dicitur ab alio quod
illi motus significent frustra totus intentus
est appetit tamen omnia quod similitudinem in
significando ut ipsa signa quod prout rebus
que significat similia sunt. Sed quia multe
modis sunt aliquid aliam per esse non
constat tamen signa mihi homines nisi sen-
sui accedat. In putantur vero et statim et
tunc et quod similia quod maxime putantur
actum nemo errat ad similia videtur
ut agnoscat quibus sunt rebus similia et quod
totum genus instituta hominum instituta nunc
dicitur est nisi ad mitteret quid coram qua
et causa et ubi et quo et cui autem fiat
similia. Emocps ficitur fabulandum et falsi-
tatem quarum medicorum homines delectant
quod instituta sunt et nunc maxime hominum
propria que a seipso sunt estimanda sunt
quod quod falsa atque medicana. Comoda
vero et necessaria hominum ad quibus instituta sunt
quodam in quantum et cultu corporis ad sexus
vel honores discentes differentia placuit

et inmutabilia quia significandi sunt quod
quodam societate aut omni aut minus
comode gentes. Quod in pondibus atque
mensuris et numeris innumerabilibus ut estima-
tionibus sua autem autem et propter similia
et cetera que que nisi hominum instituta
esset non per se ipsos propter varia esset nec
in ipsis propter singulis per arbitrio suorum pri-
cipio mutaretur sed per tota per quodam-
rum institutorum que ad usum vite necesse
perferret nequaquam est fugienda sano immo
et in quantum facta est inuenta memoria
et retinenda. *ex xxv de institutis repudi-*

Adumbe. *videtur uel que assumenda*
ita enim quod et naturalis ut atque similia
hominum instituta sunt quorum et quod soci-
etate sunt ut dicitur est. Emocps per
perit repudianda sunt atque estimanda
et vero que quodam ad homines habet afflu-
entia in quantum non sunt luxuosa atque
supflua et maxime arduum fuge sine quod
legem non possumus. Emocps quod variat
quod sunt et quod supflua disputantur
et eo quod sunt et rebus quas qui dicit
certum prope iam notari appetuntur. Vn-
de sunt ista nec discantur. *ex xxvi de institutis*
statim implicat nec fluxu emittant si
tamen occupat ut maiorem rebus ad quod
adipiscendum seruire debet non sit impe-
dimens. *ex xxvi de institutis alia ad corpus*

Tam vero alia ad animum pertinet
illa que non instituta sunt aut tamen
temporibus aut diutius instituta inuesti-
gandis homines periderunt. Vnde di-
scant non sunt hominum instituta estimanda
quorum alia sunt ad sensus corporis
alia vero ad rationem animi pertinentia. Sed illa
que sensu corporis attingunt ut variata
ordinem ut et modo strata sentimus uel
expta diutius. *ex xxvii de institutis vultus*

Quicquid igitur non tamen diutius et ceterum
et ordine tempore tamen institutorum
iudicantia que appetantur. Quia plurimum
nos adiuvat ad alios sunt in tali

de

sub
nulle

genos eae si pzet eaez puih erudire
 dicitur / hnd polimpyadaz & pconfu
 lid nomia / mltia sepe querit a nobis
 & ignorada cōsulatz quo natz est dū
 & quo passus est nō nllōz coegit eum
 re ut putaret qdragita sex annorū
 etate passū esse dū / quia p tot anoz
 edificatū est templū a uicis q yma
 gine dūmā corpus habcat & anoz
 fē fgmā baptisatū esse nēmē
 aude cōmīta / Sed p q ea qd amos m
 hac vita greit qmā textu ipō anōm
 eūz aditū amādū possit / tñ ne aliud
 & aliqo dubitacōis onat & qsto
 na gēud collata ad omō liquidus
 tera q colligit / tūc em vultū nō
 frustra esse dām q xvi omis tem
 plū edificatū sit ut ad referū qte
 nūz ad etate dūm nō potuerit ad
 scēdēre mstruor referat corpū quid
 m / q mdui nō & p uos nō dūgt
 est vmez & fclz p que fclz sunt
 omia fclz vilitate aut qstoie ut
 o mittā grecos qmā nō ambrosi
 questōm soluit calupmatis / platon
 latōbz & dūcōbz / qui dūc ausi
 sūt omē dū nū iud xpc smas
 quas mirari & p dīcāe cogitū / &
 platonis libel cō dūcāse / qm lōge
 an quādū aduentū dūm platon
 fuisse negari nō p / nō ne memo
 rariū epus cōsulata hystōia gen
 aud / ad repisset platonē qeremie
 ppe tpebz p fclm fuisse mēptid
 vbi p p qā ille tūc cāt pbatūz esse on
 dit q plato poaz nū tū p qē mād
 fuit mduz / ut illa posset dūcē uel p
 bere que uire & laudatū / An lraū
 em gēte qchōrū / m qua vñ & cūl
 tus emi qut & qua p dūm carne vet
 dū nū tūc ipē quid pitagoras fuit
 a au / postere plato vēmūthologū
 dūcāse ipi assēnt / Itaq cōsulatē

plō sōmne
 lō fclm
 mltia
 p p p

pūngōis

tpibus sit mltis vrbisq istas potius &
 nūz tū qdūssē queadā bona & vera
 dixerūt quā & platonē dūm nūm qm
 xpm qd dūmāssimū est dūcē narracōe
 aut qstoia ad pzetia cō fclm msti
 tuta narratū / nō mē quāda mstituta
 narrat nō mē quāda mstituta ipō q
 pona mstrada est / quia id que tñ fieri
 nec mfacta fieri pnt / m ordine tpm
 habēda sūt / quorū est condūor & adm
 strator dūz aliud est em fclz narrat aliud
 facēda dūc / hystōia fclz narrat fclz
 atq vltā / libri aut aruspiciū & quead
 q fclz tū facēda ut cōseruāda mē
 dūc dūc mōmtoz audacia nō iudicū
 fclz cxxm qz dūmōstratō rerū pūcū &
Est em narratō dūmōstratō pūcū fclz
 cōm fclz qua nō pūta pū pūcū iū
 dūcē ignat / qn quo gūc sūt queadā
 & locū sūt naturā q aliud lignoz
 qchōrū lapid aliud ve corpū sūptā sūt
 & quo gūc sūptā qm / cōm qz agit
 m uale ad emgta sūptatūz solūcūda
 dūm / nō ut p qdūssē sūmō adqūcūda
 tūqū ad remedia ut māmācūda sūp
 pūcūz alicū / nō & illud gēn id dūc
 tūcū ad hoc lūto & libeō sepānū aliud
 em est dūc tūcū qd qchōrū si libeō nō
 dūcū vnt / & aliud est dūc ipō qchōrū
 tūcū si sūspē dūc uent nō dūcū / qbz em
 compāat cōtempācō salūbz qū fclz
 tūcū sūpūcōsa dūpūat / dūmūz ubi pū
 vūcūcō & mōcūcō & amūcōz nō
 sūt pūcūq dūcū est / vūcū nū que al
 ligat aut quo quo adūgūz sūcūcō cor
 pōn m nūcūcō oīd libe adqūcūda
 est an sūcūcō quāq obliqūcōne pūcūcō
 oīd tūcō pūcūcō oportet tūcū p anū qm
 to offīcā / & dūcūcō / Sed msi lūcū
 quā causa quid vācūcō quo amō quīq
 vūcūcō mīcūcō dūcūcō mīcūcōcūcō tūcūcō
 corpūcō sūcūcō mīcūcōcō sūcūcō mīcūcōcō
 tūcūcō / Sūcūcō aut agnōscūcō / nō nar
 rācō sūt dūmōstratō est / quorū pūcūcō

^{videtur}
 hoc creditur. Sed ista falsa verissimè co-
 ncedatur illi scilicet quia dicebat: non esse
 resurrectionem mortuorum. Iste autem falsus
 repudiatur quoniam vera erat si mortui res-
 surgunt quoniam erit resurrectio mortuorum. Sed
 enim sunt verè quædam non solus verum
 et aliter placidum scilicet facit et vitare co-
 nexionem et in scolis illis dicitur: que
 præter eam sunt. Scilicet autem vitare in
 istis libris eam et investiganda est
 c. xxxi. *etiam sit regula conexio*
 ipsa in vitare conexione non institui-
 ta, sed amata est ab hominibus et no-
 tata ut ^{ca.} possint ut dicitur ut dicitur
 non est in rebus tunc perpetua et diu-
 tus instituta. Sicut enim qui narrat or-
 dinem temporis non enim ipse componit et locum
 situs autem naturalium, ut stirpem vel la-
 pidem vel serpentem qui oritur non
 res oritur ab hominibus instituta: et ille
 qui demonstrat sidera eorumque motus non
 a se vel ab homine aliquo rem instituta
 demonstrat: sic et qui dicit tunc finem est
 quod sit necesse est ut finem sit quod præcedit
 venisse dicit: nec ipse facit ut ita sit
 finem ita esse et demonstrat et hoc re-
 gendum est istud quod et apostolo commemo-
 rat præcedit enim non esse resurrectionem mor-
 tuorum quod dicebat illi quod erunt
 destrucere volebat apostolus: porro illud præ-
 cedentem qua dicebat non esse resu-
 rectionem mortuorum necesse sequitur neque
 Christus resurrexit finem est: Christus enim resu-
 rexit finem est ergo quod præcedit: præcedit
 autem non esse resurrectionem mortuorum est
 igitur resurrectio mortuorum quod tunc de-
 uit ita dicit: si non est resurrectio mortu-
 orum neque Christus resurrexit: Christus enim re-
 surrexit: est igitur resurrectio mortuorum
 hoc ergo ut quædam ablata auferatur
 et necesse quod præcedit: non instituitur
 hominibus sed ostenditur: et si regula præ-
 terea ad vitare conexione non adui-
 tate scilicet c. xxxii. Sicut in fine

veritas sit in veris finibus fieri conclusiones
 Sed in hoc loco ad resurrectionem arguitur
 et regula vera quædam est et ipsa in
 conclusionem finem. In fine autem finem conexione
 vitare est: quod non faciat aliquem concessisse
 si autem est concessa voce habet: hoc concessio
 datur finem uoce concessa non finem: quod
 scilicet ablato istud quod præcedit auferatur
 conclusionem non esse autem concessa: quod finem præ-
 cedat ex concessio finem vera et conclusio
 conexio vitare itaque finem præcipam velle
 autem vitare conexione et eius ad quo
 agit operari ut conexione et concessio
 consistit. Iste autem ut super diximus in fine
 vitare conexione quod finem est ut ad autem ex-
 treme coningere volumus perueniat consequens
 potentia quodam consequentia videtur esse
 resurrexerunt. Jam finem intelligere est finem
 ite sit in fine finem veritas Sicut in veris
 finibus placet conclusionem esse posse: quod
 faciem aliquem pro fuisse si iustus est ille
 bonus est: et concessio. Sed assumptum
 non est autem iustus et uoce finem concessio in-
 tulisse conclusionem non est igitur bonus que-
 ritur: et si uoce finem concessio non est finem vera
 regendum conclusionem: non enim ablata concessio
 quoniam auferatur necesse quod præcedit: quia et
 ablato præcedit auferatur necesse quod sequitur
 etiam finem est ad dicimus si orator est: quod
 est: et qua propositione si assumamus non
 est autem orator non enim quædam ad mutu-
 lenis non est homo c. xxxiii. *videtur vi-*
etiam aliud tunc quoniam conexione
 est non esse regulas et: *namque:*
 conexione aliud scilicet vitare quoniam illis
 dicitur quod sit quædam quod non quædam
 quod repugnans consequens est si orator
 est homo est quod consequens si quod est om-
 nis est Repugnans si quod est quod stupet
 est finem ergo et ipsa conexione indicatur
 In vitare autem scilicet ipse per se finem non
 eandem conexione consistenda est Sed vitare
 etiam quod finem ad morte velle conexione

adgunt eae ipe de flat nece est / Quia
aut se se iactat ad vauitate conexione
didicerit qd s'mau ipa sit vitas / et tur-
sus quid p'leridq retinere vend s'ma
male se contempnit / quia lares coeli
sionis ignorat / ad melior sit qui no-
uent esse resurrex mortuorum / quid ille
qui nouit co'signs esse ut se resurrex
mortuorum no est / naq xp'us resurrexit

xxxiii Saa diffiniedu diuendi
tem s'aa diffiniedu nendi r'adone ipa
di diuendi atq paendi qm'q' rebus
plis p'leridq ad quib' ipa t'n flad no
est naq ab homib' m'stuta / sed m' reru
radone compta / no em q'a m' facilius suis
ad poete et op'moib' e'at' sui / ut fa-
p'q' / ut al' q'etia q'or est p' p'am ad
q'ib' co'sueueru p'ca flm est naq
m diffiniedu naq m diuendi aut pa-
acndu co'plectes est qd ad rem no
p'met ipam / aut qd p'met p'terendū
q'or v'm e' al' si p'ca que diffiniedu
aut distibuit v'a no su' / na et ipm
flm diffiniedu ad diu' flm esse sig'la-
com rei no ita se q'nt ut sig'ficatur
Sine alio aliquo no / etue diffiniedu
na est / q'ms flm v'e esse no possit / pos-
sum' al' diu' d'ntes / duo g'na esse
fl' / v'nd coru que omno esse no possit
alteru coru que no su' / q'ms esse pos-
sint / na qui d'at septe et tria v'nd
esse / ad d'at g'omo esse no p'd / etui
aut d'at f'ls vbi g'ad g'auuaty' plus
se / t'n et si flm no sit / id q'd d'at et si
potuit / Diffiniedu igit et diu'io floru
p'd esse v'a / q'ms flad ipa v'iaq vera
no su' **xxxv** na eloq'ac factus cul

Sunt al' quod p'cepta v'ien pandu
ons disputat' que eloq'ac no
mat' / que m' q'lo m' v'a su' q'ms eis
p'nt al' flad p'suadn / Sed quia et v'al
esse p'nt / no est factus ipa culpaalis
flca factat' male utendū p'istat / na
naq hoc ad homib' m'stuta est ut ca-

ritat' q' p'sso d'atet auditoze / aut
ut faale qd m'edat m'stuet breuis et
apta narrat' / et v'ictas eiu' si f'p'a
du tenat m'edat / et cete quib' obser-
uatoze que suie m' p'la suie m' v'el
tante v'e su' / t'n m'p'ia san' ut d'i
aliquis faaut / aut ex p'edid fugies
ue amos monit' m'vete potius qd
ita se q'ant / q'm ita se q'iebt m'stute
xxxvi p'leridq ipa re' leu' d'isa

Sed q'or po ad q'm ipa re' faam
d'ist' mag' ut p'feram' / ca que
m'it'at' su' quid ut m'it'igam' ad
q'ib'nda est / t'la v'o p's co'f'usio nū
et diffiniedu et distibutio plurim
m'it'at'orem adiuuat / t'n absit ei
hor quo m'it'ur fl' q'om'et ipam
b'ic v'ite v'itate d'ic'isse ad q'ta d'ic-
erunt / et m'q' p'leridq amdat ut fa-
alius q'om'et res eae ass'p'it'ur p'p'
quas ass'p'it'at' ista d'is'at'ur / q'm
istud p'ceptoz no diffiniedu et sp'mo
sissimas d'is'p'it'at' tamq' si q's
p'ud d'ic' v'oloz p'cepta ambulandi
no moncat / esse leu'adū postenore
p'ed m'si ad p'osuer' p'orem & m'st' m'it'at'
m'it'at'at' queadmod' act'at'ur et
m'it'at'at' ar'om'et optat moue d'ic'
bat vera em d'at nec alit' ambula-
ri p'd sed faale / q'or q'om'et faale
ambulat quid am'adit'ur ad faaut
aut m'it'igat' ad auduit orui aut
ambulae no p'nt m'it'o min' ca cu-
rat que nec exp'iendo p'nt attende
t'la q'ta p'leridq ac' m'gemosus ui-
et no esse r'at' co'f'usio m' p'cep-
ta eius caput d'ardus aut no com vi-
et Sed m'it'o min' qd & illa p'ap'at'
mag' q' m' q'us omib' ipa p'p'at'at'
uitat' sepe d'ic'at' / quid ex eis m' d'ic-
p'at'at' aut m'it'at'at' adiuuam' / m'si
forte qd co'f'at'at'at'at'at'at'at'at'at'at'
Si al' maligora aut al' i'p'at'at'at'at'
no reddat / hoc est / ut aut d'ape uen-
sit p'ermoe / atq m'it'o g'ad m'bus

m'it'at'
tim

m'it'at'
d'ic'at'

amē / aut aliquod magnū / quo se bonū
atq; in nobis / mē ponat. Itē affertur
putat / quia ista didicerat c. xxxviii Re.
gula nūmō nō instituta qmōdū sed
am vō nūmō dīspolīma autē m dīgīta
tardissimo clarū est qd nō sit ab homī
bus instituta sed potius m dīgīta et
mōvta nō em sit p m dī sībī ytalīe
quā breuē p m dīauctat vātes et nō
fuit vīgīlī et tōga fīdī est / ita quīq;
pī effīcī nō voluit / ad tē tīa aut
nō sūt nouē aut nō possūt effīcīe
quādrūd figurā / aut nō ad tīnarūd
mī trīpla sūt aut sēnarūd sēptīpla
ad nullā dūpla / quā intelligētes nū
sēmīssēm nō sūt sūe go m sēpī m
fūlēt sūe ad figurā aut ad sēnarūd
aliud ut motū dī logē nū ad quīdā
mcomutabīles rēgulas qm nōq; illō
ad homībus institutas sed m gēmīosīd
sagaatate comptas c. xxxviii dīd pūe

Ove tū omīa qī sūq; dīdī dīrma.
q; ita dīlēpīr ut iactat se mīter
mīpīos vclīr / et nō potī quere vīdī
pūe vā que tādū mō vclī esse p sēnsī
et vīdī quēd nō solūd vērā sed et
mcomutabīlia / que mcomutabīlia esse
cōpīrēndīr et sī aspīcīr qm vīdī
ad qmānd mīetēm pūe mēns / ad
et ipām mīutabīlīr mīe mīr / q; nūc
dōcī nūc m dīcīa sūt cōstīta / sūm
mī tō mīutabīlīr sūp se vīrāt et mī
mutabīlia mīfra se cōtīr / ad vīdī dī
tāndī atq; dīlēcīvī cūctā cōmīte
a quo cūctā cōgnōscīr / dōcī vīdī pī
aut esse / sapīes nūc mō / cōmīobīem
vīdī mī studīosīr et mīgēmīosīr ad
lēsēndī et tīmēndī dīd vīdī q; vīdī
quēndīr salubīr pīpī ut nūc dī
ctīas que pīr cōmī pīr cōmī
tādī ad dīcīam vīdī cōpīrēndī sēuē
sēquī audīr / sed cas sōbīe dīlīgēdīr
q; dīuīdīcīr et sīquas mīvenīr
ad homībus institutas vārias pī dī
īfām volūtātē mīstīuēndī et vīdīas

per suspīcīōnes et dīdīdī mīxīe sī qm tē
cū dīmōmī mīstīdī sōcīatē p quādā
sīgīfīcātī qī quēd pāctā atq; cōvīctā
repūdīcīr pēmīr et dīstīcīr / Alēuēt et
pūdīdī a sūpīfīus et dīpīcīosīr qm
mīstīuēt qīlā vō mīstīuta qm que
ad sōcīatē cōvīcīdīdī vālent p ipā
vīte quī nēcīte / nō nēglīgāt / In tēctīr
vō dīcīmī que apud gētes mīemīdīr
pīr qīpīrīdī rēdī ut pīctī tīpī nī
pīnt ad sēnsū cōpīr pīcīdī / quīq;
et vīdīdī qm cōpīrīdī dīpīcīdī et
dīcīcīe amīdī et pīr tōm dīspīcīatī
et nū / mī vīlīe dīcīcīr / In quīq; omī
sūe tēndīdī est ne quī mīmī et mīxīe
mīq; que ad cōpīr sēnsū pīcīdī
uolūtīr tīpīdī et cōmīcīr lōas sūat
aut quīdī et vīdī omīdī et nōmīdī
dīcīcīr et sīpīr et cōpīrīdī ut sīquā alīa
sīgīa mīstīpīr sūe mīemīr pīr que
mīcī sū mīpīcīatīe sūp pōīta sēcī
rūd ut cā sēpīatī mīpīcīatī et qī dī
sēbīdī sēat et tīpī qīpīr pīr lībrīdī
dīuīdīdī qīstīōes que vīdī cūpī sīgī
tāt dīdī go qī sēcīrīdī et qīr rēbī ut
nō sūt nēcīe pāno mī mīlī pīr pāuā
lōborāt sīcī vīdī pōssē sī / sī quē cōmī
quī pīr dīemīdī sūe opām sūpīcīe
vīdīatī dīlēt mīpīcīdī ut qīdīdī sū
rūd lōas que vī cūctā ut qīdīdī atq;
cōbīdī sūe lōpīdī sūe mīcīdī mōgīa
sīpīr q; quāq; sīpīdī cōmīemīr et
gīdīdī dīgīcīr sōlōsīr mādī / pōpī
et dī nūc sīcīr / ut cōmī tīnī mō nūcīdī
cōpīrīdī nō cōnīcīr / quōs dīuīdī sīpīdī
mēmīr dīuīdīdī alīquīd aut omīdī id
fōīte fīdī sūt sīcī mīlīa que a dōmī
dīcīr q; pānī dīlōborāt et cōpīrīdī nō
arbitrīdī mīemīdī sed sūe pīr tūbīr
nēglīgēndī / sūe pīr mīdīdīdī cōmīcīdī
lōrēt dīdī vīdīdī et rācīe dīspīcīatī sī
pōssīr īgnōrī et vīdīdī mī nō pōssē / qī
pīdīdī tēpīdī sīpīdīdī cōllīgātā et nūc
rūd vīcī et vīdī mōgī ad ambīgūa sōlī

De qīdīdī sīpīcīe

de phis. impo. possibilib.
et huiusmodi in huiusmodi

Secundus

uentura et explicanda & quibus p[ar]t[em] loquimur
loquens adiunxit quod ad multa signa cog
noscenda & quibus nunc agimus c. xxxix
p[ar]t[em] d[omi]ni exo. h[ab]uerunt et egyp[ti]os re
Philosophi autem qui vocantur **apienda**
siqua forte v[er]ba et p[ar]t[em] n[on] amo mo.
data dixerunt maxime platonem n[on] solid
formanda n[on] fuit. Sed ad eis et tamq[ua]m
ad inuicem possessoribus in v[er]bo n[on] ven
dicanda. S[ed] em egyp[ti]os n[on] t[ame]n p[ar]t[em] q[ua]m
bebat et onca g[ra]ua que p[ar]t[em] ip[s]i detes
taretur et fuger[et] sed et vasa atq[ue] orname
ta & auro et arg[en]to et uestib[us] que ille
p[ar]t[em] exiens & egyp[ti]o p[ar]t[em] p[ar]t[em] tamq[ua]m
ad usum meliore anculo p[ar]t[em] dicitur n[on]
autem p[ar]t[em] sed p[ar]t[em] d[omi]ni ip[s]i egyp[ti]os ne
sact[em] aco modatib[us] ea quib[us] n[on] h[ab]ent v[er]ba
dant[ur] sic d[omi]ne om[n]e g[ra]t[um] n[on] solid
simlata et sup[er]sticio sa signata et g[ra]t[um]
sacras sup[er]sticio sa labors q[ua]nt[um] que
vnu[m] quisq[ue] n[on] d[omi]ni d[omi]ni xpo & soactate
g[ra]t[um] exiens d[omi]ni ad hominib[us] atq[ue]
d[omi]ni p[ar]t[em] cas[us] t[ame]n d[omi]ni d[omi]ni usui
vitare ap[er]tores & quib[us] moru[m] p[ar]t[em] v[er]ba
lissima d[omi]ni t[ame]n & q[ua]m ip[s]o vno d[omi]ni co[n]t[em]p
d[omi]ni n[on] n[on]a m[er]emur v[er]ba ap[er]t[em] eos q[ua]m
co[n]t[em]p[em] t[ame]n auro et arg[en]to q[ua]m n[on] ip[s]i
instituerunt sed & quib[us] q[ua]m metallis d[omi]ni
i[n]t[em]e p[ar]t[em] d[omi]ni que v[er]ba m[er]sa est em
erit & quo p[ar]t[em] atq[ue] m[er]sa ad
obsequia d[omi]ni ab u[er]ba t[ame]n ab co[n]t[em]p
m[er]sa soactate se se amo separ[et] d[omi]ni ab
eis auferre x[rist]ianis ad usum iustit[ie] p[ar]t[em]
dicandi et m[er]sa v[er]ba q[ua]m illoru[m] i[n] q[ua]m
quib[us] instituta sed t[ame]n aco modat[em] data quanc
soactati qua in hac vita care[n]t n[on] possit
acape atq[ue] q[ua]m d[omi]ni m[er]sa g[ra]t[um] d[omi]ni
x[rist]ianis n[on] quod aliud fecerit m[er]sa d[omi]ni
in fideles n[on] n[on]e aspiciunt q[ua]nto au[tem]
et arg[en]to et veste p[ar]t[em] p[ar]t[em] p[ar]t[em]
substantia n[on]a d[omi]ni & egyp[ti]o d[omi]ni p[ar]t[em]
suauissim[us] et m[er]sa d[omi]ni q[ua]nto lac
tanculo q[ua]nto victoris optat[em] q[ua]nto
ut & v[er]ba ut d[omi]ni t[ame]n q[ua]nto in m[er]sa
biles g[ra]t[um] o[n]d p[ar]t[em] ip[s]e p[ar]t[em] d[omi]ni d[omi]ni

familia moyses fecit & quo s[er]mo q[ua]m q[ua]m
d[omi]ni fuit om[n]i sapia egyp[ti]os d[omi]ni om[n]i
bus v[er]ba sup[er]sticio sa g[ra]t[um] co[n]t[em]p[em] et
maxie illis t[ame]n ad x[rist]i reu[er]sa in
q[ua]m x[rist]ianis p[ar]t[em] d[omi]ni d[omi]ni d[omi]ni
v[er]ba d[omi]ni n[on]a co[m]m[un]e d[omi]ni si cas
in v[er]ba co[n]t[em]p[em] v[er]ba d[omi]ni q[ua]m v[er]ba
v[er]ba cult[em] s[er]mo d[omi]ni sup[er]sticio sa
d[omi]ni sed d[omi]ni auro et arg[en]to et v[er]ba
p[ar]t[em] suu[m] exu[n]t & egyp[ti]o p[ar]t[em] d[omi]ni
hesitantes queadmod[um] illa que d[omi]ni
m[er]sa obsequia d[omi]ni q[ua]nto em in q[ua]m
d[omi]ni s[er]mo sine dubio s[er]mo f[er]at[em] q[ua]m ut
q[ua]m p[ar]t[em] q[ua]m sine p[ar]t[em] d[omi]ni
aut p[ar]t[em] aut melior[em] intelligere d[omi]ni
em q[ua]m x[rist]ianis p[ar]t[em] n[on]a sit q[ua]m
Sed hoc n[on] instituta d[omi]ni s[er]mo
t[ame]n d[omi]ni studiosus ad ad cas[us] s[er]mo
t[ame]n d[omi]ni ascendit cepit illud ap[er]t[em] ad co
gitare n[on] esset d[omi]ni m[er]sa caitas e
dificat q[ua]m em s[er]mo ut q[ua]m &
egyp[ti]o d[omi]ni exat t[ame]n m[er]sa p[ar]t[em] ego
ut salu[m] se esse n[on] posse p[ar]t[em] aut
n[on]a ymolat[em] est x[rist]ianis h[ab]et q[ua]m ma
gis ymolat[em] x[rist]ianis d[omi]ni q[ua]m illud
q[ua]m ip[s]e d[omi]ni t[ame]n ad eos quos in
egyp[ti]o sub p[ar]t[em] u[er]ba laborat[em] v[er]ba
m[er]sa ad me om[n]es qui laborat[em] et on
rati est et ego v[er]ba t[ame]n tollite in
q[ua]m meo sup[er] uos & d[omi]ni a me q[ua]m
m[er]sa p[ar]t[em] & quib[us] co[n]t[em]p[em] et m[er]sa
m[er]sa amab[us] v[er]ba q[ua]m em meo
suaue est et s[er]mo mea leu[is] est
d[omi]ni m[er]sa m[er]sa et quib[us] co[n]t[em]p[em] q[ua]m
n[on] m[er]sa s[er]mo sed caitas edificat q[ua]m
m[er]sa go illoru[m] qui p[ar]t[em] illo
t[em]p[or]e p[ar]t[em] ymaginaria celebrabat
ad signi p[ar]t[em] sanguine agni u[er]ba
v[er]ba fuisse signos q[ua]m q[ua]m et
m[er]sa est et m[er]sa forte p[ar]t[em]
cui[us] radicib[us] ut in caitate m[er]sa et
f[er]at[em] p[ar]t[em] co[m]p[ar]at[em] ad om[n]es
s[er]mo que sit latitudo loquutus alitudo

no
lunary
logu

Aluud

Stu

yp

no hanc co
patione
Sane 7 q
alud

et pfectat. et erat dnm / cuius latitudo
diat in tñso ligno quo extendit ma
nus / longitudo a tra usq ad ipam lati
tudine / quo a maibz et msta tond cor
extendit altitudo a latitudine sursum
q ad sumum quo adheret caput pfi.
du vò qd fit mspid ab stondu / oruo
signo cruc omis aco quana xpiana
describit / bñ opari mppo et ei pseuerd.
ter mferre / ppare alesna / sacmcta
no pparare / p qat acom purgati
valebmz cognoscere et sup eminete
staz auitate ppi qua equalis est pñ
p que fita / sut omia vt impleant
m omes plemtudine di / est celum
ypopo uis pgiatoia ne mferat pñ
& diuice ab egypto ablat sup de
aliquid pulmo tumidi / hancet
aspget me mqt dñe ypopo et nud
dabor lauab me et sup mne saluabor
Auditui meo dabis gaudiu et leticia
de mde dñe etit cōscqter ut ondat
purgacōm a supbia significari ypopo
exultabud ossa quiliata et xli
Omplu ondu / habundacōre diuiaz
vantiu aut qm gētiliud doctiaz
omoz est auri argēti q vestib q
copia qua & egypto scad ille pñt ab
stult m copacōne diuiaz quaz pñ
ca qerosolime cōsecutū est / que maxie
m salomoe nge onduint / tata sit auita
sacra / que quid est vñlis collat &
lūre gēnd si diuiaz sōpūand sñe
comparat / nā quaz & qd diuient
si noxud est ibi dñat / si vñle est
ibi mvenit / et ad ibi quisq mvenit
omnia que valit alibi dñat / mto
habundanz ibi mvenit ea que nūqñ
omno alibi scdm illarū tm mō sōp
tudine altitudie mabli et mabli
quiditate dñat / hac igit mstruc
tione pñdibz / signa magnita latē
non impediēt mte et quidem ex
& subuigatū leuit ppo et oneratiū

1em
sacramentis / fudand & radicat et edificat
id m auitate / quid sñā mferat non
possit / accedat ad ambigua signa m sēptu
rie cōsideranda & distacēda & quibz uo
tiro voluit dñe aggrediat qd dñm / &
nare dignabit / **Explanat lib' sēptu**
capitulu libi tē caplm pñm **O**log
tis signis / magis ambigua sūt distacēda
n & distacēda dñta aufert ambiguitatē
m pñditiōe dñta aufert dubium
m dubitas vñ soluit pñditiōe sē
mome v figurat locum ad lūm no
acipi m dñt uñli signa pñditiōe sē
tō dñt pñditiōe m quālibz vñd sñ
pro vñd no acipi m xpianitas vñlia
suspiciet mñlia signa remouit x oruo
signis sit vñd x orue pñt & que sñt
ta locū et quid auitas xi orue apta &
que sñt locū xñ tē sñt et pñt
ta locū xñ Bona cōsuetud ad sñt
to pñt ut pñt xñ cōsuetud iustia
no mutat xñ In sñt locū / regula
sēuanda xñ pñt locū est sñt
et no sñt xñ tē cōsuetud pñt ad
sñt reducat xñ Sēta veteris et
liat pñt no tē pñt pñt xñ luxia
sñt no tē pñt pñt vñt sēnt xñ
exemplo aplōrū veteris no tēnt sē
usos sēnt xñ Exemplo dñd no tē
dñe affia m sēnt xñ tē dñd qm
et qd veteris gesta sñt sñt no omia
exemplo xñ pñt sñt sñt pñt
no tē pñt xñ In sñt locū
quēnda vñt xñ vñt nū cōtina
nū dñsa sñt xñ obscurus pñt
no sēnt sñt vñt xñ oruo
sñt dñt dñt xñ In sñt sñt tē
mvestigat xñ dñd sñt vñt
tropus nēnt xñ & sēnt tēnt regis
xñ pñt regis tēnt & dñt et cū
cape xñ Sēnt & dñt corpe dñt
xñ tēnt & pñt & tēnt xñ
regis & tēnt xñ Sēnt regis tēnt
tēnt xñ Sēnt regis & dñt et

et corpe eius xxxviii. caput xxxix. Anadaco sine
 gna locutione explicat caput. Inquit
 libet tercia cum per cognoscere signis in
 cognitis. Ambigua sunt dissonantia
 omo timet de voluntate eius
 in scriptis fac diligenter inquit
 et ne amet etiam pietate
 mansueti puniti et sua li
 guard ne in vobis locutiones qd ignorat
 hancet puniti et cognoscere quanda
 rerid neccariid ne vni nam ue aud
 que pp siludine adhibent ignoret
 adiuuare et codiad vitate quod solers
 emediamis diligencia pua uent veat
 ita mstruat ad ambigua septuagid dis
 tuada atq soluenda ut aut signis am
 bignis no capiatur quid p uos mstrui
 p fieri aut p ut istas vias quas onde
 uolumus tam pules ul magnitudine mge
 my ul maior illudine cluitate etndat
 Sed in ut dice apam quid p nos mstrui
 vult qui eo loco animi est ut p uos m
 strui valeat Saattat benignitate scriptur
 aut in vobis ppe esse aut in cristian que
 genai in scis libro de mstruam c 11. et
 distico deita auferat ambiguitatem
 Sed ad vba ppa facit ambigua sp
 lard pmo videt qd ne male disti
 xerim aut pnuauermus ad go adhibita
 mteae mteae esse puidit quod distingue
 id aut quo pnuandus sit consulat regla
 fidei qm de plemionib septuagid loat
 et aude eate pcepit et qua sat egm
 ad et vobis in pmo libro loqrem ad si
 ambe ul et omes si plures fuerit pte
 ambiguitat scdm fidei seruierit textus
 ipe sermois apadib et qsepnd pnt
 que ambiguitate illud in medio posuerit
 restat consulendi ut uidet au na sine
 plius que se onduit ferat suffragud an
 qd fidei corpe parat. Qam nre exempla
 coside illa qdca distico. In pncipio car
 vbid et vbid car apud de et de erat vbid
 ut aliud sit sensu vbid hoc car in pnao

apud de no vlt corpe de vbid. Sed
 hoc regid fidei respalendit est qua nob
 de imitate caritate pstatut ut dicim
 et deus car vbid. de m et subuigat hoc
 erat in pnao apud de. Illa vbi distme
 omis ambiguitas neit pte respit
 fidei et de textu pmo sermois diuidi
 cantu est ubi ait apus. Et quid dicit
 igno compellor aut ex duob. concupis
 cedat que dissolui. et esse ad xpo. In lo
 em magis optm mane in carne ncm
 p uos. Quid est em vrid ex duobus
 concupiscend que an compellor aut ex
 duob. ut id adiugat concupiscend que dissol
 ui et esse ad xpo. Sed qm ita sequitur
 mto em magis optm apparet em. eig
 optm se dice. que concupiscend ut ad
 ex duob. compellat. alii tnd qat con
 cupiscend alii ncm. Concupiscend f
 esse ad xpo. ncm. que mane in carne
 m carne. que ambiguitas vno con
 scpti vbo diuidiatur. ord posuit est
 em quod pncipal qui abstruere m
 pte. Illa pncipal sententia ducti sunt
 ut no solud compelli ex duob. sed et duo
 id que concupiscend mte. Sed go distm
 quend est et quid dicit ignoro com
 pator aut ex duob. quid distmcom
 sequit concupiscend que dissolui. et esse
 ad xpo. et tam quet. que quid rei po
 aut qat concupiscend mto em magis
 optm mgt. Sur go ex duob. compellat
 qua e manedi neccat quid ita sub
 leat. mane in carne ncm. pp nos
 ubi aut ncm pspas fidei ncm ipius
 sermois textu ambiguitas explicari
 p ncm obest scdm quod carid qe
 onduit pncipal distingue uelut est il
 la ad corinthios. Qas go qm pncip
 sione fidei mte. nos ab omi in
 gnatione carnis. et sp. pncipal fidei
 fidei in timore. Quid capite nos
 nemer lesim. Quid quippe est vrid
 mte. nos ab omi mgnatione carnis
 et sp. scdm illud pncipal ut sit fidei

corpe et spū an mēm? nos ab omī mī
 namēto carnis / ut aliū sit sensus et
 spū pfectus pfectior m tmoē di ca
 put nos illa igit dīstīnū ambīgu
 tates m pte legē sūt et m pūciatō
Occurrū autē *libitū auctū dubiū*
 et ambīguū dīstīnū dīxm? ca
 dēm obseruāda sūt et m ambīguis p
 nūciatōm? nā et ipē mī lēatū *mīma*
 uicē mētia aut nūcū fīcī carūgē
 tur aut pfecte ut subsūpīe cōpūōē
 sermōū aut si hāc adqūbet ad cōtē
 cōm mīcīlōm? dūbīe rema nōb ut
 ut quōqz hīc pūciatū nō sit mēul
 pa / nisi em fīcī reuocet qua ordm?
 sed nō amātū adūsus clāre sūos et
 xpm nō qd p nātū clāre p illud sit
 pūciatū dūbīe accusatū adūsus clāre
 di ut qd mīrogatōm qī rnsio cōpūōē
 dūe qui iustificat et ut mīrogatū
 quis est q cōpūat et mīcīlōm pūciatū
 qui mortuū est / dū cōdē q d mīcīlōm
 est qīa pūciatū ut pcedat p cōtāto
 sequat q mīrogatō pūciatōm aut
 et mīrogatōm qd vācū mīcīlōm dīxm?
 qd ad pūciatōm mīcīlōm rnsio pūciatū
 rogatōm vō / aut nō / aut cō pūciatū
 qīa ut pūciatū p cōtāto qua dīxm?
 quis accusatū adūsus et clāre di illud
 qd sequit / sōno mīrogatōm cūdat / dūe
 qui iustificat ut hāc rnsio nō / et
 ita pūciatū dūe est qui cōpūat
 Rursus q mīrogatō xpm iquū quis
 mortuū est / magī aut qui resurxīt q
 est mīcīlōm di q mīpūciatū pūciatū et
 ut ubiqz rnsio nō / at nō illo m lōc
 vbi aut dūe qd dīxm? qā gētes
 que nō pcedatū iustīad mīcīlōm pūciatū
 pūciatōm qua dīxm? est dūe qd
 dīxm? Rnsio subsūpīe dūe gētes que
 nō pcedatū iustīad appūcīndū
 iustīad rnsio cōpūat nō cōfēdit / dūe

*ambīguū
 et pūciatū
 accusatū
 dūe mī pūciatū
 rnsio et mīcīlōm
 rogatū
 pūciatū*

Liber

*Compositio lapidum in hunc pūciatū
 vñtū ē sīgīfīcā nōb qī*

aut vācū pūciatū illud qd nātū nācī dīxm?
 a nazaret? pūciatū alīquid bonū est / sūc
 affmāt ut illud sōlū ad mīrogatōm
 pūciatū qd aut a nazaret? sūc tōnd ad
 dūbīatōē mīrogatū quō dīstīnū vñtū
 aut sensū fīcī nō mīpēdit / Est aut am
 bīguū m sōno dūbīo sūcīdū et qd
 vñtū ad pūciatōm pūciatū nā qd sūcīdū
 est nō est ab sōdū / sūc mēd qd fēcī
 m ab sōdū / nō clūat legē vñtū cōpūōē
 tā hāc qd pūciatū an pūciatū / si em cō
 rnsio ab cō qd sūcīdū / si aut pūciatū
 ab cō qd sūcīdū mīcīlōm nūcīlōm
 sed tācī līngue pūciatū mīcīlōm dīxm?
 dīxm? nā mīcīlōm nō sōma sed sōstōnd
 pūciatū / vñ pūciatū q cōpūat cōpūat
 vñtū vñtū ē sīgīfīcā dīxm? qī mīcīlōm
 gētes hāc mīcīlōm qīcī ad dīxm? sūcīdū
 dīxm? nō est ab sōdū a cō sūcīdū mēd
 qī ut vñtū mīcīlōm est aptū / quā magī
 latmū est / Sed alīquid dūbīo sūcīdū sōn?
 cōl vñtū vñtū ad cōdū sūcīdū pūciatū
 dīxm? dīxm? Est illud aptū dūe pūciatū
 vñtū sūcīdū pūciatū qī qui hāc agunt re
 gūndī dī nō pūciatū que dī em o
 dīxm? que pūciatū vñtū nōqz sūcīdū
 sūcīdū pūciatū nō mīcīlōm ad cōdū pūciatū m
 gūc rnsio ē ut cōpūat mīcīlōm m cō
 vñtū m cō qd dīxm? pūciatū pūciatū an
 cōpūat ē mēdia sūcīdū nūcīdū aut
 mīcīlōm est pūciatū ē nō em aut
 dīxm? pūciatū vñtū sed sūcīdū pūciatū et m
 dūbīatū vñtū sūcīdū pūciatū sūcīdū
Non sōlū aut qd sed et ille ambīgu
 tates que nō ad dīstīnū pūciatū ut
 ad pūciatōm sūcīdū cōpūat sūcīdū
 illa est ad tēssalōmīcī pūciatū cōpūat
 sūcīdū m vñtū dūbīdū est em vñtū o sūcīdū
 ut qd sūcīdū nūcīdū aut qd est cō
 fīcī sed gētes līngue qd cō nō qd
 et vñtū illa rnsio rnsio vñtū

ro fies ad si voluisset miteris dicit ppa
 cosolam no quia fca m nobis mng seruy
 mnd esset m nobis Sed mius & sma dubi
 taret aut de si addit nū nemo em fere
 ambigit vocam esse casu. ad audiet.
 ppa cosolati sum fca nū m uobis &
 iam qor pualosi p mittit ita fca est
 m illa epla ad dormitios ad aut aplū
 doctric monoz ppr vram glām fca qud
 qd m xpo idū aut em quid miteris cor.
 hie monoz p vram glām iuro qā m
 geco vox uratē manifesta est sine ambi
 guo sono. Rarissime igit et diffallime
 mve mri pē ambiguitas m pps uerbis
 qmnd ad libros diuina septuaginta spe
 ctat qud no aut ansemia ipa sermōis
 qua cognoscat septuaginta mterio. aut mter.
 pcedit collatio aut pcedit lingue soluit
 mspecio e p pfigatū loquar ad fram

Sed vborū tñslatorū am nō ampi
 dignitates & quibz & mceps loquidū
 est nō mediocriter curauit mdustrid qd & si
 erat nā m pncipio cauēdū est ne figt
 tam loquar ad fram ampuas & ad qor
 em ptmet qd aut aplū. hā acutū spū
 aut viui fiat. Sed em figtē dām. p. ac.
 apū. tamq. ppe dām p. carnalū sapū
 hāq. em vlla mōis aīe cōgruēdū appē.
 latur. qd illud al. qd m ea bestis and
 collit. hoc est intelligēdū carni subiacē
 scādo fram. cui em sapūē fram tñs.
 lata ūba sūt ppa tenet. hāq. illud qd ppo
 vbo figtē refert ad illud figtēdū
 Sed si subbatū audiet. vbi qd. nō m.
 tollit msi vnd dīe & septē qui cōti
 nuo volūe rēpēdū. Et ad audiet p.
 eplā nō qdēdū cōgruēdū illud qd p. fca
 & viciū p. dām. hēme qd fructū p. solet
 Ea dām mscablis est aīe seruū sig
 p. rēbus aīe. et sup. acutū corpore
 dām mte ad hūmēdū dām lūmē leuāt
 nō p. sē e m qd mte. sig. p. rēbus sēmd

Ove tñ seruū tñs ad placētū
 m mte p. sēdē a cōtārd gēbus

more dēpbat. dēn quid rēbus ppa
 alius ita sub uigati erat. ut m. cas
 m omibz cōmēdant dēus. Et qd
 qm signa rērd spūaliū p. p. rēb.
 obseruāt. nesciāt quō rērdū. id
 tñ m. lūmē qdant. qd m p. rērdū. m.
 om. quē nō vīdēt placēt dō. dō.
 custodīd tēp. sūt p. dōgōgō p. m. lū.
 tū fūisse p. rērd aplū. Et dō qui
 tēdū signa p. rērd m. q. sē rērd
 cōtēp. nēdē. i. dām. tū p. tam
 tēp. rērdū. cōrd vēmīssē. p. rē.
 nō pōtuerāt. Atq. mte cōlūmā. qd
 sabbatū curat m. lū. sūt p. rērd cō.
 rē. p. lū. sūt qd signa illū tēp. rēb.
 aīrd. nō cōlūmā. dō. esse. ūl. a dō
 vēmīssē. quā. a p. a m. dō. obseruā.
 bāt. nōlēt attēdē. Sed quō dō. dō.
 ex quibz fca est p. rērd cōrd. qō. sō.
 lūmītanā. p. rērd cōrd. qm. vā. lū.
 fūit m cō. mōd. sūt p. dōgōgō. custō.
 dū. ut signa quē p. rērd m. p. sē rērd
 seruētū. ad v. dō. cōlūmā. qui p.
 rērd. et tēd. p. rērd. seruātū. rērdū.
 hāq. illi quā p. rērd spūaliū. fūit
 m. p. rērd cōrd. et cōrd. nā. lū. uotū.
 atq. signa quē. quō spū. m. lū.
 gēndā. nesciāt. qā. tēd. vnd. dō. dō.
 vēmīssē. dō. dō. tēd. cōrd. qd. rērd.
 rērd. sūt. sūt. et om. sūt. vēmīssē.
 cōrd. qd. p. rērd. m. dō. dō. dō.
 an. p. rērd. aplū. pōtēt. p. qd. cōrd.
 dō. dō. dō. tēd. nō. m. dō.
 fūit. ymaginē. qd. est. tēp. v. rērd.
 seruātū. nō. em. qd. ūlū. cōrd. gērd.
 tū. fca. sē. p. rērd. qd. nō. rērd. p. rērd.
 erat. qui. sūm. lū. m. sūt. dō.
 qdant. em. m. lū. rērd. signa

Et p. rērd. non ampi
 si quā. alius. cōrd. illa. tēp.
 signa. m. p. rērd. cōrd. ad. m. lū.
 cōrd. vēmīssē. dō. rērd. qd.
 em. m. p. rērd. sūm. lū. v. rērd. nērd.
 nō. p. rērd. dō. sē. dō. signa. v. rērd.
 ūl. m. lū. ūl. cōrd. alius. cōrd.

in fca. m. p. rērd. m. lū. p. rērd. m. lū.

et p[ri]m[us] f[aci]t uitas ad cognoscend[um] d[eu]m et
 p[ri]m[us] p[ro]met[ur] Spes aut[em] sua au[tem] est m[od]o
 f[aci]t p[ro]p[ri]a que ad m[od]u[m] se p[er]nat ad dilectio[n]em
 d[eu]i et p[ri]m[us] co[n]g[re]m q[uod] p[ro]fice[re] & quibus
 om[n]ibus p[ri]mo h[oc] d[icu]m est / Sed q[uod] p[ri]m[us]
 q[uod]t[ur] quam gen[us] n[on] ex mome[n]te p[ro]p[ri]e
 d[icu]m sed p[ro]p[ri]e sue co[n]suetudine q[uod]t[ur] m[od]o
 p[ro]p[ri]e f[aci]t p[ro]fice[re] ut quisq[ue] q[uod]m[od]o eam
 culpanda arbitret[ur] que sue religio[n]is et
 t[em]p[or]is gome[n]t[ur] vitupare atq[ue] d[icu]m con-
 fuerit / et ea t[em]p[or]e p[ro]fanda atq[ue] laudada
 que co[n]suetudo atq[ue] ad quibus vult ad
 mittit / Sed q[uod] co[n]tingat ut si q[uod]d s[er]iptura
 u[bi] p[ro]p[ri]e q[uod]d abhorret a co[n]suetudine au-
 die[n]s u[bi] q[uod]d n[on] abhorret culpauit si
 am[er]it coru[m] id u[bi] u[bi]t[ur] auct[or]is fig[ur]at
 locu[m] p[ro]f[er]et / n[on] aut[em] p[ro]p[ri]e s[er]iptura
 nisi caute nec culp[er]it nisi cupiditate
 et co[n] m[od]o informat m[od]o gome[n]t[ur] p[ro]f[er]et si a
 nimu[m] p[ro]p[ri]e alicui[us] cu[m] n[on] op[er]i
 mo quicq[ue] aliud asseruit s[er]iptura fig[ur]at
 te gome[n]t[ur] arbitrat[ur] / n[on] aut[em] assentit i[n]
 translocu[m] f[aci]t rebus p[ro]f[er]et u[bi] futur[us]
 et p[ro]f[er]et / p[ro]f[er]et narrat[ur] q[uod]d futur[us] p[ro]
 n[on] u[bi] p[ro]f[er]et & m[od]o p[ro]f[er]et / Sed om[n]ia q[uod]
 ad eand[em] cultu[m] n[on] u[bi]t[ur] atq[ue] co[n]u[er]so
 randa et cupiditate p[ro]f[er]et / utq[ue] q[uod]t[ur]
 gome[n]t[ur] ualeat / Cultu[m] ualeat m[od]o am[er]
 ad fructu[m] d[eu]i p[ro]p[ri]e p[ro]f[er]et et se atq[ue] p[ro]f[er]
 p[ro]f[er]et d[eu]i Cupiditate aut[em] m[od]o am[er]
 ad fructu[m] d[eu]i se et p[ro]f[er]et et quib[us] corpe n[on]
 p[ro]f[er]et d[eu]i / Sed aut[em] agit m[od]o m[od]o cupi-
 ditas ad co[n]u[er]sio[n]em am[er] et corpus sua
 flagitauit ualeat / Sed aut[em] agit ut ualeat
 alit[er] facit / Sed et q[uod]d s[er]iptura duo g[ra]t[ia]
 om[n]i p[ro]f[er]et / Sed flagitauit p[ro]f[er]et s[er]iptura
 ad ex[em]p[lu]m ualeat am[er] et ad q[uod]d q[uod]d
 tem[er]e p[ro]f[er]et m[od]o p[ro]f[er]et q[uod]d
 remoueat m[od]o p[ro]f[er]et flagitauit aut[em]
 ad uita[m] querat / Q[uod]t[ur] agit caritas
 quod s[er]iptura p[ro]f[er]et ualeat q[uod]d aut[em] agit
 ut p[ro]f[er]et p[ro]f[er]et m[od]o p[ro]f[er]et n[on] m[od]o et q[uod]d
 p[ro]f[er]et ualeat / quia nemo p[ro]f[er]et ex co[n]tra
 n[on] habet p[ro]f[er]et alit[er] or[n]to em[er] mag[is]

ignu[m] cupiditate d[icu]m ualeat ualeat
 augetur e[st] xi d[icu]m apta et que f[aci]t
O ualeat go asseruit in locu[m]
 et quicq[ue] s[er]iptura d[icu]m f[aci]t q[uod]
 in s[er]iptura p[ro]f[er]et s[er]iptura ex p[ro]f[er]et d[icu]
 u[bi] s[er]iptura cu[m] ad cupiditate regnu[m]
 & p[ro]f[er]et ualeat / Sed si p[ro]f[er]et s[er]
 nat n[on] est ad aliu[m] n[on] ualeat q[uod]d f[aci]t
 te d[icu]m s[er]iptura f[aci]t d[icu]m ap[er]t[ur] t[em]p[or]e auct[or]
 f[aci]t s[er]iptura ualeat in die nouiss[im]o et reue-
 latio[n]is iustit[ie] iudicij d[icu]m qui ualeat m[od]o
 au[tem] s[er]iptura op[er]a sua f[aci]t quib[us] qui
 s[er]iptura p[ro]f[er]et boni op[er]a g[ra]t[ia] et
 honore / et m[od]o p[ro]f[er]et quib[us]
 ualeat et n[on] / f[aci]t aut[em] qui p[ro]f[er]et
 s[er]iptura ualeat aut[em] m[od]o p[ro]f[er]et
 et indignatio t[em]p[or]e et angustia in
 om[n]i auct[or]is gome[n]t[ur] op[er]a m[od]o
 d[icu]m p[ro]f[er]et & g[ra]t[ia] p[ro]f[er]et ad eos cu[m]
 quib[us] e[st] ip[s]e cupiditas qui ad
 ualeat noluerit / Sed aut[em] in q[uod]d m[od]o
 ualeat d[icu]m ualeat regna cupiditate
 p[ro]f[er]et ualeat / ista est apta locu[m] orni-
 aut[em] ualeat p[ro]f[er]et s[er]iptura ualeat f[aci]t
 xerit ad ualeat et cupiditate / n[on]
 quia et q[uod]d quib[us] ista t[em]p[or]e t[em]p[or]e
 tant[ur] f[aci]t est ualeat d[icu]m / et ea f[aci]t
 Sed n[on] multa t[em]p[or]e s[er]iptura / ualeat p[ro]f[er]
 ut obte[n]gat sensu[m] et allegoria[m] ualeat
 em[er]ta f[aci]t / quod p[ro]f[er]et f[aci]t lo-
 cu[m] ualeat d[icu]m aut[em] d[icu]m d[icu]
 d[icu]m co[n]suetudine te hodie sup[er] gentes
 et regna ut eue[n]tas et d[icu]m et
 d[icu]m et d[icu]m n[on] d[icu]m
 q[uod]d f[aci]t locu[m] tota s[er]iptura ad ad p[ro]f[er]
 referenda que d[icu]m e[st] xii d[icu]m f[aci]t
O re aut[em] t[em]p[or]e p[ro]f[er]et locu[m]
 quasi flagitauit m[od]o ualeat
 s[er]iptura t[em]p[or]e d[icu]m / s[er]iptura et f[aci]t s[er]iptura ualeat
 et d[icu]m p[ro]f[er]et / ualeat q[uod]d q[uod]d n[on]
 s[er]iptura co[n]suetudine tota s[er]iptura / quod ad ea
 ritate p[ro]f[er]et co[n]suetudine s[er]iptura s[er]iptura
 d[icu]m aut[em] ualeat p[ro]f[er]et ualeat
 ualeat q[uod]d s[er]iptura m[od]o co[n]suetudine / cu[m]
 q[uod]d ualeat / aut[em] ualeat m[od]o ualeat
 s[er]iptura s[er]iptura est d[icu]m ualeat ualeat

et diffidit

et diffidit

Liber

De plume
vifor

comenoreu de instiau;

et nemo vult aquoquid uocari nec ipse igit
cuius noauit c xv in figurata locutio
huius regula seruanda

Que causa tyrannus cupiditate caritas re
gnat iustissimis legibus dilectionis
dei et propter deum sui et propter deum ser
uabitur in locutionibus figuratis regis huius
ut ita dicitur diu uisit diligenti consuetudine
quod legem dicitur ad regnum caritatis imple
tatis perducit Si autem hoc iam propter
nihil putaret figurata locutio xv preceptum
locutio est figurata et non figurata

Sed preceptum locutio est aut flagitium a
facinus uelut aut uoluntate a beneficentia
uolens non est figurata Si autem flagitium a
facinus uelut uolens aut uoluntate a beneficentia
ad uoluntate figurata est nisi manducantibus
miser carnis filii hominis et bibunt sanguinem
non querunt uiam in uobis flagitium ut fa
cimus uidetur uolens figurata est propter papam pas
sioni domini esse conueniens et suam et
uolens recondendum in memoria in pro
caro eius casta atque uoluntate sit aut
scriptura Si clunecit in qua uisit ab illis
Si sunt potius da illi hoc nullo modo
dubitate beneficentia papam Sed quod scimus
hoc enim facit carbonem ignis cogit
super caput eius malivolentia facinus uolens
pures ne igitur dubitamus figurate domini et
ad possit aut interpretari uno modo ad no
cendum alio ad primum ad beneficentia te
pocans caritas reuocet ut intelligat car
bones ignis non esse sed uolens propter ge
mitus quibus superbia sanat eius qui dolet
se inuad fuisse hominem a quo eius mise
rie subuenit Tunc ad autem dicitur qui amat
amat suum per ad non uoluntate uolens pu
tandum est quia dicitur unusquisque conser
uare animam suam sed figurate domini per ad autem
i primat atque amittit uisum eius quod
nunc habet per uisum atque posterum quo m
climat temporalibus ut eterna non querat Sed
est da inuad et ne suscipias peccatores
posterior per quod sine uolens beneficentia
uolens aut enim ne suscipias peccatores
figurate potius propter ut potius eius non

suscipias c xv et in naturalis preceptum
Que enim amor ad spiritualia conuenit
ut quisque in meliori gradu spiritualis ui
te ut est ut esse putat figurate dicitur esse
arbitrat que inferioribus gradibus peripat
ut uigilans si celibet amplexus est ui
tid et se castrauit propter regnum celorum
quicquid et uxore regnaret diligenter da
scit sibi papam non propter sed translate
accipi oportet fore dat et quisque
statuit seruare in nuptia uigine suam
tam figurata locutione conet inter
pretari quia dicitur est dicitur filia et
magnus opus profectus dicitur igitur ad
hoc in obseruationibus intelligit dicitur
spiritualis ut sciamus alia omnibus co
muni per alia quibusque singulis gra
tias personarum ut non solum ad unum su
stantia uoluntate sed et ad suam cuiusque
modum ipsam infinitate medicina
premat In suo quippe genere curatio
est quod ad meliorem genus non potest eigi
xv Sexta ueteris et licet ipsa non in
tem caueda est flagitiosa per tempe
ne forte in scriptura ueteris per illorum
tem conuentione et si non eadem si non
figurate sed propter intelligat non est fla
gitium nam facinus ad ista et tempe
quis punit in uisum uite per inferni
ord misit domine cupiditate et ipse
quod scriptura quibus eundem est scire
licet quante non facit per intelligit
miser ad quod uoluntate illa esse sit
posita ut spei bone homines salubrit
uolens et consuetudine quod aspernabit
posse hunc uisum bonum et ad quod am
plexantur esse optis dignabile si et
ubi caritas uolens et que cupiditas atte
dit non si multis uolens caste uti quod
propter potuit per alius una libidinoso
magis enim propter multarum fecunditate
uolens propter aliud quam unum carnis
fructu propter ipsam quod enim autem uoluntas
tem oportunitatibus congrua que satis
cupiditas temporalibus uoluptatibus occupa
ta Inferioris quod gradus apud deum sunt

quibus semper venia concedit apostolus carnalis
atque suus coniugis quae quacuque in
temperantia coram quod illi qui plures
singulis ad hunc sicut sapientia in cibo et
potu non nisi salute corporis sic modum
tu non nisi peritiam filiorum intuebat.
Itaque si os in hac vita invenisset dominum
adventum ad id non mittendi sed colligi
gendi lapides tempus esset statim se
ipsum transfugeret propter regnum celorum non
enim est in carnis difficultas nisi ad
est in habebat ^{difficultas} non erat quippe
pe illi homines et in ipso coniugio lu
xuriam esse abutendi in temperantia ad
tibi testis oro quoniam est copulatio
vixit aut enim benedictus et domine pater
primum nostrum et benedictus nomen tuum in
omni saeculo saeculorum benedictus te celi et
omnis creatura tu fecisti adam et eam
pro adiutorium illi eam et nunc duc
tu facis quoniam non luxurie causa accipio
sororem meam sed ipsum vitare ut mi
serere non duc *et xx luxuriosos non
credere posse licere uti femine*

mi Sed qui offensa libidine ut p
multa stupra diffusetur euageli
tum ut in ipsa una coniuge non solum cre
deret ad liberandum peritiam peritiam
modum sed et inhumaniorem in temperantia
ac sordis in venia omni licetia per
uilem auius libere accumulatur non
credat si potuisse ut temperanter mille
femine antea utentur vix in servantes
in usu illo nisi congruum tempus peragant
plus officium et ipsi laquei libidinis obsequium
ti ut non in una faciat nullo modo in
mille fieri posse arbitrat Sed qui perit
dicit hoc honorari quod atque laudari opte
vires honores et sordis quia ipsi ad hono
rant in tumescunt superbia tanto audi
ores manifestissime gratia quanto eos stupri
tus atque latius lingua bladior ve
tilavit ora ita leues sunt ut cor
rumoris aura sine que ipsa sine que

adusa existimat in quilibet inveniat vo
cagines flagitiorum aut in formorum ear
saxa collidat videtur go quoniam sibi arduum sit
atque difficile nec laudis nec est ^{ut}
et humilia aculeis penetrari et non go
se alios mearum *et xx exemplo apponit
veteris non libidinosos ipsos femine*

Oredat pocius apostolus molis nec ad
susceptum ab omnibus mlatas fuisse
nec ad aspiciendum elisas hunc quippe
tetur et fuit illis viris non et ad nunc
caloratum pocius et persequendum maledictis
infamabatur Sic go ipsi peritiam uteretur
his omnibus et non carapocant sic illi
veteris ipsi feminarum ad sui tempus fouem
enad referentes non parceretur ea domi
natom libidinis cui serviant qui ista non
credant *et xx exemplo dauid non libidinis*

Et idem ipsi *affici in mulieribus*
nullo modo se cohibent ab incepta
bili odio filiorum a quibus ut vixit ut
concupiscit suas acceptatas ut atreatas
esse cognoscunt si eis forte aliquid tunc
amissum Rex autem dauid ad hoc ab impio
atque in manu filio passus esset non solum
fero acie tunc tollit sed et per
tur extimetur non enim amorem carnali in
tunc tunc quoniam nullo modo inuicem sue
et pater filii comouebat non idem si uice
ret ad occidendi persequatur ut ad nunc ser
uaret peritiam locum et quia non po
tuit non arbitrate dicit in eius intitu

Sed quia nouit in quas penas tam
adultera et adulter et peritiam acia tunc
nunc alio pater filio qui in hoc erat p
quo egrotate affligebat moriete letat
et *et xx et dauid exemplum et in per
in gestu figurata non omnia ex*

Oredat maxime apparet quia mo
dione et temperantia illi vixi femine
vixit ad id in vixi illate irruis
set rex ut est quod et et tunc
vixit et tunc ^{abrogare} maritum occidit
peritiam accusat est per peritiam Qui ad

peritiam et qui peritiam ut ab omni ex

de vixde mie a dnuo eugene
quo ille illius appent hppes vory d

Jeruus

ad ead venisset quide nudi & pao pposuit
ei silitudine & paup qui qebat ouem
vnam cui viciu mltas ad qut ad ad
ventu hospis sui vmad poa viciu
sui paupis ouicula ex qibut epulad
In que comot dauid omib ead uisit
et quadruplican oue paup ut se nesti
ent d dphact qui peccauat sciens ord
ad ei manifestu esset & diuita & nuda
ta vmadu dilue pam pemted Sed
tm m hac silitudie stupra tm mo d fi
gntud & oue viciu & paupis & mari
to aut mlt mrempto qe est & ipo pau
pere qui vnd oue qebat oaso no est
p silitudine miragat dauid ut m sole
adulterio dicit smaz daphnacou sic
ex quo intelligit ex quo intelligit qnta te
pendia mltas mltas qut qnd & vna
m qua excessit modu a se ipo pum co
actus est Sed m isto viro imodate que
libidit no p masio sed tntus fuit p
ca et ab argute ppa ille illiatu appe
titus hospis vocat est ho em dixit rgi
suo sed hospis suo viciu paupis ouer
ad epuland ex qibut se ar uo m eud filio
Salomoe no q hospis tntus qut sed
regnu ipa libid possedit & quo spua
no tacuit culpae ead fuisse amatozem
mlieru aut tm mltia dphio sapie fla
grauerat oua salia sapia amore spi
ritali ac pty fuisse amoe amisit car
nali Ergo qmz omd al pene omd q
m veteri testameti libis gesta cotmctur
no solid ppe sed et figate accipienda snt
tm illa et que ppe lora accipit si laudati
snt illi que a fecerut Sed ea tm ab
houet a consuetudine bonoru qui pty
aductu dnu diuid pcepta custo diut
figura ad intellige ad refertat pnam
vo pty ad moes no tnterit mltia em
snt que illo tpe officose fnt snt que
mo msi libidmose fieri no possut cxx
m pta sctio licet p fnt no tm p
Siqua vo pta magnonu vioru

legit tad et si m eis aliquid figuru
reru futuraru am adute atq m bagie
potuit rei tm geste ppetue ad que vnd
assum at ut se nequaq rae fnt snt
que iactie audat et p sua iusticia
ctos tadtm pntes d dphat ad vnd
at tantoru vixu et cauedat tpesta
tes & flenda naufragia ad qe em et
pnt cord qom spta snt ut aplica
illa sma vbiq treme da snt ad ait
oua p qui vnt fnt uidat ne cadat
nulla em fere pagina est sctio libro
ad m qua no sonet q dnt snt re
snt quilibz aut dat gram cxxm
In figura locutione quenda veritas
maxime aut mvestigadu est vnu ppa
sit an figata locuto quid intellige
conam ppa compato qd figata sit adq
but rglis reru quas m pmo libro di
gestim faale e ad asac omibus mo
dis donec puenia ad smaz uitae p
sertim ad usus accessit pietate qata
conce roboratq mvenimz aut vnu
ppa sit an figata locuto illa muctes
que sup dat snt cxxv vna res nnt
contraria nnt diuisa snt
Quod ad apparuit vna quibz cotmet
aut snt vnu duata mvenit
aut ad aliq vicinitate attigebz Sed
qnd mlt modis res snt vnu appa
rent no pntem esse pceptu ut q
an aliq res aliq p silitudine significat
hor ad semp significat ordamz tad
et m vnu pnt posuit fctm dnt
ad dnt caute a fnto pparisou
et m laud ad dnt Snt est regnu
coloru mlt que abscondt fctm
m tbus mctur fctm donec totu
fctmaret que igit vaictat ob
fctm dnt qabz fctm Sur em
aliud atq aliud res quoz significat
ut aut cotna aut tm mo diuersa
significent Contraria s ad alias m
bono alias m malo res est per

duo iole

leo

Serpens

panis apud
malo sunt

A significatio

Calix vini uel
ple n. m. p. to

similitudine ponit sicut hoc est qd & p
meto sup dym? Ale est em qd leo
significat xpm ubi dicit vixit leo &
tibi uita Significat et diabolus ubi
sophus est aduersarius vr sua tamqm
leo rugiet inuit qd que deuoret Ita
serpens in bono est astuti ut serpentes
qn malo aut serpēs eud seduxit in
astucia sua In bono panis Ego sum
panis uiuus qui & calo & scendi In
malo aut panis panes occultos libe
ter edite Sic et alia pluima & qd
quid que commemorauit mima du
bia gerit quia exempli grad come
meran nō nisi manifesta aduerunt
Sūt aut que metū sit in quad pter
accipi dicit Sic calix in manu dmi
uim meri plenū mixto Inctū est em
vtrū irā & si significet nō usq ad nō
uissimā penā i usq ad fecē an po
tius grām septuārid a quibus ad gen
tes trāseunt quia inclinat ex hoc
in hac remanētibz apud iudeos obser
uacibus quas carnalr sapūt quia
fex eud nō est ex manita Ed vō res
cādem nō mōstraia sed tm in diuisa
significacōe ponit illud est in exemplo
q aqua & populū significat sicut
legim? in apokalipsi spm scm vn
est illud flumē aque viue fluent
& vtrū eius & si quid aliud atq ad
p loas in qbus ponit aqua signi
ficare intelligit Sic et alie res non
single sed vna quoz carū nō solū
duo aliqua diuisa sō et nō nūqm
multa significat p loco sime sicut po
sta reputat xxvi ob sarius posita
non semp idētm reapiendū
Ubi autē apertus ponit ubi distet
est quō in loas intelligit ob stu
ris nōq em meli9 pē intelligi qd
dām est deo xpm enī & arma & scu
tū & exurge in adiutorū in quad

ex loco illo ubi intelligit dnm ut sai
to bone volūtatē tue coronasti nos her
tn ita ut id ubiāq stūnd p aliquo mū
meto posuē legim? nō accipiam? vō
nisi bonā volūtatē dei dām est em et
scitū fidei in quo possit mqt omēs
sagittas malig ignis extingue hec rurs
idē dēq in armis dīscē spiritualibus
scitū tm nō fidem tūc ad alio loco
et loica dād sit fidei Induta mqt lo
rica fidei et caritatē ex m dūo sūtan
Quando aut ex dā eloquia dī
cistm scripture vbi nō vnd aliquid
sed duo plura scatur ead si latet quid
sensit ille qui sēpser m pēcti est si
qd corū congruē vitā exaly loas
stādū septuārid dēni potest Ita tm co
tonate qui dūnd scatur eloquia ut
ad volūtatē pveniat autōr p quē sēp
tūrd illā scatur opatur est spū sūc qd
assequat sūc aliud smā & vbi illis
que fidei rē nō sē refragatur ex hū
pat. testm qm a qdāq loco alio
dūnd eloquū qd quippe actor in
esse vbi que intellige volum? & ipaz
smā forstū uidit et dē di spū qui
p eū hoc opatur est & ipam oīfūd
tām ul auditori sū dubitacōe pūdt
mōrat oīfēt qd ipd est vitate sūmā
pūdt hā quid iūpūm eloquy loaz
& vbiūm dūntas pūdt quid et ut
ead uba pluibz intelligat modū quoz
alia nō nūq dūnd cōtestacō faciat
appāri ex vūm fide vne sūc m. m.
Ubi autē tūc sensus eruitur qd
aut metū etis scatur septuārid
testmōy nō possit apm Resat ut tōne
reddita manifestus apparat et si ille
eud vba intellige qm eud fortasse
nō sensit Sed qd oīfūd pūlosa
est p septuāras em dūnt mltū tuaz
ambūla quibz vbi trāstare opātū
ad sūtan volum? aut qd mlt opat
q nō hāc qd sūp aut si qd ex ead

Septima vbi dicitur eundem modum atque adhibitis
 testibus finitur c. xxix. dicitur Septima vbi
Quam autem tropus necessario
 Erant modis omnibus locutionis quos gmatia
 Graeci quocumque nomine tropos vocat. auctores
 nostros usus fuisse et multiplicis ac copio-
 sius quam prius existimare et certe qui nesci-
 unt eos et in alijs ista didicerunt quod
 in tropos qui nouerunt agnoscent in prius
 suis cordibus et sciam ad eas intelligendas ali-
 quod adiuuatur Sed hic eos ignari
 tracti non debet ne certe grauius deinde videam
 Et sane ut dicitur a moueo quous iam
 illud superius amonueri et in sub libro
 vbi et linguarum nequa cognoscere diffemi-
 nad pre a quibus ipse grauius nom accepit gmatia
 Graeci em graeci Erant vocat. Signa vbi
 sunt ponunt ad certitatem vocem qualocumque
 pertinentia Istud aut troporum non solum
 aut exempla sunt omnia sed quoniam et no-
 minis idem libere leguntur sunt emigma
 allegoria parabola et multis pene omnes
 tropi qui libere dicitur aut cognoscere
 et in eundem reperiuntur loquuntur qui nesciunt graui-
 cos audierunt et eo quo voluit vultur ser-
 monem contineri sunt et quous em non dicitur sunt
 flores qui tropus meta vocat metaphora
 quous non dicitur piscina et que non habet
 piscem nec finis est pro piscem et in a
 piscem nom accepit qui tropus cataphora
 sis dicitur longum est ista mo etiam pscia
 na usque ad illud premit vbi locutio
 qui pro ca mirabiles sunt quia cum quod
 dicitur significat sicut est que appellatur
 quironia vel antiphrasis Sed quironia pnd
 ratione iudicat quid uult intelligi ut
 ad dicimus hominem mala facere res bonas
 facit Antiphrasis vero ut contra significet
 non uoce pndat efficitur Sed aut illa
 habet sua quorum origo e contra est
 sicut appellat latus quod minime latus
 aut consuevit aliquid ita dici quous di-
 catur et non contrario velut ad quous ac-
 cipe quod ibi non est et ratur nobis ha-
 bundat aut aduice vbi facimur ut cilio

intelligi quod loquimur velut si dicamus
 caue illud qui bonum quod est et quis illud
 non dicit modoque et omnia facit quous
 sunt ut quid vocatur hy tropi quorum
 cognoscere pro ca septuaginta ambiguitatibus
 dissoluendi est nequa quia ad sensum
 ad spectare ubi si accipiat absurdum
 est sciendum est ubi ne forte illud illa
 tropo dicitur sit quod non intelligimus et
 plerumque mota sunt que latitant c. xxx
De septem tycomy regulis
Tycomius quous qui com dicitur
 has multumque sapit ad fuit dicitur
 lista et illic mouent ab absurdissimi
 cordis ubi eos non ex omni parte re-
 que voluit fecit librum que regularum
 vocauit quia in eo quasdam regulas ex-
 seruit quous qui clauibus diuinitatis
 septuaginta aperient oculos et uariis
 pmd ponit et domo et eius corpe
 Sedam et domi corpe baptis dicitur
 et pmissis et lege dicitur et spe et
 gne dicitur et tpe Septem et recapitu-
 lacoe Septem et diabolo et corpore
 eius et tunc quous consuevit sicut ab
 illo apunt non parum adiuuat ad
 penetranda que tota sunt diuinitatis do-
 quous nec in omnia que ita septa
 sunt ut non facile intelligatur pnt hy
 regulis moueri Sed alijs modis plu-
 ribus quous quod nunc septenario usque ad
 non est complexus ut ibi ipse multa ex-
 ponat obscura in quibus quand multa
 rid adhibet nesciam quous ne opus est
 nec em aliud illic tale vbi aut quous
 rit sit in apocalypsi quous et quous
 ad modum intelligendi sunt angeli etia-
 rid septem quous quous sepe mbeatur
 et sonat multa per et ad quous premit
 ut ipse angelos intelligamus ecclesias
 In qua copiosissima disputatione
 nichil istarum est regularum et vbi
 res illic obscurissimas quous dicitur exem-
 pli quous sunt dicitur sit na collige oia
 minus loquor et minus opus est

que ita obscura sit in scripturis canonicis
ut in istis septem ibi regendum sit. Iste
autem ad has uelut regulas comedat
tamen eis tribuit quod omnia que in lege
in duobus libris obscuris posita inuenimus
his in cogit atque adhibere intelligere
ualeamus. Ita quippe exorsus est eandem
librum ut dicitur hanc dixi in omnia
que in uidentur libellus reglarum sibi
et secretorum legum ueluti clauis et in-
materia fabricae. Sunt enim quedam regule
mister que unius legi recessus ob-
tinet et uitaque inter aures aliquibus
inuisibiles. Quare si non re-
gularum sine inuidia utramque apta
fuit clausula quare patefiet et obscura
diluadabitur ut quisque proprie in mensura
sibi per ambulas que regulis quorundam
non luce traminibus adductis ad eorum &
fendat. Hic si dixisset Sunt enim quedam
regule mister que non nullas legi recessus
obtinere aut ite que leges magnos
recessus obtinere non aut quod aut unius
legi recessus neque dixisset clausula quare
patefient sed clausula multa patefient
verum dixisset nec tam elaborato atque
uili operi suo plus quid res ipsa po-
tulat dandis in spem flammam latorem
eius cogitare quod inisset ad idem domum
putauit ut liber ipse et legat a studio
suis quia plurimum adiuuat ad scripturas
intelligendas et non de illo spectat tamen
quid non habet. Certe sane legedus
est non solum propter quod in quibus non ho-
crauit sed maxime propter illa que
sunt domus iuxta quod loquitur. Quid
autem docet ut amonetur iste septem
regule breuiter ostendam c. xxx. prima
regula ticom & duo et eius corpus
prima & duo et eius corpus est in
qua sanctus aliquod caput et corpus
in christi et carnis una persona nobis intima
neque enim frustum domum est sicutibus. go se-
men abrahe est. ad sit unum semen
abrahe quod est christus. non hesitemus quod

a capite ad corpus ut a corpore in finem ad caput
et tamen non recedit a una. cum quod persona una
et persona loquitur. Sunt sponso imposu-
it michi mitra et sicut sponsus ornauit
me ornamento. Et tamen quid quod duorum
capiti quid corpus. et quid christus quid carnis co-
ueniat utique intelligendum c. xxx. Secunda
et domum corpore duplicato

Secunda est et domum corpore duplicato quia
quid non debuit appellare non enim reuera
domum corpus est quod illo non erit in me in
sed dicendum fuit et domum corpore uero atque p-
mixto ut uero atque simulato ut aliquod aliud
quod non solum in me in uero et me in uero
ante non ad illo esse dicendi sunt. Quia
in eius esse uidentur carnis. Vnde poterat
ista regula et sic appellari ut dicitur et
p mixta carnis. Quare ista intelligitur in
vigilantem regit quod scriptura ad ad alios tamen
id loquitur. tamen ad eos ipsos ad quos
loquitur. Vult loqui ut et ipse ad talis
iam loquitur tamen unum sit uerumque et
propter talem. talem et talem et talem
metum ad hoc pmet in talia talia
fusa sunt et speciosa ut talia talia
cedat et pelles salomou. non enim aut
fusa fuit ut talia talia cedat et specio-
sa sed ut pelles salomou. sed utrumque
esse dixit. propter talem talem ueritate me
una reata pmet bonorum et malorum
habnata enim cedat ad ysmahalem p-
tinet qui non est quod ad filio libere.
Ita ad de bona pte. Quia dicitur. Dicitur
et facit illis tenebras in luce et prima
in dicitur. Hec uita facit et non relinquat
cor. neque et alia pte que mala p mixta
est dicitur ipse autem comisi sunt retro. Quia
id alii significat que uisus sed quoniam nunc in
uno sit. tamen et ipse loquitur. et quibus
loquitur non tamen semper in uno est ipse enim
quippe ille seruus commemoratus in eodem
autem dicitur ad uenit dicitur ad et ptem
eius ad ypoconite ponet

Tercia regula est de promissis et lege quod
 alio dicitur per se spiritum et sed sit ad nos
 appellamus ad de quod re subridet scilicet per
 eam sic dicitur de gratia et mandato. Nec quidem
 magis in virtute magna quanto quam regula
 que soluetur a phoribz solueda est. Hoc est
 quod non intelligitur per legem ut ad di
 struit heresim ut auctur. laborant in
 ea dissolueda tunc tunc in sed non plene
 disputas enim de fide et opibus. opa nobis
 dixit ad de dicitur merito fidei. Quamvis sit
 sit esse a nobis ut nobis non sit a de. ne
 antequam apostolus diceret. pax fratribus et caritas
 ad fidei. a de per et deus qui christus. sed non
 erat expectatus quod heresim. que non ipse ex
 orta. multum nos ut gratia dei que per dominum
 ipsum christum ad aduersus eam defendimus.
 exant et scilicet quod aut apostolus oportet heresim
 ser esse ut qui perbat manifesti fiat in nobis
 multo vigilantes diligenter quod reddidit
 ut ad utemur in scripturis sanctis. quod ipse
 huius minime attento. sollicitudine quod minime sine
 hoste fugit et ipsam. si fidei domini illius
 esse quis eum mensura vniuersae peritur
 ex qua summa quibusdam dicitur est volens do
 nandus est. christus non solum ut credat. meo
 vniuersi ut pernam per vniuersis dubitat
 vtriusque esse dei donum qui fidei atque di
 ligentia audit vtriusque donum. plura sunt
 et alia testimonia quibus id ostenditur sed quod
 nunc non agimus. alibi autem atque alibi
 scripsit ista egimus. **tertia regula**

Quarta re **tertia** de genere et specie
 regula huius est de specie et genere. Sic
 enim eadem vocat volens intelligi speciem per
 vniuersum totum autem genus. tunc ea per est
 quod nuncupat speciem. Sic vna quae
 ciuitas per est vniuersa vniuersitatis generum.
 hoc ille vocat speciem. genus autem omnes
 gentes. hanc huius ea discernendi substa
 tias adhibenda est. que a dialectica tra
 duntur qui in partem et speciem quid in sit

antissime disputant. Eadem enim ratio
 est si non de vna quaque ciuitate sed de
 vna quaque provincia in gente ut in regno
 tunc aliquid medium recipiat eloquens
 non solum enim vbi quid dicitur ut de aliis
 qua generum ciuitate siue tyro siue babilonia
 siue alia aliqua dicitur in scripturis
 sanctis quod modum cuius excedat et conueniat
 potius omnibus gentibus vniuersi et in dea
 et de egypto et assiria et de quacunque
 alia gente in qua sunt plurime ciuitates
 tunc non in totius orbis sed cuius per de
 quod transcat cuius modum et congruat potius
 vniuerso autem hoc per est. ut sit iste appa
 rat **tertia** autem hoc species est. vniuersa et in no
 tiat vniuersa ista venerunt ut et
 ydiote intelligat quid spiritus quid gratia
 in quocunque populo imperiali sit scriptu
 tid. ffir quod et de hominibus sicut ea quod
 de salomoe dicitur excedit. cuius modum
 et potius ad christum ut eadem autem illa
 pars est relata clarescit. nec species
 semper excedit. Sepe enim tunc dicitur quod ut
 cuius quod ut ei fortasse tunc modum appropinquat
 congruat sed eadem a specie transcat. quod ad
 que de specie loquente scriptura dei vniuersa
 laus dei laus intentione ne quod in
 specie in genere per modum et certum in
 vniuersa. ffirale est quippe illud quod aut
 per dea. Eodem. Dominus ipse quod aut
 in terra et polluerunt illud in via sua
 et in ydiote suis et in partem suis. Sed
 in diuersa mensurate facta est via eorum
 an facit modum et deffusi vniuersi modum
 super eos. et dispersi eos in nationes
 et vniuersi eos in regiones secundum vias
 eorum et secundum partem eorum. in diuersa eos
 ffirale est magis intelligere de illa domo
 ipse de qua dicitur apostolus. vniuersa secundum
 carnem. quia hoc omnia carnalis populus
 fecit et passus est. alia et que secundum
 eadem intelligit per de vniuersa. Sed
 ad cepit ducere et significabo nomen
 meum secundum illud magnum quod polluitur

De quibus dicitur
in mattheo

est me nationes q^u possunt in medio
eand^e et stat^u g^{er}es q^u ego s^ud dom^us
jam m^uctus d^uct esse qui legit que
ad mod^u sp^uet c^ucedat et adu^ugatur
gen^us. Sequit^u em^u et d^uat d^u p^ust^uia
hor^u in uob^u an^u oculos cord^u et accip^uat
cor^u & g^uetib^u et c^ugregabo cor^u & o^u
bus t^u et m^uduc^u vos in t^uram v^ura^u
et as^upergam^u vos aqua m^uda et m^uda
b^uam ab om^uib^u s^umular^u v^ul^u et
m^uducabo vos et dabo vob^u cor nou^u
et sp^um nou^u dabo in vob^u et au^ustend^u
cor lapide^u & carne v^ura et dabo vob^u
cor carne^u et sp^um me^u dabo in vob^u
et fac^uad ut in iusticijs meis ambulet^u
et iudicia mea custodiat^u et faciat^u
et q^uitabit^u in t^ura qu^ud d^udi p^urib^u
v^ul^u et erit^u in m^u sp^um et ego ero
vob^u in d^um et m^uducabo vos ab om^u
bus in m^udic^u v^ul^u hoc & nou^u testam^u
to est p^ust^uand^u ad qu^ud n^u p^umet n^u
sol^u vna gens illa in reliquis suis
& quib^u alibi s^upt^u est. Si fuit n^us
fili^u q^u arena mar^u relique sal
ue fient v^um et c^u g^uetib^u que p^ump^u
se s^unt p^urib^u cord^u qui et n^u s^unt
n^u ambig^uit quisq^u m^uct^u et laua
cor^u v^ugnat^u me hic esse p^ump^u
q^u n^u v^uct^u om^uib^u gen^uib^u red^u
d^uat & illud q^u aut apl^uus ad t^upa
m^ucti nou^u g^uad com^udat^u ut in c^u
perat^une v^uct^u eminet epla v^ura
vob^u est s^upt^u n^u no^u at^umento sed
sp^u d^u v^uni n^u in tabulis lapideis
sed in tabulis cordis carne^u hic
esse resp^uat et p^usp^uat d^um esse v^ul^u
iste p^ust^u d^uat et dabo vob^u cor nou^u
et sp^um nou^u dabo vob^u cor carne^u
Cor quippe carne^u v^u aut apl^uus d^u
bulis cordis carne^u & cor^u lapide
uoluit v^ura senat^u s^ug^uficauit m^uct^u
ligent^u d^u sit v^ul^u sp^uualis no^u v^um
gent^u sed om^u que p^ump^u s^unt p^urib^u
in cord^u sem^u q^ud est p^uus h^ume go
v^ul^u sp^uualis ab illo v^ul^u carne^u qui

dabo in vob^u
et aspergam^u cor
lapideis de car
ne v^ura et d^u

est v^um gent^u nobilitate g^ure no^u nobili
tate p^ure et m^ucte no^u gent^u dist^uinguit^u
sed alitudo p^ust^u d^u & illo ut ad illud
loquit^u latet^u t^ust^u ad qu^ud d^u & isto
ut ad qu^ud loquit^u ad qu^ud & illo ut ad d^u
ad v^ul^u loqui no^u m^uctam s^upt^u m^uct^u n^us
q^u q^u s^ul^u m^uct^u sed q^u m^uct^u m^uct^u
v^um v^ul^u et illud et m^uduc^u vos in t^ura
v^ura et paulo post t^ust^u id ip^um resp^uat
et q^uabitabit^u m^uct^u m^uct^u qu^ud d^udi p^urib^u
v^ul^u no^u carne^u sicut carne^u v^ul^u sed sp^uualis
sicut sp^uualis v^ul^u d^um am^upe / Gen
quippe s^unt m^uda et n^uga ex om^uib^u g^uetib^u
c^ugregata atq^u m^uct^u m^uctura ad xpo
ip^ud est t^ura v^ura t^ura m^uct^u ip^ud m^u
t^ul^ug^uda est p^urib^u d^uta q^u ab t^ura et m^u
c^um^utbl^u & i^u vol^untate p^ump^u est q^um
ip^ud p^ump^u ut p^ust^u m^uct^u s^umitate
id d^uta est que d^uda s^uo t^upe a p^urib^u
credita est d^u & ip^ud qu^ud que s^unt d^uat
d^uct^u ad t^uym^uq^ued apl^uus aut non
s^unt opa v^ura sed s^unt p^ust^u s^und et
g^uam que d^uta est vob^u in xpo ip^ud an
s^unt et^una. Manifestata n^unt aut p^u adu^uct^u
saluator^u n^unt d^uta d^uat g^uam q^um nec
erit ad qu^ud quib^u d^uat q^um in d^ust^uo^uce
et in p^ust^u d^u id s^unt erit qu^ud
s^uo t^upe futur^u erit q^ud esse d^uat m^uct^u
f^und^u & m^uct^u q^uer poss^unt m^uct^u et &
t^ura s^unt s^unt q^um erit ad qu^ud nou^u et t^ura
noua in qua m^uct^u q^uitate no^u pot^uer^unt
et id^u n^unt d^uat p^uus q^u ip^ud sit t^ura cord^u
que n^unt ex^ute erit m^uct^u q^ud et ip^ud
s^unt d^uta est q^um d^uda s^unta est r^urru

Summa regum & temporibus
Omnia d^uct^uus regula p^unt qu^ud
& t^urib^u appellat qu^ud regula p^uer^uq^u
m^uct^u ac c^upt^u poss^unt latens in s^upt^u
s^unt q^untas p^um d^uct^u aut mod^u q^uat
d^uat v^uge regula aut tropo s^unt d^uct^u
aut leg^uis n^unt tropus s^unt d^uct^u aut
apte t^und aut at^uto p^utem facit m^uct^u
g^undi d^u v^uge c^unta p^uq^u d^uct s^unt
d^uat q^ud alius p^uq^u d^uct s^unt in m^ucte

discipulis tñ tribus pñibus facies
domi fultit ut sol et vestimenta eius ut
mī vtrūq; em verū esse nō posset qd
& nūc dicens dñm est mī ille qui dñt
ptq dñs octo intelligat ptem nouissimā
dici / & quo illud xpū pñt fūm et
ptem pñmā dici quo id ondu impletū
ptōis dñs dñs / atq; intēre posu
isse dñd vō qui dñt ptq dñs sep m
tēgros omēs et totos / sed solos mēdēs
computasse / hoc nō locutus quo sig
ficat apte totū et illa & resurrectione
xpī soluit qd pñ em nouissima dici qd
passus est mī pñtō nāpiat / i. aduētū
et nocte pñta / & nōx m aīd vñd pñt
resurrexit mī totū dñs ampiat aduētū
pñt die illucēte dñs / nō pñt esse
tres dies et noctes quib; se m corā fr
esse pñt fūm / scilicet aut nūc et
quos emineat dñm septuaginta comēte
Sicut septuaginta ut duodenariū ut qui
nāq; alij sūt quos logēd studij sūt
agnoscat / pñt dñs nūc quā pñmā
so tpe ponat pñt septuaginta in die laudi
bo te mīcū aliud est qm semp laus
eius m ore mō / Amē valēt / et ad
mīplicitatē sūe pñt dñarū sūt septua
ginta et septuaginta / vñ et pñt pñt
tuaginta anni tēme pñmā tpe pñt
ampt / quo est apud alienos cñta dñe
pñt pñt sūt dñe pñt / et
duodecim pñt dñe pñt dñe pñt / duo
mīd significat pñmā sūt m dñt
vñ apparet nō solū temporū qñes ipe
mīd esse solūdas sed lacus patē signi
ficatē eand et m mīta pñt pñt
em nūc ipe m dñt ad tpe pñt pñt
ad qñ mīd / **xxv Sexta regla recapit**
Sexta reglar tūmīus vñ tūlano
putulacōm vocat m obstituitē sūp
turarū sūt vñlāt mīcñd / Sic
em dñt quā qñ sūqñd m ordīe
tpe ut vñd dñmāde nāpñt ad
ad pñt que pñmā sūqñd latēnt

narratō pñt dñt mī qñt reglar
intelligat erat m gēnē / Et plantat
mīd dñs dñs paradīd m cñn aduētū
tem et posuit dñs qñmēz quē sūqñt
Et pñt dñs aduētū & frā omē lignū
speciosū et bonū m cñd pñt mīd dñt
tamq; illud sūm sūt pñt qñm sūm qñ
mīd posuit m paradīd nō dñt vñt
comemorato / i. qñ plantat dñs pñt
pñt et posuit ibi qñmēz quē sūqñt
recapitulacō redat et dñt qñ pñt
mīcñt quō sūqñt paradīd sūqñt plan
tat et quā pñt aduētū dñs &
frā omē lignū speciosū et bonū m
cñd / Amq; sūqñt aduētū et lignū
mīd m medio paradīd et lignū sūqñt
boni et mali / Amq; sūqñt quō pñt
dñs vñt dñm m qñ pñt
sūqñt quō pñt dñt qñmā
pñt ad mīcñt paradīd / Amq; ubi
sūqñt pñt illud qñ iam dñt
et tūc qñ sūqñt atq; aut et sūqñt
dñm dñs qñmēz quē sūqñt et po
sūt cñd m paradīd pñt ista em sūqñt
ibi est posuit homo sūqñt nūc orō
ipe & mīcñt nō pñt qñmēz ibi po
sūt sūqñt ista / Sicut pñt dñm
putat pñt mīcñt recapitulacō illū vñt
tūc mīcñt quā vñt ad
ca que sūqñt pñt mīcñt m cñd
libro ad commemoratē gñdōis filio
nōc dñm est qñ filij etiam mīcñt
sūqñt sūqñt linguas suas mīcñt
et mīcñt sūqñt dñm qñ filij sūqñt
dñt qñ filij mīcñt sūqñt sūqñt
linguas suas et mīcñt sūqñt et m
gñdōis sūqñt et aduētū & omīd / hēc
tūc filiorū nōc sūqñt gñdōis cñd
et sūqñt gñdōis cñd abqñ dñt sūqñt
mīcñt gñdōis sūqñt pñt dñm et
erat omīd frā labud vñd et vox vñd
omīd / hoc itaq; qñ aduētū est et
ent omīd frā labud vñd et vox vñd

^{una lingua cum ead si loquitur}
^{una lingua cum ead si loquitur}
^{una lingua cum ead si loquitur}
omnibus una lingua omni ita dicitur esse
videtur tamquam eo id tpe quo discessi
fuerat sup trad et scdm insulas genit
vna fuit omnibus lingua qm / et p
cul dubio repugnat supioribz verbis
vbi dicitur est in tribus suis scdm lin
guas suas nam em dicitur quisse iam
linguas suas singule tribus / que geres
singulas fecerat / qm erat omibz vna
qm at p hoc recapitulatio aduocand
est et erat omne tra labud vna / et
vix vna omnibus latente rone redit
te / ut dicitur quo facti sit ut ex vna om
lingua fuerat diuisi p mltas / et con
nue & illa fms edificatione narratur
ubi hoc eis iudicio diuino ingesta est
pena supbie pty qd facti discessi sit
sup terram scdm linguas suas / Et ista
recapitulatio fit ostensum / sit m em
dicitur dicitur de quo exiit loth a sodomis
pluit igne & cdo et pdidit omes scdm
hoc cit dicit filij hominis quo reuelabit
illa hora qui erit in tecto et basa cui
in domo no ascendet tollere illa / et qui
in agro similis no reuertitur retro qm
nent vxoris loth nuquid ad domum
fuit reuelata tunc sit ista seruanda ne qd
quid retro respiciat / vnde pterit cui
reuerit mquit / et no potius isto tpe
ut ad fuit domum reuelata reuerit
pote / que quisq seruauit ut contempsit
inveniat / et tñ quia dicitur est in illa
hora tunc putat ista seruanda ad fuit
domum reuelata nisi ad intelligenda rone
putat / sensus legentis intelliget ad
uuant alia septima que iporad apertum
adque tpe clamauit ffily nouissima qoa
est Apoc go ipm quo emm p dicit
quousq dicit reuelat hora nouissima
est in qua oportet ista seruari / quia
et ipa reuelatio domi ad canq qond
ptinet que die iudicij tñabit c xxxvii
Septima regula de diabolo et arpe c
Septima regula tñom est cademq

posrema & dicitur et corpe eius est em
et ipc caput impiorum qui sit em qgo
caput / tñm ad illo in suppliciu et nud
Sicut xpus caput est eccie que est cor
eius fuit ad illo in regno et gla sem
pitna Sic go in pma regula qua vnt
et domo et eius corpe vigilanda est ut
intelligat ad & vna ead q psona loq
quid docemat capiti quid corpi et in
ista nouissima aliqm in diam dicit q no
mppo sed potius in eius corpe possit ag
nosci dicit qabet no solum in eis qui ma
ifestasse fore sit sed in eis em qui
ad ad ipm pmanet tñ ad tñm mferat
eccie donec vnusquisq exat & qat
vita / ut a ferri frumido palca venti
labro vltio sepeatur / et em septu est
aput Naia dicitur occidit suaser &
cto mane oriet et cetera que sub figa
regis babilom & aliq psona ut ad ead
psona dicitur fuit in ipa coterione ser
mois & dicitur vntq intelligat / et tñ
q ubi dicitur est contenta est contenta est
in tra qui m tñ ad omes geres / dicit
bolq anglos suos / tñ in tra cor eius
no ipc content / nisi quia ipc est in
corpe suo qd contritum est fit sicut pul
uis que piat vnt a facie terre c xxxviii
Tropica locutio posita dicitur de vnt
Nec aut omes regule ex vnt
cepta vna que vocatur & pmiss
et lege aliud ex alio facit intelligi qd
est p m tropice locutionis / que locutio
patet qm ut potius possit ut macti
vnt ab aliq vnusa compendi no
vbiadq vclut aliud dicit ut aliud m
telligat et si nom ipius tropi in loqn
di ate no inuenit tropica locutio est
que ad fit ubi fieri solet sine lione
stiquit intelligat / Sed vñ ubi no solet la
borat ut intelligat ab alijs magis m
nuat ve bona di sit ingemz hom
ut adiutoria tñndu c xxxix Am
monio fac genera locutionum
Proma flaut in vnt pps & qe

quoniam utatur et veretur
Nam ad partem rationem et uia sua
 tam et flos. quibus audat dicit ad
 a suis medaand in defensionibus suis mer
 mon dicit consistit uitate / ut videtur illi
 qui res flos p suat conatur nouerit
 audire ut geminolis ut intendit ut
 dicit p hermo facit isti aut no noue
 runt illi flos breuiter apte uisiter et

isti uo sic narrat. ut audie tebat intellige
no patet. et postremo no libat. Alii
fallacis arguere uitate opugnat assent
falsitate. isti nec uia defendi nec falsa
valent resistere. Alii amos audie ad m
curie mouet impellentes q ducendo t
reant construxit costruct exulari exhor
tent ardent. Isti puitate legem frigi
di q dicitur et uis ita desipiat ut
hoc sapiat. Sed go in medio sit posita
facultas eloquii que ad psuade da seu
praua seu recta valeat plurim. Cur uo
honoru studio compar ut militet ve
ritati. Si cam mali ad obtinendas p
uas uanas q causas in usus mactat
et error. usurpant e in laudando audiendo

Sed quocumq. rursus pen eloques
sunt de hac re obser. qm discendo
uadentes atq pcepta quibz ad audi
m uis pluris ornamentis q uerboru ex
cratacoru q lingue solertissima consue
tudo fit illa que facundia ut eloquentia
nominaur extra istas lras nras se posito
adhuc congruo tpe spacio apta et con
uenienti etate discenda sunt eis. qui
hoc edent possunt. na et ipos rone
pripes eloquentie no piguit dice. q
hac arte msi quis ato possit. nupm
omno possit pdisere. Sed utru uend
sit quid est opus que no em et si
possint. Her a tardioribz tand a m
pdisi. nos ca tantipendim. ut eis
discende iam nas ut et gues homi
dantes uelim. impendi. Satis est ut
adolescenculoru ista sit cura. na ipos
om quos ualida ecclesiasticu cepim
erubiri. Sed coru quos no did magis
uigere. et qui rei sine dubio pponeda
mctas occupauit. Sed si acutud et fer
uens affit ingeniu facit. adqerit elo
quentia. qm eloquentie pcepta seruatibus
nec desit ecclesiasticu lre et pter ca
none in auctis arte salubrit colloca
tu quas leges qo capax et si is non
agat sed tm nobis que ibi dicitur

intendit sit et eloquii que dicit. Sed m
his uisatur mbitur audente ut maxie
exatacoru sine sedendi sine ducendi po
stremo et ducendi que ptem puctat
si di regula sentit. si aut tce est m
geniu her illa retorica pcepta ca
puit. her si magno labore macta
ta qntala tude expte capidur aliq
psit qm quibz et ipi qui ca didicerit
et copiose ornate q dicit no omes
ut ptem ipa dicit possit ca cogitare
ad dicit si no & que disputaret. Imo
uo uix uillos coru esse existimo. qui
utruq possit et dicit. on et ad hoc
faciend pcepta illa ducendi cogitare
ad dicit. tunc em ne fugiat exata
que dicenda sunt. Sed attendit ut ante
dicit. et tm in sermoibz atq ducend
eloquentiu impleta repudat pcepta elo
quentie & quibz illi ut loquent no co
gitauerat. Sine illa. didicisset sine att
gisset quid implent quippe illa q
eloquentes sunt. et uia pper ad ex mfectu
loquentes no fiat msi loquor discendo
loquentiu. aut eloquentes si no possunt
illa loquendi arte tradita sed eloquentis
eloquentiu legendis ut audiendis et
quid docetur assequi imitand quicq
ita si ipi q copmum exemplis
na sine pceptis retorice nouim. plu
mos eloquentes plurimis qui illa
didicerunt. sine lat uo et audire eloqu
ad disputatombz ut domibz ne mi
nem. na naq ipa arte gita qua
dicit loquom mtegras indigent
puen. si eis m qm mact qui mtege
loquent. mtege dicit. et uic ne pfectis
quippe illa nomid uicioru quicq
uicioru cuiqz ore loquit audire
sana sua consuetudie rependunt et
cauent. sicut rusticos uis am npre
gendit. et qui lras nesciunt e m
eum dicit. doctor sacre scripture
Dicit igit. diuinaru scripturaru tra

Secundus
a. dicitur
eloquentia

Non pulch

etator et doctor. Defensor nre fidei ac doctri-
 tor erroris et bona docet et mala debet
 atque in hoc ope sermonis coaliat auctor
 remissos erit. Respondebis quod agit quod
 expectat debet intima de benignitas
 intentos debet aut invenit aut ipse fo-
 cent etiam pagenda sunt sicut postulat
 causa. Si docendi sunt qui audire nar-
 ratione faciendū est. Si tñ indigent ut
 res et quia agit ignoscant ut aut que
 dubia sunt certa fient deum adhibere
 conandum est. Si vero qui audire monent
 di sunt potius qui docendi ut in eo quod id
 sunt agendi non torpeat et rebus affe-
 sid quas vult esse facient accommodant
 maiorem debet iuris opus est ubi ob-
 servantibus et macpationes conationes
 et coherationes et quicquid alia valent
 ad comouendos amos sunt necesse. Et hoc
 quid cuncta que dicit omnia fere homines
 in his que loquens agit facit non desunt
 et et sapientia quoniam eloquentia vult audire
Sed ad alio faciat obus et formenter
 frigidus alio ante orate vellemetur
 illud ad hoc opus in agmē iam opor-
 tere qui per disputat ut dicit sapienter
 et si non per eloquenter ut proli- audire
 tibus et si nupquam potest et si et eloqui-
 ter possit dicit qui non affluit in sapie-
 ti eloquentia tanto magis cauedus est quoniam
 to magis ab eo in his que audire inveni-
 re est. Delectat auditor et eum que di-
 scite dicit audire et vult dicit existimat
 hoc aut prima nec illas fugit qui ante
 vellemetur debet putauerunt fassi sunt enim
 sapientiam sine eloquentia parum potest et
 uitant. eloquentia vero sine sapientia in
 obesse plerumque potest nupquam. Si go
 hoc illi qui precepta eloquentie tradunt
 in eis libere in quibus id gerunt vitare
 iustigante. coacti sunt coherere vellemetur
 est suprad que apud lumini et descendit
 sapientiam nescientes quoniam magis nos non ad-
 sentie debemus qui quid sapienter filiet in
 sum. Sapienter aut dicit homo tanto ma-
 gis ut in in quoniam in sapienter sunt magis

min⁹ ut pfectat. hoc dicit in eis melius
 legentel memorie quod madat sed in m.
 tolligendū et diliger carid sensus in da.
 gaudis. Sunt enim qui eis loquunt et negligunt
 loquunt ut teneat negligunt ut intelligunt
 quibus longe sine dubio pferendi sunt qui
 vbi carid min⁹ tenet et cor carid sui co-
 dis oculis vult. Sed utique ille melior qui
 tñ uolet eis dicit et sicut oportet mē-
 ligat. Que go qui sapienter debet dicit et
 quod non per eloquenter vbi scripturam tene-
 mapie necesse est. et tñ enim se paupio-
 rem se em in suis debet et optet in ipse
 esse dicitur ut quod dicit sunt verbis
 pferat et illis et qui pper vbi mōr car-
 magnitud testimo quod mōr ascat
 pferens enim delectat qui min⁹ per debet
 tñ dicitur. Porro qui non solid sapienter
 vbi et eloquenter vbi dicit et tñ pferat
 plus pferat si vtriusque possit ad legēdos
 ut audire et exatate imitandos
 eloquentes eum melius libentia quoniam magis
 ante rethorice vacat paupio. Sed tñ quod
 qui loquunt et audire non solid eloquenter
 sed et sapienter dicit ut dicit verum pre-
 dicat laudatur et tñ enim eloquenter
 dicit suavit qui sapienter salubriter
 audiret quod non aut scriptura mē-
 de eloquentia sed mē- sapientia pferat
 tñ est orbis trarid. Sunt aut sepe
 sumenda sunt et amara salubria ut sp-
 iudicia est pmaosa dulcedo. Sed salu-
 bri suauitate ut suau salubritate quod mē-
 et tñ enim magis illic appetit suauitas tñ
 fual salubritas potest. Sunt go ecclesiasti-
 ci viri qui diuina eloquia non solid sapi-
 ent sed eloquent et tractant quibus lo-
 gende magis non suffiat tñ quoniam ad esse
 ipse pudentes et vacantes pnt et in auc-
 tores sacre scripture sapient ad eloquentia
Hic aliquis forsan querat habere
 vtrū nre auctorit quoniam scripta di-
 uina inspirata canone nobis salubria
 aucte fecerunt sapientes tñ mōr an elo-
 quentes et nūcupandi sunt. orue quid
 apud apud meipm et apud eos qui

metu qd dicit senant et facillime solu-
na msi cor intelligo no solid eis miffel
sapientia veru et miffel eloqia in vici
potest et aucto dicit omes qui recte miffel
figut qd illi loant sunt et intellige no
cor aut loqui debuisse. Sicut em est
qued eloqia. que magis etate iuue-
mitem deet. qd que senectute iam di-
cenda est eloqia si psona no cognuit
eloqia. ita est qued que vros summa
aucte dignissimas plane qd diuor deet
har illi loant sut nec ipos deet alia
nec alios ipa. Tps em cognuit alios at
qnto videt quilibet tanto alio no ve-
tostate sed soliditate tnscedit miffel
uo no cor intelligo min? quid miffel
apparet coru eloqia. Sed ad no du-
bito esse talem qus est msi intelligo
Tpd qd obsequitas saluberrima diuor
q daturu ita eloqia miffel fuerat
in qua pffice videt miffel no mven-
aone vniat exatatoe deet. possem
quid si vacaret omes dicit et ornameta
eloqia & quibz miffel isti qui hnt
quid suu nrozu auctoru lingue no
magitudine sed timore pponit onbre
vistoru lris facis quas nobis erudie-
bis et ab hoc seclo ptaue m hnt scilicet
tiffendit pmdia diuor pmdit. Sed
no ipa me plus qm p dicit m illa
eloqia deat que sut que vms
ad oratoibz gentiliu pte ue comia
Tud magis admiror et stupeo qd ista
nro eloqia ita usi sut p altam qua-
da eloqia suu ut nec de esset eis
nec eminet m eis quia ad nec imp-
ari ab illis nec optari optebat. azuo-
rid fieri si usitaret. alim putari pos-
se si facile agnoscat et quibz forte
loas agnoscat abae dicit nro diuor
ut vba quibz diu no adfice adhibita
sed ipa nro uelut sponte adiuta vid-
ant quasi sapiat & dmo sua & dper-
tore sapiat pte intelligat ut tdm

Eloquia
inflar

insepabilem famula et no notat sequi
eloqia et in pauli et amos sapientia
aucto qd aucto dicit sacre scripte tamq
pedissequam sequi eloqia nra.
Ovis em no videt quid voluit dicit
et quid sapit dicit aplur. Sicut
miffelacombz pte quia tbulaco pa-
nencia opat. pna aut pbaom pba-
tio vo spem. Spes aut no confundat
quia cautus di diffusa est m cordibus
no p spm scm qui datus est vob que
si quis ut ita dixerit impite putus aut
eloqia pte aplm sciatu fuisse co-
tendat none axams dicit miffel qd
necit et tn no cognoscit que signa
que clamat gree. latic vo aquidq
est appellata gradaco qm qm scolar
dicit voluit. id vba ut sensu conectit
alim ex alto sicut que ex tbulaco pna
ex pna pbaom. ex pbaom aut spem.
Connam videt. agnoscat et aliud
dicit qm pti aliqua pmdia me
vate singla pmdia que m miffel
et csa. gree aut cola et comata vocat
Sequitur ambigz siue itauz que p idon
illi vocat cui miffel suspendit vba
te dicit donat vba finiatu nam
coru que pbat itauz miffel it
lud est pmd. qm tbulaco pna opat
Sdm aut pna pbaom. tud pbaom
vo spem. Amde subudat ipa cautus
qui tbur pagit miffel oruor p m
est spes aut no confundit. Sdm quia
cautus est diffusa m cordibz vbi. taud
p spm scm qui datus est vob qer
atq quid m eloqia aut tradit
Sicut go aplm pte eloqia se-
tund fuisse. dicit ita qd quid eius sapiat
sciatu sit eloqia no ngram. Se-
dens ad comitibz m scid cpla re-
darguit quosq qui erat ex vobis
pseud apli ei qd dicitur et qm se-
ipm predicare compellit. qat sibi vo-
lut miffel taud quid sapienter

A hanc uide et uide
et uide uide

diat qm ex colloqnter sed aplice fomes
sapie dix colloqntie illa sapie ista pre
ceda et sapientem no respiciet / itm duo
mqr ne quis existimet me insipientem
esse / alioqn uelut insipientem suscipit
me ut et ego modum quid gloriar
ord loquor no loquor sedm & u
sed quasi in stulticia in hac subst
na glorie / ord quid mlti glant / abe
ter em sustinet insipientes ad sit ipi
sapientes tollant em si quis uos in
seruitute redigit si quis exorat si q
extollit si quis accipit si quis uos in
faae cedat sedm ignobilitate dico q
no infirmam sum / In quo quis audit
insipientia dico / audio et ego / qd dicit
sunt et ego / israhelice sunt et ego / Se
men abrahe sunt et ego / mlti sunt
et ego / Insipientes dico plus ego in
laboribus plurimud / In carceribz habun
dant / In plagis sup modum in mortibz
frequenter a iudis quinquaginta
uicibus accipi / Ter uigis cecus sum
semel lapidatus sed ter naufragus feci
hoce ac die in pfecto mari fui / In itinere
ribus sepe pulis flumin pulis latronid
pulis et gne pulis et gentibz pulis in
auitate pulis in deserto pulis in mari
pulis in flue fribz / In labore et erupna
in vigiliis sepe / In fame et siti in ie
iunys mltis / In frigore et nuditate
illa que extrinsecus sunt in flue in me
condian / solum om cararid / om m
finat et ego no infirmior / om scada
lazar et ego no uer / Si gladii opret
mqr que infirmat mee sunt gladii
ord sapia ista dicit sunt uigilantes
uident / ord uo colloqntie contere
flue / et qui sicut auit / porro aut qui
nouit agnoscat q ea cesa que roma
ta greca vocat et mebra et cecus
& quibz paulo an differt ad & cecus
uoluit mponet / totid ista spem do
m et quai cui uoluit quo cecus m

doti & cecus mouet q ceperit / sed
in cepimz que eand mferre autz sunt
pm mlti qd est bimbris mlti em
quid duo mebra autz qd no possut
plura uo pnt / Ergo ille pm est qd
dico ne quis existimet insipientem esse
sequit alius bimbris / alioqn uelut in
pientia suscipite me ut et ego modum
quid gloriar / Terz qui sequit mebra
habet qd loquor no loquor sedm
& u sed qd stulticia in hac substia gte
ord duo habet qm quid mlti glant
sedm carne et ego gloriar / et qd
duo libent em sustinet insipientes
ad sit ipi sapientes / Et sextus bi
mbris est tollant em si quis in ser
uitute uos redigit / Secus tria cesa
Si quis exorat si quis accipit si q
extollit / & mlt tria mebra si quis uos
in faae cedat sedm ignobilitate dico q
uob infirm sum / addit bimbris autz
in quo quis audit Insipientia dico au
do et ego que id singlis qbusq cesa
interrogando possit singlis remittent
cesa mltis reddidit tria tibus hbrei
sunt et ego israhelice sunt et ego / Se
men abrahe sunt et ego / ceto aut cesa sed
interrogare possit no alii cesa sed me
bi oppositio mlti mlti ppe sunt et
ego Insipientes dico semp ego / Jam cesa
qum sapia remota dicitur mltis
gracine fidunt / In laboribz plurimud
in carceribz habundant / In plagis sup
modum in mortibz frequenter / & mlt m
postu breuiz autz qm suspensa pnd
cacone distigues est / a iudis quinquag
ut hoc sit unud mebrud / cui conecatur
alim / qd agita una mlti accipi in
& reddidit ad cesa et ponid tria / Ter
vigis cecus sum / Semel lapidatus sed ter
naufragus feci / Scit mebrud nocte
ac die in pfecto mari fui / & mlt qd
duo cesa & cecus impetu pfluit / et
in itinere sepe / pulis fluminud

Curant

Cesa

memor

Cesa

medit

Cesa

pulchra latronum/pulchra ex gne/pulchra ex
gentibus/pulchra in ciuitate/pulchra in deserto
pulchra in mari/pulchra in flum/pulchra in labe-
re et erupna In vigiliis mltis In fame
et siti in ieiunijs mltis In frigore et ni-
uitate/post mponit tmebris ciuitat puz
illa que extrinsecus sut/Quisus in me
cotidianis sollicitudinis omni carat/At q
duo membra ^{constitutio} p^{er}adactos subigit/Quis
mⁱⁿuat et ego no mⁱⁿior/Cis scada-
lizat et ego no vior/postremo totus
ille qⁱ hancelar loci b^{er}m^{er}bi ciuitu ter-
mat/Si em glia opiet in his que
mⁱⁿuitat mee sut/g^{er}labor/et vero
p^{er}ty que mⁱⁿpetu mⁱⁿposita nautat vni-
cula quod mo n^{er}q^{er}at et r^{er}q^{er}at audi-
toze facit/quid d^{er}at et d^{er}ectat^{er}
habent/sat d^{er}at no p^{er}/Siquit em
d^{er}at/Sur p^{er} domi n^{er}u q^{er}id p^{er} q^{er}
et b^{er}ndit^{er} in sc^{er}at sat quia no men-
dor et d^{er}at q^{er}id p^{er}at^{er} fuit et
quod euasent breuissie narrat/lon-
gud est octa p^{er}sequi ut m^{er} alyx s^{er}ptua-
rid loci ista m^{er}strat/Quid si et
figat locutione que illa arte tradit
in his salt^{er} que et ap^{er}at elloquio co-
memorau^{er} on^{er}de uoluisse/hone fa-
alys gues q^{er}om^{er}at me m^{er}imud quod
quisq^{er} studio s^{er}at sibi sufficere puta-
ret/hec omnia q^{er}i a m^{er}g^{er}at d^{er}cent^{er} p^{er}
magno habent/magno emut mag-
iactatone vendit/Quid iactat^{er}
ego et redole verror d^{er}at ista sic d^{er}
ferro Sed male d^{er}at q^{er}om^{er}at in d^{er}
d^{er}at fuit qui m^{er}at auctores q^{er}at n^{er}ed^{er}
putat no quia no habet/sed quia
no on^{er}tant q^{er}m^{er} m^{er}im^{er} ista diligant
elloqu^{er}at/Sed forte quis putat ta-
q^{er}m^{er} elloq^{er}at m^{er}at m^{er}at elogisse
m^{er}at ap^{er}at paulu videt em vbi ait
et si m^{er}at sermoe/sed no s^{er}at q^{er}i
conced^{er} ob trectatone/sic locutus
tamq^{er} id v^{er}at agnoscat cofit^{er}
Si aut d^{er}at m^{er}at q^{er}i s^{er}at
et non v^{er}at s^{er}at

sed no s^{er}at/illa mo aliud possit intelligi
S^{er}at plane no ciuitat^{er} et confitei/sine
qua g^{er}at d^{er}at no valet certe si q^{er}
eius p^{er}at ad q^{er}m^{er} eloq^{er}at et illis op^{er}at
v^{er}at p^{er}at/quas et ipi oblectatores
eius qui sermoe p^{er}at oblectat^{er} putat
uolbat gues et fortis esse cofessi sut
duent^{er} go in aliud esse v^{er}at et d^{er}
q^{er}at p^{er}at vbi p^{er}at hopoloid m^{er}at
oblectat^{er} d^{er}at q^{er}at mag^{er} t^{er}at v^{er}at
v^{er}at op^{er}at tato mag^{er} ad fuent^{er} ap^{er}at
dulcescit/Sed q^{er} loco t^{er}at aliquid co-
memorat d^{er}at m^{er}at que d^{er}at sut no
cog^{er}at ex^{er}at sed q^{er} m^{er}at t^{er}at quo mo
d^{er}at sut/et q^{er} ill^{er}at p^{er}at libro p^{er}at
smud q^{er}at facit qui se pastore et a-
m^{er}at fuisse d^{er}at atq^{er} m^{er}at d^{er}at
ablat^{er} atq^{er} missid ut d^{er}at p^{er}at
ut p^{er}at no aut s^{er}at septuaginta m^{er}
p^{er}at qui et ipi d^{er}at s^{er}at m^{er}at
ob^{er}at v^{er}at no n^{er}at d^{er}at
ad s^{er}at sensid s^{er}at mag^{er} amo-
ueret d^{er}at m^{er}at v^{er}at ob^{er}at
no n^{er}at q^{er}at mag^{er} tropica sut corat
Sed sicut et q^{er}at m^{er}at eloq^{er}
p^{er}at q^{er}at utusq^{er} lingue p^{er}
m^{er}at t^{er}at sut/d^{er}at at
g^{er}at m^{er}at sup^{er}at luxu^{er}at et
fratne/et neglig^{er}at caritat^{er}/ru-
satus ut ex^{er}at ille p^{er}at ex^{er}at
duent^{er}/ve qui opulenti est m^{er}at
cofidit m^{er}at samane optima
ter capita p^{er}at m^{er}at pom-
pate d^{er}at t^{er}at m^{er}at et
m^{er}at et de m^{er}at mag^{er} et
d^{er}at m^{er}at p^{er}at et ad op-
tima qu^{er}at regna q^{er}at si lator ter-
m^{er}at t^{er}at ut^{er}at qui s^{er}at
m^{er}at malid/et app^{er}at solio m^{er}
quitate qui d^{er}at m^{er}at elurne^{er}
et lasauit m^{er}at v^{er}at qui comedi-
t agud et g^{er}at et v^{er}at et medio

armati qui cantus ad vocem psalterii sunt
dauid putauit se esse vasa cantici bibentes
in pialis vincti et optio vincti deditur
et in parietibus sup. contione ioseph.
Indique nō isti qui p̄p̄at morē cōm
in eruditōe et eloquētia ignaros ve:
lut docti et disertī q̄ cōtēpnūt. Si aliq̄
cū tēc ut m̄tales dīcūt fūisset. Aliter
uolūisset se dīcē qui dōd se m̄samē
uolūisset. Quid em̄ est q̄ dōd eloquio
aures sōbre plus dīcūt. P̄mo ip̄a
m̄p̄tō q̄ sōp̄t sēnsib̄ ut cūgilant
quo frēmīta illa est. Vc vobis qui
opulētī estē in sion et cōfīdūt m̄mō:
te samarie et op̄nates capta p̄p̄rū
ingrediet̄ pompāte. Quid est
dēmt̄ ut dīcūt sēp̄s dī qui cū am:
p̄a sp̄cia regnī dīcūt andit m̄gtor
qm̄ cōfīdūt m̄ mōrē samarie vbi
p̄bla colōdāt. Tūc m̄gt m̄ cala:
mie et iuste et tē m̄t m̄ emach
magnā et dēfēdūt m̄ gētā palasti
nōd et ad optiā quāq̄ regna q̄d
sīlātor fīm̄ q̄d fīm̄ vīo est.
Simul et cū illa dīcūt locutō nō
m̄bus tām lūib̄ ornat̄ eloquū
que sūt sion samaria calāne emach
magna et gētā palastiōd. Et m̄t
vba que q̄s aduēdāt lōis dīcūt.
sine uariat̄. Opulētī est cōfīdūt
tūc tēc. dēfēdūt. Cōfīdūt. Et
m̄dāt et fūitā sub m̄q̄ roge p̄p̄
quare capitat̄. Ad aduēdāt qui sēp̄
ti est m̄ dīcūt malū et app̄mquat̄
solio m̄gtat̄. Tūc sūbiant̄ mēta
luxuie. Qui dēmt̄ m̄ tēc cūrne
ut et lasauit̄ m̄ strāt vīr. Qui
comedit̄ agnū et gēge et vitulos
et medio armati. Ita sex mēb̄ m̄t
dymēb̄ cūnt̄ reddidit̄. Nō em̄ aut
qui sēp̄ti est m̄ dīcūt malū qui ap:
p̄mquat̄ solio m̄gtat̄. Qui dēmt̄
m̄ tēc cūrneit̄ qui lasauit̄ m̄ strā:
tis vīr qui comedit̄ agnū et gēge

qui vitulos et medio armati. Ita sex
ita dīcūt est quid est. Et hoc pulcrū
et ab vno p̄nōie repetitō om̄a sēp̄ mē
bra dēmt̄ et p̄m̄dāt̄ vocē singlā
fīm̄t̄. Sed pulcrū fīm̄t̄ est ut cū
p̄nōm̄ est dīma sub m̄p̄a que tēc
fīm̄t̄ explicat̄ vna ad capīuitatē
p̄m̄dāt̄. Qui sēp̄ti est m̄ dīcūt ma:
lū et app̄mquat̄ solio m̄gtat̄. Alit̄
ad libidīne. Qui dēmt̄ m̄ tēc cūrne:
nas et lasauit̄ m̄ strāt vīr. Ad vora:
atātē vō tēc p̄m̄t̄em Qui comedi:
t̄ agnū et gēge et vitulos
et medio armati. Ut m̄ p̄dē sit p̄o:
m̄dāt̄. Vm̄ singlā fīm̄t̄ et mēbra
sūt sex. An p̄m̄d et fūd et q̄tūd vā:
te sūspēdat et sōm̄ p̄mo. Q̄tūd fāo sēp̄:
tū q̄tūd cōuēdāt. Tēc sūm̄dāt̄ cūnt̄
dēmt̄ fānt̄ vna quo calamitas m̄
m̄nt̄. Alit̄ quo tēc m̄p̄rū. Q̄tūd
quo p̄dē mēsa m̄nt̄. Et m̄t luxu:
tōsā remōdāt̄ aurū voluptatē. Vbi
ad dīcūt qui cantus ad vocem psalterii
qm̄ p̄t̄ cēcē sapient̄ a sapient̄ m̄m̄:
sua m̄nt̄ dēmt̄ dīcūt m̄vāt̄
m̄p̄t̄ relaxatō. Et nō ad illōs sēp̄
et illū id loq̄nt̄. Ut nob̄ m̄sica sa:
pient̄ a m̄sica fānt̄ luxuriant̄
dīstīguē comōnt̄. Nō aut̄ qui cantus
ad vocem psalterii et sicut dauid putat̄
vōt̄ q̄tūd vasa cantici. Sed ad illud
ad illōs dīcūt est q̄d luxuīosī audīe
dēmt̄. Qui cantus ad vocem psalterii.
Imperit̄ q̄tūd alit̄ quōd m̄o:
m̄dicant̄ aduēdāt. Sicut dauid putat̄
se q̄tūd vasa cantici. Bibentes in pialis
vincti et optio vincti deditur. Tūc q̄
m̄t̄ p̄m̄dāt̄ si sūspēsus duobus
pōnt̄ m̄b̄t̄ cūnt̄ tēc fīm̄t̄. Tam
vō q̄tūd om̄b̄ aduēdāt. Et m̄t̄ p̄anc:
bant̄ sup̄ contione ioseph fānt̄ m̄t̄
sue cōhūmāt̄ dīcūt ut vna sit mē:
brā sūc dēmt̄ sūspēdat̄ et m̄gtat̄

parabantur per quod distinctionem miserat super
 continet ut sepe atque sit bene dicitur autem
 modo dicitur non dicitur est in paratatur super
 continet sit sed posuit est per se ut sepe
 ut quidam sit pro significaret autem non
 tunc ex se fama parata est uelut in
 malis que pendit ut in bonis que re-
 pendit. Itaque de tropis ubi ut sepe que
 eadem formam facit intelligi nescio unde il-
 la quod dicitur et docuit ante tractat
 omni sit in pulchre et que ad modum affia-
 at legentes non opus est aliquid dici si ipse
 non sentiat et plura quod que pertinent
 ad precepta eloquentiae in hoc ipso loco que
 per exemplo posuit perit exponit regem si
 bonum auditore non tam diligenter si dis-
 cuitur insit quoniam si ardeat perducatur
 accendit non enim hoc quoniam industria
 comperta sed diuina mente sunt fusa et
 sapienter et eloquenter non imitanda in eloquentia
 sapientia sed a sapientia non necesse eloquentia.
 Si enim sit quod discitissimum ac acutissi-
 mum uult ac dicit potuerit eaque ora-
 toria uel ut ante discatur non observa-
 rent et uocaretur et in hac doctrina re-
 digunt nisi plus moratorum inuenerit
 ingenio. Quod mirum si et in istis inue-
 nitur quos ille insit qui fecit ingenia
 diuina et eloquentes quod non solum sa-
 pientes amicos auctores noster docto-
 res qui faciam tunc eloquentia uos quos
 per omne eius cognoscit et in quo ex-
 positio facit sepius tractat se habent
 Sed nos et si et sit coram que sine dif-
 ficultate intelligit non nulla sumus
 eloquentia exempla nequaquam tamen putare
 debemus imitantes nobis eos esse in
 quod que ad excubas et climadas quod
 non mentes legentium et ad ripenda fa-
 scidia atque acuta studia discere uolentium
 edantibus quod sine ad pietate conitanti
 sine ut amplexu sedulitate amos in
 a miserie

proinde ubi ac salubri obsequitate dixerunt
 Sic quippe illi locum sunt ut postea
 qui eos non intelligunt et exponunt alie-
 ra gram dissem quod est unum subse-
 quentem in dei causa respicit non ergo ex-
 ponit coram ita loqui debet tamquam ipse
 exponens sit ante ponat Sed modum
 huius sermonibus sunt primus ac maxime ut
 intelligat et claret et quod possunt
 perspicuitate discendi ut autem illud tra-
 ctat sit qui non intelligit aut in rerum
 quas explicat atque unde uolunt diffusi-
 tate atque subtilitate non in modum locutionis
 sit ea quo minus tardus ne quod dicimus
 possit intelligi et ex obstina sepius prolo-
 quuntur cum quod rarius dicitur

Sunt enim quod rarius dicitur
 que in sua non intelligit aut uix
 intelligitur quoniam libet et quoniam quod
 planissime dicitur uidentur eloquio ordinem
 ipse audiendum ut raro si quis uiget ut
 magis omnino munda sunt. Quod si ad
 quod ita se habet ut ipse sibi quod non
 latet teneat ad intelligit. Sed autem
 non intelligitur molesti non sunt uolenti
 huius legere ut in aliquorum locutionibus
 non est hoc officium descendit ut uia quod
 uis ad intelligendum difficillima que
 cum ipse preceptum ad quoniam laboris
 disputacionis ad aliorum intelligentiam per-
 ducamus si tenet auditore ut colloquere
 discendi cupiditas nec mentis capacitas
 est que quo minus memorata possit
 acipe non curate illo qui dicit quoniam
 eloquentia dicit sed quoniam eandem
 et ex modum dicitur

Omnis cui dicitur diligenter appetit
 aliam negligit ubi culiora nec
 curat quod tamen sonat. Sed quod bene
 iudicat atque intimit quoniam ostendit mte dicit
 unde aut quod ad et quod tamen locutionis
 agent esse in ea quod diligenter negli-
 gentia. Nec tamen sic et quod ornatum

et non dicitur de mente aut velle
per magis dicitur

ut scilicet non contingat. Quia in his magis
doctores tanta docendi cura sit ut esse
debeat ut videtur. Et magis obstruendum sit ut am-
biguum latum esse non potest. Volgi autem magis
si dicitur ut ambiguitas obscuritas et videtur
nec sic dicitur ut ad hoc sed potest adhibere
tunc dicitur. Si enim non pigrit dicitur
interpretatur utroque (non congregabo ducenti
cula eorum et sanguinem) qui senserunt
ad rem primam ut eo loco pluraliter enim
naret. Hoc non quod in Latina lingua tunc
singularem dicitur. Cur putat dicitur per
gitur impure loquentem offit potuit di-
cere quoniam et ne ista sit non ab eo quod
sunt offa sed ab eo quod sunt ora intelligit
ubi magis aures et eorum potest et per du-
catione uobis non inducat. Quia enim
perit locutionis integritas quod non sequitur
intelligit audire ad loquendum omnino non sit
ita si quod loquimur non intelligit pro quos
ut intelligat loquimur. Quia ergo dicit
videtur ubi omnia que non dicitur et si
perit alia que intelligit integra per
dicitur id magis eligit. Si autem non potest
sive quia non sunt sive quia in prima
non dicitur utroque et ubi minus integritas
dicitur tunc res ipsa dicitur atque dicitur
integritas et hoc quod non solum in loca-
tione sive fiat ad aliquo uno sive
ad plures videtur et magis in prima
quod sermo promittit ut intelligant in per
dicitur quia in locutione est cuius
interrogandi potest ubi autem omnes tacet
ut audiat unde et in eadem multa ora
conferunt ubi ut requirat quisque quod non
intelligit nec mori est nec deinde ac
per hoc debet maxime tacere subvenire
rura dicitur. Solet autem motu suo si
officiat ut in intelligit cognoscere diu-
da multum quod donec significat. Usque
est quod agit in modum veritatis dicitur
quod in parte non sunt qui operata et ad
videtur memorie retenta perducant. Quod
autem ut intelligat esse consuevit aut primo

finem aut in alia transiendum est. Sicut
enim istud est qui cognoscenda et enu-
biat sic onerosus qui cognita maulat
et dicitur quod tota expectatio in
sollicitudine eorum que parantur difficultate
pendebat. Nam de cetero quod nota
dicitur ubi non ipsa sed modus quo dicitur
attendit. Sed si et ipse iam notus est
atque auditoribus placet pene non inter-
est utrum quis qui dicitur doctor vel laicus
sit. Solent enim que incommode scripta
sunt non solum ab his qui promittunt innotescant
videtur legi. Unde ab his quibus iam nota
sunt. Nam ad hoc illa et memoria dicitur
oblivio non sine iocunditate veluti ut
ad uisum libenter audiri. Quia autem quod
oblivio est ad comouet dicitur. Sed et
non de cetero nunc non ago et non quo
docendi sunt qui dicitur et dicitur loquor
tunc autem est optimum quod fit ut qui audit
verum audiat et quod audit intelligat
ad hoc ad verum fiat in tunc amplius
et ipse tamquam dicitur dicitur laborem
est sed forte et comedenda ut mori et fi-
gatur quod si facit videtur ita modesta fa-
ciens est ne perueniat ad medium et xi
et ubi bene et memoriam. Quia in verbis
dicitur hoc est in dicitur elegancia quod
est in dicitur non ut libeat quod aliter
nec aut fiat quod pigrit sed ut appareat
quod latet. Sed tunc si fiat in suavitatem ad
paucos quod studio assidui sunt peruenit
fructus qui ea que dicitur sunt. Quia
adhibere multum quod dicitur facit et dicitur
quod ad adepti fuerit ipse veritate dicitur
sunt peruenit honorum quod ingemorem in
signis est innotet in ubi unde amare
non ubi unde enim perit clausus aurea si
apertus quod volumus non perit aut quod ob-
liqua si hoc perit quod in quod in
paret quod clausus est. Sed quoniam in se quod
non nullum si ne nescientes atque dicitur
per fastidia plures unde ipse sine quod
unde non perit alimeta et dicitur sunt
et xi dicitur per modum. Tunc

Modum
notum

Modum
docendi non

Dixit ergo quid eloquia et vñ dixit ut
dixit dñe eloquentem ut docet ut dñe
dixit ut flectat / dñe addit dñe nece
est / dñe suavitat / flectat vicio / quod
trad qd / pñe loco / docet dñe nece
m nobis est cōstituta / quas dñe / rñe
qua duo m modis quo dñe / qui go dñe
ad dñe vñ qñdñ nō intelligit / non
dñe se existimet dixisse dñe qd vñ / ei qñ
vñ dñe / quia et si dixit qd ipē mñ
git nō dñe illi dixisse putandū est a
quo mñdñ nō est / Si vñ mñdñ est
quo / qñdñ dixit dixit qñ si dñe dñe nñ
cū cū dixit aut flecte / nō quod dñe
mō dixit facit / Sed mñdñ quō dñe
et facit dñe est mñdñ ad audi
cñd dñe dñe auditor / ita flectendū
ut mñdñ ad agendū et fñ dñe
si suavit loquar ita flectit si amet
qd pollicetur tñdñ qñ mñdñ dñe
qñ arguit / qñ comedas amplectā qd
dñe dñe aggeras dñe ad dñe
quid letandū pñdñ gaudat mñdñ
corū quos mñdñ cñ octō dñe
constat / fugiat eos quos cñdñ ter
rendū pñdñ et quicqd aliud gñdñ elo
quia fieri pñ ad cñdñ amos
auditorū / nō quid agendū sit ut fñdñ
sed ut agat qd agendū esse iam fñdñ / Si
aut abñe nescit pñdñ utq dñe dñe
qñ mñdñ et fñdñ nñdñ ipis cñdñ
ita mñdñ / ut eos nō opus sit maio
ribus eloquia uñdñ iam moueri dñe
tñ ad opus est facendū est / tñ aut op
est qñ ad facit quid agendū sit / nō dñe
Ac pñdñ dñe nñdñ est / possit cñdñ
mñdñ et agē et nō agē qñ fñdñ / dñe
aut dixit eos agē dñe qñ nescit / et
ibo flecte nñdñ nō est / qñ nō semp
opus est si tñ dñe ul dñe dñe
consentit auditor / qñ aut uñdñ est
flecte / quia si pñ ut dñe et dñe
et nō assentiat dñe aut illa duo

pñdñ Si dñe qñdñ dñe dñe dñe
itā nñdñ est qñ quid ad dñe vñ
mñdñ qñ ad officid dñe pñdñ
nō eloquio agit nñdñ qñ dñe ut ul
ipā ut ipm dñe dñe dñe pñdñ
ipā qñ uñdñ mñdñ dñe dñe
qñ dñe pñdñ atq cñdñ nñdñ
cñdñ dñe quia fñdñ fñdñ quia fñdñ
esse vñdñ est dñe et dñe qñ vñ
esse mñdñ est *et xñ opus sit*
Propñ eos aut *et dñe eloquia*
quid fñdñ nō pñdñ vñdñ si
alio quod dñe si co mñdñ ut pñ
cat et sermo dñe dñe est m eloquia
ca nō pñdñ dñe dñe quē
tñ addita nō suffiat dñe quos nec
mñdñ nec dñe eloquia dñe
tos esse pñdñ dñe dñe dñe dñe
vñdñ qñdñ qui cñdñ vñdñ et collaudat
eloquia nec mñdñ assensid pñdñ
solid ad aliquid suadē nñdñ quē dñe
mñdñ dñe mñdñ / Si cñdñ dñe
quē cñdñ ut nñdñ suffiat mñdñ est aliud
cñdñ cñdñ mñdñ cñdñ dñe dñe
vñdñ dñe qd agendū est / et dñe dñe
ut agat / frustra pñdñ vñdñ esse qd
si frust pñdñ modus ipē qd dñe si
nō ita dñe ut agat / oportet igitur
eloquia cñdñ qñ suadē aliud qd
agendū est nō solid dñe ut mñdñ / et
dñe ut tñdñ vñdñ flecte ut vñ
cat ipē quippe uñdñ remanet ad cñdñ
flectendū eloquia gñdñate m quo id
nō est usq ad cñdñ cñdñ dñe
strata uñdñ ad uñdñ et suavitat dñe
et xñ dñe eloquia plus mñdñ mñdñ
Qui suavitati tñ opere *vñdñ*
nō pñdñ vñdñ fugiēda ac dñe
da tot et tanta mala atq tñdñ quē
malis atq tñdñ dñe pñdñ
fñdñ nō ut cñdñ cñdñ sed sola dñe
dñe qñdñ dñe aut dñe
ad cñdñ / qñ dñe dñe dñe

ppha commemorat dñi pauor & horreda
fata sup sup trad pphe pphetabat iniqua
& sacerdotes plausu aditit madus suis
& plebs mea dilexit sic & quid facite
in futurum o eloquentia tato finibus qnto
purior & qnto solidior tato vobis mecor
o vere securi & saxes petras que em
rei sile esse vult sup qd pphar pphar fet
p que ipm pphar deus ipse dixit absit
itaq absit a nob ut sacerdotes plaudant
iniqua dicit & plebs di diligat sic
absit a nob inqnto tanta dñeaa nar
quid facim? in futurum & certe min?
intelligatur min? placuit & min? mo
ueant que dñr vā tñ dñm et ut
pa nō iniqua libent audiat q vtiq
nō fiet nisi suauit dñm qn ppho
aut qñi & quo dñm est in ppho qñi
laudabo te nō illa suauitas selecta
dñs est qua nō quid iniqua diligit
sed qñe signa & fragilia bona impu
nto ut spumies vborū ambitu or
ndur qñ nec magna ab stablia det
tor at & qñt ornaret & tñe aliquo
meped dñi Cipam qd dñs puto ut
accesse ut cosulto fam esse ut saret
a postere quid lingua dñe xane
suauitas abista redidanea reuocauit
et ad eloquentia gñore mo dñore qñ
restrpit qñr meus cospñib? lñs
securi amat religiose appetit qñt go
quod loq potam? qñr sedm dñr fe
fessidit recessu mēa secreta ul secreta
vbi dñd errant palmittu lapsus pen
dulis nequibus parudmet stauilas repudiat
pñt mēa portuū fronda teat fecer
rāt nō dñat ita mñ mabur affluc
tissu feciditate faadu sed ppassione
mnia gñitate displicet qñi vō qñ
amat ppho cob ita qñ dñat sed aspi
garet dñat nō posse ita colloqui exi
tmat nō uidet ita dñtare qua
pñt ite vñr sñt & posse se oñdu se
dñe qua dixit aliaubi & nolle qñ

post mod nūsqm c xv et m sermonib?
Hic itaq nūq nō sit pñmittenda
iste eloqñs ad iusta et bona et
fata dñat hōq em alia dñet dñere
agit go qñnd pñt ad ista dñat ut mñt
ligent ut libent ut obediet audiat
& qñt posse si potuit pietate magis
orom qñ oratorū facultate nō dubi
tet ut orat pñt ar pñt quos est al
locatur sit orator inqñt dñor pñd
hora id ut dñat accedat pñt qñt ex
erat pñt em lingua addom leuet
aiar pñt ut exudet qñt dñt ut qñm
pleuit fundat qñt em & vna quaq
re que pñm pñm dilectat qñ tractada
mñt sñt que dñat ut mñm modi qñ
dñat ab eis qui hoc sñt quis nouit
quid ad pñt tñt ut nō dñt ut per
uos excediat audin mñt qui corda oñd
vñt & quis facit ut qñ oportet & que
ad mod oportet dñat a nob mñt mñm
manu sñt & nob & sermones nñt ac p
hoc dñat quid oñm que dñat sñt
qui & nōsse mñt & dñt facultate dñt
di ut dñt vñd cñt ad comparat ad
qñd vñt dñm illud pñt bone
mñt cogit dñm qñ dñt aut hñt
te cogit qñt aut quid loqñt dñt
vñt mñt qñt quid loqñt nō em
vñt qñt q loqñt pñt p vñt q lo mñt
Si go loquit mñt spñt qui pñt
tradit pñt pñt nō est mñt qui
tradit dñt xñm c xv et pñt dñt
Quisquis autē dñt qui dñt
dñt nō esse qñm pñt quid
nēl que ad mod dñt si dñt spñt
pñt effiat pñt dñt nec orad vñt
esse qñt dñt dñt pñt vñt quid vñt
nēl sit pñt qñt pñt ab eo aut
apñt paulu thimothas et tñt nō
dñt pñt quid ut que ad mod
pñt alys oras tñt apñt pñt
tñt an oñt dñt tñt est mñt pñt
fona dñt mñt nō ne mñt pñt

ad thymotheum legitur. Audiam hoc et docere
que aut sunt supra dam est. Nonne ubi est
semore ne max pauis sed obsecra ut per
nonne in sed ita dicit. Foras hinc videri
sanorum que a me audire. Nonne enim ubi
ei dicit. Sans age te ipsum probabilem opam
exhibes de non erubescere in videri vitare
vita tractatem ubi est et illud p dicit v.
bid iusta oportuit importune argue ob.
sera in omni longa mitate et dicitur
te q ad tunc nonne dicit epm iusta
doctrina fidelis ubi esse p seueritate debere
ut potest sit in dicitur sua sana et d.
traditioes redargue qbi et dicit tu
vobis loquere que dicit sanam doctrinam
senes saluos esse et que sciat ubi
et illud hoc loque et exortat in re pa
tid omni impio nemo te totop nar ad
mone illos pncipib et pncipib sub di.
tos esse te. et d go putamus nudius
cont seppm sentit aplus ad dicit do.
tore opacone fieri spm sit qpe illis
papat quid et que ad modum dicitur. An
intelligend est et qomd offiaa ipso
spid pto largiente in dicitur eite
ipso doctorib no dbe cessare et tñ non
qui plantat est aliquid non qui regat
sed deus qui incrementum dat vñ et q
ipus m pte sct qomib ut et angustia
exanib nemo nre dicit que p mte
ad videri tid de msi fiat a d dicit
tui dicit m pte doc me fac videri
tud quia d me et tu vñ et ipi m
morte id dicit aplus loqut non vñ
q ad dicit m doctor tu aut p seueri
m que que didici et tradita sunt
tibi sctens a quo didici. Sct em cor
medicamenta que qomib ab qomib
exhibet no msi ei p sunt quib deus
opatur salute qui sct illis mederi p
tñ sñ ipso illa no pnt et tñ adhibet
et si hoc officio fiat m opa mte ut
bñficiae dicitur ita et ad videri dicit
ne tñ p sunt amē adhibita p qomib

doctoris f
si opus

13

ad dicit opat ut pnt qui patuit enim dicit
qom et no ab qomib non p qomem
et non docendi modus tuly oratores 10
Ovi ago docendi mnt per manoru
suat q bonu est ut qom trad sp
nens ut si docat ut dicit ut flectit
et atq agat ut que ad modum sup dicit
intelligenter libent obediente q au
dicit qd ai apte et dicit mte fat no m
meite dicit dicit p et si no cu sct
auditor assensu ad hoc em tñ ut
docat ut dicit ut flectit et tñ illa
videt p mte uoluisse ad p mte autor
ellogu ad videri dicit qd igit ent
eloqui qui pnt pua submisit modica
tate magna grandit dicit tñ m si
ad dicit illa et tñ et sic explicat vñ
canq q sct dicit qd igit dicit q
ut docat pnt pua submisit ut dicit
et modica tate ut flectit magna
granditer dicit et tñ et qd d
et aut tñ et tñ ximond sit mag
Nulle sicut ab eo dicit sct in causis
forensib possit ondre no aut hoc est
m eiaa qd dicit m qbus quid que
voluit mforare sermo isatur In illis
em ea pua dicit ubi et rebus p mte
tñ mte iudicid est ea magna vñ
et salute ac et capite qom et vñ m
qom iudicid est m q agitur ut agat
sue dicit sed tñ mte ut dicit in
dicit mte vñ q mte et ob hoc mo
dicit hoc est dicit modica em mod
nom imposuit na modica p mte ab
ut vñ no pte dicit In ista aut m
q quid omia mte que et loco sup
p dicit ad qom salute nre p mte
p dicit referre dicit ubi et tñ
et tñ mte omia magna sct que
dicit usq ad ut ne dicit p mte
tñ ut agitur ut amittit pua
iudicid dicit que dicit et dicit
sue sit illa magna sct pua p mte

neque enim pua est iusticia quod p[ro]p[ri]o et
 in pua p[ro]p[ri]a custodie & de m[od]o dicitur
 duo qui in m[od]o fideles est. Sed ergo
 m[od]o est m[od]o est sed in m[od]o p[ro]p[ri]o
 esse magnu[m] est. n[on] s[ed] ratio volu[n]tate
 i[st] ut a p[ro]p[ri]o medio om[n]i l[ic]et p[ro]p[ri]o
 in p[ro]p[ri]a ducant. cad[em] est et in magno d[ic]to
 que in m[od]o p[ro]p[ri]o ita m[od]o pua iuste
 gerant n[on] m[od]o iusticie magnu[m] &
 iudicia & m[od]o p[ro]p[ri]o quib[us] v[er]o m[od]o
 p[ro]p[ri]o ad loqu[er]e apl[us] aud[et] quib[us]
 p[ro]p[ri]o m[od]o abusus al[ic]u[m] q[ui]d n[on] p[ro]p[ri]o
 iudiciu[m] ad m[od]o et n[on] apud p[ro]p[ri]o. An ne
 satis q[ui]d s[ed] m[od]o iudicabit. et si in vob[is]
 iudicat m[od]o m[od]o est qui & m[od]o
 iudicat n[on] p[ro]p[ri]o q[ui]d ang[us] iudicabitur
 ne d[ic]t p[ro]p[ri]a. Sola n[on] iudicia si
 habuerit eos qui co[n]t[ra]p[ro]p[ri]o s[ed] et in
 ead[em] q[ui]d co[n]t[ra]p[ro]p[ri]o ad iudicand[um] ad
 reu[n]da vob[is] d[ic]t. S[ed] n[on] est m[od]o
 uos quib[us] p[ro]p[ri]o qui possit m[od]o p[ro]p[ri]o
 s[ed] iudic[et] s[ed] p[ro]p[ri]o ad p[ro]p[ri]o iudicant[ur]
 et hoc apud m[od]o. Jam quib[us] om[n]o
 d[ic]t[ur] est. quia iudicia habet vob[is].
 n[on] p[ro]p[ri]o n[on] mag[is] m[od]o p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o
 n[on] p[ro]p[ri]o fraudat[ur]. S[ed] uos m[od]o
 facit & fraudat[ur] p[ro]p[ri]o et hoc p[ro]p[ri]o an
 n[on] p[ro]p[ri]o q[ui]d m[od]o p[ro]p[ri]o & n[on] q[ui]d p[ro]p[ri]o
 oru[n]d[em] q[ui]d q[ui]d m[od]o p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o co[n]p[ro]p[ri]o
 sic exp[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o m[od]o p[ro]p[ri]o. Quid
 est q[ui]d p[ro]p[ri]o am[er]it ad p[ro]p[ri]o et appa
 p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o testat[ur] oru[n]d[em] est p[ro]p[ri]o
 q[ui]d & vob[is] m[od]o tam grand[em] d[ic]t[ur] m[od]o
 de & illo n[on] p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o m[od]o p[ro]p[ri]o
 ad p[ro]p[ri]o s[ed] hoc facit p[ro]p[ri]o iusticia p[ro]p[ri]o
 t[em]p[or]e que n[on] p[ro]p[ri]o m[od]o d[ic]t[ur] et
 in n[on] p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o magna s[ed] S[ed]
 si monent[ur] q[ui]d m[od]o q[ui]d ad m[od]o p[ro]p[ri]o
 via iudicia n[on] p[ro]p[ri]o ut p[ro]p[ri]o ut p[ro]p[ri]o
 apud ead[em] iudic[et] p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o
 ad monent[ur] ut agent[ur] pua subm[od]o. S[ed]
 vob[is] & illo iuri differant[ur] d[ic]t[ur] que n[on]
 sum[us] carid[em] reru[m] esse d[ic]t[ur] q[ui]d lib[er]am

ad ead[em] malis atq[ue] ad etna p[ro]p[ri]o
 iudicia agatur q[ui]d p[ro]p[ri]o ad p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o
 p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o ad vob[is] p[ro]p[ri]o ad p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o
 ad amicos s[ed] ad m[od]o p[ro]p[ri]o in p[ro]p[ri]o d[ic]t[ur]
 p[ro]p[ri]o in locu[m] p[ro]p[ri]o in tractat[ur] p[ro]p[ri]o in
 lib[er] p[ro]p[ri]o in epl[us] p[ro]p[ri]o longiss[im] p[ro]p[ri]o
 breuiss[im] mag[is] p[ro]p[ri]o m[od]o forte q[ui]d cal[em] ag[er]e
 fuge[re] res m[od]o est. S[ed] m[od]o atq[ue] vob[is]
 p[ro]p[ri]o d[ic]t[ur] ait q[ui]d q[ui]d d[ic]t[ur] d[ic]t[ur]
 ead[em] n[on] p[ro]p[ri]o m[od]o p[ro]p[ri]o aut vob[is] q[ui]d
 i[st]e d[ic]t[ur] in ead[em] facit m[od]o p[ro]p[ri]o
 p[ro]p[ri]o aliquid d[ic]t[ur] existimae se d[ic]t[ur]
 et d[ic]t[ur] n[on] t[em]p[or]e n[on] grand[em] s[ed] sub
 m[od]o s[ed] esse d[ic]t[ur] n[on] ne q[ui]d acat[ur]
 et & q[ui]d re loq[ue]m[ur] ad p[ro]p[ri]o et d[ic]t[ur] af
 fuit ut co[n]grue d[ic]t[ur] t[em]p[or]e d[ic]t[ur] aq[ue]
 frigida quib[us] p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o que ad
 frigida q[ui]d p[ro]p[ri]o ad m[od]o opa facienda
 p[ro]p[ri]o m[od]o attendit & p[ro]p[ri]o
 Et t[em]p[or]e d[ic]t[ur] se habet in d[ic]t[ur]
 Quid d[ic]t[ur] i[st]e d[ic]t[ur] reru[m] d[ic]t[ur] esse
 magnu[m] n[on] d[ic]t[ur] cas s[ed] p[ro]p[ri]o d[ic]t[ur]
 p[ro]p[ri]o s[ed] m[od]o q[ui]d aliquid d[ic]t[ur] t[em]p[or]e cum
 aliquid laudat p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o. S[ed] vob[is] ali
 quid agend[um] est et ad p[ro]p[ri]o qui q[ui]d
 ag[er]e d[ic]t[ur] n[on] t[em]p[or]e volu[n]t[ur] t[em]p[or]e que mag[is]
 p[ro]p[ri]o d[ic]t[ur] s[ed] p[ro]p[ri]o d[ic]t[ur] et ad p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o
 d[ic]t[ur] ad p[ro]p[ri]o co[n]grue et aliquid & vna
 et ad p[ro]p[ri]o magna et subm[od]o d[ic]t[ur] si
 d[ic]t[ur] et t[em]p[or]e si p[ro]p[ri]o et q[ui]d si ad
 i[st]us m[od]o am[er]it ut co[n]m[od]o m[od]o
 oru[n]d[em] ead[em] s[ed] p[ro]p[ri]o m[od]o m[od]o d[ic]t[ur] n[on]
 d[ic]t[ur] aut qui d[ic]t[ur] v[er]itate t[em]p[or]e d[ic]t[ur]
 m[od]o subm[od]o d[ic]t[ur] agere ut res
 ad d[ic]t[ur] d[ic]t[ur] q[ui]d d[ic]t[ur] possit
 m[od]o n[on] p[ro]p[ri]o q[ui]d ornam[en]ta et n[on]
 d[ic]t[ur] q[ui]d n[on] p[ro]p[ri]o ut aliquid agat
 est p[ro]p[ri]o d[ic]t[ur] et n[on] p[ro]p[ri]o ut d[ic]t[ur]
 m[od]o p[ro]p[ri]o ad laudat d[ic]t[ur] p[ro]p[ri]o &
 se ip[s]o p[ro]p[ri]o & op[er]e p[ro]p[ri]o q[ui]d facit pul
 cr[um] ac p[ro]p[ri]o d[ic]t[ur] obonit[ur] ei qui p[ro]p[ri]o
 q[ui]d p[ro]p[ri]o laudat que nemo q[ui]d m[od]o
 laudat nemo quib[us] n[on] laudat ac
 si n[on] colat[ur] aut ad illo p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o

tolantur yola siue de moia siue quecuq;
 tractat qñd hoc malū sit atq; ut ab qe
 malo autant qomies dicit vñq; grandit
 dicit **xx** **Trina qñd deendi submissum**
Submissum **temperand et gñd**
 Qñm est apud aplm paulū ut plam
 aliquod comemoze ubi dicit dicit in
 sub lege volentes esse lege nō legistis
 Sēptid est em qm abraha duos filios
 habuit vñd & ancilla vñd & libera
 Sed qui & ancilla scdm canē natū est q
 aut & liba p rēmissiōm que sūt in alle
 goia. Hec em sūt duo testamēta vñd
 quid in monte syna in seruūtē gñāa
 que est agar Syna em mons est in
 arabia qui cōuātū est ei qui nūc est iñ
 et seruit ad filys suis que aut sursū
 est iñ liba est que est mī nra zē
 Tēpūbi mōemāt et duo frēs scdm qo
 mīz duo ad qomīs cōfirmatū tē testa
 mentū nemo vñd facit aut sup ordi
 nat abraha dāt sūt pmissiōe et se
 mī eius nō dicit In sēmbz tādū m
 mīlēt sed in vno tamq; in sēme tuo qd qd
 xpūs. Hec aut duo testamētū cōfirmatū
 adeo que pñ qdīgātus et xxx ānos sūt
 est lex nō mīnata ad euatūdas pmissi
 ones. Si em ex lege qēditas iā nō ex
 pmissiōe abraha aut p rēmissiōm d
 nauit & us et quia oātē potat audire
 cogitāōm ut quid go lex data est si ex
 illa nō est qēditas ipe sibi hoc obicit
 atq; aut vclut mīrogas quid go lex
 demit rñdū tñsgressiōis grā pposita
 est dñce remittit sēme cui pmissū est
 dispositū est p anglos in manu media
 toris mediator aut vñd nō est & us
 aut vnus est et hoc oātēdāt qd sibi ipe
 pposuit lex go adūsus pmissa dī et
 rñdū absit reddidit qd nōm dicit Si em
 data est lex que possit iustificāc nē
 ex lege esset iustia Sed cōclusit sēptā
 omnia sub pñ ut pmissiō ex fide iqu p

data ^{ex mōd} **credidit** ut si quid **quid** est p tmet
 go ad deedi curā nō solū appetere dñi
 pa et nobe solue qñdū sed et dñ qe
 agūt alys qñdū que sorta sūt mādēt
 ne id qd dñi mīpēt pñlās aut rēfē
 lat oātē si tñ ipā corū solū piter
 oātē ne moueam qd afferre nō pos
 sum pñt aut ut ad mādēt qñom
 alie qñdōes et alie nūq; mādēt mī
 dñi pñtātū atq; solū ut in cō
 longitūdinē rācōmācōis extendat in
 tēno ut mī mēmoia plurim valat
 atq; vīgat ad apūt vñd agēdāt dñi
 tator rediē nō possit valē aut bonū
 est ut quicq; cōtēdī pñ si oātēnt re
 fuerit ne ibi oātēnt ubi nō cū qui rñ
 dāt aut pñn quid sed tātē oātēnt et
 mīnī sanātū ab sēdāt In illis aut aplīq;
 ūlīs dñō tēmpenitā est sēmoze ne
 mēpauit sed obsecra ut pñm mōzes
 ut frēs anur ut mīcē adēpēdāt ut
 sorores et mīllas obsecro uos o pñ
 p mī sēracōm dī ut ex qñdātē corpa
 vñd qōmā vñd dō plācēm et totū
 fere ipā exhortācōis locū opatū dñ
 elocutū genū ubi illa pulcra sūt
 in quibz ipā pñs tamq; dñi dēcēt
 exaurit Sicuti est qñdō dñā dñi sa
 scdm grām que data est nob siue pñm
 siue regalū fūti siue mīstēndū in mī
 sērandū Siue qui dāt in dñā qui
 expūnt in exhortācōne qui rñdū in
 simplicitate qui pñt in solitūde qui
 mīfēt in qñlitate dñō siue sīmu
 lacōe odie qñtō malū adqēntes bono
 tātate frīmitate mīuē diligētes qñnōc
 mutuo siue mētes sūdū nō pūgnī spū
 feruētē dñō seruātē spū gaudeat in
 tribulācōne pñctet oñm mīstet
 nēcābz sēdū cōuātēntes qōspūali
 tātē sēdātē bñ dātē pñmībz vob
 bñdātē et nolite mādēre gaudeat

similes p glām et ignobilitatē p infami
am et bonā famā / ut seductores et
veraces / ut q ignorant et cognoscunt
q morietes et ceteri viui ut coherē
et nō mortificati ut tristes semp autē
gaudentes / Sicut gemi multos autē di
tantes tamq m qntas et omnia posside
tes / vides adhuc ad arēte / os nrm pz
ad uos o qformis cor vrm dilatare est
te que psequi longid est / Itēq ad rōnas
ait ut psecutiones quas m di caritate vi
cantur spe ita m adiutorid di aut aut
grandit et ornate / Semper māt qm di
ligētib / Sed omid copant m bonū
his qui pōm ppositū vocati sūt sancti
duos quos aut pzeferunt et pzeferunt
confermes si ymagis filij sui / ut sit
ipē pmogetur m mltis pibus quos
aut pzeferunt illos et vocant et q
vocant illos et iustificat illos et q
flauit / Quid go dicim / ad qd si d
pnotis quis cont nos qui ppo filio suo
nō peperit sed p nob omib tradidit illud
Quid nō ad illo omia nobis dnavit
quis accusabit aduersus clatē di / aut
qui iustificat / quis est qui cōspicit
xpūs iūst / qui mortuus est / magis
aut qui resurrexit qui est m dextera di
qui cō m pcellat p nobis / Quid nos
separat a caritate di / tribulatio / an angu
stia / an psecutio / an fames / an nuditas
an pūm / an gladius / Sicut scriptū est
quia pte mortificam tota die estima
ti sum / sicut oues occisionis / Sed m
que omib / supereminem / p eā qui dile
xit nos / Certū sū em quia nōq mors
nōq vita / nōq angū / nōq priuatio
nōq pūa / nōq fūa / nōq vitas / nōq
alacritas / nōq pūm / nōq acutū alia
potest nos separare a caritate di que ē
m ppo / Quid dū m / ad galatqas aut
qūis tota ipē cōpā sū mīssō dūdi
ignē scripta sūt / mī / extreme pibus

ubi est aliquid tēd / tū mīpōm quēd lo
ad eo motu am ut sine illis quib tūq
ornamēte qualia sūt m illis que mō
posuim / nō posset tū mī graditer dū
dies māt obseruare et mēses et dnos
et tēp / tūco uos nō forte sine causa
laboraueri m nobis / Scripta sūt et go
qm et go sicut uos / ppter pcor vob m
me cōspicit sicut qā p mīpōm cō mī
id pām emagelizauit vob et tēptatō
mēas m cōne vna nō pteuipit nōq
respūit sed sūt angū / di exēpū me
sicut iūm xpm / Quid go sūt dūdi vnd
tēptōm uos p qūco qm si fieri posset cōlō
vob erūssit et dūssit m go mīmū
fūit sū vobis / vū p dūit / emulāt uos
nō sū sed excludit uos voluit ut vob
emulēm / bonū aut / emulū m bono
semp / et nō solū tū pūa sū apud vob
filioli mei quos iūm pūo dūce fortē
xpūs m uos velle aut nūc adde apud
vob et mutae vāc mēd / quia cōfūdi
m vobis tūquid que aut cōtra cōtrō
sūt reddita vba / aut aliqua gradatōne
sūi pūmā sūt / aut cōsa et mēbra cōi
tus ut sonuerit / et tū nō tēpūit gūdi
affatū quo cōq m fūcē sentimur / cxxi
Ambrōsius aprianus usi sū mīssō tē
Sed aplica ista perato mō et gūdi
sic cōlō sūt ut et pūmā sūt atq
ita cōspita sūt mēmone qz madata
ut nō solū lēre ut audire vū et ex
posuere opus habent si quis m eis nō
suppūre cōtentū altitudinē qat / Quid p
uū / ista gūa dūdi m eis / qui qtorū
lōne ad rēd dūdi atq salubritū
sūat pteuipit cōlō mīstrat dūdi
dūan / sū mīssō dūdi gūa vūtur
m eo libro ubi dū mīssō cōlō dūpa
tar / Solū quippe ista qūo m qua
qūa vūdi cōlō dūmū aqūd solū
an vūo mīssō dūat que Sed cōp
gūa aliquis mē pōnēd est pū pūam
p cōlō / solū mīssō pūm qū

v calix dñs aqua solus an vno mixta
debeat habere: ppter calix mixto vno offerre

Quartus

De vgu^e laudam

Ad mortuos aut nos suas mqt ut m
calice offendit dñica tradico seruetur
non aliud fiat a nob qm p nob dñm
prior fcat ut calix qui dñm memorat
eius offert mixtus vno offerat nam
ad dñm xpūs ego sū vñs vñs san
guis xpi nō est aqua vñq sed vñud
nec p vñm sanguis eius quo redē
ti et vñificati sum^{us} esse m calice qm
vñud est calix quo xpi sanguis ofe
dit qui sēptuārd omī sāmto arte
sāmto p dñat qm vñm emm ge
nesi sāmto nec qor idm pāmisse
et figur dñice passiois illū exatisse
qd vñud lūit qm mēlat^{ur} est qm m d
mo sua nudat^{ur} est qm fuit recubans
nudus et patens femorib^{us} qm nuditas
illa pñt a medio filio dñota est ama
iore vñ et iunoe qteat tē que nēte
nō est exquire ad sāt sāt qor comple
ti qm nōc tūpū pñt fūte vñtate oñdū
nō aqua sed vñud dñbit et sic vñma
gnē dñice passiois expressit qm
m sāmto mēlat^{ur} sed dñud sāmto
tū pñgātū mēdy vñ qm dñud sēptuā
tēptū et dñat et mēlat^{ur} sed rex sale
philit panē et vñud fuit aut sāmto
di sāmto et dñdūit abrahā qm aut
mēlat^{ur} sed tūpū xpi portat dñlar
m pñ spūs sātū et pñona pñt ad fi
lud dñm qm lūat^{ur} genui te tu es
sāmto sāmto ordine mēlat^{ur} sed qor et
alia que sēptuārd qm eplē sub mīsse
dñm mod sēptuārd qm fūale est ex pñ
rare lagētib^{us} Sāmto qm ambrosi ad
agat rem magnā et spūd sāmto ut cū
pñ et filio dñmōstrat cālem sub mīse
sō tñ dñedi gñē vñt qm res sūstēpta
nō ornāmēta vñborū aut ad pñcten
dōs amōs comocōis affētm qm rēnd
dñmōstrat dñbit qm mī cōtā qm pñ
fūe qm aut qm motū oratō gāden
cū audisset qm dñctib^{us} k pñlorū

milib^{us} m vno vno dñm plāt sūad ab
qesib^{us} libatit obulit edū caprard aut
cānes sāmto pñpta angē et azima sūp
petra posuit et cā vñe pñbit que sāt
ut vñe cāvñe quā gēbat angē et cō
tigit et petra ignis erupit atq ita sāt
fiat qm offendit ab sūptū est quo m
dñmōstrat vñdū qm pñt illa tūpū
qñt cōpū pñt qm sēptū est dñctant aut
et sūstēptū petra petra aut erat pñt
qd vñq nō ad dñctatē eius sāt ab cā
nō relātū est que sāt cōdā pñlo
vñ pñm vñm sanguis sūi m dñuit
qā tū m mīsteno dñctū est qm dñm
qñt m carne sua tōā mīd pñt cāp
tus aboleret nec solū dñctū sāmto
sed et cupiditātē amōrū cāro em
qedi ad culpā sāmto refertur qm ad il
lēcbrat cupiditātē sāmto qm qm
cōcupuit pñt cupiditātē pessimā
et dñctū dñm vñt ababit carne
qñ aut qñtēdit angē vñgō et tē
geat petra et quā ignis qñt oñdū
q cāro dñm spūd rēptā dñmōstrat pñt
omā quā dñmōstrat qñtēdit vñ
et dñm aut qñtēdit vñ mīte m fēx
tē qñtēdit rei dñct ac pñand ma
xīe mādū et gñē tūpū est apūt
dñmōstrat vñctū illa laudat pñt
nō ad vñmōstrat sāmto qm quā dñmōstrat
sāmto qñt ē maior et tūta pñt
ille cāro gñm dñm atq or nāctū
gñē spūdū lēta m dñct laud et qñt
opū mīgrat atq mōrūptū et
ymāgō rñctū ad sāmto dñmōstrat
lūstior poras gñt xpi gādet pñt
atq m illis lūgt flōret cāre mñt gñm
sa fāctūat orūto qm plus gñosa v
gñmōstrat nūo suo addit gāduū mñt
augēsat et alio loco sāmto eplē dñmōstrat
mīgt pñtū ymāgīe cū q dñm
mō est pñtū ymāgīe cū q qui
et cōlo est hāt ymāgīe vñctūat
portat mīgtas sāmto et vñctūat pñt

De vgu^e laudam
quo

De vgu^e

Signo h. fine

amo

polica

Bona domi

discipline et memores iustitiam ad religio-
ne retinet, stabiles in fide, quales memores
ad omnes tollerandas fortiter, ad sustinendas
iniurias mititer, ad faciendam maiorem sualem
fina pace unanimiter atque concorditer, quod
uos singula o bone dignetur observare dili-
genter implere debet, quod et pro vacantes
ad deum cui vos diastis maiorem et meliorem
parte procedit puerit animis in mones
facite magistrum, amores natu puerit
pariter, mata mentis, quod tamet vos mu-
tius exatate, emulus et utute deumet
ad gloriam provocate durate fortiter spualiter
perite premitte filiat tamen memetore te-
nere cum, incipiet in vobis dignitas honorandi
Ambrosii in genere, ducendi, tpeato et orna-
to p fessis dignis, propter tam sub qui
fora quod memores, imitetur et dicit vgo ait
non solum corpe sed et mente que nullo deli-
amatu smacrid adulterant affam, corde
quilia, vobis gius, ad puerit, loquid per
rior, legedi studio sior, non in mado diu-
ciard, sed in pte paupis spem ponens
mista opi, veadia sermoi, arbutud mear
non quier, sed dicit quod nllm led, bene
velle omnib, assurgere maiorem natu,
equalib, non mruet, fuge iactand, tacet
sequi, amae utute, quod ista ut vltu lectu-
pntes quod differt appmqs quod sapadi-
lur quilem, quod nist, dulem, quod vuar
mope, eos solos solata actus homi in-
viseie quos mna non erubescit, naq p-
teriret veadia, pte totum in oculis m-
mibus pte, mte in actu veadia, non
gestus frator non mcessus soluar non
vox petulantior ut ipa corpus spem si-
mulacra fuerit mte, et figura pte, ut
bona quippe domi in ipso vestibulo dicit
agnosca, ac pmo pte, dat ingressu mte
mte late tenebrarum ut mte nra nllis
repagulis corporalib, impedita tadm lu-
ene lux mte posita fort lucat, ois
go ex aqua abou psmoma offiao,
vud redudmte, alim vltu nra sup
fuisse alim ipa nec pene d fuisse, ille

nlla, mmissa tpa hie d gemmatosicim-
mo, et si quod respiciendi successisset volidus
cibus pterid, obue, qui morte arret
nec dicitas mpraet, hoc aut ptea
m qd quod tpani gms posui quod no qor
agur ut vgmte uouat que no uo-
uerit, Sed qtea esse dicit que id vate
sur, na ut aggrediat animi, tmar tte
ppostid gndi vtiq ducdi gne dicit
exatari et accendi, Sed mte dicit
et quia vgmte no d pte, d pte
vgitur pte, qte vte epur ad hoc, et
cas magno accendit eloquio vcm-
ex eo quod ambo genit dicit mte gndis
exa memorabor, ambo quippe mte
sur in cas que forar pte, coloru
ut ponit dcolorat quod pte pte, si
cipan, ad hoc ager ait mte atea si
qui pte, arnse, vltu alit, et
spem et corpus qte, emulo colore
signasset et signato id dsumat, quod
simulac, man, alius mferet ut id
forata id pte, quod pte, reformant
gms pte, mte, et vltu indignat
vltu, tu te exptmas mte, latuad
id mte, temetate audia, de atia
stas, offensa, ut em mte, aa qo-
mte, et mte, fte, mte, no
st, corrupt, violat, quod que d fte, pte-
ur adulter, dte, quod ornari te pte,
quod pte, com, impugnat, est ista diu-
opis pte, vitat, mouet, apti vop
qt, dte, vte, fte, ut pte, noua
dte, fte, est, arim, etem pte,
mte, ymolat, e pte, qte, festa, ce-
lectem, mte, mte, vte, naq mte,
mte, malia, et naq, sed mte, mte,
mte, et vitat, naq mte, pte,
fueat, et vitat, quod mte, pte,
fueat, et coloru, ad vltu, mte,
fueat, mte, vte, mte, dte,
mte, dte, no pte, facit capillu, vte,
alid, aut mte, et tu ad vte,
dte, tu vte, vte, te esse pte, audia

+
dñs tuus dicit nō potes facē capillū vñd al
bū aut mīpē et tu ad vñdā dñi tu vñd
cem vñd te offi tūm pñdrem legū et t

Quartus

tonatu et sacrogo cōteptu tñes tuos m:
flas malo pñagio futurū capillū iam
tuos flamcos aussuā longū est mīpē
omā que scadu. Ille vñ postior sē
ambrosia ur i tales dicit hñc illa mīp
nasat medua vñdū ur qñt colōnē
ora spūgāt iūns dīp lūc pñ mīdāt
et d aduē tñio vñq mēdāt aduē tñio
tastatū. Qñta que amēna effigiem.
mutuē natūo pñtura dñe et dñd vñ
renē maritale iudiciū pñdētū sūd
pñr em d se pñdāt que caput mutū
qñ nata est. Qñta dñd alī sūd pñdētū
pñs ipd sūd dīp lūc. Qñc iudiciū
mīl vñdē rēqñm dīp lūc tñc qñ
tēpām que vñdē tñmē. Si pñlata est
aur ab sñdēt. Si dīp lūc tñc for
mōd mēdēt esse nec tñc qñc nec
alīem grām cñrōr qñdāt. Ille em
altā dīp lūc tu alī vñd pñdēt et vñd
tēp si amēt alīd qui aduē tñre mīp
dñdēt mala mīdāt et mīdēt tñc lē
normā rēfūgīt et que d pñssa lēnō
nē ac lūc mīl mīdāt alī tñ sūd sūd pñ
tāt dñdētū. Ille mōdū m aduē
tñc emā sūd. Ille em pñdātā que
nā aduē tñr sūd ur dīp lūc appāt
fēmā nē sūd fūcū aduē tñr fōrā
et ad pñdēt et ad tñmēz qñc fūcū dñ
vñc mēp mīp lūc pñdēt nōq sūmīssū
nōq mīp lūc pñdēt sūd qñc omīo gen
qñc dñdētū agnō sūmīssū. Qñc autē
quōs dñdēt et omīo pñdēt nōlū et i
mīp lūc vñd et bona et bñ sūp tñ. sūd
vñd pñdēt aūcē ornātē dñdēt qñ
dñdēt pñdēt aūcē sūp tñ dñdēt pñdēt
sūd qñc tñc qñdēt rēpñ et assīdūa lēc
nēc alī audīcē ad mīp lūc et dñdēt
pñdēt mīp lūc cñc dñdēt dñdēt
Nec quīqñ pñ mīp lūc dñdēt mīp lūc
mīp lūc esse ex qñmēt ita mīp lūc
vñdō qñdēt cōgruē sūd pñdēt qñdēt
dñdēt nōlūa est. Qñc qñdēt pñdēt et
vñdō qñc mīnō rēfūgīt audīcē tñ
vñd sūd m alīd ab alīo tñ sūd et sūd

69.
longe cat dñdēt pñdēt dñdēt qñdēt
qñc et sūgūd qñdēt vñdāt sūd mīp lūc
dñdēt qñdēt nō sūmīssū mīp lūc qñdēt
audīcē sūgūd et tēp lūc sūp lūc
tñ sūp lūc sūmīssū pñdēt qñdēt qñdēt
dñdēt tollāt pñdēt dñdēt quīpē am
qñdēt magē qñdātā est ur nōlūa appē
cāt audīcē tñdēt mīnō mīp lūc dñdēt
pñdēt pñdēt dñdēt qñdēt sūp lūc et dñdēt
tāt et dñdēt qñdēt nēdāt nōlūa
alīd cñgē qñdēt cñdēt et mīp lūc
et dñdēt qñdēt fūcū qñdātā pñdēt
cñdēt mīp lūc vñd que sūp dñdēt sū
mīp lūc sūp dñdēt ad cā que op
et qñdēt dñdēt dñdēt mīp lūc sūp mīp lūc
cñdēt alīd et qñdēt sūp ur qñdēt dñdēt
genē sūd dñdēt et dñdēt nō dñdēt esse
sūp sūd alīd genē mīp lūc nē
vñdēt et tñ cī genē dñdēt tota tñdēt
cñdēt pñdēt cñc dñdēt dñdēt
dñdēt alīd apāc mīp lūc
mīp lūc em qñdēt genē cñc mīp lūc
et aduē tñr et nōlūa lēc nāc
mīp lūc genē sūp a pñc pñdēt dñdēt
esse pñdēt et mīp lūc dñdēt et
ur dñdēt nō nēdāt sūmīssū et que pñdēt
sūd qñdēt dñdēt ur cā que dñdēt qñdēt
dñdēt et alīd sūp cñdēt genē
ora et cōdēt dñdēt sūp lūc dñdēt
dñdēt mīp lūc aut genē alīd qñdēt
vñdēt sūp lūc sūp opus est
qñdēt sūp lūc genē pñdēt vñdēt ac
pñdēt et genē vñdēt et mīp lūc dñdēt
dñdēt qñdēt qñdēt cñc qñdēt mīp lūc
lāudāndū alīd et vñdēt vñdēt
dñdēt nēc dñdēt qñdēt nēc dñdēt qñdēt
assēp lūc nēp mīp lūc alīd qñdēt
cñdēt genē aduē tñr et mīp lūc
et tēp lūc mīp lūc qñdēt aut genē mīp lūc
vñdēt lēc sūd dñdēt et mīp lūc
sūd sūp tēp lūc aut genē nō qñdēt
sūp sūd alīd tñ sūp lūc mīp lūc
sūd dñdēt qñdēt nōlūa est sūp lūc
mīp lūc vñdēt qñdēt nō nēdāt qñdēt pñdēt

Liber

qd ipse dicit p[ro]p[ri]a qm & t[er]m[in]u[m] comema-
 rari dicit p[ro]m[iss]u[m] sup[er] h[er]ed[em] moysi se-
 dicit q[uo]d h[er]ed[em] n[on] illud sed
 moysi cogit[ur] e[ss]e bona dicit et non
 bona facit[ur] / arguit q[uo]d sua in vita
 sua dicit aut sua h[er]ed[em] n[on] p[ro]m[iss]u[m]
 bat aliena / n[on] itaq[ue] p[ro]m[iss]u[m] d[icit] q[uo]d
 que n[on] facit[ur] sed longe pl[ur]ib[us] p[ro]f[er]unt
 facit[ur] que dicit / habundat e[ss]e qui ma-
 le vult sue ex ip[s]a sua p[ro]p[ri]a et do-
 rib[us] d[ef]ensio[n]em querat t[er]m[in]antes cor-
 sue / aut et si adq[ue]r[unt] erupunt ore suo
 atq[ue] dicit q[uo]d in p[ro]p[ri]a aut ip[s]e non
 facit ita fit ut ad obedi[en]t[er] n[on] audiat
 qui sepe n[on] audiat / et si vult q[uo]d eis
 p[ro]ducit siml ad ip[s]o p[ro]ducit co[n]sp[er]nat
 demq[ue] apl[us] s[er]bens ad t[er]m[in]at[ur] ad
 dixisset nemo adole[n]t[em] n[on] con-
 nat subiecit n[on] n[on] q[uo]d p[ro]ducit atq[ue]
 aut sed forma esto p[ro]f[er]at in sermone
 mon[ita]tio[n]e in dilectio[n]e in fide in casti-
 tate c[on]t[ra]m[un]e[re]m[us] quod q[uo]d dicit
 placend[um] plus vult p[ro]f[er]at q[uo]d vult
O alia dicit ut obedi[en]t[er] audiat
 n[on] imprudent[er] n[on] solum submis[si]o
 ac cont[ra]p[er]ate vult et gradit[ur] dicit
 quia n[on] co[n]sp[er]nat vult / Sic namq[ue]
 elegit bonu[m] vult / ut et bonu[m] n[on] ne-
 gligat fama sed p[ro]ducit bona co[n]d[em]n[at] et
 q[uo]d q[uo]d q[uo]d p[ro]f[er]at p[ro]f[er]at t[er]m[in]at q[uo]d
 futeb[ur] / q[uo]d ip[s]o et sermone malit[er] vult
 placet q[uo]d vult / nec co[n]sp[er]nat dicit m[er]ito
 nisi q[uo]d dicit vult / nec dicit vult p[ro]f[er]at
 uat sed uba dicit / hoc e[ss]e q[uo]d apl[us]
 ut n[on] in sapia vult ne cuiusq[ue] erup-
 xit ad hoc valet et q[uo]d ait ad t[er]m[in]at
 t[er]m[in]at noli vult co[n]d[em]n[at] ad m[er]ito e[ss]e
 vult q[uo]d m[er]ito ad sub[er]sio[n]em audient[em]
 n[on] e[ss]e q[uo]d q[uo]d dicit ut ad u[er]it[em] vult
 q[uo]d vult vult / m[er]ito n[on] p[ro]f[er]at dicit
 et vult e[ss]e q[uo]d ad co[n]d[em]n[at] qualis e[ss]e e[ss]e
 dicit ait m[er]ito co[n]d[em]n[at] ut p[ro]f[er]at sit in do-
 ctina sana et co[n]f[er]at[ur] redarguere
 vult e[ss]e co[n]d[em]n[at] q[uo]d n[on] curat q[uo]d

etiam vult vult sed q[uo]d tua dicit
 dicit p[ro]f[er]at al[ia] / p[ro]f[er]at q[uo]d n[on] vult con-
 tendit sive submis[si]o sive co[n]p[er]ate sive
 gradit[ur] dicit et aut vult ut vult p[ro]f[er]at
 ut vult placet vult m[er]ito q[uo]d
 nec ip[s]o que p[ro]f[er]at fuit et plenitudo
 leg[is] q[uo]d curat vult n[on] ita e[ss]e p[ro]f[er]at
 si et que dicit n[on] vult si sed sive
 sive aut aut p[ro]f[er]at corpus et dicit
 m[er]ito q[uo]d am[er]ito mag[is] dicit q[uo]d q[uo]d
 si dicit q[uo]d et aut q[uo]d et qui eloq[ui]
 ter et que sed sive dicit mag[is] m[er]ito
 randi q[uo]d si ita dicit dicit
 dicit q[uo]d ergo n[on] solum eloq[ui]t[ur] vult et
 sapient[er] dicit m[er]ito vult in submis[si]o
 q[uo]d sufficere / m[er]ito p[ro]f[er]at p[ro]f[er]at
 et q[uo]d vult vult / vult t[er]m[in]at vult q[uo]d
 oportet ad q[uo]d e[ss]e / Sed qui vult n[on]
 p[ro]f[er]at sapient[er] / q[uo]d n[on] dicit eloq[ui]t[ur]
 p[ro]f[er]at dicit eloq[ui]t[ur] / q[uo]d n[on] dicit si
 p[ro]f[er]at et xxix p[ro]f[er]at sed n[on]
 facit[ur] p[ro]f[er]at bona dicit
Si aut[em] q[uo]d vult vult co[n]f[er]at ut n[on]
 solum sive p[ro]f[er]at co[m]p[ar]at sed et
 al[ia] p[ro]f[er]at q[uo]d sit e[ss]e q[uo]d co[m]p[ar]at di-
 cendi f[er]at vult dicit sive q[uo]d qui
 t[er]m[in]at p[ro]f[er]at p[ro]f[er]at q[uo]d si ab al[ia] sumat
 eloq[ui]t[ur] sapient[er] co[n]sp[er]nat m[er]ito ne
 co[n]sp[er]nat co[n]d[em]n[at] / atq[ue] ad p[ro]f[er]at p[ro]f[er]at / si ad
 p[ro]f[er]at gerat n[on] m[er]ito facit[ur] et si q[uo]d
 p[ro]f[er]at vult q[uo]d m[er]ito p[ro]f[er]at vult
 que fuit nec m[er]ito m[er]ito / sed vult vult
 m[er]ito id ip[s]o dicit co[n]d[em]n[at] et n[on] sive m[er]ito
 e[ss]e p[ro]f[er]at / nec co[n]d[em]n[at] sive ip[s]o vult
 et co[n]d[em]n[at] p[ro]f[er]at p[ro]f[er]at q[uo]d dicit arguit
 e[ss]e qui fuit vult vult vult vult
 app[er]t[ur] sive fuit alienu[m] auferit
 vult aut et n[on] e[ss]e ab al[ia] alienu[m] qui
 vult co[n]d[em]n[at] p[ro]f[er]at q[uo]d ille dicit alienu[m]
 qui ad dicit t[er]m[in]at vult male / quead[em] et
 bona dicit / e[ss]e et co[n]d[em]n[at] vult vult
 m[er]ito Sed ab e[ss]e m[er]ito alienu[m]
 sive / et itaq[ue] dicit dicit fuit vult
 sua qui co[n]d[em]n[at] vult vult co[n]d[em]n[at] q[uo]d

de dicit
 et fuit
 e[ss]e dicit

et dicit
 et dicit

et dicit
 et dicit

dei sunt ad mali sunt faciendo que sua sunt
 nec sane ip[s]e dicit bona que dicit si di-
 ligent attendas. Quod enim dicit dicit quod
 negat facit non enim frustra & illud aut ap[er]t[um]
 confitent se. Sed facit aut negat. Mod[us]
 ergo quod ip[s]e dicit et rursus alio mod[us]
 ip[s]e non dicit. Quoniam v[er]it[as] v[er]it[as] est quod aut
 veritas & illud enim loquitur que dicit
 magis facite que aut facit facere nolite.
 Hoc est quod ex ore illorum auditis facite quod
 in ore vultis facere nolite. Dicit enim magis
 et non facit. Quod quous non facit dicit
 tamen. Sed alio loco illi arguenti hypocrite
 magis quod potest bona loqui non sunt
 mali. De p[er] hoc ea que dicit quod bona
 dicit non ip[s]e dicit voluntate sua. Atque
 ope negando quod dicit. Unde contingit

quod homo disertus et malus sermone
 quo veritas p[re]dicatur dicendum non ab
 alio diserto. Sed bono ip[s]e componat quod
 id fit ip[s]e a se ip[s]o. Sed alienum ille ab
 alieno accipit suum. Sed vobis boni fideles
 bonis fideles sunt opam commodant
 utque sua dicit quia et deus ip[s]e dicit
 et autem sunt illa que dicit et ea sua
 facit quod non ip[s]e componere potest
 qui secundum illa componere viuunt et
 xxx dicitur daturus aut ab eo
 recepturus. Cum est daturus

Sane autem apud populum ut apud quosque
 iam iam quod dicitur. Sive enim apud po-
 pulum dicendum ut ab eis qui volunt et
 potuerunt legendum est dicitur. Oritur
 deus sermone bonum et in ore eius. Sic
 enim oravit regina hester pro sue gentis
 speciali salute locutura apud regem ut
 in ore eius deus congruenter sermone daret
 oratio magis orat daret ut illi munus
 accipiat qui per totam gentem salutem in vobis
 et de tota laborat illi vobis qui dicitur
 sunt que ab aliis acceperunt et tamen
 accipiant orant pro eis qui accipiunt
 ut eis datur quod pro eis accipere voluit et
 tunc accipit orant ut et ip[s]e offerant
 et illi ad quos p[er]ferunt sumat et de pro-
 spicio opum domus. Et tamen gratias

agant a quo id se accepisse non dubitat
 ut qui gloriatur in illo gloriatur in auro ma-
 nu sunt et uos et sermones v[ost]ri et

xxx. *similis ex multis gratias autem
 hic sicut in tagmoe*

Longus est autem lib[er] qui quoniam volens
 quoniam putauerat sed legenti ut
 audienti cui gratus est longus non est.
 cui autem longus est p[ro]pter eum legat
 qui sic vult cognoscere. Tunc vero cog-
 nomo eius piget et longitudo non
 querat. Ego tamen gratias ago deus non
 illud x[rist]us qui in his quatuor libris non
 quis ergo essem cum multis & sunt uel
 quis esse debet qui in dea sana
 et sana non solum sibi sed in aliis labo-
 rat sicut antilacumque ponit facit.
 tunc differat. *Epistolae lib[er] qui & de
 eterna p[er]petua. iurely augustini*

audita vel ab alio sub oculis s. oia
eius opata dicta et facta meminerat
Veritatem que prius quaz illi per
discipulatu adhererant in eius na
turalitate vel infamia vel pudicia
dimitte gesta et digna memoria
que ab ipso fuit a paucis eius
fuit a quibuslibet alios rectissime
iudices et fidelissimis testimonios
requirere poterunt et cognoscere imo
propter euangelizandi munus qui
quidam amantissimam curam
quidam hic est matheus et iohan
nes eorum scripta de illo qui scribenda
sunt libris singulis ediderunt. Ac
ne putaretur quod attinet ad proprium
et proprium eorum in se ipsis illi
amarent qui eundem dum hic
in carne apantes discipulatu fa
miliante fecerunt sunt. An hoc qui fide
liter et hoc ex illis fideliter compo
ta crediderunt divina providentia parata
ad est per ipsum sanctum ut quibuslibet
etiam ex illis qui prius apostolos seque
bantur non solum amantissimi veritatem
scribendi eorum tribueret auctoritatem. Hoc
sunt matheus et lucas. Item autem ho
mines que de deo et deum vel apolo
gizantibus aliqua scribere conati vel
ausi sunt non tales sunt homines ex
terius ut eis fides haberet eorum at
in auctoritate. Canonica scriptorum librorum
eorum scripta recipere. Nec solum quia illi
qui non tales erant quibus narrati
bus credi opteret sed etiam quod scriptis
suis quidam fallaciter inducerent que
heretica atque apostolica regula fidei
et sana doctrina condemnantur.

**Secundum Caput quo eorum scripte
sunt ex divinis regulis.**

Item igitur quatuor evangelii
sunt omnia ita orbe notissima
mi et ad hoc fortasse quatuor
qui quatuor sunt partes orbis terre per
tunc ministrantes christi ecclesiam dilatant
ipso in ipsum sacramento quodam
veritate hoc ordine scripsisse proba
bentur. Primus matheus. Secundo
marcus. Tertio lucas. Ultimo iohan
nes. Unde alius fuit eis ordo cognosce
di atque videndi alius aut scribendi
ad cognoscendum quippe atque videndum
omni vno fuerunt qui fuerunt dum in
carne videri dicentes audierunt fuisse
et quod viderunt atque ex eius ore ad eterna

gelisandum missi sunt. Sed in conside
rando etiam quod illius ordinis esset
credendum est ex ratione eorum quos ante
passionem dominus elegit. Primus autem iohannes
in loco duo tenuerunt. Primus
matheus. Item iohannes et reliqui
duo qui ex illo numero non erant sed
tamen christum in illis loquentes fecerunt
erant tamquam filii amplectendi. Ac
per hoc in loco medio constituti utique
ab eis latere murrerent. Horum
sane quatuor solus matheus de
brevis scripsisse probatur. Reliquos
reliquit. Et quibus singuli prout que
dant narrandi ordinem tenuisse vi
deantur non tamen universis eorum
velut alterius precedentis iohannis
voluisse probare recipere vel ignoran
tia premississe que scripsisse aliis
invenit. Sed sicut etiam in forma
ad est non superius copiato sui la
boris adiunxit. Nam matheus
scripsisse intelligitur incarnationem
domini secundum per regem et ple
bem secundum patrem domini et dicta
eius marcus eum presentibus tamquam
pedisequus et brevis tor eius vi
deretur. Cum solo quippe iohanne
nichil dixit solus ipse per pauca
cum solo lucas pauciora. Ad marcos
non pluma et multa vix totidem
atque ipse iohannes fuit cum solo fuit ad
reteris consonante. Lucam autem ad pa
teridotelem dominum super atque personam ma
gis occupatus apparuit. Item et ad
ipsum david ut regem scema fecit
ascendit sed per eos qui reges
non fuerunt exiit ad iudam filium
david qui nec ipse rex fuit. Nam
matheus per salomonem regem
descendens petros eorum reges ex
ordine presentis est servans in eis
de quo prius loquebamur. Insuper in
Ceteris matheus lucas videtur christum
et sacerdotes scripsisse maiorem
partem. Caput sequitur.

Omnis enim christus ipse unus
verus rex et unus verus
sacerdos illud ad regendos
nos illud ad expiandos nos. Hanc
duas personas abut antiquos pres
singularem commendatas suas signa
tas esse videtur. Sicut totidem
illo qui truci perfide suspensus erat
rex iudeorum. Unde archidiaconi nomen
cum polatus. Item quid feci feci.

Meditatio quippe erat in psalms
ne corumpas totum mysterium
sive qd ad personam sacerdotis attinet
in eo qd nos offerre atq accipe do
nit unde psalm de se pmissi di
center. Tu es sacerdos in eternum
ordines melchisedech multisq alijs
documentis dminari potestas rex
et sacerdos xpus appt hinc etiam
ipse David aut no frustra rebrimus
filius datus est quaz filius abrahe
et quaz gnter temuerat. Martheus
et lucas & ille aquo per salomone
descenderet iste ad que per Nathan
ascenderet. quamq apte rex fuit
figuravit tamen et facta sacerdotis
persona qd panes posuimus ma
ducauit quos no licebat manducare
mgi solis sacerdotibus. hic accedit
quod solus sacerdos etiam lucas ma
riaz commemorat. Ad angelum mani
festat cognatam fuisse. elizabeth q
uxor erat zacharie sacerdot. De
quo idem scripsit q eam de filiabus
aaron hoc est de tribu sacerdotum
habebat uxorem. En ergo marthe
uxor regis lucas & sacerdos pso
naz geret. intencor utiq humani
tate xpi maxime comedaverint
secundum hunc quippe rex xpi et sa
cerdos effectus est cui dedit deus
sedem David pte sui et regni ei
no esset filius et esset adimpleta
du pro nobis mediator dei et homi
nomo xpus ihus. Ad aut habuit
tamq breuiatores quatuor lucas di
xit asarad anathens. et hoc forte no
sine aliquo sacramento quia regu
est no esse sine comitum despo
unde ille qui psona xpi fuit re
giaz psona xpi narranda. susce
pat habuit sibi tamq comitem
adintu qui sua vestigia quodam
sequetur. Sacerdos aut qui in sta
fitor solus intrabat. Propterea lu
cas nullo ita sacerdotum xpi erat
intencio no habuit tamq solum susce
quentes qui sibi suaz narrationes
quodam breuiaret. Tres tamen isti
examine in hys rebz maxie diu
fati sunt quas xpus per huius nar
hez temporaliter gesserit. **Quia**
q iohannes tra dicit alij tra dicit
na xpi hinc actus hinc contemplatio

Porro aut iohannes ipaz ma
xime dimitatez dm qua pzi
est equalis intendit et ptea
pue suo ewan qm m hores suffi
tere credit commendare curavit. Itaq
longe acribus istis pupis festur
ita ut hos videas quodammodo tra
tum xpo hore conuersari. illud aut
transfrendisse nebulas qua regit
omne tra et premisse ad liquidu
celu. Unde attente acutissima
at firmissima videt. In principio
ibid domi apud deum per qd facta
sunt omnia et ipm agnosce carne
factu ut habitaret in nobis et qd
accipat carnes no fuerat mutatus
in carne. nisi em carne assumptu
seuata in comutabili dimitate sua
esset no diceretur Ego et pater unus
sunt. Neq em pater et filius unus
sunt et hoc de ipso de se ipso domi
testimonio solus iohannes remem
orauit et qui me videt videt et prem
et ego in pre et pater in me ut et
sint unus sunt et nos unus sumus
et quicunq pater facit hec eadem
filius facit similiter et si qua alia
dicta sunt que xpi dimitatez in qua
equalis est patri recte intelligenda
intiment. Pene solus iohannes in
ewano suo posuit tamq qui de pe
tore ipsius domi sup qd distat
in eius comite solitus erat seruetu
dimitatis eius abezus et quodam
familiaris libezit. Proinde no dicit
virtutes anime pposite sunt huius
vna actua altera contemplatio illa
qua itur ista qua premit illa qua
laboratur ut cor mundetur ad vider
deum ista qua varat et videt deus
illa est in pceptis extendende vite tem
pale. Altera in doctrina vite illius
emphne. Et per hoc illa opatur
ista requiescat quia illa est in purga
tione patris ista in eius purgatoz
Ac per hoc in hac vita mortali
illa est in opere bone gisacoms
ista vero magis in fide et apt pui
tos per spem in enigmate et
ex pte in aliqua mpositione visio
incomutabili vitatis. Hec due virtu
tes in duabus proximis iacob signate
intelligunt. De quibus adusio san
ctum marthenn pro modulo meo

sit credere hoc em dicit illi vel
maxime pagani qui dum ipm
ipm xpm culpam ac blasphemiam
no audent ei qz tribunt sapientiaz
excellētissimā sed tamen tamq
hominū discipulos vero eius dicit
more suo tribuisse ampliusq
erat ut eu filiū dei faceret dicit
et vbi dei per qd facta sunt oia
ut ipm ac deū paret vnu esse
ac si qua filia sunt in apostoli
tis exis quibus em vnu pte
vnu deū collendū esse didicim
honorandū tamq sapientissimū vi
rū putant tolerare Id aut tamq
deū negant En ergo querēte
quare ipse no scripserit videtur
pari fuisse hoc de illo credē qd
de se ipso ipse scripserit no qd alio
de illo pro suo arbitrio pderassent
Quibus vero nix de quibusdam
nobilissimis pte suis hoc credi
derint qd de illis eorū discipuli
proptū memoriē relinqueret ad de
scripserit nihil scripserint Nam
Pythagoras quo nulla contemplan
dūte nil tunc grēa habuit cū
no tm de se nōt de illa re aliquid
scripserit pderetur Socrates aut
querit nūq in actua que mores
informant omnibus ptelet ut ut
de testimonio qd dei s. apolimis
omni sapientissimū pnuatū esse
no taceant Epici fabulas pauculas
vbi pte prosperius est vba et nūos
prios adhibere rebis aliis xpm
adeo nihil scribere noluit ut ac
se coactū impio sui demonio hoc
scasse dixerit sicut nobilissimū
discipulū eorū eius plato tōne
morat In quo tū ope maluit
alienas quas suas exornare smas
arnd qd cause est ac de istis ho
creant qd de illis discipuli eor
lris comedant et de xpo noluit
credere noluit qd eius de illo disci
puli q scripserit Prestim tū ab
eo ceteros homines sapia supatos
esse fateant quia eum ptezi deū
noluit An vero illi quos isto mō
to inferiores fuisse no dubitant
vāce de se discipulos facē possint

et iste no potuit qd si absurdissi
me dicit de dant de illo queri pte
tem putent no qd ipi nolunt p
q apud eos legunt qui ea que scri
pserit ab illo sapiente didicerunt
deū dicant unde salter q sapien
tissimū nosse fuit vel audire potu
erit si fama diffusiante ceteros
ne de illo mīa fama esset est q
discipuli eius quibus eum pderati
bile ipa per totū mōm fama pgra
uit Postremo famā pderat fame
et ei fame de illo reddant que ma
ior est Ea quippe fama que de
catolica ecclia quaz stupent toto
orbe diffusa mirabili celeritate di
fegitur tenues istos mirabiles mi
nores incompuibiles vmet Ea por
ro fama tam magna tam celestis
ut ea timendo qd crepidae cō diti
unculas infum suo rodant iaz pte
metuentes audiri quaz volentes
credi filiū dei vngentū et deū
pderant xpm per queri facti sunt
bia Si ergo famā elligit bester
aut no hanc elligit que tantū re
atate pteget in scripturaz cur no
evangelicaz que tanta aūte ptelet
hos de hys eor credim qd ea
scriptura eor antiquoz et fama
celebrior que si adoranda sunt
tū ea vident in theatris Si aut
videnda sunt plus videndū est
tū adorant in templis Festat
ut ipi velint testes esse de xpo
qui sibi auferunt mīum sciendi
quid loquatur loquēdo qd nesciunt
aut si aliquos libros se habere
dicit quos eum scripserit appert
pdant eos nobis Profecto em
tōlissimū et saluberrimū sunt qd
ut ipi fatent vā sapientissimū
ese qui scripsit si aut timent
eos pteze vtiq mali sunt Por
ro si mali sunt no eos sapientis
simū scripsit Sapientissimū ergo
xpm fatent no ergo xps tale
aliquid scripsit Ita dō isti desipi
unt ut illis libros quos tū scripsit
se existimant docet qm ei eas ad
quibus em putant illa scasse in
ramila quoz fama vtiq ptebuit

quod existimando seipos producit quid
delitavit et quid affecerit quando
quidem xpm p'ea sapientissimu
putant fuisse quia uestio que illi
tita noverat que no solum disti
pema xpiana sed etiam ipa trene
republice ad ministrare iure cōdem
nat Et certe qui tales libros xpi
legisse se affirmat. an xpi nulla
talia scripsit qualia illi de libris
talibus fuisse mirant. Quid
q' etiam dno iudicis sic errant
quidam eoz qui talia xpm scripsi
se credunt vel credunt nolunt ut eos
daz libros ad Petru et Paulum
dicant tamq' Epistolai titulo p'
notatos Et fieri p' hunc ut multi
nomine xpi fuisse qm empydmodi
excecrabilibus actibus de tam glo
rioso nomine pondus auctus dare
se posse putant talia sup xpi
et aploru nomine scripsisse qm
qua fallacissima audacia sic ex
tati sunt ut etiam a p'is qui ad
huc pueili in gradu lectoris hanc
vande noverunt merito rideantur
Cum em vellent aliquid tale
fingere xpm scripsisse ad discipu
los suos coartaverunt ad quos
potissim scribere potuisse facile ce
deret tamq' ad illos qui ei fami
liarius accessisset quibus illud
q' fecerit digne committeret Et dicit
et ostendit eis Petrus et Paulus
credo q' pluribus locis fuisse eos
ad illos p'itos videri quia meita
Petri et Pauli etiam p' eundem pas
sione diem celebrant et solenniter
romae comedat Sic omo ex
rare meruerit qui xpm et aplos
eius no in suis codicibus sed in
p'itis parietibus quiescent. Nec
miru si a p'ingentibus fingetes
decepti sunt Toto em tempore
quo xpus in carne mortali cum
suis discipulis vixit. Chod dum
erat Paulus eius discipulus qui
p' passionem suam post xrom p'
astensionem post missu de celo
spm scilicet p' p' multos iudeos
dissoluit et inabiles fides post
lapidationem Stepani Pratorum et

martyris cum adhuc Saulus ap
pellaret et eos qui in xpm cre
diderant graviter p'sequeret de celo
vocavit et fuit discipulus atq'
apem fecit. Quod ergo potuit li
bros anteq' quos anteq' innotet
eum scripsisse putari nolunt
ad discipulos tamq' familiares
simos Petru et Paulum scribere
cum Paulus no dum fuerit disci
pulus eius sequitur ultra
**Septimus quoque populos no
mancas artibus conuertit**

Illud q' attendant quid magis
acribile tanta potuisse et nome
suum ad populos in se q'ntedos
ante ipa ostendisse delirant. Et in
potuit magis artibus tantos p'be
tas dno f'ori anteq' in tra n'asce
implere qui de illo talia futua
placuit fuisse qualia iam p'rita in
evangelio legimus et qualia arte tra
ad p'ntia nunc vident. Neq' em
si magis artibus fecit ut coler
et magis mortuus erat anteq'
esset natus ad p'phetando gens fu
turo gens una deputata est. ad
republice tota administrand' p'p'ia
esset illius regni neut et celestis
et omnibus gentibus conditum. Pro
inde illius hebreos gentis ad p'be
tand' xpm fuit d'xi deputare
nullus alius deus erat nisi vn'
deus Deus verus qui set celum
et terram et omnia que in eis sunt
quo offenso sepe p'is hostibus
subdebant. Nunc aut pro q'uis
p'mo steterit o'isi xpi et ipa ie
rosolima q' erat regni eoz caput
penit' eraduati et rone impio
subingati sunt. **Itaque totos
victores victor deos colunt
no tamen hebreorum deos**

Colebant aut Romani deos
gentium quas subingabant.
colendo subingare vel p'p'ia
are et eoz sacra suscipe. Hoc de
deo gentis hebreos cum eam op
pugnavit vel vicerit facere
voluerit. Credo q' videbant
si eius dei sacra recipere que
se solo solum de loco etiam sumu
lacio coli videt videt dimittenda

esse que omnia que p[ro]p[ri]o tollenda
suscipere quos religionibus impe
dunt p[ro]p[ri]o remisse arbitrabat[ur] in p[ro]
eos p[ro]p[ri]um fallacia demonum d[omi]
p[re]bat Nam utiq[ue] intellige[re] debe
bant omnia dei iur[is] voluntate
penes quas rem[an] summa potestas
rei d[omi] et actum regim[is] n[on] il
loru[m] deor[um] favore qui si aliquid
in hac re p[ro]p[ri]e habuissent suos
potius p[er]rexisse[n]t ne a roma
nis sup[er]arent[ur] aut ip[s]os eis roma
nos edmitos subiungassent. neq[ue]
em p[ro]p[ri]e dicere p[ro]p[ri]e ac mores
suos ad p[ro]p[ri]e gentiu[m] quos interu[n]t
dilectos et electos. Namq[ue] her di
cent[ur] si p[ro]p[ri]a sua rotolant
favorosum asilem et romuli fa
tri p[ro]p[ri]um. Neq[ue] em q[uod] as
ilem constituerit remus et romu
lus ut quisq[ue] iur[is] p[ro]p[ri]e
remus eo confugisset multu[m] habet
commissum. Decepta p[ro]p[ri]e
dederit ad p[ro]p[ri]as suas misero
ru[m] ac n[on] potius tollat[ur] timi
dum manu[m] co[n] suas ciuitates
quas leges timebat mercede in
p[ro]p[ri]e armant. Aut quado
romulus frem[us] qui n[on] in eu
mali p[ro]p[ri]e occidit iur[is] iudi
candi ac n[on] p[ro]p[ri]e d[omi]nandi
cogitauit. Ita ne istos mores si
lexit d[omi] hostes suas ciuitatu[m]
fauendo hostibus eor[um] q[uod] n[on] po
tius nec illas despecto p[ro]p[ri]e
nec aliquid istos transgundo eos
aliquid adiuuauerit q[uod] n[on] habet
in p[ro]p[ri]e dare et auferre
sed deus d[omi] et verus. Hoc
agit oculo iudicio nec q[uod] b[ea]t[us]
facturus quibus frem[us] regim[is]
dedit nec q[uod] miseros quibus
adiuuerit sed b[ea]t[us] vel miseros
p[ro]p[ri]e aliud et aliud faciens p[ro]p[ri]a
regna atq[ue] t[er]rena quibus iudicant
et quado voluit am p[ro]p[ri]e
ordem p[ro]p[ri]e vel p[ro]p[ri]e vel
donado d[omi]nauit. Unde nec illud
dicit p[ro]p[ri]e deus hebreos quos
sumu[m] et veru[m] deum d[omi]n[is] p[ro]p[ri]e
romanos eis n[on] subiungant. sed
nec ip[s]os hebreos ne a roma
subiugarent adiuuit p[ro]p[ri]e

em manifesta eor[um] p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]e q[uod] illis
hoc exultat p[ro]p[ri]e tantu[m] p[ro]p[ri]e
verat Et maxime quia impio furo
re xpm occiderit in quo p[ro]p[ri]e alioz
p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e melis et et et
Et q[uod] illius passio esset gentib[us]
p[ro]p[ri]a eadem p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
testat[ur] p[ro]p[ri]e est. Nec alia re
magis claruit illius gentis regim[is]
et temp[or]is et sacerdotu[m] et p[ro]p[ri]e
Et p[ro]p[ri]e illaz mis[er]ia q[uod]
tristitia grece d[icitur] Unde xpi nome
enact Et p[ro]p[ri]e quaz reges suos p[ro]p[ri]e
ip[s]a gens appellabat n[on] fuisse nisi
p[ro]p[ri]e xpi deputat[ur] quaz q[uod]
b[ea]t[us] xpi resurrexat p[ro]p[ri]e quaz de
p[ro]p[ri]e credentibus gentibus p[ro]p[ri]e
illa omnia cessarent nescientibus
romanis per quos victoria ne
scentibus iudeis per quos subiuga
tom factu[m] est ut illa cessarent rem
fame miabilez n[on] adu[n]t p[ro]p[ri]e
pagani qui d[omi]n[is] hebreos reman
ferat amotis o[mn]i[n]um nec receptu[m]
a victoribus nec p[ro]p[ri]e nec coli ab
omnibus gentibus. Ipe em est de
isrl de quo tanto ante per p[ro]p[ri]e
plebes dei sic allegata est Et qui
ezuit ex deus isrl om[n]i se t[er]re
vocabit. Hoc factu[m] est per nome
xpi ueniente ad homines ex seie
ip[s]ius isrl qui nepos fuit h[ab]ra
he a quo gens cepit hebreos
Nam et ip[s]i isrl d[omi]n[is] est In
femie suo benedictur om[n]i se t[er]re
sic. Sic ostendit deus isrl om[n]i
qui fecit celu[m] et t[er]ram qui res
auanas iuste ac m[er]ito d[omi]n[is] iurat
ita ut nec p[ro]p[ri]e iusticia m[er]ito
nec impediat m[er]ito iusticia q[uod]
n[on] ip[s]e sit p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e m[er]ito
populo p[ro]p[ri]e quia regim[is] sacerdotu[m]
eius racionis expurgand[us] exp[ur]
nand[us] delend[us] q[uod] p[ro]p[ri]e q[uod] p[ro]p[ri]e
per xpi exim[is] iuxta regis et sacer
dote q[uod] illo regno et sacerdo no
p[ro]p[ri]e futuru[m] h[ab]et ip[s]e de
isrl utiq[ue] debet p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
utiq[ue] ne delentur reapeze sacra
eius romani noluerunt sicut re
teperunt deos aliaz gentiu[m] quas
uenerunt Ita et regim[is] sacerdotu[m]

Remigius

per gentis absque quia iam no p
sam pmittebatur adveniat et
manu imperii a qua illa gent
vita est per ipm regem suo nomi
subiungunt ad extendenda ydola p
quod honorez sacra eius recepta
honorant xpiane fides robore ac
devotione crevit sequitur ultra

Pro de se heretici ut
per tot pias et per audas
gentis regm ac sacerdotum
punitarent no magis artibus
fuit xpus anteq esset in homibz
natus nam et illius iaz delecti
regm populus vbiq dei diffusus
inabili dei providencia quibz sine
illa iniectione regis sacerdotum q
renasceret in quo xpm nomen
apparet tenet tam reliquias quo
nam ob suavitatem suam. Contra
aut sacra illa ydolorum cultu nec
pictus nec subiungatur accipit ut
libros pios ad testimoniū gerat.
Ac sic de iniora cordibus pferat
vitas pias xpi. Tandem adhuc q
infecti xpm male laudando seipos
iudicant si aliqua magica sub
eius nomine scripta sunt ad veda
ment xpi doctrina esse actibus
munta sit hinc pias intelligat
qm sit illud nomen quo addito
etia illi con eius precepta vivunt.
fias nepharas artes honorare
sonant quicq em diuisis homi
erroribus mlti et varias hereses
adipis peccatez sub eius nomine
qderet. Ita sentit etia mlti
xpi ad suadend qd pferit contra
doctrin xpi nlm pbi esse ponda
quicq si no habeat non xpi.

Quid qd isti nam xpi laudato
res et vane religionis obla
obtrantatores pta no audent
blasphemare xpm quia qdaz per
eoz paut in libris suis p paxi
us pculus p dicit qd videret qd
de suos qd de xpo videret qd aut
oratorez suis xpm laudare compul
si sunt. Nec inru cu et in eva

legamus eum demones fuisse co
fessos scriptu est aut in pte
n. qm omne dō gentiu demonia
Ac per hoc isti ne con deoz fuoz
infa timent. qdant blasphem
as a xpo et eas in discipulos
effundunt. qdaz aut videret
q illi dō gentiu quib pā paga
norā consilere poterat. eaz
si de discipulis xpi interrogaret
ipso laudare qd qd gent. Veru in
isti ita disputant qd heretici
tempore qdempnato pateris
qfratio simulatoz no per doct az
xpi fiat. sed per discipulos eius
quos aliud quaz ab illo dixerat
doctasse. Contendunt itaq vobis
Landz fidem xpm honorantes lau
dantes qd qdellere. qd vtiq per di
scipulos xpi et facta et dicta xpi
amirata sunt quibus constat
religio xpiana. Adhuc ipse iam
pauissimis nec iaz obpugnatis
sed tame qd munitatis mta
sed si uoluit credere xpm talia
doctasse pias legant qui no so
lum supstiones ydolorum exerti
poperat. Veru etia hanc tibi
hanc cu fidem vana futurū p
veru. Tm si fidem sefellit
tur tanta manifestacione complet
si veru dicitur tur tanti dinitati
resistatur. *Etia vbi omne
de mali agencione colitur
tur no censetur. Cap.*

di getm

Terumptaine diligencius
ab ipso quendū est qm
na esse putent deū ipse
tur eum tollendū no recipit
figit alias gentiu deos quos
romū subiat impiū pferit et
eorū pma sit omne deos tollendū
esse sapienti. Tur ergo p ceterum
iste retractus est qd plm valet
tur ad eis fides no colitur si p
in aut mlti valet. tur coctis
eoz simulacris ab oibz solus
pene iam colitur. Tm huius
questionis vincit exmli poterit
qui ad maiores et minores deos
colant quos deos putant. qm
deū no colunt qui pualit oibz

quo

quos colunt si enim magis virtus
est aut existimatur est impudens
si parum nullius ne vult est
aut tantum potuit impudens si
bonus est tunc a rebus bonis
solus separatus separatur si malus
est tunc a tot bonis unus non se-
paratur si verax est tunc eius
precepta respiciuntur si mendax
est tunc eius precepta complentur
postremo quod volunt de illo asse-
rant. Quinque romani etiam ma-
los deos colendos non putant qui
qui palloxi vel febris causa fuerit
qui et aquarum demones inuita-
dos et malos demones placandos
mouent. quod licet de illo existimet
tunc eum potius sciri nec aduersus
nec propter esse dixerit. Quis
est deus iste vel ita ignotus ut
tam ignotus nullis deis solus ad-
huc non inueniatur aut ita notus
ut a tam multis hominibus iam so-
lus colatur. Atque ergo restat
ut dicat tunc huius res respondere
sacra volunt nisi quia precepta se-
colere voluerit. Illos autem deos quod
tunc quos isti iam volebant coli
prohibuit sed hoc ipsum ab eis
magis requirendum est quod non
vel quales putent esse istum deum
qui nolunt deos coli alios quibus
ista templa isti templa et similia
fecerunt tunc quod potuerunt ut
plene ualeat eorum voluntas ad eos
simulacra exornanda quia illorum
ad eius sacra non recipienda
recte scilicet illius eorum potius potius
quod sapientissimum hominum etiam
miraculo et oraculo etiam fuit
se firmarunt. Foras enim scilicet
primum quemque deum sit coli oportet
quod sepe colendum esse preceptum pro-
inde istis summa mentis facta est
non colendi deum hebreorum quia
si alio modo eum colere uellet
quod se colendum ipse dixisset non
dixisset ita colent sed ipse inuenerit
si aut alio modo uellent quod ipse
dixit alios sibi colendos non esse
cernebat quod ille coli prohibebat.
At per hoc hoc respiciunt primum
dei cultum ne multos falsos offen-

de colendo

no

derent magis arbitantes sibi affu-
turam fuisse istorum iracundiam quia
illius benignitatem perficiat sed
fuit ista nota una necessitas
et uidentia timidas. **Ubi**
Dei colendi uariis modis
et de eorum exornatione

Nunc querimus quid de isto
deo sentiant hebrei quibus
placeat omne deos colendos
esse si enim iste colendus non est
quod coluit omne si iste non coluit
si aut colendus est non omne cole-
di sunt quia nisi solus colatur
iste non colitur. An forte dictum sunt
istum non esse deum cum illos deos
deos dicant quia sicut nos credimus
magis putamus nisi quod illius iudicis
permittit non ut aliam possint sed
ut nec ledere ualeant nisi eos
quos ita colendos esse ille iudi-
cat qui omnia potest dicat aut ipse co-
gitatur facere minora recte quia
ille potuerunt si enim deus sunt
quorum uates consulti ad hominibus
ut non dicam se fecerunt peria tunc pri-
uatis negotiis responderunt quod non
est deus cuius uates non potest ea
que ad tempus consulebant quod
respondebant responderunt primum et
non consulebant de universis
generis humani ab omnibus gen-
tibus ea tanto ante perirent
que et nunc legimus et uidemus
sed quod dicunt quod impleta si
Sibilla sacra tenet romanorum quod
est deus qui et romanos et
omnes nationes in se unum deum
per christum eorum creditas et omnia
per suorum simulacra exornata
sunt simulacra exornauit. Post-
remo si illos dicant qui nunquam
ausi sunt per uates si contra istum
deum qui per uates si aliquid dicere
quod non est deus qui per uates
suos istorum simulacra non solum
exornauit uerum etiam in or-
dine gentibus exornauit ut periret
ab eis qui illis deservire se uolunt
colere iubeant et ipsi simulacra
aut legant si possunt vel aliqua
simulacra vel aliquid aliorum

patu suoru pdrisse hoc fute. et
denu hebreos deus ipse ad oibz
gentibus colitur et qd ad auctores
alioz deoz recte antea respingeret
futuras earz lras p hanc rurs
in aucte subeimar. ita ut ei ob
tempans earz inuind romanoz
inueret delez simulacra et mo
nusse earz vetulibus pceptis ob
temperet. Etia legant ista si pos
sint de aliquibus libris vane
fuo omittit. ~~Etia~~ em dicit qd
ea que in illoz libris legunt. po
nostra hoc est vana religione
testimoniu dicit. qd a fide ange
lis et ab ipis nostris pbris audi
re potuit. Sicut et pnt in car
ne xpm earz demonia coacta
sunt. ostet. Sed hoc omittit qd
tu pferim a nris facta esse co
tendunt. Ipi omo. Ipi regendi
sunt. ut proferant a vatis uo
deoz fuoz. tondem hebreoz
aliquid pphetatu sicut nos tor
et tanta in libris pbaru nostro
ad con deos eoz et missa ob
uana et pdrata rectam et fa
cta monstram. que illi iaz palia
qui remanserint maluit dolere.
completa quaz illu deu agnosce
qui potuit pmutare compleda
qum in dno pns ~~uoz~~ que si
falsis que sunt vera demonia
nichil aliud pro magno appetat
quaz ad aliqum eoz anps pbi
futo esse pdrat. pdrat
que cum ita sunt aut no potius
miseri intelligit illu esse deum
veru quez sit vident a fuoz de
oz varietate uel ponere se unum
ut quez deum fetit cogit. qui
omo deos colentes esse pntent
ad cetis glere no finantur. qd
ergo sunt dei no possunt aut no
ille eligunt qui istos dei verat
relicto istis qui illu dei no re
tant. At si verant lega quid em
magis populus eoz in templis
eoz debuit reatari. xpi nichil
vni tale psonit. Et utiqz pro
hibito taz multoz con vnu qd
vnu con tam multos noior et
potentior esse debet. Nam si hui

dei cultus est impotens impotens st
qd qui homines de impote no pro
bent. Si vo pous quaz est cul
tus qm in illo pdratur ne isti
tolant. impotens est cultus illoz
Si aut tam diffident istu coli
pntent. ut plus audi timeant
quaz pdrare audiant. Hoc ipd qd
sapiat. quis no sentiat illu esse
potius eligendu qui istos coli taz
pndat. pndat qui eoz simulacra
erecti iussit. pdrat. etia. qd
istos quos ut ille no colat iussit
se nescim. pdrat. no legimus
valuisse aliquid no videri. rogo
respondeat quis est deus iste qui
omo deos genat. sic psequit. qui
omia eoz fata sic pdr. sic pnt
guit. Etia interrogem homines
qui exanuerunt in cogitando. quis
iste sit. Alij dunt saturnus est cre
do. ut sabbat pdrat. qui isti
eum dicit saturno boue. Nam
aut ipoz quo doctores apud se ne
minet. inuenit deu indeoz ioue
putant. nichil interesse censens
quo norme mutaret. du ead res
intelligat. cred illi sumite deus
Nam quia nichil solent colere. so
mam sapientis quaz ioue. qd capiti
um eoz satis apte qd testat. eumqz
reget om deos arbitratu. ad ad
teret indeos vnu deu colere nichil
aliud potuit suspicari. quaz ioue
sed siue qui saturnus siue qui i
ue. deu indeoz putant. dunt
qn saturnus pndere ausus est coli
alter deu. nec vnu ioue. qui re
quo expulisse pndet. prem flens
qui si tamqz potentior et victor pla
uit cultuibus suis saturnu vnu
expulsumqz no colant. sed neqz istu
impiter coli prohibuit et quez vnu
potuit deum tunc esse pnt. ite
nigunt fabule sunt. qut mpre
tande agnoscuntur aut vident
nos aut nouem colim. de qd aut
vnu ioue omia plena. i omia
vniuerante. spm. dicit. ergo
et vnu ioue opmat. est coli a
iudeis. vna dicit per pbar. et
eum et tam ego impleo. Etia
qd idem poeta dicit. etera quado
drapius dicit. em aut vnu pater op

secundis nubibus et ex quibus
ingressus leti descendit. Et tunc
quippe non spiritus sed corpus dicitur
esse quod hinc quo celum super aere
descendit. an poete credit. nunc
scimus platonem ut non corpus
sed spiritus. nunc in istos loqui
ut corpus sit deus. Quid ergo in
capitulis colit. Si spiritus denique ipse
celum corporeum. Quid illic facit
tum illud iouis quod appellat agni
sa. Quippe origo illius nominis
hinc ita redditur quia ioues a
matre occultatus capra nutritus.
An et hoc poete mentitur. nunc
et capitula rationum sunt poetarum.
Quid igitur vult ista non poetica
sed plane minima valetia. Deum
in hoc in abris. penam querit
et poetas in templis adorare. Si
nunc etiam ille. Evemerus poeta
fuit qui et ioues et saturnum
premi eius et pentones. an. Si
ptimus sed eius. ita planissime
homines fuisse prodit. ut eos
cultores quas magis. Poete age
debeant quia non ad eos deos
hestandos. sed poetas ad exorna-
dos multa fuisse. Quis et ipse
Evemerus abigimus poeta in la-
tinam. Linguam esse. hinc citro
comemoratur. Nunc et ipse. Si
terzo fuit poeta qui cum tu quo
intusculane. disputat tunc. scie-
torum concilium admonet. dicens
si vero stultici vered. et ex eis
que ipsores quene penderet erue
tonex ipse illi maiores gentium de
qui virtus. hinc anobis. pfecti
in celum. repunt. quoro demonstrat.
sepulcra in. Erci remingit. qm
eo iniuriis que tradat. mystere
num denique quaz. que late pateat
intelligit. hinc recte eos deos hores
fuisse satis ostendit in celum autem
premissis benivolentia suspicit. quaz
et hinc honore. oppositio
ad homines eis esse delatum non
dubitavit. publice dicere ad de ro-
mulo loquatur qui hanc vabe
inquit condidit romulus ad deos
mortales benivolentia. famo-
sa sustinuit. Quid igit. mirum
est si hoc fecerit antiquiores

homines de ioue et saturno et celo
qui romani de romulo quod denique
lar. reverentibus temporibus et ena
deserere facere voluit. Quidus et
vixitque adulato. carmine addidit.
Dicens. Erci ydoney prestat. Cerariz
astrum. Videant ergo ne forte. hinc
stariata vitas sepulcra falsos deos
ostendat in tra. Vanitas aut poetica
stellas eorum non figat sed. sicut
in celo. Cui enim re vera. stella
illa iouis est aut illa saturni sed
post eorum mortem. pderibus abun-
tio mdi condita. Nec nomia mpo-
merunt homines qui illos mortuos
quasi deos habere voluit. De qui-
bus quid. tm mali castitas aut quid
boni voluptas committit ut mte astru-
que cum sole et luna tumentur. re-
nus habeat. Si fuerit et. vixit
archademitus mortuorum quaz. Poete
qui sepulcra deorum commemorare au-
sus est. Et ipse mandare. Quis hoc
non fidi ex opinione pia. psumpt
vit sed ex ipso sacro traditione
comemoravit. Nunc et varro
vel tamq. Poeta fingit vel tamq.
archademitus dubie. pmit qd. dicit
talud deorum sacra ex aui. q. eol
nita vel morte qua mte homines
pderunt vel obierunt esse composi-
ta. Nunc et leon ille sacerdos
egyptus poeta vel archademitus
fuit qui macedoni alexandro diu-
sam quid. a Bretoz opinione istoz
deorum originez. rextame ita. pdr
ut eos homines fuisse delectat
sed quid ad nos si dicant se iouem
vel horem mortuum colere nec homi-
mortuo capitolium didicisse sed spiritum
didicisse. sed. vniuersam omnia
quo modus impletus implet. et su-
tum eius in honore. mltis eulis
factu de pelle. Capzino mpretem.
ut voluit. Quid dicit de saturno
qui saturnum colit. Nomen ille est
qui pnd ab olympo venit. Anna
iouis fugiens et regnis exul adem-
tis. Nam genus mortale. et diffu-
montibus altis coposuit. leges. q.
dedit. latum q. vocat. mabit. hinc
qm. latiss. tutus moris. Nomen ipse
eius. fuitulacq. qd. coopto capite
fingitur quasi latente. luduat. No-
ne ipse. hinc. ondit. agriculturaz.

Tunc vult et a
capra nutritus

Gatius pr
ipre
plato
happu

finitus dei di
pud. luctu
for. ceti di. ge
dun. f. vniuers
m. dunt

prohibuit Per quos ser uia ge
mit Lame eoz simulaata piau
tur futua pduxit Sine em angel
ad illos pphas missi sunt qui eis
deu omi creatori vni rex diu
ni vniuersa subiecta fut et p sen
sibilem rex qruaz pben figurat
ostenderet et quez admodu se coli
pripet iudicarent siue in aliquoz
in eis mentes per spm sctm ita
pbeimare sunt ut eo missi ea vi
derent quo et ipsi angeli vident
ostent constet tunc eos illi deo
fuisse qui alios deos coli prohibuit
deruisse aut fide pnotat in rego
et sacerdos reipublice sue et in
ventis rex rehet ac sacerdotem
signatibus sacris Porro aut in
dos genau quos ipsi diu coli uoluit
illud qui ad istis coli no pt colere
uolunt Dicunt tale quid et cause
est ut nullus eoz inueniat qui
alter coli prohibeat no eos in diuis
officio minibus qz constituant
et rebus ad vnu queqz ppe pme
tibus pspices uelint Si em iupi
ter no prohibet saturnu coli quia
deus quia no est ille ho qui
illud horum pzem de regno expu
lit Sed aut coli torpue aut for
implens celu et terram et ideo no
pt prohibet coli mentes supnaz ex
qua dicit emanasse Sed ea ra
tione nec saturnus iouez coli pro
bet quia no ab eo rebellate supat
est sicut ille a ioue ne facit quo
cuius arma fugiens uenit in vlti
lia sed facit paterna uenit aie
a se genite salter militatus poy
beret coli marter prozis adaltero
hercules iunonez pscutricez sua
que ista me eos tam sedosa co
pense ut nec diuina uirgo casta
coli prohibeat no dicat uenire
ad priapi sed priapi Nam
si vnius homo et venator et
agricola esse uoluit p uis est an
doro quibus est in vobis insana
templa fabru ad exuberat Sed
imperet diuina uirtutez quaz

uoluit imperet et Priapi pcedi
tatis deu ita paret ut in fetandis
femio pudat unione item habet
aduatores Sicut qd' plaga imperet
q sapiunt diu tunc omnia eoz aug
menta pcurbet deus ipse qui om
illos omnia illi coli prohibuit et a
nullis eoz coli prohibuit sit eoz
q simulacris et sacris rationem
pduxerit pcepit et fecit patre esse
bit illos falsos atz fallaces et se
esse veru at reman deum Istos
aut iaz paucos deoz multoz falsoz
q multozes quis no miret illi os
tpare nalle De quo cum ab ere
quit quis naz sit deus qz op
nado vident deum tn esse nega
re no audent quia si negent op
sus eius et pcedit et pcedit sta
line armat Neq em ea dico
que libet esse putant esse no
credere quia in pncipio pt celu
et terram et omnia que in eis sunt
nec illa unius antiqua qd enoch
fuit qd impios diluuis deleuit
q nox iustu deu domu qz ems
p liquu inde libauit ab abrahaz
in hominibus facta est exordio
Sunt em scdm est per angelicu gra
tiu manifesta pmissio quaz m
videm implet huius quippe est
dcm In femina quo dicitur omne
gentes ex eua femine pcedit ipse
Vnde uirgo maria que peperit
xpm In quo benedictio omnes gentes
audeant iaz negare si putat Ser
pmissio facta est ead ad vltat
filiu abrahaz Ser et a iacob ne
potem abrahaz qui qaz ipse appella
tus est ex quo vniuersus pcedit re
et pparatus est et nominatus est
ut qm ipse deus appellaret deus
ipse no q ipse no sit deus omni
genau que ne pcedit iung iaz p
enau Sed quia in ipso pcedit uoluit
manifestus appare uirtutez pmi
for suoz Dele em pcedit pcedit
in egypto multiplicato et de illa
fuitate per moysen in illis formis
illis pcedit et portente libetatus
debetat pcedit gentes iaz ead

Salmus uenit
vultu

dyana ego
pripit
modala

pt
st

Abraham heli
ab isrl filij isrl
A iuda pidi

re promissionis accepit accepit in qua
requamur per reges isrl de tribu iuda
et dicitur de ceteris qui iudas xpi sunt
ex duodecim filijs isrl nepos abra-
he. Atq. mde iudei conuincuntur sunt
multa ipso deo adiuvante fecerunt
multa pro patris suis ipso flagella-
te pessi sunt donec veniet sem-
per cui promissum est in quo benedict
omnes gentes et patris suorum tum
sponte conflagrant. Sequitur.

*Omni Deus isrl et isrl colit et
Deus exi iustit et impetum*

Deo em temporibus xpiano
pos tanto ante p dicitur est
q per canos implet. Ipsi
iudei qui remanent nunc nudi
xpi de quoz eam futua p fida
nulla ipso lris tamen no est
ipso habent et legunt p fida duc-
ter. Somme deus meus et refugen
meu in die maloz ad te omnes ge-
tes veniet ab extremo tre et dicit
vere medaia coluerunt pres nostri
simulacra et no est in illis xpi
litas eae nunc fit q eae nunc ptes
ab extremo tre veniet ad xpm ita
dantes et simulacra fragentes
et hoc em magnum est q deus
psit eae f. xbiq diffise ut des
iudea meito debedata et dispersa
p tras ne a nobis hoc composita
putaret. Prodes p fiaz no foz
xbiq portaret et nuda fides nre
tate teste flet vitat nre. Trud
ergo discipuli xpi domert q a eo
no didicerunt. sicut stulti despiendo
iactant ut deoz gentiliu et simi-
laroz in p fiaz desit. Namq
et illos p fiaz qui nre leguntur
in vocatione mro xpi dicit fuis-
se discipuli xpi. Trud em hoc
dicit nisi deus isrl. Ipsi em p fiaz
dam est per diuinas voces fadas
ad moysen. Audi isrl dicit deus
tuus vnus est no facies tibi ydolu
nec auro quaz similitudine neq in
rebus surcu neq in tram deoz p fiaz
ut aut extat eam ista nisi p fiaz
tem accepit si ei p fiaz no adod.
his deoz alienos si vbiq fuis
eis no facies xpi opa ipso. sed
deponedo deponas et q fmgedo

ofringes simulacra eoz. Trud
aut dicit xpm atz canos no p fiaz
ad isrl. Ipsi nepos fuit abrahe
cui pmo et deinde isaac filio e
et deinde ipso isrl nepoti eius dam
est q isrl conuincunt in femie
lris. Inducunt omnes gentes qd p fiaz
iam vide in xpo dam inde lortia
fit illa de qua p fiaz et p fiaz isrl
et de isrl dicit dicit. Eae p fiaz
capiet let pariet filiu et vocabit
nomen eius emanuel. Interpretat
aut emanuel nobis cum
deus. deus ergo isrl qui p fiaz
alios deos colit et p fiaz ydola
fabricat qui p fiaz xpi qui per
xpm p fiaz gentes ab extremo
tre ducunt. vere mendacia dene-
runt pres nostri simulacra in quib
no est vtilitas. Ipsi per xpi non
et xpianoz fidem istaz p fiaz
omni omni ex p fiaz iustit pro
misit exhibuit. Sequitur. Ultra
ex. Deu iouez et satum. Cum
tes simulacris tui ex.

isrl nepos
brahe

Maia r
castissima

Frustra adhae miferi ergo
miferi quia blasphemare
xpi eam adde suis hoc
est demonio nam xpi metuetis
prohibiti sunt. noli ab eo doc-
naz istaz alienaz fac quaz xpi
naz con ydola disputant. Eas
omne falsas religiones xpi potu-
erunt eradicant. De deo isael
respondant quez docet et vnie
ista no tm xpianoz sed et iudeoz
libri testant de ipso consilium deos
suos qui xpm blasphemate p fiaz
erunt. De deo isrl si audeant sed
qd quis quos consulat aut nisi
isrl consulant libros suos legant
si den isrl conem putant dicit
Varro scriptis mteci ut xpi eoz
opinionez loquar. nre ergo iam
no credant ydola esse delenda
et saturnu putant nre enim non
colunt aut nre sic sic colunt quez
ad mod se coli per eos rates p fiaz
pit. Ipsi quos ea que p fiaz
impleuit. Trud ei no credunt si
nullacra extenda esse et alios de-
os colendos no esse. si tamen
nec iouis nec saturnus est qz

si unus eorum esset tunc faceret iouis
et saturni tanta non diceret quibus
ergo est qui pro deos alios solus
ad istos non dicitur et ex his deos alios
tam evidentem efficit ut solus totus
humiliata omni superbia altitudo que
ad ipsum christum pertinebat pro vobis
prosequens misericors quod etiam nunc
petere querit ubi se abscondat cum
sacrificare noluit hoc ubi deos ipso
suos retrahat ne a christianis more
maneat ab frangantur Unde hoc
in a timore legum atque regum per
quos deus israel suum exereit po
testatem iam subditos christi non in
se longe permittit dicens per prophetam
et adorabunt eum omnes reges terre
omnes gentes servient ei.

*Et in die illa adorabunt eum omnes reges terre
et omnes gentes servient ei.*

Nempe iam impletur quod
per prophetam idem ad eum dicitur
quod remissurus erat iniquitatem
plebem suam non quid totum quia in
ulti ex israelitis crediderunt in eum
iam uide et apud eum erant et
humiliaturus omnem superbum atque in
iuriosum ut ipse solus exaltaretur
idem solus altus et potens co
mibus manifestare donec desce
rentur per credentibus ydola
et a non credentibus absconderentur
ad eius timore terra quod frangitur
i. item homines timore frangunt
timendo legem vel ipsum totum eorum
qui credentes in eum gentibus
quod regnantes talia sacrilegia pro
habent hoc enim que de facili
intelligunt breuit perorato summa
dicit sic Et nunc tu domus israel
venite et ambulemus in luce domus
temperat enim plebem suam domus
ipsa quod repleta est sicut ab in
itio regio eorum angustis sic ager
natus alienigenarum et filii multi
alienigenarum nati sunt illis reple
ta est enim regio eorum argento et
auro nec erat eis torcularum in
illorum et repleta est terra equis nec
erat eis curruum illorum et repleta
est terra ab hominibus opa ma
num ipsorum et adorant ea que
fecerunt digiti eorum et membrauit
se homo et humiliat se vir et non

remittam illis Et nunc intrate portas
et abscondite nos a facie in terra a
facie timoris dei et in maiestate vir
tutis eius cum surrexit quod filius terrarum
doli enim domus excelsi hominis aut
humilis et humiliabit altitudo hominis
et exaltabitur deus solus in die
illa Dies enim domus sabaoth in orem
in iuriosum et superbum et supra orem
altum et humiliatum qui humiliabitur
et supra omnem adunatum libam et
regnum et ele elatam et super omnes
ardorem libam et super omnes mon
ter bazarum et super omnes collem
altum et super omnem nauem maris
et super omne spectatorem naturam de
coris et humiliabit et cadet quicunque
liba hominis et exaltabit dominus solus
in die illa Et manus fabricata
omnia abscondent in speculum et
in speculo portarum et in cameris
terre a facie timoris domus et in mai
estate timoris eius ubi eius ad
surrexit quod frangere terram illa
omni die patietur homo ab homina
tis aureas et argenteas que
fecerunt ut adorarent et super va
tuta et noxia ut intrent in so
crania palade petre et in speculo
ras portarum a facie timoris domus
et in maiestate virtutis eius cum exsur
rexit dominus terram Quid di
cunt De isto deo sabaoth quod
interpretatur deus virtutum vel exercitus
quia illi sunt virtutes et virtutes
angelorum Quid dicunt de isto
deo israhel quia deus est illius populi
de quo venit semen in quo be
nedicet omnes gentes Cum populi
non colunt qui omnes deos colentes
esse ostendunt Cum ei non credunt
qui alios deos suos et omnes et eorum
non amant per hoc ipsum verum
propositum Sapientem deum
domini quemdam eorum dicere
se legisse apud nostrum quem
etiam quod ex eis quile iudei in
suis sacramentis agerent intelli
geret quem deum totum Pre
positum inquit populi et totum quibus
iste in facili et corporeus indus

detentus est cum expositis
 p[ro]p[ri]et[ati]bus eius apte ostendatur illu-
 dem tollendu[m] p[re]p[ar]atu[m] esse p[ro]p[ri]o
 q[uo]d qui sentit telu[m] et t[er]ra[m] et aq[ua]m
 est omnis vera sapien[ti]a q[uo]d quid
 opus est huius d[omi]n[u]s disputare
 quasi cum ad id q[uo]d ago sufficiat
 ad illi qual[ite]r p[re]sumptio opina-
 de illo deo quem deum esse nega-
 re no[n] possunt. Si em[en] p[ro]positus
 est elem[en]to[rum] quibus m[un]du[m] iste
 q[ui]struit[ur] no[n] ip[s]e p[ro]p[ri]us colit[ur] quia
 ueximus qui solus maris p[ro]p[ri]us
 tus est. Quia deniq[ue] siluantiu[m] q[uo]d
 solo[rum] agro[rum] atq[ue] siluantiu[m]. Quam
 p[ro]p[ri]us qui solus d[omi]n[u]s e[st] e[st]at[ur] vni[us]
 celestis calor[is]. Quia luna que
 solis nocte[m] vel e[st]at[ur] humoris
 p[ro]p[ri]us p[ro]p[ri]us p[ro]p[ri]us. Quia vno que so-
 lu[m] aerem tene[m] p[ro]p[ri]us. Terte
 em[en] isti p[ro]p[ri]us p[ro]p[ri]us quia sunt
 nate est ut p[ro]p[ri]us illo sunt q[uo]d om[ni]s
 elem[en]to[rum] et om[ni]se huius m[un]di
 p[ro]p[ri]us gerit. At iste illos p[ro]p[ri]us
 sol[is] p[ro]p[ri]us aut ergo isti con[tra] p[ro]p[ri]us
 p[ro]p[ri]us maioris illo[rum] uoti solum
 p[ro]p[ri]us colere p[ro]p[ri]us sed p[ro]p[ri]us illo
 uolunt. *Lucan[us] de i[st]a m[un]di creatura*

Ad huc no[n] inueniunt de isto
 deo israel constant[er] ligni-
 doq[ue] p[ro]p[ri]us uer[um] p[ro]p[ri]us
 inuenit. Sicut eum inueniunt
 deum p[ro]p[ri]us uer[um] a quo creata sunt
 omnia. Proinde quida[m] lucanus
 magna eor[um] in carmine delectat[ur]
 credo hoc hoc ip[s]e d[omi]n[u]s quene
 sue per suas cogitaco[n]es sue per
 suos libros quis na[m]q[ue] esset uide-
 re deus. et quia p[ro]p[ri]us no[n] que-
 bat no[n] inueniens maluit in-
 incertu[m] deo que[re] no[n] inueniebat
 quia nullu[m] docere cui[us] ta[m] ma-
 gna docum[en]ta p[re]sentat[ur] q[uo]d em[en]
 et dedita sacris m[un]di iudea dei
 et no[n] diuidens iste sanctus deus
 et uerus deus israel no[n] d[omi]n[u]s
 p[ro]p[ri]us p[ro]p[ri]us p[ro]p[ri]us nom[en] tanta
 homin[um] gentis fecerat quata[m]
 usq[ue] in hodiernu[m] diem p[ro]p[ri]us lucani
 tem[por]a secuta sunt. Chone vero

quis tam durus no[n] flectit[ur] quis
 tam trepidus no[n] ignoscit ad imple[re]
 q[uo]d scriptu[m] est. quia no[n] est qui
 se abscondat a calore eius q[uo]d iaz
 clarissima luce manifestat[ur] que
 in eode[m] p[ro]p[ri]us vni[us] p[ro]p[ri]us istu[m]
 coniecoratu[m] tanto aucte p[ro]p[ri]us fut-
 celoru[m] em[en] nouu[m] ap[er]it p[ro]p[ri]us p[ro]p[ri]us
 nati sunt q[uo]d in eis deus p[ro]p[ri]us
 ut etiam amittat[ur]. Tam ergo
 teli enarrauerunt gl[ori]am dei et
 opa manu[m] eius amittant firma-
 mentu[m]. Dies dies erugat v[er]bu[m]
 et nox nocti indicat sciam. Tam
 no[n] sunt loquela neq[ue] p[ro]p[ri]us
 quor[um] no[n] audient[ur] voces eor[um]
 Tam in om[ni]em t[er]ra[m] p[ro]p[ri]us sonus
 eor[um] et in fines ex[ter]os. v[er]ba eor[um]
 Tam in fide hoc est in manife-
 stacione p[ro]p[ri]us thabernacu[m] p[ro]p[ri]us
 q[uo]d est e[st]at[ur] eius quia ut hoc
 facit ip[s]e fiat ibi sequit[ur]. Tamq[ue]
 sponsus p[re]dens de thalamo suo
 quingatu[m] iobu t[er]ra[m] huius
 p[ro]p[ri]us de p[ro]p[ri]us v[er]ba. Tam ex-
 ultant ut p[ro]p[ri]us ad d[omi]n[u]m
 v[er]ba. Tam a fumo celo p[ro]p[ri]us
 egressio eius et rearsus eius
 usq[ue] ad summu[m] eius teli. Et re-
 t[er]mine sequit[ur] iobu que[re] paulo
 ante coniecoratu[m] et no[n] est qui
 se abscondat a calore eius. Et
 ad huc isti fragiles co[n]t[ra] diuinitas
 garrientes eligunt isto igne p[ro]p[ri]us
 stipula in t[er]ra[m] v[er]ba. Tam sicut
 auro asorde purgat[ur] cum et deo
 fulsor iam p[ro]p[ri]us monum[en]ta
 frustrata sunt et illius incerti
 dei p[ro]p[ri]us p[ro]p[ri]us iaz ita facta sunt
 v[er]ba. *Lucan[us] de i[st]a m[un]di creatura*

Definiant ergo dicere mali
 claudatores xpi qui nolunt
 esse tam q[uo]d xpus no[n] docuit
 q[uo]d deo deserui et simulacra
 q[uo]d p[ro]p[ri]us. Deus em[en] israel de q[uo]
 p[ro]p[ri]us est q[uo]d deus om[ni]se h[uius] iaz
 vocat[ur] n[ost]re est hoc per p[ro]p[ri]us
 fut[ur] p[ro]p[ri]us. Hoc per xpm h[uius]
 tem[por]e impleuit. Terte em[en]
 si iam deus israel deus om[ni]se
 h[uius] vocat[ur] n[ost]re est ut fiat q[uo]d

instit. Quia vero per xpm et in
 eos immotui ut etia eius peror
 dem diffunderet et per ipam deus
 israel. Vnde sic vocare. Paulo
 supms ante emidez pphaz legat
 qui voluit vno et ame tunc
 reuiz. Neq em ita longu est ut
 oporteat pphat. Sicut em
 multa de pnia et humilitate et pas
 sione xpi et corpore eius qui ca
 put est. i. de eius etia ad appel
 lat tamq filius que no pauebat.
 Per em multos annos etia que
 futua erat in omnibus genibus
 in filios israel hoc est in fanas
 quis no dum apparuit no dum
 xpo amittato per eus eis qd
 no est amittato per pphas et dr
 plures filios deserte futde qua
 eius que habet vno cum xpi
 nomie signata est. Lex que acci
 pit pphas plus israel nec acci
 rant gentes legem eo tpe quo
 pphas loquebat neq rex xanoni
 apparuerat gentibus. longe tamen
 adhuc fertilior et miosior pphas
 multo pphat. Ideo ho dicit vpa
 bas incipiens ad humilitate xpi et
 se pphas qd tens ad alloquendam
 etiam vsp ad eam qd tens que
 comemorauit vbi ait Et erunt
 qui te vpe deus xpm sic deus
 israel vocabit. Ecce mox intellctm
 intelliget puer meus et exaltabit
 et honorificabit. vnde met quomo
 mlti mltiabit supre sic ty et mlti
 uesta videbit. ad homibus pph
 tua et hor tuus ad homibus. Ita
 em mltiabit gentes multe sup
 eum et gntiabit reges os suum
 qm quibus no est imitatu. De
 illo videbit et qui no audierut
 intelligunt. Domine quis credit
 auditui nostro et gratia domi
 ni reuelatu est. Humilitate
 coraz illo vphaz ut radix in
 tra sienti. Non est spes ille
 neq honor et viding eum et
 no habuit spem neq decorem
 sed vltus eius abiectus et desor
 mis. Posicio eius ad homibus
 omnibus homo in plaga et qui

filii deserte plus

q. abhuc
 incipit

stat ferre infirmis. pphas et ad
 tu se facies eius mltiata est ut
 mltiata est. Sic infirmi
 tates nras portat et pphas
 in doloribus est et in plaga et
 in pena et nos estimatq eu in
 doloribus esse et in plaga et in
 pena. Ipe aut vultatus est pph
 pta nra et infirmatq est pph
 iniquitates nras eruditq pph
 in eum amore eius sanata sunt
 omnes ut oues errant et dnm
 tradidit illu pro pphas nris. Et ipe
 qm male tractatus est no apult
 os suu ut ouis ad vincendum
 ductus est et ut agnus ante eu
 qui se tollit dnm voce filii sic
 no apult os suu. In humilitate pph
 latu est iudiciu eius quacoz eius
 quis enarrabit. Item tollitur
 de tra vita eius ad mltitatem pph
 mei ductus est ad mortem. Dabo
 ergo malos pph sepultura eius
 et diuites pph mortem eius. Dabo
 ergo malos os qd q iniquitatem
 no fecit nec docu in ore suo. Do
 mna vlt pphas illu de plaga.
 Si dederit nos os delicta nra aia
 nram videbit semen longe vite
 et vlt dnm auferre a doloribus
 aiam eius ostende illi lucem et
 figurare per pphas iusticie iustu
 bene finiet pphas et pph illu
 ipe sustinet. Proptea ipe breu
 durabit qd pphas et foru pphas
 pphas. pphas qd tradita est ad mortem
 aia eius et int iniquos estimata
 est et ipe mltos pph sustinuit
 et pph iniquitates eoz traditus est.
 Delectare pphas que no parit ex
 ueta et cedina que no partus qm
 multi filio deserte magis qd eius
 que habet vnu. Dicit em dnm
 Dilata locu tabernaculi tui et alas
 tuas confinge no est qd parat. Por
 tige longius longius funiculos
 et palos ualidos qstare etiam
 atq etia in dextera atq sinistra
 prem extende semen em tulo. Gere
 durabit gentes et ciuitates que de
 serete erunt inhabitabilis no est

quod metuas pualebis eum nec qui
bestas quod detestabilis fuerit confusi
ones em impetum obliuisceris iquo
me induit hic no eris metior
qm ego sum dno qui facio te. De
mia nome ei et qui eruit te ipe
deus ipse vniuersi tre vocabit. Ad
ton hanc evidentia expssioz qree
xerum et pdictaz et impletaz
dri pt di de xpi dinte d discipulos
eius putant esse metios. mch
de xpi passione dubitauit. Et
suxerit se no solent dnt. At illa
omnia ad homines huana pessum
et libent credunt quia hoies tm
credi nolunt. Telle itaq sicut omis
ad emolam dntus. Telle mit in
quos deputatus. Telle uenata pe
pda mnd mch luore sanati sumus
tuo fides mntiata est nec ma
qui estimata pdemis resa spntis
illata tuo deprimis in trede posi
tio ille ab mntansus ppe ipaghe
ductus ad amozes. Telle qui no ha
beat facies spntis neq deorem
qn colapone pntebat qn spntis
conabatur qn pendens iridebat
ille qui sicut agnus coraz tonde
te no habet vorez sic no appuit
os suu cum ei dicitur ab mnta
tione pphetia nobis xpe. Chem
pe iam exaltatus est iam honorifi
catus est vobemur. Chempe and
iam mntatur gentes sup eu m
te iam otinuerit reges de suu
qd adusuo canos edes semisings
promegabant. Chempe quos no
est mntatus de illo iaz videret q
no audierit iam mntantur. qn
qens quibus no mntantur ppe
magis ipi vident quaz vera m
ntata sunt p per pphas et qui no
audierit ipm q pnam loquere
iaz mntantur qui omis gentes qba
no mntantur ppe magis ipse
videt quaz vera mntata sunt p
phas. Et qui no audierit ipm
pnam loquere iam in lris
eius de quo ista sic locuta mnta
pnt. Nam in ipa gente mntat
quis credit auditu pnam aut

hancquid domi qd est ipe xpus
qui per eos amntabat du reueli
tu est qd manibus suis ea scelera
in xpo ad mntebant que pnt pnt
rant ppe quos habebant. Chempe
iam heredit possidet mntos et p
au patit spolia ad eos quos dntalues
et demones possidebant per eam
quaz subuag. Et quosq mntos vnt
illis expellis pntis q dntant. Tante
ergo de hoc dntant pntis lauda
tores xpi et xpianoz obsecutores
Tante hor ista per pphas tanto qn
dn pntant. pntant xpus ma
gicis arabus fecit qnt discipuli
eius ista pntant. Tante vt dila
tate et ita diffusa per gentes quo
dam sterilib. Tante in pntis loc
quaz illa synagoga que lege sui
legem tamq xnu arepat. mch
vt sic dilate loci thaderuati.
omn naones et linguas occupat
vt longius quaz dntam imperu
ura tendunt. vnt in pntis
et mntos. alias q. Barbaras ge
tes fumulos pntant vt in dnta
pueros canos et in sinistra pntis
canos in tam mntis pntis no
eius pntant. vt semen e here
dite gentes. vt ciuitates que a
vero dei cultu et a vera religione
deserte fuerat iam mnt mntant
vt no timuerit hom mntas et
furias qn in sanguine mntis
tamq honore pntis nescia
vt pualezet tam mnt tam q vt
hemetibus et potentia pntis
bus suis vt no erubesceret q de
testabilis fuerit qn magis erat tri
men fieri vel esse xpianu vt
qntis mntis obliuiscat quia
vbi habundauit pntis supabat.
dant gra vt ignominie mntant
sue memort no sit quia paulu
lum dnta et obpntis dnta
tam emment qd restoret. Tante
quid postremo vt dno qui fecit
eaz ipe deus efract vniuersi tre
et adonatu dnta et demond
erunt eam iam uoce dntis
xpi pntant q ppe quaz mnt
abri in manibus mntis xpi ha
bent tam longe antea xpus
filius homis fiet pntant

Vicesim Inuento con xpi ob
conitores et falso subi iurantes

Hinc ergo intelligunt ne tam
difficilis quidem atque obtu-
rissimus enas obscuri dubi-
ne relinquat. Hinc in quas intelli-
gant xpi pueri laudatores et ca-
ne religionis executores. eam xpi
discipulos con deos eorum ea didici-
se ac docuisse que docti atque
xpi quia deus ipse qui facit oia
que isti colere uolunt abhorrenda
atque ebrenda in libris prophetarum
pote-
uisse inueniri ipse deus promissum
fuit pater ante promissum per xpm
et xpi etiam iam uocat et em
xpm mira clemencia suspitantur
deos eorum uoluisse ac per hos tam
tanta potuisse. Nunc et deus ipse
deos eorum uoluit qui de se per
omnes gentes colendo et ab illis ab-
horrendis atque ebrendis per xpm
quod promissum implet uoluit fuit de
eorum uel uacillatura fantasmorum
et dimanones fitonum. ubi angustia
uel angustia uel aruspia uel
oraculo demonum. Lux non profert ex
suis antiquis libris admonitum
aliquid et patrum con epianarum fides
et con prophetarum more expressar iam
in omnibus gentibus tam proficiat
uitate. Offendimus inquit deos
nostros et deseruere nos ideo aduersus
nos epianam conualuerit et humana
rex felicitas deserta ac diminu-
ta dilatabit. Hoc sibi certe epianos
fuisse eventum legant ex libris sa-
cti prophetarum. Sed ea legant uel si non
epios quod deos uoluit esse cultores
saltem deus ipse impetratus et de-
statue sit quod quod istos et ipse
sed nunc. Hec profuerunt nisi quod no-
do forte consueuerunt quod cum pater
expebit. Et ipse certe quod causata res
tam ignota proficitur que pater de
fuit antequam hoc quod patrum est agi-
disset uideor tempore omni agna-
rental per pater et pater et pater
qui nunc uoluit esse epianam sequi-
et felicitas non minuit tu
flammarum subvertitur etiam.

Demum quod de felicitate res qua-
rum diminutione per epianu-
tpa quaerunt si libros prioru-
prioru legant ea reprehendant que
huiusmodi erant requisitis et inur-
murationibus subdunt. Tunc vero
magis laudes reperiunt boni tanquam
fines enim eis inveniunt felicitatis
nisi quod pessime luxuriose quod abute-
bantur in magnarum creatorum munera
nisi forte hinc sunt epia mala quia
per bonis pene lauitates cadunt terra
haec tunc turpitudinem et publice
opprobria peragunt cadunt et pro re-
memoria in quibus demonia celebrantur
unde enim cadunt nisi inopia vero
quasi casus et satisfactionis res quod
ita sunt sequitur contra in forma
*res et per reprehendat ea quod
de delectat et colunt tam*
Nonne tunc vero ad rostrum
quaerenda laudaret oratione
ita prout dicit ut solus esset
dignus qui mercedem non deberet in-
terire ita vero bonum ut solus esset
dignus eo qui eo non debet de-
dere quid aliud aptissime ostendit
nisi illa tenet esse tam turpem
ut tanto minus ibi esse homo de-
beat quanto fuerit magis vir bonus
Et tunc de eo tali deinde placere
sunt quale a viris bonis remoue-
dum esse censebat Est etiam huius
eiusdem ipsius Ciceronis apta
opprobria in aut sibi gloriam inuicem
eundem celebritate placenda In
his ludis tanta exornatio turpitudine
opprobria ut meorum quodam ceteris
bonis sunt a quibus tamen quia
ipso agendis ubi boni probantur
Vnde est ista gloria mater qual-
deca est qui celebrior et ad eius
affusionibus sacra goliath et ipia
at turpitudine quanto iam honestius
mercedem rostrum currat quanto
vero deam talem celebrat si dem-
nuta res copia que in hoc celebra-
da funditur de genere effunditur
Apparet quales sunt qui talia de-
lectant Si autem ipi irati ista minu-
unt utrumque irascuntur qui placat
Vnde aut propter quod arguant
qui talia in luxuriosis hominibus

rependerunt aut deos suos frangit
 qui talia de suis cultoribus excedunt
 Si tamen iam invenimus vel quos pra
 gant vel quos abscondit. epianoz
 vero tribus deest in reo pda qe
 in turpia et noxia deserviant blas
 phematis imputare desinant ne
 magis nos mudo amplexus xpi pias
 laudet ad moneat sequitur ultra

xxm Epilogus pscriptorum

Multa sunt dicta non me iam
 ab eo istud querere atq ad po
 stas intentos redire suscep
 opus nunc coheret cum emenda
 tibus questionibus ubi videntur
 quibusdam quae exstant no inter
 se constare solvere aggrediet. x. de
 potui expopis mntedonibus pingu
 lox pmo mnti distuendū videri
 q no nulli querere solent. xur ipia
 xpi nulli scripta pferant. ita et in
 nobis ut hom credi nefas quid ag
 ud scriptis qd diligunt mnti
 q sensisse co datus suos deos suos
 sed eos potius magico ritu collu
 se et discipulos eius no solum de
 illo fuisse mentitos dicendo illum
 deum per que facta sunt oia no ali
 ud mnti quaz homo fuit qius
 excellentissime sapiente. xxiim
 oia de deo eorum no hec docuit
 se quod ab illo didicissent. Unde p
 tum est ut eos de deo ipse potius
 ut urgetur qui per eam vntat
 ab omnia gentibus colitur. et istoz
 patrelegas vanitates vbiq iaz edut
 dicunt per pphas suos tanto ante p
 dicit et per xpi nome in quo be
 nedicti omne gentes ymiserat. ea
 que pduxit implevit Exquo mnti
 gere debent nec xpm aliud de deo
 eoz vel nosse vel docere potuisse
 quaz deus ipse per pphas suos mnt
 atq pduxit. Per quos ipm xpm pro
 mnt et mnt in tuo nome p
 potitacom quaz patribus fecit. ad
 bndictu omne gentes. factu est ut
 ipse deus ipse omne tce vocaret
 nec discipulos eius a sui mnt do
 ctina domasse cu deos gentiu coli
 pntet. ne vel insensate simulacra
 supplantent vel societate cu do
 minis habemus vel creatue paa

quaz creator religionis obsequio
 periremur. Sequitur. Capem
xxim Omnia prouidentia dei
icm psumpisse psumpti nri ta

Omnipotens aut sit ipse xpus sa
 pientia dei per quaz facta
 sunt oia. Cuius mille me
 tes rationales siue angeloz siue homi
 nisi pncipales ipius sapientes
 fiant cui per totū pnt per que ta
 ritas in cordibus hinc diffundit
 meremus que trinitas vnius de
 est. Consultum est prouidentia mor
 talibus quoz tpalle vita in rebus
 orientibus vel occidentibus oia pa
 ta tenebat ut eadem ipa dei sapi
 entia ad vntatez psonae siue anime
 homine assumpto in quo tempore
 nascetur vinct moriet resurget
 agna saluti nre dicendo et facien
 do paciando et sustinendo fieret
 et de osum et de homibz exm
 redeund et eis qui sursum su
 angelis exemplum mntendi
 xxx. Cuius vnta summe 2 p
 psumpti redduntur

Nisi enim et in aie rationalis na
 tempore aliquid oriretur
 i mntet esse qd no est mnt
 ex qua pessima et stulta ad pa
 pienter ho optimaz pment. Ac
 per hoc ad rebus hinc qtempla
 tuu vntas psumpt. rebus aut oet
 fides credendum debeatur. purgat
 homo per reu temporalu fides ut
 ethaz papiat vntatez. Cuius et
 quidaz eoz nobilissimos plato in
 eo libro quoz to mntem vocat sic
 ait quaz tum ad id qd oetū est et
 mntas ualet tū ad fidem veritas
 Duo illa sunt sursum qntas et
 vntas. Duo ista deorsum qd oetū
 est et fides. Ut igit lab vntis ad
 psumpt summa reuocemur. atq id
 qd oetū est reuocet et mntatez per
 fidem reuocendu est ad vntatez. Et
 quia summa que in totum psumpt
 per aliud mediu. mediu reuocet
 et ab eia iusticia tpalis iniquitas
 nos alienabat. vntis ergo erat
 media iusticia tpali que medietas
 tpalis esset. de vntis atq ita p
 ne abrumperet a summis et tenuis
 vntis vnta reddent summas

plato :-

omnibus
 vntis

De consilio con iam vnde teo duo
xxv Duo de reo et muto **xxv**
 Duo p' tunc m'p'oste in belzebub
 euerit **xxv** Duo simul sed vnu
 d'p'at ord me figm volentibus vnde
xxv De matre v' tres et p'ibus
 tunc m'p'oste **xxv** Tres idem
 loquens de nauicula p'abolag **xxv**
 Tres p'p'at' p' m'credulitate no
 fuisse figm et que p'bi in p'ia
 dita **xxv** Tres h'ed'is sup'p'at'om
 de iohanne **xxv** Tres de iohanne
 m'cluso et o'at'p' **xxv** Duo de
 quip' pambus et v' sp'ialia **xxv**
 r'om'entia quor' in m'cluso quip'
 pamb' **xxv** Tres de nauicula
 in mare vnu alia **xxv** Duo
 sanando tunc h'op'p' p'dicando
xxv De mulie' b'othanea **xxv**
 Duo de septem pambus cum causa
xxv Duo per nauicula' venisse
 in madoan **xxv** Duo de ferm'eto
 p'p'at' p'p'at' **xxv** Tres qu'z d'at'
 h'om'les esse p'liu h'or' **xxv**
 Tres n'emi d'ic' et quia cum m'
 ta pati **xxv** Tres p'iquis vlt' p'
 me venie **xxv** Tres de m'p'p'at'
 r'one deo in monte **xxv** Tres
 de helia et iohanne **xxv** Tres
 de demomo r'one et ieiunio eue
 do **xxv** Tres p'liu h'or' p'at'
 duo et o'at'end'us **xxv** **xxv**
 dedi dragma in ceteris tres **xxv**
 vnu qu'p'p'at' maior est in re
 vno celo'z duo t'n tangendo **xxv**
 Duo si licet h'om' d'mitte' v'oez
 cu' r'one **xxv** Tres de m'p'p'at'
 one p'p'at' manu' m'p'p'at' do
 t'n et d'ic' d'ic'endo **xxv** Tres de
 p'p'at'one et r'one tunc aliqua
 o'mittit **xxv** Duo de duob' r'e
 vnu de vno **xxv** Duo de
 asina et pullo sed vno morante
 attame o'at'end' et de **xxv** m'p'p'at'
 tibus et co'z m'gento' **xxv** Duo de
 v'ent' e'mentes et v'endentes sed
 vnu erat aliud **xxv** Duo de
 in templo sanat' fide p'p'at' arida
 monter' m'itend' in mare **xxv**
 Tres in qua p'ate v'us faciat v'
 aliquid o'mittit **xxv** Tres de ag'
 rolis o'at'end'us suos et h'ed'ez
 vnu de h'or' habente duos filios
xxv De m'p'p'at' vnu duo p'la

cetera tres **xxv** in de muno red
 dendo rezari et de m'clere que ha
 buit septem viros **xxv** Duo leq'
 doctor' temptas tunc simile sed
 aliud **xxv** Tres de xpo quid
 vider' tunc filius est et sit **xxv**
 Duo sup' b'at'edram moysi p'ed'
 tunc p'at'be et p'at'at' **xxv** Duo
 de ulda tres de templo e'at'p'ig
 ne **xxv** Sedente ihu sup' mo
 tem o'meti licet vna e'at' alia
xxv Datis quia post b'at'ud
 p'at'ga in m' de in b'et'p'ania
 e'at'z quoda' r'ecapitulando **xxv**
 De alab' alabastro' fracto vngeto
 effuso m'or de m'clere et somone
xxv Tunc abot vnu de x'
 in v'esp'antez facto e'at'z in et
 ite ad quem d'ic' an' sequitur
xxv Replicat' talia' **xxv** Incipit liber
 de o'p'p'at' e'at'z **xxv** **xxv**
 p'm' b'reu' r'esumens m'or' v'
 m' se o'at'end' et co'z r'adosos

Domaz p'mone no bre
 ui et ad modu' m'io
 que libro vno com
 plexi sum' r'esutau'
 co'z v'antatez qui
 d'ist'p'ulos x'p'i v'
 o'at'endentes ideo o'at'emp'ndoz
 putant quia ip'm' v'p' qu'z h'ot
 no v'at' d'ic' t'n et h'otem p'p'at'
 longe p'et'et' e'at'endentes h'ono
 rand' esse no putant nulla p'p'
 p'ura p'osint a nobis et t'n
 talia p'p'at' p'p'at' v'idei v'olunt qua
 lia p'p'at' d'ic'ant no qu'z t'
 lectis et r'ed'it' a p'p'at'ate co'rt'igi
 p'ut' h'ont' iam v'ndeam' r'a
 que quor' e'at' de v'p'at' p'p'at'
 runt quemadmod' p'bi at' h'ut'
 se co'ng'uant' ne quib' ex h'oc in
 fide x'p'iana o'at'end' p'at'ant
 qui r'ax'p'iores quaz r'ap'at'iores
 sunt no p'ot' tunc p'ot' lectis
 sed quasi d'ic'ant' p'p'at'at'
 tis e'at'angelos ab'ent' t'ug'at'
 m'entia d'ic'at' et r'ep'ug'natia
 se r'ep'end'isse e'at'ant'ant'ez
 magni q' o'at'end'ose v'at'at'anda
 quam p'udent' q'at'anda e'at' arbitra

Nam lucas ait et ipse iohannes
erat maioris quasi minor
vixit et pater. si. vol. dicitur
lucas non eius pater filiam mariae
sed ambos patres eius appellat
minime dubitavit ubi ait. Pater
autem credebatur et confortabatur plenus
sapientia et gratia dei erat in illo
et ibant patres per omnes annos
in iherusalem in die solemni pasche
ne quisquam hic patres quan-
tumque potius marie ad ipsam
matrem eius intelligendos pater
quod ad illud responderet quod ipse
idem lucas superius dixit et erat
pater eius et mater mirantes
super his que dicebantur de illo. Tu
loquutus ipse enarraret non exagibitu
ioseph sed ex maria virgine na-
tum christum non enim pater
eius appellat nisi quia et virginem
marie recte intelligimus sine co-
mitione terminis ipsa conceptione
quing. et os hoc etiam christi prem-
natio quicquid qui ex eius quingio
natus est. Quam si ei esset aliud
de adoptatus. Unde manifestum
est illud quod ait. Sicut putabat
filius ioseph pro illos dixisse qui
tamen ex ioseph sicut alii homines
nati sunt. natum arbitrantur ac
per hoc etiam si demonstrare aliquod
posset mariam ex dauid nullam
a sanguinitate originem ducere
sanctus erat christus istam rationem. Acci-
pere christum filium dauid quia ratione
etiam ioseph pater eius recte appel-
latus est. Hic magis quia tunc
evident sicut apostolus paulus ex se-
mie dauid secundum carnem christus ipse
quod mariam de stirpe dauid. aliquid
a sanguinitate duxisse dubitare
vix non debemus. cum qui nec pa-
ter dicitur genitus facit insinuante
lucam quod cognata eius esset eza-
seth. quod dicit de filiabus aaron.
permixtum est tenendum carnem
christi ex utroque quod propagatum et ze-
phor et sacerdotum. In quibus
personis apertum videtur velim habere
etiam mystica mutuo figurabat
i. christum. Unde christus non elucet tunc
etiam ante in evidenti signifi-
cane premonstratum. Requiritur

Quarta duplex generatio adoptiva et carnis sue carnis.

Quos autem mouet quod ad alios
progenitores matheus em-
merat descendentes a dauid.
Ioseph ad ioseph. Alios autem lucas
ascendens a ioseph usque ad dauid
facile est ut adducant duos pres-
biteros potuisse ioseph. Unde aquo
gentis altera a quo fuerat adopta-
tus. Antiqua enim est consuetudo
adoptandi etiam in illo populo dei ut
pater faceret quos non ipse genuisset
nam excepto quod filia pharaonis aho-
sen adoptauit. Hec quippe alieni
genera sunt. Ioseph iacob nepotes
suos ex ioseph natos deus manu
scriptura adoptauit dicens. Tuus
itaque filius cui duo qui facti sunt
tibi prius quia ad te venierunt mei
sunt efficiam et manasses tamquam
ruben et simeon eadem inter-
pretatione. Natos autem si genueris postea tui
erunt. Unde christum est ut xv. tribus
essent israel excepta tribu leui
que templo seruebat. Cum ea quip-
pe fuerit. Cum enim essent
filius iacob. Unde intelligitur lucas
priorem ioseph non a quo genuit
sed aquo fuerat adoptatus suscepisse
in eius suo prius progenitores
Iesu christus commemorat de eorum
ad dauid. Cum enim nate sit christus
ad id narrasse et mattheus. Et li-
ta ut prius eorum eius populo ori-
gines teneant qui genuerunt. Alter
eius qui adoptauit. Ioseph quia
habitu intelligitur adoptari. Quia
neque tenuisse quia cum quod voluit
ioseph gentem dicit ab illo cuius
filius esse narrabat. Commodius
enim filius eius dicitur est a quo fuerat
adoptatus quia dicitur ab illo gentem
cuius carnis non erat natus. Mattheus
autem dicens. Abraham genuit Isaac
Isaac genuit iacob. Atque ita in hoc deo
quod est genuit perueniens deus in populo
mo dicit. Iacob autem genuit ioseph
satis expressit ab eum priorem se prius
esse originem quantum a quo ioseph
non adoptatus sed gentem erat

quarumque plenam lucas gentem dicit
ioseph ad eum nec putat nos hoc deum
perturbare deberet ut aliquid credimus
quod ab uno est. Progenitor ab alio
adoptator priorem fuisse commemoratum
neque enim absurde quisque dicit non car-
ne sed caritate genuisse quem filium
sibi adoptauit. Aut vero eadem nos
quibus dedit deus potestatem filios eius
fieri de natura sua ab ipsa nos genuit
sicut unum filium. Sed utique dicitur
adoptauit. Quia deus apertus sepe
vix non ob aliud intelligitur nisi ad
distinguedum originem ante diem
creatum per quem facti sunt omnia
qui solus deus patris natus est
solum equaliter dicitur. Hoc omnino
quod pater quem missus dicit ad susci-
piendum carnem ex illo genere quod et
nos sumus nam nostram sumus ut
illo prius ante mortaliter nostram
per dilectionem nos efficiet prius
dilectionis sue per adoptionem. Ita enim
dicit. Cum autem venit plenitudo te-
poris misit deus filium suum factum
ex muliere et lege ut eos qui sub lege
et reple. ut adoptarent filios. Et tam-
quam dicitur nati etiam ex deo. accepta
potestate ut filios eius efficiant qui iam
horum eramus. Efficiam autem per
gratiam non per naturam. Nam si per naturam
filius esset natus aliquid fuisset
cum enim diceret. Iohannes dedit
eis potestatem filios dei fieri. Quod
credidit in nomine eius. Quia autem
qui non ex sanguine neque ex uoluntate car-
nis neque ex uoluntate hominis sed ex deo
nati sunt. Ita quos dicit accepta
potestate factos dei filios quod illa ad-
optio significat quia paulus dicit
commemoratur eosdem. Dicit natos
ex deo. ut ut apertus ostenderet quia
quod facti sunt et deum magis caro facti
est et habitauit in nobis. tamquam di-
cet quid mirum si filius dei facti sunt
in caro essent. Quia quos uideamus
factus est cum deus esset. Hec sa-
ne magna distantia quia nos esse
filios dei mutamur in melius. Ille
autem filius dei cum filius deus factus
esset non est mutatus in deum. sed
assumpsit quod erat in se. Dicit et
iacobus. Voluntarie genuit nos deo
bitat. sue ut sumus in carnis aliquid

1000000

p'mone eius et cor. quales esset
 ista palmarum. Et ait angelus ei
 ne timeas maria invenisti gratiam
 apud dominum. Ecce concipies et paries
 in vobis et vo. no. eius ihesus. Erat
 erit magnus et filius altissimi
 vocabitur. Et dabit illi dominus deus.
 p. da. p. eius. et regnat in domo. ia.
 in eternum. et regni eius non erit finis.
 Dicit autem illi. ad. an. quid fiet
 istud quoniam vir non cognovit te. et respondens
 angelus dicit ei. spiritus sanctus super
 veniet in te et vir. al. da. tibi.
 Ideo quod nascetur ex te spiritum vocabitur
 filius dei. et quia ad id quod michi
 agitur non pertinet. Hoc ergo cum
 istius comendavit de maria dicit
 Inventa est in vobis. Hinc de spiritu
 sancto. Cuius gratia est quod euras
 exposuit id quod martha permissit
 ad de spiritu sancto maria quod perisset vobis
 teste. Sicut non est gratia quod ma
 rtha demeritis credit quod lucas
 permissit sequitur enim et dicit ma
 rtha. Ioseph autem vir eius non
 esset viduus et nollet eam tradere
 voluit dante dimitte eam. Hec
 autem eo cogitante. Ecce angelus domini
 in sompno apparet ei dicit. Ioseph
 fili david noli time accepe
 maria coniugem tuam quod enim in ea
 natus est. De spiritu sancto est. Pariet
 autem filium et vocabis nomen eius
 ihesus. ipse enim saluum faciet populum
 suum a peccatis eorum. Hoc autem totum
 factum est a deo per prophetam dicentem
 Ecce virgo in vobis. Habeat et
 pariet filium et vocabit nomen eius
 Emmanuel quod est interpretatur nobiscum
 deus. Exurgens autem ioseph a
 sompno fecit sicut precepit ei angelus
 domini et accepit coniugem domini peperit
 filium suum primogenitum et vocavit
 nomen eius ihesus. Cum ergo esset
 esset ihesus natus in bethleem in
 diebus herodis regis. De
 nocte in bethleem magus
 lucas quod ostendit si quid et qua
 causa venerit ioseph et maria
 lucas vult ostendere permissit
 contra de magis ab oriente ve
 nientibus lucas tacet magis
 dicit ita contere. Ecce magis ab
 oriente venit zoroaster dicitur

Si est qui natus est rex iudeorum
vidimus enim stellarum eius in oriente
et venimus adorare eum. Concluides
autem herodes rex turbatus est et reit
per ad eum locum ubi scriptum est de
ipso magis quod responso accepto
in pompis ne redirent ad herode
dem per aliam viam reit sunt in
regiones suas. Hoc tamen lucas preter
mittit sicut matheus non narrat
quod lucas narrat in precepto posi
tum dominum. Et quia pastores omni
nati angelus nuntiavit et quod multi
tudo celestis militie facta est in an
gelo laudantium dominum et quod veniunt
pastores et vident verum esse quod
angelus eis indicavit et quod die
circumcisionis sue nomen accepit et quod
per septem dies purgatus magis
idem lucas narrat quod attulerunt
eum ad iherosolimam et de someone vel
anna que dixerunt de illo in tem
plo postea quare cognovimus eum in
pleti sunt septem dies. Her oia tacet
matheus. Unde melius quod quod
facta sunt sunt sue que matheus
permittit et lucas dicit et matheus
dicit quod quid matheus regressus
in regionem suam magis que ne
venisset ab oriente. Sed et nar
rat ioseph ab antiochia monitum ut
cum infante in egyptum fugeret ne
ab herode negaret. Deinde herodes
illo non invento ab iherosolima et in
puedis occidisse. Desinito autem
herode rediisse ab egypto quod ar
chelaus in iudea regnaret pro
herode patre suo habitasse ad pu
ero in galilee civitate nazareth
que oia lucas tacet nec ideo tamen
videtur per quod vel hic dicit quod
permittit vel ille commemorat quod
iste non dicit. Sed quod quod per
potuerit que quod matheus de
professione in egyptum atque in regressione
per herodis mortem etiam in
finem nazareth habitarent quod eas
lucas per ea quare perferunt in te
plo tamen primum oia secundum legem domini
reversos esse commemorat. Hic proinde
recognoscitur tendit est quod deinceps
ad cetera talia valeat ne similiter

moneat animum quod perturbent. Sic enim
quemque evangelistarum quodque narratio
quod tamen in eis permittentis
sententia digesta videat. Cuius enim
que non vult dicit per ea que vult
reus illis que dicebat adiungit ut
ipsa quoque sequi videant. Sed tamen
deus ea dicit que alii tacuit diligenter
ordo quodatus indicat locum in ea po
nit a quo permittit sunt suscipere
ut ea que dicit intelligat ut superiori
bus copularet tamen ipsa multis in
post se querit. At per se intelligit
quod matheus ubi ait pompis anno
ritus magos ne redirent ad herodez
et per viam regressos in regionem
suam. Illic permittit que lucas nar
rat gesta da domini in templo et
dicta a someone et anna. Hic
lucas permittit xpus perferom
in egyptum quare narrat matheus
tamen quoniam permittit regressionem
ad iherosolimam nazareth. Sequitur
**Item ordo eius in matheum et
lucam simul sequitur. Caput**

Quis enim velit mia narratio
ex omnibus que de ipso natum
tate et infans vel pueritia
in tempore narratione ab alterius
per dicitur seu permittit ordinare
sic per. Ipse autem quodam sic erat
fuit in diebus herodis regis iudee
sacerdos quidam nomine zacharias
de iure abba et uxor illi de filiabus
aaron et nomen eius elizabeth
erant autem isti ambo ante dominum iuven
dentes in omnibus iudicatis et iusticiis
domini sue quela et non erat illis
filius eo quod esset elizabeth ste
rilis et ambo preessent in diebus
suis. Ipsi autem erant in sacerdotio
fuerunt zacharias in ordine iherosolima
morum que ante dominum ipsum offere
tudinem sacerdotum sorte exiret ut in
tempore poneret ingressus domum te
plum et omnis multitudo erat iherosoli
morum foris hora ingenti. Apparuit
autem illi angelus domini stans ad dex
tris altaris incensum et zacharias
stans est mirans et timor irruit
super eum. Tunc ait ad eum angelus
ne timeas zacharias quoniam audita est
deprecatio tua et uxor tua elizabeth
pariet tibi filium et nomen eius

nomen dicit

Johannes et erit gaudium tibi et
 exultatio et ultra in nativitate eius
 gaudebit. Erat enim magnus toror
 domo et vni et suorum, non si
 ber et fons suo replebitur. Adhuc
 exortio exortio matris sue et nil
 eos filiorum ipsius quod ad dnm deum
 uxor et ipse preder ante illu in
 fons et virtute heloe ut quod tor
 sa pmi in filios et macedulos ad
 prudentia iustorum pace dno pee
 ber pftam. Et dicit zacharias ad
 angelu. In hoc sciam ego enim sum
 senex et uxor mea processit in
 diebus suis et vident angelus dixit
 ei. Ego sum gabriel qui sto ante
 deum et missus sum loqui ad te
 et hoc tibi euangelizare et ecce
 eris tacens et non poteris loqui
 usque in diem illu quo her fiant
 pro eo quod non credidisti uerbis meis
 que implebitur in tempore suo et
 erat plebs expectans zacharia et
 mirabantur quod tardaret ipse in templo
 Egressus autem non poterat loqui
 ad illos et cognouit quia vidisset
 in templo et ipse erat immuens
 illis et permansit mutus et stans
 est ut impleti sunt dies officij
 eius abijt in domum suam. Post autem
 hoc dies concepit elizabeth uxor
 eius et occultabat se mensibus
 sex quousque dno quia sic in fecit dno
 in diebus quibus apparuit auferre
 obprobrium meum ab omnibus. In
 mense autem sexto conceptus est filius
 gabriel a deo in ciuitate quare
 in nomine nazareth ad proximum
 desponsata uxor cui nomen erat zo
 sepa de domo dauid et nomen
 iuxta maria et ingressa ciuitas
 ad eam dicit. Hinc exa plebs dno
 fecit. Unde tu in mense. Hinc
 ad audisset turbata est in fine
 angeli et cogitabat qualis esset
 ista saluatio. Et ait anelis ne
 timeas maria inuensi enim oram
 apud dnm. Ecce conceptus in utero
 et paries filium et vocabis nomen
 eius iohannes. Hinc est magnus et si
 alius v. Et dabit illi dno de se
 d. p. e. q. et re in d. ia. m. e. m.
 re. e. m. no erit fons. Dicit autem
 maria ad an. quod fiet istud

quod vnu non cognosco et re. an
 di. et fons. f. p. p. re. m. te et vnu
 adp. ob p. hel. f. p. re. et q. n. a. p. e. t.
 ecce istum vocabitur. fons dei. Et
 ecce elizabeth cognata tua et
 ipse d. p. in se. f. u. d. Et dicit m. e. m.
 est p. e. m. u. s. i. l. l. i. que vocatur. f. i. l. i. u. s.
 quia non erit impossibile apud deum
 omne verbum. Dicit autem maria. Ecce
 angela dno fiat michi vni vni
 tuum et dispertit ad illa ciuitas
 eurgens autem maria in diebus
 illis abijt in montana ad festina
 tor in ciuitate iude et mansit
 in domo zacharie et salutabat
 zacharie et stans est ut audit
 salutatio. marie elizabeth exultauit
 in fons in utero eius et
 repleta est spiritu sancto elizabeth
 et exclamauit voce magna et di
 xit. Benedicta tu in mulieribus et ben
 fructu. Venit et vni hoc michi
 ut veniat mihi domum ad me
 Ecce enim ut facta est vox saluta
 tionis tue in auribus meis exul
 tauit in fons in gaudio in utero
 meo et benedixit que crederet quod
 p. p. gent. ea que dicta sunt tibi a
 dno et ait in magnificat anima
 mea dnm et exultat spiritus meus
 in deo salutari meo. Quia respice
 rit humilitatem ancille sue. Ecce
 enim ex hoc statum me dicit d. quia
 quia fecit michi magnus. qui po
 est ad istum nomen. Et nomen eius
 a p. p. genie in p. p. genies timetibus
 eum. f. e. t. p. o. m. in s. p. u. o. d. i. s. p. o. s. i. t.
 me cor sui. Deposuit po. de se
 de et exult. huius. Effluentes imple
 bo. et diuites dimisit manere
 suscepit ipse puerum suum re. m. e.
 sue. Hinc d. o. est ad pa. n. o. s. t. r. o. s.
 abrah. et semini eius in prelium
 mansit autem maria ad illa quod me
 sionis tabus et reusa est in do
 mu suam et inuenti est in utero
 habens de spiritu sancto. Ioseph autem
 vir eius cum esset iustus nollet
 eam tra. uo. ocul. di. gam. hoc
 autem eo co. sate an. dnm in p. o. n. y. m. i. s.
 appuit ioseph dno. Ioseph
 filius dauid noli time. a. a. p. e. ma
 riam quia concepta tua. qd. est in ea

natus est de spiritu sancto est. Variet
autem filium et vocabitur nomen eius
per eum patrem suum. Item sunt a
patre eorum. Hoc autem totum factum est
ut adimplet. Id quod dicitur est a
dno per prophetam dicentem. Ecce
virgo in utero habebit et pariet
filium et vocabitur nomen eius emma-
nuel quod interpretatur nobiscum deus. Tunc
genuit autem ioseph a sompno per
spiritum precepit ei angelus dno et acce-
pit virginem suam et non cognoscit eam
Elizabeth autem impleti est
tempus parandi et peperit filium
et audivit vocem et cognovit eam
quia magnificavit dominus in hac sua
in illa et congratulabatur ei. Et
factum est in die octavo peperit autem
puerum et vocabatur eius nomen
prius qui zacharia. Et vidit mater
eius et dixit non sed vocem loqui
et venit ad illam quia nomen est
in conuersione tua qui vocem non
audiebant autem prius eius quia vol-
let vocari eum et postulat pugil-
larem spiritus dno. Johannes est nomen
eius et mirari sunt omnes. Ap-
tum est autem illis os eius et factum
quia quis et loquebatur. Audierunt
deum et factum est timor super omnes
vianos eorum et super omnia monta-
na inde divulgabantur omnia verba
huc. Et posuerunt os qui audierat
in corde suo dicentes quoniam putabam
puerum esse. Et enim manus domini
erat in illo. Et zacharias pater
eius impletus est spiritu sancto et prope-
tavit dno. Audierunt dno deus
rael quia visitavit et fecit redem-
tionem plebi sue. Legendo totum per
ut fiat concordantia. Et non et per
per per. Puer autem credebatur et
oportebat spiritum et erat in deserto
locus ubi in diem spiritus sue ad
ipsum. Factum est autem in diebus
illis. Erat autem edictum a rege
autem ut de universis orbibus hic
descriptum factum est prima a parte de
hie. Tunc ibant ad ut perficerent

ingressi in suam civitatem. Ascendit
autem et ioseph a galilea de civitate
nazarareth in iudam civitatem. David
que vocatur. Bethleem eo quod esset
de domo et familia david. Ut per-
tinet ad mala de sponsata filii. Pro-
re prequantem. Factum est autem
ut essent ibi impleti sunt dies eo-
rum ut pareret et peperit filium suum primo-
genitum et pannis eum involvit et
reclinavit eum in presepio quia non
erat ei locus in divitorio. Et pasto-
res erant in regione circumdanti vigi-
lantes et custodientes vigiliam
notem super gregem suum. Et ecce an-
gelus domini stetit iuxta eos et cla-
ritas dei circumfulsit eos et timue-
runt timore magno. Et dixit illis
angelus nolite timere. Ecce enim ena-
turus vobis gaudium magnum. Et
dixit illis quia natus est nobis
salvator qui est christus dominus in civitate
david. Et hoc vobis signum. Inve-
nietis infantem pannis involutum
et positum in presepio. Et subito
factum est ut ante illorum milicie
telesis laudantium deum et dice-
rent. Gloria in excelsis deo et in terra
pax hominibus bonae voluntatis. Et factum est
ut discesserit ab eis angelus in celum
loquebatur pastores ad invicem. Tunc
eamus versus bethleem et videamus
hoc verbum quod factum est quod fecit
dominus et ostendit nobis. Et venit
festinantes et invenit mariam et
ioseph et infantem positum in pre-
sepio. Videntes autem cognoverunt
de verbo quod dicitur erat illis de puero
hoc. Et omnes qui audierunt mira-
ti sunt. Et de his que dicta sunt
apostolis ad eos. Mala autem
conspiciat omnia verba offerentem corde
suo et reversi sunt pastores glo-
rificate et laudantes dominum in omni-
bus que audierant et videbant
sicut dictum est ad illos. Et per hoc
confirmati sunt dies octo ut tran-
sirent. Tunc dicitur puer vocatum
est nomen eius iesus quod vocatum
est ab angelo principaliter in pre-
dicto

conuenerunt et ecce magi ab oriente
 uenerunt iherosolimas dicentes ubi est
 qui natus est rex iudeorum. Vidimus
 enim stellarum eius in oriente et uenimus
 adorare eum. Audientes autem herodes
 rex turbatus est et cum iherosolima
 cum illo et aggregans omnes
 principes sacerdotum et scribas
 iherusalem ab eis ubi Christus natus
 est. Illi dixerunt ei in bethleem
 unde dicitur ei secundum scripturam
 per prophetas et tu bethleem terra
 iuda nequaquam minima es in prin-
 cipibus iuda. Ecce enim exarsit tibi
 qui regat populum meum israel et tu
 herodes eam uocatus magis dili-
 genter didicit ab eis tempus stelle
 que apparuit eis et mittens eos
 in bethleem dixit. Ite et muni-
 gate diligenter de pueris et ad in-
 uentum remittite mures ut et
 ego uenies adorare eum. Qui ad-
 audierunt regem abierunt et ecce
 stella quae uiderant in oriente
 antecederat eos usque dum uenies
 staret supra ubi erat puer. Vide-
 tes autem stellarum quia sunt qui-
 bus magno ualde et intrantes
 domum inuenerunt puerum cum ma-
 ria matre eius et adorantes ado-
 rauerunt eum et apertis thesauris
 suis obtulerunt ei myrram aurum
 et incensum et adorauerunt eum. Et
 inchoando accepto
 in sompnis ne redirent ad hero-
 dem per uiam quam uenerant sunt
 in regionem suam. Quia ad uoces
 ipsorum. Post quos impleti sunt
 dies purgationis marie secundum
 legem moysi tulcerunt illum in iherusalem
 et steterunt eum dominus. Sic scriptum
 est in lege domini. Quia dominus ma-
 gnum ad appaerens ueniat secundum
 dominum uocabitur et ut darent
 hospitium in quod datus est in lege
 domini par turrem aut duos pullos
 columbarum et ecce homo erat
 in uentum cui nomen simeon et
 homo iste iustus et timoratus expe-
 ctans reuolucationem israel et sper-
 stus erat in deo et reuerentiam accipat
 appropinquato non uisus est mortem
 nisi puer uideret christum dominum et re-

in foveam in templum et cum monuerit
puerum et matrem eius ut fac-
erent cum ostentaret legem pro
eo et ipse accepit eum in vultu
et audierit deum et dixit. Quod
dimittis. fuit t. d. fuit. vobis tunc
in pace. Tunc viderit oculi mei
palatium tuum. Sed postea ante fa-
ciat omni po. Anne. ad te. q. ha.
et gen. ple. tue. isrl. Et pr. eq.
et mater mirantes super his que
dicebantur de eo. et benedixit eos
simeon et dixit ad matrem eius
Ecce positus est hic in ruinam
et in irruentem militem in isrl.
et in signum in domo. Et tunc ipse
ait. Transibit gladius ut reue-
letur et multis cordibus cogitatio-
nes. Et erat anna prophetissa
filiam phanuel de tribu aser.
Hec presabat in diebus illis
et vivebat in virgo annis septem
a virginitate sua et hec vidua
usque ad annos lxxviii que non
discesserat de templo ieiunans
et obsecrationibus fuit nocte
et die et hec ipsa hora supre-
mens ostendit dno et coquebat
de illo omnibus que expecta-
bat redemptio isrl. et ut ostendit
omnia in legem moysi. Tunc
ait dno dixit in sompniis
ioseph dno surge et accipe
puerum et matrem eius et fu-
ge in egyptum et esto ibi usque
dum dicam tibi. futurum est enim
ut herodes querat puerum ad
perdendum eum. Tunc surgens
accepit puerum et matrem eius
nocte et recessit in egyptum et
erat ibi usque ad obitum herodis
et implebitur quod dictum est per
pham. Dixentez. Ex egypto vo-
cavi filium meum. Tunc herodis
videns quod illusum esset a ma-
gistro natus est valde et misit
in bethleem occidere omnes pueros
qui erant in ea et in omnibus fin-
ibus eius abigamini et infra in
tempus quod eximpleret a magistro.
Et tunc adimpletum est quod dictum.

per Verem ymam dicens. Voc
in xama alidit est ploratus
et ventatus multo. Faciel plo
rans filios suos et noluit qd
qua no sunt. Desinito aut qd
de tate anlus dnd apuit in som
nos dnd ioseph dicens in egypto
durge et atipe puez et matre
eius et vade in tram yre. Desi
ti sunt em qui quibant aiam
pui qui qmrgens asept puez
et mrem eius et ve in tra yre
audiens aut q archelaus regnar
in iudea pro herode pro suo fi
munt illit ire et amoniti in
pompis pcessit in ptes galilee
et veniens habitavit in aute
que voca nazareth et ad imple
tur qd datur est per ymam qui
nazareth vocabit. Dux autem
credebatur et qdatabat plenus
sapia et gra dei erat in illo et
abant pantes per omes annos
in ram in die solemni pastre et
m m fitus esset ahoz p n. qste
dentibus veniaz illis in qste
tudiam dno festi qmrat q
diebus id redirent remansit pu
er ihus in irem et no cognoue
rut pntes eius. Exstunates
aut eu esse in comitatu venerit
iter diei et requirebat eum
m cognatos et notos et no inve
nientes regressi sunt in irem
redrentes eu qstn est aut p
teidm mvenit illu in templo
sedente in medio docto audie
tes illos et mrogates eos stupe
bant dno aut qui illu audie
bat sup pdena et inps eius
et videtes mirati sunt et dnt
mater eius ad illu xpi qnd
sensu nobis sic tate pr hms et
ego dolentes quibag te. Et ait
ad eos quid est q me quibate
nesciebat q in hys que pns
mei sunt opet me esse. Et
ipnd mtervenit dnd q lam
tus est ad eos. Et descedit ad eis
et venit nazareth et erat.

fugatus illis. Et nix eius opugab
bia vba her in corde suo et ihus
pfigebat sapia et etate et gra apt
hoies. Nam qnt de pdratone
iohanis narrau mripit quaz op
quaz qntozant. Quaz et arat
pa illa vba que vltra eius posui
vbi qntozant et pnd testimoniu
qm nazareth vocabit. seq adu
gr. In diebus aut illis vet iohs
bapti pdras in deserto iudee et
et marcus qui nraul de nazare
vel infanta vel pntia domi nra
rat hinc emm fili sumpt mntu
a iohannis pdratone. Sic em ex
fuo est. Mntu emm iohs xpi
fili dei. Sicut scriptu est in opaya
pnd tate mntu autu mntu aute
pdras tuaz qui pdras tuaz aute
te. Voc pdras in deserto pate
tuaz dnd xtas fante pntas et
xnt iohs in deserto baptizans et
pdrans baptismu pntu in remp
sione pdras et. Et lucas p p
ba vbi ait et ihus pfigebat
sapientia et etate et gra aput
dei et hoies. De iohannis pdr
te sequit dicens Anno aut x
imperio tibi cesaris pdras
pdras pntu pilato mntu
tetrarcha aut galilee herode
philippo aut fr eius tetrar
cha ituree et tracomitis regio
et lisania abylene tetrarcha
pntu pntu pntu pntu pntu
et tetrarcha pntu est vdu dnd
sup iohannes baptiste pntu
pntu in deserto sequitur vlt
Nonu et oms evange cor
de iohanne baptista
Iohannes q apud in emm
pntu quaz emm mntu
pntu quaz dnt de xpo
qm est ipe filius dei aute oia
pntu tate quia omia per ipm
pntu sunt mntu qntu de xpo
pntu pdras at testimoniu
dicens xnt homo missus ad
tui non erat iohs. Unde la di
gend est de ipso iohanne for

Exangelistaz narratio que admo
du inter se no discordant. Ad ut
hoc a nobis per auctores omnia re
quirat aut exigatur qd mo fecim
de pmo dno nati ex m' xpi que
ad modum m' se. Mattheus elucet qd
sentit. ex p'p' narratio una
fama facina demonstrantes tar
dioribus quemel eoz comendat
qd alter. vel faciendo qd alii quod
at no impedire intelligim. Itaq
narratio altius ut sc' ex op'd ut
ante fitu est sine aliado comodi
us fieri possit. Videat vniuersu
et in rebus talibus loc' si posse
qd' sc' fitu esse p'p'et' la et eo
ut dicit videat quod etiam
de bapt' ioh'ae q' sensu mat'is
ita sequit' In diebus aut illis
venit ioh'is baptista p'dic' in
des'p'to iudee. Mattheus no dicit In
illis diebus quia illa fenez
rex ante p'm'fat in quaz re
xii diebus intelligit' dicit si
dicit In illis diebus. Lucas aut
per p'tates t'enas signanans
ip'd tempa exp'essit p'dic'at
vel bapt'ism' iohannis dices
anno aut xv m'p'o tobe' q'
saris p'rom' p'om' p'elato iude
am tetrarcham aut galilee
herode p'om' aut p're eius ce'z
ter tam' intellige' debet. Hoc
dies a tempus p'p'o p'tatu' fit
m'fuisse arat'ed ad dicit in ill
diebus q'd in m'ito longioris
p'p'o p'p'o' rem'isse arat' q' ait
In illis diebus. hoc est ut nar
rant reg'essu de egypto q'm
mortuo herode qd' p'p'o tempore
infancie vel p'p'ie eius factu'
est ut post ostae qd' Lucas de
id ad xii annos est q'essu nar
rant in templo x'm. Et er
go infantez vel puer ex egypto
rem'at' comemozass' mat'is
q'm' m'ulit. In illis aut die
bus venit ioh'anes bapt' no
atq' t'm' p'p'ie dies illig' m'i
mans. Sed om'is dies ob eius
natiuit' usq' ad tempus qd' p'di
tare ac baptizare cepit ioh'is
quo iaz t'p'e xpi etas iuuenal

ingent' q' coeui erat ip'e et to
hames. xxi. huc am'p'o narra
tur fuisse ad ab illo baptizatus
esset q' ed plane de herode solet
moue' no multos q' lucas nar
rant in diebus bapt'ism' ioh'.
hanc herodez fuisse tetrarchaz
galilee qd' etia' dno iuuenis
baptizatus est sequitur vltra
q' herodis et archelais temp'i
bus lucas et arat' r'm p'ue
rum ioh'esum Cap'm sequi.
Mattheus aut mortuo herode
dicit pueru ioh' ad
egyptu remeasse q' v'te
veru esse p'd m'p' duo fuisse
intelligant. Herodes qd' d'm
fieri p'om'isse nemo p' nesciat qua
tentate m'fament' qui pro celui
ozes sunt ad calumpniand'u
e'p'te vltati quaz p'm'ulid' co
fidat' res ut duos herodes vno
vocato appellatos intelligant
aut rei exem'p'is plena sunt
omnia nam iste postior herode
p'oris herodis filius fuisse
p'p'et' dicit archelais que
mat'is in iudee reg'm p'p'o mor
tuo p'cessisse comendat dicit
p'p'ie quaz f're tetrarchaz
herodis et ip'm' v'turie tetrar
cham lucas m'fumat. Per em
fuit herodes ille qui quibat aia
puer xpi. herodes autem alius
filius eius no rex sed tetrar
cha dicitur est qd' nom' q'ream
ap're regni q'to m'dia'z resnat
m'p' fide huc x'm' fuit q'm'p'o
am moneatur cum mat'hens
dicit q'm'p'isse ioseph ad pueru
redemte ire in iudeaz q' pro
p'te patre suo herode archelais
filiu eius ibi regnabat. q'uo
potuat ire in galileaz vbi ali
filius eius herodes tetrarcha
erat sicut lucas testat' que v'o
ip'd sunt t'p'a quibus ad pueru
tineba' que m'it lucas fomen
xavit quensq' adeo m'utata
erat ut in ip'd iudea no iam
rex esset archelais s' p'om'ans
p'olatus qui nec rex iudeoz

sed profos erant aut quibus sub
 exheredat regare filio maiore herede
 no regem habebant s. etiam
 tiam q. utiq. no du. fin. eat
 qd. cos. pa. omnes archelaum in
 dea regnaret. se in galileaz. ad
 pueri conuulit. ubi et nuntias e
 erat nazareth. An forte et q.
 mouet quod dicit matheus
 ptea cu. pueri ibi pantes eius
 esse in galileaz. quia metu archi
 elay in iudeaz. ire noluerunt. tu
 ptea magis esse in galileaz. p.
 deant quia. tuncas coru.
 eat. nazareth. galilee sic luras
 no. facit. sed intelligi. est. ubi
 aulus in sompno in egypto
 dicit ad ioseph. surge et ampe
 pueri et matrem eius et uade
 in tiaz. isre. sic. intelligi. esse
 pmo a ioseph. ut putaret. in
 sum. se esse. pge. in iudeaz. de
 em. pmita. intelligi. potuit. in
 isre. Porro aut. p. ea. quaz.
 rompit. illis. regiae. pueri. p. d.
 heredis. archelaum. noluit. obire.
 se. illi. p. d. cu. p. fess. tra. isre.
 sic. m. q. ut. et. galilea. illis.
 deputaret. quia. et. ipaz. p. d.
 isre. m. t. ebat. q. q. et. alio. mod.
 p. d. m. p. d. her. g. u. e. s. t. o. q. p. o. t. u. r.
 ubi. p. d. t. b. q. x. p. d. no. p. u. e. o. d. e.
 quo. f. i. a. p. e. r. a. n. t. i. a. t. u. s. a. r. e. o.
 g. n. o. u. i. t. n. o. e. s. s. e. h. a. b. i. t. a. n. d. m. s. i.
 i. r. e. m. ubi. erat. temp. d. n. i. et.
 p. t. e. a. r. e. d. e. m. t. e. s. e. x. e. g. y. p. t. o. i. l. l. u. r.
 e. s. s. e. i. t. u. r. o. s. f. u. s. s. e. et. i. l. l. i. c. h. a. b. i.
 t. a. t. u. o. s. m. s. i. a. r. c. h. e. l. a. i. p. u. n. c. i. a. t. e. r.
 z. e. n. t. Neq. em. i. n. d. e. b. a. t. d. i. u. i.
 m. t. o. ubi. h. a. b. i. t. a. t. e. x. t. d. e. a. r. c. h. e. l. a. o.
 q. d. t. i. n. c. e. b. a. t. d. e. b. e. n. t. q. t. e. m. p. n. e. z. e.
 in. et. a. l. i. q. s. h. c. d. i. t. v. n. d. q. d. f. i. r.
 l. u. c. a. s. n. a. r. r. a. t. t. a. n. t. p. a. n. t. e. s.
 e. u. s. p. e. r. o. m. n. i. o. s. p. a. n. t. e. x. p. i.
 in. x. r. e. m. s. i. a. r. c. h. e. l. a. i. t. i. m. o. r. e. i. l. l. u. r.
 p. l. u. m. b. e. b. a. n. t. a. r. e. d. e. h. c. in. d. i. s. p. e.
 u. e. n. o. e. s. t. d. i. s. t. i. n. c. t. e. N. e. r. s. i. a. l. i. q. s.
 e. r. v. a. n. t. a. z. o. e. x. p. o. s. s. u. s. q. d. m. i. s. s.
 r. e. g. n. a. z. e. t. a. r. c. h. e. l. a. u. s. i. p. s. e. m.
 n. o. p. o. t. a. t. u. t. p. d. i. e. m. f. e. s. t. i. u. m.

tam ingentez turba latent. aspen
 dent. aron. reusili. ubi. in. alio. die.
 bus. h. a. b. i. t. a. t. e. m. e. n. t. i. e. n. t. u. t. n. e. r. p. o. t. e. n.
 m. t. a. t. e. p. r. i. m. i. s. s. a. e. s. s. e. n. t. i. r. e. g. n. a. t. i. o. n. i.
 n. e. r. q. u. a. m. a. p. o. n. e. t. o. s. p. o. n. i. e. n. d. u. s.
 e. r. a. z. d. e. r. e. g. n. o. a. r. c. h. e. l. e. y. q. d. q. u. a. z.
 f. u. i. t. d. i. u. i. n. i. o. o. m. n. i. s. t. a. n. e. z. u. t. i. s. t. e. q.
 i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. s. p. a. t. e. r. u. t. q. d. l. u. c. a. s. d. i. t.
 p. e. r. o. m. n. i. o. s. a. n. n. o. s. e. u. s. a. s. p. e. d. e. i. n. i. r. e. m.
 t. u. n. c. a. n. n. u. n. c. i. a. s. f. a. c. i. t. a. t. u. m. t. u. i. n. n. o.
 t. i. m. i. z. a. r. c. h. e. l. a. u. s. q. d. s. i. a. r. c. h. e. l. e. y.
 r. e. g. n. u. m. a. l. i. q. u. i. t. o. d. i. u. i. n. i. u. s. u. l. l. a. p. r. e.
 e. u. i. n. p. d. i. t. h. i. s. t. o. r. i. a. t. u. p. d. e. o. s. e. n. d. a.
 v. i. d. e. a. t. a. u. d. q. d. s. u. p. p. o. n. i. t. d. i. x. i. p. u. s. s. e.
 t. e. l. t. q. u. i. t. a. t. i. n. e. b. a. t. p. a. n. t. e. s. p. h. e. e. i.
 h. a. b. i. t. a. t. o. r. i. i. n. i. r. e. m. t. u. t. a. d. p. o. t. d. e.
 t. i. m. o. r. e. z. f. e. s. t. i. u. m. s. o. l. l. e. m. n. i. t. e. z. n. o.
 p. t. e. r. m. i. n. u. e. n. t. i. n. q. u. a. l. a. t. a. t. e. p. a. l. i. n. e.
 p. o. s. s. e. n. t. q. n. e. q. e. m. i. n. c. r. e. d. i. b. i. l. e.
 e. s. t. c. a. p. i. t. a. t. i. p. i. b. u. s. o. p. o. r. t. u. n. o. v. e. l.
 d. i. e. z. v. e. l. h. o. r. a. z. a. t. e. d. e. h. o. r. e. o.
 a. d. e. a. l. a. c. a. i. n. q. u. i. b. u. s. e. s. s. e. f. a. c. i. n. i.
 o. n. t. h. i. n. c. e. t. i. l. l. a. s. o. l. l. e. n. t. q. u. e. s. t. i. o.
 s. i. a. l. i. q. u. e. z. m. o. u. e. t. t. u. i. a. z. s. o. l. l. e. n. t.
 t. u. s. e. s. s. e. t. i. l. l. e. m. a. i. o. r. h. e. d. e. s. p. r. i. m.
 p. u. s. m. a. g. i. s. i. n. d. i. c. i. o. q. u. e. z. u. i. d. e. o. z.
 h. a. t. u. s. f. u. i. s. s. e. t. q. u. e. p. o. t. u. n. t. q. u. e. l. e. t.
 d. i. e. b. u. s. p. u. r. g. a. t. o. m. e. i. t. e. o. a. u. t. o.
 r. u. m. i. l. l. o. a. s. p. e. n. d. e. i. n. t. e. p. l. o. u. t. f. i. e.
 z. e. n. t. i. t. a. e. l. i. n. l. e. g. e. r. d. i. u. q. d. l. i.
 t. a. s. q. u. i. e. d. r. a. t. q. u. i. b. e. u. n. o. i. n. d. e. a. t.
 e. r. a. z. i. l. l. u. d. r. o. m. d. i. e. z. r. e. g. e. z. m. i. t.
 o. c. u. p. a. t. u. m. l. a. t. e. z. e. p. o. t. u. n. s. s. e. s. i. a. u. t.
 i. l. l. u. d. v. e. i. s. s. i. l. e. n. o. v. i. d. e. t. q. d. h. e. o.
 s. e. s. q. u. i. n. a. l. d. e. s. o. l. l. e. n. t. e. x. p. e. c. t. a. b. a. t.
 q. u. i. d. s. i. m. a. g. i. d. e. p. u. e. o. n. u. n. c. i. a.
 z. e. n. t. P. o. s. t. t. a. m. m. i. l. i. t. o. s. s. e. s. e. n. s. i. t.
 i. n. e. n. s. u. u. t. i. n. f. l. a. r. o. t. p. e. p. u. r. g. a. t. i. o. n. e.
 m. i. l. i. t. o. e. q. u. e. p. a. d. a. t. i. a. i. n. f. a. n. t. e. z.
 s. o. l. l. e. m. n. i. t. e. p. r. i. m. o. g. e. n. i. t. o. z. i. n. t. e. p. l. o.
 m. i. l. i. t. o. s. p. o. s. t. e. r. p. f. e. c. i. t. o. z. e. o. z. i. n.
 e. g. y. p. t. u. i. n. m. e. n. t. e. z. i. l. l. i. v. e. n. i. t.
 q. u. e. z. e. a. u. z. p. u. i. e. t. n. e. r. a. z. e. t. o. r.
 p. r. i. u. s. s. i. h. o. c. e. r. g. o. m. o. u. e. t. a. n. i.
 m. o. d. i. c. i. o. q. u. o. t. e. t. q. u. a. t. e. p. a. u. p. a.
 c. o. m. b. a. z. e. r. t. i. a. c. u. r. a. d. i. s. t. e. d. i. p. o. t. u. n. t.
 e. t. p. e. r. p. e. n. i. m. o. s. d. i. e. s. a. b. i. l. l. a.
 i. n. t. e. n. s. i. o. e. v. e. l. a. u. t. i. s. i. m. o. v. e. i. n.
 p. e. d. i. Neq. e. m. e. n. n. a. r. i. p. u. r. c. a. u. s. e.
 q. u. i. b. a. h. c. p. o. t. u. n. t. a. r. i. d. e. q. u. a. s. i. n.
 m. i. l. i. t. a. s. e. t. m. a. g. n. a. s. e. s. s. e. p. o. t. u. n. s. s. e.
 n. e. m. o. i. t. a. r. e. z. q. u. a. n. a. z. m. e. x. p. t. u. s.

in deserto sicut dicitur dicitur papias
 ut agerit papias De vestitu autem
 eius et virtute matheus sequitur
 dicitur Tunc autem Iohannes habebat
 vestitum de pilis camelorum
 et zonam pelliceam circa lumbos eius
 Etia autem eius erat locusta et mel
 plurimum edebat. Hoc et matheus
 dicitur pene totidem verbis ceteri
 autem. Quo tamen sequitur ergo
 matheus et de tunc existit ad
 eu omnis ierosolima et circumda
 a et omnis regio circa iordanem et ba
 ptizabantur ab eo in iordane quoniam
 facie sua. Videns autem multos
 phariseos et saduceos venientes
 ad baptismum suum dicit eis. Proge
 nites viperarum quibus demonstrat nos
 fugere a vobis. Facite ergo fructum
 cuius fructus pnie et ne velitis
 dicere intra vos. Propter habet abrah
 ham. Dico enim vobis quoniam per de
 ex lapidibus istis suscitabo filios
 abrahame. Jam enim scribitur ad ra
 bue posita est. Omnis ergo ar
 bor que non facit fructum domus
 detur et in ignem mittitur. Ego ad
 vos baptizo in aqua in pnie et
 ante post me venturus est fortior
 me est cuius non sum dignus calcia
 menta portare. Ipse baptizabit vos
 in spiritu sancto et igne. Cuius fons at
 que Iohannes vobis. Et dicit Ioha
 nes phariseis testimonium de ipso et
 testatur dicens. Sic erat quoniam dicit
 qui per me venit ante me factus
 est quia prior me erat dicit enim
 ostendit tunc enim hoc dixerit quod
 enim hoc dixerit illi dixerit tunc
 moratur. Repetit autem et commemorat
 se quod iam dixerit tunc aut hoc erat
 quoniam dicit qui per me venit et
 tunc matheus et lucas licet in v
 bis non in ipso rei redus diffinitio
 et est una regula sequitur.

Exponit autem dicitur et dicitur. Ego quid
 a qua baptizo vos non dicit in pnie
 Deinde matheus tunc autem per me
 venturus est fortior me est
 Ille vero venit autem inquit fortior me
 Item matheus quoniam non per inquit
 dignus calciamenta portare. Tunc
 autem cui non sum dignus calcia
 menta calciamentorum. Quod et matheus
 dicit ad petrum tunc. Tunc per tunc
 moratur habitum et virtutem eius
 sentit autem et predicabat dicens
 venit fortior me cuius non sum dignus
 pauperum solus corrigat calcia
 mentorum eius. Ego baptizo autem vos
 in aqua ille vero baptizabit vos
 spiritu. De calciamentis ergo hoc dicit lucas
 dicitur quod addit pauperum. De
 calceamento autem hoc dicitur quod non dicit
 et tunc si tunc in spiritu sancto. Sic enim
 matheus. Ita et lucas dicit et
 eadem ordine ipse vos baptizabit
 in spiritu et igne. Inquit quod lucas addi
 dit spiritu sancto et igne. Hoc fons at
 que Iohannes vobis. Et dicit Ioha
 nes phariseis testimonium de ipso et
 testatur dicens. Sic erat quoniam dicit
 qui per me venit ante me factus
 est quia prior me erat dicit enim
 ostendit tunc enim hoc dixerit quod
 enim hoc dixerit illi dixerit tunc
 moratur. Repetit autem et commemorat
 se quod iam dixerit tunc aut hoc erat
 quoniam dicit qui per me venit et
 tunc matheus et lucas licet in v
 bis non in ipso rei redus diffinitio
 et est una regula sequitur.

Ergo quid quod vobis po
 tuit Iohannes baptizavit
 vobis que matheus an
 que lucas eum dixerit
 quoniam moratur an que matheus in vobis
 pauperum que illud dixerit posuit
 faciens cetera multo quod laborand
 esse indicat qui prouidet inquit
 ipse facit esse inquit tunc
 sedas cognoscende voluntati qui
 suscitabit vobis fuerint explicare
 et enim alius alius vobis or
 dines tenet non est vobis quod

neq. idem quid est si aliq. dicit
q. alius p. mittit. Ut em. quip.
memorat et ut aug. cordi erat
v. brevis v. plenus. cand. tunc
experitae f. ita p. ne expellasse
manifestu. est et in hoc p. ne appa
ret qd. ad rem m. aere p. tuer. qm.
vltis ewa. v. d. d. q. sup. o.
creantia. et in at. incommut. p. ma
net p. creatura. tpalibus figuris et
luminis hoim. dispensatio. sumu.
tunc auctorit. obtinuit no. uos
d. d. arbitrii mentiri q. si plu.
ribus rem quaz. audierit vel vi
derit remissentibus no. ead. d.
de. ex. d. v. b. ead. tunc res fuit
iudicata. ut fuit mitte. v. d. v. o.
so fuit alia p. o. alio. q. tunc
id. v. a. leat. v. d. p. f. aut. f. u. e. al.
quid vel recordari no. o. v. u. v. e.
qd. ex. alio. que dicit. post. int.
min. iudica. f. u. e. alio. que ma.
gis dicit. statuit narrandor. q. a.
ut q. q. u. b. t. p. b. u. s. modus suffici.
at. aliquid sibi no. totu. expellat.
du. sed ex. p. e. tangend. q. m. p. u.
suplat. f. u. e. ad. u. l. u. a. n. d. a. z. d. e. t. e. a.
z. a. d. a. z. q. f. i. n. a. z. m. i. t. t. i. l. q. u. i. d. v. e. z.
v. e. z. o. z. d. u. aliquid addat. cui au.
cto. ita. z. narrandi. o. c. e. s. s. a. e. s. t. f. u. e.
z. e. m. b. e. n. e. t. e. n. e. s. n. o. a. p. p. e. q. u. a. t. q. i.
u. i. s. i. d. c. o. n. e. t. m. e. m. o. r. i. t. e. o. p. e. r. b. a.
que auduit ad m. t. e. z. e. m. i. t. t. i. t. a.
o. r. e. t. u. i. s. q. u. i. s. a. u. t. d. i. c. t. e. w. a. g. e.
l. i. s. t. a. s. p. e. r. h. o. m. i. s. t. i. m. p. o. t. e. n. a. z. i. d.
d. e. b. i. s. s. e. q. u. e. d. i. v. i. d. i. v. e. t. n. e. t. m. g. e. n. e.
v. e. z. o. z. n. e. t. m. o. r. d. i. n. e. n. e. t. m. i. d. e. o.
d. i. s. p. e. r. a. c. i. t. n. e. t. i. n. t. e. l. l. i. g. i. t. q. u. a. t. o.
a. m. p. l. i. s. e. w. a. g. e. l. i. s. t. a. z. e. x. c. e. l. l. a. u. t. o.
z. i. t. a. s. t. a. t. o. m. a. g. i. s. p. e. o. s. f. u. s. s. e. f. i. r.
m. a. d. a. z. c. e. t. o. z. o. h. o. i. m. n. a. m. e. d. o. q. u. e.
cui. f. e. a. l. i. t. a. t. e. z. v. t. m. p. l. u. b. q. e. a. u. d.
z. e. z. f. o. r. t. e. n. a. r. r. a. t. i. o. n. i. s. m. i. s. s. i. d. q. u. i. s.
p. o. a. m. e. o. z. d. e. m. e. n. d. a. c. i. o. z. e. d. e. a. r.
q. u. a. t. Si. a. b. a. l. i. o. i. t. a. d. i. s. p. e. r. a. d. i. t.
v. t. p. o. s. s. i. t. e. o. e. m. i. t. t. a. z. o. s. e. p. o. s. s. i. t. p. r. e.
d. e. n. t. e. d. e. f. e. n. d. i. I. n. e. m. f. a. c. n. o.
p. t. e. v. i. d. a. l. i. q. u. e. m. e. h. t. u. s. f. u. s. s. e.
v. e. l. e. x. i. s. t. i. m. a. z. e. d. e. l. d. i. c. t. e. f. i. c.
a. p. p. e. d. i. t. v. t. e. n. n. t. e. v. f. u. s. s. e. m. e.
t. i. d. t. u. i. g. r. o. z. d. a. t. i. t. e. a. l. i. q. a. m.

derit. quale illis accidisse nuntiat.
Et q. mag. ad mores op. p. o. s. s. i. t.
t. u. e. t. t. a. n. d. m. e. d. a. c. i. u. t. a. d. m. a. g. i. s.
t. a. z. e. m. i. n. e. t. a. u. t. o. r. i. t. e. z. e. g. i. d. e. f. e. a.
n. e. p. u. t. a. z. e. e. s. s. e. m. e. d. a. r. i. a. a. d.
p. t. i. n. e. s. e. n. a. r. r. a. t. a. l. i. q. u. o. z. n. a. r.
r. a. c. o. s. i. n. v. e. n. i. r. e. v. t. n. i. t. e. m. a. g. e.
l. i. s. t. a. s. n. a. r. r. a. t. e. f. u. t. d. i. m. i. d. e. o. q. d.
a. d. d. o. c. t. a. z. f. i. d. e. l. e. h. m. a. g. i. s. p. t. i. n. e. t.
i. n. t. e. l. l. i. g. e. s. n. o. t. a. z. v. e. z. o. z. q. u. a. z. z. e.
z. q. u. e. n. d. a. z. v. e. l. a. m. p. l. e. t. a. d. e. e. s. s. e.
v. i. t. e. z. q. u. i. e. o. s. q. u. i. n. o. e. a. d. l. o. n. g. e.
v. i. t. u. t. i. d. z. e. b. u. s. f. e. n. t. e. v. e. q. n. o.
d. i. s. p. e. r. e. p. o. n. i. t. m. e. a. d. v. i. t. e. q. u. i. t. u. s.
p. e. a. p. p. o. s. t. a. t. u. m. v. e. r. g. o. i. n. h. o. i. s. q. e.
d. e. n. a. r. r. a. t. i. o. n. i. s. e. m. i. t. t. a. z. i. s. t. a.
t. a. p. r. o. f. u. i. p. u. t. a. n. d. e. s. t. e. s. s. e. g. r. i. m.
A. u. t. q. d. a. l. i. u. s. d. i. c. i. t. t. u. o. n. o. f. i. d.
d. i. g. n. a. t. a. l. a. n. a. m. e. t. i. p. o. r. t. a. z. v. e. z.
v. d. c. o. r. r. i. g. i. a. z. t. a. l. a. n. a. m. e. t. i. f. o. l. u. e.
n. o. n. e. m. v. e. z. a. u. t. i. l. l. o. z. o. r. d. i. e.
a. u. t. a. l. i. q. u. i. e. l. o. n. g. o. s. e. d. e. a. z.
z. e. i. p. a. v. i. d. e. t. e. s. s. e. a. l. i. u. d. t. a. l. p. o. r.
a. l. i. u. d. c. o. r. t. a. l. f. o. l. u. e. a. n. e. i. t. o. h. o. i. s.
q. u. i. t. v. i. d. i. t. a. n. a. n. e. s. d. i. c. i. t. n. o.
f. e. d. i. g. n. e. s. s. e. v. i. z. t. a. l. a. n. a. m. e. t. i. p. o. r.
t. a. z. a. u. c. o. r. r. i. g. i. a. z. t. a. l. a. n. a. m. e. t. i. f. o. l.
u. e. S. i. e. m. a. l. i. o. z. o. z. d. i. c. i. t.
i. d. e. m. v. e. z. v. i. d. e. t. n. a. r. r. a. s. s. e. q. u. i.
h. i. p. o. t. u. i. t. n. a. r. r. a. z. e. q. d. d. i. c. i. t. q. z.
u. i. d. a. u. t. a. l. i. u. d. e. t. p. i. n. o. e. s. t. m. e. t.
t. u. s. t. e. z. e. v. e. l. o. b. l. i. t. a. z. a. l. i. q. a. l. i. u. d.
p. a. l. i. o. d. i. c. i. s. s. e. p. u. t. a. b. i. t. i. o. n. e. z.
a. u. t. f. a. l. s. i. t. a. t. e. z. a. b. e. s. s. e. a. b. e. n. i. d.
p. e. l. i. s. t. o. d. e. r. e. t. n. o. f. o. l. u. e. e. a. z. q. u. e.
m. e. t. a. c. e. d. o. p. i. n. t. i. t. i. t. i. s. e. e. e. e. a. z.
q. u. e. o. b. l. i. v. i. s. c. e. n. d. o. I. t. a. q. p. i. a. d.
z. e. z. p. r. i. a. l. i. q. a. l. i. u. d. m. i. s. s. e. q. e. e. o.
q. d. d. a. m. e. s. t. t. a. l. a. n. a. m. e. t. i. p. o. r. t. a. z.
e. t. a. l. i. q. a. l. i. u. d. e. s. e. o. q. d. d. a. m. e. s. t.
c. o. r. r. i. t. a. l. f. o. l. u. e. q. u. i. d. a. l. i. u. d. a. c. i.
p. r. e. n. d. z. e. c. t. e. e. x. i. s. t. i. m. a. n. d. i. s. m. i. s. s. i.
I. o. h. a. n. n. e. z. v. i. z. o. z. d. i. c. i. s. s. e. f. u. e.
a. l. i. u. d. a. l. i. o. t. i. p. e. f. u. e. q. u. e. t. i. d. p. o. t. u. i. t.
e. m. f. i. c. d. i. c. i. t. t. u. o. n. o. f. u. m. d. i. g. n. u.
c. o. r. t. a. l. f. o. l. u. e. n. e. t. t. a. l. a. n. a. m. e. t. i. p. o. r. t. a. z.
v. t. v. i. n. g. e. v. i. z. o. z. d. i. c. i. s. s. e. a. l. i. u. d. a. l. i. o.
v. d. a. l. i. u. d. e. s. t. a. m. e. v. e. z. o. n. a. r. r. a.
m. i. t. t. i. t. S. i. a. u. t. m. i. d. e. l. i. t. e. t. I. o. h. a.
n. e. s. a. u. d. d. e. t. a. l. a. n. a. m. e. t. i. d. i. c. i. t. d. i. c. i. t.
m. i. s. s. i. e. x. c. e. l. l. e. d. i. a. z. e. i. u. s. e. t. q. u. i. l. i. t. e. z.

postea hoc dicit sine de solueda
corriga calanietoz sine de par
fado calanietis eand in finaz
tenit quip in vobis sine per
calanietoz comedat eand
prom gualt exprept in ab
ead volute no erant. Vnde
ergo modus et meorie maxie
comedand ad de gremia dia
erato no esse medat in quip
q eo dno alio alud qd et ille
no dicit de quo aliquid nar
rat volute in eius har expei
rat quod eo ille qui eius pda
comedat Ita em salubrit dnt
mteit alud esse quid quod
quid velit ille qui loquitur

Uim De xpi baptismo vox sup
eum de celo no senties ndr
2ar Capitulum sequitur

Sequitur aut matheus et
dicit hic venit iohes a ma
leia in iordane ad ioh
hanez ut baptizaret ab eo. Ioh
nes aut pphiebat eu dno Ego
ate debet baptizari et tu venis
ad me. Respondit aut iohes dnt
ei gme ma. Hic em dicit nob
implere omne iustitiam tuam. Si
misit eu attestat aut et reli
venisse ioh ad iohanez. Bapti
zatu aut tres comedat. Sed
facit q matheus ait. Dixerit
iohanez dno vel ioham do
minu audisse deinde sequi ma
theus. Baptizato aut q festin
apost de aqua et ege bapti
zati reli ei et vidit fons fatum
dei de pederet pda colubaz veme
te sup se. Et ecce vox de celis
dno dnt est filius meus dilectus
in quo nrl gpleau. Hoc et alio
duo matthei et lucas dicit narrat
des de vobis notis que de celo
fatu est narrat locutoz pda
in fina. Quod em matheus ait
dnt. Hic est filius meus dilectus
et alio duo dnt. Tu es filius
meus dilectus ad eand finaz ex
plicadaz valet pda supio tracta
tu est vox em celestis vnu

hoc dicit p. emata ondere noluit
id vale qd dnt est. Hic est filius
meus. ut ille pda qui audiebat
iudicet qd ipse filius dei ag ita
dum referre noluit. Tu es filius
meus. Et si ille dnt. Hic est fili
us meus. No em xpo iudicet
q stiebat si audiebant q aderat
pda quod eo ipa vox fatu est
Nam vero qd dnt dnt. Tu qd
in gpleau dnt in te q pleauit
nd si quis quid hoc in illa voce
sonuit pda atque dnt modo melli
tas eo qm no eand dnt. Te
munt eand remisse finaz. Que
dntas locutoz ad hie. Vnde
est he vno modo dnt in te melli
tas et alit quaz se res hie melli
tas em dnt est in quo melli
tas. si velit quis ita melli
tas. Et ut deb in filio suo pda gpleauit
se videat ad melli. Et eo qd dnt
est in te melli. Sed rursus ex
hio xpo melli. Hic dnt in
filio gpleauit. Hic dnt ad mo
nat et eo q dnt est in te gple
auit melli. Et quo fatu apparet
quid emataz celestis vox. Et
pda. Hic dnt. Alit ad eand finaz
familiauz explicadaz. Hic nar
rat pda melli. Hic dnt of
se ad omnes fatu. Hic dnt in te
pleauit mem gpleau. Hic est pda
gere qd melli. Hic dnt. Hic dnt
qd no melli. Hic dnt. Hic dnt
hoc illa voce sonuisse qd in pda
spad est filius meus. Et tu ego
hodie genui te quaz qd in antio
oribus totus greco no melli
zi pphiebat. Et si aliquibus pda
dntis exemplaribus q firmari
possit quid alud qd dnt q melli
gend est quod. Hic dnt. Hic dnt
de celo sonuisse. Sequitur pda
ex iohanez. Hic dnt in celo
pda in xpo de pederet. Capitulum

Ood aut in iohanez deo
euba dnt no qd fatu est nar
rat. Sed pda iohanez. Hic
pda referunt comedat
quid vidit. In quo quid quazadmod

datus sit et ego non ueneram eum
 sed qui misit me baptizare in a-
 qua ille in dicit super quem uide-
 som descendere et manere super
 eum hic est qui baptizat in spū
 scto si enim tunc eum cognoscerem
 tunc uiderem descendere super eum
 quoniam est quod dicit ueniet
 ut baptizaret. Ego magis a te
 debeo baptizari. Hoc enim ei di-
 citur antequam columba descenderet
 et quo appareret quibus eum ius-
 nosset. Nam et in isto matris
 explicat ut ad eorum abet ma-
 ria uenisset aliquid tamen in eo quod
 non dum uenerat columba desce-
 sione didicisse quod ipse scilicet ba-
 ptizaret in spū scto propter quod
 et diuina potestate ut nullus quod
 accepisset de eo baptismum eandem
 si aliquid baptizaret. postea
 fuit esse quod tradet uel a se diu
 som solum sequitur ultra
capitulum in temptacione ihu a dra-
gonibus et a zaiis. Lucas Cap
4
 Sequitur matheus etiam
 et tunc ihesus ductus in ad-
 fertur a spū ut temptaretur
 a dyabolo. Et cum ieiunasset et diebus
 et noctibus postea esuriret
 et accedens temptator dixit
 ei si filius dei es dic ut lapides
 isti panes fiant. qui respondit
 dixit non in solo pane uiuit
 homo sed in uerbo dei quod presertim
 ex ore dei et usque ad id quod datus
 est tunc reliquit eum et ecce an-
 tate. 2 mi. ei. Et tunc et lucas
 narrat. et si non in eodem ordine
 uideremur est quod prius fuit
 ut utroque regna tunc prius demonstra-
 ta sunt ei et postea in pinnaculo
 templi ieiunasset. An et prius et
 postea postea in ad rem
 in oia fuit esse manifestum
 sit et quod alio diebus ad se sen-
 tentias lucas explicat non sit
 comedendum est cum iherosolimis de p-
 rat uiti matheus aut accepit

quod in deserto a dyabolo esse tempta-
 tus et diebus et noctibus
 faceret quod ei datus sit quod non
 inderit. Item quod lucas prius
 sit iste non tacuit quod angelus in-
 strabat ei. Iohannes uero tom
 locum istum pretermissit et
capitulum de uocacione aposto-
lorum petri et iohannis de munda-
tionem uini. Capitulum sequitur
5
 Sequitur matheus etiam
 ad autem audiuit quod iohannes
 baptista esset secutus in gali-
 lea et et matheus et et et
 lucas. sed lucas de iohanne
 tradito iherosolimis hoc loco dicit
 iohannes autem. et. prius quia
 uerit iohannes in Galileam dicit
 petro et iohannes mansisse
 tunc illo uino die tunc petro
 uino nomen inposuit est ad
 antea symon uocabatur. sequitur
 autem die iohannes uolenti eum in
 galileam inposuisse philippum
 et dixisse ei ut sequeretur eum
 inde uentum est ut etiam de
 nachanael enarrauerit. Die
 autem tunc in galileam ostendit
 fuisse illud in cana gali-
 lee et aque in uinum. quoniam
 ne matrem que oia res et te
 pretermiserat id querentes in
 narracionibus suis quod iohannes uen-
 sus sit in Galileam. Unde intel-
 ligitur fuisse inposuit aliquid dies
 quibus illa de dyabolo gesta
 sunt que inposuit. et iohannes
 hoc est non est quoniam aut ei
 loco ubi matheus narrat de
 dixisse petro. Tu es petrus
 et super hac petram edificabo ecclesiam
 meam. Cuius enim et non age-
 rissit intransiens est. Et tunc
 prius quod ei iohannes datus
 esse comedat. Tu uocabere
 iohannes quod inposuit. petro ut
 enim et nomen appellaret postea
 datus dicens. non enim ait. Tu
 uocabere petrus. Et tu es pe-
 trus quod ei iohannes datus erat antea

Tu vocaberis. Deinde quere
 narrat. Matheus et dicit. Et
 reliqua sunt Nazareth et et
 habitant capernaum maritima
 in finibus Zabulon et Nepta
 lem et quousque. Simo dicitur
 quere habuit in motu in quo
 quere narrat. attestat et ma
 theus de discipulorum vocacione
 petri et andree et paulo post
 paulo. Iacob et Iohannes et
 tu Matheus quo quinget nar
 rat. Petrus illi Simonis que
 in monte habuit per ea quare
 multos tuat. Et tu multo turbe se
 cute sunt Matheus inter alia
 que docebat eos in synagoga
 et superabat super doctores eius. Tunc
 ipse dicit quod Matheus per illud
 petrum Simonem quia erat docet
 eos quod petrus habes et non sic
 scribe et narrat de hole ago
 de pueris et in domo fons. De
 inde de vocacione petri. In hoc
 aut lucas ei ostendit Matheus
 de deo Simonis mox narra
 uit de vocacione petri non ta
 cut si per ea. In hoc aut loco
 quere matheus. Idem Matheus
 vocat discipulos quibus puer
 tibus iussit ut eum sequerentur
 narrat eum fuisse galileum do
 ctorem in synagoga et predicatorem
 eorum et sanantem eos languentes
 et collectos ad eum. Tunc Matheus
 in motu et ipsum fuisse illo simo
 ne petro. Dat igitur eum matheus
 si tunc fuit esse que Matheus
 per eadem eorum discipulorum
 narrat eum fuisse galileum
 et docere in synagoga eorum tunc
 et de vocacione petri. Et enim
 commemorasse quod primus quibus
 non oia primus in narracione
 renovavit dicit per monem quod
 Iohannes dicit non in galilea
 si non iordanem. Dico andree
 sentit esse dominum tu alio tunc

nome facit. Deinde Petrus ab illo
 nom accepisse. Tunc per ipsum
 vocat et eum sequetur. Reli
 quos et de discipulis vocatos eam
 dicit. Tunc per venientes mare ma
 theus et Matheus. Tunc quare an
 dree non nominat qui tunc intelligi
 in ea uam fuisse in Matheus et
 Matheus narrat qui dicitur quod
 per ipsum quemadmodum gestum
 fuit quod lucas apertus explicavit
 commemoravit. Ibi eto mactem sup
 capta. Petrus. Et quod et ipse nam
 duo per se fuit locutus ad eos. Et
 est unde dicitur quod tunc Petro a
 dno dicitur commemorat ex hoc etis
 hoc capiens quod illi ambobus
 fuit dicitur esse narrat. Sed
 potuit ut per per per per per
 tu de capta gente ingenti mul
 tudine. Petrus mixtate quod lucas
 insinuat et ambobus per ea quod illi
 duo commemoravit. Tunc ergo
 quod de Iohanne dicitur diligenter
 ostendit est. Tunc enim per per
 quare. Petrus per per et locutus
 petrum nunc fuit et hoc et ipse do
 ctorem. Nam si in iordanem
 antequam iussit in galileam
 ad testem Iohannem. Baptista
 fuit eum. Dico quod per per
 andree qui fuit per per
 nez quo adduxit ad ipsum quod
 et nome ut Petrus vocaretur. Ate
 per quo et ab aliis christis quod
 quod eos in galilea per per mo
 nit. Per per ad discipulatum vocavit
 nisi quod intelligendum est. Tunc per
 eos vidisse tunc dominum in iordanem
 et ei iam in per per
 roberent per per cognovisse
 quis esset tunc innotatos ad per
 remeasse. Tunc et in Iordanem
 galilee in per de aqua in
 in dicit ei Iohannes id quod
 didit in eum quod si per per
 narrat. Et de tunc innotatos fuit
 sunt in Iordanem galilee et

erat mater ihu ubi vocatus est
aut et iohannes et discipuli eius admi-
prias. Quia utique si tunc in eum
crediderunt sic paulo et non dicitur
eant discipuli ad adimplendas vo-
cati sunt. Sed iohannes more locutus
hoc scilicet est quo loquitur id dicit
apertum. Paulus in corinthios aliter
natus. Itaque enim tunc erat apostolus
itaque ita discipulos christi invitatos
ad implendas tunc audire non iam
discipulos sed qui futuri erant di-
scipuli intelligit. Deinde. Tamen
utique apostoli christi erant quod ultra
narrata ad obsequia sunt. Et
idcirco de illis sic locutus est ipse
piscatorum narrantur. Quod autem dicit
idcirco. Deinde per hoc descendit
Capharnaum ipse et mater eius
et fratres eius et discipuli eius. Et
ibi manifestum non habet diebus
Incertum est utrumque idcirco illi ad hoc
perant et petrus et andreas
et filii. Zebeder et mattheus enim
paulo narrantur quod venit et habitavit
Capharnaum et per hoc quod et de
narrat eos de navibus piscato-
res vocavit. Iste autem quod tunc illo
in Capharnaum venit de eis
eius. An forte mattheus quod prius
narrat recapitulat quod non ait
ipse per hoc ambulationem in terna
de galilee videtur duos fuisse quod
sine ulla sequitur tunc dicitur. In
ambulationem magis in terna maris galilee
videtur duos fuisse. Deinde per hoc
per hoc per hoc narrat non quod per hoc
fuit erat. Sed quod per hoc per hoc
patet ut tunc illo narrantur. Item
se ad Capharnaum quod iohannes
dicit et ipse et mater eius et
discipulos eius venire. An po-
tuit aliter de eis etiam fuisse per
hoc itaque per hoc per hoc sequitur quod
sic vocavit. Ut dicit ei. De
quod modo. Quod enim ordine vo-
cati sunt omnes duodecim apostoli in
evangelio narratibus non ap-
paret quicquam non tamen ordo vo-

catome sed nec ipsa vocatio tunc
morata est omni. Sed tamen petri et
pauli et andree et filioz
zebedey et matthei. Unde
in qui est levi vocatur. Singul-
lat tamen ab eo nomen et per hoc
et solus petrus accepit. Nam
filios zebedey non singulatim
sed simul ambos appellat filios
tomarii. Quia annuadit
est quod per hoc etiam et apostoli
non solum illos enim appellat
de his eius. Sed omnes qui in eo
credentes eius magistro ad regnum
celorum erudiebant. Ex quorum
multitudine elegit enim quos et
apostoli nominavit sicut commemorat
Ipsa quippe paulo post ait et
descendit ad illis perit in loco
tampestri et turba discipulorum
eius et multitudo copiosa plebs
non utique dicit turba et hoc
nec enim alios quod per hoc. Hoc
hoc evidenter apparet de eis
eius omnes appellatos qui ab eo
discent quod ad etiam utique per hoc
et. Quia autem per hoc quod discipulos
vocavit de navibus piscatores
Imo petrus et andreas. De
inde per hoc paulus alios
duos filios zebedey sic nar-
rant mattheus et mattheus ad
lucam dicit ambos eorum navem
erat impletas magis illa captiva
piscium piscos quod petri omne
erat. Iacobum et iohannem
filios zebedey vocatos ad ad-
missionem ad rem et hoc plena
non possent simul quod multum
eos taliter multumque piscum ge-
rapti erat et tunc per hoc tunc et
tunc hoc tunc et hoc iam
et hoc hoc capiens per eum
ad susductionem ad eam manum
hoc per hoc fuisse. In intelligit
et hoc hoc Imo fuit esse
quod lucas in summat non tunc eos
ad hoc vocatos sed tamen per hoc fuisse

potum qd hores esset capturus
q no ita dnm est qd iaz pfectus
magis esset capturus Naz. ut p
xcom domi legimus eos esse pi
ratos. Deinde est ergo q de
inde capturus esset hores no
dum est q iaz non esset captus
pfectus. Unde datur locus intelli
gendi ad captum pfectum qe mo
re remeasse ut p ea fieri qd
magis esset et hores narrat
qd eos smos vocavit et ipse
inquit ut eum sequent. Imo
duobus petro et andrea. De
inde alijs duobus filijs zede
dei. Tunc enim nullo pfecto
ad tram namque tam cura
redemdi sed eum ita senti fuit
tamq vocantez at ubentem
ut eum sequentur. Sequitur
Item Quia De hominibus
ihu in Galileam oritur

Item etiam requirendum est
quid Johannes erit autem
Johannes Baptista magis est
in carne dicit dnm ipse in Ga
lileam. Postea enim quaz comen
tauit q in Bethana Galilee per
de aqua pmi et descendit. Ca
pharnaum tu matre et discipulis
et ibi mansit. No mlti dicitur
fuit enim deinde ascendisse iero
solimam per pascha. De hoc
venisse in iudeas. Tunc et disci
pulos eius et illic demoratum
tu eis et baptizantez. Si sentia
ait. Erat autem et Johannes
baptizans in Bethana meta salum
q aque mlti erat illic et ve
niebat et baptizabat. Ad du
em magis erat in iudeis. Joha
nes autem ait dicit. Tu aut
audisti q Johannes traditus esset
ferebat in Galileam. Quid et har
tus post quaz aut traditus est
magis iohes per ihum in Galileam
luras esse mlti quid dicit de tra
dito Johanne. Et in ipse p
Baptista et temptator xpi dicit

eum venisse in Galileam. Sic illi
duo nam ita oritur narratio
sua et consummata quid temptatore
dya. et recessit ab illa usq ad tem
pus et regressus est ihus in iude
te spud in Galileam et fama erat
p tota regione de illo. Unde intel
ligi. Hoc tres erit no iohann
erit te qia narrasse p pmi
sive pmi dnm adventu in Ga
lileam. De ea quaz Baptista
est qd illic aquaz qdnt in vi
m. Tunc enim no dnm traditus
erat Johannes enim no ad ve
tu eius in Galileam. qd exisse nar
rationibus suis qui p iohannem
traditu fides est. De quo eius
reditu in Galileam et Joha
nes erit. sic loquitur. Ergo
cognovit ihus quia audierat
pbatista quia ihus penes disci
pulos fuit et Baptista quaz p
hanc quaz q ihus no baptiza
ret p discipulis eius reliquit iudeas
et abiit in Galileam. Itz. Tunc
ergo intelligi iam fuisse iohannem
traditu iudeos ad audisse q
penes de eis facit et baptiza
ret q ferebat et Baptista
ait. Johannes sequitur. **Item**
De sermone domi
in monte et de leproso tres

Item mir de isto sermone pro
lixo quoz in mattheum in mo
te habuit duo. Ideo p
et fuit enim mlti aduiaz vide
ant. Mattheus quippe leum no
memorant omo nec aliquem et
plem dicit. nisi quasdam singas
no qdextim p psm quas duo
loq alioz repetiunt. Reliq in
lond in qdextu narrate sue
nisi intelligam hunc dnm esse
sermonez sed ad eo ptermisum
et erat magis p dnm in qua
rogis eorum et omni Galilea
et demoma eueno. In hac poi
tate quaz dicit eum habuisse
in omni Galilea intelligi. Etia

Sermo iste habitus in mote pul
 tomemoratoz facit. Matheus. Nam
 idem Marcus ita sequitur. Et ver
 ad eum leprosus deprecans eum et
 genu flexo dicit si vis potes me
 mundare. De hoc leproso mato
 reia querit ut ipse intelligat que
 Matheus commemorat tunc esse mda
 tu quod per illud simonez dno de mo
 te descendit sic enim ait Mathe
 um aut descendisset de monte
 secute sunt eum turbe multe et
 ecce leprosus veniens adorabat eu
 dno. Domine si vis potes me
 mundare. De huius leprosi et Lucas
 meminit non sane ut ord me sed
 ut solent pternissa recordari
 vel patetis facta. Porcupai sicut
 duntus suggestantur que post
 ea vel antea cognita postea reor
 dando qstibent. Veritatem idem
 Lucas Simone dno ipse plerum
 cor narravit vel etia sic deor
 sus est ut in isto Matheus qm
 dicit. In pauperes spu qui ipse
 est regn celoz. Et ille in pau
 peres qui vrm est regn celorum
 dei. Deinde etia mta que pte
 etia m lute narratoz filia sunt
 et ad eund simonez ipa de cluso
 prorsus eadez repitit de hore
 prudente qui edificat domus
 suaz sup petraz et de stulto qui
 edificat sup arenaz nisi qm ibi
 fuisse in dicit illud illisum
 domi et no penitus vel vetos
 sicut Matheus. Posset ergo fa
 ctum credi eund etia ipse do
 mi mtposuisse simonez aliq
 aut ptemississe smas quas Ma
 theus posuit. Item alias posu
 isse quas ipse no dicit quasda
 etia no idem vobis custodia
 tamen vitate integritate similiter
 explicasse. Posset etia qd sicut
 dicit facillime credi mpo mto uet
 ad Matheus in monte de. Sicut
 habitus esse simonez ad no pte
 te Lucas aut in loco campestri
 ad no stante. Ut itaqz duntus fat

vide alud fuisse illud alud qm
 quid em pateret xpm alibi
 quedaz repete que antea iam
 dicit. Aut iteo quedaz facere
 que antea iam fecit. No sane
 ipse duos simones quoz vrm
 Matheus. Altero Lucas inferuit
 longa ipse distancia sepai. Quic
 pateret creditur q et in antea
 et po ea quedaz filia vel ead
 ambo narravit ut no absurd
 de sentiant eoz narratoz her
 mponem in eis diebz et loc
 esse xptas. Nam Matheus qd
 ita dicit et secute sunt eu turbe
 multe de galilea et de capori
 et de ierusalem et de iudaea et
 de syriam. Vicens aut tur
 bas ascendit in motez et cu sedis
 set accesserunt ad eu discipuli
 eius et aprensos suos docebat
 eos dno. In pauperes spu qui
 ipse est regn celoz. Et huius
 vidi multas turbas intras no
 luisse et esset ascendisse in mo
 tes tamqz recedendo a turba ut
 pteu suis discipulis loqueretur
 rei vide attestari etia Lucas
 ita narrans. Iste est aut in
 illis diebus. Erat in motez oratio
 et erat pnotans in oratione di
 et cu dices factus esset vocat
 de los suos et elegit. x. ex
 ipso quos et aplos nominavit
 simonez quez cognovit petro
 et andrea fratrem eius. Iacobu
 et andrea. Iosanez philippu
 et Bartholomeu. Mattheum
 et thomaz. Iacobu gepaen
 et simonez qui vocat zelotes.
 Iudam Iacobu et iudaz tra
 xioti qui sunt pator. Et dese
 dens in illis et stetit in loco
 campestri et turba discipuloz
 eius et multitudo copiosa pee
 bis ad omni iudea et iheru
 et maritima et curi et zo
 donis qui venerunt ut audi
 rent eum et sanaretur a san
 guozibus suis qui vexabat

affinitibus indies creabat. Et
 cum turba quiescat in tunc
 quod dicitur de illo exiebat et pa-
 nabit ad se ipse eleuante.
 uocato in discipulos suos di-
 cebat. Beati pauperes qui
 in regnum dei habent. Et per
 mittere. Cum in monte xpi disci-
 pulos elegit expleuitque
 honorem apud quosdam quod
 primus tunc illud habuisse
 simonem quod mattheus
 inposuit et lucas tacuit.
 Et est in monte. Ac deinde
 ad descendendum in locum tunc
 habuisse alterum. Sicut de quo
 mattheus taceret et utroque ser-
 monem eodem esse ostendit.
 Ad autem mattheus. Iste simo-
 ne timotheus sequitur et dicitur
 factum est illud ostendit. Sicut
 uerba hoc admirabantur turba
 super doctrinam eius. Per uero discipu-
 los tunc dixit ex deus illos
 in elegit. Ad uero mox ait
 ad autem descendit de monte
 secute sunt ei turba multe et erat
 leprosus uenies adiebat eum dicens
 miserere mei. Et ait ei. Per uerum
 simonem factum fuisse non potest
 quod mattheus uero est quod
 lucas inposuit. Neque enim apud
 uero per descensionem de monte
 quod ipse fuit inposuit. Per uero
 hoc notat significat mattheus
 per illam descensionem multas res
 fuisse tunc dno quod leprosum
 non potest. Per uero inposuit. Per uero
 eundem leprosum lucas ita in tunc
 post dicto dno dicit esse mda
 tunc quod mattheus dicit non curat
 quod quod est illud post ostendit in
 aliqua ex parte pro motu.
 Immo in ipso discipulis dno
 fuisse quod ex eis illos in ele-
 git. Deinde in eis descendit
 de monte quod de ipsa monte
 studere in campis. Per uero
 in aliquam equaliter que in

late motu erat et multas turbas
 capere poterat atque ibi stans dicit ad eum
 turba congregaretur. Ac per ea ad se
 dicit accessit. Per uero discipulos
 eius atque illis dicit quod putabat tur-
 bas uero habuisse simonem quod
 mattheus lucas quod narravit
 dicit narrandi modo per eadem uero
 uero et simonem quod ambo dicit
 tunc. Idem per monuit quod et
 nullo per monente sponte uidetur
 fuit uerum quod quod per mittat
 aliquid quod alius dicit quod non esse
 quod. Nec si alius alio aliquid
 dicit dicit eadem uero simonem quod
 uitas expleuit. Per uero mattheus
 ait. Ad autem descendit de monte
 per erat de illo campis. Per uero
 in late motu esse potest intelli-
 gi. Deinde mattheus de lepro-
 so narrat quod erat mattheus
 et lucas similiter sequitur. Ultra
 de uero. **Controversia.**
Post hoc mattheus sequitur
 et dicit. Cum autem introisset
 capernaum accessit ad illud
 centurio rogans eum et dicens
 Domine puer meus iacet in loco
 palatii et male tor. Et uero
 ad illud locum. Per uero ait. Et sanatus
 est puer ex illa hora. Hoc de
 uero. Controversia est lucas. Idem
 meorat non sic ipse per leprosum
 mda quod uero per ea recordatus
 commemorat. Per uero per uero illud
 per uero simonem quod ita quod
 cum autem introisset. Per uero
 sua in ore loci in autem per
 plebs. Introit capernaum. Per uero
 tunc autem autem. Per uero
 le habet. Erat mortuus quod erat
 illi puer et cetera. Per uero ad eum
 locum. Per uero sanatus est. Per uero
 gendum est. Per uero impressum
 autem oia. Per uero in autem per
 monasse. Per uero. Per uero
 quod non autem. Per uero
 introit. Per uero. Per uero
 ipse mda. Per uero. Per uero
 terminat. Per uero. Per uero
 ipse quod mda. Per uero. Per uero

indatus est quæ loco suo matthe-
us inquit ipse aut recordans est
pro ea. Nam ergo videat utrum
fieri debet de hoc suo sententia
mattheus lucas qd ostendat ma-
thæus em dicitur ad eum de-
luxio rogans eum et dicens. Du-
ex meo iacet in domo palatii
tu vide repugnare qd ait lucas
et tu audisti de idu misit ad eum
seniores iudeos rogans eum ut ve-
niat et sanget suu eum. Et
illi cu venisset ad ihm rogabat
eum solvare. Dicitur ei dignus
est ut sit illi pfectus diligit em
gentes nras et synagogas ipse
servat nos. Tunc aut iohes
cu lucas et tu iaz longe no esset
a domo misit ad eum. Sententia
amicos dñs. Domine noli vera-
ri. No em dignus sum ut subte-
rit me in intus. Propter qd ipse
no su dignus abitus ut veniat
ad te qd dicit dñs et sanabit
puer meus si em hie resum
est. quid erit vero qd matheus
narrat. Accessit ad eum qdam
sententia cu ipse no accessit sed
amicos misit msi diligens ad-
tes intelligat mattheus no dno
differuisse pstatu mod loqu
di. No plev em dicit plev ac-
cessisse aliquid antiqua pverat
illuc. quid dicit accessisse. Tunc
eaz dicit pazo accessit ad nre
cu accessit eo qd appetit pverre
vero est ipse pventor. Tunc adi-
pytendi causa taceat. Primum
plezo qd statim et si eu ad que-
ret no videat illi qm pver-
tu p amicu pver ad alioque cu
rei fauor est natus qd ita tenu-
it ostentudo ut iaz eto plev
pventor e appetet qm plev
quozet fact mattheus plev am-
mos pveniens pponat nre
povoz ambrosio abte ptingunt
si ergo ipse pventor pstatu dicit
p alios plev qd omag accessus
per alios plev p qm plev

in pventor remanet qm potuit
qd plev qm accessit. plev in
potuit pvenit. No ergo abfur.
De matheus et quid inego pos-
sit mtegi per alios plev plev
accessu sententia ad dñm
compendio dicit noluit accessit ad
eum sententia. Verumptu no
negigent intueuda est eo plev
et dicit alio loqu misit m
q plev est in plev. Accessit ad
eum et illam. Proinde quia
fide sententia qua ve accessit
ad ihm ipse ita laudant ut
dicit no inrem tatar fide in ipse
ipm plev accessit ad eum
plev noluit pvenit eo quia il-
los plev plev sua misit
povto aut lucas ideo tot qm
admodu qm est appuit ut et
hie intelligit togetur qm ad
modu cu accessit dicit alius
qui mentiri no potuit. Dicit
em et illa mte que plev
sanguis plev qm plev
am pvenit em sententia
mag tunc tigit dñm quia
ille tigit a quida pvenit
Et em hie que mag credidit
eo mag tigit dñm. Ita et
sententia quod mag credidit eo
mag accessit ad dñm. Tunc
et dicit in hie capitulo que accessit
dicit et alit pvenit sup plev
pvenit cu accessit plev pvenit
tus comedata mte pvenit
habere tontarum sequitur
xxi m de socru simone et
sequitur matheus et dicit
Cum venisset iohes in do-
mum deba pvenit pvenit
quos iacentes et pvenit et
tetigit manu eius et dñm
et pvenit et surrexit et mte
pvenit eis. Hoc qm sit i. plev
quid vel ante quid no pvenit
matheus. No em plev qd narra-
plev et plev pvenit est intelli-
ga. in mte qd iste hie repen-
nisse intelligi qd plev pvenit
Nam id hie accessit narrat anteq

illud de leproso indato tunc orat
 qd p[er] simone[m] habuit in monte
 de p[er] ip[s]e tacuit vide[re] m[er]ito
 se. Itaq[ue] et lucas p[er] qd factum
 narrat. De o[mn]i p[er] p[er] qd
 et matheus ante simone[m] eaz
 ipe quez p[er] ip[s]e m[er]ito potest
 id[em] vidi quez d[icitur] habuit in m[er]ito
 matheus. Quid aut[em] m[er]ito quid
 quo loco ponat p[er] qd ex ordine
 m[er]ito p[er] qd qd omni[m]u[m] reor
 p[er] qd p[er] qd factum ante ponat
 d[icitur] in n[on] adu[er]ent[ur] eade[m] v[er]o
 alia narrat nec p[er] n[on] alii
 p[er] qd in m[er]ito p[er] qd est
 quib[us] op[er]e fidei qd res op[er]e
 tas quo quib[us] ordine reor
 Quid em[?] p[er] p[er] p[er] ne domi
 venat in m[er]ito n[on] est ut uolu
 m[er]o sed ut datur factum p[er] qd
 est qd v[er]o quib[us] eaz[em] eo se
 ordine credit de[be]re narra
 re quo noluit deus ea ip[s]a
 qd narrabat eius recordat[ur]
 p[er] qd in eis duntaxat reor
 quib[us] v[er]o o[mn]i p[er] ille p[er]
 ille p[er] m[er]ito m[er]ito aut[em] p[er] qd
 v[er]o qd eaz[em] d[icitur] aut[em] p[er] qd
 duodecim p[er] v[er]o p[er] qd v[er]o
 et id[em] m[er]ito qd p[er] qd lib[er]
 os m[er]ito m[er]ito aut[em] m[er]ito
 ne collorato[m] m[er]ito quid
 p[er] qd p[er] qd d[icitur] qd et
 reor d[icitur] p[er] qd d[icitur] p[er] qd nar
 ratoz suaz narrat ordina[m] p[er]
 se[m]it[ur] quib[us] p[er] diligencia quib[us]
 m[er]ito d[icitur] adu[er]ent[ur] p[er] qd in
 venie. hoc tunc n[on] est quib[us]
 op[er]e m[er]ito qd m[er]ito p[er] qd
 et demostre[re] eaz[em] neq[ue] p[er] qd neq[ue]
 m[er]ito se repugnat quib[us] ordine
 vel ead[em] res vel alias p[er] qd
 d[icitur] qd xpi p[er] qd eaz[em]
 potuit voluit narra[re] Quare
 v[er]o o[mn]i p[er] n[on] appet m[er]ito
 n[on] m[er]ito d[icitur] qd quib[us] narra[re]
 ordina[m] quib[us] eaz[em] tunc
 v[er]o aut appet p[er] qd n[on]it qd
 p[er] qd aut alii repugnat vide[re]
 v[er]o qd p[er] qd et denotandum

**Item Quod de vespe curato in
 firmis et v[er]o transfectum Cap**
Equitur go m[er]ito eaz[em] d[icitur]
 vespe aut[em] sabbat[um] factum d[icitur]
 letur ei multos demonia ha
 bere habetes et eiebat p[er] v[er]o
 et o[mn]i male habetes curat ut ad
 imple[re] qd d[icitur] est p[er] qd
 p[er] qd d[icitur] d[icitur] p[er] qd m[er]ito
 m[er]ito accepit et egrotaciones p[er]
 tant[um] hoc ad eaz[em] d[icitur] tunc
 p[er] qd factum m[er]ito ad quib[us] v[er]
 p[er] qd aut factum d[icitur] et matheus ad
 de ip[s]a factum p[er] qd sanata d[icitur]
 et m[er]ito p[er] qd d[icitur] hoc id[em] subiecit
 vespe aut[em] factum ad o[mn]i[m]u[m] p[er] qd af
 fectabant ad eaz[em] o[mn]i male habete
 tas et eaz[em] o[mn]i[m]u[m] qd qd
 ad ianuam et curant multos qd v[er]
 xabat[ur] a v[er]o laqueoib[us] et de
 monia m[er]ito eiebat et n[on] p[er]
 bat ea loq[ue] qd p[er] qd eaz[em] d[icitur]
 red valde surgens qd p[er] qd est et
 ab[er]t in d[icitur] locu[m] vide[re] qd ordi
 nez tenuisse matheus p[er] p[er]
 p[er] qd qd d[icitur] est. vespe aut[em]
 factum. Deinde d[icitur] et d[icitur]
 valde surgens. Quis n[on] illud uat
 sit vel d[icitur] vespe aut[em] factum
 d[icitur] v[er]o ampe nec in d[icitur]
 d[icitur] et eaz[em] nocte d[icitur]
 tunc v[er]o v[er]o p[er] qd hoc v[er]o
 gestaz p[er] qd d[icitur] d[icitur]
 p[er] qd lucas v[er]o ad de factum p[er]
 d[icitur] narra[re] n[on] ait ip[s]e vespe au
 ter factum qd tunc qd id[em] p[er] qd
 adu[er]ent[ur] d[icitur] d[icitur] p[er] qd o[mn]
 d[icitur] os qui habebat infirmitas
 v[er]o laqueoib[us] d[icitur] illos
 ad eaz[em] p[er] qd ille p[er] qd m[er]ito
 imponens adu[er]ent[ur] eos p[er] qd
 demonia a m[er]ito reauia et d[icitur]
 na qd tu es filius dei et m[er]ito
 n[on] p[er] qd ea loq[ue] qd p[er] qd
 ann[us] esse p[er] qd factum aut[em] die
 egressus erat in d[icitur] locu[m] et
 d[icitur] vide[re] ann[us] p[er] qd ordiem
 p[er] qd qd d[icitur] quib[us] qd p[er] qd
 d[icitur] matheus aut[em] qui n[on]
 vide[re] n[on] ordine quo p[er] qd
 qd quo p[er] qd est reor

hoc de foris petri commemorasse
propter quod narrat quid ipse die
factum esse vespere scilicet sit. Nam vespere
narrat dicens quod ita narrat
videns autem istud turbas multas
se inquit ire suspexit. Nam hoc ad
est et non illud quod matheus et lu-
cas ostendunt quoniam per vespem dilu-
tem ponit. Ad ergo hoc dicitur
est videns istud turbas multas
etiam se inquit ire suspexit aliud
enim recordatur in hoc quod debet
accipere quod die quodammodo videtur
istud turbas multas tunc se inquit
ire transiitum sequitur. *Verum duo de eorum more sequar*
te vnde de lecta de duobus

Onde quod subiungit et acci-
dens vnde facta aut illi
arguit sequar te quoniam
ieris tunc ad illud. *Verum*
aut. Dimittite mortuos sepelire
mortuos. hoc scilicet narrat et
lucas sed ille per plura nec ipse
sane expresse ordine tunc si re-
cordatur modo. Verum quod prius
dimittit an quod postea. Unde factum
quod sunt ea que scilicet. *Verum*
pauca innotum est. Ita enim dicit
factum est aut ambulatio illis
in via dicit quidam ad illud sequi
te quoniam ieris. Et respondit ei
propterea eadem que matheus
commemoravit. Ad autem dicit matheus
tunc illud gestum esse quod inquit
ut venter transiret. *Lucas vero*
ambulatio illis in via non est
gestum quia via tunc ambulatio
habet ut venient ad finem et de
illo qui petit primo sepelire patrem
suum matheus et lucas. *Primo*
quod scilicet. Ad enim matheus primo
enim ista posuit. hoc per primum
suum petente et deum dicit dicit
ter sequere me. lucas autem primo
dicit petente sequere me et deinde
illud quod potente ad finem innotum
innotum commemoravit. lucas et
aliud dicit ipse sequar te dicit
per primo petente me remittente
hoc que deum mee sunt. De
quo tacet matheus innotum. *Primo*
lucas in aliud preterit non illud
quod ordines tunc sequere. post

hoc autem inquit signat dicit et
alios exen. post hoc quid ma-
nifeste per quod tunc innotum. per
hoc factum illud scilicet illud dicitur
non apparet in ipso tunc innotum.
lo sit quod deinceps tunc subiungit
matheus. Nam idem matheus
ordines tunc ad hoc ita narrans
Verum in detinuitur maris
et de legione sequitur cap.

Hic ascendente eo in nauem
ceteri secuti sunt eum dicit
pauli tunc per eam motus
magnus factus est in mari tunc
ad hoc autem et venit in civitate
suam. Ita duo facta ostendunt
quod narrat matheus de tranqui-
lato mari. postea quod vento impa-
uit istud a sompno excitavit et
de illis qui habebat semper de
monio iurisperit nauticus. *Primo*
iurisperit agobant murgi de finem
dicit narrans matheus et lucas
vnde de hoc dicit sunt ab alio at
alio quedam sunt non tunc alie vel
ut illud quod dicit eum dicit ipse
matheus quod timidi estis. *Verum*
sed habetis fidem et illud peritiam
velut granum sinapis. hoc ergo
et ille ait modice fidei. lucas
autem vbi est fides ista et totum
quod dicit potuit. *Primo* tunc
di estis vbi est ista modice si-
dei. Unde aliud quod aliud ille
commemoravit. Et illud quod excitates
eum dicit matheus sic de-
um saluam nos primo. *Primo*
migi non ad te perit quod primo
lucas. *Primo* peritiam primo. vna ca-
dem quod scilicet est. excitantes domum
nocturnum quod saluam nos primo est que-
re quid hoc potuit ipse sit dicit
que enim aliquid hoc tunc dicit
sunt alia ista que nullus enim
commemoravit tunc vultus ad
eandem sine ista quid ad res
innotum quod et hoc peritiam
ut peritiam tunc sunt excitantes
sunt oia her aliud ab alio dicit
Primo quod peritiam tempore di-
rectum in matheus qualis est hoc
quia venti et mare obediunt
et dicitur innotum quod putat
est iste quia venti et mare obedi-
unt ei. *Primo* lucas tunc venti

impat et mai et obedunt ei qd
no videat vna esse finis tantu
der em pique xiles quiputae
est iste et qualis est dicit et ubi no
est impat xique osequit intelligi
qd impati no obedir ad vero
matheus dr duos fuisse qui legi
onez illaz demonu pariebat quaz
que in porcos ire pmissa gag
aut et elias xii comorant nitegare
xiii eoz fuisse pome aliaua tea
rioris et famofioris quoz regio
illa maxie dolebat (Et pzo tunc
salute penum fatagebat qd volentes
figurae duo eoz solu comorand
inducant indicant De qd fcti
huius fama laus prelati qd fra
grauat. Res qd vba demonu di
uerse ad ewan ho dnta fuit haber
aliquis sumpu in vel ad vna
redigi finis vel oia dda put
mpti nec qd pualit apud ma
trem apud alios aut singuliter
loquitur in et ipi narrant q intro
gatus quid vocat legione se ef
se vidit et q milia essent demo
nia. Res qd matheus dr an mo
ter fuisse gregez porcoz Lucas
aut in mote dnuqaz repugnat
Brex em porcoz tar magis
fuit ut aliq eius esset in mo
te aliq ita monter Erant em
duo milia porcoz sic matheus de
lucas expressit sequitur ultra
Lex In de palitico sanato cap

Hinc ergo sequitur matheus
ad totu finis ordiem at
ita narracoz qterit et aspe
rit in nauram misset et ve
in tim ter fuit Et eae offebant
et palitico iacenter in lecto zc
ad illud qd ait videntes aut
turse timuerunt et glorificabant
dm qui dedit potatem talis hor
lone De qd palitico dixit et
matheus et lucas dr aut ergo
matheus dr dnm dixisse Confi
de fili remittit tibi pda tua
lucas aut no dixit fili p homo
Ad finis dnu expulso infirmaz
valet qd homo dimittet pda

qui ager ipso qd ad eat no posset
dixi no pdaui tibi et fuit tot ille
qm homo dimittet intelligit
denu. matheus aut dr dicit qd
et matheus qd no dr Confide
qd dimittit tibi pda tua fili
A qd de fili dimittit tibi pda qd
aut quozqz idoz ordine q quu
enti. Tunc pme pda monz qd de
isto palitico matheus ita narrat
Et ascedens in nauram misset
et ret in tim ter fuit et eae offe
bant ei palitico iacenter in lecto
matheus aut no hoc in dnu ti
uite dicit fcti qd vtiqz nazareth
voca. qd capharnaum qd na nar
rat Et ite x ret capharnaum
pda dno et auditu est qm d
mo est et exanuit michi naur
no taper neqz ad iannaz et loque
ba eis idu et venit fctes ad
illud palitico qui a quoz porta
ba et ad no possent offerre
ad illi pre tda mdaueat tedi
ubi eat et patefueres pmi
serunt gradam in quo iacebat
Tunc vidisset aut idus fides
illor zc lucas at no comorant
quo in loco fcti sit si ita dicit
Et fcti est in vna dicit et ipse
sedebat docens et eant pdaipen
sedentes et legis doctores q vene
runt ex dnu castello ballea et
Iudea et vnu et vnu eat domi
ad saluadu os Et eae vti porta
tes in lecto fctes qui eat palit
ico et quibant eu mpre et po
ne ante eu et no mngnetes
qua pte eu mprent p tda asce
dunt sup tedi et ptegulas p
miserunt eu idu cum lecto in
mediu ante illu duoz fidem
et vidit dixit qd remittit tibi
pda zc Remanet qd qd in mat
thi qd matheus ita pda tag
in tim ter dnu fcti qd matheus
aut in mat capharnaum que
difficilis puenit si matheus
eatz nazareth noiaet zc vnu
qd no potuit ipa galilea dca ti
uitas expd qm in galilea erat
nazareth sicut vnu pda regm
in tot tim ter qd fcti dca fona

ciuitas. Comq; in tot gentibus
constituta sit ciuitas. De qua
scriptum est. Hierosolyma dicitur
de te ciuitas dei. Et in ipso por-
tibus dei in tot ciuitatibus habi-
tans. eam una domo dicitur sit
domus ipse. quibus dubitauit in
ciuitate sua hoc fecisse iam
id qd fecit in ciuitate Caperna-
na. ciuitate Galilee. quo tunc
fietando redigat de regione
Gazaferoz. ut venies in Gali-
lea. tunc dicit venies in ci-
uitate. in qua sua in quo
tunc esset opido Galilee. Re-
stim qd et ipse Capernaum
ita extellebat in Galilea ut ta-
q; metropolis habet. et si pr-
mo no erat acripe ciuitas. sed
vel ipse Galilea in qua erat
Nazareth vel ipse Capernaum
que sit caput Galilee ciuitati-
bus. emulabat dicit qd matheus
premississe que gesta sunt. p-
qua quaz venit iam in ciuitate suaz
hoc venies Capernaum et hoc
aduenisse de sanato palitro. Si-
cut in libro ita facit p-
tine media tunc qd que sequa-
qd sine vlla p-
finitate subiungit sequit-
xxx in deuotione mathe

Hic ergo sequit mathe-
us dno et fecit cum
hissus inde ignis. Vidit
hanc p-
tine in the. lones ma-
theus noie et ait. Ite seque-
me et surgens p-
matheus ita narrat eundem eam
ipse ordines tunc p-
tine p-
ad mare et ad turba veniet
ad eum et dicebat eos et ad
p-
benter ad the. lones et ait
illi seque me et surgens p-
tus est eum. Quia hic rep-
uat ipse est em matheus qui
et leui. Lucas et p-
palitro sanato ita subiungit
et p-
no noie. leui ad the. lones

et ait illi seque me et relin-
quens surgens p-
aut p-
zere dando matheus comorat
qd vtiq; ante illud p-
in monte credens est vocatus esse
matheus. In eo quippe mote lu-
tas hic comorat dno. In ipso
xmis discipulis electos quos et
aplos nominauit sequitur. Al-
xxx in deuotione mathe

Sequitur itaq; matheus et
dicit et stim est discipu-
bente eo in domo. Hic
multi publicani et p-
res venies discubebat ad illud
et d-
p-
ait. Sed vnu nomen in v-
nouas et ambo q-
matheus no exp-
mo discubebat illud in publica-
nis et p-
dei no hoc ex ordine p-
se. Sed ad alio tpe stim est zere.
datus in p-
Lucas qui qd vno p-
manifestant in domo leui. Hoc
est matheus discubuisse illud et
d-
em mare qd idem dicit eundem or-
dines suans et stim est ad a-
bet in domo illud multi publicani
et p-
stim ergo dicit in domo illud p-
v-
leui. Sic et lucas ad d-
ait illi seque me et relin-
surgens p-
leui et fecit ei p-
leui in domo sua et erat turba
multi publicanos et alios q-
illas erat discubentes manifestu
itaq; in tunc homo ista gerebat
Iam ipse ita zere d-
a dno d-
omne isti tres et-
matheus videt in p-
dicebant discipulis suis quare
ad publicanos et p-
tat magis et et-
et ait et matheus. quare in pu-
blis et p-
discubant

miror ut et sicut iter missus est quod
a mattheo quod iste addidit et sicut
et quod ad rem ad plena sit pma
inimicas per communiter. Eius ali
quid diffinitio hoc videtur omnes
se et immutabant magis per asper
et sicut eorum dicitur ad solos
etiam in publicanis et ptores
madurati et sicut. No utique mag
gusto eorum volens inter et sicut
obus et ipse et discipulis. Alius
et obiectum inimicas non tamen ei
datur. si illis quod de ipso et de illis
atque per. Nam utique et ipse lucas
ita dicit dum audisse non veni
me in istos sed ptores in pnam
quod non eis videtur. i. quod dicit ma
durati et sicut ad ipso maxie
pnter. Preter et mattheus et mar
tus de illo et discipulis et hoc
obiectum esse narravit quod et ad di
scipulis dicitur magis magis ob
iectum quem secundo imitatur
Unde quod pma est et tunc melius
inimicatus quato quibusque vobis
manete vobis narrata. Preter quod
mattheus refert dum audisse
non est opus palentia media
male habetibus. eutes aut disci
te quid est inias nolo et non fac
fiam. Cui enim veni vocare iust
os sed ptores. matheus quod et ut
tas est pene vobis eandem pnam
temerit nisi quod ambo non imo
unt illud ex pperia testium inias
nolo quod faciam. lucas autem non
dixit non veni vocare in istos sed
ptores addidit in pnam. quod ad
explicanda pnam valet ne quis
pnam ptores quodammodo quod ptores
sunt. dicitur arbitrio a ipso cum
ita pnter de egrotis bene mihi
met quid velit deus notando
ptores tam media egrotos utique
et ab imo tam ad egrotum
fieri fiant quod sit pnam. Preter
quod et matheus tunc accessit
ad eum de li. Iohannis dicitur
quod nos et per re ieiunam

frequent dicitur pnter intulit
dus et eandem de li. Iohannis
et per re ieiunantes et pnter
et dicit ei illi. Iuxta de li. Ioh
annis et per re ieiunant
nisi quod ipse iste putat per addidit
se per re ieiunantes quod hoc dicitur
matheus tunc discipulos voca
nis quod dicitur per re ieiunantes
ipso que illos dicitur aptat
tunc legit magis indicat alios quod
dicitur de aliis. i. ieiunantes qui
aderant venisse ad ipsum quod ieiun
nabant discipuli. Iohannis et per
re ieiunantes et quod de illis dicitur
per quod aut veniunt ut de ipso
dicitur de quibus in pnter
et erat discipuli. Iohannis et per
re ieiunantes quod tunc ipse
fuit ieiunantes veniunt illi quod
hoc monuit et dicit ei. Iuxta
discipuli. Iohannis et per re ieiunantes
ieiunantes tunc aut non ieiunantes
tunc lucas et iudeus expressit
ita quod id intimat tunc dicitur
quod eis videtur deus de uocacione
ptoris tam egrotos. Per illi in
dixit ad eum quare de li. Ioh
annis ieiunantes frequent et obsequios
faciunt filius et per re ieiunantes
tunc aut edunt et sicut ergo et hoc fuit et
matheus alios de aliis quod dicitur
se narravit. Unde quod matheus
tunc accessit ad eum de li. Ioh
annis dicitur quod nos et per re ieiunantes
ieiunantes nisi quod et ipse aderat
et omni itati ut quisque potest
et obiectum ergo pma dicitur
loquendi modo. Et tunc a vobis non ali
eno a vobis enim non inimicatus
est. Preter illud de pnter pnter
quia non ieiunabat quod illi tunc
eis sponsus filius in pnter ma
theus et matheus id quod matheus
filius nuptiarum appellat quod re
sponsus quod ad rem magis in pnter
filios quippe nuptiarum non tam
sponsus sed. Iuxta sponsus in pnter
eadem est ergo apertum pma non al
ter adusa. lucas autem non ait
magis per filius sponsus ieiunare
sed magis potest filios sponsus

dum ad illud est sponsus facit
iunias in quo et ipse ad aliud
quodam insinuans tale finem
decreuit appuit. Sic enim intelli
gitur eorum ipso qui loquebatur
fuisse factus et lugentes iun
nacet filii sponsi. Quia ipse est
sponsus oculus et ad aut dicit
maritus elige et anaxi et lu
cas iunias et et hoc e poea
tuo iunias aut no tui luge
dus. Verum illo deo figurat de
tali re iunio dnm conu
qd ptimile p3 ad dicitur
tribulacm. Tot illud alter qd
p3 ad gaudium mentis in sponsalia
suspense atq os et alienare
quodam modo a corporalibus rebus
possidibus filitudibus dno spon
fuisse intelligit de panno nouo
et vno nouo id ostendens qd aia
dus atq carnalibus ita corpus
occupat et ab eo vtem ad
sponsu dicitur et qd iunias
id gignat quas filitudines et
alio duo sunt expectant. Tam
cu factu in pmo est mra esse
quid. Si quid aliud dicit qd aliud
pmitit seu xpi seu re dnm
ad as ead finia no recedunt
ut que forte ab alio po alio no
adipetur sequitur Capem
verum in et filia vici et m
licet in pmo Capem

Sequitur deinde anaxi
ad eum tpm ordinez suauis
et illo loquente ad eos. Ete
princeps vnus accessit
ad eu et adorabat eu dicens
filia mea modo defuncta est et
vtem impone manum sup eam
et vmet et vpp ad illud. Vbi
aut et surrexit puella et exiit
fama hoc in vniuersa. Itaqz lila
dicitur hoc et alio dno anaxi
et lucas. p ad isto ordine iam
recedit. Hec enim et recordat
atq inferit. i. eo loco vbi redit
tristitudo a regione garase
nozo po expulsa et in pmo
pmissa demonia. Itaqz et anaxi
fuit ita quia po illud apud
garasenos facturus et ad de

stendit inquit ius in nauu ruz.
fuo suffrenu gremu turba multa
ad eu ita mare et venit quida
archimagoz panus noie et v
dens eu pducit ad pedes eius et
ac per hoc intelligend est hoc
quid de archimagoz filia factu
tu fustendit ius in nauu ruz
transpetu sed qto post no appa
ret mra em fustet mra et
no esset qd fieri qd modo nar
rant anaxi in gremio domi
sue tamq de alio quippe narra
uit more euangelistar. qd de
se ac domui sue gestum eat
p3 qd factum mrae qd sequi
quas hoc de archimagoz filia
est em ipse grexit tot ipse bpi
tus apte iudic. et gremio nar
rai q sequi factu est qd quid
tu pmo rememdas que de
panno nouo et vno nouo ius
dixit optimo puerat. Hoc illo
loquente ad eos. Ete princeps
vnus accessit. ac per hoc si hoc
illo loquente accessit mra aliud
factu dicitur qd eius mra
est. In narracoe aut anaxi
patet locus id alia mra potu
ezud fuit iaz ostendunt si mra
et lucas cum po narrat apud
garasenos mraem fust ad
narrand de archimagoz fi
lia id sit fust et sic remota
anaxi qui post illas de panno
et vno similitudines hoc gestu
esse demonstrat. Dico. hoc illo
loquente ita quippe no timas
per qd apud garasenos factu
esse narraret. Quomodo fust
mra factu est mra omz redisset
quid expectit illud turba. Erant
em omz expectantes eum et
ete vix vnus cui nom vaizus
et ipse princeps synagoge erat
et cecidit ad pedes ius et dicit
intelligit qd turba quid illa qto
expectat dnm quippe quez redi
turo expectabat qd nec aduenerit
et eae vnus cui nome erat
vaizus no optimo est factum

comprehendit sed prius illud de co-
uinculo pubertatis prout narrat ma-
thaeus tunc rei sic dicitur. Et ut non
possit aliud sciri quod intelligi
in hac quoque narratione quare nunc
opandam suscepit de illa quod
que fuerit sanguis pariter de
est tres et sic sue illa questio
procedat. Neque enim interest ad rei
vitam quod ab alio aliud latum
ab alio dicitur. nec quod maritus dicit
quis tenet vestita mea et lu-
ras quibus me tenet. alii enim dicit
propterea alii propter eandem in reter
sententiam. Nam refutamus dicimus
confundit me. quare ostendit re-
futa mea in in in apto sit
quid velis nunc. At vero ad
arab anathemum archiepiscopus
quod non mortuorum vel non esse
mortuorum vel in reter vite posi-
tar filia sua narrat duo. nunc
se per omnia defuncta. Alii autem
duo mortuorum per eundem non dicit
in mortuorum vel propterea adeo ut dicit
venisse pro ea qui mortuorum nunc
arab. Et ob hoc iam non debere
verum in reter tunc sic veniet ut
manu imponendo. hoc non fuerit
non ut qui posset mortuorum susci-
tare ostendit est ne repugnat
videat et intelligitur brevis causa
anathemum hoc potius dicit voluisse
rogatum esse dicit facit quod cum
fuerit manifestum est per mortuorum
suscipit. Attendit enim non vera pa-
ris de filia sua quod est potissimum
voluit et tunc vera possunt alii
voluntas erat. Ita enim deservit
ut potius ea vellet remittere
non credi credens minus esse pos-
se inveniri quare mortuorum vel
quod duo itaque posuerit quod si
erat pariter anathemum aut quid
voluit atque rogavit. Utroque expe-
ditum est a domino ut vel mortuorum
vel saluam faceret vel mortuorum su-
sciperet quod in nunc anathemum
totum brevis dicit hoc insinuat

prius rogaretur dicitur. Et quod
et ipse certum est quod noluit et
ipsum fecisse dicitur. Illi duo vel
quicquid eorum prius ipsum tunc
mortuorum dicitur quod in domo re-
miserit dicitur ut iam non re-
xaret. id est quod puella mortua
fuit repugnaret eius cogita-
tioni. Ita que posuit anathemum
tunc vero et aliud fuit nunc
autibus et propter hoc ne iam
nunc veniet non legitur quod ille
ostendit ac per hoc et illud
quod ei dicitur aut noli timere
crede tunc et salua est non dis-
fidenter respondit sed credens
robustus confirmavit. Talis
quippe nullo fides erat qualis
et in illo qui ait credo domine
adiuvam meam incredulitatem
tunc tu ita fuit per quem et non
dominos voluit per non quod
rem plene utilissimam dicitur
et per nunc nunc in reter
tunc non debet inspicere nisi re-
luctetur tunc debeat oia fuisse
nec mentari quare si alio
tunc dicit quod ille noluit tunc
vera non dicit ne in reter autem
autem brevis quodammodo apertum
putent legendum esse in reter
tunc utroque non in reter tunc per
in factum oibus signis alio non
sit ipse animus moriendum. Sed
aut non nulli codices habent in
anathemum. Non enim mortua est
nunc per dormit tunc ea anathemum
et luctus in annis puella
fuisse testem nunc quod habet
more locutus esse anathemum. Nam
et alio scriptum locum hoc invenit
non ea tunc qui in reter passe
facit. per omnia felas in reter si
tunc de ipa ama scriptum est in reter.
mat ea in in reter. Et illud
in reter annis. Veri in reter
sto dicit in reter que nunc
tunc in reter. in reter ne in reter
fiant. Quia locutus est paulus
ipsum ipsum ait sciri et in reter

Deus Unus Deus Quotiens

Sequitur in argenteo et de
et triseinte inde ibi et
seruit sunt cum duo cen
teantes et duces arse
re no fari fili dauid x^o v^o p^o
ibi fuit. Phaisey aut dicebat
in pncipe demonioz eut demo
nia hoc de duobus ter et de
multo demonio solus mathieus
pmit. Illi cum duo dea de
bimus et glo narrant no
fuit isti si tny simile fatu of
ita et si ipse mathieus no co
uimus facti memisi possi pu
tai hoc quid nunc narrat di
tnd fuisse etia ab aliis duob
qd comedare memorie dili
gent debem⁹ quedaz facta
glia qd pbat tu idem ipse ex
vtrqz comecrat et si quada
talia pncipula apud singule
moneuimus at in eis dnu
qd sequi no possit dicit no
bis no hoc esse fatu si aliu
silo vel similitet facimus.

leem De meeste uren er de

p[re]s[ent]ia m[ag]ist[ri] d[omi]ni p[ro]p[ri]et[ar]i
 eod[em] m[ag]ist[ri] s[er]u[ant]ur.

me demerps nō ap-
 ordo rerū gestarū. Ita
 pā qer duo sēra de
 breas et aruto demo-
 sta sequit et tūibat iō am-
 tates de et castella docere
 in pōnagogi eoz. et pōitae
 ex m legm et māne omien
 langwodez et omiez infirm-
 tatez. Videns aut turdis mis-
 tus est eis quia erat rex
 ti et iacetes sicut oues nō g-
 bentes pastorez. Tunc d dī-
 pulis suis messis quid mlti-
 opax aut palus rogare e-
 q dnm messis ut ipstat
 opaxios in messē suā & c-
 rotrato pū de eis suis sedu-
 illis pletem spū mudoz
 et pfer ad illud ubi aut pū

duo vos non potest inquit de suis
 in hoc loco tota huc memoria
 multa mouit discipulos suos Sed
 utique enim ex ordine mattheus sub
 iungit. An ei recordatio sua max
 zandi non fuit sicut datus est appa
 ret. Huc locum breuiter videtur
 perscrutasse ananias et enim sic
 ingressus est et cumbat castel
 la indutis doctis et quocumque
 et cepit illos mittere singulos et
 dabat illis potates secundum indige
 ntiam ipsorum ad illud ubi aut exanti
 te patuerunt de pedibus vestris in te
 secundum illis Sed antequam narrat
 narret ananias per resuscitator
 filius archiepiscopi magistri laudis narra
 uit ubi dominum in patria sua
 morabatur. Unde ei est tanta sapi
 entia et virtutes cum eis conuoluto
 noissent. Sed ananias per dominum
 conuoluto ista de loco per et per de
 multa comederat. Itaque interuen
 est utroque hoc quod agitur in eius
 patria ananias obmissum reuo
 catus. An ananias recordatio au
 terepit. Unde nam eorum ordine
 rei gestis et quibus recordationis
 suis tenuerit. Lucas autem quod per
 resuscitator. Alie Vairi subiungit
 Huc locum de potate et ammonitio
 discipulorum tamen breuiter sane quod ananias
 tunc. Neque ipse ita ut hoc sequi
 et in reo gestis ordine appa
 reat. In omnibus ergo discipulorum
 Lucas qui eos alio nomine nominat
 cum prius eligunt in monte a
 mattheo non discrepat ubi nomen
 inde Iacobi quod matheus (Ia
 deum appellat. Non nulli autem
 indices habet labium. Unde
 aut iniquas prohibuit duos
 vel tribus nominibus non vnde quod
 inter vocum solent idem quod
 idem matheus et Lucas comen
 tauerunt diuersis dominum de eis
 ut non purgarerentur. cum dicit
 matheus et precepit eis ne quid
 tollerent in via nisi rogamus et
 sequi et ipse non perdat. Itaque non
 panem neque in zona est ut ostendat

in eodem loco vbi narratur suam
in quo et illorum qui dixerunt vixisse
fenda: vnde ita vultur: ut intelligi
has sub alia significatio datur vixisse
que in maiori fenda est et scilicet
alia illarum que in maiori et lu-
tam non esse ferenda: sicut sub
alia significatio intelligitur tempta-
tio de qua datur est Deus nemini
neque temptat et sub alia de qua
datur est temptat nos dicitur deus
non ut faciat si diligit eum. Illa
seductio est hec pericula dicitur
iudicium alii accipit de quo datur
est qui suscitatur in ratione vite
qui malefecerunt in ratione iudicii
et alii de quo datur est iudicia
me deus et disterne talia mea
de gente non facit. Tunc enim iudi-
cium dampnatoris est hoc dicitur
et multa alia sunt ista que non
habent vnam significatio: sed omnes
loco agnuntur posita. Quia modo
intelligitur: et aliquid ad expositionem
datur: nunc est ut est illud. Nolite
vixisse effici sibi: sed malicia pro
li estote et sensibus perfecti. Iste
hec enim dicitur causa ista dicitur
ut nolite esse pueri sed estote pueri
Et illud si quis putat se sapienter
esse in uobis in hoc ista pueri fiat
ut sit sapiens. Tunc enim aliquid dicitur
quod non sit sapiens ut sit sapiens
Iste autem rursus ita dicitur: ut ex
cantu inquitur ut est ad aut
ad balatas mouet oves vnde por-
tate et sit adimplebitur legem vbi
tunc enim putat se esse aliquid
tunc iudicium sit seipsum seductus. Spiritus
autem perit suum vniuersumque et tunc
in seipso deum habet et non in
alio. Vniuersumque enim quousque
portabit in onere non sub istis
significationibus accipio. Proinde
dubio putabis enim sibi in loco
de esse quod et in vna senten-
tia nunc posuit vbi dicitur ad pau-
lo autem dicitur aliter alius onera
portare. Postea dicitur Vniuersumque
perit omnes portabit sed alia sunt

onera portanda infinita alia
reddenda domo deo de amens
vixisse. Tunc enim sibi sustinenda
quintantur. Hoc vbi ad vno quod por-
tantur. Ita et vixisse intelligitur
spualiter de qua dicitur apertus in
longa vixisse ad uos et corporales
quod vixisse ad equum suum ad aliquid
aliud fuit opus fuit ut interum
omittat et alias quod non signi-
ficatio significatio. Vixisse pro datur
prendit est a dno apertus datur
vixisse et nec vixisse ferrent et ut
non nisi vixisse ferrent. Tunc enim
in maiori dicitur eis nolite
portare aurum neque argentum neque
peram in vobis vixisse non peram
in via neque duas tunicas neque cal-
ciamenta. Tunc vixisse quoniam subiectus
vixisse est enim datur abo suo
vixisse patet vixisse eis hec pos-
sederat ac ferre aperuit non quoniam
non fuit sustentationem huius vite
quia eos mittebat ut eis hec
debet mittere ab illis vixisse quibus
vixisse reddendis annuarent tunc
sustentationem militibus tunc fructus
vine plantationibus tunc latus gregis
pastoribus. Vnde paulus dicitur
militat sine stipendio vixisse
plantat vineam et de fructu eius
non edat. Tunc pastor gregis et
de latus gregis non papat. Tunc enim
loquebatur de eis dicitur que nuda
sunt portationibus vixisse. Vnde pau-
lo dicitur et si nos vobis spualia se-
minamus magis est si nuda carnalia se-
minamus. Si aliquid portat nuda pri-
cipue nonne magis nos si non datur
sunt hic portat. Vnde apertus quod non
ita preposse datur tantum vixisse
vixisse alius non debeant quare
vixisse vixisse quibus annuarent
vixisse. Alioquin aliter hec precepta se-
rius apertus qui in iurum de manu
suam laborantem frangebat ne cui
quod gratus esset sed portat dedit
in qua parent ista debet. Tunc autem
a dno aliquid impat nisi fiat modesti
enae culpa est. Tunc autem vixisse datur
vixisse tunc non vixisse et tunc de suo
iure recedere. Hec ergo datur

no de pueris
et pueris

loquens de apulis id agebat
 quippe apulis paulo post apulis
 ita exprobat. Resat qui qui in
 tempore opant que de tempore
 sunt exultant qui alia deputant
 de alia optant. Sic et dicit
 ordinant. Hic qui exim amant
 aut de eis vult. Ego autem ego
 nullo usque sum cum et sic et
 ita dum ordinasse se aut usque
 non esse. Vixi dicit potius dicit
 non impossibile sumentis natus. Et
 ergo ordinans dicit quod non ordi-
 nasse dicit apulis qui erant am-
 nant de eis vult. Illa apulis
 loquebat ut semini non possident
 neque portarent hunc vult natus
 neque nequa neque minima. Ideo
 posuit neque vixit ostendens a fide
 libus suis debet oia mistic
 suis nulla superflua requiritibus
 Sic per hoc addendo. Signus est
 enim operum mercede sua prout
 apulis et illustrat. Unde et quod
 debet oia loquens. Hanc ergo pta-
 tem vixit noie signavit ad dicit
 neque tollent in vult nisi vixit tui
 potuit enim sic breuit dicit tui
 natus vixit ferat nec vixit
 nisi vixit tui. Et id quod dicit
 est nec vixit intelligat nec
 minimas quid. Sed quod vero adin-
 tum est nisi vixit tui intelligat
 quia per potest a dno accepta
 que vixit noie signata est. Et
 que non potest non deest. Vixit
 ergo dicit dicit. Quia non pta-
 tem ex vixit tui putat id
 qui vixit sub alia significat
 postea tollenda dicit ei quod vixit
 quod vixit alud significat non
 tollenda dicit esse vixit. Sed
 ius xone reddita non putat sic
 et calpameta ad dicit. Hanc in
 via non esse portada tui per
 bet. quia ideo portada putant
 ne desunt. Hic et de duabus
 tui intelligendum est ne quis
 ego pter tui est induta. Ali-
 az putado optet portat pollicetur
 ne opus esset ad ex illa pte pos-
 set accipe. Hinc de azazus dicens

calcia eos sandalis vel solas. Ali-
 quid hanc calpameta mistic pta-
 habe amonet ut pes neque tui
 sit neque nudus ad tui. Vixit oculi
 te et tui nec tui tui in
 vixit. Et quod non portat nec debet
 duas tui sed exp pte indui
 ptebet. Dicit ne mistic. Dicit
 huc tui quid eos mouet non
 dupli si impet ambulat. Hanc
 dicit oia dicit mistic dubit
 dicit est. Pta tui pta figurat
 sed ex alia tui alia tui in
 ferunt pte tui. Eadem xps
 vel duos vel tres eos quos
 vel omis quos posuisse. Vixit
 sic tui oia esse pte que
 ab illo seu dicta seu facta sunt
 pte tui aut putat non potius
 se tui in vixit pte quidam
 figurat quidam pte pone. Et
 tui eius mistic et vixit quod
 hanc tui mistic tui
 potest enim tui ut vixit alud dicit
 quod amio tui oia quod mo-
 uet tui tui quid facit
 dicit et vixit alud pte figurat
 dicit tui alud pte figurat
 dicit tui putat tui xps tui
 nec quod optet mistic ledere ne
 sed amonere pte mistic ali-
 is ad alud pte tui tui
 tui mistic tui que alud dicit
 ne forte pte tui oia ad ex alio
 eis non quod alud alud quod
 huc putat esse tui ad intel-
 lige debet tui alud dicit quod
 alud dicit erat. Nec tui de dicit
 vixit et de facta pte debere
 tui enim ptebet. Hic dicit tui
 tui ad de tui calpameta. Hic
 eis dicit non credit tui tui quod
 tui flet non potuisse nemo quid
 sacrege natiui est. Sequitur
 xxxi. **Suo de tui in vixit**
 sequitur dicit tui et dicit
 et tui est tui oia sumat
 tui pte tui dicit tui
 huc tui tui tui tui
 tui et ptebet tui tui
 tui. Sed alud tui ad audire in
 tui opa xpi mittens duos

de discipulis suis. Aut illi. Tu es
 pater qui ventus es an alius expectas
 et usque ad id ubi ait. Et iustificata
 est sapia a filijs suis. Huc tamen loquens
 de iohanne baptista quod misit ad
 ihm. et magister infum accepit
 illi quos misit. et quicquid per eos
 ab ipso de iohanne dicit dicit
 inponit et lucas non addit ulla or-
 dine per quos per ordinem teneat id ap-
 pareret sequitur. **Capitulum vltimu**
xxv. Duo exprobrationem timentu
id sequitur. Matheus et dicit

Sequitur matheus et dicit
 inquit exprobrat timentibus
 in quibus facit sunt plume
 virtutes eius quia non essent
 pueri et usque ad id ubi ait. Et
 bodomoro remissus est in die in
 dicit quaz tibi et ar comecoratu
 tas qm mato mudoz pmon domi
 enaz. Et ex ipso ore quingez in
 magis vide ipse hoc ordine illa
 comecorare que adno ddu sunt
 anathemus aut sue recordatione
 ordine tenuisse. Aut si illud quod
 idem anathemus ait. Tunc rexit
 exprobrare timentibus sic accipies
 putat ut putio ipm temporis
 noluisse trecta exome in eo quod
 est. Tunc no aut ipm tempus
 aliquo lacus quo hoc mltia ge-
 bant et dicebant. Siquis hoc cre-
 dit et trectat hoc esse bis ddu
 et em aut rem erom mventa-
 tur quedaz que bis dicit duo
 put apnt omz. Lucar deno tol-
 lenda vera in via et filie retis
 duobus locis ddu adno mvent
 ad mru si et aliquid aliud
 bis ddu singulat a pmlis eod
 ordine quo ddu est et ideo diuis
 ordo apper in singulis quia et
 tunc illi qm de comecorat ddu est
 xxv. **Duo. Comecorat tibi pater teli**

Sequitur matheus. Tu il-
 lo tpe. Tndens id dicit
 Comecorat tibi pater teli
 et de quia ab ipso dicit

Sed apertibus et prudentibus
 et usque ad id ubi ait. Tunc
 em men suane est et omni men
 leue. Quis loca et lucas memi-
 nit sed ex pre. No em dicit ipse
 Venite ad me os qui laborat
 et alia que sequunt. Semel autem
 ar ddu a dno. Et lucas no tom
 quod ddu est comecorasse credibi-
 le est. anathemus enim dicit. Tu
 illo tpe tndens idus dicit. Do-
 stea quaz exprobrant timentibus
 lucas aut per illaz exprobrat au-
 tant inponit quedaz no tam mul-
 ta az. Hec ea subiungit. Tu illa
 hoc exultant spu scto et dicit
 unde etia si anathemus in illo tpe
 dicit. si in ipa hora ta pauca
 inponit lucas in medio mer-
 eadem hora ddu no absurde videat
 xxv. **in tunc ddu dominu**
per pata. Capitulum sequitur

Sequitur matheus et dicit
 in illo tpe abot idus
 passio pata. Discipuli
 aut etis esurientes
 repperunt velle spiritus et madu-
 et usque ad id ubi ait. Domi-
 est em filius hois et passati
 hoc quod sine vlla repugnante que-
 stione comecor et a marco et a
 lucas. Et illi id ddu in illo tpe
 unde fortassis magis anathemus
 rei geste hoc ordine tenuit. Nec
 aut recordatione sue in lacus acci-
 pias quod ddu est in illo tpe in
 in quo hoc mltia et diuisa gedant
 xxv. **in. Azidaz manu. Iana**
tam sequitur. Capitulum.

Sequitur ergo anathemus ita
 narrans. Et tunc inde tunc
 ipse venit in synagogam
 et ex eae hoc manu
 huc aridam et usque ad id ubi ait
 et restituta est sancti sicut alia
 De isto sanato qm manu habe-
 bat aridam et anathemus et lucas
 no tacent. Possit aut putari
 eo die fitu et de ipso et de ipso
 sanato qm passum et hoc comecor-
 ratu ubi lucas apripser alio

sabbato factum esse de sancte corde
manus. Proinde quod aut natus
et tunc inde transisset venit in sy-
nagogam eorum non quod venit
nisi quod tunc inde transisset sed per
quod dies in synagoga eorum
venit postquam a sagere illa fuit.
Et An recto quod quod quod
illuc uter non expressum est. Ac
per or locus dicit narratores lu-
te qui dicit alio sabbato quing
manu signataz sed per mouet
questio anathemus dicit quod ipse
interrogauit dum si liget sabbato
curare noscetes inuenit dicit
sandi occasionem. Tunc vero illis
de due posuit similitudinem duo
pms est ex vobis qui habet
onem vnam et si recidit her
sabbato in sabbato nonne tenet
et leuabit eam quanto melior
est oue homo ita licet sabbato
beneficere tunc anathemus et lucas
illos potius ad id interrogatos es-
se possidebat licet sabbato bene-
facere an male aniam saluam fac-
tum p dicit Itaque intelligitur est
quod illi duo interrogauit dum si li-
cet sabbato curare. Deinde quod in-
telligens cogitatos eorum additum
anathemus quoniam custodiret co-
stituit in medio illud quod fuerat
pauatus et interrogauit que an-
themus et lucas tunc interrogasse come-
moant. At tunc illis tacentibus
posuisse de oue similitudinem et
breuissime quod liceat sabbato be-
neficere. Postremo transiit ad
tunc ita sic marcus de ostensum
supra recte cordis eorum dicitur
hominem extende manum tuam et
ecce.

**De consilio conuicti
xpus cetera Duo caplin**

Sequitur anathemus ita
querens narratores suam
exercentes aut phariseos
quod illud faciebant ad id
nam quod eum p dicit. Tunc
aut sciens recessit inde et panti-
sus eum mitti et curauit me-
tos eos amos et precepit eis ne

manifestum eum faceret ut adimplet
quod dicitur est per quod faciam primum
dicentes et tunc id quod aut et in nol-
entis gentes sepeliant. Hoc plenus
iste comedat. Tunc duo in alia
preerunt ordines rei geste sane
inde anathemus aliquatulum transiit
qui de eum cognita maligna ob-
adiu su se disponit inde de se
ipse ad mare tunc de his quod et
ad eum turbas conueniunt et sa-
nasse plures. Unde tunc cepit
in alio die quod non quo ordine
sequitur vix apparuit. Tunc ibi
dicit conuenisse ad eum turbas. Do-
tuit enim hoc iam et alio tempore
An ubi de ascendit in montem
quod et lucas vide comedat. Tunc
ipsum est aut in illis diebus egrot
in montem orare. Dicendo enim
in illis diebus satis ostendit non co-
tinuo factum sequitur vltim

De cetero et multo se

Anathemus ergo sequitur et dicit
tunc obsecras est ei demon
habens reus et inuit et pu-
rauit eum ita et loquitur et videt
hoc non isto ordine sed per alia me-
ta lucas comedat et inuitum
et tunc non vixit verum sed non ex
eo quod aliquid tacer de alio dicit
putandum est. Ea enim sequentia
et ipse querit que anathemus
ecce. Duo propter hunc in-
posuit in Beelzebub esse sequi.

Sequitur anathemus dicit
et saepe dicit omnis turba
et dicitur. Tunc quod
est filius dauid. Tunc
sed aut audientes dicunt. Tunc
non erat de monis nisi in Bel-
zebus princeps demoniorum. Tunc
aut sciens cogitatos eorum dicit
eis. Tunc sequitur dicitur con-
se desolabit. Tunc vixit ad aut illud
ubi aut ex vobis tunc iniquitate
vixit et ex vobis tunc quod demum
anathemus per se occasione illius
multi subiecit dicit de illud quod
in Beelzebub erat de monia

suppono quod quo illa narrat
 ordine dicit dñs qd et qd di
 ste debeas per entia excellentia
 fiaz autem no esse mendacem
 si quidam hoc ordine magis
 finonez digresserit quo illa
 a quo precessit ad ipius ordinis
 nil interfit ad rem siue ita sit
 siue ita non sit. Et ad lucas
 producatorez omis domi finonez
 iudicat et adhuc quedam comen
 zat quodam anathemus in finonez
 isto qui est habitus in mote
 que his dicta intelligim⁹ et ibi
 m. f. et hic. Terminato autem
 finone isto in aliud pgit lucas
 in quo ordine itez hōz gestas
 itz fuerit mixtu est. Ita em
 quedit et ad loque⁹ rogant
 eum quidam phariseus itz pra
 dixerat apud se. No aut ait
 ad hoc loque⁹ sed cum loque⁹
 nays si dixeret ad q loque⁹
 nays roget intelligere. Hoc
 ordine no in se fuisse narrata
 verum et ad omnia gesta re
 xl. **De matre xpi. Tres et**
fratribus beatus meposite
sequitur ergo a iustis
 et dicit ad eo loquere
 ad turbas Ecce mater
 eius et fratres stabant for
 ras quentes loqui ei et vesp
 ad illud. Si ait. Quicunq
 em
 sed vocat⁹ prius mei qui
 in celis est. nō meus si soror
 et mī est. Hoc fine dñs to
 sequenter gestum integre dicit
 premisit em ad ad narrandū
 finiret ad eo loquere ad turbas
 quid est aut ad huc nisi illud
 qd loquebat. No em dicit. Et eo
 loquere ad turbas Ecce mater
 eius et fratres qz ad eo loque
 te cum dicit rogit mīgi. Hec lo
 quere que supius indicabat. Nam
 et marcus p illud de. Hic ppe
 ma fons sū quid dñs dicit
 reuertit et venit mōt mater eius

et patres p'termissis quibusdam
que in eodem p'monis textu p'mo-
nis d'm et matheus p'lixius
marco et lucas p'lixius matheus
posuerunt. Lucas aut no d'm
rei geste tenuit ordines p' p'pau
pauit hoc et recordatu autem
narravit. Deniq' hoc sic m't
posuit ut solutu appareat an-
heku et supior et inferioru
p' comedatias quib' quosdam
p'mones vel p'abolae domi-
ni h'c de m're et fratrib' q'
recordatu m'posuit. Venerunt
m'it ad illu mater eius et fra-
tres et no poterat eu adire
p'ze turba no exisset q'd ad
eu venit. Tunc et ad ad
et d'm h'c ut ita loquit' p'm
est aut m'it in vna die et
ip'e ascendit in nauicula et discipu-
li. Et h'c p'pauit ad d'm p'm
est in vna die p'ate indicat
no nate esse ut h'c dies intel-
ligat' in qua h'c gestu est vel
illa que q'to sequit'. Tunc
itaq' habet repugnancia in ore
et duobus q'd matheus de
matre et fratrib' d'm narrat
neq' in v'bis d'm neq' in ip'o
ordine verum gestu
v'bi m'.

**Incipit loquens de nauicula
p'abolae Capitulo**

Sequitur matheus in eo
vel in illo die exiens
ihus de domo sedebat
secus mare et adque-
rate sunt ad eum turbe multe
ita ut in nauicula ascenderet
et ois turba stabat in littore
et locutus est eis multa et p'pauit
ad illud v'bi ait. Ideo omib'
scriba doctus in regno celoz
filius est patrisaltas qui pro-
fert de thezauris suis noua et
v'eta. Post illud q'd narra-
tu est de matre et fratrib'
d'm h'c q'to gestu esse et eu
ordinez matheum in narrato
tenuisse ea res m'nuat quia
in illic t'm'et ita ostendit ut di-
tet. In illo die exiens ihus

de domo sedebat secus mare et ad-
gregate sunt ad eu turbe multe
idm em et in illo die m'p' forte
dies more p'pauit repus signifi-
patis m'nuat aut, h'c sequit' gestu
aut no multa m'poni potuisse
q' mare et matheus elmd' ordinez
tenet. Lucas aut p'pauit id q'd nar-
rat de m're et fratrib' eius in ali-
t'm'et nec eo t'm'et quereonez
aliquaz facit quia h'c ordini re-
pugnac' videat'. P'm q'd h'c
que matheus d'm locutu narra-
uit quoz ad illo d'm'et matheus
et lucas no habent repugnancia
questionez que aut ip'e voluit
dixit multomag' p'me h'c m'p'ia
sunt nec m'p'o ordine q'm ali-
quato d'm'et salus aliud tenet
p'm v'bi gestu p'm recorda-
tione p'me m'p'o q'm vel cui
quisq' adp'etur. Sequit' v'bi
**Incipit loquens de nauicula
p'abolae Capitulo**

Sequitur ergo matheus et
p'm est ad q'sumasser
ihus p'abolae istas tran-
sit in et v'bi in patriam
nar' d'orebat eos in p'pauit
v'bi et v'bi ad illud v'bi ait
et no fuit ibi v'bi m'p'ia
m'p'ia v'bi. A supior fer-
mone p'abolae sic transt' ut
no ostendant q'sequet' ordines
natez. P'p'm q' in arca ab
ip'o p'abolis no in q'd ip'e sed
deius retendens in q'd. Et ita
lucas ostendit narratoz ut ore
dilectus ostendatur q'd esse po-
tius consequenter gestum q'd ip'o
q'muauit aduigil de nauicula
in sua qua dormiebat ihus
et de illo m'p'ia expulso
deniq' ap'it Barasenos q'
duo matheus supior recordens
m'posuit. Tunc ergo que in
patria sua domi dixit vel ei
dita sunt videat' v'bi ad alio
duobus mat'eo et lucas q'ordinez
nam Johanes longe in d'm'et

et dissimilibus narrationibus sue lo-
cis vel dicta esse duo talia vel
eum dixisse comendat quia et
eoco tres cetel meminerunt et nar-
tus quid eadem pie conuenienter
hec qua que anathemus nisi qd dñ
fabru et maze filiu dicit a cui
bus suis dñm no sicut anathemus
faber filiu nec mirandum est ad
utrumqz dici potuit eo qd et fabro
credebant quo fabri filiu lucas
aut eandem rem gestam laus in
dicat et penura ibi comendat. nec
p longe post baptismu et tempta-
tionem eius hoc inferit sine dubio
p occupans qd multis rebus imposi-
tis p ea gestum. Unde qd possit
adverte qd dñm tam magne que
stioni quaz de offi eno dñodada
deo adiuncte suscepim pñm ne
cessariu est non nescientes ad eo
pmississe Aut nescientes quez
ad mod se eade gestaz res habet
Aliu potius ordinez sue recordat
temisse qd dñm eandem me
misse pñm quia lucas autem illud
narrat dñm fuisse Caparn
nam p occupant dñm locu que
misse dñm ubi cives eius et
potentaz erat eius in eo saulebat
et ignobiliter quibz gremmebant
nam hñ em dñm eis dixisse xñqz
dicere nunc medice cura tempus
Quanta audim? facta in Caparn
nam fac et hic in pñia tua cum
in em dñm luce narrationez
misse ad dñm legatum fuisse Ca-
parnam qd quia longu no est
et saluū est et per nam totum
inferm. Unde ad hñ narrandū
et quod venit postea quaz baptiza-
tum et temptatū dñm indicant
ita sequit. Et assumpta omni tempta-
tione dñalus recessit ab illo vñqz
ad tempus et regressus est iheru
inde in vñte spūs in galileam
et fama exor per vñm pñz regio-
nez De illo et ipse doceret in sy-
nagogis eoz et magnificaba-
ad omibz et venit nazareth ubi
erat nutritus et instructus 2m

consuetudinem suaz die sabbati in
synagogam et surrexit lege et
traditus est illi liber pñm pñe
et renouit libro nunc locu vñqz
pñm est spūs dñm sup me pñr
qd vñt me euāgelizae pñu
pñus misit me pñicare captiuos
remissionez et tene vñm dñm
qñqz in remissionem pñicare cum
dñm acceptum et dñm recondit
et cu complexu libo reddidit
mistro et pñit et vñm in synago-
ga oculi eoz intendentibz in eu
cepit aut dicere ad eos quia hoc
impleta est hec pñia in auribus
nostris et omibz testimo illi dñm
et mirabant vñm qñ que pñe de
bant de ore vñm et dicebant
Nomen hic filius est ioseph et
ait illis. Vñqz dñm nunc qñ
filiudicem dñm cura tempus
Quanta audim? facta in Caparn
nam fac et hic in pñia tua
2m dñm pagat totum vñm narra-
tione sue locu. Quid ergo evi-
dentiū qd hoc eum fuisse pñe
occupasse narrandū cu vñqz
magna ab illo in Caparnam
facta fuisse et ipse nouit et ipse
comendat que se no dñm narra-
se vñqz pñt. Re em tñ ab eius
baptismo pñcessus est vt oblitus
pute? no dñm se aliquid comen-
dasse de hñs que in Caparnam
vñm gesta fuerat. modo cepit eu
pñ baptismu aliquid narrare de
dñm sequitur Caputolum
**Item in iheru susceptionem de
iobane sequitur Caputolum**
Sequitur matheus In illo
tempore audiuit herodes
tetaracha famaz iheru et
ait pñm suis hic est
iobannes baptista ipse surrexit
a mortuis et ideo vñtes opant
in eo. anazus hoc idē et eodē
modo dñt pñ non est eodē ordi-
ne. Nam postea quaz dñm pñe
dñm misit dñm eis ne quis in via
ferrent nisi vñgam tñ pñm
eodē quā hñ ab illo terminat est

et hoc subiecit nulla tamen fa-
cta morte qua heretico sequen-
ter gestum esse intelligere cogit
mure sicut et matheus. In il-
lo enim tempore dixit non in illo
die vel in illa hora nisi quod
arcus non quod herodes dixerit
sed dicebat magis quia iohannes
baptista resurrexit a mortuis
matheus vero de ipso herode
ait magis suis pueris lucas
et eundem ordinem narrandi
quod matheus tenens nec ipse
sane et rerum restat enim
ordinem fuisse credi cogens ita
hoc idem comemoravit. Audimus
enim magis herodes tetraarcha qua
que fiebant ab eo et gestabat
eo quod dicitur a quibusdam quod
iohannes surrexit a mortuis
A quibusdam vero quia herodas
apparet ab alijs aut quod ipse
ipsum surrexit et ait herodes
iohannes ego decolavi
viris est aut iste de quo audi-
o ego talia et quibat unde
enim. In hoc vero lucas quod
matheus attestat ad hoc dubita-
bat quod alij dixerunt non herodes
iohannes a mortuis surrexit
sed quia gestante comemoravit
herodes ipse quod eius ita posuit
dicent. Iohannes quod decolavi
quis est aut iste de quo audio
ego talia. Intelligendum est aut
per hanc gestationem confirmasse
in animos suos quod ab alijs di-
cebat prius fuisse sicut matheus
narrat et ait prius fuisse. Hic
est iohannes baptista ipse sur-
rexit a mortuis et ideo virtu-
tes operantur in eo aut ita pueri
audita sunt heretice verba et
gestatione per indicent si enim
dixit. Augustinus namque hic est aut
magis forte. Hic est iohannes
baptista non opus esse amonere
aliquid de punitate qua du-
bitans atque gestans intelligat
tunc quod illa verba desunt vero
quod modo punitate per ut aut

confirmant ad ex alijs vero crede-
re dixerit atque iam aut ad
sicut lucas commemorat gestantem
presumit quia et matheus qui su-
prius dicit ad alijs fuisse dicit
quia iohannes a mortuis re-
surrexit in extremo in ipsum
herodes dixerit non taceret quod
ego decolavi iohannes. Hic a
mortuis surrexit que recte verba
duobus modis punitate per ut
aut confirmant aut dubitant
intelligent. Cum aut lucas per
ea quod hoc commemoravit in aliud
trahat duo ista matheus et anar-
tus ex hac occasione narravit
quemadmodum ad herode iohannes
Item de iohanne mactato et omni sequitur capitulo
Sequitur ergo matheus
et ait. Herodes enim re-
miserat iohannes et alliga-
vit eum et posuit in car-
cerem. Herodias vero vxor
sui et vxor ad illud carcerem aut
et ascendit et eius tulerunt
corpus et sepelierunt id et rem-
anes indicant illud. Matheus aut
sicut narrat hoc. Lucas non ex
huius ordine id recordatur sed ita ipsum
baptismum quo dominus baptizatus
est. Unde et compasse legit
intelligit et ipse et omni sidne
ut ibi narrat quod in meito per
tunc est. Cum enim commemorat
iohannes verba de domino quod
iactat in mare et in dabit
areas suas frumenta et dabit
in oreum suum. Tale autem co-
miserit ipsum matheus quod
subiectum quod non quod fuit esse io-
hannes et ita aptissime expor-
tavit commemorat. Postea quod ba-
ptizatus ipse ipse illud in gali-
leam quod fecit de aqua vinum et
inde per pauperes dicit in caperna-
nam habitaculum redisse ad iudeam
et ibi baptizasse multos
in iordane antequam missus

esset Johannes in carcerem, quia
autem non putet quoniam minus in hoc
libro exordium est, tamquam per ista
de venturorum et de area modum quod
fit a Johanne offensus Herodes et
tunc ad carcerem venisset. Non autem
est ordine ista narrata que gesta
sunt, et aliter iam per sanctum et hoc
ipso loco non queritur deus si idem
lucas hoc perat si enim per ista ista
quo Johannes in carcerem missus
est quod per ipsam comedatorem, lo
hans in carcerem missus baptizatus
est Iesus in ipso luce narratoz
promde manifestum est ex ordine
recordandi per amplexum et ante
multa que prius sunt, Johannis her
fraet fieri gesta parvaturus
erat hoc per amplexum in sua narra
tione permissum. Et nec illi duo ora
thens et Marcus eo reus ordine
de Johanne in carcerem missus in sua
narratoz posuerunt quod situm
apparer et in eorum scriptis. Nam
et ipse dixit traditum Johanne
dum ipse in Galileam et per multa
que sunt in Galilea. Unde ad hoc
loco hesitacionem vel ad monitionem
quod Johannes querebat de solam a mor
tuis surrexit. Et ex hac occasione
narrant omnia que de Johanne con
tinentur in eodem et oratio ger
it. **De mor de quibus panibus et
vive per amplexum. Capiteum.**
Quoniam igitur Marcus et
dixisset iudicium dixit
vel esse xpus quod Johannes
occlusus esset et ita narra
tione gressit quod cum audisset inquit
Iesus recessit inde in naumeam
in loco de festis perorsum. Et ad audien
tem turba secuta sunt in turba
pedestres de civitatibus et exierunt
turba multas et infertus
est et curavit languores eorum. Hoc
quoque per Johanne passionem factum
esse comedatorem. Unde per hoc factum
sunt ista que primo narrata sunt
quibus motus Herodes dixit. Jo
hannes dereliqui ego. Illa enim

postiora debent intelligi que ad he
rodem pertinet secundum et monitionem
et hesitacionem quibus natus iste esset de
quo audiret illud cum Johannes ipse
dixisset. Marcus autem postea quod
per amplexum Johanne narravit ad
miserat discipulos redire ad
Iesum et renuntiare illi omnia que
egerant et que dederant et
domum eius quod ipse plus comedatorem
dixisset ut requiesceret per amplexum
in deserto et ascendisset cum eis in
navem. Et ipse et turbas exor
videntes per amplexum eos illuc quare
missum dicitur domum ultra et
hora iam per amplexum factum esse
de quibus panibus et duobus per
sibus omnes qui aderant per
amplexum quod miramur eo quod per
comederant. Lucas autem quod iam
longe supra de Johanne passio
nem narravit ex occasione qua
diximus nunc per ea quibus factum
fuit illud Herodis hesitacionem
de duobus quibus nam esset hoc quo
subiungit quod Marcus. et redire
ad alium apertum et narrasse illi
quoniam illi fecerant et assump
tis eis recessisse in locum des
ertum cum eo secutas turbas et locu
tum esse de regno dei et eos qui
tuna indigebant sanasse. Tur
inde et ipse die dereliquit to
miserat miramur de quibus panibus
factum. Et ideo Johannes quod multum
ab eis turbis turbas exorta
eo distat quia magis in finibus
quos dominus habuit immoratus quod
in factis que mirabili facta postea
quibus comedatorem cum recessit
inde ab ipse iterum in Galileam
quod tunc intelligitur factum cum et
alio die dicitur enim Johannes
transiit ipse in Galileam. Postea
per quare id comedatorem Johannes
in finibus eius per Samariam
multa que locutus est ex occasione
illius Samaritanis quare inquit
ad putandum gressit narracionem sue
et per duos dies et enim inde

erisse in Galileam et inde re-
misse in Chana Galilee ubi
fecit de aqua vinum et sanas-
se filium reguli augeas. Alia
vero que illud in Galilea fecit
se ait dixisse alij dixerunt
hanc tacet et scire quod illi
tauerunt dicit ascendisse eum
reosolum in die festo et ibi se-
nisse matrem illud de Tobia
qui xxx et xiii annos habebat
in infirmitate nec habebat horum
a quo in pismas deponit in
aqua videret valitudinibus af-
fecti sanabatur et ex hac orati-
one multa eum locutio fuisse
comemoratur. Post hoc eum abis-
se trans mare galilee quod est
tiberiadis et secutus multum
magnas. Deinde abisse in mo-
tes et ibi sedebat ad discipulos
pau proximo die pascha fe-
sto videtur hic levatus omnis
et vixit multum maxia pa-
nisse eam de quibus panibus
et duobus pifibus quod et ceteri
eius dicit. Ac per primissis
se illud que illi narrando ad-
huius miraculi commemoratur ne-
cessarium est. Veritatem
tamque ex alia narratione via-
rio eto illi tamen sent que iste
dixisset ad hoc matrem de quibus
panibus occurrunt sibi et
illi pater qui pene per ambu-
labat et iste qui finem do-
ni alia ostendit palia que
illi tauerunt tulerunt quo-
dam et eis matrem de quibus
panibus per commemorandum hoc
multo post ab eis rursus in
alio locaturus occurrit
Ubi conuenientia quare
in miraculo quinquaginta
equitur ergo matheus
et ad ipm de quibus panibus
sub finem narrandi suam
ex ordine ita ponat. Vespere
autem factum accesserat ad eum
discipuli eius dicit. Postus

est locus et hora iam pater dicit
tu turbas et ceteros in castro
emant sibi etas. Quis autem di-
xit eis hoc dicit nate ire date illis
vos manducare et vobis ad illud
pater ait. Manducando autem sunt
mille quinquaginta viros excep-
tionis et pater. Hoc ergo mi-
raculum quod omnis quod erat tunc
morant et putant aliquid nisi se
discrepare considerandum est. Ita
etiam est ut hoc eto ad cetera
similia regule locutionis distat
quibus tunc dicitur eadem tunc
fina retinet et vixit rursus
tunc et inchoanda quibus
est quodammodo ad matheam
et bedmer eto si a matheo
pater a quo ita expressa est
ista narratio ut eto nomina di-
scipulorum dicit. In quibus de hac
re locutio est duo. Ita enim et
quod fuisse uisus illud oculos et
vidisset quod multitudo maxima
venit ad eum. Dicit ad philip-
pum unde vides panes et ma-
durent hoc. Hoc autem dicebat
temptans eum. Tunc enim sciebat
quid esset facturus. Rursum ei
philippus. Duceator denario
panes non sufficiunt eis ut p.
hinc quod modicum quid accipiat
Dicit ei unus ex discipulis an-
dreas frater symonis petri
est puer hic unus qui habet
quingentos panes ordeaceos et duos
pifibus sed hoc quid sunt mit-
tantos. Dicit ergo illud pater
discipulus hoc. Erant autem
semita multum in loco. Discipuli
erunt quo vixi multo quod quingenti
milia. Accipit ergo illud panes
et cum gratias egisset distribuit
discipulis similiter et ex pifibus
quod vixi volebant. Ut autem
impleti sunt. Dicit discipulis
suis colligite que supererant
fragmenta ne pereant. Collige-
runt ergo et impleuerunt **xx**

copiosos fragmentos et quod pa-
 nibus ordeare et duobus p[er]
 bus que sufficiunt h[ic] q[uod] m[od]o
 durauerant. Nota h[ic] q[uod] q[uod]
 ad aliquid iste dicit tunc mod[us]
 essent panes ordeareos em[er]e
 se no[n] tunc q[uod] tunc faceret. Nam
 h[ic] q[uod] tunc q[uod] iste no[n] dicit fuisse
 ubi et p[er]et q[uod]q[uod] milia virorum mu-
 lies et pueros q[uod] dicit mattheus et
 o[mn]ino iam rectu[m] esse d[icit] et regula-
 re tenet. Itaque q[uod]q[uod]q[uod]q[uod]q[uod]q[uod]
 nemine[m] mouet oportet tunc ab alio
 dicitur q[uod] ab alio p[er]mitti. Sed
 q[uod] tunc q[uod] ea que dixerunt red-
 dunt o[mn]ia ne narrat[i]o[n]e[m] o[mn]ib[us] alte-
 rius narrans aliquid alit[er] exten-
 dat et em[er]e d[icit] q[uod] narrat[i]o[n]e[m]
 Iohannes p[er]fecto turbis quesit[us]
 ap[er]tissime temptans eum. Unde
 illis esse d[icit] possent. Potest mo-
 ueri q[uod]q[uod]q[uod]q[uod]q[uod]q[uod]q[uod]q[uod]
 raunt prius dixerunt duo d[icit]
 ut dicitur et turbas quo possent
 q[uod] aludeta emere de p[er]im[et]ris
 locis quibus ille r[e]ndit et m[od]o
 um no[n] habent n[on] ita ut re date
 ut vos manducare. Qui est mar-
 cus lucasq[ue] consenserunt p[er]m[itt]ere
 p[er]mittentes q[uod] alit[er] no[n] habet n[on]
 h[ic] intelligit q[uod] p[er] h[ic] h[ic] d[icit] do-
 m[in]u[m] m[od]o p[er]mittit et dicitur
 philippo q[uod] Iohannes comenat[ur]
 ubi aut p[er]mittit. Deinde q[uod]
 philippus ap[er]tissime Iohannes r[e]ndit
 h[ic] adu[er]sus ad d[icit] q[uod]q[uod]q[uod]q[uod]
 meorat nolens m[od]o h[ic] ex de
 terezo philippi r[e]ndit q[uod]q[uod]
 et p[er]m[itt]it m[od]o p[ro] singulari. Et
 latissime p[er]m[itt]it p[er]m[itt]it. Et
 ergo aut philippus dicitur
 denario panes no[n] sufficiunt eis
 ut vniuersisq[ue] modis quid acci-
 piat h[ic] est d[icit] q[uod] aut marcus
 tunc emendat dicit denarios
 panes et dabit eis manducare
 q[uod] aut comenat idem marcus
 dicit d[icit] q[uod] panes debet
 p[er]mittit tunc d[icit] q[uod] ande
 ap[er]tissime Iohannes de q[uod]q[uod] pan-

bus et duobus. Iohannes suggestit
 h[ic] tunc p[er]m[itt]it m[od]o p[ro] singulari
 ponentes et dicitur p[er]m[itt]it re-
 tulerunt et lucas q[uod]q[uod]q[uod]q[uod]
 philippi et andree in
 tunc d[icit] q[uod]q[uod]q[uod]q[uod]q[uod]
 em[er]e aut no[n] fuit vob[is] plus
 q[uod]q[uod]q[uod] panes et duo p[er]m[itt]it
 andree retulit andree. Quod
 ad adu[er]sit ne forte nos camus
 in o[mn]em hanc turbam estas videt[ur]
 ad andree philippi ponere m[od]o
 q[uod] deducunt denarios tunc
 quocunq[ue] et in ip[s]is andree fuit
 h[ic] p[er]m[itt]it d[icit] em[er]e d[icit] est
 puer vnus h[ic] qui h[ic] q[uod]q[uod]q[uod]
 ordeareos et duos p[er]m[itt]it adu[er]
 xit et ip[s]e d[icit] q[uod]q[uod]q[uod]q[uod]
 tunc h[ic] est d[icit] tunc forte nos
 emanus et emanus in o[mn]es h[ic]
 turbas istas. De qua r[e]m[em]bra
 varietate v[er]bo[rum] r[e]p[er]it aut fuit
 q[uod] q[uod]q[uod]q[uod]q[uod]q[uod]q[uod]q[uod]
 d[icit] nos d[icit] h[ic] q[uod]q[uod]q[uod]q[uod]
 d[icit] loquens m[od]o loquens
 voluit tunc demonstrare m[od]o
 lae debet o[mn]e iudici narrato-
 res tunc de homine vel de ange-
 lo vel de eo aliquid narrat
 horum em[er]e voluntas v[er]bo[rum] p[ro]
 m[od]o p[er]m[itt]it de ip[s]o aliquid m[od]o
 d[icit] p[er]m[itt]it sane p[er]mittit no[n]
 oportet hoc loco m[od]o et ad
 cetera que talia forte d[icit]q[uod]q[uod]
 facit lator[um] quia lucas d[icit] q[uod]q[uod]
 genos m[od]o q[uod]q[uod]q[uod]q[uod]
 marcus v[er]bo[rum] et q[uod]q[uod]q[uod]q[uod]
 tenos q[uod] h[ic] id[em] no[n] mouet q[uod]
 vnus p[er]m[itt]it d[icit] alter tunc
 em[er]e de tunc retulit h[ic] re-
 tulit q[uod]q[uod]q[uod]q[uod]q[uod]q[uod]
 q[uod]q[uod] est v[er]um p[er]m[itt]it si aliud
 de q[uod]q[uod]q[uod]q[uod]q[uod]q[uod]q[uod]
 alius d[icit]q[uod]q[uod]q[uod]q[uod]q[uod]
 valde esse q[uod]q[uod]q[uod]q[uod]q[uod]
 dinoscitur. V[er]u[m] d[icit]q[uod]q[uod]q[uod]
 aut ab alio alter ab altero
 esse comenat[ur] et tam attenti-
 us q[uod]q[uod]q[uod]q[uod]q[uod]q[uod]q[uod]
 quis no[n] fateatur hoc id[em] d[icit]
 quia existit sepe aliqua h[ic]

que parum intendebus et tunc
iudicandus dicitur videantur et
non sunt sequitur vltima.

De de nauiana in
mare vnus alia Capitulo

Sequitur matheus et
dicit et dimissa tur-
ba ascendit in montem
solus orare. Vespere autem
facto solus erat ibi. Nautica
autem in medio mari iactabat.
Fluctibus erat enim gravis de-
tus. Quarta vigilia noctis
venit ad eos ambulans super
mare et videtes eum supra
mare ambulantes turbati sunt
dixentes quia fantasma est
et vix ad illud ubi ait Venite
ad et aduenit ad dicentes
vere filius dei es matheus
et hoc idem per narratum de quibus
pauis matrem sequitur. Et
tunc per esset erat natus in
medio mari et ipse solus in tra-
et videns ipsos laborantes in
remigando erant enim gravis
ventus eis et cetera sunt nisi
quod de petro super aquas ambu-
laute nichil dicit. Et autem ne
moneat prauendum est quod
matheus dicit de domino cum
ambularet super aquas et vole-
bat petre esse quod enim hoc in-
terfere potuit nisi quod in di-
uidat eos nolens tuncque ali-
enos petre a quibus ita non
agnoscere ut fantasma puta-
ret. Sed ad mysticam signifi-
cationem referri quod vix ad
tardus est ut nolit aliter sed
tamen turbato et exclamantibus
superior dicit Confidite ego sum
nolite timere quod ego volebat
eos petre quos pauentes ita
conflebat nisi quia illa vo-
luntas preterit ad eliminandum
reanotet valebat cum subueni-
re optebat. Iohannes autem
ad id ipso aliquotulum innotat.
Rat per narratum de quibus pau-
is matrem ipse quod hoc de.

laborate nauicam et de ambula-
tione domini super aquas non taret.
Ita quatenus. Hanc ergo ad ego
nisi quia venturi essent ut sa-
perit et faceret eum regem fugit
iterum in montem ipse solus. Et autem
per se factum esset descendere de sa-
puli ad mare et ad ascendisse
manerem venit in mare in cap-
harnam et tenebre iam facte
erant et non veniat ad eos. Iesus
autem vento magno plauis
urgebat ad. Nichil dicit videri cor-
rumpit nisi quod matheus dimis-
sit turbas enim erat ascendisse
in montem ut illuc solus oraret.
Iohannes autem in montem fugisse
ad eadem turbas de quibus pauis
pauis. Sed et ipse Iohannes
dicit per illud miraculum fugisse
eum in montem ne a turbis te-
natur que volebant regem fa-
re. Vix manifestum est quod de
monte in planiora ascendit quod
illi pauis factis ministrati sunt et
ideo non est. Corum quod ascendit tur-
bus factus in montem. Et vix
nos et matheus dicit nisi quod
matheus dicit ascendit Iohannes
autem fuit quod esset quod si fugi-
ens non ascendere nec illud re-
pugnat. Quod matheus dicit. Asce-
dit in montem solus orare. Iohannes
autem ad cognouit magis quod
venturi essent ut faceret eum
regem fugit iterum in montem ipse
solus. Neque enim causa orandi
hanc est causa fugiendi. Et tunc
quod et quid dicit in signum
in se corpus humilitate nate ut
quod faceret corpus glorie sue id
quod doceret hanc esse magnam
causam orandi quod est causa fu-
gendi. Nec illud aduersi est quod
matheus dicit dicit in fuisse
de eos ascendit in nauicam et
petre enim in fuisse dicit dimittit
turbas. Ac deinde dimisit tur-
bas ascendisse in montem solus
orare. Iohannes de prius eum

fugisse comedat solum in monte
 ac deinde ut ait per se factum est
 magis descendit et cum eis ad
 mare et cum ascendissent naues
 eorum non videret recapitulando
 Iohannes postea dixisse factum
 ad discipulos quod iam illis iussit
 antequam fugisset in montem sicut
 plerumque in sermone aliquid pretermis-
 sum rediri quodammodo quod ipse
 redditus maxime in breuitate ac
 pueris factus non comedat
 putant plerumque qui audiunt per
 postea etiam factum esse quod postea
 dicitur sicut etiam quod dicitur asce-
 disse nauem et remisse discipulos
 in Capharnaum dicit ad eos in
 mari laborantes remisse dominum
 ambulatorem super aquas quod vix
 prius ipsa nauigatio facta est quod
 remebant Capharnaum, sicut
 aut per narratum de quibus pambus
 matulam pergit ad illud et ab or-
 dine isto disgregatur, legimus enim
 aliquid de nauicula illa comen-
 dat et de uia domini super aquas
 quod non dixit et manducantibus
 et satiati sunt et subiunctum est quod
 superfluit illis fragmentorum copiam
 et deinde subiunctum est factum
 est ut solus esset orans etiam
 cum illo et discipuli et interrogat
 eos dominus quare me dicitur esse tur-
 be tam demerpe aliud narras
 non quod illi tres qui cum ambulau-
 tes super aquas remisse ad nauiga-
 tes discipulos retulerunt, nec id
 putat quod in illo monte quo enim
 dicitur anathemus ascendisse ut so-
 lus oraret dixisse discipulis quare
 me dicitur esse turbe Lucas enim
 videtur in hoc agere anathemum quia
 dicit ad solus esset orans cum illo
 dixit Ascendit in montem solus
 orare quod omnino alibi non solus ora-
 ret et essent cum illo discipuli hoc
 interrogant solum quippe Lucas
 fuisse dicit non sine discipulis sicut
 anathemus et Iohannes quod ab illis

discesserunt ut procedent enim in
 mare. Iste namque aptissime ad-
 iungit sicut ad illud et alio di-
 scipuli promissa solum dicit sine
 turbis que ad illos habitabant
 solum duo sanando tertius
 hoc ipsum predicando etiam
 sequitur anathemus dominus
 et cum misisset eos
 cum in thalamum Benasari
 et cum cognouisset
 cum viri loca illius miserunt per
 omnem regionem illam et ostende-
 runt ei omnes male habentes et
 rogabant eum ut subiret, vesti-
 menti eius tangent et quicunque
 tetigerunt sanati sunt. Tunc
 accesserunt ad eum de Ieropolim
 gaude et pharisei dicentes quare
 discipuli tui transgrediuntur traditio-
 nem? Non enim manus suas lauant
 cum panem manducant et per ad
 illud ubi ait Non litis aut manus
 manducare non conueniat dicitur hoc
 et anathemus comedat sine alia
 repugnancia questionis quicquid
 enim dicitur modo ab alio dicitur ab ea
 de summa non recedit. Iohannes
 aut ab illa nauicula ad quam do-
 minus supra mare ambulans per-
 postea quare exierunt in thalamum
 re solus in sermone domini intencum
 non ex ordine panis infra precepit
 quod dicitur locutum esse comedat
 postquam ipsum sermone terminatus
 in aliud aliquid eius narratio
 subleuitur fertur. Per tamen eo quod
 anathemus disgregatur aliquid ordinis
 istius illius in alia tristis adosa-
 tur, tunc enim pariter intelligitur
 et illos esse sanatos a domino
 De quibus narrat anathemus
 et anathemus et illis qui cum se-
 cuti sunt in mare. Hoc enim lo-
 cutus esse quare perierat Iohannes
 quicquid Capharnaum quo dicitur
 factum Iohannes transgredisse
 iuxta etiam esse Benasari
 ad quam thalamum in anathemum di-
 cuntur exisse sequitur ultra
 illud De muliere Cananica
 Capitulum sequitur

Sequitur itaque narratio
post istud simonem domi-
ni de no lotis manu
bus in phariseis egit
At ita quod narrantur ordi-
nez op quoniam ipse transitus in
duat verum etiam que offerunt
puans et egressus inquit
longe inde secessit in pres
zi et phariseis et erat mulier
frananea a simone ille eg-
ressa reamant dno ei anse-
mei domine fili dauid filia
mea male a demonio vexat
qui no vidit ei vbi dicit
ad illud vbi ait dicit ma-
gna est fides tua fiat tibi
vbi et sanata est filia eius
ex illa hora hoc de muliere
frananea etiam marcus conue-
morat eundem vero gestis or-
dinez puans nec affens ali-
quar repugnancia questionez
nisi qd in domo dicit fuisse
dum ad eum venit ead mu-
lier pro filia sua rogans
matheus aut quid possit fa-
cile intelligere de domo tamen
se eandem tamen rem conue-
se et in qd dicit discipulos
dno ita suggestisse Dimittite
illam qd rediit p nos tunc
videtur aliud significare quia
p ambulat dnm mulierem
illam de phariseis vocat enim
ipse tunc ergo in domo nisi q
intelligendum est dixisse qd in-
trauit vbi erat ihesus cum
eum p dicit p dixit fuisse in do-
mo sed quia matheus ait
no vidit ei vbi dedit agno-
scit q ambo tacebant in eo
plenius egressu fuisse ipse
de domo illa At ita cetera
querunt que iam in nullo
discordant p quod enim mare
conueorat ei dum vidit ipse
de pane filio no mittendo
tamen latus inpositus dnm
est que matheus dicit no

tauit i quia discipuli rogant
eum pro illa et quia vidit non
se esse missu nisi ad oues que
perierunt domus israel Et q illa
vbi i secuta est et adorauit eum
dno Admua me Tunc deinde
dicit est quod erit abo qm dicit
De vi panibus cu
causa capitolium sequitur

Sequitur itaque narratio
iam et cum tunc fuisse
per inde ihesus venit per
mare galilee et ascen-
dens in montes sedebat ibi et
accesserunt ad eum turbe multe
habentes secum multos claudos
cecos debiles et alios multos et
prostrant eos ante pedes eius
et curant eos ita vt turbe mi-
narentur videntes multos loque-
tes claudos ambulantes cecos vi-
dentes magnificabat deus in ipse
Quid aut q vocat solus plus
dicit anserior turbe quia car-
teiduo puenit meru nec qm
quid manducant et ppp ad
illud vbi ait Erant aut qui ma-
ducauerunt quatuor milia homi-
num extra pueros et mulieres hoc
aliud indicat de vi panibus
et paucis puibus etiam mare
conueorat eodem pene de ordine
nisi in pot q nullo aliis dicit
de fructu cui dno auis appuit
scilicet et dicens effeta qd est
ad apparet hoc sane no abze-
fuit ad monem in hoc mia co-
de vi panibus qd duo erit
matheus et marcus pauerunt
quia si aliquis eorum id dixit
qui de illis panibus no dixit
qzuis ceteris putaret qm em
no existimat dnm id qd fuit
esse no aut integre et valet
sine ad illo que ad illis que ab
omnibus fuisse narratu dicit
vel pro quia panibus vi dicit
fallitur conueorasse aut illos
pro vi p aut vltimos metitos

Scand

vel obliuione deceptos. Hoc et de
 in copiam et de pñ. pñ. opñ.
 naret quasi pñ. Hoc de qñq.
 mñ. et quor mñ. eoz.
 qñ pñ. pñ. qñ
 de pñ. pñ. miraculū nar-
 rauerat nec illud de qñq. tñ.
 euz nemine mouet et pñ.
 pñ. omñ. intelligit. Hoc ideo di-
 ximus ut sic verisimile inueni-
 pñ. a domo qui in aliq. tñ.
 ali. eñ. ita repugnare videt-
 no omñ. pñ. possit mñ. ali-
 ud intelligi qñ pñ. pñ. eñ.
 et aliud ab alio comestant pñ.
 et decem et quinquaginta dñ.
 pñ. comestant quia si nō
 eñ. pñ. apñ. xñ. mñ.
 pñ. pñ. dixisse pñ. rem-
**Deo per nauitiam rem-
 in qñ. pñ. sequitur pñ.**
 equitur matheus et dñ.
 et omñ. a turba asten-
 dit in nauitiam et pñ.
 in fines madyan et pñ.
 ad illud ubi ait. Enar mala
 et aduēta signū quē et signū
 nō dabitur ei nisi signū. Hōc
 hoc iaz et alibi dñ. idē. a-
 torus. Unde eñ. dñ. eñ. eñ.
 dñ. est pñ. domini eñ. di-
 xisse ut qñ. existente pñ. pñ.
 nō potuit bis dñ. intelligat.
 hñ. sane ordm et mazarus
 tenens. Post illud de pñ. pñ.
 miraculū hoc in pñ. qñ. a-
 tñ. nō qñ. de pñ. qñ.
 in aliquibus codicibus legē nō
 dñ. matheus pñ. magedan. Nō
 aut. Dubitandū est qñ. loquū
 esse sub pñ. nō. Nō pñ.
 codices nō habent et in mazar.
 tñ. mñ. magedan. Nec illud in-
 neat qñ. mazarus nō dñ. tñ.
 esse quēlibet signū de celo qñ.
 qñ. matheus de pñ. pñ. dñ.
 mñ. xñ. dñ. nō dñ.
 ei. Intelligendū est eñ. quale

petebant hoc qñ de celo. Peter
 misit aut. dicere de pñ. qñ.
 matheus commemorant.

In Duo de sermone pñ.

equitur matheus et
 relicto illis dñ. et dñ.
 xñ. pñ. eñ.
 transiret. dñ. pñ.
 panes accipere et dñ. dñ.
 pñ. et cauere a sermone
 pñ. et saduceos et pñ.
 ad illud ubi ait. Tunc mñ.
 pñ. quia nō dñ. cauē
 a sermone panum pñ. a dñ.
 pñ. et saduceos. Nec eñ.
 mazarus et eñ. eñ. ordm
 in tres quē dñ. dñ.
 esse filium dei capitolū.

equitur matheus pñ.
 aut. dñ. in pñ. pñ.
 pñ. philippi et mñ.
 pñ. dñ. pñ.
 dñ. dñ. dñ. dñ.
 esse filium dei pñ. dñ.
 dñ. rotham. Baptam. Nō
 heliam. Nō. pñ. aut.
 xñ. et pñ. ad illud
 ubi ait. Et qñ. pñ. sup-
 tñ. eñ. pñ. et in celo. Hoc
 eñ. pñ. ordm mazarus nar-
 rat. Et mñ. pñ. de celo
 illud qui pñ. pñ. com-
 rat. De illo qui dñ. dñ.
 dñ. dñ. pñ. ambu-
 lantes. Lucas aut. pñ. mñ.
 illud de pñ. qñ. pñ.
 hoc recordatur dñ. in pñ. tñ.
 recordationis ordm pñ. supra
 iaz ostendit nō repugnat.
 ordm pñ. pñ. post illud mñ.
 qñ. lucas dñ. dñ. mñ.
 se dñ. pñ. quē illud dñ.
 tñ. dñ. tñ. dñ. tñ. eñ.
 pñ. orans et ad eñ. eñ.
 pñ. Porro aut. mazarus in tra-
 dit illud hoc ab eñ. mñ.
 tos. Sed tñ. mñ. mñ.
 orant in tra. Tñ. eñ. dñ.
 me celo ne quis arbitret. qñ.
 pñ. nō. accepit. dñ. ait.

Requiritur Matheus A-
men dico vobis sum
de his plantibus qui no
gustabunt mortem dor
ardeant flum hore venientes
in regno suo et post dies sex
assumpsit ihus petrum et
robum et iohannes fratrem eius
et duxit eos in montem excel-
sum secretum et usque ad illud
loci ait. Remi dixerunt vrsio-
nez dor flum hore a mor-
tuis resurgat. Hec vrsio domi
in monte tora tribus disapu-
lis Petro iacobo & iohanne
ubi eos de celo illi testimonium
paterne vocis perhibuit est a
tribus exstant eodem ordine
concordat et eadem vno finis
scilicet ceterum per eadem genera-
tionem diuina sine ulla sen-
tentiā diuina que vult eam
supra demonstrant videri a le-
gentibus possunt. Sed aut nar-
tus per sex dies factum dicitur
matheus. Lucas aut per octo. No
contemnendi sunt siquos mouet
per ratione reddita instruendi
dies enim qui emittuntur dies
per tot dies alii non amittuntur
eum in quo loquimur et cum quo
res ipsa facta est quare primi
annus vel perueniunt. per me
dies per quos reuera plenius an-
tequos id factum est. Hoc fecit
matheus et alii tres excepto
eadem deo quod et cognoscitur
ihus et illo quo exheruit

lxxij De Cida et Johanne fe.

hom e tres de demomio ozo
ne er reumio eriendo fequit.

Sequitur Martineus et dicit
 Et in remissa ad turram
 accessit ad eum homo ve
 mabus provocatus ad
 eum dicit. Domine imperare flegi mei
 quia Lymanicus est et male pa
 titur. Et respondit ad illud. Vbi ait

et omnes gentes. **S**equitur aratgens duo
 promissionibus illis in
 Balilea dixit illis ihu
 filius hominis tradendus
 est in manus homin^{um} et occi
 dent eum et tertia die resurget
 et conparati sunt verbi
 hoc eodem ordine datus. lu
 cas q^{ue} commemorant vstra
 h^{oc} unus dedit dragma in
 ceteris tres sequitur. Cap

Sequitur ergo matheus
et dicit Quella hora aget
seruit Discipuli ad idem
dicentes quis putas ma
ior est in regno celorum Et adpo
tans idem parabolam statuit eu
m medio eorum et dixit Ame
Dico vobis Quasi cornu fuit
et efficiamur sicut pueri no
mitabimur in regnum celorum ac
post ad illud ubi ait Dico & pa
ter meus celestis faciet uos
si non remissis unusquisque
fratrem suo de cordibus bonis
Existo aliquando plerique domi
nionem non videri si quedam
maius eundem sequens dicit
nec posuit quedam et ipse que
matheus non dicit inseruit.

Totus autem sermo quousque
conspiciendum superius a se
solum impellantur. quante quo
hinc fecit sit ignoscendum
et alia enim dominus loquebat
et satis cluceat ego hoc quod
petrus interrogavit et quod respon
sum est ad eundem per line per
monet. Lucas autem inquit la
quas de pueris quos statuit
ante discipulos mutand de
sua magnitudine cogitarent
inquit hoc ordine puato tome
morat si qua enim alia dicit
dixit que et in isto per mone
sunt posita alibi et ex alijs
ocasionibus dicta retulit
sicut videretur de remissione
peccatorum quod tenebatur si
tenuerunt et dimittunt si
tunc. Post etiam a domino dicit
comemoratur ad mattheum in hoc
per mone dominum in hoc dixisse
memini meminere quod et
petro antea dicitur fuisse idem
ipse testatur. Eadem itaque sepe
de periculis loas inquit dixisse
neque nisi moueant si ordo si
tunc quibusdam repugnare
reputabitur. Sicut latet loas
comedian memisse debe
ne hoc semper admonere nate sit

**Item. Duo si licet homini
inire uxorem cum ratione**

Sequitur mattheus ita
narrans et finis est
ad consummationem finis
neque istos in gratia a sa
lute et venit in fines iude
in iordanem et secute sunt eu
turbe multe et duravit eas
et accesserunt ad eu per asper
temptantes et dicentes si li
cet homini dimittere uxorem
sua quacumque et causa re
spondit ad illud ubi ait. Qui pr
ceptum capiat hoc et mattheus
comparat eundem ordinem te
nens sane videndum est ne re
pugnare videatur quod idem mattheus
a domino de interrogatores a per
reperis quid eris moyses dixit
ab illis itaque interroganti respon

dixit de premissis sibi ab eis repu
diis cum mattheus dixit de vobis
dominus quibus ostenderat ita ex
lege deum promissis masculis
et feminis et potest non debere ab
homine separari retulisse respon
sum ergo dominus moyses ma
davit dare moyses libellum
repudij et dimittere quibus ite
rat quod moyses ad diuina cor
dis iuxta promissum nate dimittit
uxores suas ab initio autem per
non fuit. Nam et mattheus hanc
responsionem dominum non taceret. Et per
ea quas ei responderetur interroga
ti de libello repudij in quo ex
dine vel modo iuxta per intelli
gere debemus ad rei veritatem in
quit interesse domino separari per
benti et finis suar de lege per
manti ipse intulerunt questionem
de libello repudij per eundem
moyses sibi promissum per quod
et illud scriptum est. Et dicit deus
quod masculum et feminam om
nia idem illi de precepto moysi
interroganti responderunt. Nam
et voluntas eius ita se habebat
ut non erit reddere rationem tunc
illud moyses promissum nisi ipse
prius hoc commemorassent de
voluntas eius ea quas mattheus
posuit interrogatione figurata est
et illorum voluntas ipsa erat ut
de antea moysi qui mandavit
dare libellum repudij tamquam
contenderent cum separari sine
dubio venturo hoc enim dictum
est et temptantes accesserunt
que voluntas eorum sic expressa
est per mattheum ut non esset
esse commemoraret interrogatores per
petro intulisse de mandato domini
si quo velut promittent dominum
separari quicquid perhibentem
etiam ergo voluntas loquentium
tunc debent vobis finis ab exorta
utroque modo mutata sunt. inquit
interest quas diuisus sunt ambo
fuit narrandi modus dum ab
eadem vite venter nerit abse
deret. potest et hoc intelligi

Potest etiam hoc intelligi qd
fuit dicitur aaxius prius eod
de vxore dimittenda interrogan
tes dñe missim interrogaret qd
eius ppter moyses et in ad re
sponderent moysen pmississe li
beru repudiare sibi et dimittē
respondit ei de ipsa lege per mo
ysen data quod deus instituit
quingul masculi et femine duxo
ea que ponit matheus qd dñe
legisist quia quis fecit ab initio
masculum et feminam fecit eos
et ambus auditis illi qd ei pmo
interroganti responderat repederunt
ducentes qm ergo moyses madat
da libere repudiare et dimittē
tunc idm tñm audisse dñe cor
dis vponum qm marcus breuitate
causa prius ponit tñm illi pñt
quod matheus minuit eoz pñt
reddidit nichil de pñe indit vi
tati quoniam loco dñem ipis dñe
quibus dñem reddidit qm ipis
dñe eam reddiderat dominus.

Item in de impositione pñe ma
nus imponendo tñ et tñ dñe

Equitur matheus tñm
oblati sunt ei pñt vt
manus eis imponeret et
oraret dñe aut monepa
bant eos et rñs ad illud vbi
ait multi em sunt vocati pa
uci vero electi. hunc tñ matheus
aaxius ordinem tenuit. qd de co
ductis opaxos ad comedu pñe
matheus mñpōt. lucas aliter
ad comedu pñe illud qd eis di
xit quentibus mñ se que naz
maior esset aduñt de illis
viderunt euerentes demonia ad
eum no sequent. Inde iaz si
pñt ad istos duobus vñ
ait emm filiasse pñe suaz
vt met in vñm dñe pñ mñt
imposita ostendit ei rñs ad
comedu pñe istum dñtem
qui dicit. Vende omnia que ha
bes. quez mñ isti comedu
ex ordine quo pñt eunt. Nam
ibi etia lucas de istis pñis
antequaz diuitis faciat mentio

quemadmodum et isti no pñt
mittit de illis qd dñt qui que
rit quid boni faciat vt vñt
etia consequat. vt vñt di
stare aliq qd pñt matheus
dñt quid me interrogas de bono
mñ illos aut quid me dñt so
mñ nam quid me interrogas
de bono vt faciat vt vñt et
naz consequat. vñt em et
bonu nominat et interrogat
est mñ aut bone no dñt est
interrogat comodro fuisse aut
intelligit. vñt qd dñt tñm
me dñt bonu et interrogas me
de bono sequitur vñt
Item Tres de passione et re
ne tñt aliqua dñt

Equitur ergo matheus
et dñt et ascendens
ad ierosolimas assum
sit vi discipulos pñe
te et ait illis Ecce ascendim
ad ierosolimas et filius hois tra
det pñtibus sacerdotu et scri
bis et qñmptabit eum mor
te et tradent eum gentibus
ad pñdendu et flagelladu
et discipendu et tñ die re
surret tñm accessit ad eis
mñt filios matheus tñ pñt
filiis adorans et petens aliq
ab eo et rñs ad illud vñt ait
dñt filius hois no vt
mñtari sed mñtari et dare
aiam suaz in redemptio pñe
mñt. hunc tñ illis ordinem
eaz matheus tenet filios matheus
dñt pñt dñt qd ab eis
no pñt eos ipos sed pñt matre
esse dñt matheus expressit
em illa eoz voluntate dñt
pñt ad dñm. Inde magñ illos
quaz illaz dñt qd dñt est
matheus breuit mñtavit qd
inde et ei dñt mñ matheus
et pñt matheus ipis ponit
quaz mñt respondit. lucas
aut pñt quaz ex eoz ordine
comedu quaz de passione
et de vxore sua vñt dñt

pducit p mittit ea que isti co
 meorant po que mposita
 ostendit ei de iericho et
 aut dixerunt m atque et
 matus de pncipibus genti
 id qui dicitur ihericho no ita
 futuro m illos sed eu qui
 erit maior eo pnd alioz
 futuro dicit tale aliquid et
 lucas sed no eo loco et or
 do ipse indicat utro esse ead
 pnam a domino dictam
 Rex duo de duobus reis
 unus de uno caplin p
 equitur matus et
 egredientibus illis de
 iericho secuta est eu
 mlti turba et eate
 duo rei sedentes secus vias
 audierunt q ius nazarero
 tfixet et clamavit dicetes
 Domine miserere mli fili dauid
 et ipse ad illud rei ait et
 qfestum viderunt et secuti sunt
 hoc et matus comemorat
 q de uno reo factum que ita
 pmitit questio ut illa soluta
 est de duobus qui legionez
 demonu pcedebant in regi
 one Berapenoz Nam duobz
 eo reoz quos modo mpo
 suit vnu fuisse notissim
 et in illa ciuitate pnd famo
 sissim ex eo eo pnt apparet
 q et nome eius et pnt
 eius matus comemorat
 qd in tot supius sanato a
 dno no facile ostendit in cum
 paxu dicitur magogus etia
 note expressit aut pnta 22
 fustat latus in quo eo ma
 gis iste pnt apper q et ille
 archimagoqus pnt in loco
 illo nobilis fuit. Tunc dno
 itaqz Barabbanus iste tamen
 plius ex aliqua magna se
 citate directus notissime
 et famosissime fuit misere
 q no pnt pnt vero etiam
 medius pcedat. Hinc go
 est q ipm pnt noluit co

meorum matus cum illu ano
 tar claraz famaz hinc matus
 compot quaz erat illius nota
 calatinitas. Lucas vo quus or
 no eod do factu tunc in alio
 reo intelligendu est par to
 meora matus et eod m
 rared paret modu. Tale quip
 pe q factu dicit ad appropia
 ter iericho At isti ad agre
 det ab iericho q nom tunc
 et factu pntu pnti sua det
 semel esse factu p eod in q
 pnt ad pnt q alius dicit ad
 appropia ter iericho. Alio cu
 egrediet ab iericho no pnt q
 pnt ad pnt q eis qui pnt
 pnti noluit metiri. Hinc q
 duo filia filii q matus pnt
 qm. Quid aut pnt credibile
 et qm pnt vero et omis
 fidelis pnt. Eod facillime
 videt et omis pntiosus pnt
 ter in amonit fuit vel tale
 do vel eo tunc noluit pnt
 pnt ipse respondisset. Ultra
 pnt quod de pnt et pnt
 sed vno matus acti ostendit
 et pnt pnt matus et eod matus
 equitur matus et
 et ad appropia ter iericho
 limis et pnt pnt
 pnt ad motu pnt
 tunc ius matus duos discipu
 los dices eis et te in castellu
 qm pnt est et stat mnt
 ete asinaz allegata et pnt
 id ea x vnt ad eu locu rei
 ait. Benedictus qui pnt in no
 mie pnt osanna in altiss
 hoc et matus narrat eod
 ordme custodito. Lucas aut in
 iericho mntat quedaz tome
 morans que isti pnt
 et pnt pnt pnt
 et quedaz in pnt dnt
 Post her et ipse pnt
 eis ad quia pnt recordat
 pnt recordat in quo pnt
 latus. Nec moueat q matus

et asinus dicit et pulchrum dicitur ad
de asina tacent quoniam eo recordanda
est illa regula quare de quingage
nis et centenis distimulantibus
ad quos pambus turbe pastentur
pura infirmam qui infirmata
non deberet hoc iam promouere la
torum nec si **matheus** ita de pul
lo tamis huerad modum illi de as
na tacerent cum mare taceret
quid putaret quod unus asinus di
xerit alio pro pulchrum asine quato
minus mouet optet quod unus ita
comedat asinus de qua taceret
tacerent ut tam pulchrum non taceret
de quo illi dixerunt ubi ergo ubi
quod factum propter nullam reple
tionem est nec si alius aliud
et aliud aliud comedat quod
minus ut alius unus et alius
utroque **Johannes** quod ad taceret que
ad modum dicit discipulos suos
ad hoc alia propter adducenda
miserit. Imponit tam breuiter
hoc de pullo ad testimonio etiam
propter adhibet quod dicitur in quo
hoc testimonio propter aliquantulum
dicitur etiam propter eorum ab eadem quod
fina non recedit quod propter monere quod
hoc dicitur propter adhibet propter as
inus dicit comedat propter propter non
aut ita se quod vel quod **Johannes**
imponit vel codices etiam in
propter propter etiam rei causa
illa in uidetur quod dicitur hebrei
lingua propter etiam propter
manifestum est autem in propter
que de dicit et nonnullis se alit
habere quod inueniunt in hebreo quod
eam linguam nouerunt et qui in
propter propter singuli eorum ab eorum de
breos. Etiam distans campu
si quidam tunc tunc auctoritas in
propter propter in loco distans
ab ea parte que in hebreis codicibus
inueniuntur nichil tunc propter
existimo quod illos locos et propter in
propter factos quo et illa que
interpretantur dicitur propter quod et
propter inuicibilis que propter

asensione firmatum est. Ego et
ipso non nulla in eloquio narra
do et ab eadem uoluntate di tunc
illa dicta erant et aut uba sui
re debebant non recedendo tunc
aliud demerere noluerunt quod hoc
ipso quod in eorum quod qua
dam concordia miramur qua propter
inditur non esse mendacium
quisque ita diuifomodo aliquid
narrat ut ab eius uoluntate
qui consonandum et operum
est. non recedat quod nosse et mori
suis uolens est propter tamen et
uitanda mendacia et ipso fides
ne propter quod operum propter ita
minus inuicibilis tamen de nos
quemadmodum ipso rem propter
ubia que propter sunt dicenda
est propter propter quos dicenda
comedat. In propter ita res que
dicenda propter propter quos dicenda
propter ut ipso dicit querere
non debet propter eam que propter nos
se propter sicut illa nouit de
et in ipso angeli dicit ut
**leuon inuicibilis dicit emetes et ve
dentes sed inuicibilis dicit**

Sequitur matheus et
dicit et ad intrasset
iherosolimam comota est
iherosolima ciuitas dicens
quis est hic populi aut dicit
bant. hic est iherosolima a Ra
phaela Galilee et intrabat
iherosolima in templum dei et erant
bat omnes emetes et uidentes
in templo et propter ad illud ubi
ait Vos autem fecistis illam spe
cunam latrum hoc de tunc
uidentem eredis et templo de
comedant propter **Johannes** lege
dicit ordine. Itaque propter testimo
nium baptis **Johannes** de iherosolima
tunc ad comedat esse in gali
leam quod aquarum in iherosolima
Deinde propter comedat propter
in iherosolima dicit dicit
et attendit in iherosolima
tunc est dicitur **Judeorum**
et factum flagello de testibus
expulisse de templo uidentes

unde manifestum est non fuisse
furem quod esse a domino factum sed
illud per modum commendationis a
hanc hoc ultimum a ceteris
Exim. Duo de in templo iana
tis fide fieri arida miter mit
tendo in mari sequi. Caput

Sequitur quod dicitur et
accesserunt ad eum et
reuerunt in templo et sa
nauit eos. Videntes autem
principes sacerdotum et scribe mi
rabantur que fecit et quod reu
mantes in templo et dicitur
osanna filio dauid. indignati
sunt et dixerunt ei quid dicis quod
isti dicunt. Tunc autem dicit eis
vobis. Tunc legistis quod ex ore
infantis et lactantis profecti
laudes et reuerunt illis abot so
ras extra mures in bethaniam
ibique mansit. Tunc autem re
uerunt in iherusalem et
videns filia arborum vnam semper
viam venit ad eam et reuerunt
mores in ea. Tunc filia illa et
ait illi. Tunc ecce fructus nasci
metum in semper et arefactus
est. Tunc filia illa et videt
tes discipulos mirati sunt dicit
tes quod quod aruit. Tunc
ait illis ait eis. Tunc dicit
vobis si habueritis fidem et non
hesitaveritis non plerumque de fructu
faciens. Et et si monti hinc
dixerit tollere te et iactare in
mare fiet et oia que penent
in oratione credentes accipientes
hoc et marcus sequitur dicit
si non emendat ordines tenet. Tunc
enim enim in templo athenis
dixit intrasse et eruisse ve
detes et ementes non comedo
rat marcus. Et dicitur dicit
tunc iam vespere eruisse dicit
in bethaniam cum vni et alia
die cum exirent a bethania
esset et arbor. Tunc maledi
xisse quod et athenis comed
rat et subiungit idem marcus
quod venit iherosolymam et cum
intrasset in templum erecti vede

tes et ementes quod altera die non
primo esse factum. Et quod athenis
ita querit et reuerunt illis abot
foras ex iherusalem in bethaniam
unde mane reuerunt in iherusalem
arbori maledixisse comedat. Tunc
basilius creditur ipse poens. Tunc
misit ordines. Tunc de venditi
bus et ementes erectis de tem
plo. Tunc enim dicit et reuerunt
illis abot foras quibus reuerunt
mure quod poterit nisi tunc quibus su
prie loquebat. Tunc indignati quod
per clamaret osanna filio dauid
dixerunt quod quod quod primo
die factum est in iherusalem in tem
plo et reuerunt in iherusalem. Tunc
dixerunt quod non invenit aliquid in
fructu per folia quod per die factum
est sicut ambo testant. Tunc arbor
autem esse discipulos quod arbor
aruit et eis dicit videri de
fide et de monte in mare. Tunc
fendo non ipse per die quo dicit
arbor iam non amplius metum
quod quod exte fructus maduerunt
per die dicit ipse quod per
comedant. Tunc dicitur de templo
erectos vendentes et ementes quod
primo die factum. Tunc per quod
misit factum vespere egressi de
iherusalem et tunc mane intrarent
videri discipulos flammam arborum
factam a radicebus et recordantur
per dixerunt ei. Tunc ecce factum
tunc maledixisti aruit tunc enim
de potentia videri. Tunc athenis
tamen per die. Tunc totum factum
fuit. Tunc et dicit arbori. Tunc et
fructus nasci metum et arefactus
esse quod et videntibus quod per
an mirantibus illud de bethania
esse unum. Tunc intelligit mar
cus quod 20 die comedasse quod per
die factum. Tunc per de templo
erectos vendentes et ementes. Tunc
arbori. Tunc dicit maledixisse quod altera
die factum est de arbori maledixisse
quod mane reuerunt a bethania
in iherusalem. Tunc dicitur dea que
marcus comedant vespere illud

Sequitur moyses et dicit et
 tu venisti in tempore ad
 servum ad eum doceret principes
 sacerdotum et seniores populi
 dicentes. Tu qua platea hoc facis
 et quis tibi dedit hanc potestatem
 respondens iherosolymus et dicit eis. Tu
 interrogas me. et ego vnum simonez
 quidam si dixerit michi vobis dicit
 in qua platea hoc facias. Baptis
 mus iherosolymus unde erat et ipse
 ad illud locum veni ait. Nec ego vo
 bis dicam in qua platea hoc facis
 hoc tamen et alij duo dicunt et
 lucas totidem pene verbis expli
 cavit nec in ordine nisi se vide
 ant aliquid descrepant in istis super
 locuto est enim quod promissum qui
 respondit mattheus ad alterum dicit

pinguibus ita q̄terit narrato-
 tet nō ad stat⁹ possit putari ip̄s
 in 20 die ad b̄paz m̄arced aut
 in t̄io lucas vō nō quasi ex
 ordine dies p̄p̄sequet hoc
 subiecit q̄d t̄u meorā p̄-
 cedos de templo ementes
 et vendētes p̄m̄isit q̄ exibat
 in b̄erthama et se grediebā
 in antez et q̄d de f̄acinea
 est f̄atū et q̄ m̄antib⁹ disci-
 pulis de f̄idey b̄ute x̄p̄m
 est aī h̄y p̄m̄issū m̄ulit
 d̄is et erat docēlis tott̄ in
 templo p̄ncipes aut s̄ardotū
 et s̄abbe et p̄ncipes plebis
 quēbant illū p̄d̄ et nō in-
 veniebat quid f̄arent illi q̄d
 em̄ p̄lus susten⁹ ead̄ audi-
 ens illū et f̄atū est in vna
 diey docente ip̄s p̄m̄ in te-
 plo et em̄gelisante q̄venit
 p̄ncipes s̄ardotū et s̄abbe ad
 femonē et aiunt dicentes
 ad illū Dic nobis in qua
 potestate hec facis et que ecc̄
 illi s̄uo cōmēdant. Und̄ ap-
 paret m̄ib⁹ eis erat ip̄s ordi-
 ne repugnans q̄d hic q̄d d̄it
 f̄atū in vna diey et dies
 intelligit in qua id̄ gestum
 illi etiam retulerunt v̄m
 Rex t̄ies de agricolis om̄e
 t̄ous suos em̄gredes v̄n̄
 de h̄die h̄abere duos filios
 equit̄ur aut̄ mattheus
 v̄n̄id aut̄ nobis v̄dē
 homo h̄abebat duos
 filios et accedens ad
 p̄m̄ū dicens illi v̄ade h̄odie
 op̄ari in v̄mea meā. Ill̄
 aut̄ r̄ndens volō postea aut̄
 moto v̄ma abor̄. Accedens aut̄
 ad alt̄m dicit filio At ill̄
 r̄ndens ait eo d̄ne et nō v̄t
 et v̄p̄ ad illū locū v̄bi aut̄
 et q̄m̄ tendit sup̄ lapides istū
 q̄fringe sup̄ quē nō tendit
 q̄eret enī h̄azois et lucas
 nō cōmēdant de istis duob⁹
 filios quib⁹ imparū est ut v̄t
 et op̄arent in t̄omea sed q̄d

po ac narrat matheus de vi
 hea que locuta est agricolis
 qui presentis sunt filios nungos
 ad se et postea dicitur filii dei
 dicitur et eiecerunt extra vineam
 eos illi ambo no tarent ead
 ordine custodito. i po ea quaz
 de baptismo iohannis interroga
 ti mda se negare dicebant et
 responderet eis. Nec ego dico
 nobis in qua ptate her facit
 mulieris ergo repugnante qd
 nascit msi qd anatheme cu
 dixit qd dno interrogavit in
 deos cu venit domini vinea
 quid facit agricolis istos illos
 respondisse subiicit at dixit
 se malos male pder et vinea
 suaz locabit alios agricolis
 qui reddant fructus tps suis
 ad anathem no ab ipse xps
 esse comecorat s diu h q se
 qd locutus po interrogat suaz
 hom pbi quodaz do respondisse
 ita em dicit qd ergo faciet
 dno vinea. Demet et pder
 colonos istos et dabit illis a
 agricolis vinea s facile potest
 interrogari vel illis vocari ita sub
 mendo ut no imponet illi. Sine
 runt aut illi aut illi viderunt
 s cu intelligent ante deos
 responsiones istas prius dno
 attributas quia cu rex dixe
 runt. fac de illis h me vider
 qui vider est vitas. s illud
 magis mouet qd lucas no
 facit eos ac videri no dicit
 herena. ipe q sicut anath
 dno attributus vox enaz qm
 retulisse responsionem dices
 Absit. Ita em narrat quid
 ergo illis faciet dno vinea
 demet et pder colonos istos et
 dabit vinea alios quo audito
 dixerunt illi Absit. Ille aut
 asserens eos ait. Quid ergo
 ab se scriptum est. lapides quos
 reprobant edificantes hic facti
 est in caput anguli. Quid
 go p m anathem illi quibus
 her loquebat dixerunt malos

male pder et vinea suaz locabit
 alios agricolis qui reddat ei fru
 ctus tps suis cum in lucam
 talibus verbis dixerunt dices
 Absit. et reuera qd fecit dno
 aut de lapide reprobato ab edifi
 cationibus et facti in caput angu
 li ita illatum est ut hoc testis
 mo vinceret illi pabole dixe
 res. Nam et ipe anathem ac
 sic comecorat domum suam qd dicit
 hieus cu ait. Quid legistis in
 scriptis qd lapides quos repro
 bant edificantes hic facti sunt
 in caput anguli. Quid em est
 anathem legistis si qd ac videret
 qd esset anathem ac et maxime
 significat anathem her ita vera
 refert. Nec scriptum hac legistis
 lapides quos reprobant edifi
 cantes hic facti sunt in caput an
 guli. Quid scia m lucam
 magis apparet loco suo dicta po
 illorum quod dicitur quia dixerunt
 absit tandem em valet scire
 qd qd ipe ponit. Quid est ac
 qd scriptum est lapi quos re edi
 ficant facti sunt in caput an
 guli. Sine voluerunt intimat sine
 hom legistis sine nec ac legi
 stis sine quid est qd scriptum
 est. Restat go ut intelligat
 implebe qd audiebat quodam
 videri qd anathem comec
 rat dicens illi malos male re
 probos dicitur illis qd lucas
 no facit ac est absit. Quid go
 quid illud dno responderant
 illi alio responderunt Absit. Sed
 illorum insio quibus ista retulit
 absit vitas. Quid tanta est et
 a anathem et a lucam qd sic dicit
 per eos vitas ipd locuta est
 sine pnescentes si mali erant
 dicit per camptam qui nesci
 ens qd dixit ad est pontifex
 pphavit sine pnescentes si
 mali erant pnescentes ac
 ita intelligentes at credentes

Si enim erat etiam in illis p[ro]phetis
erat impleta illa p[ro]phetia quoniam
enim magna celebritate d[omi]ni re
xat ac clamantur benedicti qui
venit in nomine d[omi]ni. Hec mone
at q[uo]d idem moneat et archiep[iscop]us
principes sacerdotum et seniores p[ro]p[ri]os
dixit accessisse ad eum et que
fuisse in qua p[ro]pheta hoc faceret
et quibus ei dedit hanc p[ro]phetiam
q[uo]d eos de baptismo iohannis in
asp[er]im interrogavit Unde et de
relo an de hominibus quibus in
dentibus q[uo]d nescirent aut Hec
ego vobis dico in qua p[ro]pheta hoc
facit Unde enim scriptum est q[uo]d
loquendo et adiecit d[omi]nus autem
vobis videt[ur] q[uo]d habuit d[omi]nos
filios et d[omi]ne vlla tunc q[uo]d rei
vel p[ro]p[ri]e in p[ro]p[ri]o x[rist]o m[on]strare
um p[ro]mo q[uo]d tunc v[er]o ad hoc
q[uo]d de locata agricolis v[er]ba p[ro]p[ri]a
medit[ur] Dicit enim p[ro]pheta oia
tunc p[ro]p[ri]e p[ro]phetia et senio
ribus p[ro]p[ri]o locutu[m] fuisse quibus
fuerat de sua p[ro]pheta interrogatus
am v[er]o si temptantes et in
ti querebant n[on] in eis p[ro]p[ri]a in
telig[er]e qui p[ro]p[ri]e dicit[ur] at illud rea
re et p[ro]p[ri]a testimonio d[omi]ni p[ro]p[ri]a
buerant qui etiam n[on] responde
potuissent n[on] nescientes s[ed] v[er]ba
tes malos male p[ro]p[ri]a et v[er]ba
sua l[er]it alio agricolis hoc
v[er]bo mone n[on] debet v[er]ba p[ro]p[ri]a
n[on] fuisse v[er]ba in illa multi
tudi[n]e que tunc d[omi]ni p[ro]p[ri]a au
diebat tantum n[on] p[ro]p[ri]a h[ab]ere
us v[er]ba causa q[uo]d lucas n[on]
facit p[ro]p[ri]a ista s[ed] n[on] ad eos
p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a d[omi]ni qui de p[ro]pheta
interrogant[ur] s[ed] ad plebem sic em
at Hec enim dicit ad plebem
p[ro]p[ri]a hanc homo p[ro]p[ri]a v[er]ba
neat et In hac ergo plebe in
teligend[um] est etiam illos potuisse
qui sic eum audirent q[uo]d tunc
dixerat benedicti qui p[ro]p[ri]a in
d[omi]ni et v[er]ba vel et v[er]ba fuisse
qui responderat d[omi]nos malos
p[ro]p[ri]a et v[er]ba p[ro]p[ri]a agricolis

Quorum infirmitas n[on] solum p[ro]p[ri]a
ea d[omi]no tribueret m[on]strare et lu
tas q[uo]d hoc ip[s]e dixerit q[uo]d vi
tas est que etiam p[ro]p[ri]a malos
at nescientes sepe loquuntur
oculto quodam instinctu m[on]strare
hoc mone n[on] p[ro]p[ri]a v[er]ba
m[on]strare s[ed] v[er]ba p[ro]p[ri]a v[er]ba
etiam q[uo]d tales esse p[ro]p[ri]a
n[on] p[ro]p[ri]a in ip[s]o corpore
d[omi]ni sicut membra deputare
et m[on]strare illor[um] v[er]ba illi tribue
tunc membra quia iam baptiza
uerat plures quos iohannes
et h[ab]ebat turbas discipulor[um]
sicut ip[s]e etiam sepe testant[ur]
et vnde etiam erant illi q[uo]d
ti facit quibus eum ap[er]it p[ro]p[ri]a
l[er]it p[ro]p[ri]a resurrexer[unt] p[ro]p[ri]a
esse d[omi]norum p[ro]p[ri]a et q[uo]d
in eum h[ab]ere n[on] ita d[omi]ni
est amittit malos male p[ro]p[ri]a
et in eo q[uo]d p[ro]p[ri]a est illi p[ro]p[ri]a
l[er]it n[on] accipiendo est tamq[uam]
eor[um] fuit ista t[em]p[or]e qui eum de
sua p[ro]pheta dolose interrogant
et amittit illi d[omi]ni est et illi
ip[s]i d[omi]no singulari p[ro]p[ri]a n[on] plu
rali q[uo]d d[omi]ni p[ro]p[ri]a s[ed] sine
v[er]bo dubio ambiguit[ur] apparet
Est quid[em] p[ro]mo d[omi]ni ap[er]it etiam
iohannes in hoc q[uo]d d[omi]ni facit
posse in p[ro]p[ri]a dicitur ego
in ip[s]o i[esu]s ad eos qui credi
derunt ei uidere si v[er]ba p[ro]p[ri]a
scripta in p[ro]p[ri]a meo facere
soli mei est et cognoscere
v[er]ba et v[er]ba lib[er]at v[er]ba
et vnde etiam ei p[ro]p[ri]a h[ab]ere
p[ro]p[ri]a et nemini p[ro]p[ri]a v[er]ba
quod dicit lib[er]at est et p[ro]p[ri]a
d[omi]ni est i[esu]s d[omi]ni d[omi]ni d[omi]ni
v[er]ba q[uo]d et q[uo]d facit p[ro]p[ri]a
est fuit p[ro]p[ri]a h[ab]ere autem
n[on] manet in d[omi]no in et in
p[ro]p[ri]a aut manet m[on]strare si
ergo v[er]ba p[ro]p[ri]a lib[er]at v[er]ba li
ber[er]at et d[omi]ni q[uo]d filii abrahe
est p[ro]p[ri]a q[uo]d me m[on]strare quia
p[ro]mo m[on]strare n[on] caput in nob[is]

qui in eam iam crediderant d
 duo dicit qd vos magerit
 in fimo meo xē dē mei tēte
 qd qd hoc ad eos dicit qm in
 eum crediderant ea vō mēdo
 pns eāt que plures habebat
 amicos eaz nō ex pmi mē
 te xpo qm opent qui respon
 derunt qd qd qd respo dicit
 et qd deinde ab illo audire me
 ruerunt pā appaēt que vō
 quibus fuit tēuenda psonis
 sicut ergo in q ar mēstine
 m Johannez erat qm iam
 crediderant in ihm erant et
 qui eū oīdēre quēbāt qd
 in illa de qua mē loquim
 erat qm dolo se dūm dolo
 mērogant In qua pte erat
 eaz qm nō dolo se fidee
 aatmanant Benedicti qui
 vō m nō dūm qd p ar erat
 qm dicit p dēt illos et da
 dāt alio pēt vineaz suaz
 que vōx tēte eaz ipi dūm
 fuisse mēlligūt pūg pō vī
 tatez suaz pō mēstis eū
 tū pō capite vītatez erat
 eaz qm tēd mēstis dicit
 qd qd quia mēlligēd in se
 ipi parabolam istam deq
 De nuptiis vniū duo
 pūmle ceteri tres Capitulum
 sequitur matheus et
 tū audissent principes
 pēdotū et pōarise
 pabolaz eū cognouit
 qd de ipi dicit et quēntes
 eū tenere tūmēd tūbz
 qm pōt pōam tū habuerūt
 et respo dēt idus dūt mē
 in pabolis eis dū pūmle
 est regn relox homi regi
 qm fēt nuptias pō suo et
 mīst suos suos vocat mē
 tates ad nuptias et nolēbāt
 venīe rē pō ad id vō aut
 mēstis eū pōt vocat pūm
 vō eū pabolaz istaz de mē
 tates ad nuptias pō mathe

comemorat dicit quidam eaz lu
 cas quēntat qd nō est qd pōt
 et ordo ipi iudicat qd et
 illud nō nullaz filitūz gerat
 qd vō pō illaz pabolaz de vi
 nea et de oīso filio pōsa
 mēstis sub nēdit mathe
 qm mēstis iudeos qd in eos tōm
 fēt pōt et mēstis tēpisse
 mēstis hoc eū eūcas dicit
 tū qd tēstāz eūde ordi
 tēntes sed in ipi pōnt in
 alio et qd submēstis qd
 et matheus pō quā istaz quā
 solus mēstis de mēstis pa
 bolaz et dūm mēstis
 De nō mēstis mēstis
 et de mēstis que habuit p
 pōm vōs Capitulum sequitur
 sequitur ergo matheus
 tū ab eūtes pōarise
 consiliū mēstis vōca
 pōt eū in pōm et
 mēstis ei suos dīaploz qm
 dēroamē dicit tū pōm
 qd vōx es et in vītate vōz
 dē dōx et nō est tibi cura
 de aliquo Nō eū respo pō
 naz homi dicit ergo nō pō
 qm tibi vōx eū cēt censū
 dāt tēzari aut nō rē pō
 ad illud vō aut et audiet
 tūbz mēstis in dōx
 hēc duo dū mēstis pōm de
 mēstis pō mēstis reddend
 tēzari dicit de vōne pō
 illaz mēstis que septem pōm
 pōmēstis pōm mēstis
 mēstis eūcas qd pōm mēstis
 vōt nec in ordiē aliq dīap
 pōt pōt pabolaz qm pō
 illaz de qd dōmēstis vōm et
 de iudeis in quos dōt est mē
 dīas pōmēstis que omē tres
 mēstis pōmēstis
 Duo mēstis et lucas pabolaz
 de mēstis ad nuptias quā
 pōm matheus mēstis et
 tū illa ita qd mēstis
 hēc duo de tributo tēzari

et de muliere septem singillatim
vixit eodem prorsus ordine sine
aliqua repugnante questione
Item De legiductor tempore
tunc simile sed aliud Capm
Sequitur ergo matheus
et dicit. Pharisaei aut au-
dientes quod plerumque im-
pugnaret adducere quodam
in vnu et interrogavit eum unus
ex eis legiductor et temptans eum
cogit quod est mandatum magnum
in lege. At illi ihesus dicitur do-
minum deum tuum in toto corde tuo
et in tota anima tua et in tota ad-
mente tua hoc est maxime et
magnum mandatum secundum aut simile
est quicquid diliges proximum tuum sicut
teipsum. In his duobus mandatis
universa lex pendet et propheta. Hoc
et matheus comendat eundem or-
dinem suum nec moveat. Et
matheus dicit temptatus fuisse
illum a quo dominus interrogatus est. Ma-
theus autem tacet et in fine granditer
ita quod ei dominus sapienter respondit
dixit non longe esse a regno dei
etiam enim potest ut quatuordecim
dies sit dominum in responsione
correctus sit. Aut certe ipsam
temptationem non accipiamus malam
tamquam deceptam volentem inire
sed tantum potius tamquam expiari volentem
hunc amplius ignotum. Neque enim
stuprum est frustrum et facile cre-
ditur levis corde minorabitur. Lucas
autem non hoc ordine sed e contra a libi-
tate aliquid inquit. Etiam autem
hunc recordetur aut alius ille sit
tunc quo similiter de duobus istis pre-
ceptis dominus egerit prorsus interrogatus
est. Hunc etiam recte videtur alius
esse non solum per ordinem illam
dixit. Sed etiam ipse dixit respon-
dente domino interrogati et in sua
frusione comendasse duo ista
precepta. Et ad ei dixerit dominus
hoc fac et vives. Et illud facit
quod magnum esse in lege ipse in-
dixit. Secutus est autem. Ille autem

volens se iustificare ait. Et quod
est michi primum. Tunc dominus
narravit de illo qui desce-
bat ab iherusalem in Jericho et
incidit in latrones. Unde quod
et temptatus dicitur est et
duo precepta ipse respondit. Et per
ammonitionem domini dicitur. Hoc
fac et vives non bonum comedat
ad dixit de eo. Ille autem volens
se iustificare ipse ait qui per
ordinem matheus matheus per to-
medant tamen bene comenda-
tus est ut ei dicit dominus non es
per a regno dei probabili-
us creditur quod alius esse non im-
probum. **Item** Tres de christo tunc
sit Caputulum sequitur
Sequitur matheus ad
gregem autem pharisaei
interrogavit eos istis
dicentibus quid vos vi-
detis de christo autem filius est. Si
autem ei David dicitur. Quod
ergo David in spiritu suo vocat
eum dominum dicens. Quis dominus
dominus meus proinde meus. Hoc po-
tuit autem fieri per tuum. Si ergo
David vocat eum dominum quod
plures filius eius est. Et nemo
potuit respondere ei. Unde neque
ausus fuit quisquam ex illa turba
dicere eum amplius interrogare
hoc quodammodo et eodem ordine
matheus quod comendat. Lucas
autem tunc de illo tacet qui inter-
rogavit dominum quod esset mandatum
primum in lege. Hoc autem promissum
eundem eorum ordinem servat et hoc
de christo quod sit filius david que-
ritur a iudeis. Dominus per narrat
hoc manifestum ad similes quod per
matheum enim interrogavit istud
quid eis videatur de christo tunc
esset filius illi responderet David
tunc dominum intulit quod David
dixit eum dominum. Et aut alios
duos matheum et lucam non interro-
gati esse nec respondisse invenimus.
Intelligitur enim deesse per eorum
frusionem. Similiter videtur dominum
ad hoc non sententiam infirmam

quod ab illo dicta sit. **N**os au-
tem istos quos volebat suo mi-
sio ut illi infire et abscondere
alienare dicitur qui de ipso id
solum sapiebant quod in carne
fuit erat ex semine dauid. **N**on
enim autem intelligebat deum pro
quod erat dominus ipse dauid. **N**on
tamen de illis errantibus dominus
ad istos simones facies quos
volebat ab illorum errore liberari.
In quos duos quos conuocat
et quod illis dicitur est quod dicitur
sicut narrat matheus sicut
comprehenditur non tamquam ad
illos sed tamquam de illis ad
eos potius dicitur sit quos vo-
lebat instruere et infire.
Lxxv Duo sup. tunc dicitur mox
si sederit scriba et phariseus
equitur matheus ita
narrat omnis ordinem
tenent. Tunc istum
locutus est ad turbas
et ad duos suos dominus. **S**up.
tunc dicitur mox si sederit
scriba et phariseus. **S**imonia
ergo quentibus dixerunt uos
facite in quod opera eorum nolite
facere. **S**icut enim et non faciunt
sed usque ad illud ubi ait. **N**on
me videbitis a modo donec
dicam benedictus qui uenit
in nomine domini. **S**illem simonem
habuisse dominum ad ipsos phari-
seos et scribas. **E**gisse quod
doctores lucas quod conuocat
et in domo cuiusdam pharisei
qui eum vocauit ad prandium
quod ut narrat. **S**usque erat
a mattheo tunc illud locum ubi
ambo conuocauerunt quod dicitur
est a domino. **D**e signo lune tunc
dicitur et nocturnum et de regia
austri et de amittit et de
fodit in medio qui redit et in
his indicat dominum. **P**ostquam
simonem dicit matheus. **N**on
de loquere ad turbas. **E**cce
nunc eius et prius stabant
foras quentes loqui ei. **E**x-
tas autem in eo simone domini

conuocans eum quibusdam que
matheus dixit dominum. **P**ro-
bat ad ordine quod ad mattheo tem-
erat ita transgreditur. **E**t loquens
mox. **R**egauit eum quidam pha-
riseus ut praderet apud se
et ingressus domum recessit.
Phariseus autem cepit inter se re-
putare dicit quod non baptiza-
tus esset ante prandium et ait
dominus ad illud. **C**um uos phari-
seus quod de foris est calatis et
faciemus mundat. **Q**ui autem intus
in eosdem phariseos et scribas
et lege doctores talia dicit quia
lia dicit matheus in hoc loco quod
nunc quod dicitur suscepit. **U**na
quod quod ita ista matheus co-
menciat ut quatuor dominum illi
phariseus non nominet non tamen
locum exprimat nisi dicitur sunt
quo repugnet aliqui illi domini
tunc quod non uenit dominus in iheru-
salem galilea et per eum aduentum
ita superiora usque ad hunc simo-
nem. **Q**ueruntur ut pharisei
accipiant in uerum gesta. **L**ucas
autem illud narrat tunc addit
iter dominum ageret in iheru-
salem. **M**ox dominus scilicet esse simo-
nem quod illi alterum alterum
iste narrauit. **S**ane considerandum
est quod hoc dicitur sit. **N**on
me videbitis a modo donec dicam
benedictus qui uenit in nomine
domini. **A**nni primum matheus hoc
dixerunt et lucas enim dicit
hoc esse responsum a domino
illis qui eum monuerant ut
iret inde quod uellet eum ser-
uare. **S**ardere. **U**poni rei eorum adu-
sus ipsum iheru-
salem ea prout ipse
ad illud dicta conuocat. **Q**ue
hic matheus sic enim narrat
in lucas. **I**n ipso die accessit
eum quidam phariseus dicens
illi. **E**xi et uade hinc quod ser-
uare uult te sardere et ait illis
ne dicite iheru-
salem. **E**cce exco-
munia et sinitates pharisei. **S**o-
dre et caro et terra dicitur humus

Verum oportet me hodie et cras
et sequi ambulare quod non capere
tam pure extra vestem vestem vestem
que dicitur vestem et lapidas eos
qui ad te missi sunt quoties volu-
isti quod regis filius tuos quod admo-
do vel galma vel auro nudi
sunt sine peno et noluisse tunc
relinque vestem domus vestem deser-
ta. Dico autem vobis non me videbi-
tis hoc dicitur benedictus qui
venit in nomine domini. Narratum
quid hunc lucem non vide adisat
quod turba dixerunt domine venite ad
nos benedictus qui venit in nomine
domini quod quippe lucem ordinem non
dum illuc veniat et non dicitur
erat quod quod non dicitur quo inde ab-
scesserunt tunc ut non veniet nisi
eo tempore quo iam illud dicitur per-
veniat quippe in itinere suo debet
veniat vestem vestem vestem vestem
etiam erit demonia et sanitates
perit hodie et cras et tertia die
summus missus ab illis et figa-
te dicitur intelligitur. Non enim eo
die passus est qui est ab hoc
die tertius ad quod dicitur loquitur
me hodie et cras et sequi
ambulare. Cogit perit etiam illud
missus intelligitur quod ait non me
videbitis a modo hoc dicitur. ut
hoc veniat tunc dicitur benedictus
qui venit in nomine domini. De illo suo
adventu quo in reate venturus
est hoc signas. Et illud quod ait
erit demonia et sanitates perit
hodie et cras et tertia die. Post-
quam referat ad corpus eius hoc
est etiam expectat. Et demonia
ad reate perit perit perit perit
credidit in eis gentes et perit
sanitates ad in eis perit vi-
uitur. Quia ea quod fuit perit et
hunc perit remanentem perit in fi-
ne. Et tunc qua tamen tertia die
summus hoc est ad plenitudinem
angelorum perit tunc et innotat
lucem perit etiam et tunc
ordo iste marci nequaquam putat

duo est in alio alio esse dicitur
sue dicitur lucas magis intelligitur
est vel occupasse que gesta sunt
in vestem et recordado missus
Antequam eius narratio dum perit
tunc vestem. Aut eider tunc iam
appropinquat tunc respondit mo-
ventibus ut tunc hodie qualia
matheus tunc dicit erat tunc
locus tunc iam perit in vestem
An illa oia iam parata essent
que supra narrata sunt vel
lex. Duo de vidua tres de
temple exersione Capiti
equi materius et dicit
Et egressus istius de
templo ibat et accesse-
rat et ei eius ut ope-
rent ei edificatio templi. Pe-
nit autem videns ait illis videtis
her oia. Quia dico vobis non
relinque lapis super lapidem
qui non destruat. Matheus et
comemoravit hoc eodem ordine
pene perit aliquantulum
disgressionem ad hoc statim ut
comemoravit de vidua que misit
duo minuta in gazophiliam
quod ad eo lucas solus memo-
rat. Nam perit hoc matheus perit
ea quod dicitur exigit ad iudeis
quod accipit perit filius dauid
ea narravit que dicit de tunc
die perit et perit perit
quod locum matheus latissi-
me perit est et perit ibi
dicit narravit. An ideo post-
eundem locum quod brevis perit
git matheus et copiose diges-
sit matheus nichil amplius
matheus intulit. Sicut dicit
quod de vidua illa paupercula et
veterana. Ac demum subiungit
ea quibus matheus tunc
cogit tunc de templo futuro
exersione. Lucas tunc perit illud
de perit quod esset filius dauid
paupercula de tuncenda perit
perit perit commemorat inde sit
matheus perit ad viduam que
duo minuta in gazophiliam

misit. Deinde subingit de
 pli exorsione qd' anathemus et
 anathemus ferretis discipulis dum
 interrogantibus qd' signum sui ad
 ventus esset sequitur. Ultra
 exen sedente ibi sup mo
 ter oliveti licet rrua aua
Sequitur anathemus dno
 sedente aut eo sup
 moter oliveti accesse
 rit ad eum dno ferretis
 dicetes. Dic nobis quid sit et
 et qd' signum adventus tui et
 consummationis seculi. Et respondens
 igitur dixit eis. Videte ne
 qd' vos seducat nullo ventu
 in nos. Meos dicetes. Ego sum
 christus et multos seducat et ipse
 ad illud ubi ait et ibi dno
 in supernis et in. Tunc aut in
 vitar etas. Tunc ias. Ius pluri
 smonez domi in tres. Ius
 in anathemus anathemus et lucas con
 ptemus. eundem quippe tenetes
 ordinem per ista qd' exut. Si
 tunc quidam quid. Sic aliqua
 et singuli. Ita in quibus illa
 est redugudae questio vel
 iure tendda suspicio. De hoc
 aut que per dicitur ne mis
 sibimet ad ipsa putent. Ibi
 dendum est. Neq' enim dicitur
 si alioz tale occurrat aliud
 esse an p' alibi ad id p'et
 dnm qd' eodem loco remnat
 tpm ieiunij ac tpm omi t'm
 xpat' narrat. Sane q' eaz
 dem smaz a dno dicitur no
 eundem. omne ordinez suant
 m' ad rem p'met ut in
 telligedat vel insinudadam
 Quia ea que ab alio dicitur
 referunt no p'met adu'sent
 et hoc qd' ait anathemus et p'di
 tabit et exom regni in. in
 ipso orae in t'p'm omibz
 gentibz et tunc veniet q' su
 mard. est anathemus eoz o'ole
 ita t'meorat et in ad p'etes
 qm optet p'dicta exom no
 dicit et tunc veniet q' summa
 to sz hoc p'at qd' ait p'mu

et in omne gentes p'mu optet
 p'dicta exom quia illi de fine
 interrogant. Tu qd' dicit p'm
 optet in ad p'etes p'dicta exom
 p'gnat utiq' p'mu anteq' veni
 at consummatio. Item qd' anathemus
 ait. Cum qd' vidit ab horar
 desolationis que data est a da
 mele p'ad p'antes in loco p'ato
 qm legat intelligat. Hoc anathemus
 ita dicit. Id aut vidit ab hora
 rom desolationis p'antes in vide
 bit qui legat intelligat. In qua
 mutatio ubi exposuit eandem
 smaz. Ides quippe ut no debet
 qui in loco p'ato no debet. Lucas
 aut no ait. Id vidit ab hora
 rom desolationis p'antes in loco
 p'ato aut in no dicit sz aut tunc
 aut vidit inundat ab exercitu
 veni tunc p'atore quia app'm
 bit desolatio v'nis eius. tunc
 em erit ab exercitu desolatio
 in loco p'ato. Id aut ait anathemus
 tunc qui in iudea sunt fugiat
 ad montes. Et qui in tecto no
 descendat tolle aliquid de domo
 sua. Et qui in agro no reu'ta
 tolle tunica. suaz cottidiz pe
 ne v'bis. Hoc tunc anathemus t'meo
 rat. Lucas aut. tunc qui in iu
 dea sunt mag' fugiat in montes
 hoc sicut illi dno cetera no ait
 sequit' aut et dicit. qui in meo
 eius descendat et qui in regio
 nibz no intrent in eaz quia
 diez v'comis. sz sunt tot imple
 aut oia que p'p'a sunt sane
 d'nsu videt q' illi d'vunt et
 qui sup tectis no descendat tolle
 aliquid de domo et q' iste dicit
 et qui in medio eius descendat
 in p' forte quia magna p'urbatio
 est tunc magno instante p'iculo
 illi quos int'us p' ad p'dio qd'
 f'it ddo. tunc in meo eius in
 tecto exut attenti et v'letes
 videre quid impediat ut qua
 exadent. sit sz quid aut distedat.
 Si supra dicit. Tu aut vidit

fundat qd exatu irem. Nota id
 qd sequi qui in regionibus sunt
 no intrent in eaz. videt ad horuam
 pntie amonicoz et vt os suat
 tot qui extra sunt no in eaz int
 rent. Qm aut in medio st quo
 distendat ad exatu iam curate c.
 curdata. An hoc est tuc in me
 dio eius qm iam ita pntem vrger
 vt tpale ad pntes vntu tuncedat
 no possit exadi. Et qm tuc pata
 dz esse aia. ac hia nec carnali
 bus desiderys occupata et op
 pressa. hoc significat qd ad
 alios duobus dcm est in terro
 re sup tectis et qd iste aut diste
 dant tu no iam quibz vite desi
 dio capiant. s in aliaz vitaz mi
 gresse pati sunt. hoc illi duo dicit
 xus no descendat tolle aliquid
 de domo sua i nullo affitu in
 remet in carnez taguaz aliquid
 inde comodi prepturus et qd
 iste aut qui in regionibus sunt
 no intrent in eaz. i qui iam bono
 cordis pposito extra illaz stit
 no iam xulxus carnali cupidi
 deponit. hoc illi dicitur et qui
 in agro est no reitrat retro tolle
 vestimentu suu tanqz itez muge
 in auxis quibus erat exul. et
 id aut matheus orate aut vt
 no fiat fuga vna in hyeme vel
 sabbato. hinc matth ptez dicit
 prem caruit orate id mgt vt
 hyeme no fiant. lucas aut hoc
 no dicit s tanta aliq dicit
 solent q mch videat hanc ipm
 ab istis obprie pposita est iustitias
 se pmaiz. Ita em aut accendite
 vos ne forte puenit corda vna
 in capula et ebrietate et mris qui
 vite et supreniat in nos repen
 tina illa dies tanqz laqueus em
 supreniet in omis qui sedet sup
 facies orbis tre. Similiter itaqz
 omi hora et tpe orantes vt ei
 qui habeam fuga ista oia que
 futura sunt her intelligit fuga
 quaz matheus comorat. que

no dz fieri hyeme vel sabbato
 ad hyeme aut pmet cure
 quibz vite quas lucas apte
 posuit. Ad sabbatu vel capu
 la et ebrietate. Cure quippe
 estis sunt velut vena. tra
 pula vel et ebrietate carnali
 leticia et luxuria que cor sctificat
 at obruit qd malum sabbatu no
 ptea significat quia her eat
 iam pnt et nunc est iudeoru
 pessima consuetudo illa die deli
 tyos affluere dñ spuale sabbatu
 ignorant. Aut si aliquid ali
 in illis in matheu et marcu
 vobis intelligendu est aliquid
 aliud ego lucas dicit dñ in
 nulla repugnante questio mo
 neat. Tunc em nunc exoroge
 cia exponenda suscepit si a fal
 suat vel fallacie calupnijs
 defendenda. Alia vobis que in
 hoc smone matheus posuit
 quia ad marcu mgt. Alia
 questio est que aut ad lucas
 in hoc smone lucas ea posuit
 nunc hinc ordo qd ordat p alibi
 talia vel recordat at inferit
 pdaupando vt prius comen
 ret que pa a dno dñ sunt
 vel bis a dno dñ facta intel
 ligi et nunc in matheu et hinc
 secundum ipsum sequitur
 Lxxviii dñ qd pa bidu
 pascha in qñus de m betra
 ma erat quedam recipiunt
 sequitur matheus et
 fuit est ad consummationem
 hinc smones qd os
 dicit discipulis suis
 dñ qd pa bidu pascha fiet
 et filius hois tradet vt crucifigat
 hinc attestant alij duo lucas
 et marcus ab eod ordine
 no recedentes. Neq s tanta
 a dno dñ in sinuauit. q
 em intimare pmissum. Et
 sua in pona et matheu dicit
 erat aut pascha et azyma
 pa bidu et lucas. Azyma
 bar. alio dies festus azymoz
 qui dicitur pascha sic ergo

appropinquabat pascha ut esset
 p[er] biduum sicut aut[em] duo ap[osto]li
 h[ab]uerunt. Hec aut[em] tribus
 quid[am] eor[um] comedant[ur] em[en]d[um]
 dies festi p[er]m[an]ent[ur] ad alia
 quedam duobus sup[er]iorib[us] lo-
 narum. t[er]cio aut[em] loco app[er]-
 eunt narrat[ur] d[icitu]r ip[s]a i[st]a
 ip[s]a ubi hoc est illi tres mi-
 n[is]t[er]i. i. impendit[ur] i[n] d[omi]ne
 passionis sed q[uod] videri potest
 p[er] diligenter intuentib[us] esse
 b[er]u[m] q[uod] martheus et mar-
 co p[er] ea quae dixerunt pascha bi-
 dum p[er] p[er]p[et]uo inde comedora
 uer[um] q[uod] erat i[st]ud i[n] bethania
 ubi de vnguento illo p[er]p[et]uo
 d[icitu]r. Iohannes aut[em] ante sex
 dies pasche d[icitu]r i[st]ud uenisse
 se i[n] bethaniam de vnguento
 ead[em] narrat[ur] quo q[uod] i[n]
 illo p[er] biduum fuit[ur] eat[ur] pa-
 scha t[er]cio p[er] ea quae id dixerunt
 i[n]uenerunt i[n] iohanne i[n] be-
 thania illud de vnguento q[uod]
 ip[s]i narrat[ur] t[er]cio aut[em] ip[s]e
 d[icitu]r p[er] sex dies fuit[ur] pas-
 cha q[uod] q[ui] ita mouet[ur] n[on]
 intelligit[ur] martheus et mar-
 co illud q[uod] i[n] bethania de
 vnguento fuit[ur] erat recapitu-
 lando posuisse n[on] p[er] illam
 de biduo p[er]p[et]uo fuit[ur] suar[um] sed
 antea i[n] fuit[ur] i[n] ad sex
 dies essent ad pascha. t[er]cio
 em[en]d[um] quib[us] d[icitu]r ad dixerunt
 p[er] biduum fuit[ur] pascha p[er]
 adu[er]sit de illo fuit[ur] i[n] betha-
 nia ut d[icitu]r p[er] hoc ad esset
 bethanie q[uod] martheus q[ui]d[am]
 t[er]cio esset mox i[st]ud i[n] betha-
 nia marcus aut[em] t[er]cio esset
 bethanie q[uod] v[er]oq[ue] intelligit[ur]
 et anteq[uam] illa d[icitu]r que an
 biduum pasche d[icitu]r sunt d[icitu]r
 q[uod] et iohannes iohannes
 narrat[ur] colligit[ur] ante sex
 dies pasche venit i[n] betha-
 niam et ibi fuit[ur] est illud q[ui]
 uidet[ur] ubi de vnguento p[er]p[et]uo
 sit comedat[ur] t[er]cio lo[co] b[er]u[m]
 p[er]p[et]uo federe sup[er] azar[um]

Deinde p[er] ea gerit[ur] q[uod] q[uod] nar-
 rant p[er] b[er]u[m] aduentu[m] e[st] t[er]cio
 p[er]p[et]uo gesta s[un]t illo q[uod] die q[uod]
 venit i[n] bethaniam ad illud de
 vnguento p[er]p[et]uo est v[er]o ad dies
 quo ista gesta s[un]t d[icitu]r s[un]t m[en]t[ur]
 b[er]u[m] e[st] et v[er]o n[on] comedat[ur].
 t[er]cio adu[er]sit fuisse quadri-
 dum ut o[mn]i[n]et[ur] dies que ante
 biduum pasche duo diffinit[ur]
 lucas aut[em] aut[em] t[er]cio appropinquabat
 dies festus azymorum n[on] exp[er]it
 biduum s[ed] h[ab]uit appropinquat[ur]
 quae comedat[ur] i[n] ip[s]a m[en]t[ur]
 lo bidui debet accipere iohannes
 ubi t[er]cio d[icitu]r p[er]p[et]uo erat pascha
 iudeorum n[on] hoc biduum v[er]o
 m[en]t[ur] p[er] sex dies ante pa-
 scha. p[er]p[et]uo t[er]cio quedam p[er]p[et]uo
 d[icitu]r comedat[ur] t[er]cio i[n] v[er]o
 ostende[re] q[uod] p[er]p[et]uo fuisse pascha
 d[icitu]r i[st]ud t[er]cio ante sex di-
 es pasche venit i[n] bethaniam
 ubi erat mortuus lazarus quae
 suscitauit i[st]ud fecit ante
 ei tenet[ur] ibi h[ab]uit illud est q[uod] com-
 rant recapitulantes martheus
 et marcus t[er]cio iam dixerunt
 p[er] biduum fuit[ur] pascha. recapit-
 ulando ergo ad illud d[icitu]r redde-
 unt i[n] bethaniam qui erat ante
 sex dies pasche et narrat[ur]
 q[uod] iohannes de t[er]cio et v[er]o
 t[er]cio t[er]cio t[er]cio erat t[er]cio
 t[er]cio et pactis illis que narra-
 ta sunt p[er]p[et]uo ad dies q[ui]
 erat ante biduum pasche. v[er]o
 isti digressi sunt ut recapit-
 ulando comedat[ur] q[uod] an i[n]
 bethaniam de vnguento gesta
 est aut[em] t[er]cio pacta narrat[ur]
 illud t[er]cio reddere vnde dis-
 gressi fuerunt. i. ut i[n] fuit[ur]
 d[icitu]r narrat[ur] quae h[ab]uit ante
 biduum pasche. t[er]cio si tollam[ur]
 de medio q[uod] gesta est i[n] be-
 thania digressi ab ordine
 recolendo et recapitulando nar-
 rant et ip[s]i ordine q[ui] t[er]cio
 ita fuit[ur] d[icitu]r i[n] martheum
 d[icitu]r d[icitu]r d[icitu]r q[uod] p[er] biduum

onget dnm xngento et exten-
 sit pedes eius capillis suis
 tunc fr lazarus infirmabatur
 her dicens iohannes ante statum
 luce qui hoc in domo pharisei
 tunc quaz symonis filii esse
 narravit. Nam itaqz her ma-
 ria fecerat qd aut in betania
 xpus fuit aliud est qd ad
 luce narratoz no pntet si pnt
 narrat a tribus iohanne
 mattheo et marco. Tunc istos
 igitur tres mattheu marcum
 et iohanne quemadmodum
 fr ad modum qd veniat attenda-
 de quibus no est dubium qd ea-
 dem rem narrent gestam in
 bethania n eaqz discipuli et
 omes comederant ministrant
 ad xpus mterea tunc de pdrone
 pposuissim xngenti qd ergo
 mattheus et marcus caput do-
 minum xngento illo pfuso di-
 xit iohannes aut pedes regu-
 la illa videtur no esse qd q-
 uoz demonstramus cu de qnqz pa-
 mibus pastet turbas ibi em
 qd no de fuit qui quinquages
 et centenos distribuissit comen-
 zet Cum aliis quinquagenos
 dixit no potuit videri qd dnm
 potuisset aut si alius centenos
 fm pposuissit fuit alius quinquage-
 nos et fm debuit inveniri. Tunc
 tunc fm esse quo ex nos in-
 formal oportuit sic illic ad-
 monui vbi est singula fm li-
 ere comederant vbi fm in-
 tellige. Proinde et qd no solu
 caput q pedes domini accipit
 pfundisse mterea n forte qm
 thazarus fracto alabaastro pfuso
 caput comederant tam qm
 asperdus et calumpniosus est
 ut aliquid in vase fracto negz
 remane potuisse. Vnde etiam
 pedes pfundit qd in ista qd dicit
 sic esse fractu ut mterea re-
 fidm fuit utens ad xpus vbi
 exom qto melius et religio-
 us ostendit. Alius no esset
 fractu ut totum effunderet in-
 tens p rite xpm, p ille aut

calumpniator. si tam pnter
 reus est ut emagistratus qd dicit
 de alabaastro fracto frange tenet
 pnter accipit pfuso pedes
 anteqz illud fractu esset ut in-
 tegro remaneret. Vnde etiam
 caput pfunde nisi fractu illa non
 effunderet. Accipite quippe nobis
 ordinate consuli agnoscit si or-
 dinare etiam nos apudibus ad ca-
 put ascendit. Tunc facti sunt
 illaz mterea vident. Hanc que-
 stionem qd em alio dicit de eos
 ministrasse de xngenti pnter
 effusione. Iohannes aut iudas
 comederat et ideo qd fur erat
 manifestu pnter esse de eorum
 note emendat iudas signatum
 locutus illa quaz de philippo
 in qnqz pambus infirmant p-
 mto pro singulis xsupato. Vnde
 et mterea qd et alio qd aut pen-
 serint hoc aut dixerit aut
 eis iudas dicite pswasit an-
 tm voluerat mattheus et mar-
 cus et vbi expresserint sed
 iudas pnter dixit qd fur erat
 reu aut pnter pauperem turax. Ioha-
 nnes aut de pnter iudas illo id co-
 medasse cui ex oabz suandi
 qto qd videret credidit intimada.
 LXXXI. Tunc abijt vnus de en-
 m. Vnde aut pnter etiam iudas et
 ite ad quemdam Capim.

Sequitur mattheus tunc
 abijt vnus ex en. qui dicit
 iudas fratrioz ad pnter
 per sacerdotu et alit illis
 qm mterea vbi dare et ego
 cum vobis tradam. At illi qst-
 tuerunt ei. xxx. argenteos et vbi
 ad illud vbi ait et ferunt di-
 scipuli. Tunc qsttuit illis iudas
 et pnter pascha. Tunc in
 ar talo qd putat pnter mar-
 co et luce qui qd dicit fuit narrat
 qd em dicit mattheus ite in-
 tuitate ad quedam et dicite ei
 argi dicit tempus nrm pnter est
 apnt se fac pascha cu discipulis

meis cum significat quod max
 tunc et lucas dicit patrem su-
 um vel dnm domini in qua
 re renatem demonstrat est ubi
 parent pascha ubi aut dicitur
 ut inposuit ad quemdam tam
 ex persona sua studio breuitate
 illud compedio noluit insinuat
 si em dicit dicitur dnm ite
 in tunc et dicit ei argit dicit
 hoc non ppe est apud te factu
 pas tu dicitur meis tam tunc ti
 dicens esset accipit ac per se
 no ex em tunc madand narra-
 bat p ex sua psona inposuit
 ad quemdam misisse dnm ut
 uent ne herent nate ton dicitur
 tu dicit illi ad sumadum uidentis
 finis sufficit uidetur nam sic loq-
 nemur ut dicit ut ad quemdam
 quis nesciat si em dicit ite
 ad quemcumq; vel ad quemlibet
 possit esse integra locutio pnd es-
 set rectus homo ad quem misse-
 rum em tunc ostendat quod
 tacto eius nomine maxime et lu-
 cas dicitur quippe dnm ad quem
 mittet et ut em et illi quos
 mittebat inuenire possent. Pmo
 nunt q iudicium sequent de hore
 gestante lagenar aque ut am-
 phoraz ut eid fecit ad eaz dom-
 in. quaz volebat ut uenirent
 tu itaq; no sic possit dicit ite ad
 quemlibet q integritas quid locu-
 tionis ad mittit Sed hoc loco rei
 hinc que insinuat uitas no ad
 mittit qto m dicit dnm potuit
 ite ad quemdam qd dmo nunc et ad
 locutione dicit p d plane oplos
 ad dmo no ad quemlibet p ad que-
 dam homin r ad aliquem tunc mis-
 sos esse manifestu est qd no de
 ex psona illa tunc potuit et uo-
 nactare ut dicit misit eos ad
 quemdam ut dicit ei apud te
 factu factu tu de fac potuit etia

sic arsit eos ad quemdam quod
 ite dicit ei apud te factu pascha
 ac p hoc ite dicit dnm dicitur
 ut inposuit dicit ite in tunc
 tatez inposuit ipse ad quemdam
 no q d dicit dicit p ut ipse
 nobis insinuat tacto nomine
 fuisse quemdam in tunc ad quem-
 dam dnm mittebat ut parat
 ac sic p hoc ex psona sua
 inposuit dnm dnm dnm
 sequitur ordines ubi dnm dicit
 te et dicit ei argit dicit Nam
 em si que ras cu rade uidetur
 ei tunc dnm ad quem mis-
 sisse insinuat ex tunc ex p-
 sona sua inposuit ad quemdam
 aring psona quid locutio p
 in sic in p ita integritas est
 aut si hz aliq; psona heda
 lingua quaz psona psona
 dicitur ut hoc ton ex pso-
 na domini dnm locutione inte-
 gritate no tunc uidetur
 quid nouerunt Sane ita pos-
 sent et latine dicit si dicit
 ite in tunc ad quemdam quem
 nobis demonstrat homo qui
 uos dicitur lagenar aque
 portans hoc modo uidentis sine
 ambiguitate possit ostendere
 vel ut eo p dicit ite in tunc
 tatez ad quemdam qui manet
 illo aut illo loco tali ut tunc
 domo tu expresse loci et de
 figurate domo possit intelligi
 posset p d hz aut dicit hz
 tunc tunc uidetur tunc dicit
 ite ad quemdam et dicit ei
 Sed no p dicit q tunc ali-
 quod uol intelligi tu dicit ad
 quemdam et no exprimit quod
 demonstrat qd si ex psona dnm
 et tunc illud inposuit accepit
 ex quid nate breuitate p-
 oscura locutio dicit tunc in

Ex matheus lagenaz dicit
 quaz lucas amporaz ille va
 se ges ille modus signat vtz
 vltatez sine pufodunt de
 quit matheus distubebat
 cu discipulis et edentibus
 illis dicit Amen dico vobis
 quia vno vno me traditu
 rus est et tristan vnde repe
 xit singuli dicit Chumqz eo
 sum dos ad xps qd illis vbi
 ait Gndens aut iudas q
 tradidit eum dicit Chumqz
 ego sum xabi ait illi Cui di
 xisti In hys que confidanda
 nlic pposui mty affueat
 questionis eaz ceti en te
 qui teia comitorat sequit
 Explicit liber secundus Inap
 probem xvi tro Autym
Iam qm om quaz nar
 xato in eo xps loco in
 quo nre est eos xps in
 finez pit ambulat nec mltm
 digredi ab mtez sic va forte
 alius alius comozat qd alius
 pmitit inde n expeditus
 demoftrae posse om exo
 quementaz di ad gr iaz loco
 om omia qteram et m vna
 narratoz faciez qz dixeramus
 sic ergo arbitror comodius fa
 tiemus qz id qd suspicim expia
 xi vt aggreclaz narratoz oia
 comozitates cu eoz eo p atte
 statoe qui dicit ex hys oibus
 qm qd potuit aut qd voluit
 comozauit vt ad ab omibus
 her oia dicent que demoftra
 da est in nullo pbi qna dnt
 igitur mapiad 2m matheum
 Explicit probem mapiur
 Capitola libri Tertio 2to
 vnu Tres venatibus aut
 ias vno pedu locum in 7 m
 fnd torpis vno mltid smonez
 3dm De Balli tantu quaz
 et negacone petri Tertium

Conterio quaz de smod de rone
 rone dabrade duoduz gladye
 tantuulli quarta de getz se
 mani de octo paginis pdr m
 in mra racionez si p p qm
 adque eo loquente eaz iudas
 quaz qult m querioe 3etu
 At illi tenetes ihu quexiones
 om qor negaco petri 3eti
 Quaz de negaco petri 3eti
 3eti Quaz dnd mune fny
 cu ihu et 3emie putatua di
 toritas accepit vte argete
 de 3onu Quaz que p polam
 cu dnd gesta sunt et ihu ste
 tit ante 3odem 3eti Quaz
 milites 3pore fupripetes ihu
 m 3uideri Quaz de 3omone
 3pore et q 3aulas ihu
 prucez Quodea de golgata mior
 et de murato vno et diuisione
 vestimenti 3etia mior de 3ud
 di 3uione et pludo optia qomz
 bore 3uideri mior de duoduz
 latronibz qndea Quaz de 3eaf
 femia in de illudicibus 3etia
 Tres de latronibz mperatibz
 3etia 3etia de tenebre 3rope ma
 qua tres de aceto mior 3om
 de expiat tres qsumant est vn
 3etia Tres de velo templo 3etia
 vno corpora 3toz fupreuerut
 in de centulone 3etia mior de
 mlieribus da 3etia 3etia mior de
 3ofteph petente corpus ihu
 vno late 3porato 3etia mior de
 mposicoe torpore in monum
 vno addit 3icrodemid 3etia
 Quo de mlieribz da sepulcre
 vno de custodia sepulati 3etia
 3emaxe et angelis et rone
 et da gr qomz omis quaz pauli
 qd apeli apit 3etia de apeli
 conibus p 3rom omis quaz
 pauli qd apeli apit 3etia 3etia
 3uina apit conu xpi p 3rom
 3etia Quo de 3cedaz vno in qali
 leaz sequitur iaz Annotatu

Omnibus autem eis accipit illud panem et benedixit ac fregit deditque discipulis suis et ait accipite et comedite hoc est corpus meum hoc et calicem et lucas tunc memorat. Ius autem quare panem dixeret. Deinde autem per ea quare panem dedit illud quod superius dixerat percontavit ut solet. Illud vero quod ordine suo posuit non tamen narrat superius. Unde et quid etiam hoc facit scire que et illorum est. Iohannes autem de corpore et sanguine domini hoc loco mirum dicit per plene alibi illud videntur dum locum fuisse testatur. Rursum ad dum a cena surrexisse et pedes lavasse discipulos tunc memorat reddita est tunc rursum hoc eis fecit in qua domine adhuc reause significavit per testimonium scriptum. Ad hoc se tradidit qui manducaret eis panem. Venit ad hoc locum quare tres reliqui nisi manducarent hoc dixerunt magis illud tunc datus est spiritus et prestatum est et dicitur. Amen amen dico vobis quia unus ex vobis tradet me. Appropinquabat ergo sicut idem ipse Iohannes nescit admonere. Ipsi hesitantes de quo dicit et qui stant sicut dicit. Matheus et marcus dicit reperit ei singillatim dicit. Ipsi ego sum sicut ipse videns ait dicit. Matheus sequitur. Tunc intravit mensam manum in passidem hinc me tradat. Et sequitur idem Matheus ita subnectens. Filius quidem hominis vadit per scriptum est de illo. De tunc hominem vero illi per quem traditur. Tunc erat ei si natus non fuisset homo ille. In hoc et Matheus hoc

etiam ordine conservat. Deinde et Matheus perspicit. Evidens autem iudas qui tradidit eum. Dicit. Quia ego sum. Crabi. At illi. Tu dixisti. Et iam hoc non expressum est. Vix ipse esset. Et enim esset intelligi. Tamen non ego dicit. Potuit in hoc sic dici ad iudam et a domino responderi ut non omnes adirent. Deinde sequitur Matheus et inserit mysterium corporis et sanguinis a domino datus. Dicit et Matheus et lucas quod tradidisset calicem. Rursum de traditore suo locutus est quod lucas persequitur dicit. Verumtamen eam manum tradentem me mensam est in mensa et hoc per hoc. Tunc quod diffinitum est. Vade. De autem hominem illi per quem tradit. Hoc iam intelligendum est illud conspectum quod narrat Iohannes isti autem permiserunt sicut quedam Iohannes per miserum misit que illi dixerat. Etiam ergo per per traditorem calicem dixerunt. Dominus quod a Luca posuit est. Verumtamen eam manum tradentem me mensam est in mensa. Tunc dicitur illud tunc Iohannes. Erat ergo retribuens unus ex discipulis eius nesciens illud quare diligebat illum. Intravit ergo quicquid Simon Petrus et dicit ei. Quia est de quo dicit. Itaque cum retribueret ille supra petus illum et domine quis est. Respondit. Illud. Ille cui ego intinxi panem porrexerem et tu intinxisset panem dedit inde simoni petri et per succellam tuam intinxi in illud petrum. Hoc videndum est ne non solum luce qui iam dixerat intinxisse petrum in cor. Iude tunc quod pariter est ad iudeos ut eum accepta pecunia traderet sed et per ipsi iohannes repugnare

videatur qui iam dicitur superius
antequam ista dicitur. Namque
reparat et terna facta in hac dicitur
inmississimam in corde iudeo ut tra
deret eum iudas. Et non pro miratur
in corde mittendo iniquas per
uisiones cogitationibus iniquis
et tunc intellegere debet a dolo
iudas plenius esse possessam
dicitur tunc in bono illi qui iam ac
cepit spiritum quod erat per xrum
intrauit dicitur. Namque spiritum
per ea ad eum de super inmississimam
esse dicitur per ueritatem utique ple
nius accepit. Per ueritatem
go tunc intrauit in eum factus
et sic ostendit iohannes ipse
consecrat. Dicit ei ihesus
iud fac fac nunc. Hoc autem
nemo scit discipulorum ad
quid dicit. Et iudas autem puta
bat quia loculos habebat
iudas. Quod dicit ei ihesus quod
fac quod fac fac filius tuus. Et
autem nemo scit discipulorum
ad quid dicit ei. Et iudas autem
putabat quod lucas loculos ha
bebat iudas. Quod dicit ei ihesus
eme ea que opus sunt nobis
ad diem festum aut legemus
ut aliquid daret. Et non pro accepit
per dicitur. Et tunc erat
autem non ad pro accepisset
excessus dicit ihesus. Tunc real
fatus est filius hominis et deus
realfatus est in illo et realfi
cavit enim in semetipso et quod
realfabit enim. Filii autem mo
dum uobiscum sum quia me
et sunt dicit iudas quod ego
vado uos non potestis venire. Et
vos dicit modo mandatum no
tum de uos ut diligat in
ter sunt dilegi uos et uos dicit

gans in uos in hoc regno sunt
omnes quia mei et ei estis si ei
laqueum habuistis ad inuicem. Dicit
enim simon petrus domine quo
vadis iudas iherusalem quod ego vado
uos non potestis modo me sequi
sequer me per ea dicit ei sy
mon petrus quare non possides
modo sequi. Nam meam pro
te ponam. Respondit ihesus. Nam tuam
pro me ponas. Amen amen. Et
tunc tibi non ratabit gallus donec
ter me neges. Et de predicta ne
gatione sua petrus non solum iohannes
et alii. Et modo ista inposui
et eretici tres commemorant. Nam su
ne est ex una eademque occasione
simonis ad eam commemorandam
venit. Nam et mattheus et
marcus per ipsius ordine ut eo
dem narratiue loco eam subiue
runt ambo. Postea quam dicitur
egressus est ex illa domo per
madurauit pascha. Lucas uero
et iohannes antequam in eam
egressus et facile posse intel
ligere aut illos duos eam recipi
tulando possuisse aut ipse predi
cando nisi magis mouet quod tunc
dicitur non tunc per ea. Et ecce simon
domini promittit quibus promissus
petrus illam presumptum profert
vel ad dno vel pro domini mo
riens ut magis rogant inter
ter eum expressisse presumptum
suar dicitur loco simonis. Et per
et ter illi a dno. Nam quod eum
esset ante galli tantum ter nega
turus. Neque enim inuicem est
aliquid distinctum inualis tunc
petrus comotus esse ad presumendum
sicut ad negandum. Vel ei dum
aliquid ter filius respondere quicquid
est ostendit illis alio inposuit

rebus aut verbis persequens
 am ter illud interrogat utrum enim
 amaret et ter hoc idem respondit et
 ipse mandatum de pastore omnium
 suis vult id quod ter pergit hoc
 autem esse credibile quod ter ostende-
 rit presumptum suum petrus et
 anima sua negatorem ter a domino au-
 dit ex istis etiam verbis que a domino
 dicta sunt ac omnia comedat
 sic probatur tunc meminerit quod nunc
 interposuit ex a domino iohannis quod
 recte dicitur filioli ad modum
 vobiscum sum quare me per dei
 iudicio quo ego vado non pote-
 stis venire et nunc dico vobis
 et per ad illud locum vobis aut
 domine quo vadis. Semper huius
 manifestum est ex illis verbis ma-
 tud esse petrum ut dicit domine
 quo vadis quia dicitur audiret
 quo ego vado non potest venire
 tunc petrus eidez petro quo
 ego vado non potes me modo
 sequi sequere aut per ea tunc
 ille ait Quare non passus in-
 te sequi modo. Nam meum pro
 te ponam hinc presumptum tunc
 dominus fuit enim negator lucas
 aut tunc comedat dicitur cum
 symoni tunc satanas expetit
 vos ut tribuat sicut et tunc
 ego aut rogavi pro te ut non
 deficiat fides tua et tu aliqui
 quisque huius fides tuos tunc
 suberit petrus respondit Domine
 par sum tibi et in mare et in
 montes ire et ille dicit et ego
 dico tibi Petre non cantabit tal-
 lus tui sed ter me noster neges
 quoniam hoc aliud per illud aliud in
 petrus ad presumptum per
 quoniam non videat aut per anathema
 et presumptum dicit inquit exierit

in montes oliveti tunc dicit illi
 iohannis vos vos scandalum paraveris
 in me in ista nocte scriptum est enim
 paucis pastores et disponentes
 oves pergit postquam dicit surte
 et per dicit vos in galilea dicit
 pergit et anathema tunc dicit
 hoc verba est et sine simile
 illis et quibus in iohannis
 et dicit in lucas per petrum
 veniunt presumptum suum et hoc
 ergo ita sequitur tunc autem
 petrus ait illi Et si omnes panda-
 lizati fuerint in te ego non
 scandalizabor aut illi iohannis tunc
 dico tibi quia in hac nocte an-
 tes gallus cantet ter me nega-
 bis aut illi petrus est si oport-
 tuit me modo tunc non te nega-
 bo sicut et dicit dicit
 hoc pene ipse dicit et tunc
 aut comedat nisi quod non quare
 et dicitur quare ad modum
 fuit esset expressit dicit a
 domino tunc dico tibi quod tu hoc
 in nocte hac per quare gal-
 lorum dedit ter me et negatu-
 rus tunc itaque dicit per
 fuisse dicit quod cum petrus esset
 negaturus antequam gallus cantaret
 non autem omnes dicit quoniam
 gallus cantaret anathema per
 narravit expressis unde
 non nullus videt non quare
 tunc quod per attendunt et ma-
 xime edo omnibus intentum
 ad aliquos eorum aut induit
 hostili tunc enim per nega-
 to tunc negato est in eadem
 namque per tunc animi
 posuit medas per amonit
 quid ei per sit a mar-
 tino per et tunc dicit
 sanare hoc aut tunc et tunc
 negato si per per galli tunc

maueret falsu duxisse videntur
 tres quos matheus dicit ante
 dico tibi quia hac nocte antequam
 gallus auet ter me negas
 Lucas autem dicit tibi petre
 non tantabit hodie gallus dicit
 ter neges nosse me Iohannes
 autem dicit tibi non tantabit
 gallus hodie propter ter me ne
 ges dicit autem enim dicit
 et dicitur dicitur eandem copiam
 nuntius dicitur duxisse dicitur quod
 quod antequam gallus tantaret
 cum petrus esset negaturus
 turpis si tota tunc negaturus
 ante petrus quia tantare
 gallus mueret superius dicitur
 se negaturus de petro dicitur exponit
 domini dicitur tibi quod tu
 hodie in hac nocte persequar
 gallus bis vocem dedit ter
 me negaturus es dicitur enim
 attinebit dicitur prius quia
 bis quod si ante primum galli ad
 tid tota illa tunc negaturus comp
 letur secundum et ante secundum et ante
 tunc et ante de galli tanto
 enim dicitur nocte completa invenire
 quia ante primum per completa
 perare dicitur quod ante primum galli
 tantum cepta est illa tunc nega
 to attendendum illi tres non
 quod eam completurus esset pe
 trus dicitur quanta futura esset
 et quod ceptura et quod tunc et
 quod ante galli tantum quod
 in animo eius et ante primum
 galli tantum tota posset integri
 quia enim dicitur negaturus
 ante primum cepta ante primum
 aut galli tantum parata sit
 tota illa tunc negaturus ad affe
 ctione animi et animo petri
 ante primum tota cepta est Nec
 miter quare moras inter

vallio tunc voce enuntiata sit
 ad corpus eius esse ante primum
 galli tantum tota posset tam
 magna sed dicitur non solum semel
 sed iterum et tunc interrogat negaturus
 et rectius diligenter quod atten
 dentibus videatur quod iam merita
 tus est mercedem in corde suo dicitur
 eam videtur ad suspensum
 dicitur petrus quia dicitur edidit
 timorem que tam vehementer
 animo crepat ut perire possit
 usque ad tunc negaturus negaturus
 ones dicitur tota via negaturus et
 tempore deputanda est quod cum
 tunc negaturus sufficiens timor
 movetur Ex quo et si per primum
 galli tantum incipit pulsato
 interrogantibus petro dicitur il
 la negaturus eximetur nec sit
 absurde ad mendaciter aut
 galli tantum ter negasse dicitur
 quod ante galli tantum tantum timor
 obfederat mentem qui eam possit
 usque ad tunc negaturus perire
 amicum inquit mouit dicitur quod tunc
 negaturus et tunc negaturus vocibus
 ante galli tantum cepta et si non
 ante primum galli tantum parata est
 tantum si aliam dicitur hac nocte
 antequam gallus gallus tantum
 ad me perire eplam in qua in
 ter quilibet. Nec utique si eam
 ante omnem galli tantum finit
 mueret et per primum galli tantum
 finit ideo dicitur eam falsum
 fuisse perire. azarius ergo de
 ipso voce mutabilis planius
 eloquens est qui dicit exponit
 domini per quia bis gallus vocem
 dedit tibi me negaturus es ita
 gestum esse apparebit ad ad
 eandem narrationem euan^g dicitur
 ut et illud illud dicitur et ipse
 fuit conuenire si alio queratur

Dauid pastorem et dispo-
nens gregis. Propterea autem iurare
reus predat vos in galilea. Te
spiciens autem petrus ait illi
Et si omnis sciam. Tu in te ego
numquam sciam. Ait illi ihesus tunc
dico tibi quia in hac nocte
antequam gallus cattet ter me
negabis. Ait illi petrus Ecce
propter me mori te non te nega-
bit et omnes apostoli dixerunt
Hoc secundum prophetiam in scriptis
sed et maza pene ipse et
cotidem verba sunt nostri quia
disparat illud quod de galilea tantu-
rum supra enodauimus
in de Bethsemani de quo
sudor sanguinis in in ma-
gationem si fieri potest

Omniter ergo narra-
tor suus matheus et
dicit. Tunc venit ihesus
ad illis in villam
que dicitur getsemani. Et er-
ant ibi et lucas
non expressit nouato predio
sed ait et egressus ibat in
consuetudinem in montem oliua-
rum sicut sunt autem et
discipuli et ad premissum ad
locum erat illis orare ne
intret in temptacionem. Ille
locus est cuius nomen illi di-
xerunt Bethsemani. Ibi
fuisse intelligitur ortus quem
tomeoratur iohannes ita
narrans. Hec autem dixisset
ihesus egressus est cum discipulis
suis in torrentem cedron
ubi erat ortus in quem in-
tuit ipse et discipuli eius.
Remissa in anathem dicit
de his sedete hic donec ve-
niam illis et oram et appu-
pro petro et duobus filiis
sedes de tempore gestari et
messus esse. Tunc aut-

em iustus est ad mea usque
ad mortem sustinete hic et in-
gilate meam. Et progressus pu-
sillum parit in finem orans et
dicens aui pater si possibile
est misceat a me calicem istum. Ve-
rumtamen non sicut ego volo sed
sicut tu. Et venit ad discipulos suos
et inuenit eos dormientes
et dicit Petro. Sic non potuisse
vigilare meum. Vigilate et ora-
te ut non intret in temptacionem.
Spiritus quidem promptus est caro
autem infirma. Tunc iterum seorsum
et orauit dicens. Pater mihi si non
potest hic calicem transire a me
bi hoc illud fiat voluntas tua. Et
venit illi et inuenit eos dor-
mientes. Erant enim oculos eorum
grauati et illis velut iterum
abijt et orauit. Tunc etiam ser-
monem dicens. Tunc venit ad
discipulos suos et dicit illis. Dor-
miste iam et requiescite. Ecce ap-
proquabit hora et filius hominis
tradetur in manus potentiorum. Surgite
eam. Ecce appropinquat qui in-
me tradet. Hec et cetera. Matheus
quod prius modo ait eadem ordine
conspicit aliquando dicens. Quasdam
conspiciens singulas et aliquid ma-
gis apprensus. Nam videtur hic
fuisse in anathem tamquam pri-
us dicitur qui per thiaz orationem
venit ad discipulos suos et dicit
illis. Dormiste iam et requie-
scite. Tu toti uertat. Ecce appro-
quavit hora et ideo dicit
surgite eam. Quia velut re-
pugnancia cordium qui legunt
sonat. Ita prouocare quod dicitur
est. Dormiste iam et requiesci-
te. Tamquam ad ex probante non
a prouocante sit dicitur quod rite
fuerat si esset nate. Cum res
anathem ita hoc tomeoratur.

Et cum dixisset Dormite et re-
quiescite adtinget sufficit. Den-
de inferret. Venit hora. Et tra-
detur filius hominis. Utique intelligi-
tur quod illud quod dicitur est Dormi-
te et requiescite. Filii hominis duntaxat
ut hoc aliquando per hoc fieret
quod promiserat et tunc intulisset.
Et appropinquabit hora. Ideo per
illa verba in quibus posuit est
sufficit. et quod requiescit iam
sufficit. Et quia commemorata iam
non est ipsa impositio silentii de
inde postea coartat intellectum ut
in illis verbis alia promissio re-
quiritur. Lucas autem pretermisit
quorundam orationem. Dicit sane quod
isti tamen et orantes de angelis
et fortibus et plenis oratione fu-
deret. fuisse sanguinem et guttas
decurrentes in terram. Cum ergo dixit
Et cum fueret exisset de oratione et
venisset ad discipulos suos non
expressit quanta oratione inter-
ius duobus repugnat. Johannes
vero per ea quae in oratione ingressus
dicit in discipulis suis non con-
tinet quid illis egerit. Dicit enim
traditor. Tu uideris ad eum quod per-
tendit venit. Tres igitur isti ad-
dem rem ita narrauerunt. Sicut
ere unus homo ter possit ad al-
quanta valere. Nam cum adu-
ta. Lucas enim. Cum ab eis per-
fuit a angelus fuit ut daret
manifestum apertum dicens. Cum
iactus est lapis. Porro autem
marcus. Primo ex verbis suis idem
narrauit. rogasse domum ut si fieri
possit transferretur ab illa hora. et pas-
sionis quae talis nomine mox si
comparauit. Deinde verba domini ipsa
sic enarrauit. Abba pater. Omnia
tibi possibilia sunt. transfer tali-
tem hunc ante quibus verbis si

adungas quod illi domino dixerunt
Et quod ere ipse marcus in pro-
na sua per supra posuit. Ita
sua manifestat. Pater si fieri
possit ora enim tibi possibilia sunt
transfer taliter istum a me
neque enim putaret prius mi-
nuisse pater. Cum autem si fieri
possit. Ad eum dicit si facere
possit. Si si fieri possit. fieri autem per
hoc ille voluit sic itaque dicitur
est si fieri possit. ut si dicitur
et non manifestat enim mar-
cus quo intellectus accipere
sit si fieri possit quod autem omnia
tibi possibilia sunt. Et quod co-
memorauit eum dixisse. Dicit
quod non ego volo sed quod tu. Quod
tamen valet. Cum sit si ita
dicatur. Dicitur non mea vo-
luntas si tua fiat. Dicitur
non ex impossibilitate sed ex vo-
luntate prius dicitur esse si fieri
possit. Preterea quod Lucas et be-
thymplemius intinuit. Ad
eum autem si fieri possit si si uis
tui apud me apud me
quod quod marcus posuit ut
ita dicat. Si uis ora est possibilia
sunt transfer a me taliter istum
quod autem ipse marcus non posuit
per se abba per eum dixisse
commemoratur. Et est abba. Et tamen
quod est latine pater. Et fortasse
dicitur per aliquid sacramentum ut
quod dicit uolens ostendere illa
esse. Et tamen in pro-
na sua posuit corpus
et tamen sacramentum tui factus
est angelus lapis ex discipulo
veniet ad eum primum et tunc
per ad quos pertinet quod autem
pater. Et tamen. Paulus apertus
non permittens quod sacramentum
in quo clamaui magis abba per
Et iterum autem dixit de spiritu sancto

fuit fctm in corda vna reuol-
 tez abba pr. appropinquat enim vt
 bonis bonis nigr et verus
 palor infirmitas et infirmitas
 habens compagens in seipso
 demonstraret no. dicit quod ma-
 iores de pace. si qua forte cor-
 abue edo. nreper sub tempore
 passionis de huiusmodi fragilitate
 tristitia ad eam mittent vo-
 luntati sue pponendo videntur
 dei quia ille pr. quid expe-
 diat quibus consulit de qua
 tota re no. nre tps est vt vbe-
 rans differatur. Agitur enim
 modo de quoniam. et dicitur
 in quoz dicitur dicitur pa-
 luerit dicitur no. aliud in
 vobis ad audiendum vltatem
 quaz fctm loquere esse requi-
 rendaz. Hoc est enim pr. qd.
 abba pr. Sed ad parantem
 intinadum planius est abba
 pr. ad vntatem signi fctm
 fctm pr. et dicitur quid si
 eipe abba pr. Credendum
 si in no. elucet fctm nre aape
 dicitur pr. demonstrare sic
 esse illas duas etias ex vi
 dicitur et p. p. p. vt ex v.
 na sit ex illo go. nre tps est
 dicitur abba pr. quo idem dicitur
 alibi ait. habeo alias oues
 que no. p. ex h. ouis p. p.
 vntaz p. p. ad h. dicitur et
 in p. p. dicitur qd. p. p. ad
 reat. p. p. me et alias addu-
 ce vt p. vna gres et vna pa-
 stor qm. valet et israhelitas
 et gentes abba pr. tunc ad vnu
 gregem p. p. pr. dicitur
 loquere ette iudas quez vnt-
 tas quatuor ecce vnt-
 tas. dicitur aut eo loquente
 prout dicitur matheus et
 dicitur ette iudas vnt-

de vi venit et ad eo mlti tba
 ad geado et fustibus mlti apu-
 tibus fardotli et semozlos p. p.
 dicitur aut tradidit ei dedit ei
 signu dicitur qd. ostulatu fu-
 ero ipse est tenete eum et p. p.
 accedens ad ism dicitur. Que ra-
 bi et osculatus est eum. Dicit
 qd. ei pmo qd. ait lucas. Tuda o-
 stulo. fctm hoi tradis. Demde
 qd. matheus. Amice ad quid
 venisti. Demde dicitur qd. p. p.
 nes comedat. Quem quite. Te
 pponunt ei. Tetur. Tam naz a-
 xenu. Dicit eis huius ego p. p.
 grabat aut et iudas qui trade-
 bat eu ad ipso. Vt ergo. Dicit
 eis. Ego sum abierit retrorsu et
 reuoluit in tiaz. Tetur. go. dicitur mlti
 gant. quez quite. Tetur. aut dicitur
 xtu. Tetur. nazarenu. Tetur.
 eis. iudas dicitur vobis qd. ego sum
 si go. me quite. fctm dicitur abba
 vt implet. pmo. quez dicitur qd.
 dicitur in no. p. p. ex ipso quez
 quez. Tetur. tute p. p. lucas dicitur
 qd. ergo qui ita ipm. dicitur dicitur
 ei. Domine si putas in geado
 et p. p. vno ex ipso qd. omo
 quoz dicitur fctm p. p. p. p.
 ad et amputauit. aut tute. eipe
 dicitur lucas et p. p. dicitur
 dextraz. Tetur. aut p. p. vnt-
 p. p. dicitur quez p. p.
 matheus vocaba. Demde qd.
 lucas dicitur. Tetur. aut ipse aut
 dicitur vnt. que et ad iux. qd.
 matheus comedat. Tetur.
 geadu tute in vnt. dicitur
 qm. qui accepit geadu geado
 p. p. An putas qd. no. possit
 loquere p. p. me et ex h. dicitur
 mlti p. p. qm. legiones
 angeloz. Tetur. ergo implebit.
 p. p. quia p. p. p. p. h. dicitur
 dicitur ad iux. potest qd. p. p. dicitur

Dixisse Iohannes comedat cali-
 ces quos dedit michi pater noster si
 bibat illud. Tunc sic dicit Lucas
 tetigit aurem eius qui percussus
 erat et sanavit eum. Hec moue-
 at quasi quid sit quod Lucas di-
 cit interrogatus. Solus si pri-
 tem in gladio duntaxat respondisse
 fuisse usque huc quod per illam per-
 cussus ita dicitur fuisse ut plane-
 ti ei usque huc fuisse per amplius fuisse
 noluit ad in vobis que matheus
 posuit potius intelligat. Tunc fuisse
 quod versus est gladio potius dicitur
 diffinitur. Illud enim verum
 est quod ad eum interrogasset dicitur.
 Tunc per si parum in gladio tunc
 respondit fuisse usque huc. Tunc non uos
 moueat quod fuisse est promittit
 se usque huc pergere. Ad est ut
 me appendant et impleat quod
 de me scripta sunt per me moras
 vobis interrogant duntaxat illi in-
 dent. Petrus defensio audi-
 tare et maiore pro dno comitatu
 percussus dicitur non potuit non enim dicitur
 respondens aut idem non vobis interro-
 gator. Respondet non factu petri. Nam
 de facto per quid indicat matheus
 usque sola dicit. Tunc per non dicit mat-
 theus respondit idem petro quod
 gladium tunc se dicit tunc aut illi
 idem quod gladium tunc. Et per
 fuisse apparet dixisse duntaxat illud
 id quod Lucas posuit. Respondit aut
 idem ait. Fuisse usque huc illis
 qui interrogant. Tunc esse acci-
 piendum est. Et quod ut dicit inter-
 roga interrogant et respondit. Tunc
 fuisse est ita vero percussus et or-
 sine indicat esse narrat
 ut est me vobis interrogat et
 response earum inferat. Ad est
 quod quid hoc ei quod dicit matheus
 usque. Tunc enim qui accepit

gladium gladio percussus. Tunc qui
 fuisse gladio. Tunc aut possit
 fuisse per dno et illa response
 saltem usque ad vnum nec per
 letale vultus vult in gladio
 spontaneum apparet duntaxat
 quod est petro totum duntaxat
 grauent possit inter per
 quanta. Et quod Lucas et quod
 matheus retulit quod supra
 comitatu. Tunc usque huc
 et quod gladium tunc in comitatu
 tunc enim qui accepit gladium
 gladio percussus. Tunc aut per
 intelligit fuisse usque huc per
 populi iam et si dei melius per
 ita per dno in eum et vultus ad
 per. Postea sequitur matheus
 et comedat quod in illa hora
 dixit. Tunc ad latere
 erant ad gladium et fuisse
 per dno cotidie aptus. Tunc
 sedebat docens in templo et
 non me tenuisse tunc addidit
 est vobis que Lucas potest quod
 hoc est quod vult et per
 nebrat. Hoc aut totum fuisse
 est per matheus et per in-
 plent scriptum per dno. Tunc
 populi per relicto eo fugit
 dicit et matheus et sequetur
 aut illud adolestentis vultus
 amictu syndone per idem mat-
 theus comedat et tunc tenuisse
 eum relicta syndone nudus
 profugit ad eis. Tunc per
 et ut illi teneres iam comedat
 vultus per matheus per

H t illi teneres iam. Du-
 xerunt eum ad taxo per
 principes sacerdotum vultus
 per et sacerdotes quod vene-
 rat per matheus et per primo
 ad omniam ducta est per
 taxo per sic Iohannes et mat-
 theus aut et Lucas non non per
 aut pontifice. Ducta aut
 est ligatus tunc ad essent in illa

turba tribunus et cohors et
 iungit p[er] d[omi]n[u]m et co-
 medat petrus aut sequens
 eu[m] a longe x[p]i in latru[m]
 p[ri]ncipis sacerdotu[m] et ingressu
 intus sedebat in iustis ut
 videt fures p[er] d[omi]n[u]m et matheus
 et calefanebat se ad ignem
 sicut in eo loco narratione
 dicit matheus. h[ic] et lucas me-
 morat q[uod] petrus sequebat[ur] a
 longe gaudio aut igne in
 medio atrio et t[ra]nsedebat
 illis ed[er]e petrus et alius disci-
 pulus. Discipulus aut illi
 leuis ed[er]e notus pontifici et
 introit ad ih[esu]m in atriu[m] pontifi-
 cis sic iohannes et petrus
 aut stabat ad ostiu[m] f[or]is
 cum iohanne. Ex[em]p[lu]m ergo
 de leui alius qui ed[er]e pontifi-
 ci et dicit hostia et introduct[us]
 petrus dicit id ioh[ann]es dicit
 sic eu[m] est factu[m] ut miss[us]
 petrus in iustis fuit et alio
 dicit p[ri]nceps aut sacerdos
 et om[n]e op[er]e p[er] matheus
 et quib[us] p[er] se testimo[n]iu[m] con-
 ih[esu]m ut eu[m] morti tradent
 et no[n] invenit. ad m[ul]ti p[er] te
 p[re]s accessisset q[uod] memora-
 eu[m] testimo[n]ia no[n] eant sicut
 dicit matheus ad eund[em] locu[m]
 comedaret. Non summe vene-
 runt duo testes sed sicut et
 matheus et dicitur sic dicit
 possu[n]t destruere templu[m] d[omi]ni et
 p[er] triiduu[m] reedificat illud
 Alios ere matheus commemorat
 dicitur hoc audiu[n]t eu[m] dicit
 ter ego dissolu[n]t templu[m] hoc
 m[ul]to factu[m] et p[er] triiduu[m] aliud
 no[n] m[ul]to factu[m] edificabo et do-
 no eat q[uod] v[er]o testimo[n]iu[m] illor[um]
 sicut id matheus id dicit et
 p[ri]nceps p[ri]nceps sacerdotu[m] aut
 ioh[ann]es. Rursum r[ur]sum ad ea q[uod]
 isti ad ip[su]m se testificant. Ih[esu]s

aut faceret et p[ri]nceps sacerdotu[m]
 aut illi adu[er]so te p[er] d[omi]n[u]m vi-
 um ut dicas nobis si tu es
 xp[istu]s filius di x[p]i dicit illi ioh[ann]es
 tu dixisti hoc matheus. Matheus
 aut eade[m] alio v[er]bo d[icit] no[n] q[uod]
 faceret q[uod] eu[m] adu[er]savit p[ri]nceps
 sacerdotu[m] p[er] m[ul]t[u]m valet et v[er]ba ostendit
 ut q[uod] ei dicit ih[esu]s. tu dixisti
 q[uod] m[ul]t[u]m dicit ego sum de quib[us]
 eu[m] ut ait ioh[ann]es matheus. Ih[esu]s
 aut dicit illi Ego sum et vide
 sicut filiu[m] ho[m]i[n]is adext[er]is sede-
 ter d[omi]n[u]m et remitte[m] in nubib[us]
 celi. Et dicit et matheus. si no[n]
 dicit r[ur]sum ih[esu]s Ego sum
 Tu p[ri]nceps sacerdotu[m] scis re-
 stimetia qua d[omi]n[u]s blasphemavit
 quid ad ege[m]us testib[us] d[icit]
 matheus no[n] comedat et p[er] q[uod]
 ere m[ul]t[u]m audis blasphemiam
 quid vobis vide[re]t. Et illi r[ur]sum
 res dixerunt. Ih[esu]s est mortuus
 hoc ere testis et matheus. Et p[er]
 qui matheus. Tu expu[n]dit
 in faciem eius et colaphis eu[m]
 tradidit. Alii aut palmas in
 facie eius dederunt d[icit] p[er] q[uod]
 tria nobis x[p]i quis est qui
 te passus hoc dicit et matheus
 comedat ere q[uod] ei facies vela-
 vit. De hoc aut lucas q[uod] testa-
 hoc intelligi passus d[omi]n[u]s x[p]i
 ad mane in domo p[ri]ncipis sac-
 dotu[m] quod p[er] adductu[m] est ut
 ere petrus temptatus est. Sed
 de petri temptatoe que m[ul]t[u]m
 has d[omi]n[u]m q[uod] memora[m] factu[m] est no[n]
 ead[em] ordi[n]e om[n]is narrat. Nar-
 ip[s]o p[ri]mo q[uod] memora[m] matheus
 et matheus. Deinde petri tem-
 ptatoe. Lucas x[p]o p[ri]mo explicat
 temptatoe petri eu[m] deinde d[omi]n[u]m
 q[uod] memora[m] ioh[ann]es aut m[ul]t[u]m
 petri temptatoe dicit et m[ul]t[u]m
 quedam de q[uod] memora[m] d[omi]n[u]m et ad
 iungit q[uod] inde m[ul]t[u]m est ad cap-
 p[ri]am pontificis et inde recapit-
 latur ut exp[er]iat q[uod] ceperat

temptator petri in domo quo
 primo adductus est et redit ad
 dudum ubi ostendit quemadmodum
 ductus est dñs sit dñs ad cap.
 pham sic ergo marcus sequi
 petrus vñ sedebat foris in atrio
 et accessit ad eum lona analla
 dicens Et tu tu istud galileo
 eras Et ille negavit coram omni
 bus. Nemo quid dñs faciente
 aut eo illo ianuam vidit eum
 alia analla et ait hñs qui e
 rant ibi Et dñs erat ad istud narra
 zeno et iter negavit ad iurme
 to quia nō noui hñs Et pñ
 siluū accesserunt qui stabat et
 dixerunt Petro Vere et tu ex il
 lis es Nam et loquela tua
 manifestu te facit Tunc cepit
 detestari et iurare qñ nō nouiss
 hñs Et continuo cantauit gallus
 hoc et marcus interpretatur aut
 qñ ea qñ erant foras in iaz sed
 negasset gallus cantat pñ qñ
 marcus facit et marcus dicit
 nō aut foras ante ianuam iter
 negavit Et ad rediit ad focum
 qñ aut redierit nō opus erat
 commemorare marcus ergo sic dicit
 illud narrat Et erat foras fore
 ante atrium et gallus cantauit
 rursum aut ad vidit eum anal
 la cepit dñe iudastanibz quia
 hic ex illis est Et ille iter negat
 bet vñ analla nō ead sñ alia
 est sicut et marcus dñe hñs
 qñ intelligit quia 2a negatione
 a duobus compellat est et ab an
 alla sua quaz commemorat marcus
 et andreas et ab alio quaz come
 morat lucas Petrus enim seque
 bat eum a longe Accenso et igne
 in medio atrio et cū sedentibz
 illis erat Petrus in medio eorū
 quaz ad vidit analla queda et
 ad fuisse munda intuita dixit
 Et qñ nō illo erat Et ille negavit
 eum dñs mulier nō noui eum

Et pñ pusillu alius videt eum
 dicit Et tu de illis es Et pñ
 qñ lucas ait Et pñ pusillu iaz
 egressus est petrus ianuam
 et pñ gallus cantauit. Tamqñ
 redierat ut quemadmodum dñs
 iohannes ad focu sñans iter
 negaret iohannes enim in pñ
 negator petri nō sñat de pñ
 galli tantu tacet sicut et ceteri
 excepto marco sed 2 qñ sedet
 ad ignem cognouit analla nō
 commemorat hñs enim tñ aut
 ergo petro analla hostaria
 nūmquā go et tu de discipulis
 es hñs istius dicit ille nō sum
 Deinde mñpot que gesta sñt
 ad istud in ead domo que come
 moranda arbitrat est ita nar
 rans stabat aut sñi et mñst
 ad pñas primas qñ fugus
 erat et caleferebat se Et
 aut ad eis et petrus sñas et
 caleferebat se Et ergo intelligit
 iaz exisse foras petro et redi
 se primo enim sedebat ad ignem
 et pñ ea iam rediens stare co
 par sed forte ait aliqñ nō dñ
 exierat surrexat aut exitura
 Et pñ dicit qui putat foris ante
 ianuam sñd mñrogatū negasse
 videat ergo iohannis sequentia
 pontifex ergo mñt mñrogauit
 iam de dñs et de doctrina e
 xudit eum iquā Ego pñlar locutus
 sum mñd et sñ dñi in sñna
 goga et in templo quo os iudey
 tenebant et in occulto locut
 sum mñd quid me mñrogas
 mñroga eos qui me audierat
 quid locutus sum vñs ecce hñ
 sñnt quid dixerim ego. Hec
 aut ad dixit vñ assistens
 mñstros dedit alapas iquā dñs
 sic respondes pontifici Tñs
 spondit ei iquā qñ male locut
 sum testimoniu pñroba de malo
 si aut bene quid me redie
 Et misit eum annas ligand

ad Caesariam pontificem. hic
pauca ostendit quod amicus petri
fuerat erat non dum enim missus
erat ad caesariam tunc iacobus
ei dicitur hic tunc pontifex
et hoc duos annos et Caesariam
pontificem comendat
et lucas in initio sui evangelii
habet dicitur Iohannes rediit
et ad id quod cepit de nequitate
petri. et ad eandem domum ubi
habita sunt que narravit et
tunc ad Caesariam missus est
id est ad quem ab initio ducebatur
sicut dicit matheus come
morat autem ista Iohannes quod
misit petrum recapitulat de petro
et ad eam narratorem rediens
ita dicit ut impleat tria nega
torum. Erat autem primo petrus
in medio stans et taliter se ha
buit quod ei. Iacobus et tu ex
discipulis eius es. Negavit ille et
dixit. Non sum. hoc igitur loco
invenimus et non ante iannam
sed ad foras stantes. Iacobus negavit
petrum quod fieri non possit nisi
iam redisset. sed post ea quae po
terat exierat. Neque enim iam exie
rat et foras eum vidit alia
anglia. Sed tunc exierat enim vidit
et tunc surgit ut exierat amadu
tut eum et dixit huius qui erat
ibi. et qui simul erat ad ignem
intus in atrio. Et hic erat tunc
ibi nazareno. Ille autem qui for
as exierat hic audito rediens
intrauit illis tunc intentibus quod
non novit huius. Iacobus et alii
tunc sic ait de eadem ancilla et
cepit dicere assistantibus quod hic es
ille est. Dicebat enim non illi
sed huius qui eo exente ibi rema
nerat sic tunc ut ille audiret
tunc audiret rediens et rur
sus ad ignem stans resistebat
negando. Iacobus eorum. Deinde
in eo quod Iohannes ait dixit
Iacobus et tu ex discipulis eius es
quod rediens et stanti datus in
telligit. Hic quod affirmat non

illam tunc alteram ancillam. Et comen
dat in hac parte narratorem. Iacobus
us et matheus. Et alius quere
tunc comendat lucas ad petrum id est
se. Unde Iohannes dicit. Primum
quod ei. Iacobus. Iacobus postea quare
illo exente. Primum ancilla. Huius
qui secundo erat in atrio quod hic es
ille est. Hoc audito ille regressus
est eum ut se quasi purgaret
negando. Iacobus quod credidit non
audiret quid de illo datus fuit
tunc foras exierat. Et post ea quam
rediit dixit ei ancilla. Et ille
alius quere lucas comendat. Iacobus
quid tu ex discipulis eius es. Et
dixit non sum. Iacobus inquit
illo de quo datus ait ait datus
et tu ex illis es. Tu petrus autem
et homo non sum. Iacobus tunc colligit
collat de hac re omnibus eius. Et
testimonium non ante iannam. Iacobus
petrum negasse. Iacobus inquit ad
ignem. Iacobus autem et Iohannes
Iacobus qui comendavit exisse
eum foras ingressus eum. Iacobus te
tanta tacuisse. Iacobus autem de tria
negat. Iacobus eorum. Iacobus
quod matheus solum iam expectat
se meminimus sequitur.

De negatione petri. Iacobus
sequitur. Iacobus matheus et
dixit et pusillum qui astabat
dicebat petro. Vere ex illis
es. Nam et galileus es.
Ille autem cepit anathematizare
et iurare quia nescit huius istum
quere dicit. Et Iacobus galileus. Iacobus
tantum. Iacobus huius ita sequitur
et idem narrat et in illo fuit
quod Iacobus huius alius quid affirma
bat dicit. Vere et hic ad illo erat
naz et galileus est. Et ait petrus.
Homo nescit quid dicit. Et Iacobus
ad illo loquente tantum galileus
Iohannes secundo de tria petri ne
gatoe ita expectavit. Iacobus unus
ex petrus pontifex cognat eum
tunc abscondit petrus ancillam. Iacobus
ne ego te videri in orto ad illo. Iacobus
ego negavit petrus et Iacobus galileus

cantavit dñs ioh̄i matheus et mar-
cus zñt. Post pusillū qm̄ esset
q̄ t̄p̄ manifestat lucas dicens
et iustitias q̄ h̄c vñt. De q̄r̄ em̄
mutuallo taceret ioh̄anes. Tñm qd̄
matheus et marcus singulū p̄
p̄d̄r p̄i n̄o em̄diant eos qm̄
tū petro agebant et lucas vñt
dicat. Ioh̄anes q̄ vñt endemq̄
rogant eus nūq̄ absidit. Penq̄
aurēam. facile est nūq̄ gere
aut p̄lām m̄m̄ p̄o singulā vñt
tata lōm̄de x̄surpasse mathe-
um et marcū. aut qd̄ vñt ma-
x̄e tamq̄ sciens et eū qui vi-
deat affirmabat ceteri aut sc̄nti
eius fides. Petrus s̄m̄d v̄gebat
unde v̄gebat dñs duos eūdas
compedio p̄lām m̄m̄ posuisse
aliis duos eū solū p̄m̄p̄t
voluisse qm̄ p̄p̄m̄ in q̄r̄
ead̄. Tam vñt illud qd̄ mathe-
us petro dñm̄ fuisse asserit
vere et tū ex illis es nōz et
loquela tua manifestū te fact
p̄e eū. Petrus ioh̄anes dñm̄ as-
serit. Hōne ego te v̄de in oculo
tū illo matheus aut m̄t̄e il-
los lōm̄d̄ dñt. Vere ex illis es
nōz et galilens. es dñt lucas
nōz petro p̄ de petro dñt. Ali-
us qm̄d affirmabat dñs. Vere
et sic ad illo ead̄ nōz et galile-
us est. Aut p̄ntem̄ m̄t̄e illi
tem̄p̄e eos qm̄ comp̄d̄atū
dñt. Petrus tñdem em̄ valuit
qd̄ de illo corā illo dicebat.
q̄m̄d fūi illi dñt. aut v̄t̄
m̄d dñm̄ et alios illud aliis
aliud modū com̄d̄asse. Balli
aut tantū p̄a t̄az negatōz m̄
m̄t̄e q̄m̄d anaz exp̄ressit
beqūt. q̄o matheus ita dñt
et recordans est petrus v̄bi
v̄ qd̄ dñt p̄m̄p̄t m̄t̄e t̄m̄t̄e
ter me negabis et egressus
foras fēnit amaze. anaz

aut ita dñt. Recordat est petrus
v̄bi qd̄ dñt ei igne p̄m̄p̄t
galileus t̄m̄t̄e bis. ter me ne-
gabis et t̄p̄t fēre. lucas
aut sic ait et t̄m̄t̄e dñs v̄
dñt petrus resp̄xit. Petrus
et recordatus est petrus v̄bi
dñm̄ sicut dñt qd̄ p̄us quaz
galileus q̄ t̄m̄t̄e ter me nega-
et egressus foras fēnit ama-
ze. Ioh̄anes de recordatōe pe-
tri et fēre t̄m̄t̄e. Sane in q̄r̄
qd̄ ait lucas q̄ q̄m̄ dñs re-
sp̄xit petrus q̄m̄ dñm̄p̄m̄
p̄t diligētius q̄d̄andū est
q̄m̄d em̄ dñt. anaz m̄
t̄m̄t̄e t̄m̄t̄e m̄ m̄t̄e t̄m̄t̄e atrio
fuit. Petrus m̄t̄e p̄us qui si-
m̄t̄e se ad igne t̄m̄t̄e t̄m̄t̄e
nō est aut t̄m̄t̄e q̄m̄ audi-
ebat dñs a iudens v̄t̄e t̄m̄t̄e
fuit illa resp̄xit. Ioh̄ q̄m̄ dñt
fuit matheus aut exp̄ressit
in fānez eus et t̄m̄t̄e em̄
t̄m̄t̄e. Alii aut palmas in
fānez eus dēd̄m̄t dñt. Pro-
p̄t̄e nobis x̄p̄e quis est
qm̄ te p̄m̄p̄t. Petrus est dñt.
Petrus v̄b̄ sedebat foris in atrio
qd̄ nō dñt in illa nūq̄ p̄d̄ dñs
agentur. Et q̄m̄ m̄t̄e in nar-
rātōe anaz nō solū in m̄t̄e
tribus p̄t̄e in sup̄ioribz dñm̄
agebat. Ioh̄ p̄t̄e q̄m̄ anaz
talia narrat. Petrus ait. Et
tū est petrus in atrio dñm̄
dñt. Ego eo qd̄ matheus ait.
Petrus v̄b̄ sedebat foris in atrio
ostendit q̄m̄ illa nūq̄ agentur
dñt eo qd̄ dñt anaz et tū est
petrus dñm̄ ostendit nō p̄t̄e
in m̄t̄e p̄t̄e p̄t̄e in sup̄ioribz
gesta que dñt. Quid ergo
resp̄xit petrus dñs facie corpa-
li. Ioh̄ q̄m̄ dñt illa re-
sp̄xit dñm̄t̄e fūi v̄t̄e et re-
sp̄xit in m̄t̄e quoniam iam
negat et q̄m̄ dñs ei p̄d̄issit.

1

Ex 3 hoc potius debet assumere
fideles et dicti conat. ad ostendendam
omitem situm et potius est alia
causa que in ista videtur alio tpe
diligentius tractanda ne am-
pneus pmonet. ptendat quaz
huc opus amandi natus fla-
gitat. Quia h. nomen Teres
in testimonio Zacharie sit mane
pmissum vel potius spussiti
auctoritate pceptum est aput
Teres qd. emeret ab eo la filio
fuit sit et dedit ei argentum
no. qm. sub h. noie pcepto
qd. positum est aput Zachariaz
xxx. argenteis. Verumptu
agri emptio no. est aput hacha-
riaz qd. aut pparat de xxx.
argenteis ad h. mptam sit
et q. q. no. de dno completum
est ut h. esset pceptum manife-
stum q. ad h. ptine et illud de
agro empto qd. Teres dicit
hinc potuit miserie significat
ut no. h. Zacharie non ponet.
qui xxx. argenteis q. Teres q.
dicit de agro empto. Et lecto
ex. ab invento noie Teres
lecto aut. Tertia et no. invento
testimonio de xxx. argenteis in-
vento in agro empto ad pro-
neat. lecto ubiq. q. fere et in
defensum emulcatu ppeie quo
ptineat ad h. qd. in dno comple-
tum est. Nam illud qd. subiecit
hinc testimonio anatho ad ait
que apponit filio xpo et dedit
eum in agro figuli sit costi-
tuit in dno nec aput Zacha-
riaz nec aput Terentiaz rept.
Unde magis ex psona ipius xpo
accipiens est elegant et mis-
te misertu quia et h. ex dno re-
uelat. cognovit qd. hac rem q.
de xpo pno est facta qm. ptinere
pparat. Liber quippe empti agri
aput Terentiaz iubetur nulli

mi vas fictile et emitur hic de
 preno domini ager pignori et ad
 ad sepulture pignori facti ad
 pignori quiete eorum qui in
 hic pignori pignori q sepeliunt
 xpi per baptismum Naz et ill
 az emptori qui hic significare
 aut pignori de dno mox quia
 erit pignori
 uirato libatoz in illa tra ger
 tamq deabanda arbitrium
 ad ad monem quid in qis pignori
 testimonio in vniu redant ut
 erit narrato collat diligetia
 attentio q requira her mpo
 put matheus de in iuda tota
 le m d r que per Volatru cu
 zno gesta su et ut pignori ante
 pignori Capitulum

Senide sequit et dicit
 ne aut pignori pignori
 et mirggnit eu pignori
 dno Cu eo rex iudeoz
 Dicit ei iuris tu dno et ad alu
 sare apnapius pignori et se
 nionibus pignori mch xndit Cu
 aut pignori illi No audis
 quata ad ipu te dicit testima
 et no xndit ei vniu vnu ita
 tot mirare pignori vehementer
 per dion aut pignori qne
 nat pignori dimitte pignori zom
 q abebat aut tunc muretu
 insignes qui dicitur Barra
 bus vngregat go illis dicit
 pignori quez vnu dimitta
 pignori Barrahan an ipu qui
 dr xpus dicitur em q per
 mndia tradissent eu sede
 te illo pro tribunali misit ad
 illud vbor eius dicens Cui
 hat et iusto illi multa em pas
 sa sum hodie per iustum pignori
 lum Dnapeb aut pignori
 et seniores pignori pignori
 ut petent Barrahan ipu
 aut pignori pignori aut

Preses aut illis cruzet voluit
 de duobus dimitti at illi di
 xunt Barrahan dicit iuris
 pignori dno pignori de ipu
 qui dr xpus dicit ad pignori
 aut illis pignori dno em mali
 fiat At illi mag pignori
 dicitur pignori videris i pignori
 tus q mch pignori si magis
 timetis pignori accepta aqua la
 uit manus vraz pignori m
 notens ego sum a sanguine iusti
 hui vob vdit Et xndens
 xmissa pignori dicit dagnis
 ems sup nos et sup filios no
 stros Cu dimitte ill Barra
 han ipu no pignori tra
 dicit eis ut pignori her
 narrant matheus pignori
 gesta de dno matheus pignori
 pignori et resus pignori
 verba aut pignori quida xndit
 pignori ut pignori
 vnu vultus dimitte ita refert
 pignori aut ita xndit eis
 dicit vultus dimitte pignori
 reges iudeoz matheus aut
 pignori Congrat go ill dicit
 pignori Cruzet vult dimitte
 pignori Barrahan an ipu q
 dr xpus Nulla go est q
 facer ipos petisse ut aliq
 eis dimitte Sed qui pignori que
 vba pignori dicit ut que
 in matheo vba a matheo refert
 pignori em vnde esse quez ve
 tus dimitte Barrahan
 an ipu qui dr xpus vult
 vult dimitte reges iudeoz
 qz quia reges pignori dicit
 et qui dicit illud an illud illud
 manifestu est eu quip que
 pignori an vellent pignori
 reges iudeoz i xpm Nunc
 ut est sine q pignori mat
 de Barrahan q pignori volens
 dicit qd ad dno pignori

quid quide in eoz resposio
 satis et ipse ostendit quoz p
 dimitti noluit Pontifices
 magis querant turbas ut ma
 gis Barraban dimittet
 Cui sequitur aut et dicit p
 eamus aut uin respondet aut
 illis Quid igit facias de re
 ge iudeoz Unde patet ian ap
 paret qd idz azar velit
 ostende dicendo regez iudeoz
 qd azathens dicens xpi
 id em dicebat xpi regez
 nri iudeoz Namq in eo
 est loco aut azathens dicit
 illis Pylatus Quid igit fac
 as de iho qui dicit p pnd go
 sequi azathens At illi itez
 teamasat trisige eu qd de
 aut Dicit omis trisigatur
 et sequit azathens Pylatus
 ad respondit eis Quid em
 mali fecit At illi magis rea
 bant trisige eum. Sed azathens
 no dicit qd qm dicit Vides
 aut pylatus quia nra pfect
 s magis tunc fiet et dicit
 eu lausse manu coram ped
 ut se innoceret a sanguine ho
 ium significaret qd et mar
 tus et alij facerent. Patet igit
 ergo azathens egisse p fidem
 cu ped ut dimittet qd sicut
 significat significat qd in
 do qd refert pbeatu dicens
 quid em mali fecit Deinde sic
 et ipse querit que pylatus
 cu dno gesta sut. Pylatus
 aut magis vult ped patefaci
 dimi sit illis. Barraban et
 tradidit iho. Plagavit rep
 ut infigeret. Sed apud pnd
 gesta narramus azathens. Cu
 tas apud pylatu gesta sic
 narrat. Depend aut illu acu
 sare dices huc nri
 subatenter gentes nostras
 et pndentes tributa dare

Depend et dicens se regem esse
 xpi. At illi ei. Quo no dicit
 xpi ad tn dicens qd eu accusabat
 Ergo iste qd ipa tunc que fil
 sa dicebat apuit. Cuius aut
 qd ei dicit pbeatu. No respo
 des quidquid Vides in quate
 te accusant sed plane p et
 dicit qd lep illi dicens. Pyla
 tus aut interrogavit eu dno
 Tu es rex iudeoz At ille rnt
 Tu dices. Sed aut azathens
 et azathens comendavit ante
 qd dicens compellat vnu qd
 eis accusatibus no rnderet
 Rur aut mtef vitate qd ordi
 ne ista luras retulerit ista qd
 admod mtef mtef si alius
 aliquid facit qd alius comen
 dat que admod in qsequenti
 dicit. At aut Pylatus ad pu
 tipes sacerdotu et turbas nichil
 inuenio cause in qd hore. At
 illi mtef dices dices conio
 uit pnd dices per xpi
 iudeaz et maxime a galilea
 xpi dicit. Pylatus aut audes
 qd galileum interrogat si homo
 galileus est et ut cognouit
 qd de herode ptate est. Remist
 dum ad herodem quia et ipse
 iherosolimis dat in illis diebus
 herodes aut xpi iho gaus
 est valde ead em cupiens ex
 multo tpe vide eu eo qd audierat
 multa de eo et facit aliqd p
 quid vide et huc eo p. Tunc
 habat aut illu de mtef pmo
 mag. At ipse mtef ei rnt
 stabat aut pntes sacerdotu et
 pbe constavit accusatce em
 pntem aut illu herodes cu
 exatu suo et illu pte alba
 et remist ad pylatu et facti
 sut amici. Herodes et pyla
 tus in ista die Nam antea
 inimici eant ad mtef. Her

Per omnia i qd a Pilato ad qd
 eodem dno missus est et que ibi
 gesta sunt. Lucas solus indicat
 et si aliquid ibi dicit simile qd
 in alijs narrationibus eorundem indicat
 etiam apud alios possit inveniri
 Den aut ea tm dicit voluit qd
 apud Pilatum gesta sunt quousq
 dno diffundendo tradit. Sedes
 go Lucas ad ea que apud pri
 dem gerantur. Unde dicitur qd
 erat ut narraret qd apud
 Herodem actum est ita sequitur
 Pilatus aut vocat principib
 sacerdotum et magistrum et plebe
 suam ad illos. Scrulisti huc
 hodie missi quasi exstiteret
 pem. Ete ego totam nobis mro
 causam nullam causam invenio in
 ore isto ex quo in quibus eu
 accusat. Hic intelligi eu pmiss
 fuisse quemadmodum adna que
 fuerit quid accusatoribus respon
 deret. Hic neq Herodes inquit
 naz remisit illos ad illud et eate
 mecum dignum morte actum ei
 emendatum go dimittat illud.
 Hic aut habebat dimittit eis
 per dies festum vnu exclamat
 in aut simile remissa tunc dicit
 tolle huc et dimittit nobis
 Barrabam qui ead pmissio
 quaz pmissio in civitate et homini
 dum missus in carcerem. Hic aut
 Pilatus locutus est ad eos nolens
 dimittit illum. At illi succlama
 bat dices Crucifige crucifige in
 pale aut tunc dicit ad illos Quid
 enim mali fecit iste. Nulla in
 morte invenio in eo. Corripia
 go illud et dimittat. At illi in
 stabat vocans magnum postula
 tes ut crucifigeret et inuoluptat
 votes eorum. Hic argens huc
 tonas Pilati quos superius ad
 eis egit nolens ut dimittit.

Lucas paucis vobis sane atte
 stat ubi ait videns aut Pilat
 quia mro pfectus qd magis au
 mentis fieret qd no diceret in
 nullum ille inquit esset quousq
 fuerit quousq dicit esset tunc
 temptatur ut emeret illum su
 ro eorum et Lucas ita grandit
 qd pmissio est apud pmissio et p
 latus magis adiudicat pmissio peti
 com eorum. Dimittit aut illis
 eum qui pmissio hominidum et
 pmissio pmissio missio in tunc
 quaz petebat illum. Hic tradit
 voluit eorum. Hic ead 2m
 Johannes considerat qd que pmissio
 ead pmissio sunt et ipse magis
 no introit in pmissio ut
 no grammatizet p missio
 ad pmissio pmissio go pmissio
 ad eos pmissio et dicit quaz
 accusator pmissio ad pmissio huc
 huc. Respondet et dicit
 tunc ei si no esset hic malef
 ror no tibi tradidisset eu
 hic videndum est ne tunc sit
 ei qd in Lucas et rectum in
 eu dicit tunc et dicit pmissio
 dicit pmissio aut magis accusa
 re eu dicit huc invenit
 pmissio pmissio pmissio et p
 huc pmissio tributa dicit tunc
 2i et dicit se pmissio rege
 esse. Hic no tunc in Joha
 nez tunc pmissio pmissio unde
 uoluisse dicit tunc ad dicit
 pmissio eis Pilat quaz accusa
 tor affecto ad pmissio huc huc
 pmissio enim si no esset hic
 na malef ror no tibi tradidisset
 eum ut ut eorum aut tunc
 pmissio quid ei dicit de pmissio
 quere pmissio tunc nocente
 pmissio pmissio pmissio tradidi
 meum go intelligit debet
 et huc dicit esse et illud qd
 Lucas tunc pmissio pmissio enim

multa enim dicta et multa in
sa sunt. Unde cum ego in
vultu desisset et in narratoe
sua posuit quod satis esse indicat
hanc de ipse. Iohannes dicit
quedam que obiecta sunt quod
sunt loci videbatur ipse sequi.
Dicit ergo eis prelati accipite
eum vos et secundum legem iuram
iudicate eum. Dixerunt ergo ei
iudei. Nobis non licet iudicare
quemquam ut primo. Exple
quod dicit significat quia
morte esse moriturus. Introi
uit ergo in pretorium prelati
et vocavit eum et dicit ei.
Tu es rex iudeorum. Et respondit
iustus. A temetipso quod dicit
an alio tibi dixerunt de me.
Et quod non iudet quod venie
quod ab alio comedendo est
respondit iustus. Tu dices non in
quod ostendit et illud
dicit esse unde ostendit ea
que nunc dicit a ceteris potest
esse tanta quia a domino dicit
non esse. Attende ergo cetera. In
dixit magister prelati. Numquid
ego iudeus sum. Gens tua
et pontifices tui tradiderunt te
in quod fecisti. Respondit iustus. Re
spondit magister non est de te modo
si ex hoc modo est regem meum
inquit. Vtique mei decretum est
ut non traderem iudeis. Tunc
ait regem meum non est. Hinc
dicit ergo eis prelati. Ergo rex
es tu. Respondit iustus. Tu dices quod
rex sum ego. Ecce inuentum
est ad id quod alii ex te comen
dantur. Sequitur ergo iustus. Dicit
ad hoc dicit quod ceteri tamen
ego ad hoc natus sum et ad hoc
veni in mundum ut testimonium per
hibeam uti. Amis qui ex te
tate est audit vocem meam.
Dicit ei prelati. Quid est veritas.
Et ad hoc dicitur iterum.

erat ad iudeos et dicit eis. Ego
in hoc nullam invenio causam. Est
autem consuetudo nobis ut vultum
mittam vobis in pascha. Vultum
ergo ut dimittam vobis regem
iudeorum.clamantur rursus omnes
dicentes non habet sed barabbam.
erat autem barabbas latro. Tunc
ergo apprehendit prelati eum et fla
gellavit et milites plebs
res quas de spina imposuerunt
capiti eius et veste purpurea
indederunt eum et veniebant
ad eum et dicebant. Ave rex iu
deorum et dabat ei alapas. Erat
ergo prelati iterum foras et dicit
eis. Ecce adduco eum foras ut co
gnoscat quia in eo nullam causam
invenio. Erat ergo iustus poetas
simeon ionas et purpureum ve
stimentum et dicit eis. Ecce ergo
Tu ergo respondens eum pontifices
et iudei clamabant dicentes. Cru
cifige. Crucifige eum. Dicit eis pre
lati. accipite eum vos et crucifi
ge ego enim in invenio in eo
causam. Responderunt ei iudei. Nos
legem habemus et secundum legem di
cimus quia filius dei se fecit.
Et per hoc arguere ei quod iudei
consecravit in accusacione iudeorum
dicitur. Hinc invenio sub iudeis
gentes. Vultum ut ad iudeos quia
filius dei se fecit sequitur. Itaque
Iohannes et dicit eum ergo audistis
prelati. Hinc simon magister
timuit et ingressus est pretorium
iterum et dicit ad eum. Unde es
tu. Respondit autem iustus non deo
ei. Dicit ergo prelati. Mirari non
loquor. Scis quod prelati ha
bes crucifige te et prelati quibus
dimittere te. Respondit iustus non
habeo prelati. Ad id me vocat
in pi tibi dicitur esse de super prelati
qui tradidit me tibi. Mantus primum
ergo. Tunc quiescit prelati dimittit
te eum. Iudei autem clamabant dicentes.

hac rectissime intelligi in Iohanne
 nes dicit hora q̄ sexta p̄latu
 sedisse pro t̄mali in loco q̄ dicit
 eip̄opot̄ ebrayce aut gabatha
 sequit̄ aut erat em̄ p̄stene pa
 re hora quasi sexta et dicit
 iudeis Ecce rex v̄r. Illi aut̄ cla
 mabat tolle tolle t̄fige eum
 Dicit eis p̄latu t̄fige v̄m
 t̄figaz Respondet p̄ntifex
 nō habemus regem nisi cesarem
 Tunc q̄ tradidit eis illud v̄t au
 t̄figet̄ si q̄ hora sexta p̄
 lato sedente pro t̄mali est tra
 ditus t̄figendus iudeis quod
 hora t̄ia t̄fixus est sic v̄ba
 anan̄i nō intelligētes quidaz
 putavūt. Pr̄mo em̄ qua hora
 t̄nūfigi pot̄t videat̄. Deinde vi
 am̄ tur hōd t̄ia t̄fixu dicit
 anan̄us hōd est q̄ sexta q̄n̄
 hān̄z ad traditū p̄t̄ est t̄figē
 dus a p̄lato sedente pro t̄mali
 li. Cū em̄ iaz plena sexta est
 p̄d quāi sexta i. p̄acta q̄nta et
 aliq̄ et̄ de sexta repat̄. Cūq̄
 aut̄ isti dicunt q̄nta et quadraḡ
 aut q̄nta et triens aut q̄nta
 semis aut aliq̄ h̄mōr. Cū em̄
 istud morez p̄ptue v̄t ap̄te totū
 ponat̄ manū in t̄p̄o p̄ de octo
 illis diebus p̄ quos em̄ dicit̄
 ascendisse in montē quoz mēz
 os m̄nentes anan̄us et anan̄
 et dixerūt p̄ dies sex. Pr̄pti
 quia t̄az modeste id̄. Iohannes
 ita locut̄ est v̄t nō dicit̄ sexta
 s̄ q̄ septa q̄ si ita nō dicit̄ sed
 t̄udo septaz dicit̄ posse nos in
 t̄lūge quēzadmodū loqui p̄ptue
 p̄lent p̄nt̄ dūp̄i ap̄te totū
 v̄t p̄acta q̄nta et m̄t̄oata se
 xta gerent̄. Hec que narrata
 sunt de t̄nūfione d̄m̄ n̄st̄i
 dōr completa septa illo p̄ndē
 te p̄nt̄ v̄t tenebre quidaz tres
 et v̄ attestant̄ anan̄us anan̄

lucas q̄. Quem iaz frequētur
 dicit̄ anan̄us ad cōmēdass̄ q̄ t̄i
 figentes eum dūmiserūt vestime
 ta eius mittentes p̄terz sup̄ eis
 et̄ius quid tollēt et p̄alto adiu
 v̄t erat aut̄ hora t̄ia et t̄fixe
 rat eum. Jam̄ ite dicit̄ et t̄fi
 gentes eum dūmiserūt p̄st̄ra eius
 sic et̄az t̄t̄i attestant̄ q̄ eo an
 n̄p̄o vestimenta dūmisa sunt. Si
 elos vel geste t̄p̄d nōtuit t̄mē
 morat̄ adact̄i p̄st̄fiet dicit̄ erat
 aut̄ hora t̄ia v̄t quid adiuvent
 et t̄fixerūt eum n̄ q̄ noluit
 aliq̄ t̄capitulat̄o p̄nt̄ficare
 q̄ quēstū m̄veniret̄ ad p̄ptud
 ip̄a illo t̄p̄bus legētur quā
 t̄mūse t̄t̄e notum est qua
 hora d̄m̄s equo suspēsus est
 unde poss̄ q̄nt̄ t̄ror corrigi
 vel m̄t̄oatū refutari. s̄ quia
 p̄st̄bat a militibz suspēsus
 d̄m̄ nō a iudeis p̄nt̄. Iohā
 nes ap̄ptine dicit̄ occulte ope
 re voluit eos maḡo t̄nūfisse
 qui clamant̄ v̄t t̄figerēt̄
 quaz illos qui m̄st̄ud p̄nt̄is
 m̄ p̄nt̄ offiā p̄nt̄at̄. In
 t̄st̄at̄ q̄ p̄nt̄ hōd t̄t̄az
 nō clamant̄ iudeis v̄t d̄m̄
 t̄figet̄ et v̄m̄p̄t̄ne dem̄st̄at̄
 tunc eos t̄nūfisse. q̄n̄ t̄p̄
 mant̄ manū q̄ volebat
 v̄dei s̄ q̄ p̄st̄e et p̄t̄ea em̄
 p̄lato tradiderat quia eoz
 v̄ba p̄nt̄ iudicat̄ q̄n̄ Iohā
 nez em̄ em̄ dūm̄ p̄lato
 quaz acc̄p̄t̄ affect̄ ad iudē
 hōrē q̄nt̄ t̄ndezūt et dicit̄
 aut̄ si nō esset q̄ m̄t̄oata
 p̄nt̄ nō t̄bi tradidisset eum
 Dicit̄ q̄ eis p̄lat̄ At̄p̄t̄
 em̄ v̄os et p̄nt̄ legēz v̄m̄
 iudicat̄ em̄. Dicit̄ q̄ iudeis
 nobis nō licet m̄st̄e quēquaz
 v̄d̄ ergo iudei manū p̄nt̄
 volebant q̄ eos hōd t̄t̄az
 p̄st̄e anan̄us ostendit̄ v̄p̄t̄
 iudicat̄ maḡo p̄nt̄ et d̄m̄

instabat vocibus magnis et multa
 respiciant voces eorum quibus non vide
 et idcirco fit quia videbat pilatum
 eis non esse tradere dnm Et qui hoc
 magno tpe volebat non utique mo
 mento tpe cessit sed vel due
 hore et aliquid amplius in illa tur
 rade traxerit. Josanez qd mltro
 ga et vide quanta fuit pilati illa
 cunctatio et rearsio tam fedi mi
 sterij. Idem namq mltro expara
 tus ea narrat quibus nec ipse di
 cat utiq omnia in quibus due
 hore et de sexta aliquid pfluat
 in id seageclaffi iam et a milia
 libus idusoria ueste mltro qd illu
 po flombus male tractat pmiss
 fip credo ut hoc modo plecter eoz
 furoriz mitigaret ne vsp ad
 mortez sentire pcedent. Exer
 itez polatus foras et dicit eis
 eae adduco eu vob foras ut
 cognoscate quia in eo nulla cau
 saz invenio. Exer go ihuc por
 tans pomeaz conaz et purpureu
 vestimentu et dicit eae ad. Ut
 illud velud ignominiosa spe uisa
 plearent. dz aduigit et dicit eu
 go vidissent eu pontifices et mistri
 clamabat dices. Crucifige eum
 ge eu horam tiaz fuisse diam.
 Attende que sequant dicit eis po
 latus accipite eu vos et crucifi
 gite. Ego km no invenio in eo
 causaz. Tulerunt ei iudei. Hos
 leges habet et m leges dz moi
 qd filius dei se facit. Eu go audiss
 pilat que pmonet tinnit. Et
 ingressus est pretorium itez dicit
 ad ihm. Unde es tu. Ihs autz
 rnsu no dedit ei. Dicit go ei po
 latus id no loquer. Respe quia
 pater habeo. Crisige te et pater
 habeo dimitte te. Tndit ihuc
 ad hres paterz aduip me nlla
 nisi tibi est. data de sup. Prea
 qui tradidit me tibi manus patm
 dz. Ex mde pilat quibat dmit.

tere eu. In qd igit qd quibat po
 latus dimitte eu qm tpe pu
 tant esse consumptio qta pter
 missa que appello dicebantur
 quisp dicerent iudeis ne a iudeis
 contradicerat. quosp dicerent iudei
 unde ille comouetur et ceditur.
 Ita em sequit. Iudei aut clama
 bat dices si huc dimitte no
 es amicus cesaris. Sio qui se re
 gem facit contumit. Ceza. Pola
 tus aut ad audiss hos pmones
 adduxit foras ihm et pedit pro
 tribunali in loco qui dr. Acrostrad
 hermita aut vasata. Erat aut
 pastene pastre qod qd sexta
 as hella go pace iudeoz qua po
 duent. Crucifige eu est qd
 thia vsp ad et qd pedit pro tri
 binali per medias hore iusta
 coms polati et tumultuand iudeoz
 due hore piterat et pacta qnta
 iaz de sexta aliquid repat. Dicit
 go iudeis. Ete rex v. Ihs aut
 clamabat. Tolle tolle crifige eu
 dz neq iam comotus polatus
 timore cōlumpnie facile cedebat.
 Tunc en vocat eum ad eum
 misit sedentes pro tribunali
 qd pontificauit. Matheus qui h
 solus comedauit. anteq ad
 eu locu narrationis veniret
 ut ibi h ponet vbi oportunit
 iudicauit. Tempore ad po
 latus nequid pferat dicit eis
 Regem vrm. Crisigam. Respe
 rut pontifices. Non habemus
 regem nisi cesarem. Tunc
 go tradidit eis illud ut crifiger.
 Et dū pgit et dū crifigitur ad
 duobus latronibus dū vestes
 eius diuidit. et in pderet illas
 tunica mittit. Atz m h h vq
 vos q vob vndit. Simil em
 ad illa agentur eo quia ia
 nescant. Completa est hora sexta
 et facte sunt tenebre sicut dra
 tens et lucas. omecorunt. Iaz
 itaqz torruat impia pmanat.

ut credat dnm iohm xpm et
 tertia hora crucifixu lingua
 uideor et sexta manibz militu
 q in tumbu uideor et pylati
 scribit due az amplius hore
 pterat a voce qua dixerit di
 fuge sed ipse mazarus qui ma
 xie breuitate pterator est bre
 uit noluit intrinsece pylati
 voluntate et conatu pro dno
 vita suu duxit At illi
 iteru reamantur drifige eum
 vbi ostendit q dno reamantur
 tu velle pti dnmitti barta
 sam adiungit pylas xpo dicit
 dicebat eis quid em mali fer
 re no breuit insinuat qd dui
 gestu memor tu ipse quid
 velle mtegr. Ad aut pyla
 tus no dicit eis s. ait pylas
 no dicebat eis quid em ma
 li ferit quia si dicit dicit q
 semel dnm intelligit q no
 ait dicebat pte intrinsece mti
 mant intelligendo mte mo
 die et sepe mte esse quip m
 tuer hora septa. Sed quia go
 quaz breuit ger duxit qnd
 in compate hatorz q breuit
 anathem in compate luce q
 breuit luras in opatoe. Toga
 mo tu ty alia at alia quip
 comenat qnd demq breuit
 ipse. Toga anes in opatoe reo
 que gesta sunt az mtoraz tu
 illa gent et sine infama rep
 stendi credal duas horas et q
 iudaz illo mthallo nupre po
 tuisse. Tmpte aut dicit potu
 ipse in oad si ita esset eo tpe
 dicit fuisse homz tezar quo
 eat hora tua tu rex uideor
 de drifigendo dno somni dicit
 ere go tui eu drifigere m
 mte pube lege iotite nar
 ratiois imponit. Sic em
 p dicit si her ipse narret
 pte sine narraz eod mod
 ad q ordine ab o mteuo

debuisse narrum quo ipse narra
 dignet ergo q silio maza ege
 pupazi complu pnd qui eo loq
 poned iudicauit quo loco dma
 disposuone vel mformoz sugge
 stum est. Recordato em eoz
 eius mar quidate sunt qui pu
 bernat aq sunt pnd est qua
 li illi peadit. fluitat em hu
 mana meoria p vaia cogitaco
 nes in cuiusqz pte est quid
 et qnti veniat in mentes. Ad
 go illi pnd et vates viri quat
 fortuita recordaco suoz p
 narracois ordinez loquut di
 ptati tu nient fortuitu est co
 mississet no oportet quaz quaz
 homz dicit longe abrectu ab oculis
 dei et longe peregrinatez hoc loco
 poni debuit q valde ignorat
 tur eo loco poni dno voluit q
 et si obrelatu est eoz nrm alt
 apend in hos que pmit obrela
 tid est et ad duxit quid sumu
 odor mte in vnta. Alius bodor
 mortu in mortez subiect statim
 ad q quis ydoneus. i. quis ydo
 neus intellige quaz mte fiat
 tid em dno dicit Ego veni ut
 qui no vider viderent et qui vi
 dent rei fiant. Tpa em est diuiri
 az scientie et sapie dei altitudo
 qua ex ead fit massa. Aliud
 vas in honorez aliud in qume
 liaz et dicit carum et sanguini
 d homo tu qui es qui videras ad
 ducis go et in hac re cognoscat
 intellectm dno aut quis q silari
 ne put illi vbi p. y. gubernat
 corda remissentiu. ero et in
 eoz fastigio tanto auctoritate
 culentia subleuat ut p q ipd q
 in eis dria videri possunt m
 ti excrearent. Digne clauditi in
 coampstentia cordis sui et rep
 bum censu et mte excent ad
 eliminandu pnd intellectm xpm
 oculoraz o mteuoente mteuoaz
 dicit em ipse dno. Tmpte
 p pnde facit sunt cogitacois

tue vir imprudens nō cognosceret
et stultus nō intelligeret. Hec. Per
aut et ad mones eos qui her se
gunt per nos adiuvate dno elabo
rata ut simul finem quez hor
loco imponendo arbitratum in
omni simili questione difficulta
te meminere ne sepe ead
reperenda sint. Ita aut
videbit qui sine mphetat dū
tia voluit attende quaz hō
oportuno anazus her de tūa ho
ra posuit nec quiquaz ibi reor
daret qua hora iudei dixerunt
dūm qui volebat in romanos
ut principes vte milites dūferre
ipm jam ut sitm mptoz m
dūm comēoratu est. Aut emet
insurgentes eū dūmptu vestra
eius mittentes pte sup eis qd
quid tollit. Hm hō nō milites
sunt. Tōmānes manifestat. Ergo
ne quispōt cogitaco tantū tūm
ausus a iudeis in milites illos d
ūteret. Erat aut mōt hōd fertia
et dūmptu eū ut illi eū potius
dūmptu tūa inveniant quos ho
ra ut dūmptu reamare potuisset
diligens inquisitor inveniet cū
adit. Hec qd amilitibus sitm
est hora sexta sitm esse. Quāq
nō desinit qui pascenes qd rō
hānes comēorant dūmptu. Erat
aut pascene hora sexta sexta qd
raz dūmptu. Itaz dūmptu intelligi
qua pedit potius pro tribunali
ut ead tūa completa videat qd
dūmptu est aq illo rā pendente
in ligno. Alie tūa hōd pascē
sunt et reddidit sitm ut ad ea
hōd qua desinit est. I dies sexta
tenebre fuerit ipm ad nonam
Dūmptu em die quibz illo qd dies
pascē sequēda pascenē fuisse
pascē iudeoz qd ab eod pascē
iam incipit a tūma dūmptu vte

pascē qd iam in passione dūm
pascatur nō iudeoz qd hānē
repperit ipm i pascenē hānē
ab hora nocte nona mēo qd
dūmptu a iudeis occidenda pascē
pascenē quūmptu mptu pascē
ab illa go nona hora nocte
ipm ad emē dūmptu dūmptu
ra pascenē sexta mptu
nōt et hōd dūmptu sitm dūmptu
ad hōt nō anazus hōraz illaz
reor dūmptu recapitulando comē
at comēdūmptu qua reama
mit iudei dūmptu dūmptu eūm
qeam pascē hōraz sitm dūmptu
qua dūmptu est in ligno sitm dūmptu
fidelis hūmptu nō pascē at pascē
mptu gōmptu si modo possit aliq
aznēus hūmptu ab hora nona
noctē vnde repperit pascenē
pascē mptu i pascē mptu mptu
pascē mptu intelligat si em eaz
dūmptu repperit qd a iudeis ap
hēnsus est dūmptu ad noctē p
pascē exat si qd ad domū pascē
est pascē rā pascē pascē et aliq
tūa est a pascē pascē pascē
ad pascē nō tanta hānē qd
ex petri negaco colligimur
que ad aūmptu sitm est si aut
qd pascē traditū est hānē ma
ne fuisse aptissime pascē
est. Repperit ergo ut intelligat
tūa repperit ipm pascenē p
pascē i pascē mptu dūmptu
vnderit omē pascē pascē
dūmptu aput quos pascē aūmptu
hānē et dūmptu repperit est mptu
qd aput anazus et anazus
invenit ut recapitulando mptu
gaut de petri negaco pascē
pascē dūmptu qd anē sitm ead
hūmptu ab pascē gōmptu pascē qd
ut dūmptu repperit mptu pascē
nonaz hōraz noctē pascē pascē
se ex qua hora ipm ad hōraz
qua pedit pascē pro tribunali

quasi hominem fecta non sunt dicitur
 pascuas et holocaustis dicitur
 idem verum pascha est et plena
 fecta eiusdem pascuas que ple-
 na dies tria ostendit duo et su-
 spendit in ligno sine quo hoc
 potius intelligendum eligat sine
 inactus fectis recoluit eam quod
 maxime ad ostensionem inde
 est in domo dixerunt tunc dicitur
 et voluit qua intelligitur rea-
 mare potuisse et dicitur et
 ipse potius dixerunt accipere
 quia eos quos mambas in li-
 quo suspendit est sicut ille te-
 turis magis accessit ad dnm
 quia illi ayun quos misit pro
 tudubio quod plena est de hoc
 dicitur pascuas que maxime
 solet et contentioso dicitur
 impudens et infirmos imperi-
 tiam perturbare sequitur

Item de duobus latronibus

Sequitur matheus et di-
 citur tunc crucifixerunt eum
 eo duo latrones unus
 ad dextris et alius a sin-
 istris et matheus pater et lucas
 nec iohannes aliquam facit
 hominem quos latrones eos non di-
 citur dicit enim et ad eos alios duos
 hunc et hunc medius autem istum
 esset autem quid si ad illi dixerunt
 erant latrones ipse dicitur misericordes
 et duo de blasphematis in
 de illudentibus Capitulum

Sequitur matheus et di-
 citur praetereuntes autem blas-
 phemantes eum mouerunt
 capita sua et dicentes
 vatem qui destruit templum domi-
 ni et in tria diebus reedificabit illud sal-
 ua te metipsum si filius dei es de se-
 de de crucis hunc matheus pater
 ad eadem res ostendit sequitur
 deinde matheus et dicitur simili-
 ter et principes sacerdotum ad scribas
 et sembribus illudentes dicitur
 bant alios facies facit semper
 saluum non potest facere et rex israel
 est Descendat nunc de crucis

et accedat ei confidit in deum liber
 eum nunc si vult dicit enim quia
 plures dei sunt matheus et lucas
 alia res dicit ad eandem in finem
 gaurus ad alios promittit quod alios
 tunc dicitur De principibus autem sacer-
 dotum quod insultauerunt dno dixerunt
 pater non taceat hunc semozestha
 fuit matheus lucas autem quia prin-
 cipes dicitur nec addidit sacerdos dicitur
 magis nomine quali omnes principes
 complexus est ubi possunt intelli-
 gi et scribe et sembreres sequitur
 et dicitur de latronibus in ipse
 latronibus sequitur

Sequitur matheus et dicitur
 dixerunt autem et latrones
 qui crucifixerunt eum ad eo in ipse
 perabatur ei dicit matheus
 dicitur et dicitur dicens alios
 dicitur lucas autem potest repugnare
 potest in genus locum facit vpi-
 tatum non obsequium dicit enim
 lucas dicit autem de his qui pe-
 debat latronibus eum blasphemaba-
 bat dices si tu es christus saluum
 fac te metipsum et nos et sequitur
 idem ipse atque ita ostendit dicens
 autem alii increpabat eum dicens
 hec tu times deum quod in eadem
 dampnatus es et nos quidem
 iuste nam digna sententia recepimus
 hic vero nichil mali gesseris dicit
 bat ad illum Domine memeto
 mei dum tu venis in regnum tuum
 et dicit illi respondit amicus dno tui
 hodie mecum eras in paradiso et
 nomodo quod scit matheus dicit
 dicit dixerunt erat ad eo in ipse
 bat ei vel scit matheus dicit et
 qui in eo crucifixerunt eum quicquid
 bant ei dicitur quod eorum
 quicquid est in luce testimonium
 accipit et compescuit eum et in dnm
 addidit nisi intelligat matheus
 et matheus dicitur per singulos hunc
 hunc locum plenum in ipse
 posuisse sicut in epistola ad cor-
 os legimus plenius dicitur est

clausuram hora ora leonem ad po
lus daniel singulari intelligat
et per dnm sedi sunt de solo
haba tradat mpa qd dnm est
astiterunt reges et principes
venit in vnu pleem mmm pro
singulari posui in actio aplaz
expo Nam reges pr reddam
principes pr pylatu intellexerunt
hui testimonium emph pmi ad
dixerunt qz qz et pagani soler
calumpniat exo videat que ad
modu locuti sunt Antozes eoz
puras exeat madeas centene
puras ad singule fuerunt quid
aut iustitias dei gra quam ut
dicat aliquis et iustia mudi
insultat etiaz si vnus insultat
tunc em esset oru qd lucas
denno manifestant si illi dixis
sent ambo rationes oruatores
dno ita em no possi pns vno mo
pe vnus intelligi tunc vob dnm
est rationes vel qui ad eo confusi
sunt no additu est ambo qz so
la si ambo fessent qz dicit qd
quia vnus qz fecit potuit iusta
to locutionis id pleem mmm significat
xvi De tenebris voce mag
m de aceto quor dicitur

Sequit aut matheus et
dicit a sexta aut hora
tenebre facte sunt sup m
vpa erat vspz ad qd
monat qz et duo alii qstantur
addidit aut et lucas et vnde fa
cte sunt tenebre et plen obscuratu
sequit matheus et ita qd no
nor teamat ius voce magna di
tens helo helo za lamazaba
tam her est dms me dms
meus ut quid deliquisti me
Quidaz aut illis astantes et
videtes ac audietes dicebant
heliam vocat iste agred ad ea
et vba ad eand fma no pe
ne si dno consentit sequitur

matheus et qto² vnus vnus
ex eis spongiar implet aceto et
imposuit arundine et dabat ei
bide sic et anazus et cur
rens aut vnus et impletus
spongiar aceto arundine qz ca
lamo potu dabat ei dicens
fmate videat si veniat helias
ad deponendu eu qd qm de
helias no ipm qui obtulit spongi
am ad aceto qz cetos dixisse ma
theus narravit dicit em tate
vob dicebat sine videat an ve
niat helias abans eu vbi
intelligit et illud et cetos qd
dixisse lucas aut anteq de
latronis insultatoe narraret
hoc de aceto qz commemorat
plaudet aut ei et milites
accedentes et aceto offertes illi
et dicentes si tu es rex iudeoz
salua te fac semel q plebi
voluit q a multis factu
et dnm est vbi moue no qz
q no vnu eoz dixit aceto
obtulisse genus em loquens
tenuit de quo sup tractauit
plem mmm p pnglari pones
hoc aut de aceto iohannes
commemorauit vbi ait postea
sciens ius quia iaz omnia
consumpta sunt ut qsumia
re ptpud dicit dno Das
go posui ead aceto pleem
vbi aut spongiar aceto vzo
trouantes obtulerunt or
eum qz q apud emm dicit
neq inuenit dixisse dno
Das go posui ead aceto pleem
vbi aut spongiar pleem
aceto vzo arundines obtule
runt vbi em qz q apud
emm iohannes inuenit di
xisse dno et quia Das vbi
ead aceto pleem no mirum
est si ceti trauerunt Alia

ad ipso erant custodes ibi vno
hora moti tunc mox et hoc que
fiebant timuerunt valde dicentes
Vere filius dei erat iste marcus
sic ait Videns aut centurio qui
ex adufo stabant quia sic remans
expirasset aut Vere hic filius dei
erat Lucas sic Videns aut centu-
rio qd' p'm fuerat glorificat deum
dicens Vere hic iustus erat No
est mirum q' martheus vno t'mo
tu dicit dicit ad mirand' centu-
rior et eos qui tu illo erat ad
lucam dicit hoc em admirand'
qd' emissa illa voce expirasset
videns quaz in p'te habuit qd'
morer. In eo quippe qd' de ana-
theus no solum dicit vno t'mo
tu si est addidit et hoc que facta
erant integrit' loqu' fuisse demo-
strant luc' ut habet centurionez
ipam dom' mortem fuisse mira-
tum quia et hoc in illa est mi-
rabile facta erat quaz q' et si
anatheus illud no addidit in-
telligend' est ad illa miranda
facta fuerint et omnia centurio
et qui ad eo erat miru' p'ntu-
zud libez fuisse narrat'one
quid quippe illud miratu' com-
laare et noluisse nec eos sibi re-
pugnare ad aliud illud aliud
aliud illud dicit' vel dicit' fuis-
se miratu' qd' ora fuerat illi mi-
ratus qd' aut aliud ait centu-
rior dicit' Vere filius dei erat
iste aliud aut Vere hic qd' filius
dei erat No mouebit eum nil no
excederet tam multa sup'ius sicut
dicta et exposita adma q'pe
fina vtrazq' d'ba q'ant r'ut nec
qd' aliud qd' tantu' aliud dicit'
nullo q'ant est magis qd' lucas
no ait centurionez dicit' filius
dei erat si iustus erat p' p' pu-
tati dicit' q' vel vtrazq' d'nt
a centurione intelligit' debet et
aliud illos aliud q'ntu' comedat

se Vel fortasse lucas exprime
noluisse finem centurionis quo
dicit lucas q'ntu' dei forte eum
congenitum equalem p'ntu' cen-
turio intelledat si ideo filius
dei dicit quia iustus credide-
rat sicut multi iusti d'nt sunt
fili' dei qd' aut et ipse lucas
dicit Videns aut centurio
q' factu' erat in eo que miru'
omnia que in illa hora mira-
ber' facta erat tamq' vnu' un-
rable factu' comedat tunc
q' membra et p'tes erat ora
illa miracula Nam no qd' ana-
theus addidit eos qui tu ex-
tione erat Alii aut hoc
tauerunt aut no appareat ex
notissima regula no esse co-
trariu' ad aliud dicit qd' aliud
tacet Et qd' anatheus dicit
timuerunt valde lucas aut
no dicit timuit si glorificauit
deum quis no intelligit eum
timendo glorificasse xpm
de m'ic' aut tunc tunc
equitur aut anatheus
erant aut ibi m'ic'ez
multe a longe que se-
cute erat ei a Balilea
infrantes ei m' quas eat
maria magna et maria
robi mater et m' filioz Hebe-
dex marcus sic ait Erant
aut et m'ic'ez de longe aspi-
cientes m' quas eat maria
magne et maid' p'ntu' in
notibus et Joseph mar' et
salome et ad est in Balilea
requiebat eum et m'ic'abant
ei et alie multe que ad eo aspe-
derat Ieropolimaz Int' quos
m'ic'ez vides q'ntu' posse putu'
q'ntu' em m'ic'ez ad v'ntem
q' quasdam m'ic'ez p'ntu' quasdam
singuli noiant' dicit q' har-
rator' suaz ita q'ntu' et ois
turba eoz qui sunt ad erat
ad spectat' istud et videt
que fiebant et percutientes

pectora sua reuebantur. Ita-
 bat aut hunc notum eius
 a longe et miles que secute
 eum sue aut a galilea hoc
 videntes unde duobus supio
 ribus de militum pnia pnt
 consensit quibus nullas leas
 noram exprimat De turca
 ere que pnt aderant et re-
 dentes que fiebant tuncbat
 pectora sua et reuebantur
 consensit matheo quibus seor-
 pnt annexerit gentibus aut
 et qui ad illo erat Quayr
 tundo deuoto eius qui pntat
 a longe pntis mventis breis
 se Sam et Johannes dile-
 morant De pntia fennaz
 anteq dno kmisist homi-
 na narrans Etabant aut
 iuxta dno ihu m eius et
 pntis m eius mala reco-
 pte et mala magne Cum
 vidisset qd ihu matres et
 discipulos stantes quos dilige-
 bat Dixit mris sue mulier
 ecce filius tuus deinde dixit
 qd Ecce mris tua ecce illa
 hora accepit ear discipulos
 in suar Rha in de ze mri
 apstrophe matheus qd et eli-
 tas matas magne nomiasset
 posses dno alias iuxta dno
 fuisse Anulus em pntis
 nez mris comemorant tunc
 qd quid intelligit ead maria
 magdalene Et a longe stensse
 ad alios mrisibus pntis ma-
 theus et lucas docent et in
 xta dno fuisse pntis Johannes
 et pntis quia in tanto mrisuallo
 erat tot mris dno posses qz
 in respectu eius pntis aderat
 et a longe in comparate turbe
 pntis dno dno tunc ad genti-
 one et mrisibus pntis etia
 intellige qd ille que pntis aderat
 ad mris dno Postq sam disci-
 pulo comedant dno iaz re-
 rant et adestate turbe re cen-
 erant et certi que pntis longius
 intuent et ceti etia qui pntis

moris domi eas comemorant
 iam longe stantes commemorant
 veni mris De Ioseph pntis
 corpus ihu vna dno pntis
 sequitur agathia dno
 aut pntis pntis est vent
 quidam homo dices ad
 armatonia nore Ioseph
 qui et ipse est discipulus ihu
 dno accessit ad pntis et pntis
 corpus ihu tunc pntis iussit
 reddi corpus dno dno aut pntis
 ad iam pntis est pntis quia bat
 pastene qd est ante passatu
 venit Ioseph ad armatonia
 nobilis de turis qui et ipse est
 expectans regnu dno et audaci
 introiit ad pntis et pntis
 corpus ihu pntis aut mirabat
 si iam obisset et accessit dno
 tuione interrogant eum si iaz
 mortuus est et vt cognouisset
 a gentione donauit corpus
 ihu Ioseph lucas sic aut et eate
 pntis nore Ioseph qm eate dno
 uio pntis bonus et iustus hic
 nd qntesat qntis et acibus
 eoz ad armatonia dno
 inde qui expectabat et ipse re-
 gnu dno hic accessit ad pntis
 et pntis corpus ihu Ioseph
 aut pntis ea quaz narrauerat
 de turibus fratre eoz qm ad
 dno dntis erat et de latere
 domi laucea passu qd totu
 pntis dntis pntis et de ro-
 pntis consensens tntis ita nar-
 rant Post hec aut rogant
 pntis Ioseph ad armatonia
 eo qd est discipulus ihu oculis
 aut pntis metu indeoz vt tntis
 corpus ihu tntis mris et
 fuit et pntis pntis vent
 qd et fuit corpus ihu tntis
 et mris existit in quo aliqz
 eoz alium repugnare uidea
 qz aliquis forsitam querat
 quo a semetipso Ioseph ipse
 no distaret tntis ad tntis
 qd Ioseph pntis corpus ihu

et plene dicens qd oculus fuisse
dum puerus dicitur p' m' m' m' m' m'
oro m' m' m' m' m' m' m' m' m' m'
p' m' m' m' m' m' m' m' m' m' m'
ausus sit pete corpus d' q' m' m' m'
oro qm' eum palat' sequebantur
audet q' m' m' m' m' m' m' m' m' m'
fiducia dignitat' q' seque qua
p' reditus potat familiarit' m' m' m'
ad p'latu' In extremo aut' m' m' m'
officiu' fumi exhorbendo m' m' m'
curare de iudeis q' m' m' m' m' m'
duo audiendo eoz m' m' m' m' m'
rem m' m' m' de m' m' m' m' m' m'
m' m' m' m' m' m' m' m' m' m' m'
demu' sequitur Cap' m'

Sequitur matheus et ac
cepto corpore ioseph m'
voluit illud in s'ndone
nuda et posuit illud
in monito suo nudo qd' exadat
in petra et aduoluit facie mag'
ad hostiu' moniti et abot mar
tus sit aut' ioseph aut' m' m' m'
s'ndone et depones eu' m' m' m'
s'ndone et posuit eu' in monito
qd' eat exassu' de petra et ad
uoluit lapides ad hostiu' mo
niti. Curat p' et depositu' m' m' m'
ut in s'ndone et posuit eu' in
monito exaso m' q' m' no' dum
quisq' posuit eat ex' h' m' t'
bus naa' queho dysp' m' m' m'
oriri p' m' m' m' m' m' m' m' m'
lar domi' no' a solo ioseph sed
a Nicodemus q' curator fuisse
tomeorat m' m' m' m' m' m' m' m'
mo m' m' m' m' m' m' m' m' m' m'
aut' et Nicodemus qui venerat
ad ihm nocte p' m' m' m' m' m'
m' m' m' m' m' m' m' m' m' m'
centu' Demu' sequi' adu' m' m' m'
ipm' ioseph et dicit Accipit
to corpus ihm et ligauit lin
t' m' m' m' m' m' m' m' m' m' m'
est iudeis sepe ture. Erat aut' in
loco ubi t' m' m' m' m' m' m' m'
oro monitu' n' m' m' m' m' m'
dum quip' posu' eat. Illi

go p' m' m' m' m' m' m' m' m' m'
m' m' m' m' m' m' m' m' m' m'
iam neq' em' aliquid rep' m' m'
recte m' m' m' m' m' m' m' m' m'
illi qui de Nicodemus facie
affirmavit a solo ioseph dum
sepultu' fuisse s'ndone to m' m' m'
to' m' m' m' m' m' m' m' m' m' m'
p' m' m' m' m' m' m' m' m' m' m'
p' m' m' m' m' m' m' m' m' m' m'
gi et alia l' m' m' m' m' m' m' m'
afferri a Nicodemus et sup' addi
ut veru' narraet istu' m' m' m'
vno l' m' m' m' m' m' m' m' m' m'
tus sit q' m' m' m' m' m' m' m' m'
qd' caput adu' m' m' m' m' m' m'
q' m' m' m' m' m' m' m' m' m' m'
est quia omnia de l' m' m' m' m'
et si vna s'ndone ubi fuit veru'
s'ndone dicit potuit ligauit eu'
l' m' m' m' m' m' m' m' m' m' m'
l' m' m' m' m' m' m' m' m' m' m'
rem Duo de m' m' m' m' m' m'
sepultu' de custodia sepulchri

Sequitur matheus. Erat
aut' ibi mala magre
et alia mala sedentes
con sepulchro. Erat aut' m' m'
tus ita dicit m' m' m' m' m' m'
et mala ioseph afformat
ubi ponet' unde m' m' m' m' m'
ho dysp' m' m' m' m' m' m' m'
sequitur matheus altera aut'
die que est p' m' m' m' m' m' m'
m' m' m' m' m' m' m' m' m' m'
scribe ad p'latu' dices. Doe
recordati sum' quia seductor
ille dicit adu' m' m' m' m' m' m'
tres dies resurgat. Tunc go
custodi sepulchru' v' m' m' m' m'
tud diez ne forte veniant
d' m' m' m' m' m' m' m' m' m' m'
dicit p' m' m' m' m' m' m' m' m'
et erit nouissimu' error p' m' m'
priori. Aut' illis p'lat' m' m' m'
custodiar. Ne custodie sicut
s'ndone. Illi aut' abeuntes m' m'
m' m' m' m' m' m' m' m' m' m'
lapides ad custodibus. Hoc
s'ndone matheus narrat nullo

alioz narrantur aliquid q
hinc videatur esse qm
Ex E. E. marcos et quid
rone et ita de questione
omni quatuor Cap. 14. 28.

Dem de sequitur idem
matheus et dicit 102
spe aut sabbat que
lucet in pma sabbat
venit mala magna et altera
mala videre sepulchrum et ecce
fuit motus factus est magnus
angelus domini descendit de
celo et accedens reuoluit lapi
dem et sedebat sup eum erat
aut aspectus eius sicut fulgur
vestimenta eius sicut nix pre
timore aut eius extriti sunt
custodes et facti sunt velut
mortui Respondens aut ange
lus dixit mulieribus nolite
timere nos scitis enim quoniam
qui tris unus est quare non est
hic Venite et videte locum ubi
positus erat dominus et cito euntes
dixite discipulis eius surrexerunt
enim sicut dixit et ecce pre
paratus vos in galilee ubi enim
videbitis Ecce dixi vobis quia
marcus resonat dicit per mo
tus dicit per motum quod 2m ma
ttheu angelus sup lapidem
sedebat reuoluit amonito
marcus aut intrantes eas in
monitum dicit vidisse iunc
nes sedentes in dextera rostru
stola candida et gestupuerunt
ubi aut intelligit mattheu
tacuisse et de illo angelo q
intrantes viderunt marcus
2o de illa tacuisse quare forte
viderunt sedentes sup lapidem
ut duos viderunt et aduersus
singula aut audierunt que dix
erunt angeli de ibi primum
de illo quare foris viderunt
sedentes sup lapidem deinde
ad illo quare viderunt introen
tes in monitum sedentes a de
xtra quo ut intraret illius

qui foris sedebat vobis exhorta
te sunt dicit Venite et videte
locum ubi positus erat dominus duo
venientes ut dominus est et intrantes
viderunt enim de quo matheus
tacet marcus aut loquitur sedentes
ad dextram q a quo tunc primum
audierunt aut certe intrantes in
monitum aliqua porta materie
desce accipe qua communis locum
tunc fuisse credibile est in aliquo
spacio ante petram qua ex assa
locus situs fuerat sepulchrum et quoniam
viderunt in eodem spacio sedentem
ad dextram quare dicit matheus
sedentes sup lapidem quare tunc motus
ab hostio monitum reuoluerat
1 ab hostio sepulchri quod diffusum
erat in petra Tercio quare per que
admodum marcus dicit hic ille ex
euntes fugerunt de monitum inua
serat enim eas tremor et paupor
et nemini quicquam dixit Tunc
bat enim ad dextram matheus et
exierunt cito de monitum ad timore
et gaudio magno currentes nu
ciare de eis tunc ubi intelligit
iporum angelorum nemini ausas fu
isse aliquid dicere et videri ad
ea que ab illis audierant aut
certe custodibus quos latentes
viderunt Nam illud gaudium quod
matheus commemorat non repugnat
timori de quo marcus dicit
enim utique in illorum animo primum
intelligit eos si ipse matheus
de timore non dicit ad et ipse
dicit et exierunt cito de monitum
ad timore et gaudio magno Vi
tetur ex hac re questione rema
nere primum de hora quod illa ipa
qua venerunt mulieres ad monitum
non ostendenda exoritur questio
tunc enim dicit matheus Vespere
aut sabbat que lucet in pma
sabbat Venit mala magdale
ne et alia mala vide sepulchrum
Arund est quod dicit marcus Et post
de mane vna sabbatorum venit
admonitum orto iam sole in quo

quid a ceteris duobus i. lucas et
 iohanne no discrepat qd em
 dicit lucas Valde dilucet Et
 iohannes mane ad adque te
 nebre essent / hoc intelligitur
 a ceteris dicit Valde mane orietur
 iam sole i. in celu ab oriente
 pte iam absterget qd no sit vtiq
 nisi solis oriente vtriusque
 Et em illis fulgor qui nomine
 aurore appellat solet Ideo no
 repugnat illi qui ait Cu ad
 tenebre essent Die quippe sur
 gente aliquis reliquie tenebrar
 tanto magis extenuantur quato
 magis oritur lux Hec sic capi
 endu qd est qd ait valde mane
 tamq sol ipse videt sup hanc q
 porius sicut dicere solemus eis
 quibus voluit significare tps ali
 quid facendu Cu em dixerim
 mane ne putent iam sole sup hanc
 co spatio nos dicit ad qd plex
 q addim valde mane ut illud
 est qd absterget noctem intelligi
 aut quaz qd er hinc vstrum sit
 ut p qd gaudi tantu sepe repetit
 dicentis hores ceperint diem
 iam pinqute dicit iam mane
 est Et p qd vbi attenderint
 de iam oriente i. iam de pto
 adveniente in hac ptes sole q
 lu rubeat ve absterget videret
 addant qui dicebat mane est
 et dicit Valde mane est Quid
 aut mteat du pte vbo vel illo
 vel istomodo mteat aliud a mar
 to appellatu mane msi qd lu
 cas appellat dilucet Et qd valde
 mane qd ille valde dilucet Et
 qd iohannes mane ad adque
 tenebre essent sole iam oriente
 i. orto. Iam celu illudare ma
 piente Quid go hys tribus cong
 ar anathem qui nec mane
 nec dilucet p vespere aut passu
 que luceat in pma sabba atte
 tus indagandum est q parte
 quippe pma nocte qd est vespere

ipam noctem noluit significare
 anathem qui noctis in fine ve
 nerit mteat ad monumentum
 Ea vob causa intelligit eand
 noctem sic appellasse q iam
 vespere dicebat afferre aronata
 in facto vtiq sabba go qm sab
 ba impediebant ut no ante
 faceret ad eo faceret tpe notavit
 nocte ex quo eis licere cepit
 ut faceret quecuq vellent tpe
 em noctis qd tamq est dicit
 vespere passu arpi dicit magis
 passu i. nocte que sequi dicit
 passu qd ipa illa ems passu
 iudicat Hic em ait vespere
 aut passu que luceat in pa
 passu qd fieri no pot si in do
 pma nocte ptiat i. pte
 inu noctis intelligit qd dicit
 vespere significat. Neq em
 ipm inu suat in pma
 passu qd ipa nocte que luce
 inu ptiat i. inu inu
 pma pte noctis pte pte
 inu est lux aut corus
 noctis inu est. Inde no
 pot dici vespere luceat in pma
 passu nocte vespere nocte ipa mteat
 qd lux inu et vstrum
 modus loquendi est dicit pte
 apte totu intelligi A vespere
 ergo noctem significat cuiq exte
 mu est dilucet. Quid em
 venerit ille mteat ad monumentu
 Ac per hoc ea nocte venerit
 que significata est nocte vespere
 tota em signata est go nocte
 ut dicit et ideo quatuorq
 em nocte pte venerit ea
 vtiq nocte venerit Qd go
 venerit pte em nocte etia
 ea pndubio nocte venerit
 vespere aut que luceat in pa
 passu no pot msi tota ipa nocte
 intelligi Et igitur vespere venit
 qua ipa nocte venerit Ipa
 aut nocte venerit que noctis
 ipam qm exina pte venit

nam et ipm triduum quo dñs
mortuus est et resurrexit in
ipso loquendi modo quo apte totū
die plet recte intelligit nō pōt
ille quippe aut dicitur em pō
nas fuit in ceti ventre tribus
diebus et tribus nocte Sic
erit et filius hoīs in corde
tē tribus diebus et tribus
noctibus computat⁹ autē
hoīe sūc ipa ex quo tradit⁹
spū sūc ex quo sepult⁹ est
et nō occit ad aliquid nisi
ut mediū diem hoc est ut
passim totū diez accipiam⁹
i ad sua nocte. Illō aut
qui em in medio posuit i
pastorem et pma passū que
diez dñm dñm apte totū
intelligat. Quid em iūuat
qd quidaz hys angustis co
artati et istud locutio mod⁹
i apte totū in ptra pōmā
pēndendis questionib⁹ pēit
valere neque nō nocte voluit
amare tres horas a septa
vpp ad nonā quib⁹ pōt ocpu
ratus est et diez alias quibus
itū teris est reddit⁹. i a no
na vpp ad eius occasū deq⁹
em nox futū passū qua ad
suo die computata exū iaz
die noctes et duo dies. Porro
aut pā passim sequit⁹ uox
pme passū i lūcente diez do
mice in qua tūc dñs resur
rexit. Erut qo due noctes
et duo dies et una nox enāz
si toto possit intelligi nec cōte
dēmq qd illud dñem ps ejs
etna sit. Anax⁹ nec amā
tis illis pōt hoīs quaz fūc
pōt qtenebat⁹ est et tribus
eluxit cōstabat. Quid trid
diez et trid noctū. Quid pōt
ut illo pōt pōt pōt pōt
modo loquedi quo apte totū
intelligit. Inveniat tētem
diez pastorem quo dñs
est et sepult⁹ est dñs et ex

ipa exēma pōt totū diez ad sua
nocte qui id pōt pōt pōt
mediū vero i passū diez nō
apte pōt integre totū cōtū ruy
pōt a pōt pōt. i a nocte totū
tū sūc dñm tpe aōt est tū
dñm dñm ad mōt. illi octo diez
pōt quos ascendit in montes qz
medios integros attendentes
dñm et dñm dñm
pōt pōt diez quos dñm dñm
pōt octo diez. Quid iaz cetera
adez quēz ad mōt. dñm dñm
genuit. Lucas em aptissim⁹ duos
angelos dicit vixisse pōt a
mōtibus que venit ad mōtū
duos singulos intelligit
comedoros a duob⁹ vñm a dñm
tē eo i illud qui extra mōtū
sedebat in lapide altero a dñm
to i illud qui intra mōtū
sedebat adextis qz Lucas ita
narrat et dies eāt pastores
et passim illucresbat. Quid pōt
aut mōtibus que in ipō venerat
de galilea venit et viderit
mōtū. Et quēz ad mōt pōt
erat corpus em et reuolutes
pauerit aromata et rōgenta
et passū quid pōt pōt
mandatū. Ina aut passū pōt
de diluēd venit ad mōtū
pōtates que pauerat aromata
et mōtū lapidez reuolutes
a mōtū et mōtū nō mōt
necit corpus dñm. idū. Et
pōt est dñm mente qstare es
sent de ipō tēc duo viri pōt
secus illas in veste pōt nō
tinent aut et dñm dñm
in tēc dñm ad illas. Quid
quēz vñm tēc mōtū nō
est dñm pōt pōt pōt
dñm quaz leuāt⁹ est vñm
ad adū in galilea est dñm
qua pōt pōt hoīs tēc in
mōt dñm pōt et dñm et
die tēc resurrexerit et recordate
sunt dñm dñm et regresserit

a monito indicantur. Hec oia
 illis xpi et ceteris omnibus. Et
 singuli ipsi sunt pedes unus
 secundum mattheum foris secundum mattheum
 super lapides et ceteris secundum mattheum
 ad intus ad exteri ad secundum lucam
 duo stant pedes illas quibus simi
 lia dixerunt. Possunt quid ad
 intelligere unum angelum xpi a
 milibus et secundum mattheum et secundum
 mattheum sunt supra domum et ceteris
 ingressus in monitu sic agi
 amos in aliq. s. spaciū qd' est
 in aliqua materia comitatu
 ut intui possit ante illud ferent
 sepulchra loci. At ibi vidisse an
 gelum sedentes super lapides tenen
 tu a monito sicut dicit mattheus
 ut hoc sic sedentes ad exteri qd'
 dicit mattheus. Deinde intra ad
 eis dū impuerit locū in quo
 iacebat corpus dū viros
 duos angelos stantes sic lucas
 dicit. Gloria locutor ad exteri exor
 tandi animi et edificandi fidem
 sed videat et illa que et loqu
 nes dicit. Vtrum vel que admodum
 hoc congruat sic go narrat
 iohannes. Ina autem pabbi per
 maria magne et tū ad ceteros
 essent super terram ad monitu et
 dicit lapides subleuati a monito
 dicitur go et venit ad symonem
 petrum et ad aliu doliū quem
 amabat ihesus et dicit ei. Tale
 xpi dū de monito et nescimus
 ubi posuit eū et ceteris go dicit
 et ille alius doliū et venerat
 ad monitu. Surrebat autem duo
 similes ille et alius doliū prur
 rit tunc petro et ceteris dū
 ad monitu et ad se intinass
 vidit postea illa lūta gemma nō
 tamē introiit. Venit go sy
 mon petrus secū eū et introi
 it in monitu et vidit lūta gemma
 postea et iudicium qd' fuerat sup
 caput eius nō tū lūta gemma
 suis posita s. separatū inuolutū

in vno locū. Tunc go mior
 et ille discipulus qui venerat
 vni ad monitu et vidit et ceteris
 dicit. Ad dū eū prebat ma
 prias quia apertē eū a mor
 tuis resurrexerat. Abierat go ad se
 metipos iterū discipulus. Maria
 autem stabat ad monitu foris
 plorans. Dū go flet intinat
 se in monitu et pfoerit et vidit
 duos angelos in albis sedentes
 vnu ad caput et vnu ad pedes
 ubi posuit fuerat corpus ihesu
 Dicit ei illi mulier quid pla
 ras. Dicit eis quia nescimus
 dū mem et nescio ubi posuit
 eū. Hec ad dū dū qd' est re
 torquē et vidit ihesum stantem
 et nō prebat quia ihesus. Dicit
 ei ihesus mulier quid ploras
 que queris. Ita existimas
 quia ceteris eū dicit ei. De
 si tu sustulisti eū dūto mūti
 aut ubi posuisti eū et ego
 eū tollam. Dicit ei ihesus. Maria
 cōsa illa dicit ei. Taberni
 qd' dicit mīr. Dicit ei ihesus
 noli me tangere. Ad dū
 eū ascendi ad patrem meum
 Vade autem ad fratres tuos et dic
 eis. Ascendo ad patrem meum
 et patrem vrum deū meū et
 deū vrum. Venit maria magne
 amara discipulus quia vi
 di dū et ceteris dicit mīr. In
 hac iohannis narratōe dicit
 vel ceteris quo ventū ad monitu
 nō ceteris cōuenit. Tandem eū
 qd' duo angeli vni sunt qd'
 dicit ad lucam s. qd' ille staret
 dicit angelos viros. Iste autem
 sedentes et ceteris que illi nō di
 cit quod hic possint intēgi
 nō distrepere ab ceteris et quo
 ordine gesta sunt ipsi diligēt
 cōsent. Repugnata videri
 dū. Quia p. Hec oia que
 tra tū resurrexerat dū mīr
 sunt in omni eū ceteris cōmōna

In pna quadam rone quatu
 dno nos adiuvet queadmod
 geri poterint ordinem. **I**ma
 passio deure omis qfensez
 venit est ad monum. **T**am
 firm erat qd pdeus matheus
 comedat de tre motu et capi
 de revoluto contrito custodibz
 ita vt in pre aliqua velut
 mortui iaceat. **V**enit aut p
Johannes dixit maria magne
 sine dubio cu reis intravit
 que dno ministrant penum
 dilectione ferventior tot no in
 muto **J**ohannes plegz tomo.
 ret facit eis quadea fue
 rint sicut alij testant. **V**enit
 go et vt vidit lapides subla
 tu a monum anteqz aliquid
 diligenter inspicet no dubitans
 ablatu inde esse corpus ihu
 curruvit sicut dixit **J**oh.
Anges et nudavit **P**etro
 atz **J**oham. **T**pe em est
 qd eis quez amabat ians
 At illi curru repunt ad monu
 metu et pveniens **J**ohannes
 metuat se Et vidit postea an
 tegeamio nec intravit **P**etrus
 aut consensu intrat in monu
 metu et vidit eutheamio
 postea et sudariu qd fuerat
 sup caput eius no cu eutheam
 mibus positu sed se pnu mro
 lund separatim involutu **D**e
 inde et intravit et vidit sicut
 et credidit qd maria dixit sus
 latu esse dnm **D**e monum **N**o
 dum em stabat pntius quia
 optebat a mortuis resurgere
 Abierunt go iteru ad semetipos
Soli maria aut stabat ad mo
 num foris plorans. **I** ante il
 lud pncei sepulcri locu si qm
 m illud spaciū quo iam posse
 fuisse fuerat **S**icut quippe illu
 erat sicut id **J**ohannes congo
 ret **E**unc vide xus angem
 sedente adextre sup lapides

revelatu a monum **D**e go ange
 lo et narrat matheus et maria
Eunc eis dixit **N**olite timere
 nos scio em qd iam qui sepul
 est qm no est hic **S**urrexit
 em sicut dixit **V**enite et vide
 te locu ubi posuit ead domi
 Et cito euntes **P**rate discipulis
 eius et **P**etro quia surrexit
 et eae pcedet vos in galileam
 ibi eu videbit eae p dxi **P**ost
 tribus filiis **H**actenus qd no ta
 nit qd **H**ec vba maria **S**um
 plet increpavit se et pspexit in
 monum et vidit duos angelos
 sicut dixit **J**ohannes in albis
 sedentes vnu ad caput et vnu
 ad pedes ubi positu fuerat corp
 ihu **D**ixit ei illi mulier quid
 ploras **D**ixit eis quia tuleru
 dum meū et nescio ubi posue
 rit eu **H**ic intelligendi sunt
 resurrexisse anti eaz stantes
 vt vident sicut eos **L**ucas vps
 fuisse comedat et dixerit **I**n
 em **L**ucas euntibus mtridz
 et vltu in **I**am determinatus
Sund queit **V**enietz ad mortuis
No est hic sed surrexit **R**ecor
 danti quod locu est vobis ad
 ad huc in galilea **E**ss dicens
 quia optet filiu hois in manu
 hois pctor et asigi et tlia
 die resurget et reetordate sur
 xboz eius **P**ost **H**ec qd pa est
 reetorsu maria et vidit **I**am **S**id
 tem sicut dixit **J**ohannes et no
 stabat quia dno est **D**ixit ei
Iquid mulier quid ploras quez
 queis **N**lla existimas quia
 ostulans est **D**ixit ei **D**onne
 si sustulisti eum **D**ixit in vbi po
 sisti eu et ego eu tollaz **D**ixit
 ei **I**ah **M**aria **C**onipa **I**ah **D**ixit
 ei **T**aboni qd dicit **D**ixit
 ei **I**hnd **N**o sum astendi ad
 prem meū **V**ade go ad frat
 meos et dic eis **A**stendo ad pre

men et prem vtm deidmen
 et dñi vtm. Tunc egressa est
 a monito. Hoc est ad illo loco ubi
 erat orti spaciū ante lapides et
 fopu et ad illa alie quas fidu
 maru muerat tremor et pa
 uor et nem quid q dicebant
 Tunc em pñm anathem. Tunc is
 a odest ille dñs aucte. Tunc
 and accesserut et tenuerut pedes
 eius et adorauit eu sic em
 colligim et angeloz et colla
 tūoz. Bis mō ead habuisse ve
 nientes ad monitū et pñm. Tunc
 semel. f. illic qd mala gētiland
 putant et nūc iteo nō eis oq.
 rit in xia ut eat ipa repetitū
 firmat at timore xentat. Tūc
 ait illis. Nolite time. Tūc nūc
 ate fides meior et eant in qñ
 lea. Ibi me videbit videbit.
 venit qd maud agque amandae
 dñs. Quia vñ dñm et q dñt
 ei. Tūc pñm ipa sed alie quas
 lugat comedat que mīdiane
 rūt her discipulis xi et alie
 oibus et vñ sup ante eos sic
 deliramentū pñm ista et nō tre
 debant. ista ista. Tūc et qd
 attestat. Tūc pñm qd comedat
 eas tremetes et pauetes exisse
 a monito et nem quid dñsse
 aduēt q resurgens dñs appa
 ruit mane pñm sabbti pñm
 male magne. De qua euerat. vñ
 demonia. Et quia vades illa
 mīdiane illis qui nullo pñe
 rat lugētibus et pñtis. Et qd
 illi audietes quia vñ et vñ
 est ab ea nō credidit. Tūc
 anathem ead illud mīdiane ad
 pñtis nūc nūc que illa
 oia videat et audiat venis
 se et quosqz in cūte de illis
 custodibus qui iacuerat velut
 mortui et mīdiane pñtis
 sacerdotū oia que facta erant

Hoc est et qd illi sentie potu
 erut illos nō qd gētos cum
 senioribus consilio accepto pe
 tūqz copiosa debisse militid
 ut dñent q discipuli eius re
 nissent cum q furati esset
 illo dormientibus. Volūtes
 et seauter appide et illos q
 cepta pñm pñsse sicut erat
 docti dñm qd esse vñ
 istud apud iudeos vñ in hodi
 ernū diem sequitur. Tūc
 De appiēdū pñm re
 surrexat dñs quod Pauli
 et apū appiēdū. Tūc
 Tūc pñm resurrexat quod
 aduēt appiēdū. Tūc
 dñm pñm est nō solum
 ut elueat et ex hac re
 quēmetia quod vñ vñ
 et vñ paulo comfident
 qui de hac re in pñm ad
 dormit eos. Tūc ita loquit.
 Tradidi em vñ in pñm
 qd et accepti quia pñm mor
 tuis est pñm pñm xñ
 pñtis et qd sepulch est et qd
 resurrexit die tñm xñ pñtis
 ras et quia appiēdū et
 pñm ca. xi. Tūc appiēdū pñm
 quod qñgentē pñtis sūnt
 ex quibus pñtis mīdiane vñ
 ad huc tñm az and dormi
 erut. Tūc appiēdū. Tūc
 dñm appiēdū pñtis. Tūc
 aut oñm quā ab actiū appa
 ruit et mīdiane aut ordiem
 nullū qñm tenuit. Tūc
 pñm est vñm ordo que
 illi tenuit. Tūc nō aduēt.
 Tūc nō illi oia nō isti oia
 dñm et dñm aut dñm ad
 vñm mīdiane mīdiane se repugnet
 tñm vñm est. Tūc
 pñm mīdiane et vñ nō dñm
 a mīdiane vñm dñm sed
 tñm angelos. Tūc aut
 dñm q eis occurrat redentū

amonito datus ¹⁹⁷ dicit
 vnu vnu esse male magne
 fuit et doganes qz quomodo
 sit vnu no dicit q expectat
 a doganne Lucas aut no
 fecit tacer vt dicit ad appropin
 quos vnu fuit Cleophas
 talia dicit locutos ad illos an
 teq agnosce^{re} vel agnosce^{re}
 eum tamq mltres tamq
 mltres se aliud quaz angelos
 vidisse mutauit qui dicit
 bant eum vnu Lucas en nar
 rat fite duo ex ipis ibant
 in ipa die in castellu qd
 eat in spag stadios sexag.
 ta ab irem nord Emaus
 et ipi loquebat^{ur} ad invicem
 de qe oibus que accidant
 Et factu est dū loquentur
 et factu querent et vpe ipi
 appropinquans ibat ad illos
 dūli aut eoz tenebat^{ur} ne
 eum agnoscerent & ait ad il
 los Quid sūt hī simones
 quos oferte ad mltres an
 bulantes et estis tristes et
 audens vnu cui nomen
Cleophas dixit ei Tu pē
 es pegrinus in re^{re} et no
 cognovisti que facta sūt in
 ea hys diebus Amicus illi
 dixit Amicus Et dixerunt de x
 nazareno qui fuit vir pē
 potens in ope et pmonē coaz
 deo et omni pē et quo tradi
 dunt eū sūm sacerdotes et pu
 apes nū in dampnacione
 morte et defuerunt eū Thos
 aut spabam^{us} quis vpe ipi
 redempturus ipse Et mlt
 sup hoc oia tra dies est hoc
 qd facta sūt sed et mu
 lies quedaz fuerunt nos qe
 ante Lucas fuit ad monu
 et no mvento corpore eius
 dicetes eaz se xponem

angelos vidisse qui dicit eū
 vnu & abierunt quidaz ex mltis
 ad monutu et ita mventu
 fuit mltres dixerunt ipm no in
 venerunt Lucas ita
 narrant^{ur} vt memisse ad re
 potuerat q amebat^{ur} dicit
 eat vel a discipulis qui m
 rat ad monutu qd eis m
 ad est qd ablatu inde sit corp
 eius et vpe quid Lucas petru
 tm dicit narrasse ad monutu
 et pudentes vidisse lmt^{ur}
 mia sola posita et abissi pē
 miratez qd factu fuerat Lucas aut
 de petro comedat pūq^{us} nar
 raret de hys duobus quos m
 in via pē ea quaz narravit de
 mltres que vidit angelos
 et ab eis audierat qd resur
 rexisset hys tamq tū Petrus
 ad monutu dicit sed intelligi
 qd Lucas recapitulando posuit
 se de petro Lucas em aliter
 petrus ad monutu qd et Jo
 hanes eū tm a mltres
 pūque a mltres magne mltia
 hū eis fuerat de corpore eius ab
 lato Lucas aut illa mltia
 qd vidit lapidem a vesp a
 monuto Et pē ea facta sūt Lucas
 de vfrone angelos at ipius
 domi qui bis nū apparuerat
 mltres semel ad monu
 mltres et ite dicens rehte
 tibus amonito Lucas aut autem
 in via duobus illis vff^{us} fuit
 quoz vnu eat Cleophas
Lucas et Cleophas loquens
 ad dū quoz dū no cognosce
 bat no petru ipse ad monutu
 pē abierat quidaz ex mltis
 mltres ad monutu et ita mvene
 rūt sūt mltres dixerunt qd
 et vpe recapitulando intelligi
 dūisse illud s q pmo mltres
 et petro et doganne mutauit

Terminus

de abbato corpore domini. Et per hoc
 id ipse Lucas Petrus dicit multis
 se ad monitum et excepit. Si
 vixit ipse retulit quod quidam eorum
 erant ad monitum intelligitur
 attestari. Iohanni quod duo scribit
 ad monitum quod Petrus solus primo
 comenat. quia illi sunt maius
 indicium. Tercio per indicium quod
 Petrus non intravit per parricidam.
 Tercio dicit idem Lucas vixit post
 luthemiam et dispersit mirum.
 Tercio in Iohannes dicit se potius
 ut vixit hoc est dispersit
 illud quod diligenter illud non
 intravit in monitum qui prior
 venit. Si ad intravit vixit
 postea luthemiam. Et seipsum
 per ea dicit intravit. Ita et
 Petrus intelligitur duo est per
 parricidam vixit quod Lucas
 comenat. Iohannes tamen
 post aut ingressus in antea
 Iohannes intravit ut eo vixit
 dicit sine ulla repugnantia
 repugnat. Ordo quo vixit et
 potuit quemadmodum duo excepto
 quod iam multis locis erat etiam
 maxime supponit vixit sunt
 secundum testimonium non per quia
 vixit per Paulum apud grecos
 duo et demum est. Omnis
 quod vixit primo appropinquavit Petro
 intelligitur. Tercio dicitur
 oribus quos vixit quos et Paulus
 lucas apostolus comenat. Tercio
 per apparuit aliam eorum per
 Petro quod omne faceret quod
 vel dicitur audeat vel negare
 neque enim et Paulus dicit appa
 ruit per Cephe per appropinquavit
 per ea. Tercio appropinquavit
 plures quingente fabus sunt
 hic aut non apparer quibus
 in quemadmodum nec quibus qu
 gentes. Tercio enim per de turba
 coloris fuerunt isti in nescio
 qui tamen illos quos apostolus

notavit non iam in per xij dicit
 est eo nonnulli codices sunt
 quod credo per turbatos quos eme
 dicit per turbatos de illis in apud
 dicit quia iam in da est in
 xij erant. Si sunt illi codices
 verum habet qui xij habet
 sunt alios quosdam qui xij. quod
 Paulus vellet in per sunt sa
 transeunt illius in etiam in xij
 stare vellet potuit quod dena
 vixit in eis in ista in ista
 erat ut non possit in loco in de
 nisi alius. Tercio ad
 suandum sacrum emper in
 sub rogati dicit quod eorum sic
 in ista in de certum quod veritati
 in ista alius in ista in ista
 ratio repugnat vixit. Proba
 bi in vixit per ea quod Petro
 appropinquavit. Tercio appropinquavit
 dicitur quos vixit erat etiam
 per ab. De quibus Lucas tunc
 narrat in ista aut brevit
 ita pergit. Post hoc aut duo
 duo de eis ambulantibus oris
 sunt in alia effigie sunt
 sunt villas etiam sic beate
 in castella quippe illud non
 absurda accipimus in villas
 potuisse appellari quod in ista
 appellat ipa beate in que
 civitas aurea vocata est
 quod in sit honor amplius
 oris nomine domini quod in illa
 nata est per etiam in ista
 in diffamata et in codices
 quod grecos magis agere in
 in ista quod villas agri aut
 in ista in castella in vixit etiam
 in ista et colonie solent voca
 ri etiam civitates que in ista
 est et caput omni etiam in
 metropolis appellat. Tercio aut
 ait in ista in ista in ista
 in ista appropinquavit quod Lucas
 dicit quod eorum omni in ista
 ne cognoscant in ista quod
 eorum accidit alius quod in ista

De benedicto pane que p duobz
discipulis in euanis euntibus fregit

Liber

pmisso est usq ad infraco
nez panis ceteri mistes ta
ut eis in alio alia ostendat
effigies et sic eu no nisi in
fractoe panis agnoscent
Lucas narrat et intat
nuto quippe met eoz ad
ignorat q optebat exm
moi et resurre filz aliq
eoz oculi passi fut no vi
tate fallente p uolo uerit
pape no valentibus et aliud
quaz res est opmatis ne
quisquaz se xpm agnosce
arent. Si aut eius rospis
pticeps no est. i. eate cu
amitatz in fracto panis
comedat apud dno xpm
corpus mlti sumz ut adeis
eundem panem porrigeret
apirent oculi eoz et agno
scerent eu apirent utiq ad
eius cognito remoto s. mpe
dimeto quo tenebat ne eu
agnoscerent. Neq em reauz
oculis ambulabat sed merat
aliq quo no pueret agno
scere qd videbat qd s. et taligo
et aliquis humox effice po
let no qz dno no potat hui
formae carnez suaz ne
alia re va ess effigies no
quez solebat illi torneri qu
quid et an passio suaz hui
formae est in monte ut fa
lies eius rearescet p p. di
uale uet em admittet cor
pus de que qualemqz torpe
bez de vero facit qui de a
qua vera vnu vez fecit
sed no ita fecit ad appuit
illis duobus in alia effigie
no em sicut eat appuit eis
quoz oculi tenebant ne
eu agnoscerent no em inco
gruent accipi p. qz impedi
metu in oculis eoz a sacra
na factu fuisse ne agnosce
rent. Si th a xpo est factu p
missio usq ad sacramentu
ad panem effectum

panis et vngate corporis eius
ptapata remota intelligi in
bedimtu mta ut xpus possit
agnosci. Chaz uos esse ysoo
De quibz et haec narrat
credend est quia dicit ipse eu
tes emda esse ceteri sicut lucas
eos dicit surgentes ead ho
ra ingressos ierlm esse et in
uenisse congregatos x. et eos
qui ad ipse erat dicentes q fur
verit dno xpe et appuit po
moni et tunc eo ipso transisse
que gesta sunt etant in via
et quid eu cognouit in fracto
panis. Tam qd eat fama q
resurrexat huius ad huc mlti
bus facta et a homine petro
cui us apparuerat hoc em ipi
suo moerunt loquentes ad quos
in ierlm uenit. fici utiq xps
ut timore pns in via noluit
dica q eu d. audirent resurre
xisse qu tunc d. angelos dixe
runt xpus esse uerit. Iquo
rantes em in quo loquentur
meito possent esse solliciti ne
aliquid passim de xpi xone
lactantes in manu maderit in
deoz. Sed aut ait chaz am
aramit ceteris nec illis credidit
id lucas dicit q iaz inde lo
quebant. ut resurrexisse dom
et homini appuisse. Tam
intelligend est in aliq ibi
fuisse qui qd nollet credere eu
aut no eluceat pmissio an
aad que lucas narrando expli
cauit. hoc est que ad illis lo
cus fuit iqud anteq agnoscerent
eu. Et quod em in fracto panis
appuisse in alia effigie euntibus
in via. Euanis admoit et illi
entes amugravit ceteris nec
illis credidit q possent mta
are quez no agnoscerant aut
possent agnoscerere quibus alia
effigies eis apparuerat. Quid
qd em agnoscerant ut mtaare

Demde dicit Ego me infer
 dignu tuu huc et vide manu
 meas et affer manu tuam et
 mitte in latus meum et noli
 te maledicere sed fideles. Tunc
 dicit Thomas et dicit Dne
 meus et deus meus dicit ei
 ihu. Quia vidisti me credidi
 si ergo qui non viderunt et cre
 diderunt. Hanc enim Thome
 dicitur visionem et quia discipulos
 fecit. et quia post hoc iohannes
 hoc commemorat apertum animum
 posse agnoscere brevitatem earum
 si apparet per singentes nisi mo
 uet quod ibi ait. Nonissime
 reuerentibus illis et appuit
 non ideo quod iohannes tacuit re
 uerentes potuit enim et per
 mittit. Quia iste dicit noli
 sine quod verba ista non eis
 paruit tunc ad Thome per
 hanc sit enim demonstratio ad
 mare tiberiadis. Demde quod
 dicit id anacrus expellens il
 lic maledicere eorum et dicit
 et cordis qui et dicit qui vide
 rat eum surrexisse amosius
 non crediderat illis videlicet
 duobus quibus in villa erant
 appuit postquam surrexit petro
 cum prout enim appuit
 apertum lucas investigatum est
 fortasse et maiore magne et
 alios in laudibus que ad illa
 erant quod eis ad monitum
 appuit et inde reuerentibus in
 itine occurrunt. Hanc ita gressit
 narratio id anacrus ad comen
 rassi brevitatem de duobus illis
 quibus appuit in villa erant
 uno quod a thoma esset nec
 illis creditum est. Nonissime
 magis reuerentibus illis et ap
 puit et exprimit maledicere
 illorum et dicit cordis quod dicit
 qui viderat eum surrexisse non
 crediderat. Tunc ergo noli
 me quod iam videra enim non vide
 rat. Nonissime quippe illud
 est quod domini apertum dicit in fra

videtur quod ascendit in celum quod
 factum est et die post eius resurre
 xit. Tunc quid tunc exprimitur
 est quod non crediderunt eis qui eum
 viderat resurrexisse quod iam et
 ipse post resurrectionem eum vide
 rant et maxime ipse die resurrectionis
 eius. et prima sabbati iam ita non
 dicit sicut lucas iohannes quod re
 memorat. Remanet ergo et intel
 ligat enim dicit resurrexerunt. et
 prima sabbati quod cum post resurrectionem
 eum viderat maria et alleluia illa
 murex quod et petrus quod et
 illi duo quorum unus erat. Tunc
 postea quos videtur et idem
 anacrus commemorat quod iam an
 nocte illi. et per Thome
 et qui in eis erant quod eis et
 isti quod viderat narrabant.
 Tunc et anacrus more suo bre
 uiter commemorat resurrectionem et idem
 dixisse nonissime quia ipse die
 hoc nonissime sicut iam maxime
 te nocturno tempore. Postea quod illi
 de castello ibi. et in in fractore
 panis agnouerunt redierunt in urbem
 et inuenerunt sicut dicit lucas il
 los et illos qui tunc illis erat
 colloquuntur de resurrectione domini quod viderat
 fuit a petro quibus et illi nar
 rantur quod in via gestum erat
 et quod eum cognouerunt in panis
 fractore si erant vique non crede
 tes. Unde vero est quod dicit anacrus
 nec illis crediderunt. Hoc ergo
 iam sicut anacrus dicit discipulis
 habitibus ad inde sicut alius et
 loquuntur sicut in medio cordis
 domini et ait illis. Pax vobiscum
 et lucas et iohannes foras dat
 cause erat tunc ad eos intravit
 quod sicut iohannes commemorat. Verge
 itaque domini que tunc locutus et di
 scipulis lucas iohannes quod dicit
 in ipso et illa exprimitur de qua
 anacrus dicit quod non crediderunt
 eis qui eum resurrexisse vide
 rat. Sed hoc rursus mouet quod
 discipulis et appuit anacrus
 si illud tempus est dicit. Domine

tam notus magis quod Lucas Iohannes
 quod meminerat. Aperte quippe
 nec dicit non tunc eis tunc fuisse
 apertum. Thomae quod credidit
 aliquando antequam dicit ad eos intraret
 per quod illi duo redeunt in castel-
 lo ad ipso x. rediit sunt sicut
 apertum. Lucas invenit. Et Lucas in
 sua narratio dat locum quo puer
 tunc x. dicit hoc loquens. Puer inde
 exiit. Thomae et per dicit intravit
 se. Marcus autem qui dicit non
 me remittentibus illis x. apertum
 Thomae illis fuisse coegit fuisse
 nisi forte quod absente uno x.
 tunc noluit appellare quia erat
 tunc lapsa. Porro hoc nunc
 impudenter antequam mattheus in locum
 inde subrogaret. Aut si x. dicit
 sic aperte illud quod ad ipso per
 multas demonstrationes eius quibus
 per dies x. discipulis prout
 est tunc et nonissime retinebat
 suis illis x. apertum. x. ipso x. lo-
 die et quod iac erat ascensus
 ab eis in celis. Hoc eis illo die
 maxime experire noluisse quia
 hoc quod tunc viderent surrexisse
 non crediderunt antequam autem ipso vi-
 derent. Ad utique per ascensionem suam
 demonstrationibus illis x. et
 hoc non viderent fuerant credentes
 post illas quippe experire fecer-
 unt idem marcus dicit et dicit
 eis. Omnes in nomine vniuersum
 predicare x. omni creaturae qui cre-
 didit et baptizatus fuit saluus
 erit qui vero non credidit condemnatus
 erit. Hoc igitur predicatum quod
 qui non credidit condemnabitur
 tunc id prout non credidit quod non vi-
 dit. Tunc prout fuerant obui-
 tandi quod antequam dicit viderent
 non crediderunt eis quibus puer ap-
 paruit. Hanc ergo nonissimam filis
 se corripit in sua exhortatione. Om-
 nibus etiam illud admonet ut
 credat quod x. sequitur. Marcus si
 quia autem eos qui crediderunt hoc

sequuntur. In nomine meo. Demo-
 nia eiecit. Linguis loquuntur. Nouis
 species et potent et si morietur
 quod dixerit non eis nocet sup-
 egros manus imponet et bene-
 dicit. Demos subiungit et dicit
 quod iacob quod per quod locum
 est assumptus est in celum et
 pedes adexteros de illi autem pfe-
 ti peramit usque duo corpora
 te et pmonet. Confirmate seque-
 tibis signis. Tunc ergo dicit
 domini quod iacob per quod locum
 est eis assumptus est in celum
 prout videtur ostendere nonissimam
 in illis in tunc hoc eis habuisse
 se pmonet. Quamvis non omni-
 ad id coartat videret. Ad em-
 autem per hoc locum est per quod
 locum est eis. In ad multum
 si narratio coget non istas fuisse
 nonissimas. Dicit quod eis in tra-
 puer fuerit quod ad omnia que
 tunc eis omnibus illis diebus locum
 to est. posse prout quod dicitur est
 postquam locum est eis assum-
 ptus est in celum et quia ea que
 supra dicit magis prouident
 hunc nonissimam dicit fuisse quod
 intelligat. Per quod tunc omnia
 absente per prout. Sed per quod
 locum quod marcus commemorat
 adiunctis et sequitur illud hoc
 vel de loco vel ipso que
 commemorant in actibus apostolorum
 credens est assumptus dicit
 in celum per se. Per die per die
 x. mis erant. Iohannes autem
 quod fateretur se multa prout
 fuisse que prout ipso voluit
 in traque eius reprobato. Dicit
 prout per tunc prout comed-
 erunt ad mare tyberiadis
 septem per de eis. Tunc Thomae
 narranda illi filio et zebeder
 et alios duobus quos non
 nominat non de prout ad
 proutarent quod usque eis vera
 mittentes in dexteras prout et

magnos presentes centum quadra-
 ginta tribus quoniam ego Petrus
 ter interrogavit vtrum ab illo
 amaret et ei pascebat romae
 omnes oves suas et de eius
 ipsius passione predictum est
 ipse Iohanne ait sic et volo
 manere deo vobiscum. Ad hoc rube-
 nes etiam suum terminat. Na-
 mque quendam quendam est quoniam
 primum vobiscum sit a discipulis
 in galilea quia et hoc quod ita
 narrat iohannes in galilea
 factum est ad mare tiberiadis
 ad fante videtur qui volebat
 illud mirari de passionibus
 passionibus quoniam quod ita incipit
 narrare idem iohannes. Post
 hoc ab ipso ihesu in mare gal-
 ileae quod est tiberiadis loci
 autem primum primum a discipu-
 lis per xronem videtur in
 galilea si volebant vobiscum illi
 angeli qui primum marcen
 remembris ad monum ita mihi
 eribus loquitur. Nolite timere
 vos scio enim quod ihesus qui disci-
 pulus est quoniam. Non est hic
 surrexit enim sicut dixit. Na-
 mque et videtur locum ubi posu-
 erat dominus et ita eunt dicit
 de hoc enim quod surrexit et
 eam praedicat vobis in galilea
 ubi enim videbitis eam praedici
 vobis. Item in marcen sine
 hoc sit angelus sine aliis
 nolite magis expauescere quoniam
 quoniam nazarenus iherosolymitanus sur-
 rexit non est hic. Item dicit
 te discipulis eius et Petro
 quia praedicat vobis in galilea
 ubi enim videbitis sicut dixit
 vobis. Hoc vobis ita vident
 prout quod ihesus non erat se de
 monstraturus per xronem et
 per alios discipulos nisi in
 galilea quoniam demonstraturus
 nec ipse marcen commemorant
 qui enim dicit mane per sabba-
 ti apparuisse primo marce
 magne et illa mirasse di-

stipulis suis hoc qui cum eo erant
 luguberrime et plentibus illos aut
 non credidisse. Post hoc demum
 duobus et hoc apparuisse eun-
 tibus in villam et illis ceteris mi-
 strasse quod factum est sicut lucas
 et iohannes attestant in vobis
 eo ipso die xrome inchoat no-
 tis. Demum venit ad illam eius
 manifestatorum quoniam novissimam dicit
 reidentibus illis x. Post hoc
 dicit eum assumptum in celum quod
 factum fuit in monte oliveti non
 longe ab iherosolymis. Ipsi igitur
 commemorant marcen praedicat quod
 ab angelo promissum esse testa-
 marcen vobis in celum dicit
 nec illud aliud locum omnino commemo-
 rat vel antea vel post ea ver-
 discipuli per ea quod resurrexit
 viderunt dum in galilea
 in angeli praedicant. Demum cum
 in iherosolymis per ab angelis mihi
 eunt dicitur per et illis ab euntibus
 subiecit quid de corrupto ad me-
 tiendū custodibus gestum sit totum
 tamquam nihil aliud sequetur quod
 et reliqua sit eam dicit ab angelo
 surrexit et ege praedicat vobis in
 galilea ubi enim videbitis ut mi-
 rari aliud per debuisse videatur
 Unde cum autem magis discipuli
 abierunt in galilea in montem
 ubi constituerat eis iherosolymis et vide-
 tes eum adoravit quoniam quidam autem
 dubitavit et credens ibi locum
 est omne. Data est omnino prout
 in celo et in terra eunt quod docere
 omnes gentes baptizantes eos in
 nomine patris et filii et spiritus sancti
 docentes eos servare omnia quaecumque
 mandaverunt vobis et ecce ego ro-
 bustus sum omnis diebus usque ad
 consummationem saeculi. Ita marcen
 reavit etiam suum. Hoc per hoc
 si aliter respondere narraciones
 ad diligentiores magis non in-
 pelleret mirari aliud arduum
 in magis dum per xronem magis
 prout galilea primum esse dicitur

visu Item et marcus de illa pmi
marco angelu mangu possi niqua
putat anathemus ideo dicitur di
scipulos abesse in galileam mo
te atz ibi adorasse dnm vt mple
tu vide qd vpe per anlu madatu
ac pmutatu esse narratur R
vno aut e lucas et iohannes
pnt dicitur manifestates vpo die
tertio eius visu esse dnm in
ram a discipulis suis Vnde ita
longe est galilea vt vno die ab
eis ptraq loco vdi no possit
et anathemus illu quid pmutat
angelu pnt narrans narrans
in galilea vdi visu a discipulis
dum po rone nup comedans
rebetur roguere quere queadmo
du dnm fit eae pcedet vos in
galileam ibi eu videbit Nam
et vpo anathemus si omo no dicit
ei qd eu abesse in monte in ga
lileam vbi constituit illis ihus
et illis eu vidisse atz adorasse
mte de hac pdrate completum
ad bra putaret s totm figuratu si
gmificat figurata pdrat sicut
illud sctm lucas eae qd dicit et tras
eio demonia et sanitates pfi
cio et tra die consumor qd ad bra
teu est no esse completum Itz
si angelus dicit pcedet vos
in galileam ibi pmi eu videbit
aut ibi eu in videbit dicitur
eius anathemus sine dubio repu
gnaret Cu id dnm est eae pre
get vos in galileam ibi eu vide
bit nec expsum est qd id fute
est vpe pmi antea alibi ab eis vi
sus est vtrw pmi antea alibi est
p galileam vidisset id qd vpm qd
los anathemus dicit vpe in ga
lileam in monte no expmit diem
nec narrandi ordiem ita contetur
vt notat ngerat mte aliud in
telligendi qd qd pmi pmi no
adpatur qnd narratombus
teu s dat eis intelligendi
at adpndis locum ptem
q dne no n pmi se demostia

turus erat si in galileam vbi
natio po ea vltur est se videtur
mandat et per anglu dicitur
eae pcedet vos in galileam ibi
eum videbit per seipm dices
Itz mtrate fabis meis vt
eant in galileam ibi me vide
bit qm fideles facit intentu
ad quendu in quo mistio dnm
intelligat s pnt confidant
est qd et rospale in galilea
videt poterit dante anathemus
vndem aut discipuli abierat
in galileam in monte vbi to
stueat illis ihus et videt
eum adorant amdu aut
dubitant quia em no vpe
die quo resurrexit manifestu
est nam in iheru visu esse eo
dem die mto nocte dicit et
iohannes aptissime qd nant
anathemus pnt no apre qd aut
go viderit dnm in galileam
no pmi illud qd dicit po
hales ad mare tyberiad
tur em septe fuerit et vi
stantes mvent sunt s x m
illud qd dicit anathemus vbi
erat ei in monte quo eos
m pdrat angelu vbi pces
ferat Cham ita narrare ap
paret qd illis eum repurent
quia vtrw m constitutu p
cessat no ego vpe die quo
resurrexit neq in qsequit
otto diebus post quod et p
quos dicit iohannes pnt
appuisse dnm vbi eu vidit
pnt thomas qui eum no
vidit die xronis eius Itz
vtrw si mte eod otto dies
eu in monte galilee iaz illi
ei videant quo po otto dies
eum vidit pmi thomas qui
in illis ei fuerit msi qnd
dicit no illos ei qui iam
sunt apd vocabant sed di
scipulos illu ei fuisse ex m
to mto discipulos soli quip
pe ad rotant apd ei sed
no pnt erant discipuli potest
go fieri vt no omo pnt au

ab hominibus autem ascendisse
in celum. In ita s. nomen et indi-
cemel ascendens s. no oia pta
fuit sint. Johannes fuit. Crebra
en erat eius ad idem q. b. fac per
dies xl. Primsq. ascendit in ce-
lum no tame eis per omes xl. co-
minos apparuerat. Nam p. q. diez
p. m. x. m. alios octo dies dicit
intuamisse iohes p. q. quos eis rur-
sus apparuit. Tercio aut ad ma-
re tiberiadis fortass. q. sequenti
die m. em repugnat et deinde
q. noluit q. tuleris eis q. d. ante
p. d. ut et eos in galileaz
montes p. d. et q. d. per illas
xl. dies quocumq. noluit quibus
noluit quocumq. noluit. sicut
petrus dicit q. ad cornelio
et hys q. ad illo fuerat p. d. a
bat. Am. siml. inquit manduca
m. et bibim. id illo postq. a
resurrexit a mortuis per dies
xl. no q. d. totie per dies xl. ta-
tu illo manducassent et bibissent
nam exiit d. d. n. Johani q. m.
octo dies m. p. s. u. t. quibus eis
vixus no est. ut t. n. v. i. a. s. e. s. t. a. r. e.
ad mare tiberiadis. V. i. i. a. s. e. s. t. a. r. e.
si cotidie illis vixus et ad illas
quomac est m. r. e. l. repugnat et
fortasse ideo d. m. est per x. m.
dies. quia quadragesim. fuit in
m. i. s. t. o. v. e. l. t. o. m. u. s. m. d. et t. o. m. u. s.
t. p. a. l. i. s. s. e. i. q. u. i. a. et illi p. m. x.
dies in quibus erat illi octo di-
es apte tom put more p. p. u. a. r. e.
no d. i. s. s. o. n. e. c. o. m. p. u. t. a. d. i. c. o. n. f. e. r. a.
q. o. e. i. et q. d. ait ap. l. u. s. paulo
q. o. m. r. e. l. a. p. p. e. r. a. t. q. o. m. i. s. v. i. d. e.
resurrexit m. g. t. t. o. d. i. e. s. c. d. m.
p. p. u. a. r. e. et ap. u. i. t. d. e. p. h. e. s. a. z.
e. p. p. e. r. q. r. u. d. q. p. m. o. m. l. i. b. a. p. p. a.
r. u. s. s. e. in e. i. v. o. l. e. g. i. t. p. o. r. e. a. m. g. t.
en. q. u. i. b. u. s. e. r. q. u. i. a. q. o. r. a. l. a. t. e. r.
die v. p. d. t. m. x. m. s. Deinde appa-
ruit p. l. u. r. i. s. q. u. i. g. e. n. t. e. s. i. n. b. a. p. t.
e. m. e. i. s. t. i. c. u. i. d. e. x. l. e. r. a. u. t. v. o. g. e.

vari ream. Hostis v. r. me
tum m. d. e. o. k. o. v. h. d. e. t. u. d. e. r. i. p.
Thomas venit ad eos i. d. e. m.
q. u. i. e. p. q. i. l. l. o. s. a. d. o. d. i. e. s. q. u. i. t.
q. u. i. l. i. b. e. t. m. i. s. t. i. l. h. a. b. e. t. a. u. t.
postea m. g. t. a. p. p. u. i. t. d. a. c. o. b. o.
no tunc aut p. m. o. a. c. c. i. p. e.
debem. m. g. u. e. s. s. e. d. a. c. o. b. o. s.
a. l. i. q. u. a. p. p. r. i. a. m. a. n. i. f. e. s. t. a. t. o.
s. i. n. g. u. l. a. r. i. t. d. e. m. d. e. a. p. p. u. i. t.
o. m. i. b. u. s. n. e. c. i. l. l. i. s. t. u. d. p. m.
p. e. d. i. a. m. v. t. f. a. m. i. l. i. a. r. i. t. q. u. i.
f. a. r. e. t. a. d. e. i. s. v. p. p. a. d. d. i. e. s.
a. s. c. e. n. s. i. o. n. i. s. s. u. e. t. r. o. m. i. s. s. i. o.
a. u. t. m. g. u. i. t. q. u. i. a. b. o. r. t. u. s. a. p.
p. a. r. u. i. t. e. t. m. i. s. t. i. l. s. e. d. h. o. t.
i. a. m. d. e. c. e. l. o. n. o. p. q. p. r. o. m.
t. e. m. p. u. s. a. s. c. e. n. s. i. o. n. i. s. s. u. e. t. r. o.
i. u. s. t. i. m. o. a. u. t. e. m. m. g. u. i. t. s. e. t.
x. x. m. **Quo de p. d. e. d. i. c. t. u. s. v. e. s.**
in Balneam Caplin

N v. r. aut v. d. d. a. m.
q. d. d. i. s. t. u. l. e. a. m. a. u. d.
m. i. s. t. o. g. r. a. n. a. z. m. a. q.
t. h. e. u. e. t. a. n. a. z. z. e.
s. u. r. g. e. n. t. i. t. a. m. a. d. d. a. u. i. t. d. n. s.
p. r. e. d. i. c. t. u. s. v. o. s. in galileaz i. b. i.
i. n. e. v. i. d. e. b. u. n. t. q. d. e. t. s. i. t. o. m.
p. l. e. n. u. m. e. s. t. t. u. p. q. m. i. l. i. t. a. c. o. m. p. l. e.
t. u. e. s. t. t. u. s. i. c. m. a. n. d. a. t. u. s. p. t.
q. u. a. n. t. u. s. s. i. n. e. p. u. d. i. c. t. o. n. a. t. i. e.
v. t. a. u. t. q. o. r. p. l. u. d. a. u. t. p. m. u.
q. o. r. e. x. p. e. c. t. a. r. e. t. s. i. c. i. d. e. b. u. i. s. s. e.
p. r. o. m. i. s. s. i. o. n. i. s. q. o. q. u. i. n. o. x. e. s. t.
i. s. t. a. n. o. e. m. a. n. d. a. t. e. n. a. r. r. a. n. t. e.
q. u. i. t. a. d. d. n. s. s. u. t. p. a. n. g. e. l. i. e. s.
m. a. n. d. a. t. o. d. n. i. e. t. i. p. u. n. c. p. q.
e. a. d. n. i. s. z. q. u. i. t. a. d. a. n. g. e. l. o.
e. t. a. d. n. o. d. d. n. s. s. u. t. s. e. d. a. n.
g. e. l. o. e. s. m. a. n. d. a. t. o. d. d. n. i. e. t.
i. p. u. n. c. p. q. e. a. d. n. i. e. t. p. q. i. e.
d. d. n. s. a. c. c. i. p. i. e. n. d. s. i. t. B. a. l. n. e.
n. a. m. o. r. m. i. s. t. e. r. a. t. i. s. m. i. g. r. a. t. o.
v. e. l. r. e. n. e. r. a. t. o. d. n. i. o. i. t. a. q.
p. r. o. m. i. s. s. i. o. n. i. s. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. o. r.
q. u. i. d. a. l. i. u. d. o. c. c. i. t. s. i. g. n. i.
f. i. c. a. t. o. r. q. u. i. d. a. l. i. u. d. o. c. c. i. t. m.
t. e. l. l. i. g. e. n. d. s. p. r. e. d. i. c. t. u. s. v. o. s. in B. a. l.
l. e. a. m. i. b. i. e. m. v. i. d. e. b. u. n. t. m. i. s.

quia pro xpi gratia de ppe
israel ad gentes eat tras
ingratia. Quomodo apud po
tantes exom nullo modo cre
dent nisi eis ipse dno viat
in cordibus homin. Varet et
hic intelligit pcedit vos in
galileam. Id est aut gaudetes
mirarentur de ruptis et ad
cris difficultatibus apiri pbi
hostia in domo per illa
toz pcedit hoc intelligitur
ibi enim videbitur a. Ibi me
bra eius invenietur ibi in
vno corpus eius. in hys
qui vos susceperunt agnosceret
sequi aut laud qd galilea
interpreta reuelato no iaz
in forma sui intelligitur
est sed in illa in qua equa
lis est ppi quia promiss
apud. Tamen dicitur et ego eu
diligat et ostendat meipm
illi. Ad vtiq pdm id qd
iaz videbat et qd est resur
gens cu cicatricibus no po
tuit videri sed ecc tages
p qd mod ostendit si pdm
illa messiales lucez qua
illucit omnes hoies venie
ter in huc modm pdm quaz
lucet in tenebris et tenebre
eum no comprehendunt.
Tunc nos pcessit vti et
ad nos veniens no regress
et quo nos pcedens no de
pernit. Tunc est reuelaco
tamq vbi galilea cu simi
les ei erunt ibi enim vide
bim sicuti est. Tunc est et
beator tns migraco ex isto
ped in illaz et mter si eius
prepra sic amplectamur
ut ad eius dextram seque
gai meam. tunc enim ibi
sui sri in combustionez et
iaz. Iusti aut in puraz et
naz. Tunc illuc tns migrabunt

et ibi enim videbitur quod no vi
dent impy. Tunc enim impyus
ne videat reatitatem domi et im
py lumen no videbit. Hec est
aut vira pbia ut cognoscat
te vno vto dnm et quaz in
isti ihm xpm sicut in illa et
ultate cognoscat quo suos pducet
per formas. sicut ut ageti co
temperantur formas domi.
**Explicit liber Tertius. Inci
puit. Gala libri quarti. Regz
vni. Tunc aratus cu an a
foco quid cum lura sym mar
cus de demonaco cu an athena
et lura. Tercium. De leproso
duo de elatione. vni. aplos et
nomi imposicione. duo qru
duo transperend turba et duo
in deserto loci. qntum. De ma
durantibus duo et quidam
eugentes demora. vni. repu
guantia. Tercium. Aque rantez
in nomine meo separatim vna
alia tres. Tercium. Tunc venisse
vltima. Tercium. De duobz m
nuto indue. vni. Tunc lura p lo
go cu actibus aplos. Tercium. De
raao. Tercium. Tunc lura et
q tres cu hntam ter. vni. Tunc di
nitater. Tercium. Tunc deam. Tunc
de desolato tempore. Tercium. Tunc
ego et p vni. Tunc. De
qinq panibus mior vna plua
Tunc. De ascensu ad dnm
festu de spu scto vna et ego pu
tipm. Tunc. Tunc ad tabus vni
que per se vnus. Tunc. Tunc
ita actuat vnus cu otemptati
naz xpianit et mte per ppter
in vniqnate tunc pnce ad pncez
vni. Tunc natura dei in coacten
bilis sit omni creatie. Tunc
tunc hoies ostinet de vni
vni. Tunc malis mte sit mte pncis
boni. Tunc. Tunc mte factus
et q dualis voluntate no natura
sit malis. Tunc. Tunc moyses
tunc creator mte et quid homo
tunc subemhor. Tunc. Tunc natura**

demonia etiam quibusdam membris
amputatis atque reliquis sequitur.

**Secundum De leproso duo de ele-
tione in apostolum et non in
impositione sequitur ultra**

Sequitur in apostolum et
venit ad eum leprosus
depravit eum et genu
flexo dixit si vis potes
me curare et ipse ad illud volu-
it et clamabat dicentes tu es
filius dei et vehementer comina-
ba^r eis ut ne manifestaret eum
hunc qui ultimam possim simile
aliquid et lucas dixit sed sine
aliqua repugnante causa sequi^r
marcus et ascendens in motu
vocavit ad se quos voluit ipse
et venit ad eum et fecit ut es-
sent cum illo et ipse et mittit
eos predicare et dixit illis praece-
pente infirmos et eiciendi de-
monia et imposuit nomini. non
petrus de ipse ad illud volu-
it et ab eo et cepit predicare in decapo-
li quanta sibi fecisset quos et omnes
mirrabantur. Et nomina apostolorum
et ante me locum pro cum
marci ordines sequi et hic rur-
sus admones. Et hic quique putat
me accepisse nomen simone
et petrus vocare et sit contra-
rium. Iohannes qui longe ante illi
dixit esse comedat. Et vocabant
leprosus quod impetrat petrus
ipse enim ista domini commemoravit
quibus ei nomen imposuit. marcus
autem hoc loco recapitulando illud
comemoravit cum ait et imposuit
simoni nomen petrus. Cum enim
vellet nomina in apostolorum nomine
et nomen habet petrus dicit brevi-
ter infirmare voluit quod non hoc
antea vocaret sed hoc ei dicit
nomen imposuit non tunc sed quoniam
Iohannes ipse ista domini posuit
et cetera nichil unquam repugnat
et ante iam tractata sunt.
Et duo interpretum turba et duo
in desertum in locum sequi.

Sequitur de azaro et
cum ascendisset illud
in navem rursus hic
fretum venit turba
multa ad illud et erant circa
mare et cetera usque ad illud volu-
it et circumdantes apertim ad
illud venierunt ei omnia
que egerant et docuerunt.
Hoc ultimum dicit quod lucas
magis discordans ceteris iam ante
tractata sunt. Sequi marcus
et ait illis Venite prosumus
in desertum sicut et requiescite
populum et usque ad illud volu-
it. Iudaei autem perperam ta-
to magis plus perperam et
eo amplius adinabant dice-
tes. Bene oia fecit et sur-
dos fecit audire et mutos
loqui. In his enim lucas azar-
um mirum est quod repugnare
videat et superiora oia iam
consideramus quod eos azarum
confessum sed cavendum est
ne quisque arbitretur quod in
ultimo azarum azari possum repu-
gnare oibus qui cum aliis
eius plerique facti et dicti
ostendunt scire quid agerent
in hominibus et quod eum cogita-
tos et voluntates eorum latere
non potuerat sicut aptissime
Iohannes commemorat. Ipsi
autem istud non credebant semet-
ipsos eis eo quod ipse non sciret
omnes et quia opus ei non erat
ne quis ei testimonium perhiberet.
Et hoc ipse enim sciebat
quid esset in homine sed quod
mirum est putant hominum volun-
tates qui eorum futura. Petrus pre-
vidit autem quod tunc et utique
non habebat quod pro illo vel-
let cum illo patrum se motum pre-
sumebat. Tunc enim ita fuit
quod cum est ante sanctum
et ipse non est quod azarum
dicit. Precepit eis ne unquam

dicent. Quoniam autem eis sapi-
ebat tanto magis per se posita
sunt. Si enim scirent eorum fuit
ille qui notat. Habebat et
potes et futuras hominum volun-
tates tanto magis per se posita
raturas. Quoniam magis ne posita
rent eis. Papiebat ut quid
propriebat nisi quia per se no-
lebat ostendere quanto studio
suis quodamque frequenter ad
posita debent quibus et
dicent quod illi qui per se be-
bant facere non poterant.

De maduracibus duo et
quodam efficiente demonia
videnda repugnantia se.

Sequitur an azus in
illis diebus ita cum
turba multa esset cum
illud nec habent quod
manducarent in usum ad illud
aut. Audiat illi per se
suis quod videtur quemdam
in nomine suo scienter demoni-
ma qui non sequitur nobis sum
et per se cum. Quod autem
videtur per se habere eum. Nemo
est enim qui videtur faciat
in meo nomine et possit cito
male loqui de me qui enim non
est ad usum nos pro nobis est
hoc. Eiusdem similiter narrat in
quod ipse non dicit. Nemo enim
facit videtur non in meo meo et
per se ma. lo. de me. Nulla
go est inter eos questio magis
repugnantia sed videtur
est de hoc illi sine omni pu-
tare. Pute. Quod vbi ait
Quoniam meum non est ad usum
me est et qui meum non colla-
git differt. Quod go enim
iste non erat ad usum eum quod
cum illo non erat. De quo
per se suggestit quod illud
non per se. Si ad usum illud
est qui non est ad usum nos
pro nobis est. An hoc in se
aliquis dicit quia hoc per se
ait. Quoniam non est ad usum nos

pro nobis est. Ibi autem de seipso
locutus est. Quoniam meum non est ad
usum me est. Quasi vero cum
illo possit non esse qui discipulis
eius tamquam membris eius pos-
atur. Alioquin quod vero est qui
nos recipit me recipit et quod
ex minimis meis fecistis michi
fecistis. Aut per se non esse ad
usum eum qui sunt ad usum di-
scipulos eius. Nam vbi est illud
qui vos fecit me fecit et quod
sim ex minimis meis non fecistis
neque michi fecistis. Et paulo sau-
le quod me per se facit. Quod disci-
pulos eius per se facit. Sed in
immo vbi hoc in se in meum
illo non esse aliquem inquit est
ad usum illud illud et in meum ad
usum illud non esse inquit in illo
est. Exempla quod sunt isti ipse
qui in nomine ipse virtutes facit
bat et in potentate. Quod ipse
non erat inquit operatur. Vultus
in illius nomine inquit in ipse
erat inquit non per se. Quod
inquit in ipse non erat et ad usum
eos erat. Inquit in ipse
per se non ad usum inquit in ipse
non erat ad usum eos erat. Sed
quia illi hoc eum facit per se
erat in quo in ipse erat. Si
erit eis. Domine nolite per se
illud enim per se. Quod enim
quod extra corpus erat. Quod
vbi illi vultus erat. Quod
non illud in quo cum illis erat
nam. Si inquit et in ipse in de
monio. Quod per se comedas
sunt. Quia. Quod per se non in
pote in ipse. Quod per se com-
muna. In quo enim nobis sum
sunt et ad usum non sunt. Sed
inquit et per se. Quod per se
per se. Quod per se. In quo enim ad
usum nos sunt qui in hoc nobis
sum non per se. Quod nobis sum non colla-
git et in ipse. Quod per se.

Hic dicitur calicem in nomine
meo separavi vobis alia tres.
Equitur Marcus et dicit
vniuersis enim potum de
deit nobis aque calicem
in nomine meo quia xpi
estis Amen dico vobis non poterit
mercedem suam et quicquid scandalum
erit vobis et hoc pueris
credentibus in me bonum est et
magis si scandalum mala asina
et in collo eius et in mare mittit
et si scandalizauit te manus tua
abscide illam bonum est et tibi
et tui introire in vitam quia duas
manus habent vobis in regnum
in ignem in extinguibilem ubi verum
cor non meretur et ignis
non exstinguitur et xps ad illud rei
ait habete in vobis pacem et pa
tem habete in vobis heri Marcus
dum locum per ea quia illud qui
in nomine eius emebat demonia
et cum dno non eum sequebatur
verum pateris aeterni comedat
aliquid potens que nulla alius
eius possunt aliqua res que a
terris et possunt et aliqua inde
que et Mathaeus et Lucas sed
et illi et alii occasionibus et
in alio vero ordine non hoc loco
loqui de illo suggestum est qui cum
dno xpo non eum sequebatur
et in nomine eius demonia eue
bat Unde videtur nunc hoc loco
dno in aeterna fidem idem duxisse
que et alii de loco dicit quod
satis pertinebat ad hanc eius ipam
eius finem quia verum pateris
vires in nomine suo fieri et
ad illo cum discipulis eum non
sequebatur hic enim dicitur qui
non est aduersum nos pro nobis est
et quicquid enim potum dedit nobis
calicem aque in nomine meo quia
xpi estis Amen dico vobis quia
non poterit mercedem suam Unde
ostendit et ipsum de quo ihus
suggerat et nunc est iste finis et
ostendit quod non ita separabatur ab eorum

concordia vel eam tanquam hereticis
improbaret sed sicut dicitur quod
non dnm audere ipd suscipere
sacramenta et in nomine suum
xpians ita ut xpians suscipiat
et non ob aliud eius nisi quia
xpians sunt assequantur De qua
aliis dicit quod non poterit merce
dem suam Unde quia iam fuit
atque scilicet debent videri ex
hoc benivolentia quia erga
xpians habent eam si xps
xpi capno non assensum nec
vinitati sunt in corpore Sed quod
iam ita deo et de iura quibus
natur ut ad ea quod proxima
atque ita scilicet de hoc sed abste
dant dnm pateris et proximo
xpians in se sententur vtilis
res sunt quia hoc qui eum
iaz xpiam appellent et xpi
ans sacramenta in se sunt
talia in adent ut eos quibus
pateris ea seum in eum
pateris per eum quos meorum
corpore nomine tanquam manu
vel orem scandalizant scilicet
vinitate videri et in corpore
habet est ab ipa vinitate con
tate ut sine dno pateris vinitate
ad vitam quia cum eis eum
in regnum hoc ipd autem
separat a quibus separatur quod
eius mala in adentibus et est
scandalizantibus non assensum
et si quid omnibus bonis cum
quibus eis notum est etiam
de hac pateris in se sententur ad
omni pateris concordia atque ad ipam
dno sacramentorum pateris
separatur si aut quibusdam
noti sunt pateris aut ista
eorum est in quod pateris in
tollerantia sunt sicut ante
ventilant pateris tollerantia in
aera ut neque illis ad iniquitatem
concordiam compensant nec
ut illos bonorum societate defera
hoc pateris qui in adent in se
ipam pacem et pateris hunc nunc se

Septim^{us} h^{ic} m^{en} remiss^{us} ultra
iordanem de duob^{us} minut^{is}
iudae duo capem^{us} sequitur

Sequitur marcus et
inde exurgens venit
in fines iude ultra ior
danem et quoniam mult^{is}
itero turbe ad eum et sicut
que p^{re}venerat dorebat illos
et p^{ro}p^{ter} ad illud xpi aut d^{ic}
em^{us} de eo qd^{am} habundat illis
misit. Hec v^{er}o de penuria
sua omnia que habuit misit
totu^m v^{er}u^m suu^m. In hac tota
q^{ue}stione omnia sup^{er}iora consid^{er}
ta sunt ne quid videretur habere
quid qd^{am} in archieo ordine
rete de q^{ue}stione. Hec aut^{em} de
vidua paup^{er}cula que duo mi
nuta misit in gazophilatu^m duo
soli dicunt^{ur} marcus et lucas
et sine ulla q^{ue}stione q^{ue}rit^{ur}
dant^{ur}. Hinc ita xpi ad cenar^{um}
domu^m. Unde omⁿia omnia consi
data tractant^{ur} noⁿ dicit et mar
tus q^{ue} rogat eum aliquo compa
ri ad inquirend^{um} ne quid re
pugnare videatur. Rur^{us} ergo
demiceps luce xpi ordine tra
ctend^{um} exceptis h^{is} que ip^si
cum archieo marco q^{ue} com^{mu}
q^{ue} illa iam o^{mn}ia p^{re}terita sunt
omⁿia luce p^{re}logo cu^m actibus
ap^{osto}loru^m memorato

Sic ergo incipit lucas
d^{ic}it^{ur} quid m^{en} cona
ti sunt ordinare nar
ratu^m que in nobis
complete sunt xpi
sunt tradidit nobis q^{ui}
ab ip^so ip^si viderunt et misit
fuerunt p^{re}monis usq^{ue} est et
mitte^{re} a p^{ri}ncipio
omnia diligenter ex ordine tibi
trabe optime theophile ut co
gnoscas eoz^{um} v^{er}boz^{um} et quib^{us}
credidit et videret^{ur}. Hec p^{ri}nci
p^{ri}u^m ad eum narratoz^{um} noⁿ
dum p^{ro}teret amonet aut^{em} et
nomina^m eum lucas ena^m
illud lib^{er} scripsisse quia actus
ap^{osto}loru^m vocat^{ur} noⁿ solu^m quia

theophile eaz^{um} illis m^{en}st^{is} Naz
poss^{et} fieri ut et alius aliquis
theophileus esset et si ip^se esset
ab alio ad illu^m aliquid p^{re}terit^{ur}
dicit a lucas xpi q^{ue} quia ibi
ita exorsus est ut dicit^{ur} p^{ri}
mu^m quid p^{re}monet^{ur} sen^{te} de d^{ic}
theophile que cepit ip^sus
face^{re} et d^{ic}it^{ur} xpi in d^{ic}it^{ur} qua
p^{re}monis ap^{osto}lis quos elegit
assumptus est per p^{ro}p^{ter} p^{ri}nci
mandans misit p^{re}monet^{ur} xpi
d^{ic}it^{ur} m^{en}st^{is} q^{ue} h^{ic} xpi lib^{er}
p^{re}ferat xpi et quatuor quoz^{um}
est in ead^{em} sublimis auctori
tas. Hec ideo quia d^{ic}it^{ur} demo
nibus se fuisse p^{re}monet^{ur} que cepit
ip^sus face^{re} et d^{ic}it^{ur} xpi in d^{ic}it^{ur}
quo mandans ap^{osto}lis putari
debet o^{mn}ia scripsisse in xpi suo
que ip^sus cu^m ap^{osto}lis in tra^{cto} h^{ic}
fecit et d^{ic}it^{ur}. Hec fit p^{ri}nci
p^{ri}u^m q^{ue} aut^{em} ultra alia se
rip^{er}it^{ur} ip^sus que si p^{re}terit^{ur} m^{en}st^{is}
to^m tape noⁿ p^{re}terit^{ur} illos ab^{er}os
tum eoz^{um} co^{mu} ab^{er}os xpi
noⁿ pauca narrata que lucas
ip^se narrato noⁿ attingit de omⁿib^{us}
xpi fecit p^{re}monet^{ur} que apta et
congrua fuisse op^{er}o dispensato
sue et qd^{am} d^{ic}it^{ur} m^{en}st^{is} conatus
ordinare narratoz^{um} que in nobis
complete sunt xpi iude^m signi
ficare noⁿ m^{en}st^{is} qui potuerunt
hoc suscep^{er}u^m m^{en}st^{is} m^{en}st^{is}. H^{ic}
aut^{em} d^{ic}it^{ur} p^{ri}nci xpi esse et or
dine diligenter p^{re}monet^{ur} q^{ue} m^{en}st^{is}
conati sunt q^{ue} eoz^{um} d^{ic}it^{ur} ac^{tu}
quoz^{um} in ead^{em} nulla erat aucto
ritas quia id et conati sunt m^{en}st^{is}
p^{re}terit^{ur} m^{en}st^{is} potuerunt. H^{ic} aut^{em}
noⁿ p^{re}terit^{ur} xpi ad v^{er}u^m aspen^{er}
q^{ue} domi p^{re}terit^{ur} narratoz^{um} sua^m
et in quatuor aucto^{rum} eoz^{um} p^{re}terit^{ur}
dignu^m suo labore habet locu^m
xpi et demiceps que p^{re}terit^{ur}
gesta sunt que fuisse credidit
ad edificand^{um} fidem legentiu^m
vel audientiu^m ita scripsit ut fac

emphatice dicitur quod in eadem
aperta de actibus narratis repa-
re omnibus qui non ea fide qua
optuit fide dicta apostolorum ausi
sunt scribere et quippe tenet
fuisse marcum et lucam quo
non solum ab ecclesia dei et christi re-
sumere ab ipso ad in carne
manentibus apostoli potuerunt

**De propria luce et quod tres in
luminatibus uno in divinitate
versetur** **Incipit sequitur**

In ergo narrare lucas
maius est quam in di-
centibus herodis regis unde
sacerdos quidam nomine
zacharias de vice abba et uxore
eius de alia aaron et nomine
eius Elizabetha et usque ad illud
locum ubi ait de cessante autem
loquimur dicit ad somnium. Quod
in altis et sapientie reata una in
capitulum hoc totum non est velle
repugnare questione. Nos autem
aut videtur similis aliquid dicit
sed illud longe aliud est quod scilicet
est per rationem domini ad mare
intercedis ubi enim non solum ipse
tempus valde diuturnum est. sed
et res ipsa plenius dicitur. Nam
reata illa in partem dextram missa
tunc prius repunt magna nos
quod sed pertinet ad eum di-
ce quod in magis essent reata non
sunt dixerunt respuerunt. sed
hoc scilicet quod lucas comendat ubi
similitudine prius reata rumpe-
bant. Nam tunc similia. Nos
in lucas non dicitur nisi de domini
passione et rationem qui totius
locus a reata ipse usque in fine per
a nobis tractatus est ut cum cel-
lante testimonio nihil eos dispe-
rire debemus. Nos autem est reli-
quus qui iam non restat tunc co-
ferta. Et tunc enim singuli dicunt
que ab aliis dicta non sunt diffi-
cile est ut habeat aliquam repug-
nantiam. Et per hoc ligando co-
stat tres istos anathemata et an-
themata et lucas magis de illa quam

tunc domini in illud christi esse vpa-
tos in quibus res et sacerdos est.
Et ideo in aliis qui in illo missa
quasi anathemata hominis videri deinde
sunt personarum vel anathemata magis
comites videtur quia in illo pua
sunt per regiam personarum quia
incomitata esse non solum quod in
domino loco comendat ut quod per
bilingue intelligit in ambobus huius
dicit. Nam quibus anathemata in personis
tunc in aliis non aliis non nullis
lucis magis congruit ut hoc ipse
demonstrat ad leonem et ad vitu-
lum hoc est et ad regales quia
anathemata et ad sacerdotale quia
lucas insinuat personarum id quod non
ipse homo est princeps quia si
quibus anathemata gerit princeps
ad utrumque. Divinitas vero christi qua
equalis est patri in quod deus est
et deus apud deum et deus caro
scilicet est totus habitaret in nobis
scilicet quod ipse et pater unus sunt
a. Nos autem matre comendanda
sunt suscepta est quia sicut agni-
ta in hoc que christus sublimis
locus est immoratus hoc in hoc
quod de nisi raro descendit. De
magis quibus nunc christi se nosse
plane testatur tunc neque in eis ha-
bitate cum anathemata et lucas aliis
dicit. Neque enim baptizatus in iordanis
comendat. sed in hoc testimonio. Nos
hanc apte sublimis quod comedat
relicte eis usque ad eis ad nu-
prias in reata galilee ubi quod
ipse ipse etiam nunc christi esse fuisse
comendat. Ille tunc dicit. Tunc
michi et tibi melius non repellere
et qua suscepit carnes si suas ma-
xime insinuat divinitatem aquarum
quod solum in comitatu que divini-
tas illa esse feminam fecit non
in illa facta. Erat sequitur
et. De desolatione templi. nunc de
mo ego et pater unus

In de praeteritos dies factos
in elipharum venit in re-
penn ubi cum comendat
dixisse de templo in cor

Voluit illud tempus et in tri-
bus diebus exorabo illud rei
maxie infirmat no solu quia
deus erat in templo rei caro
potui vni etiam quia eandem car-
nem ipse resuscitavit no vnde
in illud qd vnu ad pre nec
separat opatur ad celis loci
fortassis omnibus scripta no di-
cat nisi qd deus vnu suscita-
vit nec alibi sic expressum
est qd cum deus suscitaret xpm
etiam ipse se resuscitavit qd no
pre vnu est deus sic ex loco
ubi ait volente hoc tempus
et in tribus diebus exorabo il-
lud Unde ad illo respondens qd
magna quoniam divina constantia
est Unde rursus pgit ad te-
stinom legamus et comedat
annum sponsi no gaudet nisi
per vocem sponsi ubi amonet
dixit quoniam no de ipa sibi
lucere nec beari nisi in com-
tabilis p tunc p tunc sapientie
Unde ad eum rem qd amicitia
ubi comest aqua vnu qm
bibit no fuerit metum Unde rursus
fuit in Bethana galilee ubi
fecit qd aqua vinu ubi cum
comest duxisse regulo aug
plenus infirmat nisi signa
et p dicit vnde no credit
vnde adis sup omnia mutabilia
volens mentes credendum attol-
lere ut nec ipa midra que
quies divinis demutabilitate
corpm plant a fidelibus que
velit Unde respondens redit
fit sanus xxxviii annorum
languidus ex hac occasione
qua dicit qd in dux ubi dicit
est quoniam cum iudeis nisi
et quia no solu soluebat
sabbatum sed et prem se dicebat
Sim equalis se faciens deo
ubi pate ostendit qd no op-
tate sicut solent isti omnes qd
te dicit prem s deum s qd

[illegible]

cum dixerit turbe Amen amen
 duo vobis quare me no qz p
 ad ipe sed quia edistis de pa
 nibus et satiaati estis et panis
 no ab eo qui pte sed qui pma
 net in vita etia et inde iam
 talia diuissima et excellens
 summa tunc ab ipa nisi resituti
 he redierunt qui post emm dem
 tepe no ambulaunt tui sane
 mdeserunt qui potuit intellige
 sona est qui vniuersat raro aut
 miche pdest vna vtiq per car
 nez spua pdest et spua solus
 pdest caro autz sine spua mch
 pdest sed vna Caputem

En de ascensu ad diem festum
 de pntu et eo pntu

O emde sine fadiue i co
 quat carnis sue puge
 rentibus ut ascendat
 ad diem festu possit nino
 teste mltitu quata alitue
 vidit Tempus mem no dum
 advenit tempus aut vrm se
 est patum no p mduis odipe
 vob me odit aut quia testimoy
 pntes de illo quia opa ems
 mla sunt hoc ergo tempus
 vrm semp est patu quia vob
 diem istum concupiscit et quo
 pnt aut ego aut no laboram
 p subsequat te dne et diei ho
 mne no concupiscit tu fns ut est
 ista ad luce vbi et concupiscit
 illud diem qud concupiscit vi
 dere abraham vidit et gaur
 sue est vbi iam ad diei festu
 tum ascendit in templu que
 mla Testant locut esse conde
 zar quaz mabilia quaz dina
 qz excelsa qz ipi vnde no pos
 sent quo esset iturus quos et
 ipm no sent et vnde ess pnt
 starent et ess vobis qui emm
 mferat que illi nescient tui
 dicit Et vnde sim pte et vbi
 sim nescite tui qd almd
 voluit mtegi msi m carne

notum se illis esse potuisse et
 in gente et in pntu m dimitte
 and ignotum vbi de dono
 pntu pnt locut ostendit qd ess
 qud munt aligum dare potuit
 set tunc pnt de olueti mto
 te regrediente que et quata
 narrat locut p vema illi
 adultz dataz que vnt capi
 danda oblata illi a temptato
 ribus fuerat qud d pnto pntat
 in tui tamq illos in tra pnt
 eos pnta ter no in celo vbi mo
 mnt d pntos se esse gau
 dere aut qd se quidam qd
 rapine mntat mntabat si
 gha in tra pnt aut q iam
 tempus ess et in tra que fru
 ctu daret no in lapide sterili
 pnt antea lex ems qd datur
 Ergo pnta lucem mnt se dicit
 et qui emm pnt no amdu
 lat in tenebris p habiturid
 lucet vte dicit etia se pntam
 qd et loque eis quo homne
 vtiq se dntm de illa luce
 quaz pnt tamq lux per quaz
 pnt lux per quaz pnt sunt
 vbi et illud qd in se lucem
 mnt dicit no pnt atqet que
 ad mod opus aut vob est luc
 mnt vbi em tamq lucerna
 que no est ponenda sub modio
 sed sup candela p dicit et de
 lucerna vbi vbi emm est
 lucerna ardente et lucens sed
 vbi pnt pntam de quo dnt
 est nos omne de plenitudine
 ems accepim vbi dicit se si
 lud esse vntat quia msi vnt
 ut nemo erit dicit tunc p
 ea quaz illudant a natu
 rem de ipa occasione in pnt
 ems pntone demorat vbi dnt
 nes de omne et pastore et
 ianua et de pnta ponend
 am quaz et vbi pntedi ea
 in quo excelle mntimaz pnt
 sue diuinitat ostendit tunc

rum eucema Ierosolimis fie-
rent comestorat ei dixisse ho-
upq auz nraz totio di tu es
exple dic nobis palaz atz mde
sumpta oportuni te finone ge
scas sublimia dixit narrat
ibi dicit ego et pater vnu sul
Inde iam refutatum ab eo la-
zarid p dicit vbi dicit ego
sum refutatum et vita qm
credet in me et p amonuit
fuit vnu et omis qui vnu
et credit in me no mole? me m
vnu et vnu tribus vnu que
per se vnu. *Capitulum sequit*
In quibus dicit quid mpa
alitur et dicitur eme
agnosimus auz m m p
ipate vnu. Inde iter de
xit Johannes in Bethaniam
anathoe et marco ibi fuit est
illud de vnguento pncipio quo
in pedes eius a maria caput
q effusum est. Atz qm dicit
tepe vpp ab passio et vne
dnd ad tribus et vne. *Joan*
nes gradit si in loco eius nar-
rator in fante. *Joan* q ad f
mones dnd attinet id se ceptat
se attolle in ea que illo ab hinc
et puenit dicitur q locutus
est. Nam et qd eum vide volu-
erunt gentiles per polipid
et Andree habuit ex pncipio
fmones que alioz eoz in illa
inferunt. *Joan* p dicitur iter de lu-
co illud dicit et lucos filios facit
et comedat. *Joan* de m vpp re-
na de qua eoz in illis facit
quaz mlla et quaz ex vna
ibid eum. *Joan* comestorat
que alz tunc qm no pld de
comedat qm dicitur qm pedes
q loz facit si ad expressi
per vna et vna dicitur eum
ex vpp remanentibus ad illo
et in fmones ipius m dicit
supendo manet q dicitur
Joan innotat est
vbi dicit. *Ami* videt me vna

et ptem ibi locutus est de fnd
pno pacto quez m pncipio
eat ter de qua gloriatur quaz
habuit ad pte pncipio m dicit
esset et vnu nos facit m se p
ipe et pte vnu pnt no vt ipe
et pater et nos vnu sed nos
vnu sicut ipe vnu multa q
alia mure q sublimia de quibz
dixerit dicitur eaz si iam esse
ydonei. In qe ty ope no id nos
sustepisse qm no videtur. *Joan*
alii pte se credend est hoc
ce re vid est expectend. *Joan*
dare quippe volu amatoibus
vbi dei et studiose pte vti
qme amz vbi qui verus et
vora est amatores et p
tator. *Joan* in eoz suo fuit
vnu et ceti tres qm pncipio
vnu et ceti apud qui no qm
ipam narratoz pntendat si
supent in ea ty p dicitur p
officio m m m m m m m m m
ty huc in xpi aliora subiecto
Ab ipso m m m m m m m m m
se ad ceti x pmo et a iord
hez p p m m m m m m m m m
Inde trans mare tiberiad qd
tiberiad de quoz pambus pnt
et sup aquas ambulauit. *Joan*
id m Bethania vbi vngento
pncipio fideles semina de vna
pncipio est dicitur m m m m m
claret ad passionis pnt q ad
eoz erat m m m m m m m m m
vbi ad ipam dicitur tenaz de
qua multa eoz facit m m m m m
femine tamq de cellario dicit
ti p dicit vbi dicitur pte
vbi ex vna dicitur vnu p
latu vnu aliorum pnt
dicens regnum suu no esse
de ex m m m m m m m m m
et ad hoc remisse in que m m m
vt testimonium pntbeat vntati

maia qz pz xrom mista altu
dine vistant. Agli me mgtan
tere no dnm qui astanti ad pre
delis ego in sustinere dedit
spm suu ne ipse sps qui trini
tati consubstantialis et coeternus est
tm pz esse no ero filo ptra
res sps. Postremo suas bues
petro se amantem eum se amare
ter astanti comedans dicit eu
des. Postquam sic se uelle mane
dones veniat. Vbi eo in videri
alio dorusse misto. Istam ipa
Postquam evangetia diffensat
qua luce liquidissia. Vbi suelli
mit fecit vbi tenuit equa
lyas et incommutabilitate vidi
pe et qua maxime pe distat
a ceteris homo cuius iustitiae
vbi raro factu est ppeue. In
cognosci qz no posse mpti am
ipe dno venit ideo sic manebit
dones veniat. Manebit autem
m in fide credendum tunc aut
fide ad faag otemptand eit
ad aguit vna nra et nos am
ipd apparebim in glia sequit
vni tere ita actum vni ita
contemplatur vbi aut et nre
per se erit et in enigmata nre
fide ad faciem sapientie de
vni tere aut aditua. Go
m in vna ipa moxale
ad agent posse attinge
et electo an dy mpo
om nullo fantasiaz torpa
lud sezmptu incommutabilis m
tas luce paa et mente peme
a rophetie. Quid vite aliena
ta vbi constant et indermabili
beat nec quedit nec quis que
rat intelligit. Sedat qz potius
quellim ante nime qz fallat
qdm sumq in corpore pegeri
nati nos a dno et amonere
p fide no dnm per spem acsi
pseudant retines an custodire
fideam spem et caritatem mteat
in spem ex pignore qd accepit

spus scti qui nos docet omne
veritate. Sed deus qui sustinuit
vnu xpm a mortuis resuscitavit
et mortalia torpa nra p mha
bitatez spm eius in nocte. Pri
us aut quaz resuscitavit qd
mortuus est p ptem pcedens
corrupte est et agguat aia
Et si qd ad hanc dedit hanc
nebulaz qua integro ois tra
i hanc carnalez qua integro
omne vita terrena caligine cal
vabida corruptioz ptingitur
et in suaz infirmitatez redit vni
tate desiderio quo rursus eiga
net sufficere mteat qua si
ga. Et quado quispz qz magis
p tanto maior est qz aut
min? tanto minor si aut mox
adque tale mens homo expta
est in qua in habita vbi
per fidem mystare dz minime
dis finzndie qz capita cupi
tat huius pte moralis vbi
actione tamq in comitatu teru
illor et vbi mediator vbi ambu
lans eum qui fides dei so est
p nos fides homo factu. Vbi
sempiterna virtus eius et di
nitatis infirmitatez et mortali
est contemplata. Et nra nocte
in se at ad se facit vna cum
magne spem leticia fideliter
teneat. Ne paret a zge xpo
regatur qz vbi paa abead
si forte paa ab ead sacer
dote xpo expietur. Ab ita
in actione bene qz facere et
nre mteat peme de nre
diffundit tamq dno alio
affectus ab a tne ab ead ipa
epd dno illud. Sed qd in
pncipio erat et vbi apud dnm
erat et dno deus erat et si
per spem in enigmata tunc
in quodammodo ab omni simula
coe corporali. Quaz qz in m
tribus actus. In dno
aut vbi dona otemptand vntu

ducim. Dum con legis nupm
 vel rom aliquis appia. It au
 dum. i. solem videntem adora
 dum eum putem quia ad m
 uxiar pmet creatoris comu
 nis ut qd illi soli. Debitum
 est depute creatie. Ampe
 ad ab eo pphibitum fuit p lege
 aut ad corpora su composi
 ta et decora videri aut aliq
 premi si concupiscam. Ali ed
 appum. quaz mandant lex
 tunc fit pcatu qd vocat malu
 sed forte dicatur mteul for
 mo sum debuit fieri ne nos pda
 rem. ut tutela nra ex aliord
 deformitate constaret nec fer
 rid esset nec de eo fierent ho
 mirdia neq lucina in vfu ess
 ne fures lude ems vrent. ad
 effugendum ut qd magno ope oibz
 vntu est de est. P dpr qd quoz
 dam vaniloquia cum qster nos
 sp omia aspice no quia et no m
 semp compositi quia no illoz vi
 ad sed nrm est ad sumq negl
 gentes qd consistat ex mruatio
 credi quia no sumq qd deus
 est si aut male audim. si au
 dientes ydola deos esse copen
 tiam. Aut si turpia tantantia
 aures comedat. Tunc aut bene
 audim. si audientes de deo q
 vnus sit oblectem. Si quis aut
 con legez aliquid audiens af
 fectat pcatu hoc erit male
 laudare sequitur. Coltra
 Rom cur mduo fatus et qd dya
 solus volu. re no na. qd malus
 ent deus mduo quia
 deus opifex aut no
 negt si no est sed
 esse ipa opa manse
 stant. fecit qd ut est
 qui est ante no erat quia
 sine dubio melius est esse q
 no esse sz dicit mane fuit
 aliquid nisi facit aut qnd
 pns ead nisi fecit. hoc vas
 elegonis paut ab pluit ent
 em eum de deo est sermo. In
 ipo vnu mouem et sumus

hoc est omnia esse in deo quia vbiq
 est et ante oia solus et vnu m
 pibilis omia creatie. Et ne misce
 riud pmi pisse videam. Aut po
 tuis ignouisse aut mduo fatus
 est dicim. dya. ad apostolam
 multos anlos. i. spuales potencias
 secum in preuentu. i. tunc esse
 dum vlt. pti regni mppa pre
 sumptione defendere qd p qd
 yphas significat dno. Tunc re
 cidit de celo lucifer qui mane
 oriebat. i. qui retere ludior appe
 bat. Erat em qd princeps mltor
 m. quos reuoluit erat quoz se
 tuerate ad impm descendit tel
 tam. videntis em certamen
 infra se mltas spuales potencias
 ampe ad in paradiso dei pstant
 est. cognito mltis telest. ipa
 elaco in qua voluit dci deus
 hac f. ratione qua eo in pnti
 xita exemplum ems quoz in
 mitatos videri qm qtemplatione
 o gregati tra se mltos extolliti
 facitibus in hac re formitez
 formitez qspiratibus pbenit
 impm pti venditae voluerit
 hnt est inde deus ut eius pnd
 cone no pte f. ratione desituer
 matia condidit que est rerum
 confusio ex qua facit mduo. Si
 smta em ab mltis. sustinere
 fida compaginat. nduo vocat
 quia vna queq res ab alia
 segregata ad mltid apuit ut
 hic homo postus fuit ex sup
 me et mltis. i. ex celestibus et
 regnis vnius diei dominum no
 tm voce dei sed et ymagine q
 vnus as vno deo fatus est de
 quo retri orient ostendetur ope
 deret. Ideo em vnus com
 fort ut docet ab vno esse pnd
 ac per hoc vnu esse deu cor
 suplor treant ad confusione
 pnt in homie dixeret qm de
 tra conditus est volitater ex eo
 dya. i. vnus extitit vel ex vno q
 hord. Promittit em quia ad audm
 eme factus est homo. Unde

Quia p^r natura est

subtilitate sua id est ut in ead
 sed p^r naturam in qua ipse venit
 inducet ut agnoscatur sicut p^r nature
 que dampnationis efficit. Et p^r nature
 p^r nature em deinde illi p^r nature
 dicitur quod dicitur p^r nature deinde
 est et p^r nature natura a fine liberata
 et accidenti sunt norma ante em
 res postea ut significatio. Et per
 hoc p^r nature deinde p^r nature ex actu
 ems composita sunt nova ut sit no
 nature ems sed voluntas significatio
 no. Itaque ut p^r nature dei q^r vita
 creati h^r deinde deinde manet et
 factum dicitur per q^r h^r deinde p^r nature
 ad eundem reatus ems p^r nature p^r nature
 deinde sedibus ad h^r deinde venire
 dignatus est. Et et h^r deinde trans
 gressione finis liberet et dicitur
 finis p^r nature ne quis facit
 ems imitatur ostenderet p^r nature
 dicitur. Itaque apertum. Itaque p^r nature
 finis dei. Itaque solus opa dicitur
 quia si natura malus esset penam
 illi dimittere aut de mento erat
 aut inquit. Itaque em arguet
 ad eum videt no alit aliquid
 facit quia natura ems dimitte
 si inquit p^r nature finis quia dicitur
 vult aut aqua quia infirmitat
 cum no vult voluntate. Et facit
 sed natura. Itaque et si dicitur
 na malus esset voluntate no
 habet nec em posset destrui
 si uno atq^r ead modo omnis se
 quasi reus inmerget. Porro
 si inquit quodam hoc agit na
 voluntate suam facit p^r nature
 a quibusdam deinde dissimulat
 ad dei auxilium q^r fugit voluntate
 offendit et impedita opone
 quis dei infirmitat tendit et p^r nature
 hora tra ems obsequia magis
 infestus est. Itaque manifestum
 est voluntate ems esse in fine
 suamatem petens ut aperit
 h^r deinde est et p^r nature quia
 ad finem ut dicitur est tamq^r
 leo rugiens irruit queit que
 deus no queit male vult q^r nature
 no queit si queit dei finis

et vult quos sic inuitos in
 eos quia finis et p^r nature
 ems p^r nature. Itaque lege
 data p^r nature exequit merita adu
 sus eos qui sub lege erant
 finis lege. Itaque finis dicitur
 tradit et bonas q^r nature h^r deinde
 Itaque si h^r deinde naturam putat
 facit reus constitutus no p^r nature quia
 hoc facit q^r nature sue est et
 p^r nature et no facit q^r nature no p^r nature quia
 naturam sue no est. Itaque no
 laudandus nec p^r nature
 condempnandus aut no est
 qui hoc voluntate no facit sed
 impulsu naturam. Itaque aliquos
 finis subito deinde facit
 ferro fuste lapidibus inmerget
 inquit noque quosdam et occi
 dit. Itaque aut inmerget
 et inmerget oblatos inquit re
 os facit eo q^r no voluntate
 sed impellente in nestro quia
 hoc p^r nature nequeat. Itaque
 em reus constitutus q^r nature
 quid facit. Itaque et dicitur
 si bonis nestit quare dampna
 dus tenet q^r no facit q^r nature
 finis. Itaque si possit fieri lauda
 dus erat quia facit q^r nature no
 vult. Itaque aut vult rei consti
 tum quia aliud facit q^r nature
 finis. Itaque nos facit q^r nature
 per omes finis reus dicitur
 vult constitutus vult et p^r nature
 illi rehamat patam legem
 legibus vult dampnandus finis
 quia ad p^r nature et possit facit
 bonum facit malum. Itaque em de
 qui iustus est dampnaret
 eum quia bonum no facerat
 q^r nature nequeat. Et quia malum
 facerat q^r nature manifestum est
 Itaque p^r nature naturam deinde
 dicitur malum quia vult malum
 facit et clarum ex voluntate
 sit que per semper accidit
 nature sequitur vult rubra

Ex Cur moyses de jussu
creacioni mundi et q. **liber**
terre sublimior Cap. **liber**

Primus de hoc no debuit
monere quia ad hoc cau-
sa tantus error no erat
in hominibus. Et quid
vult creant error qui humano
ita ut etiam filii israel contra
hoc exposicionem in egypto tra-
di audierunt a pharaone et a
a quibus et moyses fuerat
instructus omem piam egypti
arum que perierant quedam
indem istud asserit per maiorem
angelos condidisse sunt
et dicitur in istud librum mundi
indem y pharaonem quoniam sicut
maximo peccatum creant in morte
nam et pharaonem ad eodem
pharaonem dicitur factum no
indem istud pharaonem terre
Annem enim hoc constat causa
indem fabricataz illi adeo di-
citur indem licet de alieno. Ho-
minem vero ad aduersionem creatum
ut in domo altius deus posuit
domum dixerunt pro moysen
ut errorem istud pderet et
auferret manifestat illi indem
et hominem fabrica dicitur esse au-
ctoress. Pharaonem enim auctoritate
per signa et prodigia que fecit
docuit que dubio id esse verum
qd' testibus signis q' tradebat
Tunc enim no crederet ei nisi
tanta signa in rebus gestis
existit. Denique quicquid est
unde qui contra dysapleam
hanc sententiam errare nesciunt
quia iudicis hanc apponere
pote allegare intulit. Itaque
ut mirum deo quo qm daret
ordinem ipm creaturaz rerum
exponit deo dnm nmoza pub-
licata nesciat p qea aut maio-
ra mirum hoc infestum habere
quia que tpe nmoza sunt vbi
re maiora sunt et si ista p'pbe

de tpe se pudent ipd infirmitate
qua posterioribus subiecta sunt
reuerant. Aut si hoc de vno
p'pbeo primatus sibi vendiderit
posuit ipd quidam et mirum
hoc no inicio subiectum videat
ante quid celum factum et terram
Denique lux que in officio dicitur
est. Post firmamentum qd' appel-
latur est celum et q'q' rationes
aqua quae appellatur maria
ut apparet arida terra in qua pos-
set habitare. Terram autem post
quam celum factum dicitur no terra
sola vel inter q' sed materia
significavit et omnia inferna qe
in mundi omni p'pbeo p'pbeo
creant aut no hoc torpale sed
illud ipsum qd' spiritale est in
pharaonem factum ostendit ut ad ce-
lum dicitur p'm factum deinde terra
in celo omnia visibilia et in
terra omnia visibilia creata add
omnia significaret. Tunc enim
natie prima et vna representen-
dit ut quicquid in medio est p'pbeo
dubio factum creant. Euxaria hoc
que ad gubernandum mundum instituit
q'ro die asserit factum sed p'pbeo
indem maior est hoc et eius
ponitur luna quae terra ut q'ro
magna sunt hanc tantum nescio
ra sunt tempore daret aut
sexto die constituit in domum
factum habitatores facit inducit
et vult sublimior hanc homo
quoniam vti sexto die factum delectum
est quoniam id est sublimior dicitur
quia minor eius natura magis
est et intellectu capax. Unde
dicitur qd' a quibusdam datur est
displeat et videtur deus lucet
quia bona est. ut quia omnia
a malo facta dixerant et bona
creari no potuit moyses et hoc
que facta sunt p'pbeo ipd deo
peccata que fecit ostendit ut

qui displicent reum facient. Nam
 quod possit uelare eorum qui di-
 xit fiat eum et facta est eum dei
 quod fiat quod uelare facta aut
 eum et placuit ei qui fecit se
 Eum opifex in ope suo non lete-
 tur. Eum dicitur dicitur est. Dicit
 deus eum quia bona est et
 non desinit qui dicit mala est
 Eum sine testimonio est reliquum
 Lex. Quia traduceitur ad eum
 et antiquos iustos canones fore
 quia decepta mundi facit
 et omni hominis origine
 traduceitur tenet quod est
 qui redditus est pro Abel et
 per ordines venit ad Abraham
 Eum deo reddisse qui opifex
 mundi est et ipse legem dedisse
 in qua iustus opus est punitus
 qui libaret genus hominum de
 domo diaboli. Ex his rationibus
 probatur fides nostra testimonium
 Eum dat origo decepta quia
 ab initio genus humanum est ex
 anox ex Seth em filio adve-
 nitur ad Enoch. Ex Enoch ad
 noe. Ex noe ad abraham. Ex
 Abraham descendit ad David
 ab David ad maiam. Ex maiam
 de spiritu sancto nascitur Christus. Prior
 res enim omnes quatuor filii. Ga-
 briel enim unus de quatuor filiorum
 probantur iure dicendi sunt. Ca-
 mi. Ab initio enim saluator ve-
 nitur promissus est. Unde
 in apostolus ait. Agnus
 cuius est a constituto mundi.
 Itaque si iam sumus in eo
 quod supra dixi a primo homine
 creati in modo per quos traduce-
 rentur ad saluatorem. Quod dei
 fidem habuit. De quo Christus
 locutus est. Etenim. Hec est aut
 uita eterna ut cognoscas te solum
 verum deum et quem misisti in mundum.
 Lexi. Quia non a principio sed po-
 per moysen Lex data. Cap. 11.

Primus Lex in mundo datur
 non desinit quia in natura
 ipsa quodammodo inserta est
 et creatoris natura ex
 natura non carebat. Nam quis
 nesciebat quid bonum in se co-
 ueniat aut ignoret quod quod sibi
 fieri non uult alio minime fieri
 debeat. Hoc autem ubi naturalis
 lex emanat consuetudine de
 emendandi. Eum optuit man-
 festari ut in iudicio. Eum audi-
 rent non quod penitus oblate rata
 est. Sed maxima eum autem
 timebat ydolatrie studium timor
 dei in his non erat reformatus
 opaba. Ita rem primum audiri
 erat corpora. Data ergo est lex
 ut que faciebant auctoritate
 habent et que iure repant ma-
 infestarent. Nam moysen ante
 moysen non la solus non latuit
 se. Sed et vindicata esse potest
 quia obrem et isti repant
 esse mala. Etenim enim deum
 fuisse vindicem timebat potest
 quod cum repant negligi legem
 naturam reuelat oportuit ut
 parent tunc apta ratione deum
 quesitum actus humanos quos
 per deum vindicatum legem
 et in sodomam et homorram
 Sed hec hec vetustas obli-
 uio cecit. Unde per moysen
 terrore causa ad disciplinam
 corrigendam et fidem in deum
 reformatam commemorata sunt
 seruare et aperire aut iustus
 non est lex posita sed in iustis
 ydea colentibus fornicatoribus
 et talia et sequitur aliquid
 Item. De Cain occisore et Abel
 et Lamech vindicta. Cap. 12.
Nunc uideamus an cor-
 mat hoc qui dei iudicium
 audiret dicere deo. Cecit
 et iustus offertur iustus
 non hec suspiciat de mandatis
 uisus offer ea posito aut. Dicit

tuo si accipit ea cum constet
aput omis psona sublimi ma-
gine offerre debet munera
Ideo cayn munda refutatur
dicente ei deo Quid offeras
et ut quid dicitur dicitur
tua videtur si offeras recte aut
no dimidas pcepta quiesce apt
te omisio eius et tu dominaberis
ei Vides go quia dimissio munda
potui dnm no existimat quid
deo dignum esset potiora refer-
uauit suis psonis Itaque no
quia obtulit reprehensus est d
quia indigna obtulit nec ex
eo dampnatus est sed factum
emendare comonuit Ad te
enim aut comisio eius et tu dila-
beris eius hoc est me no acci-
piente qd tunc dnm comisum
est mund a te obsecro de re-
futer quid facit hinc invidia
excessit ut occideret fratrem ut ab
inimico occideretur qm iustitiam
hunc offenderat et exemplum
maius daret hominibus Hic
enim emulatio zeli retinens est
ut no pcedat qd no ager et
q reus factus no fugerat sed
et no dicerat quid hoc eme
daret Verum eam addet aliud
gramus per qd dampnari me-
tur Talis est causa in psona
ac parricide cayn quibus et
reus neq perit tui cum inuol-
tum est a dno ingratus effectus
exerens suffragat consui suu
ut et de pito ignoto facinore
et de impietate in opus ad
missa meritisqz dampnare
Et tam ad pns dampnatus
no est cayn sed confusus et
reus suo reore dimissus est
sup hanc ut si permitteret igno-
scatur Deniqz timens ne qd
eum pro qd facto occideret aut
ad dnm arator est causa mea
zelumque me di exitis me hoc
a facie tua et a facie tre aspi-
das me et ero veniens et tre

mens sup tram et eis ois qui
inuenit ite occidet me Terret
caym vobis inhi iudice dei timet
despici adeo ita ut a conspectu
domini fugere se debet putet et
quia qm irato deo vult eam
ab homine poss occidi Sed quid
ei videtur dno No sit inhi qd
est no ad hoc te remisi cum
no mearis rursus ut ad aliquo
occidaris sed ut gemas et tre-
mas qd qm pms malum exem-
plum de deo sup tram ad labi-
bus tuis no respondit fructus
ex humo Itaque ois qui occidet
cayn septem vndictas exoluet
Hec pma ostendit iure dampna-
du cayn qd em vidit lege
datur sub tali comminatione hunc
erit pms em plus reput time-
re faciens quid mali admittat
septem go vndictas pmlitt
siquis ad hoc facinus aspirass
ut videt ex ope cayn xen pms
et in adhuc legis manifestum
no erat pms id pceptum pena
multa si no hoc vitaret ut
legis notitia per plagas addet
supra quas metuerat cayn
ut ad plaga cayn septem mura-
rent vndictas hoc etiam mto
remuandi sunt qm reuitt ois
deum secunt et in futuro futuro
vixit etiam habebit hoc est si
quid qd posuit deus in cayn
ut quis occideret eum ois qm in-
venisset eum In parricide em
posita lex est ut quis hominem
fecisset quia omne parricidm homi-
nidm septies reus esset quia fue-
rat cayn ut hac sententia ceteri
trent ab eo se facinore inhiu-
rent

Huic qd putant qm
arbitratur qd lamet
dicit de cayn occidi xi
videt in amore in et inu-
ner in uulne michi Tam em
qms labatione quacoz natur
est lamet a cayn i de manu
salam ab nepote cayn Hoc

quia potius quam dei non me-
rentur aspicere. Post similitudo-
em autem fuisse et orationem
tabularum in quibus data est
lex rursum ascendens moyses
in montem cum tabulis in quibus
acceperat legem ad descendere glo-
riosa facta est facies eius ut
non possent aspicere filii israel ve-
lud eius. Neque aaron quia ipse
parauerat sed inposito velamine
loquebatur ad illos ut tandem
indigni essent gloria dei quare
in monte vertebatur. Unde
dicit apostolus cum compositus fuit
ad deum auferetur velamen ut
dono dei abluuntur digni fuerint
vel fierent intendere gloriam dei.
In facie enim tabularum
ante repat iudeorum plenius repro-
batur signant eo quod potius stude-
tes promissione dei indigni
futura erunt. Quod autem
reiterata est lex alii populus
futura signatur est ut perficeret
lex data in monte. Sequitur
Item de communem et in mundo
Per id multimodis rago-
nez hinc ubi facit
questiones. Nam si
ad rem de qua agit
referant nulla erit questio quia
per ordinem ipse se res pedit
Nam aliquod commune dicitur quod
in diuersis est aliquod quod in mundo
est. Quobus enim modis appel-
lat commune. Denique petrus apostolus
commune magis et in mundo magis
intrauit in os meum et apostolus
paulus dicit magis quod non est
de fide petri est. Vnde ergo quod
vultus aut idem primo non eadem
sed significat. Ideo et ad dicitur
in mundo considerandum est quod ex a-
liqua dicitur quia aliquod ad com-
parationem melius in mundo dicitur
aliquod ad opera probanda refertur
ut malum intelligitur. Cuius
enim substantia videtur quia per
seam in mundo dicitur ad comparationem

pulcherrima rerum in mundo sunt
nam pater mundus est ad bene-
dictum ad comparationem cum mundo
est totum ad perfectionem. Et cum
vultus minus corporis interiora sunt
alia honesta alia inhonesta
tantum ad stant mala non esse. Ita
quod omnia in sua natura bona sunt
quia vultus. Secumque alia
**Ex quo dicitur quia qua-
tione et moyses sicut hinc eg-
redi de egypto. Item**
Quando ad ubi pertinet
videtur esse attarum
si autem per requiratur
morem esse non dispar-
tibus ac regulis possit possit
intelligi ut ratio hinc non in
cuiusque sed potestate se reuelat
Nam et ipse deus dicit quarta
pugione et moyses scripsit quia
pugione quibus utroque reuelat
moyses et facit enim impote-
re in quo tanta diuis opata sit
ac per hoc investigandum est
sensus quia non dicitur aliquid
aut improvide diuis loquitur
septuaginta. Itaque due partes sunt quas
singuli memoramus. Deus enim
quatuor generationes significat que
nate sunt in egypto moyses
aut addens hos duas ex quo
etiam hebrei reputant cum in
intraissent egyptum. Quia magis
generationes exierunt filii israel. Quia
tunc enim que intrauit in egyptum
et quatuor que illuc nate sunt per
complexum est. Nam ad abraham
post ad egyptum vel vix ad egi-
ptum filiorum israel de egypto genera-
ones sunt octo. Et enim quatuor ex-
ant a promissione facta abraham
habuerunt in chanaan et et
et in egypto. Hoc sunt anni quatuor
comprehendit apostolus ad galatas
duos et xxx. annos factus est lex
igitur hec quatuor generationes nate
sunt in chanaan. In israhel

una alia in Jacob Tercia uilez
quarta in Bedeon exeat et iudici
cum intrassent aut filii israel
in Egyptu erat Aar. genuit
auran. her est pma gnatio in
egypto Aurau aut genuit moys
ses aaron et maria que est 2a
filiu gnatio in Egypto Et aaron
genuit eliazar et fies eius qe
est gnatio etia eliazar aut ge
nuit fenees qua gnatio. Hec
sunt quatuor gnatioe parate in
egypto Unde aut deus ad abra
ham pegerunt erit semetmum
et pmo opprimet eos Ego aut
libabo eos. pta gnatioe erit
inde. inde si no aptu est qz
no aliud assignauit deus quaz
gestum est in egypto moyses aut
eos ut illaz gnationez ponet ge
tu Jacob patre suo intravit in
egypto Et qua ista quatuor origi
nez habent. Quia pgerunt dei
erunt filii isrl de tra egypti

xxx de benedictioe ysaac
et qta sit dignitas sacerdotis

Ista hominis qad ad co sa
enaz eme pmet volu
tas bona est qm aut ad
pmet inuicis est ab ad
vite. Deus em solus est qm
de future iudicat. Et per hoc y
saac iustus qm ad pmet qnam
tutez dignu est et maiorem
filiu suu benedicend fore putabat
sed deus qui est oculoz qm
tor minore benedictioz ondu et
in benedictioe no hois ostendit
esse infirmu sed dei quia officiu
dignitas est no hominis ostede
ret esse beneficiu sed dei quia
no hominis meritum q dei sequi
benedictio. Deniq datus est add
in mns ad moysen et aaron sa
cerdotes. Hos pmet nom non
men sup filios vros isrl
Ego dno benedictioe eos ut qz
traditio per mysteriu ordinat

inspundat hominibus no valu
tas sacerdos pdesse aut pdesse
possi p meritum benedictioz posset
Quia aut dignitas sit ordo
sacerdotalis sunt ad vitam. Datus
est aut de nequissio cap pta
miseratore pbiatoris mterced
hoc aut a semetipso no dicit p
cum est pnceps pbiatoris aut
illius pbiatoris. Per qd ondet
per spm graz no psona sed
aut dignu aut indignu p ordi
natioe traditioe. Et qm ali
quis boni meriti sit no tn possit
benedice msi fuit ordinat ut of
ficiu msi exerceat. Dei aut
est officiu effam tunc benedictioe

xxx de transiione abaric

Si velis adire no m q
grum videbis qd putas
duisi esse ararone. Et
dno tm esse filiu ha
bitu in quo omes gentes bene
dicent et a quo pntumom
exordient erat. Nulla pte
signu accepit per qd filioz
quaz sit filioz gnatio et signat
et pntum sit sed si aliquis
deformaco vide animaduorat
abraham in eo gaudiu et filios
eme hoc testio pntu qd
ham archioz quidaz tunc ex
pnapibus gentiliu videns tunc
vntate esse in deo abrahe ut
holofernez. Ducez exntu app
riori aut pntu tota tra treme
bat pto pntuio fenne manus
de relaret sponte se traheret
bitrat ex eo ipso dignitate p di
gnitatez pbi questraz. Rone
se pfectu siquis pro nomine
xpi orem aliqd mentis amise
rit. Rone ptem ipaz quamo
vntibus mssit ut appareat glo
riose. Pro fide em aliquis
ad tempus amittere lupo est
facere. Ita et abraham fides
sue signu accipiens no deformat

est sed et melioratus tunc
 spiritali aut et significavit quod
 nebula tunc mundatur a cor-
 dis hominis per fidem christi quod
 carnalis error obscurat taligi-
 nez pstant humanis cordibus
 ne agnoscent creatores. Abmige
 aut quia pmissus est ex seie
 eme futurus christus qui hanc tali-
 gmet abstinet ideo transiens est
 quia filius credidit se habere
 qui erroris hunc amputaret.
 Nam unde si non quod illa
 in parte vel tale signum accepit
Redm et filius sodomorum et
exceptus bene promissum in pe-
na carum sequitur capm
Ad hunc impud famm
 donatus possit addi
 parum eorum pvenit xpi
 ad necem filiorum ipsorum
 ne de origine illorum signum dei
 quod remaneret. Adhuc pvenit est
 illis ne dum convenientes exempla
 sequuntur parum. A rebus em
 adei sunt in aliena causa ois
 pantes em tam pro se quaz pro
 reo sunt quia ut illorum opa
 oblectarent omnes pgenes ipsorum
 erasa est. Nam si bonis pntu
 leri sunt filii eo quod comendunt
 pcoratua eorum sic et de morte
 que pro malis illorum inferuntur
 non pnt ut quodammodo pntes
 in luao sunt sunt et dampno
 similiter et in egypto pnoxio
 pnt pceci sunt filii sed et
 ad emendatorem eorum pnter ut quod
 ex aliis causis deum credere et
 venerari que in morte erat
 voluit. Hac plaga tunc ostendit
 cum satisfactione ne pntis hunc
 reatu sentiant. Hoc quo more
 filiorum tamen est pnt. Quod
 aut modo filii deitum sunt red
 dederunt filii accusatores pntu
 quia pfidia nec sanguine filiorum
 unde potuerunt. Red ergo in

in futuro sed ad pnt tempus mala
 palud filios invenit. Nec qua
 lenda beneficiu est sed si non esse
 ut in remm. Nam p quidam ad
 pabus comit in postremis po-
 pnt ad fidem veri accede et si non
 idna vel reman inent quod
 ponit hunc aliqui quei ad q
 bus ira tractu est ut neq eper
 unde ignora pnt pnter neq
 sublimet habent qui nime la
 boraverat confer mnt omnis
 momentu manum ad mlti opus
 penaz arbitrare et mltos libere
 re et quia pvenire non pnt
 non solum tunc laboris amitte
 sed et penaz multaz. Adde et
 quia difficile de malis nati et
 mnt pquisissimos educari vel
 qisai mentes suas tpaunt ad di-
 ppenaz sequenda. Vide ergo
 pnt mag bene actum est cum
 filios pnto xpi. *Redm pnt*
et qiam pnteracum sequi
Luceat mnt deus facere
 aut dicere qm dilatat
 mntus est. Nam si v
 ba em non supmiant
 sed omnia que ad eallu gom
 pnter ponant. Lucebit quod mnt
 hnt mnt putat pnt em em
 xba supmunt questionis aut
 impenus est aut equisator qui
 calupnie mag pntet quaz do-
 ctine. Porro aut pntit quidam
 gens reddere se pnta parte filios
 qus qm pnter em. Sed est
 qm in patris malis reati pnt
 ut pnter sunt et pnter eorum
 Iste em mnt dei est qm hono-
 rem nomis ems vendicat cre-
 ature sicut em mnto filii et
 ipi mnti nobilitant in se genus
 iusticie pnt et sua iusticia pnt
 limant ita et nequissimos
 et ipi filii nequissimi tementu
 facit maline. Quia et malos
 filii sunt et nequiaz illorum

exemplatur ad p[er]sonam multo
 cum fore po[ss]e locutus vide[re] de
 si veru[m] est et hoc q[uod] ro[gi]tans
 em malum et mali ho[m]i[n]is s[e]c[un]d[u]m
 dupli[m] m[er]ito, tenet honoradu[m]
 Id ad au[m] in t[er]cia et q[ua]rta p[er]sona
 em reddi se p[ro]mptu[m] ut si p[er] p[re]s
 malum s[e]c[un]d[u]m p[er]sona[m] p[er]dita[m] pa
 tris nepos aut ali[m] in malis
 imitator existens p[ro]bat se no[n]
 minime fuisse a p[er]sona p[er]dita
 fuerit aut si et nepos forte
 no[n] au[m] p[er] p[re]s s[e]c[un]d[u]m p[er]sona[m] p[er]dita[m]
 testamentu[m] d[omi]ni dei no[n] igno
 ret p[ro] nepos ad se p[ro]p[ri]e p[re]m
 re s[e]c[un]d[u]m si emulatio sit p[ro] au[m]
 p[er]dita[m] hoc lege[m] manifestone
 debet no[n]n d[omi]ni p[ro]p[ri]e p[re]m
 ut agnoscentes q[uod]m malis p[er]dita[m]
 p[er]dita[m] v[er]olatrie vel affectus
 filios venozent ad venozent
 saluatoris aut filio timentes
 ne m[er]eant p[er]dita[m] p[er]dita[m] dei legi
 obsparent. Illi aut attendetes
 ad nequicia[m] aliter hoc m[er]ito
 rep[ro]bat dicitur. Patres m[er]ito ma
 ducant unam adu[m] et d[omi]ni
 filios obstupuerunt et s[e]c[un]d[u]m d[omi]ni
 mutata d[omi]ni filios ip[s]os reddent
 p[er]dita[m] neq[ue] s[e]c[un]d[u]m neq[ue] carnis h[er]e[n]t
 p[er]dita[m]. Hinc d[icitur] ex. No[n] morie
 filius p[ro]p[ri]e nec p[ro] filio pater sed
 ma[m] que p[er]dita[m] ip[s]a morietur ut
 addiscant no[n] m[er]ito q[uod] p[er]dita[m] fuit
 sed sic reddi p[er]dita[m] p[er]dita[m] filios ut
 quia m[er]ito p[er]dita[m] p[er]dita[m] p[er]dita[m] ma
 la que oblectanda erant exempla
 n[on]t adu[m] p[er]dita[m]. Postq[uam]
 ostendit q[uod] malis appareat v[er]o
 latria addit s[e]c[un]d[u]m que bona
 se diligentes sequant[ur] d[omi]ni et fa
 tiens m[er]ito in milia milia q[uod]
 qui diligunt se me et p[re]cepta
 mea custodiunt ut boni patres
 no[n] ip[s]os ad p[ro]nepotes s[e]c[un]d[u]m ip[s]os in
 milia milia reddat co[m]puta ut
 si quis ex s[e]c[un]d[u]m Paulu[m] d[omi]ni
 d[omi]ni quez constat v[er]o p[ro]p[ri]e
 ante milia milia annos fuisse

Ante adu[m] m[er]ito dei ut n[on]t
 duabus suffragantibus causis
 misericordiaz acipe mereant[ur]
 quia et ip[s]e dei cultor est et
 ex eius s[e]c[un]d[u]m est qui amant
 deum et in hac clemencia dei
 laudabilis est odio habentib[us]
 se ip[s]os in t[er]cia et q[ua]rta reddet
 p[ro]p[ri]e et no[n] in milia milia
 ut si in q[ua]rta p[ro]p[ri]e t[er]cia
 t[er]cia p[er]dita[m] malis unde it[er]u[m]
 caput habere m[er]ito ut ex
 eo p[ro]p[ri]e ip[s]os in t[er]cia et q[ua]rta
 p[ro]p[ri]e sed d[icitur] q[uod]m aucto
 ri magis amplius reddendu[m]
 iustis vide[re] quia imitator in au
 tore q[uod] quia datur v[er]olatria
 filios aut q[uod] plus d[icitur] reddi
 pena est p[er]dita[m] et si queas
 accessu legi p[ro]p[ri]e p[er]dita[m] fuit
 rei s[e]c[un]d[u]m et lamet[ur] et p[er] la
 met[ur] Ambus in v[er]olatria sic
 reddita esse p[er]dita[m] p[ro]p[ri]e in filios
 d[omi]ni in m[er]ito d[icitur] s[e]c[un]d[u]m
 ta p[er]dita[m] et s[e]c[un]d[u]m ip[s]os ad
 q[ua]rta q[ua]rta q[ua]rta si v[er]o est
 no[n] s[e]c[un]d[u]m odio habentib[us]
 reddidit p[er]dita[m] p[ro]p[ri]e sed et ali
 gentib[us] nom[ine] s[e]c[un]d[u]m quia et
 Daniel abductus est et tres
 puli et Baruch et Ezechiel
 et Esdra illic natus est liqui
 do ergo apparet illud q[uod]m
 p[ro]p[ri]e ex[em]p[lo] q[uod]m q[uod]m d[icitur]
 et no[n] minime esse iustis et
 au[m] p[ro]p[ri]e d[icitur] p[ro]p[ri]e
Innia iusticia m[er]ito p[ro]p[ri]e
 p[ro]p[ri]a v[er]o iusticia fac
 p[ro]p[ri]e no[n] em sine ma
 licia est q[uod]m m[er]ito iustus est
 quia p[ro]p[ri]e ad s[e]c[un]d[u]m si
 rudes no[n] erit m[er]ito p[ro]p[ri]e
 Demq[ue] ex p[ro]p[ri]a et iusticia
 p[ro]p[ri]e aliquid ignoscit aliquid
 irasatur aliquid reddit no[n] s[e]c[un]d[u]m
 digni s[e]c[un]d[u]m sufficit em eos ut
 sint q[uod]m p[ro]p[ri]e. lex em que
 s[e]c[un]d[u]m mollire no[n] p[ro]p[ri]e a nobis
 mitiganda est ut possit p[ro]p[ri]e
 sub se agentibus, hic ergo iustis

non est melius qui dei imitator
 est. Quod sine consilio a quo per
 fecit apparencia cominantis
 emendavit. Denique videns si
 quod per negligentiam fuerat per
 missum reparet ab ira. **N**on
 ergo sit manifestum angelum in se ui
 dit moyses et patrum ad imi
 tationem quia in subemissis culpa
 graviter est et grave peccatum. **Q**uanto
 enim persona eius suffragi
 bilis est tanto magis leve de
 lictum eius acerbissimum peccatum est.
Propter itaque ad filios israel mi
 nus a deo abrahæ et signum
 iusticie abrahæ non fecit in quo
 geberat scirebat iudeos ut aut
 ipse sollicitator diceretur aut non ab
 eo deo missus qui abrahæ
 elegerat. **I**n andiam enim ha
 bitas filios suos minime trahi
 dit quod aut duci seminum ad egi
 ptum non debuit qui recte ibat
 inde educe aut tunc de assumptis
 proque supradictum dephora
 ergo vxor moysi quod compen
 dio loquitur scriptura non ignorans
 qua causa vxor suo manifestus
 angelus videbat accipiens truci
 dit puerum suum et recepit animum
 et enim rone mitigata est ira
 qua fuerat accensa. **N**am aut
 aliquanta compedio loqui scriptura
 que in egiptum erat exposta rone
 dicit et ille quod facit in egiptum.
Necessarius dicitur in rebus ad iudeos
 suare et eos pater mandatum
 dei et tradidit in manu stantibus
 nam dixit deus honora patrem
 aut et matrem. **E**t qui maledixit
 patri aut matri morte moriatur.
Hoc aut dicitur quicunque dixerit
 enim vel sint ex me vel sint
 patris aut matris omne munus sicut
 ex me tibi patris et non honorat
 patrem aut matrem suam sine du
 bio per compendium hoc dicit
 facit ut sub iure patris sacerdos
 iudeorum ut per antichristum student
 dei legem spernissse. **I**mpia

enim conspiratione consensum dederat
 filios maledicentes patrem aut ma
 trem quoniam quod offerunt quod domini
 dei per quod data sunt in maledi
 ctionem perierunt. **V**nde semini facti sunt
 ipse tunc dei preceptum contempnent
 pantes. **T**ra et moyses aut in se
 ipsum non credidit angelum intelli
 gentem in quid videtur fieri deberet
 ostendit vxori ut recederet
 ab eo angelus qui enim quidam
 ostendere hoc sub intelligitur
 in hac causa sicut et aliud
 quod super diximus in sacerdotibus.
Precepta dei sunt in
 hoc habere naturam ut non possint
 non nocere. **C**apitulum sequitur.
Per vxoriam autem se in
 os esse dicitur per adom
 bus quia quare non pat
 quid alit quare datur ead
 intelligi cepit. **I**dem vxoriam
 magis ostendit per ea quod per
 dam esset cum enim hoc ex ta
 offensum dei sententia loco positum
 esset quia desentes deum in eo
 periebant ne ducentes vxores
 semen relinquerent sed quod ad
 puit error humanum ut putaret
 reos esse apud deum si quis
 aut vxores nocent aut acci
 perit accipientes ut apparet ge
 nerare non possent quasi nichil
 aliud quam semen quod deus
 sic arguitur per malacchiam
 perant vxoriam ergo ut totum
 eos quos mala intelligenda per
 stando dant inquit os esse si
 quis aut non posset habere
 filios aut nocere in modo lege
 dei suaret. **M**ale dicitur enim
 illis comperebat quoniam cum posset
 ac uellent immo obstanti iudi
 cio stiles erant ne factum ha
 bent creatione dei que spernere
 ut cum vident aut generare
 se non posse aut generare minime

possidere caroscent indignante
 dei nam esse per quod suffragant
 nam et per viri min hupidi es
 sent filiorum et no id obmerent
 estimabat potu aspiare et dolebat
 ignorantes dei esse prouidentia
 cui quabatur. Denique ad dei pra
 xationem et anima concepit et peperit
 samuelem et seiza abet. Tota
 nez et vxor manne sampson
 spualis in intelligere in erat con
 sa uto ut maledicti habebantur
 qui no relinquerat semen quod
 videbat deum. i qui no induerit
 aut filius aut fuit aut per aut
 qui dei timore doceat sup tra
 xxviii. *Dei iudiciu sup aut*
et dauid iudice et leui.

O Si iudiciu reuocari
 no vult nax huana
 imbecillitas atz impia
 dei sedet in iudicio. Tera
 dire in quo no paxit nec ex
 sententia dei intelligat vitare
 let nihil aliud fieri deum esse
 qd qd videt fuisse deu quic
 fur acceptoraz pponaz no es
 se si em dauid drem suscep
 rit et no saul refutauit. mto
 adinu penam est est drem
 fuisse sciens em qua mente
 videret locutus est em petro
 accepit que vidit tribulato
 de venaz postulare illu autz
 desuperit quia dnm em pme no
 fuisse dnm quia deus cor
 dis auditor magis quaz vox
 est. Amc dnm est homo videt
 et in facie deus aut in corde ideo
 et fallim quia simulato et vltu
 quent nos. In corde em quid
 sit vide no possunt. Quaz obre
 dei iudiciu sequi no optet qui in
 cor in quo xpm ang qd sententia
 est examinat singulos. Hoc est
 inuam et saluatores fuisse dei
 cam em se offentes no suscep
 sentes aut leui ad reueland
 locauit quia vbi pdeve no se
 rum est cor leui aut mceris

hoc in corde habebat qd scriba
 in dnm. Tunc aut qui meta
 qd scriptu est facit quid est
 in homie leui elegit. Propt
 ea dauid no aliud pro se voluit
 dnm fieri sicut saul sed ipe sim
 plex tribulato corde veniaz paba
 xxviii. *Adam no pmanes po*
tuit immortalis et edere de li
quo vite. Vapem sequitur

O ens horis fecit qui q
 dm no paret in mor
 talitate liget ut ipse
 pbi auctor esset aut
 vna aut mortis ut custodiret
 a pto labore suo videret esse se
 mortalitatez. Hecigitur vero
 fuit ipse pbi in putaret quia
 repat esse immortalis. Tunc dm
 em in creatoris lege duravit
 dignus fuit edere de ligno vite
 ut mori no poss. Hec em cor
 tale erat qd dnm imposs
 videtur qd quis arboris inte
 corruptum mhibebat. Deniq
 est p p m m solubilis manere
 si modol pmissu eat illi edere
 de labore vite. Nam quo modo
 mortale corpus habebat qd abo
 sustentebatur. Immortale em
 no eget esta neq potu abus
 em vices prestatat. Vre autz
 arbor madidne modo corrupta
 omen p hnebat. Sic em homi
 erat quaz expugnabilis mnd
 xxviii. *De manna et de pane*
ad vnguentum dei et patre i filio

O m angeli no egent
 so quippe om sunt na
 simplices et potentia for
 tali ingentes panes que
 angeloz appellat manna est
 anima aut mpre quid est qd
 videtes aut filio ipse quaz sem
 coriandri tade sup tra candid
 dunt ad morte quid est qd
 in hebreis lingua datur
 manna. Hic igitur panis aut
 abus no mndi lege creat est
 conuersione elementoz sed de
 sup venit spuali bone prouisus
 nec quid in supus habent
 quia corpusno alendis a d

momentum dei virtute regis
est qua angelica natura suscipit
et vivit sine deo em nulla vita
est p se ergo qd de relo venit
angelorum dicitur est panis
em quatuor et qualia beneficia
dei que de homin sunt melioraret
se bonitas est ut cognoscere
se deo gratias referant qui tanta
cura suos gubernat et
hoc est in corde ad posuit si
nate sunt exhibeat per que vi
vunt angeli dicitur angelus aplo
mit retia Petra autem fuit xps
ut quia in xpi virtute aqua flu
it de Petra petra appellatur
sic xpus simili do et qd mari
na petra eius venit de relo
manna n xpus panis dicitur
qd tunc factus est xei que tunc
in carna fecit vel offertur fuit
fuisse existimetur ut etiam pla
quod in angelos signat signa
panem angelorum manducantibus
mies et uidei et quia maior em
est magis fuit in populo et liberat
dara per xpm quia rei fons do
m in libertate ad comparationem
et ergo iam angeli dei
sunt quorum panis qui est xpus
faciam sunt uidei quos homines
dixit homin em magis xpus
est quibus et revelatus est et
qui hoc nore videri censentur
Dupla quoque potest intelligi su
pradicta ratio ut panis ange
lorum celestem dici possit et sanctorum
fuit ea que data sunt hoc est
ad ymagines de form esse dicitur
quia unus vni fecit ut stat
ab uno deo sunt dia Ita et
ad uno deo omne genus quantum
similiter aut hoc est ut que
admodum de pre est filius sic et
de viro mulier et vni pna
pna autem qfueatur deo filius
inestabilis et in compendiosis
ter natus est de deo patre au
tem aut corporis sic homin fa
cta de viro est ut pnam naturas

diveretur filius de dei ideon
tus est ut per ipm fieret creatura
In ac go est dissimilitudo nam
et de deo natus est de viro
aut femina quia illic similitudo
et no potuit nisi de filio simp
nati fons de fons deus de deo
igitur vix ymago dei est sic em
ipm est et fecit deus ymago
horem ad ymagines dei fecit eu
unde et apellat xpus quid mag
no debet velare caput cum ip
ymago et pda de mulier aut
velat caput quare quia no est
ymago dei unde dicitur dicit
apq mulieri aut dicitur no pmit
tatur neq dominari in virum
*verum de uirginitate et qd aia no ge
nerat filium corbo adeo in
fundat no de viro vel femina*
Sic iustificat aia fuit an
mortis quippe fuit vite
consequit sicut ne mori
atur infirmus impius
de salomon de deo dicitur
sub lege vivit et no qd tunc
ergo si corrumpat aia ut iusticie
vias ambulet iustificat aiam
sua ante mortem salomon
aut per medium futurum consilium
dedit ut quibus indignis circa
se in pna moriat David vbi
de ppeade iusticie locutus est
quia nemo iustificabitur apud
deum ut dignus pmissione
sit nisi mortuus fuit in iusti
tia qd in em vivit no qd futu
ro meritum ad plenum unde
dicit salomon tam pgeneravit
vix in fine hic salomon ex
Thomestud puto si dicit aie
no corpibus quati ut aia
nata ex aia qd nec aie ipi
comperit aut si certe singule
celestes pates fide sunt ut ex
ipis certe singule celestes fide
sunt Porro de ex aie xna
aia credibile videtur tunc nati
si no orem quia soli deo
hoc possibile fuit ut simplex

generaret non tunc concederet quod
tam infans est in causa salutis
toris ut non solum a peccatis gentibus
sed uideretur deum esse ad ipso qui
expiandos se dicunt incredibile pu-
tetur et fortunam enim et artem
hanc fidem solum nec credunt
deum quassse Nam eo tempore quo
seminatur corpus et anima generatur
ex anima de adam postquam sublatam
legimus non tam animam naturam ex
anima sed si costa secundum habuit ani-
mam iam non est nata sed detra-
cta in partem sed nec hoc sci-
perit est Propheeta enim Zachari-
as in terra que plasmas inguit
aias hominum in eas vel in eis nec
paysas ab his diffinens ait
sic dicit dominus deus qui fecit te
et finxit te in utero quod in uero
fingitur iam formato corpori tunc
Nam enim omnia membra implet
corpus figurata dicit in corpore
ut sicut aqua cum sit sine effi-
que missa in in eis in eis
figurata uidetur Ita et anima
tunc sit nata in corpore et sicut
quod forma in corpore singula
membra uniuscuiusque quod quod maius
se manifestus tradidit dicens
Siquis possiderit mulierem in uero
habentem et adhaerentem si forma
tunc sit det anima pro anima sit aut
informata sit mulierem pena pe-
cunaria ut uideretur non inesse
anima ante formatam Itaque si iam
formato corpori datur non in corpore
corpus nascitur quod semine deumata
vel deumata Nam si cum seie
et anima inire aut cotidie peunt
cum in semine semine quoddam
non possit formatam naturam sed
si solum respiciamus uidebimus quid
seculi debeamus contemplantur fa-
cture adeo Tu adam enim exen-
pium datum est ut ex eo intelligat
quia iam formatum corpus accipit
anima Nam potuit ac anima limo-
re administrare et sic formare

corpus sed ratione informaba-
tur anima enim oportebat dominum
corporis et sic habitatores
induti anima terre quia sicut
est in paco habitare non ut id
in sanguine ferretur Eum ergo
corporis liminibus compacta non
fuerunt ubi erat anima quod ferretur
uagatur quod in mutatur cum uero
d' gradat sic datur eam ut
animet corpus non ut oia oia
uagetur et ex quo datur datur
quod alius putant ex mare
aut ex semina si ex seia non co-
rexit quia alius in se est po-
tuit enim ex uero in costa da-
tum et anima quod in semine
bus informari datur unde
forte uideatur datur ex semina mare
ut saluatores quod semine sine
limplexu carnis de spumante
nato ex semina quod si arbitrat
plus datur semine Auctoritate
aut uero inmutant in semina
Nam enim tam corpus quod anima
de origine ex uero datur
quod sicut se ut id quod potuit est
ex in semine datur et anima quod uo-
minus ex maledictum corpus ad
manifestum sit ordinem exempli
adeo tradit inmutari non posse
Nam in semine quod sunt uer-
et mulierem et in anima et in car-
ne sed quid maior est uer-
quia et eo est semina sicut datur
apud caput mulierem est uer-
anima enim maiorem fecit uerum
non substantia Nam et in uero
corpore maiora membra sunt
et inuota non nata sed ordinata
xxv De Ioseph interprete ex
egypto et apud regem

In anse ipsum mandasse
Ioseph filium israhel in ad-
peluore quia enim uerum
potuit non inuoluntate locutus
esse credendum est cum enim
in dei creatoris deuote pensator
sciens aut ab egiptis se reli-
causa administrationis que in
maius egiptum quibant

Post exund. s. errorum venit
auferri certis naturarum ut
q. mortuos magis ut deos ve
nerari quia pulcos nec ei defer
tur debitus honor creator. hic
go ostendit se liberos fuisse a
vana superstitione egipciarum qu
ne ad dei mirram p. fieret omnes
s. trasserat mandavit qd. quid
et aplos inuenit seniores pau
lus em. et Barnabas ad p. con
fidi se uelle vidissent factes
exosum hoc. Ideo uidetur re
similia sua dicentes. Quid
factis et nos hores simus uos
p. nos et sic compescebat turbas
xxviii. De populo et
de caritute sequitur

Cupidus scilicet Ezerus
faciendo utrum illatus
exemplo magistri acce
pta facilitate postendi quodcuq;
voluisset auarus ad bonu
dupletur spem sibi inesse et
quod in nigro erat postulat
nisi hoc dei helias ait. Pure
petisti audiat enim compend
discipulu non esse sup nigro
helias tam sciens etiam non am
bulare prius qm qd postulas
se videri tibi si videris me as
sumate erit tibi sic tempus
hoc pondandus est subindi
quatus aut ad dicens Pure
petisti subreant si videris me
tibi assum erit tibi sic. Ne
q negasse illi vultus fuerat
ostendit sit illi futo sicut dicit
erat no sicut vpe postulauit
multa enim subintelligi vult
pura ut collectus ppe ex
vobis no sit rom religionis
adipis. Nam utiq dura re
no eam merito debeat admitti
sed quia cupidus boni se po
stulat deus qui pat q vniuersiq
dandi sit boni piaz illu no
passus est meritis suis. Vnde
itaq si helie melius admittet
si helizus dupliu boni vult

*Sanctus datus p[ro]p[ri]is p[ro]phetis uideri
dya*
metur aq[ui]pe **D**icitur namq[ue] est
a p[ar]te gold per **Z**acharias aliq[ui] me-
riti futurus esset **J**ohannes
veniet n[un]c in sp[iritu] et v[ir]tute
helie **P**axem go **J**ohannes
helie ostendit & d[icitu]r sic
mo maior m[un]d[us] natos m[un]d[us]
p[ro]pheta **J**ohanne **B**apt[ist]a s[ic] d[icitu]r
et om[n]i maior est q[uam] est equa-
les habet maiores n[on] habet
helias go pax illi est nullo otio
minor quod **E**zechie maior
illo est ad **J**ohannes op nemo
maior est pax helie sit **R**az
veniens ad m[un]d[us] aquar[um] n[on]
accepit honore[m] ab eis ut po-
tuisset t[em]p[or]e m[un]d[us] nom[en] ass[er]-
denm helie ut per hoc d[icitu]r
petro corrupta videtur d[icitu]r
n[on] m[un]d[us] no[n] helie est audit[us]
ne id q[uod] d[icitu]r p[er]veniat accepit
se putat q[uod] n[on] sufficit p[ro]p[ri]e
p[ro]p[ri]e m[un]d[us] d[icitu]r d[icitu]r p[ro]p[ri]e
concessa helie **B**apt[ist]a sequit[ur]
Verum **D**e sancta imare sa-
nctis q[uod] n[on] samuel sed
Dya **B**apt[ist]a s[ic] d[icitu]r sequitur

Indignum facinus est vno
 si scdm vba ista hosto
 ris comenduntur appt
 quod em fieri poterat
 vt aete magna amitteret
 vix et naturae status et vite
 opibus iustus ac si no traditus
 est consensit vtriusq; qd de viro
 iusto crede adipsu est si em
 mortuus adductus est nullu sup
 fragm habet iusticia si aut
 volutarius amiserit meum spuale
 qd postus in carne quesnat qd
 valde absurdum est quia quic
 qd iustus recedit pmanet iustu
 Porro aut hoc prestigiu factu
 ne quo vt plurimode fallat et
 bonos in pte habe q singt qd
 apud m res aut tpe facta
 nas significat se in angelu luc
 et em errore facit in quo et
 tpe gloriare in habitu viri iusti
 et nore se subornant vt in thil

generabat Et quo etiam cor
rumpit et mortalia quidam
et de etno debeat etiam exire
et qd visibile est et sentitur
et tangit qua audacia roga
etiam sine etm et qd pibus
com mstra Ita ut ipa tpa ali
qd no suant offia sua quod
appellat etiam etiam em no
corrupta no muta sequitur
Et dux omni die transiit et
q vitat ddo mstramur
Ita die a nativitate
Odro pceptum est dndi q
mtra nrm et tula dnt
septem ipe rursu pms
mvenit qd p9 sabom Et
iaz no oculis habet si pms
ama em palus fuit per
xpm in pmo die eat predesti
nata qui dicitur ideo de quia
in eo resurrexit dms qui est
p9 sabom Propterea salute
hinc figura in transiione dnt
est ut qd renouato in transi
one lege dmostrat Et qd per
fidem saluti habeat homines
que pmo die rine dnt firma
ta est figura hinc rei in dnt
tione pmo die data est que
edat est figura fidei ab age
Integra ad causa est quia si
quid pnt fidei pmo die signa
re figurat fuit filius fidei p
mo die constabilitate sequit
mme vitas iusticia est
O qui qd qstet qd est in
pnt est dicitur em
loquitur Doctores aut vmdita
tes sua delicta iustificati no put
unde qd hinc digne iustis dnt
qui pntianis pnti pnt re
munt pbi utiq postulat iustia
dei implorant Sicut em dnt
in lege qstet pnt tua ut iust
fieriis dnt est aut in pnt
dio pntis qstet nisi no coa
cti fateri sed voluntarii dnt
em ego amens deum sine pnt
est et in cognatoe admiste
antur delicta et alioquoque

peccemus in viti Potest em et de
deo dnt vel sentiri qui caritatem
m9 dr ut accedens ad fides iust
fiet sequitur qd mfra
De dyalo in fiente et qua
lingua in ewa loquente
O vanto ad hystoriaz pmet
serpens nat dntus est
quia sapientior est ceteris
bestis quas fecit dms
dnt sup tiaz Delinq et fiam
deus in serpentes dedit Nam
quid miru si dyalus sapientior
erat bestis De quo dnt apus
m9 ceti An ignorato alituz
sathane vnt addo aut natua
spens fuit ut dnt illi sup
pectus et ventres rebes et
eam edere omnibus diebz vi
te tute Her longe sunt a qd dnt
sathane quia nec corpore est
neq mortalis Et corpore per
hoc data fma spualit reedr
in sathane quia rex tenet No
em ab homine data fma est ut
innocentes forte pmet per er
roris aut per malivolentiaz
f a deo qui fuit utiq no pnt
fma em no illud teneat qui re
us est Ama em am fit mmp
bilis sathanas dolu corpali
egit corpalis vide data fma
ut illud spualit teneat cuiq fiam
elicuit dari fma har pntus
da faciatissis teloz sedibus mpt
derissim9 sathanas in tiaz vo
luta gemelo sp et si pnt appi
nat videbit sathana data mpt
obfusse serpenti sed in eo in
quo factus est iustus est pmane
ama em minister factus est sa
thane ab ore pntigand cui
ora dnt subiecit Idgo deus
in ea subiecit qua homi omnia
subiecit repressit elato pnt
quia repat minister esse supbie
debat em homo factus fuit ser
pente per que accepto consilio
legem dataz qtempit tanz autz

serpentes prudentes sunt qd fir-
mat in eis dno dno estote aspi-
ri ut serpentes. Tunc qd reatit
vere serpentes locutus esse ad em
illud nate est ut distermat an
potest potuit esse tam prudens
et astutus ut dolo falleret eam
si em ceteris bestis prudentior
erat no tam hominibus ampe
no nullu aial rationale sit nisi ho-
mo. Itaq serpentes subtilitate
istam composuisse impossibile est
Quanto em prudens dicitur sed
no ultra nam suaz nec em de-
libat aut cogitat aut consiliu
capit. Ad id dyalu esse qui per
serpentes mltam turbem di-
bit no est. Admiseris em se
serpenti egit per illu qd per
organu ut nec mlti o aulli dy-
aboli intelliget dolo faciens pru-
dentes esse serpentes. Sed forte
dicat et qua putas lingua ser-
pens locutus est ad mltam ser-
pentis em ore si em hodie no
desinit qui latratu canu intelli-
gant et lupos ululand et canu-
tum elephanti et canu gallos
Quare no magis audis adinu-
mla fare potuit et intellige sibi
in serpenti ad mltos facinus
axiu voces disterne. Itaq et co-
stat em lingua ut auq idpue
intrauit nec alii fallere mulierez
Ac per hoc serpente ore locutus
est per serpentem. Tunc sequi
et corruptores mox licet diu-
tes qtempnendi diuites diu-
licet pauper honorandi.

Quomodo go psona aax-
pro no est dno deu lo-
ge absit a fidelu mentibz
Ac per impetay affio-
nam scripta ne pauperem qtem-
nendu doceat et diuites hono-
randu ostendit amboz opifac-
esse deum no vtiq in pauprate
et diuites sed in id qd sunt si
am facultatibus ab mltis digne

pant no carne nec substantia
nec em quia occasionis pve-
tus quosq facit in mdo aut
pferos in diuites aut infantes
in pauprate. Ad id deservendi
sunt quos no deus humiliavit
aut supprendi quibus veritas
no dedit testimo contempnendi
plane sunt sed corruptores mo-
x et sacrilegi in lege di ho-
noradi no diligentes deu et
discipline cultores. Hy em au-
tores diuites apud deum ha-
bent qui bene qd facit su-
et quanto in mdo contempnentes
sunt tanto magis hono rifico-
res in celo. Nam qui beneficia
tpis habent in ampliandis
facultatibus se recognoscunt et
dei intelligant voluntatez qd
tam suaz omnibus dedit et so-
lem suu ructu oriri iubet et
pluvias mdyrems effundat
Tunc qui talis em tps aut for-
tute occasione aut diligencia
quibus dam abnegat que de
omnibus dedit ipi mstrant
eis ut ppautes dei volu-
no solum in mdo sed et mo-
lo diuites sunt ne palu tps diu-
cie extendant etnas. Tunc qd
quos pauprates causa deservat
do putant si futs dei iudiciu
qtempnent illis so diuites erunt
ubi diuites penit egebunt pe-
nitentes pauperes sequuntur
et in. **Et impio vna et mor-**
te peccatae hono vanda

Quoniam qm dat om-
nibus no solum aia
hac luce carere. Tunc
et nec vni momenti
tps vita sui qui conditioe sui
meores sui meores nite tota
auctoritate imputant creatu
sed potius eos impio loqui
qui aq dei facit agunt
qui ad sub dei lege agerent
penitentes in vobis erant peyo-
res tunc em sunt ceteris impio

Scienter enim deum et contemp-
nentes eum obtemperant suis
et quia de his dicitur est pro-
bat aperte dicitur quod autem
quod quicunque lex loquitur
quod in lege sunt loquitur. Genti-
les autem non habent in uno vi-
uor. Nulli dubium est bona ora
a deo esse mala aut que dicit
nobis mala sunt dum vindi-
catur de nobis de nobis. Pena
enim quia iuste misera patienti-
um mala videtur. Nam et per
ipsam ad peccatores loquitur deus
dicitur faciam vobis mala et pe-
nis vos agam. Quia autem et
mors sic a deo est quia leges
dedit quia peccatis se iustas
permittit contemptoribus vero
morte sed illas que sic dicitur
Quia enim que vniuersumque
ad iudicat quod meretur ab ipso
est sine absoluto ad vitam sine
reatus ad mortem. Quod ergo
inventor mortis est sed iudex
qui mortis est auctor. Patet
est quod ergo deus potest facere
mortem qui nescit peccare. Quod
in retribuit ab ipso dicitur est
esse mors in non ex ipso sit. Sed
et hoc qui peccauit eadem
vita et paupertas et diuitie
sunt a deo. Quod dicitur autem habet
tes timores dei luxuriam sunt
vitiis peccatis fugiunt ab ege-
no vel paupere. Scilicet non de-
tunt huius clementiam faciunt
bonos. Preceptum est enim in ysaie
his paupertatem et ignobilita-
tem auferet disciplina. Et hoc
autem qui timores dei non habet
peccatis vinctus et egenus de-
ficientes sic peccatum est inopia
erunt non solum negligenter
et in praua via se. In eo et co-
temptores date leges. Hoc
modo facit deus pauperes et
diuites quia dum offensus le-
gis parit egestatem. Adde hoc
dicitur auctore legis et ad alii
qui timore disciplina legis

custodiant adeo auctores legis
diuites sunt. Nonne sciunt da-
uid diuinas esse tradidit in offi-
co ordinis regalis. Ad hoc salu-
in eadem ad tradidit positam
honorificat ne deo iniuriarum facere
videtur. Quia his exemplis
honores decernit dei enim ymagi-
nez habet rex sunt et episcopi
quidam ergo in eadem traditione
est honorandus est si non propter
se sed propter ordinem. Similiter magis
probatur sublimioribus subditi
estote. Non est peccatum nisi a deo
enim sunt adeo ordinata sunt. Hinc
est unde gentiles in potestate tam
positum honorificum. Licet ipse
indignus sit qui dei eadem tenet
gratias agit deo. Peccatum enim exigit
quia meretur honores. Nam idem
propheta futurum facinus compunxit
reuelatum est et quod ad honorem
alios per am assistentibus solus
filius dei videtur in tammodum ignis
non vtiq. merito suo qui in ydolo
se adorari uoluit. Si merito ordinis
regalis. Contra quod sequitur et
in deum de mortuorum pugna
contra auctorem capitulo 9.
Cui sensu prophetia loquitur
quod positum est. Non enim
de hoc morte que quibus
vitiis omnibus est dicitur
sed de illa que appellatur sicca
hec enim peccatores suscipit illas
autem qui in pugna mortui sunt
non peccati acorum redditum est sed
obsequit illis ne peccatores diuina ad-
iuti inualeant hostibus. Nec
enim causa acorum infernali sunt
sed dei auxilio minime inhi et
dum potest facere nequiores o-
dent. Nam pauci faciunt tot mil-
tos. Unde et separati notant. Nul-
la ergo iniustitia in dei voluntate
est. In potestate enim hoc si adiuuare
vult tot si affuerit incore sit
si voluit inferis. Nec enim in tali
bus debitor est ut teneat. Vnde
enim hinc est quod inhumane gestat

scilicet vestimenta sua interfectos non
sine causa dicitur autem quod postea
vult duo nomina per se et
sic missa in iacob cadere in
israel. *capitulum sequitur*

Unde per duo nomina posuit
ut ex hominibus eorum multa
possint intelligi. Nam utique
qui ipse cognominatus est
princeps iacob dicitur. Colluctatus
enim cum salvatore intellexit deum
esse quem ipse nesciebat. et qui
appellatus est homo videtur deum
dignetur quod quod iacob mutatur
hoc loco et in hac causa carna-
les significat. Quod nomen que nate
a palamibus imponitur. et hoc
videtur per mala opera non israelite
dicti sunt quia natus et latus sig-
nificat in samario studio et impe-
rio reboam. et regis. Tunc autem
pene qui in ierusalem in templo
domini hostias offerebant per sacer-
dotes dei ipse appellatus est. Sama-
ria quod per imperatorem suum tradita
est captivitas et morti. Item autem
relinquata est per quod habuit reges
diligentes deum. Sic ubi autem et
ipsum regem imperatorem senta est.
Samarie finis illarum comprehendit.
Data in samaria. Ad quod dicitur
est. Anque deus mortis in iacob
et in ipso samaria qui carnaliter
gubatur est sicut supra diximus
et venit in ipso et est in ipso
in regem quia ydolatriam senta est
mutata samaria. ut nullum modo
abducat in captivitatem a nabors.
donator sicut et samaria a sal-
manazar rege assyriorum. Hec est
aperta senta. Data magis et movent
bonos ad desinere esse iusti-
tiam enim mors in iacob per quod
ostensum est prout in ipso non potest
mittens samaria. Sed ad causa
missa est in samaria inventa
est et in regem missa illuc venit
et in eum locum quo eadem res
erat quia vincta carum se-

quetur non desines personarum
vult duo nomina laudet enim
on est per intelligendum
ut possint vbi opus
est enim quod licet multum
et reamare dicitur laudet

Dicatur enim apponentes
se inducere opificem sicut omne
vobis bene imponitur laudet arti-
ficiem. Immo et legatur in populo
mundo. Nihilque consuebitur tibi pul-
vis aut amittat vitatez. Nam
in omni quo mensura sua senta
non voluntas huc utique nulla
est sed opa indicant auctorez
et autem possunt vbi ac accipere
namque habet et significatio huius
fige sentam dicitur ipse dicitur
et huc dicitur quia tra sunt quod
opa creatura in laudet condito-
ris sui prout reboam. *capitulum sequitur*

Unde gentilitate et ipso
ramaz significant dicitur
ipso in gentili populo
esse quia in apostata
vult intelligi per id quod subiet
dicens melior est canis vivus
leone mortuo quia sicut leo canis
feris fortior est ita et christianitas
omnibus seculis. Siquis ergo ab ipso
hac desinit amittit salutem
ita ut detior gentile sit. Ut
enim fieri ut credat gentilis
et acquirat salutem quam perdit
apostata ac si non credat. Detior
est apostata quia detius est
amisse salutem quam non habuisse
se. Tamen autem gentiles significant
salvator ostendit dicitur. Ad dicitur
accipe panem et mitte eum in os
regis. *capitulum sequitur*

Quoniam sicut regem dicitur
apostata autem adeo non potest
hunc gaudium de se per
merito et obprobrium
ipso quia regem ipse illam
superiorem regem. Tunc debere

dicat quaz apelis matres nra
appellat quia sine gemitu et
doloribus multo potius filios
quaz her que cum lacrimis ge
nerat carnalis uideos. **I**tem
illa aut p prianos spualis per
fidem spualis quaz ideo dicitur
in dicit quia ipa est uita q
differunt ad am p mius et sen
tus est mores. **A**um qo regnan
tur hores reuirtur ad eam q
differuerat uita. **H**er uita q
est quia ipa dicit **E**go sum
uita est et dno pater uita
quia ait dno dicit h pater
uita ita dedit filio uitam
sine dubio et spualis pater ui
ta est dicens dno quia de
mes mgt accipiet. **D**e uita
itaq qui accipit uita est.
Eres qo sunt bona uita. **H**er
est uita per nra uita fidem
regnan. **I**pa est mater
nostra pater et m. **B**enefi le
gunt quia ipa est uita m
omni uiuor. **A**ul sup qui ui
uit mgt qui credunt sequi
Ultu dno significat uita
Ipus iad et dno creature
Ideo et agnibus
dam spualis pater
quia dei spualis esse
legitur in ualida et
nam asserit est. **N**o pater
m pater hoc no pater et ro
as mgt sed et dno ipa mgt
ma pstantur ad mgt ista
astutenda. **N**am hie dicit
frequent alind mgt signi
ficatum in lege. **I**tem dicit
mgt aut dno deus. **N**on
pmanebit spualis mgt in ho
mibus istis quia sunt caro
et mgt subiectis. **S**ed de eam
mgt omnia ab homile. **R**og
ad pater. **H**er utiq dicit pro
pater quia dicitur fuit erat
sup eam. **A**um dno spualis pater
et mgt. **N**omme de dno
locutus est. **N**am pater noster
die spualis dicit pater et pater

Sic em scriptum est et mortua est
omnis caro in aqua in qua erat
spualis uita et in ezechiele pater
sic dicitur est dum dicitur fuit
herm pmanebit dicens. **H**er dicit
dno spualis ista attendam super
nos altem et dabo in uobis spm
meu et uiuetis. **A**um pater
spualis locutus est et no de anima
anima qm celestia spualis pater sed
differunt ab mgt et deus spualis
est sed longe alit. **S**ic utiq pater
dei est no tam deus est mgt pater
qui de ipa est mgt significat. **H**er
est ut situs dicit. **N**am et hores
filio dei uocant et xpus dicitur
filius dei. **S**ed inuicem est quia
hic uerus est illi adoptiu pater
et mgt spm dei dicitur est spm
em situs de deo est spualis et
aliqui uos spualis dei esse dicit
sed creature sunt cum sup aquas
spualis creatura esse tradit
et que sup se h abeat potestatem
creatur aliter quia creatura
a creatura dei differat creatura
Aum em pater sedem dei acced
reiora sunt mgt. **U**nde
dicit **A**ngelus angelus mgt re
tea. **E**go em sum inquit ex se
ptem angelis pater qui astant
et qstant ante maiestatem dei
Iux deus appuit in iux et uerbo
Quo excessus est dignus
ergo fuit ut mgt alit ap
pater loco qui pmanebit
est celo et quia ignis
p superiora appetit fuit sum cre
do ad celum in eo debuit celo
dno apparere qui de humo ad
superiora confendit. **I**n rubo po
ta fuit ut appareret delictoru
quia em pater causa leger tade
stendit dare spm aut signi
ficant in pater quia sustinuit in
quit ut fuit xpm asserit aut
spualis et ex no fuit statim
iudicare uenerat. **S** pater ostendere

ideo ignis rubi non combussit
data lex non fecit reos de peccato
propter. Nam quia et pota non sunt
de natura sed ex accidenti. Rubi
i. poma non sunt radices poma
armatae. Nonne propter istud est ut
ita domini appareat moysi et
h. De abraham et vixit et
victoria eius et sampson

Multum mirum est inter
tam abraham et vixit
poma quid latine natus
est. Vixit vero poma
erat in filius metru. Deinde
abraham quod scilicet optie. Vixit
autem poma latronum. Abra
ham vixit in temptatione
poma. In vixit enim natus in
te testimonium. Abraham itaque poma
poma est ut filius poma offerret
deo ut ostendat bonibus quod
deo credit abraham qui nec
filium suum iubente eo substituit
videre. Quia enim cum poma
natura potuit facere de fili
et aurea non sunt amicum am
bigunt quod contra modum ratione
posset eum resistere a mortuo.
hoc facto humilatus est iusticia
abraham. Ostendit enim de qua
non poma poma poposterat
sed ut poma poma abraham
hoc facto auctor fieri. Diligentes
autem se aliquid pati vult ut in
spe illorum poma videret. Nam
vixit homo famozus stultus
denotat minus deo poma dno
poma miri redempti a rede poma
reir ante poma domus mee hoc
offeram deo. Poma coactus novit
autem poma intellexit quod debet
vixit facere. Poma enim si tam
illi aut armis careat ut poma
vixit quod deus offerri poma aut
si filius alienus aut si vixit ut
in dolore alieno sentiens reddat
vixit. Poma impide menti

qui in aliena poma deuotus
in illud ipm vixit dno retro
poma est et vixit adeo in poma
fuit vixit ut nec poma poma
se deuotus cognosceret ut ex
vixit eius qui ab ipso reperat
per ipm emendaretur. Intelli
gere enim debuit deum non tali
sacrificio delatari et rogare pro
stulticia sua et aliud offerre quod
contra legem non esset. Si fideles
poma poma poma ad poma
idem stulticia non solum minime
poma sed obesse. In causa vixit
poma poma poma martatus est
vixit et deus a tali sacrificio dno
poma si enim hoc poma
aliud offerre poma illud noluisse
iubetur. Poma poma ut indigne
non debemus illud offerre. Filia aut
eius lucia fecit quia vixit
in malis poma mortua pena caruit
inferni quod dno poma vixit adi
poma nequius. Et autem vixit
poma vixit vixit poma
vixit enim legimus poma illos
fuisse deo ut daret eis defen
tem aut inquit ipm vixit deus
misit aut locutus est sed quia
aloposili deos poma laudant quia
poma subretos illos facient filios ipse
vixitantes deum abraham. Poma
vixit poma natus cui deus vixit
vixit in aloposilos si non poma
vixit poma et poma poma
aut inquit quia poma domum
valuit in sampson metruante
dignus dicitur. Nam hoc factum
intelligat ad aloposiles poma
h. De applicato gentium ad vixit
vixit vixit et nouo testamento
vixit in poma poma
Domus mea domus deo
mo vixit omnia gen
tibus sed forte dicit
iudei domus dei i. synagoga
omnibus patet nec reuincitur
ita tam ut fuit poma
apparent ad legem lex eorum
est ut qui missi sunt more

Abrahe tunc ad. Nihil go nouum
hoc exemplo ppa potest vide-
ri quia ex quadam gente qd
veniens no est ppheta ad
ingere se legi ad ex odio in-
dignum. Licit nouum a ppa
dum potit existimari vno si
suppente si semp admissi sunt
gentiles plure des abrahe nec
aliqui ppheta inuenit et vin-
est quia subuenientes se legi nu-
quaz no suppeti pbant di iur-
hec ita sunt suppete videtur
amonuisse ppa qd semel tra-
ditu custodiri est semp et ali-
quis tam ebes potit inueni qui
dicat tm ppa rem suppetam
et marte locutu nescio tm to-
tum sit vel audire vel no pro-
hibere Nam qd iudayus totu
q plus p ppa que m dm
delinquebat ab ydolis suppugia
requientes a ppheta sepe torre-
pti pnie iter inqredi nolent ut
reuerterent ad deum ad ex ppa.
tm illor domi suaz deus
pnm se sonibus puenibus ado-
rand significauit ut abdicare
iudayos in locu illor pos-
tuz se ostenderet Nam si po-
admissi sunt gentes ad legem
pnt supradatu est quo hoc
ppa dicebat futs nisi aliud
significat quaz pceptu erat
prius. Nid em posset dicere
de re quo cotidie flectat quia
futura erat Unde manifestum
est istud ad necem pphete in-
doy quibus ostendit ppa q
aly hys amone vocandi effa
ad recepturum domi pte di
qd pmissu ficut iuday 42.
ind p aut pmissum pphas
ppa docet dicens venient ex
pion qui erripet et dicitur
impetatez ab iacob et hoc id
ante testametu Tgitur hoc
testametu aboliao est ppa
hoc est testametu nouum
qd pmissum est per ierem

dicentez Ecce veniet dies dicit
dus et qumado domni ysaac
et domni iuda testametu nouum
no fm testametu qd deposui
pribus illor m die qua appae-
di manu illor ut eduxem eos
de tra egypti quia ipi no pma
gerunt m testamento meo et
ego neglexi eos dicit domni
hec est pua uicatio illor qudo
simulacris vituli fecerut tunc
testametu eius torruerunt
vul et thabule m quibus data
erat lee sub monte q pte st
pzo p qd graua pcepta mem-
erut accipere qd quia teneb
et m pphete dno est promissu
per pphas mutare se legem ut
ad testametu daret qd differet
ab eo qd dederat pphas et no
solu qd graue erat mutaret
sed et illa que m figura data
erant i pabbm et tunc pph
ut quia dm ppheti erat per
ora reuerai supplices deo pph
agerent Et quia m pua uici-
tione patia durantes animos
ab ydolis ante noluerut gentes
tm repdms qm fidem puaue
aut testamento fuit qd futurum
dix erat contestatur ut dupli-
modo grauat amarent pphi
iudei Et ad tempus em qumati
sunt pceptis et m fides tog
as penas exoluant quia neq
m botet neq m nouo testamento
fideles ingenti sunt. Nolum go
testametu dare se dicit ut rep-
saret velus qd datum eat pri-
bus At per hoc qm m hoc te-
stamento fuit deo neq pabbm
neq neontemas neq tunc pph
neq custodi neq estatu difare
nes sed tm dei habet amonez in
fide quia no ex lege mstrificatur
sed ex fide dicente abrahe ppa
quia iustus ex fide mea uiuet
ut no xpi iam mltis utat pph
ad deum promendu sed pph
papa verum de hoc sensu

De fide et iusticiae p[ro]p[ri]etate

eadem dicente. Aut enim si fi-
 lius n[ost]r[us] filius ip[s]ius tamq[ua]m a-
 ne marie reliquie eor[um] salve-
 rent. Summ[us] enim osu[m]as et bre-
 uians migraret quia vbi bre-
 uiatu[m] faciet deus in vniuerso or-
 be reliquie qui in fide p[ro]missio-
 p[ro]p[ri]etate ceteris dependentibus
 breuiat[ur] vbi legio vbi ostendit
 hoc est nouu[m] testamentu[m] q[uo]d pro-
 misit q[uo]d no[n] aliud testamentu[m] fuit
 nisi similitudo et hoc sanguine
 testimonio firmaret sicut et testa-
 mentu[m] vetus ut nolui[m]us. Vnde
 sed in vet[er]i m[u]ltu[m] in nouo autem
 pauca sunt p[ro]p[ri]etate sicut p[ro]misit
 et quia abraham p[ro]p[ri]etate m[u]ltu[m]
 gentiu[m] fuit dicit eodem modo
 filii iustificarentur sicut p[ro]p[ri]etate
 et iustificatus et p[er] v[er]it[ate]m et p[ro]p[ri]etate.
 Sive que p[er] fide[m] tepaur abra-
 ha suscipientes fide[m] per qua[m]
 iustificatus est abraham filius et
 sent abrahe sicut dicitur est ad-
 mino q[uo]d q[uo]d m[u]ltu[m] nec
 mandatu[m] est ut sine cura p[ro]p[ri]etate
 ti et iusticiae et reliq[ue] qui
 modi m[u]ltu[m] iustificet h[oc]e[re]
 nec enim per h[oc]e[re] placuit deo
 Eius ut t[er]re[re]t. Neq[ue] v[er]o
 h[oc]e[re] p[ro]p[ri]etate in diluuiis p[ro]p[ri]etate
 m[u]ltu[m] est iustus. Neq[ue] ip[s]e
 abraham post q[uo]d iusticiae est
 iustificatus est. Presertim enim iusticia
 abraham et reputatu[m] est ei ad
 iusticiae et tunc iusticiae est
 ut p[ro]p[ri]etate esset in eo quia credi-
 dit ad p[ro]p[ri]etate esset filiu[m] p[er]
 habitu[m] v[er]o q[uo]d iusticiae come-
 dat abraham s[ed] fides v[er]o
 q[uo]d credentibus p[ro]p[ri]etate fides ad
 iusticiae ut filii sunt abrahe
 in fide no[n] in iusticiae quia
 hoc no[n] est opus in iusticiae.
 No[n] enim credit q[uo]d credit abraham
 Iudei q[uo]d missi sunt iudei ut
 fides abrahe p[ro]p[ri]etate habent no[n]
 sue fides sed ut filii eius p[ro]p[ri]etate

carnes parent si aut credant
 eund[em] p[ro]p[ri]etate et in iusticiae
 Quid enim prodest d[i]c[i] filiu[m] potest
 cum qui iusticiae sit nisi quia
 magis obest. Dedicare est enim
 p[ro]p[ri]etate filiu[m] esse sine honore.
 Nam iusticiae iusticiae carnis nullu[m]
 meriti est ut p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate dicit
 deus. Per p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate in
 om[n]i iusticiae p[ro]p[ri]etate si no[n] fuit
 erit iusticiae corde. Tale autem
 no[n] indignu[m] qui iusticiae corde
 p[ro]p[ri]etate fuit carne quia nemo
 sine corde iusticiae placuit
 deo. Quidam q[uo]d iusticiae sunt
 carne genus signant abrahe
 iusticiae carne. Nam iusticiae p[ro]p[ri]etate
 carne corde genus signant
 dei p[ro]p[ri]etate fide[m] quia iusticiae
 om[n]i iusticiae errore deu[m] p[ro]p[ri]etate
 p[ro]p[ri]etate. Quid q[uo]d p[ro]p[ri]etate carne
 iusticiae q[uo]d si fides de p[ro]p[ri]etate in iusticiae
 deo admittit abrahe p[ro]p[ri]etate no[n]
 potest. Aut quid obest p[ro]p[ri]etate
 cum nemo nisi emulus fuit
 fides abrahe p[ro]p[ri]etate admittit
 eius p[ro]p[ri]etate iusticiae de carne
 iusticiae ad videant illa
 apud deu[m] meritu[m] no[n] habere
 q[uo]d iusticiae. Meliores sunt
 gentiles iudeis quia isti fide[m]
 habent iudei iusticiae et quos
 putas magis agnoscat filios abra-
 ham qui iusticiae carne similes
 illi sunt aut in fide sed abrahe
 fides testimonio p[ro]p[ri]etate. Ac per h[oc]
 no[n] in carne sed in fide p[ro]p[ri]etate
 deo q[uo]d iusticiae in filios suscipit
 quos videt esse iusticiae esse
 p[ro]p[ri]etate. Quid q[uo]d illos ut filios
 appellare quibus videt abhorre
 v[er]o placuit deo ut iusticiae
 est. Quid ergo filios h[oc]e[re] sed iusticiae
 deo potest iusticiae. In iudei
 an[im] eius videt p[ro]p[ri]etate
 fide[m] per qua[m] p[ro]p[ri]etate est
 nec miru[m] si iudei dependentes
 dependantur iusticiae suscipit
 res nouu[m] testamentu[m] cum iusticiae
 illos nec in vet[er]i fuisse fideles

Semp̄ em̄ cō deum rebelles et
 totumētiōi fuerunt. Unde talia
 p̄cepta accepit per que requi-
 tes 2020 que inflexibiles erant
 p̄mētiur. Cūquāz em̄ de deo
 sp̄are bona voluit cūq̄ tanta
 beneficia et v̄tutes tam miradas
 agnouerūt. Hinc est vnde inter
 cetā dicit Ezechiel p̄p̄d leuani
 manu meā m̄ eā in deserto
 et dissipentur inter gentes et
 diffeminentur in regionibus 20
 q̄ iustificatōes meas nō fecerūt
 et p̄cepta mea repulerūt et in
 p̄uolatis et ego dedi illis p̄ce-
 pta nō bona et iustificatōes
 in quibus nō v̄uent in eis
 ostendit quā causa data sunt
 illis p̄cepta tanta et tāz affa-
 ctū quā migrati sōis tantis
 sententiis dūante iusticia p̄cepta
 p̄mōribus p̄mētiur. Tūc
 nō bona ea dicit cum iusta
 sunt quia nō illis adiusticia
 tōm p̄ficiēbant sed ad exētiū
 et pena licet digne illata paci-
 enti tū bona nō est. Post
 h̄c tū quia pius est deus nō
 uū testamētū se datur p̄mi-
 sit in quo abrematō facta le-
 gis iustificaret credentes sicut
 iustificatus est abraham et
 resstantibus neomenis et pas-
 ced et iustificatione et cetis p̄ce-
 ptis nō que nālis legis sūt
 i. homicidiū adulteriū et talia
 ita iustificarentur sicut et abra-
 ham. Tenonata em̄ p̄de abra-
 he voluit omnia cessare ut ta-
 le tempus esset quale fuerat
 q̄d credidit abraham de quibz
 lūc nālis v̄spiciat iudeos
 et ait noua dāti testimo-
 nia p̄dāz et eodōmē dāz
 dāntē. *Capitulum p̄mū*
Sed forte dicant iudei
 si ea que a moyse da-
 ta sunt cessare data
 sunt per abrematōem
 legis. Cūquāz tūc

data est a moyse et cessat ac-
 per hoc signū p̄is nri h̄abe-
 quā sūmū p̄is abrahāe p̄r q̄d
 testamētū quibz cessat nō d̄z
 tempore q̄m̄ suo p̄uata sūt
 tūc p̄is. i. autēq̄ nō uū testamētū
 dāret q̄d p̄missū erat. Et v̄ti
 aut p̄ra dēt p̄raute onera legē
 cessare iussa sunt. Tūc opus
 est tūc d̄z. Tūc aut tūc
 lex data est. i. sp̄ualis ut respu-
 rent carnalia et suspicentes
 eam signū em̄ dāp̄ent ut
 p̄is in v̄ti abrahāe signū h̄abu-
 erat ita et in nouo signū h̄a-
 beant saluatoris q̄m̄ nouū testamētū
 constitutor est. Quāadmodū em̄
 ex abrahāz t̄res d̄icti sūt
 sic et ex p̄p̄d xp̄iani d̄icti
 sūt. Tūc d̄icti sūt
 d̄icti nouū testamētū q̄d p̄mi-
 sit deus nō receperūt beneficiū
 et misericordias dei in v̄ritatē
 reducentes qui p̄m̄ sūm iam d̄o-
 mo nōre volens tēp̄i sūm p̄is
 p̄i nōre constituit illos d̄ignatus
 est. Tūc v̄ti audacia d̄icti
 iudei p̄is nōra nos legenti sed
 sua nō d̄icti. David p̄m̄
 h̄bi in gentibus et tūc d̄icti
 gentes tūc populo eius et ad
 tūc p̄m̄ d̄icti d̄icti d̄icti
 te p̄m̄ d̄icti in v̄ti nōre et
 autēq̄ cōp̄es de v̄ti p̄m̄
 ui te et p̄m̄ in v̄ti d̄icti
 te vel p̄m̄ te. Tūc d̄icti
 p̄as q̄ p̄m̄ d̄icti aut em̄ p̄o-
 bulus v̄ti in p̄as significat
 h̄ut in samaria aut in tūc aut
 in iuda aut in tūc d̄icti
 aut ap̄m̄ est quia alit illos p̄-
 significat quāz sūt iudei. Tūc
 go p̄m̄ est. Tūc d̄icti
 em̄ in omnibus p̄m̄ gentes p̄-
 cipes domi sui ostendit deus tūc
 Tūc d̄icti in p̄m̄ d̄icti quia
 nobis illud d̄icti p̄m̄ h̄ut
 em̄ testamētū nouū sūt p̄m̄
 q̄ p̄m̄ gentibus p̄m̄ quāz

videre quod non declaratur videtur
 cum omni in omnia sua non testa
 menti sit per dicitur iudicium tam
 raro est ut difficile videtur fidelis
 invenit. Et omne etiam non te
 stamenti gentium nominem. Quia
 dicitur erat in omnia per dicitur. Vocabo
 non plebem meam. plebem meam
 et non dilectam. dilectam. Repulsi
 go videtur vocat gentes ea inquit
 dicitur et gratia qua dignatus est vo
 care et Abrahami etiam in Abra
 ham non vocatus cognovit dicitur
 Itaque qui dignatus est Abraham
 ipse dignatus est et gentes. Quia
 go dicitur non est lex cum manife
 stum sit domus dei omni esse usque
 tunc. Respondeat itaque ista per dicitur
 temeritas quia gratia dei omnia co
 munitis est omnibus. Quia namque
 pudore negant christum non in le
 ge promissum cum inde aut omnia
 signa in eo que lex futura videtur
 quia et per Abraham et promissionem
 in gentes iustificavit in eum
 credentes et per omnia per dicitur
 et ex quo natus est in Bethelem
 et tribus Iuda sicut fuit promissum
 ex semine David. Et iuxta quod
 remanet per dicitur non testamentum
 quod deus promissum per dicitur et per
 omnia dicitur signa ostendit. Quia
 ciant se per dicitur per dicitur et
 omnia que per dicitur sunt passim. Et
 ad dicitur resurrexit quemadmodum
 scriptum est in per dicitur et si tempus
 promissionis requirant sicut in Da
 niel per dicitur ostendit est inveniet
 impletum tempus quo natus est et pas
 sus est christus quia tempus primi anni
 per dicitur. Per dicitur per dicitur per
 naturam et passionem domini et
 reatum rem quod scriptum est per
 Desponsam Imperio Romanum
 primam impletum sunt eodem modo
 lex qui sunt anni per dicitur et qui
 corporis per regna et per fuit
 per dicitur manifestum est
 Quia autem in Tertuliano compu

tum invenit in libro quem scripsit
 ad iudeos quod ne iudicium
 eius perficeret quia recte computat
 promissum. Et qui ambigat de
 hoc non cum tunc erat anni
 non super hunc annum inveniant
 Impudentes go est per dicitur per dicitur
 dicitur non adventum saluatoris
 non venit dicitur sub apostolis et
 aut tempus quo agebat dominus inter
 heredes se potat dicitur malicia
 non dicitur vitium ut cum omnia
 signa promissi christi videtur in sal
 vatore de tempore etiam ambi
 gere se dicitur ut per dicitur suam
 celaret. Post autem cum per dicitur pro
 missum non super dicitur in
 anni cepit que impudentia est
 negare remisse quod per dicitur signis
 et temporibus ad impletum futurum. Nam
 quod aliquid impletum est et ple
 num et non super habundat per dicitur
 corpus aliquis dicitur non est plenum
 Nam si super habundat ceauditur
 de dicitur. Ita et iudei tempus
 saluatoris potuit dicitur licet per
 fallacia non bene computat
 a Dario tempus usque ad annum
 christi ut ipse dicitur esse promissum
 suo est. Et fallimur et in mor
 tibus et ante et diebus per dicitur
 et ad liquidum non colligimus
 Ac autem si tunc tempora super
 non per dicitur dicitur promissum christi
 pretendi excusatio et non ipse
 esse christus dicitur qui de missi
 quod ad se mentitus ipse qui pro
 missum. Quia etiam tempus omne
 entium est et negatur de
 missi qui promissus est quod
 aliud quia mandatum arguitur
 qui promissum sed vacem esse qui
 promissum signa omnia dicitur que
 per dicitur sunt ut reperta in
 per dicitur. Iudei autem dicitur
 dari exuberant si cogitant per
 nec intelligunt non esse mentem
 cum quod non sit fallacia. Quia
 ad eamque et bene aspicit

in hunc est et non per quia ad 24
plures non est factus

Imaginem quorundam

Hic autem inquit horem
ad ymaginem et simili-
tudinem suam. Hoc qui
supra dicitur ex alia parte
homo intelligendum esse videtur
ex hac videtur in qua legi-
mus deus deum deum de
stendam et confundam in
viam eorum quia in in sup-
ra videtur. Ille est. Vnde enim
vox est per nunc loquentis
sed dicitur per quia et dicitur
hoc ratio est. Hic enim de re-
ando hore dicitur quia ad yma-
ginem et similitudinem suam
deus vult creari. Illud autem
quod dicitur deus descendam
et confundam in viam eorum
ad hoc pertinet non se intelligunt
hore. Vnde ad angelos potest
videtur locutus deus per imperatorem
ad eorum. Contra autem dicitur
quia factus erat per illos
vixit creator illos. Et per
hoc confundam inquit in vias
eorum. Nam cum dicitur faciamus
horem ad ymaginem et similitu-
dinem suam non per dicitur angelos
locutus quia non per dicitur yma-
esse ymago si et angelorum
sunt imperatores et domini
quia quod ymago non per dicitur
similis esse quia nec dignitas
nec creatura. Denique adient
et fecit deus inquit ad ymagi-
nem dei fecit enim per deum dicitur
et deus fecit non deus
aliter deus aut differt sed
idem deus. Nam enim unus
ad unum dicitur non aliam nam
significavit sed personam. Cum
enim deus unus sit tres tamen
personae sunt et ideo unus est
deus quia sine in filio sine
in spiritu dei unus subsistit
ita est quia non per quia non
per non hoc esse quod de ipso est
quod ipse est. Dei vero patris persona
est dicentis faciamus filium non

facientis horem ad ymaginem dei
sine patre sine ad suam nihil inter
est quia vixit yma ymago est
fecit quod filius per spiritum sanctum dicitur
enim pater per filium dicitur facere
ita et filius per spiritum sanctum ipse di-
cente quia ego in spiritu dei vixi
et anima. Vnde tamen ymago est
quia sine pater sine filius sine
spiritus sanctus unus est deus. Et per
hoc unus factus est homo ad
viam dei similitudinem. In eo autem
ymago dei est homo ut sicut
unus est deus in rebus ex quo oia
subsistunt spiritualia. Ita unus est
in rebus homo ex quo rebus habet
reus carnalis originem. In quibus
tamen videtur quia in dominacione yma-
go dei factus est quod quia dicitur
et dormietur per mare et vo-
latum celi et totius maris terra ad
non solum viro sed et mulieri ista
inatur subiecta quia constat dei
ymaginem non habere quod quid
duplex modo caret ratione. Per
hoc enim spiritus ad filium dicitur esse
affertur spiritualis horem ad yma-
ginem et similitudinem nostram sed
ad dominacionem releses quas ap-
tomeorat si ymaginem dei homo
in dominacione et mulieri. Datur
et et ipse dei ymago sit quod ab-
sum est. Vnde enim per deum muli-
ere dicitur quod ymago dei est quia
constat dicitur mixta subiecta et muli-
lar. autem rem habere. Nec docet
enim per nec testis esse neque fides
dicere neque iudicare quod magis
imperare sequitur. Vnde
ex De danieli vixit fuit
sacerdos an non caput. Et

Sunt quidam viri nos qui
per negotios secularibus
occupati per minus
studiosi et sacras scriptu-
ras errore perant perantes
danielis perant sacerdotem
fuisse et ex daaron habere origi-
nem et tamen per me constituit

Quartus

dñs deus nasci nō fieri sacerdo-
 tes nec aliam pter filios eius co-
 cessum est ut ponet in alii mte.
 sum ex quibus aliqui errantes
 negant quida samueles de ge-
 nere fuisse aaron. hoc est nō
 illū dicit natum sacerdotem et in
 thilom sacerdotem illū asseruit
 fuisse quibus pñe rñdendum
 est. Denique est negare qd am-
 elem natū fuisse sacerdotem et
 tñ asserit fuisse illū esse sac-
 erdotem quā dicit sacerdotem natū
 illū fuisse ex filijs aaron. hñ
 em ignorancia est illi stulticia
 tñ em didicerunt qm illū
 nō putant natū sacerdotem ex
 filijs aaron nō esse manifestū
 habebit nō illū fuisse sacerdo-
 tem ignari quia nō licuit aliam
 agere sacerdotiū n̄ ei qui esset
 ex semine aaron compitū em
 habuit manifestū est tñ quia
 chore nō esset ex filijs aa-
 ron et tñ noluisse sup altare
 ponere incensū hñatu fñe assup-
 tus est ad pñe fñis et ex vas
 rex dñm nō vñq esset ex semine
 aaron sed ex semine iuda et pre-
 sumpsisset agere sacerdotiū stñ
 ante altare passus lepra in po-
 te est et sic expiravit. Illi et
 qui dicunt samueles nō natū
 sacerdotem et thilom egisse
 laud asserunt sacerdotem fñis
 stultū est qd dicit et stulto sua-
 dere qd bonū est laboris est ma-
 ximi. Quanta em ebundie dñ
 ut sale appente sup tñam dicit
 quia nō est tñm em legant
 et nō vño loco legant hoc addo
 esse dñe decretū ut nemo aude-
 ret sacerdotiū agere pñ aaron
 et filios eius obstinata mente co-
 tendit sacerdotem fuisse samueles
 nō em intelligit quasi natū
 sacerdotem nō samuelem et sacerdo-
 tū egit pñsumptor dicit quia

hoc deus statuit ut nascerentur
 nō fieri sacerdotes et de samu-
 ele hoc sentire puto tutum nō
 esse. Quid em posset fieri ut dñ
 laudabilis et dei testimonia come-
 datus hoc ageret qd concessum
 fuerat tñq dñ pñsumptoris vñ
 dicta pro rezo habebat sumu-
 et et itez stñ. Nec em si iudi-
 cio parat ad hoc asserat quā
 mutabilis fuerat a quo si for-
 te hoc audisset temptat se pñ
 credidisset suendo deum multo
 pñam suam posse restituere. Pos-
 set em magis pñs dei apponit
 et nōmē id qd fecit credere
 dñemur et apñe adusa quā
 iudiciū suū deū posse mutare.
 Denique tñm Balaaam pñbi
 eius esset a dño ne iret ad Ba-
 lac et pñ ea vñ requisisset an-
 wer indignatus est dñs ex eo
 asine corripuit eum quia pro
 habentes angem videns asina
 reptum iter volebat implere.
 Balaaam vñ pñbente dño ne
 iret itez interrogans an ire
 illū velleret si de deo qd de ho-
 mie iudicavit qui p id qm
 mpsius est varius et mu-
 tabilis est. Sed Balaaam nullo
 diuino testimo comedit. Erat
 em arduus Samuel ante
 deo rarus et iudicioz em pñ
 ens fixam eius pñm quomodo
 aliud fieri debere crederet quā si
 erat esse a deo constitutū. Et
 hely nequiuuit mortuo et pñ
 lye eius sacerdotibus samuelem
 cepit agere sacerdotiū qd nec
 lego docet nec rō admittit. hoc
 em dñetes nullū putat tñm
 fuisse qm ageret sacerdotiū ut
 hñe tribus mortuis msi samu-
 el pñ muned ostulisset sacerdo-
 tū qd dedisset qm asserat
 dei est munita. hoc em deus
 improbus iudicat quasi

ne quis em id fecerit qd pmanere
 no possit ut quid em multi alio
 quaz filios aaron sacerdotum
 agere xpm in stem statuit hoc
 est xpm ad tempora advenit
 xpi si hoc desistere faceret si
 aut negat qd absit improbus
 fuit et ideo pot esse ut samuel
 fuit illis defrauentibus sacerdos
 si aut prius et pmanere est
 deus pmanere qd statuit et si
 pmanere qd statuit samuel no
 egit sacerdotum quia no deerat
 sacerdos Inveni lege deint
 deus sacerdos In nova vo
 si dno iussit sacerdos elega
 ter nunc vnu eductus aut na
 tu pbenit samuelem sacerdos a
 fuit si consensit illi no esse
 natu sacerdos quia no fuit
 ed esse ex filio aaron
 ergo natu no est samuel
 fuit aut no legitur Neq p
 datur quia nec statuerat deus
 fieri sacerdos in absente est
 samuelem minime sacerdotem
 fuisse sed qd audiret transire
 datus si sacerdos nequit no
 fuit videtur tñ egit sacerdos
 qm legitur deo oblatuisse sacri
 ficiu quis audeat negare qd
 scriptu pbat oblatit em
 deo sacrificiu samuel sed no
 inde videtur sacerdos egisse co
 gnoscitur tñ p em sp dicitur
 offerre cuius oblatio sunt quas
 sup altare imponit sacerdos
 et paul oblatit hoc vna qe
 nere x per sacerdotem et p
 et m offeratur et David
 oblatit et salomon oblatit
 et ceteri similiter oblatunt Nū
 quid omne pces sacerdotu ego
 amir etiam qm p pater
 deo fungatur officio ut cum
 offerre de cuius nomine agit
 sacerdos tñ em impu
 tuius munera offerunt et qui
 no sunt sacerdos quo videtur

agere potat sacerdos Nūquid
 In aconus potat vice agere sa
 cerdos Presens etiam potest
 agere vnam pfecti et pter pre
 toris no pot pnatu agere vice
 ptho alius quato magis vice
 sacerdos agere no pot qui no
 est sacerdos tñ em vniuerso
 ad hoc apparere audeat qd pbi
 fat no dicere Nam si sacerdos
 alius deit pot alius loci sacer
 dos rogatus venire et vice em
 agere tñ tñ p qd quāvis pte
 vite agere pot qd pbi fat minime
 esse qd sum Aliud est em bene
 viuere et aliud pthem aduoc
 offit accipere sicut em qui sacer
 dos est no ex eo vntu suaz
 commendat putat qd ista et
 qui pte qd facit et vite est
 no iam ex eo pbi sacerdos
 vndicare debet qm em bo
 nu sit sacerdos tñ malū est
 ei cui qd sum no est et psumit
 Nam si respondet qd scriptu
 est de pbi samuele p dicitur
 quale testimon det ei scriptu
 dno et innotuit magis omni po
 pulo qm fidelis est samuel
 in p qm dno et in p fiant
 motus moyses et aaron sacer
 dos em et samuel m eos
 qm mroant no em vno
 no adbat ex hac distinctione
 diuisas esse psonas Signata
 tu causa ut moyses et aaron
 sacerdotales dignitate adepti na
 stantur samuel vno m p qm
 domi dignus extitisse habeat
 qm pbius deum mroabant
 ad plegendu plem suu sic legi
 tūta aut sacerdos minime
 desuisse pbat ut reuocata or
 roa samelis leuitie xvi betsa
 mo oblatit deo sacrificia adse
 te samuele fegit aut factu
 paul archinas erat p nepos
 heli sacerdos qui portabat
 epot sed qm mgnit vnde

Sacerdos fuisse qui vestitus erat
 Ephod quasi non dicitur Sacerdoti
 palmarum induantur sicut Epi
 scopi Ephod et David legimus
 fuisse indutu et duplice Ephod
 Samuel autem ad hunc pupillum
 suumque erat Ephod. Quod
 puerulus potuit deo per manum
 sua offerre. Hic ergo quia
 Ephod unum quid nomen est
 non una res semper significat
 sacerdotes enim portabant non ve
 stimenta Ephod Reges vero et le
 uita Samuel induiebant Ephod
 Aliquid ergo notis Aliquid quod arma
 molium quod portabant sacerdotes
 ad interrogandum. Quam significat
 Ephod. Quantum apparet probatur
 est samuelem non sacerdotem sed Ro
 phetam fuisse. Hic quoque respo
 demus qui ignorantes quia Sa
 muel non est de filijs Aaron sa
 cerdotis estimat illum sacerdotem
 fuisse. Nec enim probatur eam ut de
 origine Aaron descendens sacerdos
 non esset quod dicitur nolo cognos
 cere quia si sacerdos erat Samuel
 sine dubio et Helcana per eum
 sacerdos fuit. Quod ergo fuit
 et filios eius sacerdotes fuisse
 quod quia sacerdotes non erat indi
 ces illas constituit filios ipsi stanti
 et idem ipse erat Samuel. Sic
 enim legimus quia indicavit filios
 ipsi. Helcana autem pater eius
 Samuelis per quod non sacerdos erat
 Ascendebat inquit ex diebus in
 die de domo sua armatus ad
 raperet et sacrificare deo omnipote
 ti sacrificia. Et ibi erat heli et
 duo filij eius omni et principes
 sacerdotes domi. Quod tam aptum
 quia veniebat Helcana offerre
 munera pro ante domum per sacerdotes
 tempore competenti. Quod statu
 rat Aaron fess et tribus patrum cum
 offerrent munera et decimas
 suas in fuisse archa domi et pat.

doter quippe ad et duas uxores
 habuit tempore uno quod illicitum
 est sacerdotibus. Erat enim Helcana
 ex leuitis sicut quoniam ordo
 se continet in libro de apolipommon
 Nec enim leuite non erat huius
 ordinis constitutus nisi ad sacer
 tes et archam domi. Quod enim
 in regno suo disposuit vices sa
 cerdotibus et leuitis ut a rex an
 nis et supra mandavit ex quod
 summa domus terminorum ut
 essent ex filijs Aaron. et deinceps
 etiam tradite classes sacer
 tudinem quemque vices suas agent
 itis temporibus. Leuite autem constituti
 sunt qui essent reatificandi in
 mitorum et qui Sauli archa domi
 et qui exuberant obsequantur et
 qui vapores essent custodes et
 qui purpuras sustinerent obla
 nes et rem classes constitute
 sunt tantum et in tantum
 et in tantum. Ita ut et
 hoc idem omnes leuite habent
 homines vices quia nota erat eos et
 Saul habet ut et domos suas
 agent animi et non solum hoc pro
 aut ad archam supradictam. Quod
 Samuel non fuit de filijs Aaron
 et illud quod dicitur mater eius ad
 domum quia si mater inquit
 dedit filium comendo eum. Quod
 omnibus diebus vite sue. Quod
 hoc dicit si esset natus sacerdos
 oportebat enim ipsum fuisse altari
 sed quia leuita erat et ad
 lep leuitis non erat posita
 sed omnisque pro voluntate sua
 agebat. Ita ut adpantes et
 doctores illicita punirent.
 Quarta enim filius filij anoy si
 cum nec leuitas deputatus esset
 sacerdotum presumptum agere. Quod
 per hoc legimus in libro inditum
 quod iniquissimum inquit placita
 sibi faciebat eo quod non esset rex

in yre. **N**on enim nouit anima dice
re. **N**on enim enim dno ne ad
teteris ab erraret et ut ple
ni9 questio disputi possit ena
illud tractem9 qd dicitur est
de heliana quia uenerat
ex diebus in dies offerre mu
nem sua et decimas. **Q**uod
decimas offerrebat qui nich
possidebat leuite em no acc
perit agros quia de decimis
que a plebe dabant9 uirtu
quebant sed ut fieri et sic da
intelligi quia possunt habere
possessione uxoris sue quia de
alio tributus accipiebant ux
res. **N**on solum hoc sed et reli
qua et sacerdotes accipent p
de alio tributus uxores. **N**on
uade sacerdos magis de tri
bu iuda. **S**uper uxorem de
plebe regis uxorem sequit9
Unde sic appropinquat
septem mites. **U**nde **U**nde
Hic appropinquat septem
mites. **U**nde **H**ic dicit
ter. **P**anez nrm mandu
cabit9 et vestimet9 nrm
operiem9. **P**erum nrm nrm
sup nos nome tuu aufer ob
probrium nrm. **I**n absolute
est septem mites septem etiam
esse significatas. **Q**uamuis em
sit uita sed septiformis dr
ut corpus xmi septemplu
mno constet membris. **N**on
pau aut nos sed et supm
omnes. **E**cce membra sunt
cui9 caput est xpus. **S**icut
igitur una plebe septem dicit9
fuit ne discrepat una em
dicit9 quia xmi caput habet
qd est xpus septem autem
ideo quia sicut membra diu
sa sunt ita et potentie spua
les m9 quas et nos deputa
m9 diuise sunt uirtutes p
qd et agere dicit9. **N**on
em diuise sunt ut no omnia

singula possint sed sunt omnes cor
poris sunt xpi quia ipse caput cor
poris est. **E**t quo totum corpus
subsistit. **E**t ex quo omnia in celo
et in tra hnt originem. **I**n hoc
go que in tra et eam est om
celiaria fuit est mentio qz cum
hic sacra to creatoris p
et celestibus hnt inuariat9 doc
In faoribus em tum inuariat9
nre est ut audiant et supm
In apulo mites inquit minimo
storid omi data est. **H**ec qd
m9 gentes euangelizare in corp
sensibiles diuicias xpi et illud
nare omis que sit dispositio
misi absconditi a seis in dei qui
promissa tenent et innotescere
pncipibus et pntibus in celest
bus per etiam multiformis sapi
entiae dei. **P**er hanc go etiam
supna docent9 quia uitas autem
de tra orta est. **E**t em mentio
supnoz fiat hic potem. **E**cce m
tipant9 in una plebe quas septem
etiam suples. **P**er ad induit sul
uati facti homin9. **I**ntellegerunt
ad h9 nrm esse xpm ut auferat
obprobrium. **P**rimu quid sunt
lege sua agentu. **D**em de cetero
habebat autem in media spm
esse. **D**emet ex syon qui et ipi
at et ad tot impietate ad ta
rob. **H**ec go septem etiam appo
dent homin9. **U**nde. **I**n nrm xpm
dicentes. **P**anez nrm comedet9
manducabim9 et vestimet9 nrm
operiem9. **P**erum nrm nrm
nome tuu sup nos aufer ob
probrium nrm. **Q**uid est hoc qd
pducit9 si em pane ppo utat9
et vestimetis suis induunt9
i. uolunt et nudi no sunt quid
eis deest si em panis ad uita
significatur et uolatus ad dei
deuotio9 quia qui sine deo est
nudus dr. **U**nde apulo. **H**ic

non est quare expleantur in subie-
 ctis prophetia ista que in
 illa aut die illuminabit deus in to-
 bilio super terram et adiecit quod ab-
 euerit inquit pedes filiorum et fi-
 eliarum et sanguinem purgabit
 de medio eorum. Quod tam evi-
 dens quia in illo die i quo p-
 missum dei impletum est et fidei
 sacramentum defectum et hominibus
 illuminati sunt ut per creatorem
 cognoscerent purgati qui dei sue-
 rant more fierent et sine vi-
 cere des. Promissusque enim pater
 locutus est ut omnis de dono
 dei indigere significaret ut
 sine peccato res sine iusti dei mag-
 expectasse noscentur peccatores p-
 delicta sua ut de faucibus mor-
 tis eripiantur. In hoc patet
 absolenti peccato delicta sua data
 in Adam per quam iusti tene-
 bantur a morte libertate accepta
 deus regnum mittent in ius-
 tum sed filius dei capsum se-
 con. Ratio quoniam filius in di-
 uinitate sequitur capitulum
 Omnia ea que non erant
 deus voluit existere
 et maiestati sue non
 indignum opus sciret
 prout de se immixtum ha-
 eret in corpore filium quamvis qui
 magis ad eo distaret ut magni-
 tudinis congruere responderet
 effectus. Quid enim vult facere
 possit quare ut se alteris qui possit
 est quid est hoc ergo possit opus
 est quo magis possit videri pre-
 stantius. Quid enim omnia in-
 mora sunt. Quanto enim excel-
 lenter hoc omnibus opus est
 tanto magis creatur eorum in se
 est quoniam enim est et aliud.
 Deus enim ex quo sunt omnia
 volens condere creaturam. Sed
 prout quod in iustis apud se habet

generavit hoc est fecit exister
 qd dicit id est filius in corpore
 ut ostenderet de se illud
 se et esse sui substantiam
 ut lex quasi filius de patre
 sit hoc credibile fecit fecerit
 per qd manifestaret creaturam
 misterium qd dicitur in eo ex etno
 rem De xpi baptismo et trinitate
 ene xpi ad xpm xpi

Arum et manifestum est
 saluatorez baptismo no
 equisse quia xpus no
 fuit sed natus est de
 te angelis pastoribus ore natus
 est nobis glorie saluator qui est
 xpus dñs Deniqz sciens Joha
 nes scitater pphetebat en a
 baptismo saluator no mstru opor
 tere No utiqz p xpm sed
 pimplenda mstru Dignu
 em erat ut ipse exemplo esset
 futuri filij dei qui per baptis
 m filios dei sui doretur Et qm be
 denibus spm scm a deo dari
 pmittebat de emt istud m se
 mendo visibilis dimoftrare quo
 compro redetes invisibilis se
 accipere posse spm scm m fide
 habere Nam saluator vni
 us de fons scti nascit pmissio
 corpus habuit Vnde em car
 ni ems spualis m vto vngine
 data est xpus xpi fuit pnd
 fuit qd de maria vngine
 m corpus saluatoris pfect Et
 hoc est vnde tante corpore
 saluatoris Quare et natus
 xpus est appellat Vnde em per
 oley pntom pstatat misterio
 pphete hys qui m reges vng
 bant hoc pstatat spm scm
 homi vpo ad dñm ex parte
 quia antedices xpi pdeam
 ptatez mpo accipiebant Vnde
 saluator aut et ptatez acci
 pit homo natus et pntificatus
 natus est Vngine em erat

ut dei filius in corpore patris sub
 to nasceretur hoc est tam filius
 patris et per regitator patris dñi
 filios dei sui dñs et baptizati
 debuit ut m se hoc ostenderet
 rando istud em pbandu habet
 et sua detur qd dñs si a mro
 filij videat sic vtiqz et vntu
 magna oportuit si vtiqz fili
 us dei apparens per misteriu
 regitacionis medietas daret cor
 poris passionibus ut exemplo
 esset futuri filij quia per re
 gitacionem accipit vniuersum pta
 tem vntu dñi vntu pntu vntu
 magis est quia xpi ad xpm
 oportuit habere dñm ut tan
 du tueret quia dñi xpus na
 scit pmissus abrahe ut de
 toto desceret dñs pmissione
 impleta In figura em xpi vntu
 pmissus est Vnde em ei dñs
 In semine tuo benedicet omne
 gentes qd est xpus xides em
 quia adeptat restaurata ante
 a xpo est ut semine abrahe qd
 est xpus omne gentes benedicet
 sicut pmissu erat fuerat abrahe
 dñs vntu vntu pntu pntu
 si filij xpi dñs nato restitue
 bantur sicut pmissionis tra
 ty ut xpi pmissus advenies
 sicut pntu accipet ut pntu
 no esse per que pntu
 fuerat omne gentes iustitiae
 per fidem m dñsione cordis
 Deo accipit xpm no ad appor
 tualit trinitati sequitur et
 vntu De vntu dñs pntu
 maie et dñs vntu et templo
 vntu maie de dñs
 pntu angens pntu
 dñs spm scm sicut
 et m te hoc est ne dñs
 des quia vntu nescit dñs em
 dñs it aut quia dñs pntu
 pntu m te opabitur Et dñs
 pntu et vntu inquit

adiffimi obumbrabit tibi gliffi
 in virtus sine dubio xpus est. Et
 em ad ipse psona pmet sup
 remore po fuis fuis in xpm
 significat eam ope p effiaens
 torpue fuis ex quo virtus que
 de dei filius nascetur. Quine
 obumbrat in xpm hoc est vt
 de immensitate dimitat aliquid
 est in xto xpmo quatu poss
 rapere natura huana qd quasi
 ex splendore ob umbrato dicit
 dicitur deus. Estet qd dei vtr in pro
 et deus. Nam qd corporeu est
 vt sit aliquid in carne et caro
 dicitur no possit vt pili et ossa et
 Quine ista fuis rati gemina
 xone et intelligi. Quid em do
 mus xpi caria est quaz edificat
 pbi sanguine fuis. Quid vt et
 torpue eme dicitur domus ipius sit
 et et tempus eme si in pter
 habitator et tempus si no ab
 pnde dicitur et domus sicut legi
 in lege sed si effia fuis sancti
 fuis est torpue qd et domus p
 set dicitur arbitram. Ruare ad p
 nar xpi relatu sit qut p
 filij fuis pnd est quia vtriusq
 vna totus est. Simili do et fuis
 pnd filij dei fuis est pnd nature
 et voluntate vnitatem dicitur em
 pater faciat fuis filius fuis fuis
 fuis caritas est que opa et que
 opatur et que opa et qmquid
 pdes ferent dei vnius est opac
 et de dea natura. Et q
 sit ab eo filius et et de dauid
 in caria

Dicitur potest filij obetari
 vt neget omnia facere deum
 ad xone. Ideo qd xpus
 descendens de patre
 sedisus ad salute mndi tironedat
 vt eo mndi ipm et tempa a se
 instituta dicitur tum nati homo
 voluit ad diminuere humani
 gnis augmentanda iudeu qd
 et magna diminuere lux qe

des est rementu inapit acipe
 vt tempus naturat eme xom
 qguat. Dicitur sine que ex umbra
 morte dicitur cepit multiplicat ad
 vitam. Xpus dei filius ex etno
 est pnd fuis pnditatur. Iuxta
 carnez xpi ex semine dauid natus
 est filius dei. vel deo in vtroq
 no factus deo filius habeatur
 sed natus. Quid aut qd in dicitur
 audit misto no sua causa est. Nam
 hoc omnia audit qui baptizatur
 et aut demostet qd vt et qd
 appareat in homine vniuus de
 et vt firmant quia ex hoc
 incipit filij dei cum fuis acti
 pnd fuis. Quid em fuis na
 tu sit torpue domi no in para
 mento regnacionis firmatus
 fuit. Quid xpus esse filius
 dei nisi fuis fuis acceptus iuxta
 decretu benedictur. Quid
 nam et iudeo filij dei dicitur fuis
 in deuotione no in sacramento
 qd mndi opatur vt accepta re
 missionem pater supremere fuis
 pnd dicitur filij dei. Saluator
 go et natus est in carnem
 filius dei et pnd in misterio fir
 matus. Hec em poterat qd
 de fuis pnd natus est no de
 nati sed vt pnd mndi pnd
 pndatur. Inpndente fuis pnd no
 diminuere est sed auctum
 et ex pnd et die pass. et
 de mndi qua reat
Omnis pnd pnd et rep
 dicitur qd pnd saluator ex
 em omnia se nati pnd
 recte vndidisse dicitur
 tunc noluit passione sua mndi
 redimere et reformare qd em
 et reat idem in equinoctio
 vnde paulus mndi mndi cepit
 et dicit sup nocte pnd. In re
 quo usq agens romano no mndi
 in re. pndis pati debuit
 qd equinoctiu habent romani
 em em pnd pnd qd pnd
 mndi illud est et ex eo dicitur
 cepit rementu accipere. Iuxta

et passione saluatoris sunt a
tenebris ad lucem adducta. Nulla
itaque mutatio auctoris potest videri
quod lapsus creaturam sunt reforma-
uit quod et fecerat. Nec enim resp-
pondet potest rei lapsus inuicem re-
formationis ad id rediret restaura-
tio. Eadem enim sic voluit esse re-
novationis gaudium quo fuerat
et delectationis sequitur ultra.
*Item Genealogia Christi per Joseph
et Heli ad David et inde ad
adam et deinde ad deum. Cap.*
*Item est ambiguum Patre
Joseph iacob fuisse. Sed
enim a deo per Salomone
neque caniteque sunt tenet
recto iuxta premit ad iacob
nunc filius est ioseph. Hic enim ad
filium dicitur qui ad David
per Nathan filium eius. Da-
uid dicitur tenet usque ad re-
pne quo saluator advenit.
Inde singuli erunt a David
singulorum suorum generationum ordines
presenti quasi facta se fuisse
fecerunt ut dicitur a Da-
uid per Salomone. Respondit
ad Joseph. Lucas vero ad Heli
qui tunc sunt saluatoris adest
per traditorem Nathan filium Da-
uid. Ac utique. Heli et iose-
ph unius tribus ostendit om-
nis quod esse utique. Et ad re-
a dicitur. Joseph non discrepat
sed in generatione sed se ostendit
Ac per hoc non solum Joseph
fuit esse saluatoris sed et Heli.
Ipa enim ratione qua Joseph sal-
uator dicitur filius Ipa est
et Heli filius et totus omnis
de eadem tribu sunt. Hinc est quod
dicit apostolus quod propter et ex
quibus Christus in carne. Lucas
enim dicitur nunc per motus est ut
ad Heli per traditorem Nathan
ascendit ad David et per Nathan
proem omnis ascendit ad seipsum
filius noe et ad hunc super Adam
prevenit ad deum filius. De*

qui redditus est pro Abel et ead-
ratione facit filium ad eum saluatorem
qua dicebatur filius esse Joseph
et Heli. Super Adam autem fuisse
dicitur apparet ante omnia carne
Christi filius dei esse. Illud quod
quibusdam videtur quia Heli ante
patrem vocatur iacob quod lex manda-
vit ut si quis mortuus fuisset
sine filio acciperet frater eius aut
proximus uxorem eius et sustine-
ret semine semen fratris sui. Et ita
factum est ut Heli generaret Joseph i-
acob autem uxorem acciperet. Ac per
hoc iuxta generationem ut non in merito
Joseph prem habere Heli dicitur.
Hoc vero probabile est et ad nullam
rem pertinet. Illud autem quod supra
dicitur est et per generationem utique
duos fratres filios unius et Christum
ostendit filium dei esse ante omnia
generationem. Eodem enim modo refert Lucas
et ipse erat ignis maiorem fere
annorum triginta filius ut putabatur.
Joseph qui fuit Heli et non solum
Joseph erat filius sed et Heli non
quia Joseph filius dicitur Heli sed
eadem quod quod Joseph vocabatur
filius esse ignis ita erat et filius
Heli ut quod fuit filius erat Joseph
et Heli. I. Salomonis et Nathan
filiorum David ut per David asce-
dit ad Abraham et Noe et deum
et ad ipsum Adam et super Adam
erat esse Christum filium dei. Ad eum
dicitur qui fuit filius deus qui fuit
filius Adam qui fuit filius dei
Christum utique ita dicitur. Ad filium
dicebatur filius Joseph. Aut enim
maius ad eum filium quod fecit nobis
propter et enim ego et per tunc messi
et tristes ambulantes quiescamus
se super Adam autem iuxta Christum
patet deus ut qui horum. I. ad adam
usque ad Joseph et Heli filius
dicebatur ante istos omnes dei per
filium intelligebatur ad ipsum. Item

Aut em dno ad quod emi sum
dendo or illi spile vbi vult for
rat et vocem eius audis si ne
suo unde veniat aut quo dat
sic est omis qui renatus est ex
aqua et spm pto. Et quo vox
veniens spm. i. vnti auditur
quoz quid no aut vnde scit
datur est sic et rati baptis
auditur qd dicitur no tunc quo
per spm sic videt. Audit tam
ad quid puto est ab eo qui vba
insinuat p dicit. vt fci credat
qd auditur no in rati facti red
datur. Cum aut nec per exem
plu modum ducet ad fidez
tunc audit a saluatore. Si tre
scia mag dicit nob et no tre
ditio qud si dices celestia re
detio. Ita vba trena dicit
que ad exemplum ptulit. hoc
est per rom trena magit
exempli dati spm vnti credat
vel no creditis fci posse quia
quid fiat no videtur quia fci
potat vt celestia darent exem
pla que vtiqz nescio credens
Potest em homi suadei q nescit
per id qd fit pputa deus dicit
de vpo qd fciens eius sit vntis
qd qud sit comprehendit no pt
per id aut qd spm p dicit
nec quo fci filio credimus
ides deum dicitur vntis filius
meus vntis est vt de vpo
illud esse signaret. Et modo
et saluatore que nec vntis
nec amno exempli p per
id qd sensibile est et audis
auditur voluit commendare
hoc est per exemplum spm
qui est ventus quoz et in
sibilis caput et audis audit
sed vnde veniat nescit. spm
spm pto qd capi no pt voluit
fieri credibile. Si in actus
aploz eod mod legit. Et
spm est magit subito de celo
sonus tamq ad veniens

spms valid et repleuit to. de. 3c
Ere apto exemplo venit spm
insinuat ita de celo ad veniens
et sonuisse quemadmodum validus
ventus sup fiam. Nam et de
mas ventu spm vocat dicens
Vntis spm spirat in omi regio
ne qui p ea qd in q mda est
et p dicit tamfest loca vnde
veniat vel quo eat nescit spm
aut scit de celo vt dicit legi
vt credetes illius vntis qd
daz vt quibusdam vnde de spm
pato saluatore dices spm
vntis vntis spirat et vocat eius
audis sed nescis vnde veniat
aut quo vadat cum qstet ex
pli in loquuntur q saluatore
Quemq subiect sic est magit
qui natus est. fuit ex aqua et
spm pto quid ita aptu qd spm
ventu significat qd vntis putat
ventu no signatu quia aut vntis
vntis spm qd no oia creatura
lege fci posita arbitrio remissa
sit vntis et nos em in q et fci
qd vntis agentes sub lege qua
de et rom ptabim aut popule
putat et nec fci vntis vntis
effctm volens spm pto insinu
are illud ipm daret exemplum
Ita oi que gom pluraz arbitraz
lex causa dicitur qua
is pto et pto pto
Et quid no fuit tempus
sed ad qd impugnat fci
est vntis vntis in fci
vntis meliorati tpe no
intelligent ad lucis salute sue
spm vntis se vntis ad lucis
patoz eoz. Cum em velut
iniam legis habent fci
quia nunc tunc ad onere illor
quo volebat lucis pto pto
erat a vntis pto qd em nunc
vntis dabo. Cum testatu nunc
ad quale dicitur pto pto

saluator ne inique sicut putabat
 appareret noua p[er]ditiu[m] eum qm
 n[on] datus fuerat a lepra ad pater
 dotes n[on] fuit offerre muna p[ro]
 emendatione sua sicut p[re]parat mo
 ses ut ad agatione[m] eor[um] hoc
 p[ro]p[ter]de testare. In testimo[n]io inquit
 illis ut in iudicio illis. Her[od]es tes
 illos testis est qm saluator[em] in
 m[un]du[m] legis dicebat hoc sentius
 est. Et ap[er]t[us] Paulus. Tu em
 p[ro]miserat iaz no[n] oportet t[ri]umphi
 lpe. Et d[omi]n[u]s theu[m] dicitur p[ro]ter
 scandalu[m] iudeor[um] maluit em[er]e
 sup[er]fluaz facie quaz t[ri]umphi exi
 tare a p[ro]p[ter]de fribus qd[am] g[ra]m[ma]t[ica]
 p[ro]p[ter] iudeor[um] error[em] dat[um] em[er]e
 p[ro]p[ter] est ad error[em] p[er] qd[am] imp
 petu[m] errarent. Per qd[am] em[er]e
 dent[ur] ex[em]p[ta] sed sicut ad dauid
 rei fieri. Et m[un]de ad nec sabbat[is]
 sed et dauid saluator p[ro]p[ter]
 sim[il]it[ud]ine[m] uol[uit] ex[em]p[ta] argue
 maiora ostendens admissa in le
 ge et n[on] n[on] ausu[m] fuisse q[ui]nq[ue]
 et no[n] solu[m] p[er]u[er]se et in p[ro]p[ter]
 in lege violatu[m] m[un]d[um] et
 et sacerdotale[m] p[ro]p[ter] uol[uit] p[ro]p[ter]
 te concedente p[ro]p[ter] m[un]d[um] illate et
 qd[am] manu[m] est a[ut]u[m] m[un]d[um] te
 iuris. p[ro]p[ter] em[er]e i[st]a n[on] n[on] d[omi]n[u]s
 p[ro]p[ter] sabbat[is] no[n] suauit[er] t[ri]uo
 f[er]at m[un]di ierit[ur] uol[uit] readmit
 t[ur]at[ur] p[ro]p[ter] sabbat[is] no[n] iusto
 dyse sed fide[m] et archa[m] dei
 tu p[ro]p[ter] t[ri]u[m] p[ro]p[ter] sabbat[is] da
 arant d[omi]n[u]m et de hosti
 bus t[ri]u[m]p[er]azut et sacerdot[es] et
 s[un]t t[ri]u[m]p[er]azut in iudicio in
 templo sabbat[is] atempnebat. Da
 uid em[er]e ad iam uoluit in re
 q[ui]t p[ro]p[ter] quaz dei d[omi]n[u]s m[un]d[um]
 azim[us] p[ro]p[ter]at adoleu[m] in iudicio
 p[ro]p[ter] n[on] n[on] famis p[ro]p[ter] a p[ro]
 dore p[ro]p[ter] accepit que[re] no[n] illi
 licet manducare s[ed] ex[em]p[ta] n[on]
 tate no[n] licet licet aut[em] eat si
 n[on] n[on] est. Dem[un]q[ue] sacerdos
 uidens n[on] n[on] no[n] negant et

Dauid adeo electus sine aut[em]
 accepit. Talis causa est et p[ro]p[ter]
 curare et t[ri]u[m]p[er]at in sabbat[is] no[n]
 p[ro]p[ter]et. Her[od]es em[er]e que p[ro]p[ter]at no[n]
 sicut sic suauit[er] mandata sunt
 et no[n] obit si ex n[on] n[on] fuerit
 admissa quia ad ad no[n] ad p[ro]
 f[er]at sed ad reue[n]t[ur] mandata s[ed]
 sicut aut qd[am] o[mn]i no[n] sicut s[em]p[er]
 no[n] eret nec aliqui n[on] n[on] iudicio
 ut ad missu[m] no[n] obit. Est em[er]e
 uoluit q[ui]nq[ue] legis quia iudicio
 est p[ro]p[ter]at. Sup[er]iora em[er]e illa q[ui]
 d[omi]n[u]s aliquid licere que t[ri]u[m]p[er]at
 qualia ieiunia etia[m] que in n[on]
 p[ro]p[ter]at no[n] p[ro]p[ter]at et si p[ro]p[ter]at
 fuerit causa aut infirmitas p[ro]p[ter]
 Her[od]es igit[ur] s[em]p[er]at d[omi]n[u]s in dei
 d[omi]n[u]s uoluit admissa q[ui]nq[ue] sabbat[is]
 p[ro]p[ter]at sicut sup[er]iora est sal
 uator aut noluit illis de t[ri]u[m]p[er]at
 implete legis p[ro]p[ter]at ne p[ro]
 ad infamia[m] p[ro]p[ter]at s[ed] de p[ro]
 to unde sabbat[is] uoluitat[em]
 magis p[ro]p[ter]at calp[ro]p[ter]at
 illis ostendit et no[n] solu[m] in sabbat[is]
 causa sed et in sacerdotale[m] pa
 ne t[ri]u[m]p[er]at sicut p[ro]p[ter]at est
 l[et]u[m] et p[ro]p[ter]at iudicio et
 p[ro]p[ter]at et p[ro]p[ter]at
 p[ro]p[ter]at ad h[ist]or[ia] p[ro]p[ter]
 net. T[ri]u[m]p[er]at et p[ro]p[ter]at
 quibus tabus d[omi]n[u]s
 m[un]d[um] p[ro]p[ter]at alim p[ro]
 m[un]d[um] p[ro]p[ter]at p[ro]p[ter]at p[ro]p[ter]at
 t[ri]u[m]p[er]at et s[em]p[er]at q[ui]nq[ue] in t[ri]u[m]p[er]at
 t[ri]u[m]p[er]at leuit[is] g[ra]m[ma]t[ica] a reliq[ui]s
 tabus ext[er]at et ex[em]p[ta] s[em]p[er]
 azim[us] q[ui]nq[ue] p[ro]p[ter]at
 velle negat. T[ri]u[m]p[er]at m[un]d[um]
 p[ro]p[ter]at eor[um] qm p[ro]p[ter]at n[on] n[on]
 p[ro]p[ter]at aut lie[m] p[ro]p[ter]at anno
 in saluatoris causa occisi sunt
 unde eor[um] causa p[ro]p[ter]at no[n] uol
 ap[er]at quia et innocentes occisi
 sunt p[ro]p[ter]at d[omi]n[u]m. A q[ui]nq[ue] sine dubio
 mercede q[ui]nq[ue] etia[m] vita dat[ur] s[em]p[er]
 p[ro]p[ter]at p[ro]p[ter]at T[ri]u[m]p[er]at p[ro]p[ter]
 sicut t[ri]u[m]p[er]at qm et in p[ro]p[ter]

Diligent adverteat ne mapiat illud
durius estimare qd' deus se pro
nar induans p'dam mortem delectet
Amo go hys ordinez queis. *200*
omna viduas esse q'raia. *22* ne
est em lux que fuit in tenebris
et tenebre eam no comprehendit
Am em sic se ad hoc comprehendit
vt seuatit tempus illud in mor
ter computat et est dies sequens
qua auditus et h'fuit est. Et
et nox que in sabbo in q'd' d'it
resurrexit *23* no completi. *24* dies
omno que nox no imputat sine
die neq' dies sine nocte. *25* **Q**ue
p' tres dies et tres noctes d'it resur
rexit. *26* **A**ltra qd' sequitur
27 **L**ex de terra et terra *28* **q**uod
29 **p**assim *30* **q**uod *31* **q**uod *32* **q**uod
33 **Q**uod *34* **q**uod *35* **q**uod *36* **q**uod
37 **Q**uod *38* **q**uod *39* **q**uod *40* **q**uod
41 **Q**uod *42* **q**uod *43* **q**uod *44* **q**uod
45 **Q**uod *46* **q**uod *47* **q**uod *48* **q**uod
49 **Q**uod *50* **q**uod *51* **q**uod *52* **q**uod
53 **Q**uod *54* **q**uod *55* **q**uod *56* **q**uod
57 **Q**uod *58* **q**uod *59* **q**uod *60* **q**uod
61 **Q**uod *62* **q**uod *63* **q**uod *64* **q**uod
65 **Q**uod *66* **q**uod *67* **q**uod *68* **q**uod
69 **Q**uod *70* **q**uod *71* **q**uod *72* **q**uod
73 **Q**uod *74* **q**uod *75* **q**uod *76* **q**uod
77 **Q**uod *78* **q**uod *79* **q**uod *80* **q**uod
81 **Q**uod *82* **q**uod *83* **q**uod *84* **q**uod
85 **Q**uod *86* **q**uod *87* **q**uod *88* **q**uod
89 **Q**uod *90* **q**uod *91* **q**uod *92* **q**uod
93 **Q**uod *94* **q**uod *95* **q**uod *96* **q**uod
97 **Q**uod *98* **q**uod *99* **q**uod *100* **q**uod

tus sed iudei. Deniq' p'moni
ti sunt mag' a p'ncipib' suoz
d'it vt d'icent *1* **q**uod *2* **q**uod *3* **q**uod
4 **q**uod *5* **q**uod *6* **q**uod *7* **q**uod *8* **q**uod
9 **q**uod *10* **q**uod *11* **q**uod *12* **q**uod *13* **q**uod
14 **q**uod *15* **q**uod *16* **q**uod *17* **q**uod *18* **q**uod
19 **q**uod *20* **q**uod *21* **q**uod *22* **q**uod *23* **q**uod
24 **q**uod *25* **q**uod *26* **q**uod *27* **q**uod *28* **q**uod
29 **q**uod *30* **q**uod *31* **q**uod *32* **q**uod *33* **q**uod
34 **q**uod *35* **q**uod *36* **q**uod *37* **q**uod *38* **q**uod
39 **q**uod *40* **q**uod *41* **q**uod *42* **q**uod *43* **q**uod
44 **q**uod *45* **q**uod *46* **q**uod *47* **q**uod *48* **q**uod
49 **q**uod *50* **q**uod *51* **q**uod *52* **q**uod *53* **q**uod
54 **q**uod *55* **q**uod *56* **q**uod *57* **q**uod *58* **q**uod
59 **q**uod *60* **q**uod *61* **q**uod *62* **q**uod *63* **q**uod
64 **q**uod *65* **q**uod *66* **q**uod *67* **q**uod *68* **q**uod
69 **q**uod *70* **q**uod *71* **q**uod *72* **q**uod *73* **q**uod
74 **q**uod *75* **q**uod *76* **q**uod *77* **q**uod *78* **q**uod
79 **q**uod *80* **q**uod *81* **q**uod *82* **q**uod *83* **q**uod
84 **q**uod *85* **q**uod *86* **q**uod *87* **q**uod *88* **q**uod
89 **q**uod *90* **q**uod *91* **q**uod *92* **q**uod *93* **q**uod
94 **q**uod *95* **q**uod *96* **q**uod *97* **q**uod *98* **q**uod
99 **q**uod *100* **q**uod

Qontra aut p'ncipes et
p'ntes h'ia p'nt negat
cognouisse d'mitate
d'm ibid' q' d'it *1* **q**uod *2* **q**uod *3* **q**uod
4 **q**uod *5* **q**uod *6* **q**uod *7* **q**uod *8* **q**uod
9 **q**uod *10* **q**uod *11* **q**uod *12* **q**uod *13* **q**uod
14 **q**uod *15* **q**uod *16* **q**uod *17* **q**uod *18* **q**uod
19 **q**uod *20* **q**uod *21* **q**uod *22* **q**uod *23* **q**uod
24 **q**uod *25* **q**uod *26* **q**uod *27* **q**uod *28* **q**uod
29 **q**uod *30* **q**uod *31* **q**uod *32* **q**uod *33* **q**uod
34 **q**uod *35* **q**uod *36* **q**uod *37* **q**uod *38* **q**uod
39 **q**uod *40* **q**uod *41* **q**uod *42* **q**uod *43* **q**uod
44 **q**uod *45* **q**uod *46* **q**uod *47* **q**uod *48* **q**uod
49 **q**uod *50* **q**uod *51* **q**uod *52* **q**uod *53* **q**uod
54 **q**uod *55* **q**uod *56* **q**uod *57* **q**uod *58* **q**uod
59 **q**uod *60* **q**uod *61* **q**uod *62* **q**uod *63* **q**uod
64 **q**uod *65* **q**uod *66* **q**uod *67* **q**uod *68* **q**uod
69 **q**uod *70* **q**uod *71* **q**uod *72* **q**uod *73* **q**uod
74 **q**uod *75* **q**uod *76* **q**uod *77* **q**uod *78* **q**uod
79 **q**uod *80* **q**uod *81* **q**uod *82* **q**uod *83* **q**uod
84 **q**uod *85* **q**uod *86* **q**uod *87* **q**uod *88* **q**uod
89 **q**uod *90* **q**uod *91* **q**uod *92* **q**uod *93* **q**uod
94 **q**uod *95* **q**uod *96* **q**uod *97* **q**uod *98* **q**uod
99 **q**uod *100* **q**uod

Buus tenebras haru recto
 res recte go qut? si em
 ista no cognovit ihm quo
 potit fieri ut demoma agno
 scit eum sed aliud est et
 aliud qd huius pntipes
 negat cognovisse Nam demo
 na sciebant quid eum esse
 sed qui per legem fuerat pro
 missus omnia em signa rei
 dabant in eo que dicebant
 futuri pte et qd ex semina
 David de hunc venturus erat
 redemptor isrl missum aut
 dimittis ems ignorabat sic
 et pntipes eoz Deniq querit
 quis raptose dnalus a salua
 tore dno si tu es filius di re
 spondens em aliq diuinar
 tutez aliq h ois infirmitatez
 ambigens quid veru esset
 torquenda Concordant igitur
 scripte qm ea que reuelata
 est sunt Impia la est em
 discordia vniu spue viros
 no omne ignorans mums
 apena est Ille em ignoras
 pd excludi apena qui age
 distet no inuenit Iste aut
 her ignosci petir quia hentes
 a quo distent opam no deder
 Quis no licet ignorare ai
 prent go veniat si commu
 cat *De reamoz vndia*
scilicet in manu
Sic ale dngoz dant
 vndia se postula
 tes pnt sanguis
 abel reant de tra
 ctu go sunt que clamare
 sicut in loq no pnt sang
 uis em effusus quid aliud
 quaz vndia se postulat rea
 mas mo voce sed rante Ra
 et opus opificez laudat dr
 per qd et vidente se oblectat
 no em tam impudentes su
 ut velud iam fieri qd pnt
 tpe psumto fides qd no anti
 cipari pd nec differri sed

hoc dicto ostende voluit vndi
 caturo dno sanguinez ptoz suoz
 ne quia am paciens nec videret
 mltm putaret impiu bellu
 qd con ptoz geritur ut et horez
 mactat psequitibus dei sanctos
 vel suos exhortaret pro se pa
 entes Tenet em ala paret
 qm se vndicatur audit a potete
 pro se em scit si morte suaz
 audiat iudici displice Amm
 em pro ito se habet innocentez
 esse et deus quid mcore et pa
 tiens est sed modate et expectat
 em ut impi credant et ptozes
 se emendent si quom peccat
 quia dei mra et longa patia
 qtemporez dng rei exempli
 eaz tpe mme pducit et ostet
 du ne ipse no paciens sed mpe
 scilis et quer neq dolor aliam
 neq potas romoz huc est aut
 unde aut per pnam dng vnd
 quid semp tacebo et dng huc
 no facit vndia suoz suoz
 die et nocte voc clamant her
 vna clamant fons supra dng
 dngus go ramis ad temp vnd
 dicit no acce neq ad sanguine
 no pnt qd ems in fuerat ei
 ut iudicio dimiserit dei sequi
De reamoz vndia
scilicet in manu
Non vni soluit sed
 impletur *De reamoz vndia*
 on vni solvere legem aut
 pias sed adimplere si
 em pntia est quid no
 soluta est aut distincta
 que agentis amittit auctez Annia
 que de xpo dicta sunt adimple
 ta sunt et ipse quid sit adimplet
 legem et pias qui oia que
 scripta sunt de eo fecit nec di
 sent aliquid sed h firmavit
 lex em et pte vna ad ipm pte
 em de ipm locuti sunt Td vlt
 illud que ad xpo de har
 dicta sunt tendi no pnt Nec
 p q ipm aliquid qm pte re
 piri potuerit quia neq de

quo dantes dicant et de quo
dicebatur iam venit omnia eten
voluntibus sine compere sunt
et incarnato et qd paret et pas
sione et xpm et diuinitate
manifestationem et fuit ems iudi
tium reuelatur ac per hoc respa
uerunt p qd impleto ope dispo
sitionis lex aut duplici modo
cessauit ne in ea quid tota fia
et cessauit post mane si sua
condicio aliud em cessauit in se
tencia legis aliud in ipa lege
p dante Iohanne Bapt pe
nitencie in remissionem peccatorum
Quia legis cessauit que reos
tenebat peccatores cessauit etia
ona legis que ad diuina cor
dis iudicia fuerant data mens
neomenis mustellis hia em
adueniente cessauit pmdat
oneza legis imperium cessauit
Quia in moribus hys cessat et
as et aboletur qui pmanent
in beneficio consequo hys aut
qui redeunt ad hores veteris ze
pugna legis auctoritas quia tunc
mores beneficiorum redeunt sub
fina legis Iudicio ad et
passum hys ad ipas ualuit quo
noue legis p dante madam
sic em mandata sunt ut adue
niente lege fides cessaret Unde
dicit apellus xpm legis xpus
nam et Daniel hoc significat
cum de aduentu domini et ipius
adomedas pphetat quia et
arsina et iudicium et sacrificium
et ipa multas cessatura erat
spuali em adueniente lege nate
erat cessare carnalia tunc em
ex pre corpis seruiebat Desinit
ex pte anime Pridem videret
modo manifestetur tunc in carne
nisi in animo quia deo xpi
qui spns est in ipa pueniendi est
no ergo soluta est lex quia cessa
uit sed pntegum iei est imple
to tpe Nec em administratio elus

accusatur aut iudicium si peccator
suis indulgentia datur tunc quic
magis recte data et iusta pbat
quia quibus dabitur peccatores
fuisse no negantur anima in fine
inquit lex no est posita sed ex
go quia mia pferenda est co
tempnadi putetur infamia cui re
uenda si no esset ipa mia fuit
no haberet nisi em qd pmane
ret po accepta miaz nichil ill
pderet indulgentia Nam dicit
lex no facias tibi idolu neq
adorabis que in celo sursum sunt
et que in tra deorsum et no pueru
bis honora patrem et matrem et
no cardees neq famulaberis ne
q furto facies no dices peni
testimonium neq qurpites quicq
penni tui. Nuncius dicit cessasse
dicenda sunt aspi. Sine hys
em qui potit vel in hac vita
pdoneus iudici ac per hoc
tota cessauit que supra dixim
neomenia passio lex est ap d
ficia iudicio ad hinc est unde
dicit apellus in teta pmanet
no sunt timidi ope bono sed ma
lo hys aut no timere pnter
bonu fac et a deo laudari et
illa hoc pnta bonos faciunt
no tunc pfectos Pro In pnt
aspi habundant inquit in fine
vra pntis pntas et p dntes
no mirabilis in regm celoz adde
am istis pntora saluator no
pluit cetera legem sed adimple
uit sensus em legis ad pnter
hore pnter ut puta orem pro
oculo dnter pro senta ut times
ne pnt ad alii facere p dntis
est dnter p a itequia sal
uator aut pnter in fine pnt
addens in fine ego aut inquit
dnt vobis no resistere malo
sed pntis te pnter in deo
maritaz tua pntis illi et si
intra ad dnt vntem no ad
dit malo pntis sit dntis

em vocem iustitiae est sed non ple-
na si vobis displicet ab mlti-
tia plena iustitia est et ha-
bundantia. Et tunc dicitur em gau-
dere ad tempus est. Tunc dicitur
aut in suis vobis letitia. Si
ergo adimpleuit legem filia
vobis dicitur quos illa iustitiam
docuit hoc iustitiam legem
quod illa non potuit. Quia
dorem gaudium legem est et
quia discipuli eius videntes
effecti sunt. Desiderium per
plane legem si impune paa-
re docuit. Porro autem iustitia
dicitur sicut hoc qui mala
facit habeat spem penite-
di si tamen redit in iustitiam
sua cumulat qui non cognovit
ad hoc remissum ut emendaret se

Item sermo dei ad iulius

Quia est ad iulium ho-
mie nisi diabolus
nulli subdit est. Dia-
bolus esse hominem mi-
nima maxima fidelis. Regem
aora em sua cor dei
fuit agut sicut gressu ho-
noris iustitiae ita lex malis adu-
sa est. Tunc em qtempus
si se non ad iustitiam. Tunc
go iustitiam alloquitur. Et
iustitiam mandare que illa
modestiter, condempnat ut
subiciat se voluntati eorum
ut fiat lex iusto amicus quia
qtempus legem iustitiae est
amo. Voluntas em eius re-
sistit. Ideo q hactenus dno
placet, ut bene agendo red-
dant et pbi legem ne in
sue iudicia accuset eum apud
iudices et condempnatq pe-
nas det. Foris legem dno
item qui male vult agere
disciplina dno iustitia vult
ad nisi qse qsentit mitte-
re. Tunc dicitur dno qui ve-
nit iustitiam. Tunc dno est
preparaturam. Tunc dno

*Item dno deus videtur,
et non videtur. Tunc dno*

Et moyses vidit deum fac-
ad faciem, nemo et qd vult
vidi aut deum sabaoth oai-
lis. Contra autem iustitia
nec dno. Tunc dno magis nemo
vidit vult. Hoc qm vult qm
est quid ad fidem dei pmet.
Tunc dno nemo vidit vult
neq pmet neq filius. Tunc dno
vult dno ad iustitiam re-
fatur. Vult est em vult ut in
imagine, vult nos ad iustitia
tore nos sua. Vult eos in iustitia
tura non in vult. Tunc dno
est vult ut intelligat de esse
qm appebat per iustitiam non per
seam. Quia in na sua deus vi-
dei non pmet et ut vult pmet
te questionis pmet pandit
sensu vult et pmet iustitiam.
Tunc dno em vult aliquid
pmet noluit qd fuit ad iustitia
torem doctur pmet. Tunc dno
deum magis vult nemo vidit
vult nisi vult filius qui
est iustitiam. Vult ipse enarrat
ad iustitiam pmet em vult
vult est quia nemo vidit dno
vult ostendit filius q enarrat
se docet quod falli vult iustitia
pmet est quia vult pmet est
summe aut pmet qm est nisi
affectus in iustitiae in pmet per
nature vult in filius quem
dorem nemo vidit deum nisi
vult filius. Hoc dno
apertus filius dei auduit dno
nisi alia non quia pmet vidit
quid nisi qm est adeo qm
vidit pmet. Et ad condemp-
pnatq pmet iustitiam qm vult
dei filius audire notat vult
vult ostendit em vult esse
qm qui pmet apertus. Tunc dno
aut qm pater est iustitiae vult
nisi a filio. Tunc dno em deum pmet

negat visum et deum appropinquare
patet per hoc quod manifestum est
voluntatem dei filius. Et manifestum est
domini visus a patribus esse hunc
est unde manifestum est dicitur videre
de ore neque vocem eius audire
aliquid nisi figuram eius videtur
scire non est gratiam et visum
et mirum esse deum. Et ista
lex per moysen data
est et vitas per christum

Acta est ergo ante non
fuit quando ergo lex a deo
data est in qua vitas
non fuit. Non sic passim
dicendum est sed considerandum
est quid sit lex per moysen
data. Per moysen data lex moysen
fuit. Lex data manifesta est
precepta sed scripta et historiae
que et ipsa lex appellatur. Et videtur
quid in preceptis eius non erit verum
forte ad dicitur. Non oportet non
tam habere non sicut facies sua
fuit. Et Nazareth eius ergo
d. Adventus christi vitas non erat
hic manifestum est. Etiam que sub
voluntate erant quid significaret
nunc erat. Etiam autem per christum
manifestaretur autem persona sit que
dicit in beneficiis. Etiam hoc
ad ymagines et similitudines non
fuit. Et que est et que fecit et
quid fuerit qui in iudicio et per
hoc visus fuit. Et quis in petra
operatus sit qui dedit aquas in de
serto qui petra manavit est christus
si sit vitas per christum quod ea que
latebat aut indubium veniebant
quod significarent a christo ostensum est
nam manifestum est aut de me scriptum
moyses. Hoc primum latuit error
autem erat. Putabatur enim deus per
qui erat filius. Et quia estimabatur
angelus cognitus est esse de
filius et promissio facta fuit a
brabe et quare que quandoque
non reddebat in ambiguo erat
tunc enim aut veniente christo

reddita est facta est vitas quod
et quod primum est reddita est
et caput fuit quod erat primum
promittens enim fides tunc non
habebat ad exequit promissum
lex. Quis est nemo noster
sine non latere potuit quod

Imagines inquit voluit ne
tunc sine potuit non la
tere si ergo voluit et non
potuit infirmata voluit
hoc esse videtur. Impossibile
propterea est ut voluntas salua
toris non impleatur nec potest
velle quod fieri non debere
Idcirco quod factum est hoc voluisse
dicendum est. Nam voluntas est
nunc extra namque eius est dicitur
ergo natura eius in reprehensi
one non cadit ita nec volun
tas. Nam quod propositum est factum
legitur in finibus. Et christi
manavit in domum et voluit in
trare et voluit stare tunc
quid quod de quare nemo
voluit stare. Quinque ad hoc
est enim quia istud in finibus
gentium et gentium factum est. Quod
ad tempus predicandi non erat
Denique mittens discipulos
suos precepit eis. In civitates
autem ne abieritis et in civitates
tam samaritanorum ne intraveri
tis sed ite potius ad omnes que
precepit dominus. Et hoc
voluit se per quod esset in domo
requiri autem se voluit sed ab
ter accepit. Quia enim tunc
non esset predicandi gentibus
vero tamen venientes ad fides
non sustinebat mori erat. Et factum
est ut salvator dum a discipu
lis proditum non esset ab aliis
tamen qui cum invaderent
domum viderant. Porro est et
cepit fieri quod esset in domo et
intrarent ad illum qui vellet
consequi beneficia. Et factum ergo
voluit se predicari quod esset in domo

Nequiri enim se voluit et ita
factum est. Non enim latuit ab alijs
demonstratus quod esset in domo
Demetrii mulier. Quamquam au-
tem de isto intravit ad eum
deprecans eum ut expediret demo-
nium a filia eius qui in primo
subiecit se deo iudeorum beneficiis
sanctis. Consequenter non esset
impleta voluntas salvatoris
sed in eo explanandum est
que compendio breviter studens
eius compendium est dispendium
invenimus quod latebat sequitur
**Ex vi de actibus u. ubi ad
diem festum. Cap. x. v.**

Sed hoc monstravit esse vi-
detur quod exenata possi-
tione semper occultant
nam hoc quod in hominibus
non esse factum est quid in galilea
positum per similitudinem iudeorum a fra-
tribus suis ad non credentibus
sibi compellebat ascendere in iu-
deam quia futurus erat dies
festus iudeorum ut scilicet pareretur
ipse autem respondit eis dicens. Vos
ascendite ad diem festum quia
mundus vobis non odit me autem
odit quia arguo opera eius. Ego
autem non ascendo ad diem festum
hunc quia tempus meum non est
impletum est. Tunc fratres
mei in galilea. Postea autem
et ipse ascendit ad diem festum
Quid videtur contrarium quod non
tunc ascendit quod negavit sed
ascendit pro ea. Et ascendit non
quod ad diem festum sed quod ad
eum. Illi autem omnes leti asce-
derunt quod ad perveniendas letitias
ad diem festum. Quartum est quod
quod ad diem festum ascendit
salvator. Se autem fuit ille dies
festus quo passione sua rede-
mit mundum. Demetrius dicit. Huius
transfiguratus est filius hominis
et deus realitatis est in eo.
Hic dies festus eius est qui in
at mortem. Ex vi de iudeis
arbitrio tractu et ad durand

Et ostendens quod apertus
neque volens inquit neque
faciens sed misere est dei
et eius vultu misere est quod
ipse induit. Quod voluit arat
tunc liber est quod alius motum
aut ad bonum dicit aut ad ma-
lum. Quia causa se habet quia ipse
ista est. Non enim quia quomodo
est quia pensus est tunc quod
tendit. Nam nullo quod ex quod
liber arbitrio potest causa turba-
ri quia si penitus ipse dicitur
ad vobis. Sedes hunc magis liberi
at arbitrio firmari sinat. Hec
enim tunc malitiosos iudeos perita
fuit. Tunc enim dolo simulatore
dixit ex invidia. Ipsi pro
ipso et filios eius fratres asseret
salvatoris ne dei filius esse crede-
tur. Tunc salor ait. Nemo venit
ad me nisi pater meus attraxerit
eum qui misit me. Quando
go pro ad filium attrahat nisi
per opera que faciat per illum
sic enim dicit pro manet in
me ipse operatur. Et opera hec attraher-
ent ad fidem christi. Virtutes enim
quas faciebat salvator. Ipsi faci-
ebant deum pro christi et qui
aliud pro habere illum dicit
non attraheret adeo ad christum ut vi-
bis eius. Sedes comodaret quod
dicebat se filium dei. Hec est attrah-
endo non violenta sed testimonium
dei in christo aut qui credit attrahit
dicitur ab eo ad christum. Nemo enim
salvator credit nisi qui pro
illius pro dicit deum. Quia apertus
non ut arbitrium pulsaret huius
factus est que in hominibus redigunt
sed ut iudicium dei. Hoc dicit
iustum pro dicit deum dicit enim aut
debeat misere cordis aut miserior
proderet postulante mentes ut me-
atur actus. Demetrius dicit pro
per prophetam. Dicebat huius me. Ca-
bros honorat cor aut eodem longe
est ame. Nam simulatore dicit

injustu est ut odoretur qui vult non
per errorem vult vocat panem sed
per malivolentiam aut intelligit
bonum fugat se ne scire quod bonum
est ut quærat illud in malum
hoc itaque dicit illi peccare ut vere
non intelligat bonum ne sciat quod
non vult. Hec enim injustu est ut in
vultu saluetur qui non per ignora-
tiam per salutem sonat sed per
malitiam vel per invidiam. Hoc igitur
confirmatur magis ab eis arbitrio
quod destruitur ut amicum pro
poto suo respondeatur. *Quia
lxxviii de hoc dicitur ventri
amara est*
Omnis est iste liber qui ama-
ru facit ventrem ad sit dicit
ad omnia divina volentia
amara sunt sed per peccata ab car-
nalius odore est in infamia
est ad audiendum vultum dicitur peccati
in xpo 2 pmo simul punitur
horrore correptionis. Et dicitur etiam
habitu audire preem esse qui
filius dei non possit quia ab ipso
omnia. *Exemplum autem idcirco appellatur*
quia non vult ipse per est sed de pa-
re ut aquo sed per quem sunt
omnia confutatur et azine in lege
ipsum filium de esse verum. *Primo*
dubio enim verum dicit posse nisi
ipse esset de deo genitus. Et marci
in ad dicens quia vult ipse sit
est qui putat carnes negandam
arguit. *Est* in ipso argumens
videns ppter ad eum quia pater
non pater filia sui in pater nota
decorant verum eorum potius hunc
stant quia in pater aditus in-
tendit et paterne quærit hor-
tat. Hec continent in libro quæ
accipit apertus denotant. *Hic*
liber eximius est quod tanto Joham
titula quod non solum male sententi-
bus amara est etiam inordinat
qui vult corripere ut in pater pater
tantum. *Ista* reuelata eo tpe facta
est quo apertus Johannes in

Insula Patmos erat relega-
tus a Domitiano Imperatore si-
dei causa tunc fuit in pater ut
posset videri celestia. Et dicitur
ei ostendit que futura sunt causa
imperialis et stupri et rectoris
satus est illi liber qui dicitur
est qui per quod integre pater
nec sunt in ore significationi
hoc enim dulce est in ore quod
verum est. *Talis* autem qui dicit
ta pateritate vult vel pena
unt per quod et in ventre signifi-
cati sunt amari. Post reue-
lato quod missus est dicitur pater
per dicit que supradiximus
et *Exordium* pater similiter
dicitur est ut dicitur liber qui
esset in ore eius dulce quando
pateriam per missus est in pater
De pateriam pateriam
nec esse possunt est in rui-
na et in ruinam
Similiter dicitur et
dicitur orationis tunc
datus per pater bonum
est quod pater esset
hominibus ex causa pater ut re-
tineat ruinam. *Hic* esset qui in
pater vident stare per obsequia
legis diffidentia in opem pater
tadit desolacia pateriam
pater. *Talis* autem qui nullus
de dignitate essent in lege
credentibus verum in xpo ut re-
surrexerunt ipse ut dicitur deo
fieri qui pater indigni et morti-
les erant et reprobarent qui
aliud esse putabant. *Hoc* est
quod alio loco dicit dicitur. *In*
dicit enim vult in hunc mundum
ut qui non vident vident et
qui vident tunc fiant. *Demum*
non legis doctoribus non pateriam
non pateriam pateriam sunt pater
pateriam homines in pateriam
et iustitiam. *Tunc* est ut
quod dicit dicitur Pater gratias

ago tibi quia abscondisti hoc
a sapientibus et prudentibus
et revelasti ea pueris quod
aut adiecit dicitur et aiaz
ipso aiaz p[ro]pheta gladius
ut reuelentur ei in corde
cogitante. Hoc utiq[ue] significa-
uit q[uo]d eo[rum] mala per quaz ge-
stum est misterium maru[m]p[er]
saluatoris in morte domini dubi-
taret ita tamen ut in rene fir-
maretur. Amis enim stupore quo-
dam in morte domini dubita-
uit. Amis enim non ambigebat
videns eum qui se filium dei di-
cebat sic humiliatus ut vix ad
mortem descendere et quia ut
dicitur Amis ambiguitas rene
domini recessura erat. P[ro]pheta
enim gladium non super cadere a-
tingere mentis aliquid t[ri]stis-
ter ut sicut missus p[ro]pheta
iuxta horum timorem facit no-
tante p[ro]pheta ita et dubitatio
mestitaz facit no[n] t[ri]stis occidet
quia no[n] p[ro]pheta in armis sed
p[ro]pheta q[uo]d per vmbraz conti-
gens corda discipulorum. Deinde
deop[er]as et alius discipulus
emalis euntes in via k[ri]stos di-
xit ut t[ri]stis ip[s]i d[omi]no nescientes
quia d[omi]no est. Hoc putabam
quia ip[s]e erat qui m[er]itabat
libere israel d[omi]nabant sed sta-
tim agnito t[ri]stis dubitatio si-
lenter d[omi]n[us] est et de ioseph
q[uo]d ferru[m] p[ro]pheta aiaz et
hoc est m[er]it[us] quia dubitare
de deo vel xpo m[er]it[us] est. Ne-
par hoc qui desunt dubitare
creadat mortem. *Voltra*

xxx. Hic quod et facit q[uo]d
pro nobis p[ro]pheta et m[er]it[us]
vultu p[ro]pheta ad ip[s]um
questiones sue r[ati]o[n]is
dubite sunt sed v[er]ba si
multima ex p[ar]te quid ex
p[ar]te x[risti] discrepantia. A facit eni
et na facit q[uo]d est. Testebat
et na facit simile est. Prop[er]a
go ex p[ro]pheta x[risti] locut[us] est quia

p[ro]pheta no[n] facit nec dolus est inu[en]i-
m ore eius. Ap[osto]lus ro de p[ro]pheta
loquit[ur] dei p[ar]tis quia eni i[n] b[er]n[ardus]
qui p[ro]pheta nesciebat p[ro] nobis p[ro]pheta
facit q[uo]d p[ro]pheta m[er]it[us] m[er]it[us]
est. P[ro]pheta eni facit illud p[ro]pheta
d[omi]n[us] m[er]it[us] idu uoluit. Et
que[re] so[re] no[n] tangebatur de p[ro]pheta
ta carnes corpus corpus acciperet
per q[uo]d d[omi]n[us] facit p[ro]pheta. De
inde offert illud p[ro]pheta oblata
p[ro]pheta m[er]it[us]. No[n] go xpo p[ro]pheta
facit sicut d[omi]n[us] p[ro]pheta sed ap[osto]lus ip[s]e
p[ro]pheta facit est sicut est. Ofen-
su[m] offerre aut xpm p[ro] nobis
quid est nisi dare p[ro]pheta volenti
eum occide[re]. Ad id d[omi]n[us] concessum
est quia p[ro]pheta erat ut erat
causa descendendi ad inferos et p[ro]pheta
liare r[ati]o[n]is audib[us] p[ro]pheta
dane eni et mandatu[m] p[ro]pheta. Et occi-
disse eum qui no[n] p[ro]pheta ex nullo
q[uo]d p[ro]pheta facit sed et nullo p[ro]pheta
donauerat. Hoc p[ro]pheta reue[re]ntia
d[omi]n[us] r[ati]o[n]is audib[us] p[ro]pheta
nam simile aliquid in p[ro]pheta ad
Galatas 3. Interea inquit p[ro]pheta
t[ri]stis p[ro] nobis est maledictio agno-
scit[ur] nisi a p[ar]te. Inducto eni dei
t[ri]stis p[ro]pheta maledictio est iudeo[rum]
p[ro]pheta eni iudeo[rum] excremat more
saluatoris. Et r[ati]o[n]is go se p[ro]pheta
p[ro]pheta eni p[ro]pheta p[ro]pheta nobis. Et
hinc ad signu[m] eius ex euntes
a p[ro]pheta morte m[er]it[us] tenent. Hic
t[ri]stis eni more ex p[ro]pheta eius a
quo p[ro]pheta est. *Voltra* sequitur
xxx. de d[omi]n[us] a illu[m] requi
sta. Cap[itu]l[u]m. Sed d[omi]n[us]
intelligi no[n] p[ro]pheta. No[n]
enim saluator agnoscit p[ro]pheta
p[ro]pheta in m[er]it[us] q[uo]d p[ro]pheta
minu[m] m[er]it[us] mortuus eni alienus
imp[er]andos sepelitur et nos a qui
sub m[er]it[us] ext[er]minatus est p[ro]pheta
tes augere cupim[us] ut morientes
m[er]it[us] a nobis in p[ro]pheta no[n] t[ri]stis uoc

Sed et hinc ostendit ut passione
 mea ab eo augmētū est q̄d tempore
 m̄. hinc dicit q̄m nō mōt re-
 linquit omnia et secutus me fuit
 nō ut esse meus discipulus et
 monit̄ q̄d sic habet facultates su-
 as ut ipse in illis nō habeat pro-
 p̄tū dubio dī sequit̄. **D**ragma
 iur̄ ab hys exigenda erat qui
 aliquid negotij gerant aut artib̄
 opam dant. Sabant Saluator
 autē qui mōtū hōr curabat
 neq̄. **S**ed em̄ exigendus utiq̄
 nō erat q̄d q̄ma nūcū s̄ dīabo-
 lus s̄ m̄p̄dus eāt occasiones
 quēb̄ s̄ poss̄ mēmare salua-
 tores. **E**xator̄ dīdragmē dīos
 paup̄auit ut eū facerēt x̄m
 tate ut accideret ad pet̄o q̄m
 p̄m̄is m̄ ap̄os erat solū. **S**ed
 solū deb̄ ab eorū m̄p̄o dīcūt
 dīdragma q̄m ab hys omib̄
 liberū erant. **M**ōtū em̄ agebat
 in mōdō q̄d ess̄ mōdī ut quia nō
 erat mōdī soluet aut hys fadu-
 lo ess̄ ut aut tate hūilitate sus-
 frāgō querēt a quo soluet̄. **E**ū
 dūc̄ ut p̄ridū dūcūt ut adīsus
 semetipm̄ s̄ machinas tenderet
 ad mare r̄e pet̄u m̄bet et capti-
 p̄tas os ap̄ire et illū mōtū
 re mōdū ex actōm quo soluto nō
 solum scandalū nō ess̄t ex actō
 eūc̄ neq̄ mēmare. **R**equisito
 auxilio ad solūendū v̄l erat si
 q̄m v̄tutē maxie demonstrat̄
 per q̄d raptos a dīabo ad se tra-
 hēt ut argumētō et a s̄tūa sua
 dīalūcō r̄q̄nē. **P**erit̄ ego ex-
 actores. **E**xdragmē ad pet̄u
 ap̄em. **A**ut̄ ut nō soluit nō p̄de-
 uit dīdragma quo dād mōtū
 pro omib̄. **S**ed ut solueret
 q̄xerit Saluator aut ad pro se
 et pet̄o dād m̄bet pro omib̄
 soluisse v̄dē. **S**ūma sicut in sal-
 uatore erant om̄s cause magi-
 str̄ ut et p̄a saluatorē in

Petro om̄s q̄mēt. **I**pm̄ em̄
 constituit esse caput eorū ut et
 pastor ess̄. **G**reḡo Domini Naz-
 hū. **A**ut̄ dīcūt **S**ed **V**igilate
 et orate ne intret in temptacō
 et pet̄o dīcūt **E**re satanas
 postulauit ut v̄s ventilaet
 sicut tritū. **E**go aut̄ rogauī
 pro te ut nō deficiat fides tua
 et tūc q̄d s̄us q̄firma stes
 tūc q̄m̄d ambigitur pro pe-
 tro rogabat et pro iacob et
 pro iohanne nō rogabat ut
 de tēteis taceat manifestū est
 in pet̄o om̄s tōmētū. **S**ūma
 et alio loco dīcūt **E**go pro hys
 rogo quos dedisti mihi et v̄o
 lo ut v̄bi ego sum et isti
 sint mecum. **P**etra q̄d s̄
Petra em̄ nati dīcūt
Petra p̄m̄p̄tū m̄tūc̄ et
 q̄d n̄tūc̄ **S**ed et m̄tūc̄
 dīcūt **S**ūm ann̄ sepe filij
 delinquent̄ educti
 de egypto v̄tutē sen-
 tentiar̄ dīcūt v̄l de
 dīcūt dūcūt nullū v̄tūc̄

Omnitudo in tūm p̄m̄p̄tū
 excepto **S**alep̄ et **I**osue filio
 nūm. **E**os aut̄ q̄m nati p̄m̄tū
 in deserto ip̄os dīcūt m̄tūc̄
 v̄l q̄ n̄tūc̄ s̄m̄d aut̄
 m̄tūc̄ **N**estūc̄ aut̄ s̄m̄d
 v̄l m̄tūc̄ p̄m̄p̄tū quēdū
 est n̄tūc̄ que neq̄ ad s̄m̄d
 neq̄ ad m̄tūc̄ exūdita est q̄c
 est l̄q̄ozantia s̄m̄e m̄tūc̄
 s̄m̄e p̄r em̄ n̄tūc̄ s̄m̄e n̄tūc̄
 em̄ v̄l s̄m̄d habet quia
 rapax est edīc̄ v̄tūc̄. **I**pli
 v̄l aut̄ dīcūt est q̄c q̄m
 n̄tūc̄ m̄tūc̄ r̄eūc̄ m̄tūc̄
 v̄l r̄eūc̄ v̄l hys s̄m̄deat
 que m̄tūc̄ s̄m̄t r̄eūc̄ m̄tūc̄
 asserens deos et hys v̄m̄o
 l̄m̄d q̄ m̄tūc̄ r̄eūc̄
Ipsi s̄ r̄eūc̄ et m̄tūc̄ n̄tūc̄
 s̄m̄d s̄m̄d ad r̄eūc̄ s̄m̄d
 t̄eūc̄ s̄m̄d erit dei **N**o p̄r
 v̄l neq̄ p̄r dei s̄m̄t q̄m

ipa hominis etiam habeat miror
 rursus benevolentia ut non opi
 mone sola sed res sit mectetur la
 put deum solita ad sequitur
 legem etiam est sub elemene
 te foris deo caplin perim
Paganos elementis subie
 ctos esse nulli dubio
 est et quid est quod ap
 postolus dicit. Etiam
 et nos sub elementis huius mundi
 fuerimus sed itaque et in dei eleme
 tis erant fuerimus quid differre
 sunt a paganis manifestum est ad
 ratione et diminutione suae im
 mutatione filiae sensu phetia
 Dico paganos elementa colere
 omnino cognatum est iudeos aut
 non elementis deo fuisse per
 neomenias et pascha et trinita
 tione et cetera talia. Hec autem terna
 lia sunt. Unde quid em vult
 est carnale est et de elementis
 est sed quia ex precepto dicitur erat
 deo fuisse ut in ex vultibus
 ad multa venire. Et ex hac
 cura perfectus sed ad maiora capi
 enda ut in hoc meditati digni
 fiantur promissis spiritualibus. Ex ea
 igitur pre qua supra dixi sub ele
 mentis fuisse iudei. Ex alia
 pre legem habebant spirituales que
 et patre prohibet exhortatur ad
 salutem sui qui venturus est
 fuisse promissus ad remittenda peccata
 legem. Quæstio autem christi non pri
 us venit deus venit quod ve
 nire debuit. Et cum deus dicitur
 promittere deus dicitur. Et cum
Per christum salus va
 et postea cognoscitur aut
 non ante venit ut et
 antea iudei qui in
 ignorantia sunt ad
 existentem vitam. Denique per adve
 nut christi multi saluti sunt magis
 quam prius. Unde si ante venisset
 multo plures saluti fuisset. Et

go ita est repugnante videtur
 nulli facienti in hac salutem
 dei oportet. In preteritis enim dan
 tis est quod vel quantum velut
 miseris. Exhortandus est enim
 Gulgo et pabus provocatus
 non attendit a bono deo reuo
 candus forte non contradicit aliq
 mediam arguat qui meditante
 ta sua et offitium gerit. Impe
 det autem accusabitur tarditas
 eius ab eis a quibus non est
 requisitus. Hec quid dicitur
 sed non sed saluatoris so
 litas ista non curat per unum
 citatem quam tuam enim sequi
 nam ad faciendam misericordiam. Sed
 tunc venit quod venire debuit
 voluntatem suam non operantem
 non meriti meriti. Nam si merita
 pendas venire non debuit
 venit go et quod subvenire debet
 prout et gratia fuit per benefici
 um ei aut ei et cui meritis
 immet ante subveniat erit
 quid gratia non tamen vade
 potest scire quid sibi proficuum
 est si aut in ipso meritis
 debito auxilium sperat sine qua
 letumque beneficii operante
 sit de salutem enim exceptus
 maiores gratias referret quod si
 equienti offeras panem. Si
 aut offeras ad non esset
 non utique tam gratia erit. Id
 est recte prout est ut non ante
 venisset. Sed. Primo enim dicitur
 per genus hominis uti volente
 sua non sine testimonio sui quod
 ex ipso modo facta per alium
 munera que elementis in
 istis quamvis vobis ex hoc
 debeat intelligi et tunc
 divinitatem prout voluit. Nam
 per enim est ad ex traditio prout
 hominis. Denique tunc et
 non notitia eius est in istis

Sed cum languore quodam
quāvis quōdāmodo scire cepisset
roquino dei nō habere et mō
rās mutarentur eiq̃e dignat
est Abraham in quo forma
esset renouare noticiā dei et
mōrū & nō adhuc reuēntia
seguor esset. Postea et per
moysen legem lūis dedit
que neq̃ displiceret et magis
mentū mēteret maior em est
timor rei manifesta est au
toritas et quia accepta le
gem gentes p̃ueniunt non
se p̃uocantes ei neq̃ q̃ qui
accipit p̃uocit eāz mōrū
dñs misericordia m̃p̃t sicut
pud qm se pro illis offeres
mōrēz destituens dāta in oī
bus remissione p̃ccōz dō p̃u
illi m̃p̃statoz offerret ad
em p̃osset descendit ad m̃fēs
m̃p̃ per mōrēz nec ordo em
nec rās p̃ostebat eum qm
mōrū nō fūss m̃tra re
uēntia t̃azat. Nōmē
siquis vult in hū sua bar
baros deapē mutat se in
habitu illorū vt putet vnus
ex hys & sic explorat quō
illos subvertat. Ita fctū
est et de dyalo qm malo
more hominū subvertat vt in
mōrēz nō remanet ñuentū
est remediū quō quos male
tenebat amittet et p̃uocare
ei et qmē putabat se velut
hominēz dādisse reppret illū
aput m̃fēz dēum quō fctō
reus inuentū om̃s quos ce
nebat amittit et de cetero apta
est ad celi vīa tūc quāvis
p̃sint aduēnī p̃alor vt p̃ietas
hōrēz de quo p̃uocō libatū
sint sine reppone q̃as illi
referant. Sed p̃te rāta dē
q̃ m̃tē ante legem et p̃ legē
p̃ccō p̃ressi totū se carm dedit

et dignificatus in thazaro remane
runt dubio sunt qm deuote et
reuerētia creatoris vīa suā ñame
lege p̃ueniunt. Nunquid nō est
h̃y deuenī s̃m̃t aput m̃fēz
ex p̃uī vīa si aut remissū p̃
mōrēz ade libatō Adam qm
p̃or p̃uocāt ceteris ad celi ap̃ret
vīam. Unde quia bñ dū aut
agūto creatorē defūcti reappēt
in celi. Dampnū q̃ est quia
nō ante venit ṽp̃s dampnū
manifestū est sed quare iustū
an m̃p̃stū sit & solent em dā
na iusta lege de quibus quē
nō lūat. Nunquid sua de p̃en
sū et m̃ta lege in quadru
p̃en q̃ dampnatus aūgus est
quē q̃ per hoc qd̃ genuit
hōm p̃p̃us est iuste fctū est
q̃ndē et p̃missū est. Quare
et saluator ñt ip̃a p̃ m̃cedia
venit nō debuit. Tūc em dya
bolus sup̃baret homo factus
adeo p̃p̃stus est illi tūc
q̃ m̃p̃ar ead̃ reppret ei acce
pto m̃dato dyabolus aut p̃luta
p̃uocare simulat se iquocare q̃
p̃ceptū esset adeo et m̃p̃t
eum instabile. Postea aut p̃
mittens illi q̃ si m̃cedam q̃t̃is
ser p̃staret illis dūtaxat tūc
venit eos tūc dyabolus et p̃p̃ato
q̃t̃is p̃stulnat et p̃p̃uocāt m̃fēz
et ad hoc vīa volūte q̃t̃is
q̃m si auctore p̃p̃p̃ ñt p̃tō
om̃e tenent qd̃ nec cor p̃p̃ q̃t̃is
ad ante p̃am est in suo q̃t̃is optū
post p̃am s̃m̃ fctū est m̃p̃etū
lū et m̃tē destinati. Quam
quā iusta r̃ndicta sit p̃etati
plūs tam remenat dōm
quā p̃uocatus ostendit. Ita em
dū p̃uocatur a corpore ṽp̃u
p̃tatiū ad etnā essentia vīa
as amorem ñm̃ oportere co
uerti & est iustitiae p̃uocatio
ad benignitas gracia concedat

It quomodo bonorum inferiorum
dulcedine decepti sumus amari-
tudine penarum exudiamur. Nam
ita eorum nostra supplicia divina pro-
videntia moderata est ut in hoc
tempore tam corrupti ad iustitiam
tendere liceat et de peccatis omnium
supbia vni deo usque totum subde-
re meritum de peccatis scire illi vni
se regendum tutum quod committit
deum hoc et quod in seculo scilicet ante
Repleat libet quartus aureus
augustinus de concordantia ex-
pansibilis. Anno domini mil-
lesimo quatuorcentis octo.

Sequitur augustinus de pre-
destinacōe dicitur in uer-

Quisse quid apertum
fuit in gloria ad pa-
uperem. Eadem facere
vobis michi quidem
non pigra vobis aut
nam est. Idem tamen faciens ad
salutem ad se satis cupit eos qui
se pfecti pfecti quod illis vni
scilicet in gentibus sui nam est. cer-
nebat decessu michi laborem
nemo pfecti. Vel sicut in plerisque
ordinibus legitur nemo michi in-
lesus sit. Ego autem quis me mo-
lente sit auctor quod dicitur eloquii
quibus dei qui dicitur que omni
nulla est. si scimus nostra merita
dantur tunc vult manifestum non
reditur. Periculum scilicet facit
quod dilectum filii carissimi pfecti
et solati qua eos qui tales sunt
non vult errare ut per totum libet
de hac re vel quod ad hoc
desiderio me dicitur scire. tunc
a me quatuor non possum dicere
et tunc me amore quatuor deo
non audeo dicitur quatuor esse rege.
Bo vobis et hanc iam non vobis ad
tamen per vos adhuc ago quod me

satis egisse credam. Confida-
tis enim illis pro. Videre in
videtur ipse sed pro autem quod
gerit pro amorem ne tunc
autem de eorum licentia qua
dicitur est spes sibi quisque et
in illud miratur quod non potest
sed per eorum dicitur est male.
dicitur quod qui scem hanc in ho-
mine comodo esse tractandos
quo tractantur dicitur quibus
autem et quid alii sapit hoc
quod vobis deus reuelatur ad
hoc quippe in questione col-
ligant de predestinacōe scilicet
sed hanc unde siquid alii
in ea sapit hoc quod illis re-
uelatur deus si in eis ambulat
in quod proponitur. Propter
quod apertum ad dicitur siquid
alii sapit hoc quod deus re-
uelatur deus in eis ambulat
autem isti fides nostra pro quibus
sollicita est pro auitas vna
ut credant tunc etiam pro
dum hoc obnoxium nati quod
humani nec ab isto malo mi-
per iustitiam scilicet hominis aliquem
libati. Perueniunt autem ut
propter voluntates hominum dei
vult faciant autem ad vult op-
bonum vel malum vel p-
faciendū sibi quicquid sufficit
posse consensu consensum
tentia pro ista in que proene
vult penitentes deos a peccatis
non errore dicitur proinde
si in eis ambulat et orat
eum qui dicitur in illis scilicet
de predestinacōe alii sapit
ipse illis hoc quod reuelatur
hanc nos esse eis impendat
dilectionis affatū in illis fac-
monis suum donat illis quod
rogat rogat ut in illis
dicitur ea que illis apta et
valia dicitur. Vnde enim scimus

ne forte deus noster id per
hanc miam velit efficere sui-
tutez qua eis in xpo libera-
tione feruntur. Pius itaq; si-
dem qua xpiani sumus domi-
dei esse debemus ostendere
si in diligemus id facere
possim. Quia volentes tot
tante q; iam fecimus sed m-
respondend; eis esse video
qm; sine testimoniis que de
hac re adhibuit ad id sicut
valere ne nouerit ex vobis
qm; nos habere ipsam fidem
sed incrementum eius adde-
tamq; fides non ab ipso donet
nobis sed ab ipso tam; auge-
atur in nobis. eo modo
qm; incepit a vobis non ergo
recedit ab ea sicut quia per
lagius ipse in epistola iudeo
palestino fuit eadem gesta te-
stant. dampnare compulsi
est gram dei scdm; uiam
ita dari sed non pmerit ad
dei gram. qd; credet repm-
sed illud potius qd; ipse
nobis addatur ut plenius
pfectus q; credat deo ut ref.
huc nobis et supplementum
eius et siquid aliud fidei
possim. Sed eaq; gerantur non
potius audiri. tunc prior de
sit ei et retineat illi. tunc
ex ipso et ipm; et in ipso sunt
omnia. Ex ipso igitur miam
dey nre. Et quo nisi ex ipso
est neq; em; hoc excepto. ex
ipso sunt cetera et ex ipso et
per ipm; et in ipso sunt omnia
omnis aut dicit eum qui
iam cepit credere ad illo inque-
redidit nichil mieri. Unde
fit ut iam menti teta dicit
addi retinere. Sina ac per
hec gram scdm; merita uia
dara. qd; obin; p-
ne dampnaret. ipse dampnat
transiens igitur q; de daphabi

di quid no datur
f. m. m. m. f. m.
de q. m. m. m. m.
per uic

lem vult ex omni pte dampnare
sina vacat audiat dnm; qd; di-
et apertus. Pius datur est p; d-
no sicut ut credatis in eum sed
eo ut pgaam; pro eo vult
ostendit di dnm;. quia vult
ostendit esse donatū nec aut
ut plenius et pfectius credatis
in eum sed ut credatis in eum
nec sermō uiam consecutus di-
xit ut fidelior sed ut fidei es-
set quia sciebat non esse miam
fidei sue poret; dedisse deo et
retinere fidei ab illo eius aug-
mentum sed ab eo se fiam; fidei
a quo et appellatus factus est. nā
scripta sunt et dei eius initia
sunt q; sēda celebri lōne
notissima. Pius qm; quip-
pe a fide quā pcedebat ei q;
vehementer aduersus repente est
ad illam. quā potentior q; ipse
dominus hoc illo cui hoc uolū
facturo per ipm; dnm; est. Tu
hōne vniuersis nos ut non
solum ex nolere fieri volens. V-
tinnēat et pfectiore pfectio
in eius fidei. quā psequetur
defensione patet. Donatū q;
uip; illi erat a xpo non solum
ut credet in eum. Perueniam
ut patet per ipm; et ideo qm;
datur ista gram que non datur
sed aliqua merita sed efficit
omnia bona merita. non quia ipse
nec sum; mō; regitare aliq; q;
ex nobis meritis sed sufficiens
nostra ex deo est. hanc datur q;
et tōba pcedat qui putat ex
nobis esse fidei certum et ex
deo esse fidei supplementum q;
em; non videat. Pius esse to-
gitat quā credere. nō quip-
credit aliq; nisi pū; cogita-
uit esse credendū. quā em;
raptim; quā; relexim; credendi
voluntate. quēda; cogitationes
ante uolent. mō; q; illa ita se
quāt; ut q; quā; sūma q; datur
nā; est tamē ut oia que re-

quod per modum

dicuntur prementis religionem cre-
dunt quamque et ipsi credunt in-
talit est aliud quod assensum
cogitare. Sed enim omnis qui
dicitur credit ad idem cogitant. Ple-
riusque non credunt. Sed cogitant
sicut qui credit. Et credendo cogi-
tat et cogitando credit quod ergo
pertinet ad religionem et per se
de qua loquitur. Apertum si non
sumus ydonei cogitare aliquid
quasi ex nobismetipsis sed suffi-
cientia nostra ex deo est. Perfecto
non sumus ydonei credere aliquid
ex nobismetipsis quod sine co-
gitatione non possumus sed suffi-
cientia nostra qua credimus imperia
ex deo est. Quod ita sicut nemo
sibi sufficit adinveniendum vel per-
ficiendum quod cum opus bonum quod la-
us fieri sicut scripta verba iudicant
unde eo ostendunt. Unde in omni
ope bono et incipiendo et perficiendo
sufficiens nostra ex deo est.
Ita nemo sibi sufficit adinveni-
endum vel perficiendum fidem sed
sufficiens nostra ex deo est.
Si non cogitatur nostra est. Et non
sumus ydonei cogitare aliquid
quasi ex nobismetipsis sed suffi-
cientia nostra ex deo est. Et cavendum est
fides electi adeo ne homo se
extollat aduersus deum ad se dicit
facit quod promissit deus. Donec si
deus gentem promissa est abrahe
et dante gentem deo premissime
credidit quod que promissit. po-
tens est et facere. Et cognitur
fidem gentem facit qui potens
est et facere. Ipse igitur fides quod
aut facit qui potens est facere
quod promissit. Porro si deus opus
nostrum modo agens in coram
suo nunc ut credamus. nunc metu-
endum est ne totum facere possit et
ideo homo per se primas eius ven-
erit per se ut nominat ab illo
accipere mercedem. Videte si aliquid
accipitur istomodo nisi ut gratia dei

sedem nostram mercedem detur quolibet
modo ac si gratia iam non sit gratia
redditur namque hoc patet. Si
ita non donat gratia deus. namque
credenti ut ad hoc fides ipsa ad
augeat et sit merces fides et
per fides ad aucta. nec attendi
ad hoc deus non sedem gratia sed
sedem deus istam mercedem
credentibus imputat. Sicut autem
non totum totum hominem ut qui
sibi potuit institui quod non ha-
beat. Ipse quod instituit auge-
at omnino non videtur nisi quia
re ipsa non per deum manifestis
suis testimonio quibus et si
des videtur et per se et ordinem
sunt. Sed deus esse monstrat
et uale est illud quod vniuersum
pertinet est mensura fides et
illud per se fides et caritas
ad fide adeo per et deus illud
ex deo et cetera talia. Volens quod
ipse tam reale testimonio re-
pugnare et in uolens a se ipso
esse quod credit quod quod deus
ad deo ut per se fieri sibi videri
et atque illi per se relinquit et quod
est elatus primas tollit ipse
sequitur dat illi et meo quod
dicit esse amicos deus se
facit. postea deus. Sed per
hunc ab ipso doctor sapi-
ebat. Et deus istam cognoscit
qui dicit in illo ostendit. quod
nunc magis sit quod ut ostendit
adhibuit apostolum testem dicitur
quod autem habes quod non acci-
pisti si autem accepisti quid gra-
tias quod non accepisti. Et deus
pauis testis ipse quod vniuersum
ad se sit. et ualeat. putat fides
qua in deum credimus non esse de-
um dei sed a nobis esse in nos
et per istam nos impetrare
dona dei quibus operamur iuste
et per vniuersum in hoc sed deus
et fidem putabat dei gratiam

de gratia pl.
dat crediti

Quia in deus in hac questi-
 one soluenda cum ad Epim
 impetrandum situr dicitur
 reuelam. Hoc igitur apud
 m m ubi ad reprimendam
 mpecom dicitur tunc em
 habes qd' no accepisti no sit
 quicq' fide in dicit q' adeo
 fidem quaz no accipi reprimi
 dno hys oplice dno tota
 hinc risonis deago. sed ne
 hoc quid p' dicit quibus no
 habear p'fiam fidem habeo
 tam mutum quo in epim p'mi
 tus reddi. tunc et dicit re
 sponde q' habes qd' no
 accepisti si aut et accepisti
 quid reuaret q' no accipe
 ris. tunc vob qd' putat de
 hac fide ideo no posse dicit
 quid em habes qd' no acci-
 pisti quia in ead natura
 p'manet remanet. licet vi-
 tiata que p'us sana ac p'fita
 donata sit nihil ad illud
 qd' vobis vale intelligitur
 si ut hoc apud dicit cogi-
 ter. tunc em ne quis
 geret in hore qm diffusi
 ones exore p'uant inter
 horumque canos. tunc
 ut p'manet dicit ego su
 pauli dicit aut ego sum apol-
 lo. tunc vob ego no tunc
 et inde venit est ut dicit
 multa m' elegit deus. ut
 r'fundat sapientes et infirma
 m' elegit deus ut r'fundat
 fortia et ignobilia et g'temp.
 tunc m' elegit deus et
 ea que no sunt tunc ea que
 sunt. et que sunt exacer-
 ut no gerat. tunc deo ore
 raro ait certe tunc quana
 p'p'ior p'are clara est apud
 m' tunc ne in dore quip p'o
 riat. ac per hoc nec in p'o
 up' d' tunc ad dicit ut no
 geret. tunc raro tunc deo ut

ostendat in quibus debeat qd'
 gerat. ex ipso aut m' vos este
 in ego tunc qm factus est nob'
 sapia adeo et iustia et p'p'ia
 to et redemptio ut quemadmodum
 p'p'ia est tunc gerat in dno
 gerat. tunc p'p'ia ista em
 m' tunc ut p'p'ia m'p'as dicit
 adque em estis carnales tunc
 em m' vos sit emulato et con-
 tendo noue carnales estis et p'm
 horem ambulat. tunc em qd'
 dicit ego sum pauli. alius ad
 ego sum apollo. tunc ne hores est
 q' ego apollo. qm aut pauli
 qm p'p'ia per quos reddidit
 et p'manet sicut dno dicit
 ego plantam apollo r'igant
 deus aut m'ementu dicit.
 tunc neq' qui plantat neq' q'
 r'igat. sed qm m'ementu dat
 deus. tunc ne m'ent agere
 apud m' ut qmlet. tunc
 et exaltet. deus solus. tunc
 qm in eis qui plantat. et
 qui r'igant. nec ipm plantat
 et r'igant dicit esse aliquid
 sed qm m'ementu dat deum
 quibus et h' ipm qd' ille plantat
 h' r'igat no ipi sed dno tunc
 dno tunc p'manet sicut dno dicit
 ego plantam apollo r'igat. tunc
 ego in ead m'ent p'p'ia
 ad h' venit ut dicit. tunc
 nemo gerat in homine. tunc
 em dicit tunc gerat in dno
 gerat. tunc h' et alia no nulla
 que h' tunc tunc p'p'ia ead
 ipa omne m'ent ut dicit. tunc
 dno p'p'ia m'p'ia in me et ap-
 olo ut p'o ut m'ent d'p'ia
 ne p'p'ia p'p'ia est p'm p'o
 alio m'ent ad p'p'ia alio
 em te d'p'ia tunc aut qd'
 qd' no accepisti si aut accepisti
 quid gerat. q' no accepisti
 In hac apud eidentissim m'ent
 toe qua tunc quana p'p'ia
 loquit. ne quip quaz in homine
 sed in dno gerat dno de nalia

suffragium sine ulla tota p[er]fecta
 q[uod] hanc qualis in p[er]na cond[ic]io
 donata est p[er]e v[er]itate n[on] qua
 legimus reliquias minus quā
 estimo asseru[m] est. Cuius em[en]d[ati]o
 per hoc dona que om[n]ib[us] g[ra]tia
 sunt hominib[us] g[ra]tias dist[ri]ngit
 ab hominib[us] hic aut p[er] h[oc] d[icitu]r
 d[icitu]r em[en]d[ati]o te dist[ri]ngit et d[icitu]r
 m[er]ito addit quid aut habes q[uod]
 n[on] accepisti. Poss[et] aut[em] homo
 m[er]ito d[icitu]r adu[er]sus aliu[m] d[icitu]r
 p[er]mittit me fides iusticia mea
 vel si quid aliud quālibet
 carit[er] cognationibus bon[is] doctor
 quid aut habes q[uod] n[on] accepisti
 de quo m[er]ito ab illo qui te dist[ri]ngit
 ab alio n[on] donavit q[uod] donat
 tibi si aut[em] et accepisti aut p[er]
 m[er]ito p[er]caris quasi n[on] accepere
 tum qu[er]o aut aliud m[er]ito qui
 gl[ori]at[ur] in d[omi]no p[er]e. Turpe aut[em]
 h[uius] sensu strau[m] est q[uod] de
 s[an]cto m[er]ito qu[er]o q[uod] p[er]caris ta
 quā si ip[s]e ea fecit n[on] m[er]ito dei
 d[icitu]r g[ra]tia que bonos dist[ri]ngit a ma
 lis n[on] que quid est et bonos
 et malos sic q[uod] g[ra]tia n[on] aut
 buta qua sum[us] a[m]alia donati
 dist[ri]ngit q[uod] a peccatoribus d[icitu]r
 et g[ra]tia natu[r]e att[ri]buita qua in
 up[er]is hominib[us] a def[ec]tibus
 pulch[er]i vel ingem[er]osi dist[ri]ngit
 a tardis ac si quid em[er]iti est
 sed n[on] si illo qu[er]o t[em]p[or]e
 ap[er]t[us] adu[er]sus p[er]e m[er]itabat
 nec adu[er]sus g[ra]tias aliu[m] de ali
 quo natu[r]ali m[er]ito q[uod] m[er]ito
 poss[et] et pessimo. s[ed] q[uod] bonu[m]
 q[uod] p[er]mittit adu[er]sus bonu[m] p[er]e
 n[on] deo t[em]p[or]e m[er]itabat[ur] q[uod]
 audire m[er]itum t[em]p[or]e em[en]d[ati]o
 dist[ri]ngit quid habes q[uod] n[on] acce
 pisti. Et em[en]d[ati]o sic natu[r]e fidei
 poss[et] habere m[er]ito et habere
 n[on] em[en]d[ati]o om[n]is est fidei in fidem
 posse habere sic om[n]is n[on] aut
 aut ap[er]t[us] t[em]p[or]e aut p[er]e.

habere q[uod] n[on] accepisti. Pro
 inde posse habere fidei p[er]e
 posse habere m[er]itum q[uod] est
 fidelis. Illa v[er]o n[on] in qua
 nobis data est p[er]f[ec]tioritas
 habendi fidem n[on] dist[ri]ngit
 ab h[uius] h[uius] p[er]e em[en]d[ati]o
 dist[ri]ngit ab m[er]ito fidelis. Et
 p[er] hoc v[er]o d[icitu]r t[em]p[or]e em[en]d[ati]o
 dist[ri]ngit quid aut habes q[uod]
 n[on] accepisti t[em]p[or]e aut
 d[icitu]r habes ex[em]p[le] fidei n[on]
 q[uod] accipi p[er]fecto q[uod] aut
 ap[er]t[us] p[er]e n[on] quia p[er]
 d[icitu]r vel n[on] credi n[on] est
 in arbitrio voluntate quā
 sed in el[ec]t[io]ne p[er]e a d[omi]no
 Ite ad up[er]is q[uod] fidei que
 in voluntate est p[er]mittit t[em]p[or]e
 em[en]d[ati]o dist[ri]ngit quid aut ha
 bes q[uod] n[on] accepisti. Am[er]iti
 aut[em] v[er]o v[er]it[as] p[er]e ali
 credi ali q[uod] d[icitu]r. Volu[n]t[as]
 q[uod] isti cre d[icitu]r n[on] aut illi
 t[em]p[or]e q[uod] v[er]it[as] q[uod] q[uod]
 negat si n[on] ali p[er]e
 accipit n[on] p[er]e. Volu[n]t[as]
 adu[er]sus dist[ri]ngit est v[er]it[as]
 quid ex[em]p[le] de m[er]ito em[en]d[ati]o
 de Indu[m] t[em]p[or]e qu[er]e
 p[er]e aut ap[er]t[us] q[uod] n[on] est t[em]p[or]e
 p[er]mittit el[ec]t[io] aut q[uod] p[er]mittit est
 p[er]mittit v[er]o ex[em]p[le] p[er]mittit p[er]mittit
 p[er]mittit d[icitu]r illi d[icitu]r p[er]mittit
 q[uod] p[er]mittit oculos ut n[on] v[er]
 deant et aures ut n[on] audi
 ant v[er]it[as] in h[uius] d[icitu]r
 et d[icitu]r d[icitu]r fiat m[er]ito
 q[uod] in laqueu[m] et in t[em]p[or]e
 t[em]p[or]e et in scandalu[m] dist[ri]ngit
 v[er]it[as] eor[um] ne videant et
 p[er]mittit eor[um] s[em]p[er] m[er]ito
 d[icitu]r m[er]ito et m[er]ito q[uod]
 in el[ec]t[io]ne que q[uod] p[er]mittit est
 m[er]ito dei. Indu[m] v[er]o
 m[er]ito q[uod] ex[em]p[le] p[er]mittit et
 in illi qui v[er]it[as] n[on] v[er]
 t[em]p[or]e d[icitu]r. Illi v[er]o q[uod]
 d[icitu]r v[er]o q[uod] v[er]it[as] n[on]

Vile

credidit in seipsum qd et
iudicium in ipso voluntatibus
facta. Sed qd nuppe ista qre
est no vtrq meior dnpus
an dicit sic qd et in d
pe relique per ead qre
salve fide pnt si aut d
lam no se opibus alioquin
grā. iaz no est grā. qre
qd operta est. qd operta
est ead no pntit dō ali
quid qd pnt darent et re
tonent. eis pro mōdo saluos
fecit eos. Hecis aut qui expe
lati sunt sicut iei no factu
est in rebus sicut est. In
ipe vte dū mīa et vitas
Inuestigabiles enī sunt vte
vno Inuestigabiles iū pnt
et mīa qua grāte eiderat
et vitas qua iūte iudicat q
forpitan dicit qd opibz fidei
distinguit aplūs grām vte
no se opibus esse dicit. no
aut dicit qd no pnt ex fide ita
no est. s. ipam qd fidem opus
dei dicit esse iūte et hanc
vt opem iūbet dūnt aut
ad dūm iudei dūm faciemq
vt opem opus dei. Respondit
iūte et dicit eis. Hoc est
opus dei vt credatis in eum
que mīte ille sic qd dūm
dūnt aplūs ab opibus fidei
quemadmodū in dūm requibz
hebreos dūm iūte iudas ab
ipō tū et ipō iudas pnt ipō
qd fide aut dicit aplūs iūte
fidei vte qd no ex opibus
quia ipā pma dāt et qua
impetrent. fēta que pte opa
nūcupent in quibz iūte
vnt. Nam dicit ere ipā
grā pntū factū est p fidem.
Et hoc no ex vobis sed dei
dōm est id est et qd dicit p
fidem no ex vobis sed dei dō
mīa et est fides. No ex op
bus mīa nēpote quibz exēta

solet enī dīa no credē meum
quia vtr bonus erat et anteq
credet. Sed a cornelio dicit p
tū accepte sunt elemosie et
exaudite. Sed anteq credidit
pnt in xpm. Nec tū sine aliq
fide dōnabat vel orabat. Vaz
qd dōm qua mīocabat in que
no credidit sed si poss pnt
fide xpi esse saluos. no ad eū
edificandū mīte. ardentius
apellō. Petra quip mīi dūm
edificauit. dūm mīam labōa
uēnt qui edificat eaz. Et q
nobis fides est a nobis. tēd
a dno. ad opa iūte pntes
qd ad edificandū no pntent fides
qd si in pnt et maxime p
mīam laborat pntandū edifi
candū fidem. Ipi eaz dūm mīe
zandū mīte edificet. Quomōdū
et anteq xpm credet et tū dē
dēt et eum credidit. Bene opatū
est. Cornelius totū dō dūm
est. neque extollat. Promde
ipō vno mīr et dūm tū dūm
qd supra mīorau. qd est opus
dei vt credatis in eū que mīte
ille in eod ipō pntone suo. Paulo
pō ait. Dū vobis quid mīte
me et no credidit. Dūm qd
dāt mī pater ad me veniat.
quid est ad me veniat. mī vt
credet in me sed vt fiat. pater
dāt. Item paulo post. Valēte
mī mīte mīte. Nemo pnt
ad me venie mī pnt qui mīte
me tēat et ego refutū
eo ad mī nouissū dīe. Et pntū
in pnt. Hūm. Hōies dōdiles
dei. Omīs qui audiunt a pte et
didit venit ad me. tūm est
oī qui audiunt a pte et didit
venit ad me. mī nūq est qui
audiat a pte et distat et no
veniat ad me. si ipō oī qui au
diunt a pte et didit venit pntū
oī qui no venit. no audiunt a
pte nec didit. Sed dāt omīs
vt ait vitas qui audiunt a pte

De gra

et dicitur venit ad me. Valde
remota est a sensibus carnis et
propterea in qua per audit et docet
ut veniat ad filium. Si est et
ipse filius, quia igitur est unus eius
per quod sit docet, nec autem qui
in aure carnis sed cordis suum
est et sonus patris et filii. Neque
enim ipse non docet, aut seipsum do-
cet. Impeparabilia quippe dicimus
esse opera unitatis et ipse est uni-
us filius. Sed de quo apostolus dicit
adventes autem eum, secundum fidei
sed ideo hoc patet potissimum
est attributum quia de ipso patet
sonus filius. Unde longum est enu-
merare diffinitiones et de unitate
que deus est laborare, nec in
x. libro ad romanos in premissis
estimo. Valde magis remota est
afflictio carnis. Hoc propterea in
qua deus audit et docet multos
venire videtur ad filium, quia mul-
tos videmus credere in christum. Sed
ubi et quod hoc a patre audierunt
et didicerunt non videtur minus
ista gratia secreta est. Gratiam vero
esse quis ambigit. Hoc itaque
gratia que occulte huiusmodi cordibus
sua largitate fovit a nullo du-
ro corde respicit. Ideo quod si
dicitur ut cordibus divitiis promittitur
aufertur. Sed in eo patet in quo au-
ditur et docet ut veniat ad
filium aufertur cor lapideum et dur-
tor carnis ut ipse perducatur
promittit. Sicque facit filios promissi-
onis et datur in me que parant
in gloriam. Tunc vero non dicitur do-
cet ut veniat ad ipsum nisi quia
omnes quos docet non docet. Sed
autem non docet iudicium non docet
quod autem ut miseretur quod vult
indurat. Sed miser bonam rem
ordinat digna retribuens autem
si et ista ut quidam distinguere
maluerunt dea sunt eius in
apertis aut dicitur itaque in ut

ipse duxisse accipiat. Quod autem
vult miseretur et quod vult
ordinat et que sequitur id est
quod adhuc requirit. Nam voluit
eius quis requirit. Unde respon-
sum est ab apostolo. Quod si
est quod dixisti. Sed inquit est.
Sed homo tu. Quis es. Quod respon-
dit deo. Unde dicitur figuratum
ei qui se finxit. Quare sic
me fecisti. An non quod probet
figuratum. Eum ex eadem massa
et sapia que optata nostris
et in secundum quemadmodum
per omnes. Sed veniat ad filium
filium. Non enim frustra scriptum
est in prophetis et erunt omnes
et docibiles dei. Sed testimonium
ad promissum tunc subdit. Sed
qui audit a patre et dicitur
ut ad me sicut quod integre
loquitur. Tunc de aliquo loco magis
qui in unitate solus est deus.
Sed iste dicitur. Erat deus. Non
quod omnis dicitur. Sed quod nemo
nisi ab illo dicitur. Quiaque ubi
erat dicitur. Ita ratione dicimus
omnes deus docet veniat ad
ipsum non quia omnes veniunt
sed quia nemo aliter venit. Tunc
autem non de docet apparet
apertum. Quia apperientem iudica-
uit. Quia volens ostendere
veram et demonstrare potentiam
suam attulit in multa parva
et de que probata sunt in po-
tenti et ut notas faciat divitias
vires sue in vasa misericordie que para-
vit in gloriam. Hinc est quod videtur
dicitur penitus stultitia est. Quod
autem qui palam sunt. Ut deus est
hoc omnes docet veniat ad ipsum
deus. Hoc enim de vult saluos
fieri et in agnitionem vite veni-
re. Tunc si et illos quibus stulti-
tia est videtur deus. Ut ad ipsum
veniant. Quod voluit. Paulus
iudicio venient et ipsi non enim

Note

fallit aut fallitur qui ait deo
 qui audit a patre et dicitur
 ad me venit. go ut quinquaginta
 non veniat. qui a patre audit
 et dicitur. Quare inquit non
 omnes docet si diximus quod non
 luit dixit quos docet. Tunc
 dicitur. Nos et ubi est quod ei
 dicitur. Deus tu quatenus vini
 facis nos. aut si non facit
 volentes ex volentibus. Deus
 ait quid dicit orat eam si
 preceptum domini pro persecutionibus
 suis. Nam sic dicit voluit
 intelligi datus. Proprius
 quod dicitur fiat voluntas tua
 sicut in celo et in terra. quod est
 sicut in eis qui iam credide-
 runt et tamquam celum sunt. Ita
 in eis qui non credunt et dege-
 ra adhuc sunt. Quid ora-
 go pro volentibus credere
 nisi ut deus in illis operetur
 et velle de iudeis recte ap-
 paret. sed bona voluntas quid
 cordis mei et deprecata mea
 pro illis ad salutem. orat. p.
 non credentibus quid nisi ut
 credant. Non enim aliter consequi
 salutem si go fides orantia
 dei pervenit gratia. magis eorum
 fides pro quibus orat. ut re-
 dant dei pervenit gratia. et non
 quid. quod pro eis orat. ut non
 credentibus. i. fidem non habentibus
 fides ipsa daretur. Num
 go etiam dicitur. quidam credunt
 quidam non credunt. Sed qui
 credunt predicatorum famulatus
 insonare intus a patre audiunt
 atque dicunt. Qui autem non credit
 foris audit. intus non audi-
 ut neque dicitur. hoc est illis
 datur ut credat. illis non datur
 Quia nemo magis venit ad
 me nisi pater qui misit me
 trahit eum quod apertum postea
 dicitur. Nam per aliquem hunc
 de carne sua manducata et
 bibendo sanguine suo loquatur

et dicitur. Quidam et discipulorum
 enim. Durus est hic sermo quod
 per eum audire. Quare istud ap-
 pertinet quia innumerata sunt
 hoc discipuli enim dicit eis
 hoc vobis scandalizat. Et paulo
 post ista que ego locutus sum magis
 vobis fuit et vita fuit. Sed si
 quidam ex vobis qui non credunt
 et mox contra dicebat magis de mihi.
 non istud qui essent credentes
 et quis traditurus esset eum et
 dicebat pro ea dixi vobis. quod
 nemo potest venire ad me nisi
 fuerit ei datus a patre meo. Ergo
 si a patre ad christum et ad au-
 dierit ac dixerit a patre ut veniat
 ad christum. nihil aliud est. quam
 domini accipere a patre quod credat
 in christum. Neque enim audientes eum
 a non audientibus sed credentes
 a non credentibus differebat qui
 dicebat. Nemo venit ad me
 nisi fuerit ei datus a patre meo. si
 debet scire et interrogata et perfecti
 domini dei est. et hoc dicitur qui
 baptizant dei hominibus non datur
 omnes non ducunt qui vult manife-
 stissime facere. Ex his repugnant
 sunt autem non omnibus datur fides
 movet non docet qui credit ex uno
 omne ipse in quod denominatur. sine du-
 bitatione inestimabilem ipsa ut nulla
 dei esset repensio. et si nullus
 inde abderet. Unde constat ma-
 gnas esse gratias quod plene libant
 et quid fieri debetur in eis qui non
 libent. agnoscat ut qui gloriatur
 non in suis meritis que patria videtur
 esse dampnata sed in domino geritur
 Quare autem potius istud quam illum
 abest scriptura sunt iudicia et in-
 vestigatae viae eius. Melius enim
 et hoc audire aut dicere. Sed
 tu quis es. qui respondeas deo quod
 dicit audet quod noliis quod acquiescit
 esse uolens. qui tamen aliquid inu-
 scit velle non potuit. Illud autem
 quod in opusculo meo est. Porphy-
 rii suo titulo de tpe hanc religionem

me dixisse recolitur. Ita dicitur
ut hanc diligenter et opposit
disputat de qua p[ro]phetia n[on] sime
omni p[ro]phetia significat q[uod] eam
loco illo explicare noluisse que
posset alias vel alio ex[em]plari
tam ita locutissim[us] m[en]te alia re
spondens p[ro]phetia questionem dux
sunt p[er] tam longa t[em]p[or]a venit
unde ad x[p]m n[on] obstant q[uod]
tunc dicitur n[on] om[n]ia sequant[ur]
genant em[en]t ip[s]i nequid[us] q[uod]
obici posse vel sapie p[ro]p[ri]um
vel et munus deo suorum
quid responderet si excepta
illa altitudine sapie et sciencie
dei vobis fortasse nolle deinde co
filiu[m] longe p[er]eant latet sine
fundito aliud est forte aliud
que ap[er]titudine respiciat
quod h[oc] sol[u]m breuitate
gr[ati]a in h[uius] questionis disputa
tione dicam[us] tunc voluisse do
minu[m] apparere x[p]m et p[ro]p[ri]um
p[ro]p[ri]um dicitur suar[um] q[uod] sciebat
et vbi sciebat esse q[uod] in em[en]t
fuerant creditu[m] h[oc] em[en]t t[em]p[or]e
et h[oc] loc[us] q[uod] em[en]t em[en]t n[on]
est p[ro]p[ri]um t[em]p[or]e om[n]ia in em[en]t
p[ro]p[ri]um fuit esse p[ro]p[ri]um
quales n[on] quid om[n]ia sed tam
multi in em[en]t corpali p[ro]p[ri]um sunt
q[uod] in em[en]t nec suscitatur modus
ad eo credere voluit. quales et
multi multos videmus ad tanta ma
nifestat[i]o[n]e de illo complecti p[ro]p[ri]um
p[ro]p[ri]um nolle ad credere et malle
h[uius]modi astucia resistere quaz tam
clare et p[ro]p[ri]um tam[en]t p[ro]p[ri]um
et subleuit[ur] diffamare d[omi]ne are
de auctorit[ate] t[em]p[or]e q[uod] si tam in
fidelibus plen[us] ordo x[p]m p[ro]p[ri]um
om[n]ia p[ro]p[ri]um nonat ut eis apparere
vel p[ro]p[ri]um merito pollet. quos
nec d[omi]ne nec m[en]te p[ro]p[ri]um are
d[omi]ne esse p[ro]p[ri]um h[oc] em[en]t
m[en]te quia tales fuisse tunc
quales ab em[en]t aduentu x[p]m ad
h[oc] t[em]p[or]a tam multos fuisse atq[ue] esse

miant[ur] et in ab imo genit
quanti alias oculans alias
evidentius p[ro]p[ri]um q[uod] p[ro]p[ri]um
p[ro]p[ri]um est d[omi]ne nec p[ro]p[ri]um
desinit nec qui in em[en]t credit
desinit et ab adq[uam] x[p]m
ad moysen et in ip[s]o p[ro]p[ri]um
rael. que p[ro]p[ri]um quod m[en]te
rio gens p[ro]p[ri]um fuit et
in alio p[ro]p[ri]um autem ve
nisset in carne v[er]o v[er]o n[on]
nulli t[em]p[or]e autem in p[ro]p[ri]um
h[oc] t[em]p[or]e et de stirpe carnis
em[en]t nec ex ip[s]o ip[s]o qui in
h[uius] p[ro]p[ri]um p[ro]p[ri]um fuit
v[er]o. tunc n[on] v[er]o d[omi]ne v[er]o
in ceteris h[oc] atq[ue] illar[um] genit
alios fuisse q[uod] t[em]p[or]e t[em]p[or]e
d[omi]ne in ip[s]o auctorit[ate]
n[on] legat[ur] ita solus religi
onis h[uius] p[er] quaz solaz t[em]p[or]e
solus vera p[ro]p[ri]um nulli v[er]o
q[uod] desinit qui dignus fuit et
qui desinit dignus n[on] fuit et
ad ex odio p[ro]p[ri]um h[uius]
p[ro]p[ri]um in p[ro]p[ri]um quibusd[am] ad
p[ro]p[ri]um quibusd[am] ad iudiciu[m]
p[ro]p[ri]um h[oc] p[er] h[oc] et quibus
om[n]ia auctorit[ate] n[on] est n[on] are
ditu[m]. p[ro]p[ri]um et quibus
n[on] creditu[m] in auctorit[ate] est
in illo ex[em]plu[m] de iudiciu[m]
quibus creditu[m] auctorit[ate]
in regno celoz et p[ro]p[ri]um auctorit[ate]
p[ro]p[ri]um p[ro]p[ri]um h[oc] t[em]p[or]e ne
que p[ro]p[ri]um iudiciu[m] latente q[uod]
p[ro]p[ri]um aliar[um] t[em]p[or]e h[oc] de p[ro]
p[ro]p[ri]um x[p]m d[omi]ne voluisse q[uod] co
p[ro]p[ri]um de p[ro]p[ri]um infidelit[ate]
qui h[oc] t[em]p[or]e q[uod] p[ro]p[ri]um
suffice videt[ur] t[em]p[or]e em[en]t
p[ro]p[ri]um quaz p[ro]p[ri]um x[p]m
p[ro]p[ri]um et q[uod] et quibus t[em]p[or]e in
em[en]t p[ro]p[ri]um creditu[m] de q[uod]
p[ro]p[ri]um p[ro]p[ri]um p[ro]p[ri]um a p[ro]p[ri]um
habitu[m] essent p[ro]p[ri]um an deo
donate p[ro]p[ri]um i[st]o t[em]p[or]e
eos p[ro]p[ri]um an ere p[ro]p[ri]um
necit quere atq[ue] differere

tunc nam no putat pmda
qd' dicit tunc voluisse qoi
sue appare xpm et apuit
eos p'dicti doctinae suae qu
fuebat et xbi fnebat esse qui
electi fuerat creditu. no aut
dixi qm fnebat et xbi fne
bat esse qui electi fuerat ante
m'di constitutoz. qz qui si ita
diceretur l'ctorez faceret m'entiu
ad ea requirenda qui m'it
ex admonicoz. Pellagiani ex
roris nate est topiosius et la
bolosius disputat. q' est em
m'it q' tunc p'ate erat d'icunt
esse d'm recepta xbi d'icunt al
tune sapie et sue dei et sine
p'udico aliad causaz de q'by
no tunc s' optinu disputat
putant. Item qd' d'icunt salutez
religionis quibz n'li t'mqz
defuisse qui qui defuit dignu
fuit et dignu no defuisse
aut defuit si dissensat et que
rat. Unde quibz sit dignu
no defuit qui d'icunt x'eu
tatez quanaqz nos aut d'icunt
q'ia vel p'destinato d'ma. Int
gram porro et p'destinatcom
h'c em m'it q' p'destinato
est q're p'ato. q'ia no no laz
vbi donato qd' itaqz aut ap'ly
no ex op'ibus itaqz ne forte
quis extollat. T'm'is em q'
m'is figmentu creatu in x'p'o
vbi d'm op'ibus bonis q'ia
est. x'd aut p'equit que
p'auit deus et in illis am
bules p'destinato est que p'
p'p'encia esse no p'd. p'atet
aut esse sine p'destinato
p'p'ia. p'p'edestinato quippe
deus p'p'auit que q'at ip'e
factura. Unde d'icunt est que
factura sunt p'p'are aut
potens est que ip'e no fact
sunt quecuqz p'at. quid et
si sunt qued' que ita p'at
sunt et sunt et pene p'at

Unde d'icunt est tradidit illos de
in rep'it p'p'it vel rep'it me
tem et faciant que no q'ueant
no em p'at dei est sed iudiciu
p'notat p'destinato dei que in
sono est q're est ut d'icunt p'p'at
q'ia em est ip'e p'destinato
efficit. Unde argo p'm'it deus
ab'age in fenne t'm'is p'd'it q'oi
aut d'icunt p'p'it m'itaz p'p'it
p'p'it te. Unde d'icunt ap'ly. Unde
ex fide ut p'd'm formaz q'ian
firma sit p'm'itio omi f'eni
no de h'ic volutate p'p'it sed
de sua p'destinato p'm'it.
p'p'it em q' ip'e facturus
fuerat no qd' h'ic qd' et si
faciunt h'ic bona que p'm'it
ad colend' d'm. Ip'e facit ut
illi faciat que p'p'it no illi fa
ciunt ut ip'e faciat qd' p'm'it
alioq' n'e dei p'm'it a p'p'it
aut no in dei p'd'm sed in h'ic
est p'p'it et qd' a d'm p'm'it
est ab ip'e reddid' ab'age no
aut sic reddid' ab'age sed
reddid' d'icunt q'iam deo q'm ge
p'm'it potens est et facit no
aut p'p'it. no aut p'p'it n'az
et aliena facta p'd' d'icunt atqz
p'p'it sed potens est et facit
at p'p'it q' p'p'it no aliena sed
sua an forte bona opa p'p'it
deus p'm'it ab'age in fenne
ip'e ut p'm'it qd' ip'e p'p'it
no aut p'm'it fidem p'p'it
quaz p'p'it d'icunt h'ic facit sed
ut p'm'it qd' facit t'm'az p'p'it
h'ic esse facturos no q'd'et
p'c ap'ly loquit' filios q' deus
p'm'it ab'age que fides em
p'p'it p'p'it qd' ap'ly
d'icunt sed si opa p'p'it p'm'it
no p'd'm p'p'it q'm no p'p'it
opa n'p' de fide p'p'it aut
et fide p'm'it et omi qd' no est
ex fide p'p'it est et sine fide m'p'o
p'p'it est p'p'it deo. Aliquom'

Nihilominus ut impleat deus in
 hominem est potestas nisi enim homo
 faciat quod deo donante ad horum
 promittit non faciat ipse quod donat. Quod
 est nisi homo fidem habeat ex
 semetipso non impleat deus quod
 promittit. Et opera iusticie dantur
 ex deo ac per hoc ut promissa
 sua deus possit impleere. Hoc est
 in dei sed in hominis potestate. Et
 si vitas et premet nos credere
 debet credamus ad abraham quod
 que promittit potens est et facit.
 promittit aut filios abraham quod
 esse non potuit nisi habeat fidem.
 quod ipse donat et fidem facit ad
 apostolum dicit. Ideo ex fide et
 secundum gratiam firma sit promissio
 amoris hoc infirmitati sue
 se male committere quare firmi
 tati promissionis dei. Sed nota
 est intentio de merito magis volu-
 tas dei. quid ergo tua est ne vo-
 luntas de tempore data est. nec ti-
 mes qui videt stare videat ne
 cadat. Unum videtur. utraque nota
 sit ad non homo firmiori quare
 infirmiori fidem suam propter me-
 ritum quod committat sed ad dicitur
 inquit. Si crederetis saluti vestre
 Unum horum exigit alium offertur
 quod exigit in homine. quod offertur
 in dei est potestas. Tunc non videtur
 in dei et quod iubet et quod offertur
 rogat enim ut det ut iubet rogat
 credentes ut sibi augere fides. ro-
 gant pro non credentibus ut eis
 daretur fides et in suis igitur meritis
 et in suis meritis dei donum est
 fides. Sic autem dicitur. Si crederetis
 quemadmodum dicitur. Si fides sit car-
 nis mortificatione vincit. Nam
 et sic ex ipso duobus unum ex-
 trit alium offertur. Si fides inquit
 sit carnis mortificatione vincit
 ut quod fides sit carnis mortifica-
 tio exigit et ut autem vultus offertur
 Unum igitur placet ut facta carnis

mortificatione non donum dei esse di-
 camus. Unum id donum dei esse
 fatemur quod exigit a nobis audire
 primo vult si hoc fecerit oblatio
 ad hoc ut placet principibus
 et defensoribus. Et bellum
 amor est erroriste dampnabi-
 lis quorum mor aptus ora vestru-
 ut dum subiungit quotiens fides
 dei agitur. Si fides dei sunt. Re-
 facta mortificatione nos carnis
 non per dei sed per nostrum fiamus
 credemus de quo dei fides est
 ubi loquebat ubi autem omnia
 aut opera. Unum autem spiritus domini
 datus. Ita vultus per vult
 Unum que omnia sunt sunt nota
 et fidem. Sicut homo quare do-
 num dei sit facta carnis mortifi-
 catione exigit in a nobis propositio
 primo vult. Ita donum dei est
 et fides quare et ipsa cum dicitur
 si crederetis saluti vestre. pro
 propositio primo saluti exigit a no-
 bis. Ideo enim hoc et nobis
 propositum et donum dei esse no-
 strum. Et et intelligant. Ut
 ea nos faciamus et deus facit
 ut nos ea faciamus sicut per pro-
 pterat. Et igitur aptissime
 dicit. Unum enim apostolus quare
 ubi dicit. Ego faciam ut faciat
 locum ipsum scriptum. Attendite
 et videbitis illa deum promittere
 factum se ut faciant que iubet
 ut faciant. Non sicut ubi facit
 merita ipsorum sed mala quibus
 se ostendit reddere malis malis
 bona. Hoc ipso quo eos facit
 habet deinceps opera bona cum
 ipse facit ut faciant. Dina mada-
 ra sed ore hoc raro qua dese-
 dimus gratiam dei per ipsum christum
 Unum vultus vult esse gratiam et
 non secundum merita nostra daretur. quod
 vis evidentissime dimors edo
 quorum testimonio asseratur
 in apud eos nisi qui aliquid
 sibi assignent ut preces sent

Etiam
 in multa
 in dicit

ut retineantur eis ad omni studi-
 o pietatis regni se putant la-
 borat aliqui in etate maior-
 iam vel in voluntate arbitrio
 sed rei venit ad proles et
 ad ipm mediatorem dei et homi-
 nem ihm xpm ois deficit
 precedentem gratiam dei quatuor
 apparet merita et quia nec
 illi velis precedentibus bonis
 meritis distrahuntur a rebus ut pi-
 neant ad abacum homi-
 nali velis quamvis peccatis
 meritis ad et ipse sit qd ab-
 sorptus est homi-
 nis em-
 audiat qd dicitur proli p suis
 futuris meritis in ipa instali-
 tate baptizati exire de hac
 vita et ideo alii no baptiza-
 ti in eadem etate vivit
 quia eos pstita sunt merita
 futura sed mala no eos vita
 bonar sed malar deo remu-
 nerare vel dampnare sed
 naturam. Apertus quid limitet
 fecit quod transgredi no debeat
 homi vel nullus loquar man-
 ra suspensio. Aut em dicitur astra
 binus ante tribunal xpi ut
 foras remissum p dicitur ea que
 per corpus gessit sine boni
 sine malis gessit. Inq no ad
 iuxta gesturus fuit sed ex
 hoc talibus vis in meritis
 vane nescit ut futura que no
 sunt futura puniantur aut qd
 noent merita proles. Tunc
 aut dicitur est p dicitur ea que
 per corpus gessit homi iud-
 tand am gerantur mala solo
 animo no per corpus nec per
 vltu corporis membra. Et
 pcedat tam magna ut talis
 reprobationibus pena iustitia
 debeat. Planti est et dicitur tunc
 am qd dicitur iniquus in cor-
 de suo no est deus. Tunc est
 qd p dicitur ea que per corpus
 gessit nisi in ea que gessit

eo tpe quo in corpore fuit. Et
 corpus intelligit corpus tempore
 post corpus tunc nescit erit in
 corpore nisi in rene nouissima
 no ad multa merita comparanda
 sed ad recipienda pro bonis me-
 ritis pma pro malis luenda sup-
 plia. Hoc aut medio tpe inter
 depositionem et receptionem corporis
 p ea que gesserunt per corpus
 tempus sine anima anime sine
 requiescunt ad qd corpus pmet
 est qd pela quam negant sed
 ipa etia consistet originale pma
 dno sine soluto per dei gratiam sine
 per dei gratiam no soluto cum mo-
 bruntur infantes alit merito requit.
 Tunc tunc ex malis ad bona
 aut merito originale tunc ex
 malis ad mala. Hoc dicitur
 p dicitur novit. In hoc est no nul-
 li benti sine vlla condicione
 qstunt iudici aut quod no
 p dicitur merita que habuit quam
 dicitur fuit in corpore sed p dicitur me-
 rita que fuerat habitura si di-
 uinus vultet in corpore. Bene opi-
 nari potuit. Hores quod ingent
 no esse contemptibilia vix iudicat
 les. Inuane et stupens respice
 no possum nec credere audere
 nisi vobis no velle no audere
 sed p dicitur affert deum ut remouit
 cito videant ea que dicitur futura
 fuisse p dicitur sed per dei iudicium
 in no baptizate p dicitur vix p dicitur
 etiam dei qd baptizate posse di-
 mitti et tunc em dicitur p dicitur
 tunc deo iudicante futura p dicitur dimitti
 ti aut deo iudicante no posse re-
 quere dicitur q dicitur deo p dicitur
 q dicitur iudicium q dicitur p dicitur
 p dicitur p dicitur nec p dicitur
 et si de p dicitur est q dicitur p dicitur
 dicitur vident p dicitur cum in p dicitur
 etate moriuntur. Tunc quo p dicitur
 dicitur dicitur p dicitur p dicitur
 p dicitur dicitur p dicitur p dicitur
 et ideo q dicitur no baptizati p dicitur etia
 te meritis quia p dicitur sunt si re-
 uent p dicitur actus. Tunc aut q
 baptizantur et p dicitur de corpore
 exunt deum p dicitur actus p dicitur

est enim secundum primum quod dicitur
non secundum primum dei qui hoc
propter quod fuit erat. non quod
fuit non erat. Hic est quod si
morte in matris fuit largi
turne ut temptatum suatra
habet in tra non quod primum ne
esset qui manserunt in tempta
tionem non esset de hoc quod
vita in hoc legitur. Hic
non temptatum est vita humana
propter terram sed quare alio modo
dicitur ut ex huius vite periculis
ad vitam finit auferunt. Hic non
misi de a iustitia cadat in
eandem vitam vita per ducere
teneant. Hic non rogitur
domini et tamen hic intelligi
datur eorum iustis iustis qui
bonorum propter quod mores propter ad
penetrate maturitate et dicit
forte vultum suant non sicut in
hoc meum sed in deo esse glo
riam. Hic qui vite beni
litate rapuit iustum me mali
cia mutaret intellectum et ipse
in quatuor vite longum
custodit iustum ne malicia
mutaret intellectum eius. Hic
autem hic tenet casus iustum
propter quod cadet hinc posset
auferre iustitiam sed per iustitiam
tabula sunt iusticia eius. Hic
autem ita sunt non debuit repu
diari prima libri sapientie que
mementur in epistola dei de gra
tia litorum etie christi tamen lan
guage amositate retitui et ab
omnibus. Hic de epistola
de epistolam lapides fideles pro
tas catholicos ad venerabilem
dine auctoritate audi. Hic
enim si de dei divina scriptura
tractatoribus qui fuerunt
ante nos propter defensione
quidammodi sine quas nimis
pauca diligenter ab copiosis
hominum peragianoze defende
rent errores. Hic est quod
deus non secundum meritum nostrum dei

Et gratis dari cui datur quia
neque volens neque crevit sed mi
sericordia est dei iusto aut iudicio
dei non dari cui non datur quia
non est deus est iniquitas apud deum
si quid ergo sine defensione ex
simulatore deo quomodo hoc predictum
tractatoribus ratio primam p
fecto quod si pro quibus mi
sericordia acquiescent hoc enim si
nastus tunc vult deus ergo opus
est ut eorum sententia opus sit
que prout ista deus orietur
non habuerit naturam in hac
difficili ad soluendum questione
variis deus paulo dubio facient
si respondet tunc cogentur
unde patet est ut de deo dei
quid sentirent brevis quod datur
scriptorum suorum locum et tunc
attingerent morarentur sed in
eis que ad ipsum modum tunc
disputabat et in exhortationibus
ad quasque partes quibus deo
vult et vult pro ad ipsam
vita eterna et bona felicitate sunt
frequentationibus aut deum simp
liciter dei quid valeat
Non enim possunt de deo que
propter fieri nisi ad illo donare
ut fient sed qui sententia tra
ctatoribus in qui vult ut ista
liber sapientia dei legitur tunc
est ne malicia mutet intellectum
eius omnibus tractationibus aut
ponat tunc deum autem
erit etiam temporis prout
apostolorum egregie tractationibus
tractatores qui eum testes ad
habentes morum se adhibere
nisi deum testium crediderint
et certe tunc tunc tunc
disputasse ostendit ut tunc
morte beneficium commendat
apostolorum prout eripi eos qui
hanc vitam finem in qua prout
prout in eodem quippe deus aut
miseria tunc non ad christum futurum

venit ad nuptias illa quippe
 vocatus et iudei vocati sunt
 quibus xpus dicens est. et
 gentes quibus dicens est. et
 filia dicitur ea predestinatus voca-
 tus vocat. quia dicitur apostolus
 dicitur ipse aut vocat iudeis
 et gentes dicitur se xpm dicitur
 dicitur et dei sapias dicitur enim
 ait ipse aut vocat et illos
 ostendit non vocatos dicens esse
 quandoque ita vocatos eorum qui
 secundum vocatum vocati sunt alios
 aut ostendit et predestinavit quor-
 umque unanimes fides in illarum
 vocatum signas aut non ex opo-
 sitione sed ex vocante dicitur est quod
 maior quier mori iudei dicitur
 non ex opo sicut ex credente
 prorsus hoc etiam adhibuit homi-
 ni ut totum daret dicitur quod
 si ex vocante non quicquam vocatus
 si qua vocatus sit credens. hoc
 inuenerat ad eum dicitur sine omnia
 sunt dona et vocatus dei. Nam
 et ibi quod agebant paulus adhi-
 te dicitur enim dicitur vobis volo
 vos ignorare fratres iherosolimitani
 ut non sitis vobis sapientes quia
 tentas ex parte in ipso sita est dicitur
 plenitudo gentium subintraret et
 sic ois ipse saluus fieri sic scri-
 ptum est. Veniat ex syon qui egi-
 piat et abstat in iherosolima ad na-
 tos et quod illis a me testametu-
 m ad adhibuit potum eorum. quod mox
 addidit quod dicitur. intelligendum
 est. in eum quidam inia per
 vos secundum aut electum dicitur per
 pres. Quid est secundum dicitur
 secundum inia per vos nisi quod eorum
 inia qua dicitur xpm eum
 sunt videri sine dubitatione perfecti
 et hoc ostendit ex omni disposi-
 tione venisse qui bona noluit vi-
 de. Quia non ut ei essent va-
 sa ut per ut illos dicitur videri
 essent vaso iure. Quid enim ap-
 tuis dicitur potuit quia illud quod

datum est. datum est enim inia per
 nos. Est quod in malorum potate p-
 cessare ut aut potantur. Hoc
 vel hoc illa malicia faciant
 non est in eorum potate sed dei
 diuident tenebras et ordi-
 nante eos ut hoc quod faciant
 eorum volente dei non impleat
 nisi voluntate dei. legi in atti-
 culo apostoli. quod ad dimissi a
 iudeis apostoli venissent ad
 nos et iudicasset quanta eis
 preceperat et seniores dixerunt
 levauit illi voces unanimes
 omnes ad deum et dixerunt
 Domine tu es qui fecisti celum
 et terram mare et omnia que
 in eis sunt qui per os pro-
 phete dicitur per prophetas dicitur
 si quare fremuerunt gentes
 et populi meditati sunt inania
 dixerunt reges terre et principes
 conueniunt in vnu aduersus deum
 et aduersus populum eius dicitur
 nescit enim in veritate in cuius re-
 gna aduersus situm puerum tuum
 dicitur quem viderunt herodes
 et phelanus et phelanus ipse facit
 quanta manus tua et glori-
 predestinat fieri dicitur quod dicitur
 est secundum dicitur quid inia
 per nos tanta quippe ad inia
 iudeis mand dei et glori-
 predestinat fieri ista nra sine
 rant dicitur per vos si quid
 est quod sequitur. datum autem
 electum dicitur per pres. Quid
 illi inia qui in sine inia
 perierunt et ad aduersantes xpm
 de gente ipsa ad potum ipse
 sunt electi aut electi. dicitur
 dicitur hoc vel saluissimus
 dicitur si videri licet in
 se dicitur. v inia et electi
 quia non in eorum dicitur tam
 in equum gentes dicitur inde
 oritur ad idem carnale semen
 israel dicitur eorum ad laudatorem

Ita fime
 sunt gentes

Alios ad condignos ipse ipso
 p[ro]m[er]ebus. Aut em[?] p[ro]m[er] ap-
 tus p[ro]p[ri]e exp[er]iunt. Vbi
 aut[em] d[icitu]r. quid[em] ipse q[ui]
 no[n] est op[er]um. el[ec]to[rum] aut[em]
 op[er]um est. Et v[er]o ex[er]citi-
 sunt. In v[er]isq[ue] t[em]p[or]e ipse
 ipse. Vbi q[uo]d audir[et] ipse no[n]
 est op[er]um. vel r[ati]o ex[er]citi-
 sunt. Vbi m[ul]tiq[ue] h[ab]ent p[ro]m[er]
 m[ul]ti p[ro]p[ri]e. Vbi v[er]o audir[et]
 el[ec]to[rum] aut[em] op[er]um est. Vbi
 m[ul]tiq[ue] h[ab]ent p[ro]m[er] p[re]s-
 entib[us] p[ro]p[ri]e v[er]isq[ue] v[er]isq[ue] p[ro]m[er]
 p[ro]m[er]ia sunt. Abrah[am]e q[ui]m[od]o
 d[icitu]r p[ro]m[er] p[ro]m[er]ion[em] et p[ro]
 m[er] em[?] Vnde et m[ul]tiq[ue] ele-
 aster olea m[ul]tiq[ue] gen[er]u[m].
 Tam porro el[ec]to[rum] quaz[que] d[icitu]r
 quia p[ro]m[er] p[ro]p[ri]e no[n] p[ro]m[er] debi-
 ad d[icitu]r v[er]isq[ue] o[mn]i[um] rel[ati]o[n]e
 p[ro] el[ec]to[rum] salu[em] facit p[ro]m[er]. Hec
 el[ec]to[rum] op[er]um est. r[ati]o ex[er]citi-
 car[um]. Sed h[ab]et el[ec]to[rum] p[ro]p[ri]e
 l[ic]et d[icitu]r p[re]s[ent] q[ui]o[n]i[am] sub[er]it.
 Vnde agn[os]c[er]e p[ro]m[er]ia em[?] p[ro]
 dona et vocat[i]o[n]e dei. i[n] p[ro]m[er]
 mutac[i]o[n]e p[ro]p[ri]e f[ic]ta sunt.
 Ad hanc vocat[i]o[n]e q[ui] p[ro]m[er]
 o[mn]i[um] sunt. dociles dei n[on] p[ro]
 eor[um] q[ui]m[od]o d[icitu]r. Credidit v[er]
 sic vocat[i]o[n]e p[ro]m[er] em[?] q[ui]m[od]o
 ma[gn]a dei quia sic est vocat[i]o[n]e
 p[ro] credet. o[mn]i[um] em[?] dociles
 dei. v[er]o ad p[ro]m[er] q[ui]m[od]o audir[et]
 et didic[er]it a p[re] p[er] p[ro]m[er] d[icitu]r
 evidentissim[us] d[icitu]r. o[mn]i[um] q[ui]
 audir[et] a p[re] et didic[er]it
 venit ad me. T[em]p[or]e aut[em]
 nemo p[er]it. q[ui]a t[em]p[or]e q[ui] dedit
 ei p[er] nec p[er]it ex eo q[ui]m[od]o
 q[ui]m[od]o v[er]o m[ul]tiq[ue] est. o[mn]i[um] no[n] p[er]
 nec m[ul]tiq[ue] erat q[ui] p[re]s[ent]
 p[ro] q[ui] d[icitu]r est. Et no[n] p[ro]
 d[icitu]r sed no[n] erat ex no[n]
 Nam si p[ro]m[er] ex no[n] man-
 p[ro]m[er] v[er]isq[ue] nobisq[ue] d[icitu]r
 ligat[i]o[n]e vocat[i]o[n]e quia fuit
 el[ec]to[rum] no[n] q[ui]m[od]o eligi[er]it p[ro]

credat quia credidit sed qui eli-
 git[ur] ut credat. Hanc em[?] et do-
 ipse p[ro]p[ri]e ap[er]it. Vbi d[icitu]r. No[n] vos
 me elegistis sed ego elegi vos
 Nam si p[ro]p[ri]e el[ec]ti erant quia
 crediderant. T[em]p[or]e em[?] v[er]isq[ue] p[ro]
 eligat[ur] credend[um] in eu[m] ut eligi
 merent[ur]. Aufert o[mn]i[um] qui d[icitu]r
 No[n] vos me elegistis sed ego vos
 elegi. Et ip[s]e p[ro]p[ri]e el[ec]to[rum] el[ec]to[rum]
 aut[em] em[?] q[ui]m[od]o credidit in eu[m]
 Vnde no[n] ab aliud d[icitu]r. No[n] vos
 me elegistis sed ego elegi vos
 Nam q[ui] no[n] eligat[ur] ut eligat
 eos sed ut eligat[ur] em[?] el[ec]to[rum]
 eos quia ma[gn]a em[?] p[ro]p[ri]e el[ec]
 p[ro]m[er] q[ui]m[od]o no[n] p[ro]m[er] debuit.
 El[ec]to[rum] q[ui]m[od]o eos d[icitu]r ad h[ab]et
 ager in carne sed iam el[ec]to[rum]
 in p[ro]p[ri]e ante m[ul]tiq[ue] q[ui]m[od]o
 h[ab]et est m[ul]tiq[ue] v[er]isq[ue] p[ro]p[ri]e
 f[ic]ta et q[ui]m[od]o. Nam quid est
 q[ui]m[od]o aut ap[er]it d[icitu]r el[ec]to[rum] vos
 ante m[ul]tiq[ue] q[ui]m[od]o d[icitu]r. Vbi p[ro]p[ri]e
 si p[ro]p[ri]e d[icitu]r est quia p[ro]m[er]
 in d[icitu]r credidit. no[n] q[ui]m[od]o factu[rum]
 fuerat ip[s]e credet. co[n] i[n] p[ro]p[ri]e
 ena[re] loqui p[ro]m[er] d[icitu]r. Ad
 vos me elegistis sed ego elegi
 vos. ad h[ab]et p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e de
 q[ui]m[od]o em[?] eligat[ur] el[ec]to[rum] ut
 ad ip[s]e eligi merent[ur]. El[ec]ti
 sunt ante m[ul]tiq[ue] q[ui]m[od]o ea p[ro]
 destinac[i]o[n]e in qua d[icitu]r factu[rum]
 p[ro]p[ri]e p[ro]m[er] El[ec]ti sunt aut[em] de
 m[ul]tiq[ue] ea vocat[i]o[n]e quia d[icitu]r
 id q[ui]m[od]o p[ro]p[ri]e implem[ent]
 Quos em[?] p[ro]p[ri]e q[ui]m[od]o et
 vocant[ur] ita p[ro]p[ri]e v[er]isq[ue]
 p[ro]p[ri]e. no[n] q[ui]m[od]o alios sed q[ui]m[od]o p[ro]
 p[ro]m[er] ip[s]e et vocant[ur]. nec
 alios sed quos ita vocant[ur]
 ip[s]e et m[ul]tiq[ue] p[ro]p[ri]e. nec alios
 p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e vocat[ur] m[ul]tiq[ue]
 p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e. Vbi
 v[er]isq[ue] p[ro]p[ri]e q[ui]m[od]o no[n] h[ab]et fide[m]
 p[ro]p[ri]e. ergo el[ec]to[rum] d[icitu]r fide-
 les sed ut sunt no[n] quia ita

erant. Apertus tam dicit. No
ne elegit deus pauperes in mundo
diuites in fide et q̄d̄es regni
q̄d̄ remittit deus diligentes
se eligendo q̄d̄ facit diuites in fide
de fide q̄d̄ des regni. Tunc quip-
pe in eis q̄d̄ elegit dicit q̄d̄ ut
in eis faciat eos eligat. Tunc
quis audiat dūm dicit. No
vos me elegistis sed ego vos ele-
gi et audiat dicit credē hōes
ut eligant. nō potius eligant
ut credat. Nec q̄tra fūmā vi-
tane pores mutant. elegisse
xp̄m. Quibus dicit xp̄s. No
vos me elegistis sed ego vos
elegi. Tunc audiat apertū dicit.
Benedictus deus et pater
domini ihu xp̄i qui vos bene-
dixit in omni benedictioe spūali in
celestibus in xp̄o sicut elegit nos
in ipso ante mundi constitutio-
nem sicut et immaculati in spe-
ctu eius in caritate p̄destinans nos
in adoptionis filios per iūm xp̄i
in ipso p̄dm placenti volenti
sue in qua gratificat nos in di-
lecto filio suo in quo hēmus re-
demptioem per sanguinem xp̄i re-
missionem peccatorū p̄dm dilectionis
et caritatis que hūdat in nobis
in omni sapia et prudentia et
ostendit nobis mysteriū volentis
sue p̄dm bonarū volentis suarū
quarū posuit in illo in disposi-
tioe p̄sentis tēp̄is in futurū
oīa in xp̄o que in cōsilio sunt
et que in tēp̄e in quo erit sortis
operati sunt p̄destinanti p̄dm
positū qui vniuersa ap̄a p̄dm
conspiciunt volentis sue in similitudine
in laudem p̄e eius. Tunc inq̄
q̄d̄ audiat diliget et intellē-
gerit et audiat de hac re
quarū defendimus t̄a t̄a v̄itate
dubitate. Elegit deus in xp̄o
ante mūdī constitutio-
nem et quod elegit eos qui nō

dum erat inq̄ p̄destinatio elee-
git q̄d̄ p̄destinatio eos. inq̄d̄
elegit impios et malos. Tunc
si questio p̄ponat. Vt q̄d̄
elegit aut potius p̄destinatio et in-
maculatos quid dicit respō-
deat. quis requirat. ac nō
statim ferat p̄destinatio et inma-
culatio. p̄destinatio q̄d̄ aut
volens quā qui essent futuri
p̄destinatio et inmaculatio per elee-
ctionem arbitrium et ideo eos an-
te mundi constitutio-
nem in ipso sua p̄-
sentia qua tales futuri p̄destinatio et
inmaculatos p̄destinatio p̄destinatio
nō fecit. nec se p̄destinatio p̄destinatio
factus esse p̄destinatio p̄destinatio
qui q̄d̄ v̄itate apertū et v̄itate
v̄itate p̄destinatio nos elegit ante
mundi constitutio-
nem quā p̄destinatio et in-
maculatio futuri erat an v̄itate
essent. Benedictus inq̄ d̄
pater domini ihu xp̄i q̄
nos benedixit in omni benedictioe
in spūali in celestibus in xp̄o
sicut elegit nos in ipso ante
mundi constitutio-
nem ut essent p̄destinatio
et inmaculati. No q̄d̄ q̄d̄ futuri
erat sed ut essent. Tunc
certū est nempe manifestū
est. Tunc quippe t̄es futuri erat
quā elegit ip̄e p̄destinans
ut tales per gr̄a essent. Tunc
nos q̄d̄ benedictioe spūali benedi-
xit in celestibus in xp̄o ip̄e
sicut elegit nos in ipso ante
mundi constitutio-
nem ut essent p̄destinatio
et inmaculati in aspectu eius
in caritate p̄destinans nos in ad-
optionis filios per iūm xp̄i
in ipso. Tunc quid adiungat
attendite p̄dm p̄destinatio inq̄d̄
volentate sue ne in tanto bene-
ficio gr̄a de cupido q̄d̄erent
volentate nre. In quo q̄d̄erent
nos inq̄d̄ in dilecto filio suo. In
qua v̄itate volentate sua grati-
ficauit nos. p̄dm d̄m est gr̄a
hīcrauit aḡa. sicut iustificat
a iusticia. In quo inq̄d̄ gl̄a

redemptionem per sanguinem ipsius
remissionem peccatorum secundum diuitias
gracie eius que habundauit in no-
bis in omni sapientia et prudentia
ut ostenderet nobis misterium vo-
luntatis sue in bonarum voluntatum
suarum. In hoc misterio voluntate
posuit diuitias gracie sue secundum
bonarum voluntatum suarum non secundum
meritum que bona esse non possunt
nisi ipse secundum bonarum voluntatum
suarum tot bona fieri prouenerit
cum autem dixisset secundum bonarum
voluntatum suarum prelorentur quia ipse
fuit in illo et in dilecto filio suo
in dispositionem plenitudinis boni
instituitur ad in eadem que in
rebus sunt et que in his in eo
In quo ego et forte, quod sciti
sumus predestinati secundum positum
qui universa opera secundum plenitudinem
voluntatis sue ut sumus in laudibus
glorie sue eius. Minus longum
est de singulis disputare et
nunc autem prouidetur. certum
quanta manifestatio apostoli elo-
quii defendat. hoc gratia rationis quod
merita extollit. Gratia tamen
quod aliquid det potest et retribuat
ei. Elegit ergo deus autem mundi
quod sciturus predestinas nos in christo
in adoptionem filiorum non quia per
nos sciti et immaculati futuri
eramus sed elegit predestinare quod
ut essemus. fecit autem quod secundum
placitum voluntatis sue. ut nemo
de sua sed illius erga se vo-
luntate glorie. fecit hoc secundum
diuitias gracie sue secundum bonarum
voluntatum suarum quas posuit
in dilecto filio suo. In hoc forte
quod sciti sumus predestinati in
positum non prout sed eius qui
universa opera prout adeo ut ipse
in nobis opere et velle. opera
autem secundum plenitudinem voluntatis
sue ut sumus in laudibus glorie et
ipse quia opera in positum vo-
luntatis sue ut sumus in laudibus

glorie eius. Vnde sciti et immaculati
prout quod nos voluit predestinare
ante mundi constitutionem. Et quod positum
est eius illa electio prout bona
quibus oia cooperantur in bonum
qui secundum positum vocati sunt
sciti et sciti prima sunt dona
et vocatio dei. Sed quod nunc de
quibus vel prout quibus nunc agitur
fortitan dicitur Pelagianos hoc
apertum testimonio refutari. Vbi
dicitur ideo nos electos in christo et
predestinatos ante mundi constitutionem
ut essemus sciti et immaculati in
aspectu eius in caritate. Ipse autem
putat ut accipit preceptum prout
nos prout fieri libere voluntatis arbi-
trio scitos et immaculatos in aspe-
ctu eius in caritate. Sed futurum
dedit quia posuit inquit deo nos
ante mundi constitutionem. elegit et pre-
destinavit in christo. ad dicit apostolus
hoc quia futurus talis nos esse
posuit sed ut essemus tunc per
ipsam electionem. et sue qua sciti
fuerunt nos in dilecto filio suo
cum ergo nos predestinavit prout
suis posuit quia nos scitos et
immaculatos facit. Vnde recte hoc
testimonium Pelagianus error arguit
nos autem dicimus inquit dedit
deum posuisse nisi fidem qua cre-
de in christum et ideo nos elegisse
ante mundi constitutionem et predestinasse
se ut in sciti et immaculati quod
an opere eius esset. Sed audiat
et ipse in hoc testimonio vbi dicit
prout quod sciti sumus predestinati
secundum positum eius qui vniu-
ersa opera vocatur quippe illarum
de qua dicitur est prima prima
eius sunt dona et vocatio dei
et de qua dicitur est. Ad ex opi-
one sed ex vocante ad pos-
sibile sed excedente electionem quas
signavit dominus dominus. hoc prout
me elegisse sed ego elegi
vos nec fides ipse prout

No enim quia credidimus sed ut credamus
 elegit nos ne piores homines elegisse
 dicamur. Item est sic quod absit. No
 vos me elegistis sed ego elegeri
 vos. Item quia credidistis sed ut credamus
 per oia repleta sunt de hac
 re tam multa que dicitur. Denique
 et in huius testimonio consequenter
 deo gratias agit apostolus. Pro his qui
 crediderunt non utique quia eis a
 misericordia est etiam si qui cre
 diderunt aut enim in quo et vos
 audientes verbum veritate etiam in salu
 tis vestre in quo credentes figurati
 estis spiritu promissionis. Item qui
 est pignus hereditatis vestre in rede
 mptione acceptionis in laudem glorie
 ipse. Propter quod et ego audiam
 fides vestra in Christo Iesu et in omni
 fides non cessat gratias agere pro vobis
 bona erat et veritas eorum fides
 predicato per eos quo fide audita
 gratias agit deo pro eis apostolus
 si hoc gratias agat pro eo quod illum
 vel putaret instituisse vel nosse
 adulatorem vel iurisperitum vel
 gratias agere dicentem non erat de
 no veridetur. Item est et eo
 et maxime fides ne apostolus per
 se fallax gratias agat merito iudicet
 etiam illud nonne inquit fides
 apparet. Et ex galatensium. De
 quo tamen idem apostolus de gratias
 agit dominus. Propterea et nos de
 gratias agimus sine intermissione
 quod ad precepisset a nobis. Item
 audimus dei excepisse nos ut
 verbum hominum sed sicut est vere
 verbum dei qui operatur in nobis quod et
 et credidistis. Item est quod huius
 licet de gratias agit. Item per va
 nitas est de inane sicuti gratias
 agit hoc ipse non fecit. Et quia
 hoc vanitas et inane non est ipse
 deo deus cui in hoc opere gratias

agit. ipse fecit. Ut ad precepisset
 ad apostolum deum audire dei
 perit illud non ut verbum hominum
 sed ut est vere verbum dei deus
 hoc opus in cordibus hominum voca
 tionem illam posuit suam de qua
 multum loquitur. Item non ut ma
 nifeste audiret eorum sed eo audito
 exultant ut credat exultant
 non ut verbum hominum sed sicut est
 vere verbum dei. Item est in
 tium fides hominum. Item dominus dei est
 se nos ad monet ad hoc signifi
 cat dominus apostolus in epistola ad
 galatenses. Item in ista re
 orantes in illa in gratias agere
 orantes sicut et pro nobis ut de
 aperiet nobis hoc apostolus ubi
 ad loquendum mysticum est per
 quod eto vultis sicut ut etiam
 fecerit illud ut et me loqui
 quod aperit apostolus ubi inquit ad
 semper aperit audientibus ut re
 dat et inquit fides sicut ea que
 ad edificandas salubres doctrinas
 predicant et disputant admittat
 ne per infidelitatem corde reampo
 sa que dicitur impetere ac repet
 lat. Unde et ad corinthios
 ait. Remanebo autem episcopus est
 christi ad penthecostem. Item
 enim apostolus est in magna et evi
 dens et aduersarius dicitur. Item
 hoc aliud per inquit inquit per
 cito punitur ibi etiam credidisse
 multo et multas etiam fides ad
 ipsos etiam per illud
 dominum. Item venit ad me
 inquit inquit datus fuit a patre meo
 et vobis datus est nosse mi
 seriam regni dei illius aut non
 est datus. Item aut apostolus est
 eis quibus datus est aduersarius
 aut multum ex eis quibus non est
 datus. Item quod ad eos in 2a
 epistola. Item apostolus. Item venit
 semper inquit troade in eis et per

Cor. 1. 10.

etiam relor^{um} et ad p^{er}uaz g^{ra}tiar^{um} pa
re et q^uite h^{ab}ent voluntates p^{ro}
p^{ro}ptate aut qualis sit ut credam^{us}
ad constitutenda regna t^{er}rena ho
min^{um} voluntates opari de^{um} et ad
capiend^{um} regn^{um} relor^{um} ho^{min}es
opari voluntates suas. Multa
d^{ic}unt^{ur} et fortasse iam dudum
potius p^{er}suadere que volum^{us}
et adhuc tam bonis ingenijs sit
loq^uim^{ur} q^u obstupis. quibus et q^u
nimis est. n^{on} est scire sed d^{ic}ere
veniam. Non enim questio ad^{er}
nos compulset quia ad in p^{ro}ri
bus opustis n^{on} est scire p^{ro}pterea
testimonios eg^{re}sses domⁱⁿⁱ dei
esse et fidem mouent^{ur} est. q^u
d^{ic}unt^{ur} ad hoc vale^{re} illa testimo^{nia}
ut ostendant domⁱⁿⁱ dei esse
incommut^{um} fide^m. T^{er}tiu^m vero
fide^m q^u x^pm p^{ro}mit^{it} credit^{ur} ab
ho^{min}e ip^so esse nec esse domⁱⁿⁱ
dei sed hoc exigere d^{ic}it ut ad
illud p^{ro}cessit. c^{on}tra t^{er}tiu^m q^u n^{on} est
q^u sequit^{ur} que dei dona s^{un}t. n^{on}
v^{er}o eor^{um} dai^{um} gr^{ati}e ad in eis
dei gr^{ati}a que n^{on} nisi gr^{ati}uita
est p^{ro}ducit^{ur}. v^{er}o videntes quaz
sit absurd^{um} quia p^{ro} m^ultis
q^uid potius ut eis ip^sis m^ultis
fide^m domⁱⁿⁱ dei esse d^{ic}eremus
q^uid et si d^{ic}imus sciam^{us} quaz
p^{ro}pterea vellent h^{ab}ere p^{ro} quaz scia^{nt}
h^{ab}ere ab eis rep^{er}endi pati s^{un}t
d^{ic}it tam^{en} et si m^ultis d^{ic}imus quaz
vellent et si ad fastidio ac te
dro intelligend^{um} p^{ro}pterea nos
scisse q^uid sciam^{us} iⁿ m^ultis fide^m
p^{ro} q^uid sciam^{us} p^{ro}pterea iⁿst^{it}ut^{ur} p^{ro}pterea
et c^{on}tra de quib^{us} ad hoc n^{on} est q^u
no est domⁱⁿⁱ dei esse d^{ic}uisse. h^{ab}
go sit quis voluit. t^{er}tiu^m ne of
fendat q^uis m^ultis d^{ic}it q^uid
Incipit liber de p^{er}seuerantia
sc^{ilicet} sc^{ilicet} sequitur v^{er}ba

Incipit liber de p^{er}seuerantia
sc^{ilicet} sc^{ilicet} augustinus de

Item de p^{er}seuerantia dili
gentius disputand^{um} est
nam et in p^{ro}ri q^uo
ad agend^{um} de m^ultis fide^m
et de hac aliqua d^{ic}it^{ur}
asserimus q^uo domⁱⁿⁱ dei esse p^{er}
seuerantia qua v^{er}o in fine^m p^{er}
seuerat in x^po. fine^m aut^{em} d^{ic}it^{ur}
q^uo ista p^{ro}ta finitur in qua
t^{er}tiu^m p^{ro}pterea est ne cadat. Ita
q^u v^{er}o q^uisq^{ue} hoc munus
accepit q^uid h^{ab}et v^{er}o d^{ic}it^{ur}
m^ultis est si em^{us} p^{ro}pterea q^u
mouat^{ur} ad id n^{on} p^{er}seuerasse
v^{er}o d^{ic}it^{ur} et v^{er}o d^{ic}it^{ur} d^{ic}it^{ur}
go p^{er}seuerantia qui n^{on} p^{er}seue
rauit accepisse vel h^{ab}uisse
d^{ic}it^{ur} est. Nam si h^{ab}et aliquis
q^uid sciam^{us} et ab ea d^{ic}it^{ur} at^{em}
m^ultis fiat si iⁿst^{it}ut^{ur} p^{ro}pterea
si sciam^{us} si ip^sam fide^m r^{ati}o
d^{ic}it^{ur} h^{ab}uisse et n^{on} h^{ab}ere
comit^{ur} em^{us} fuit v^{er}o m^ultis
fuit v^{er}o p^{ro}pterea vel p^{ro}pterea
fuit. quand^{um} fuit. v^{er}o v^{er}o
esse d^{ic}it^{ur} n^{on} est q^uid fuit.
T^{er}tiu^m x^po n^{on} p^{er}seuerant^{ur} q^uo p^{er}
seuerant^{ur} fuit. t^{er}tiu^m p^{er}seuerando q^uis
q^u offendat p^{er}seuerant^{ur} q^uid p^{ro}pterea
n^{on} fecit q^uid ne q^uisq^{ue} de
luct^{ur} et d^{ic}it^{ur} si ex quo fide^m
eis q^uisq^{ue} fuit est. v^{er}o v^{er}o
q^uid x^po annos et x^po medio
t^{er}pe a fide lapsus est. T^{er}tiu^m
q^uisq^{ue} annos p^{er}seuerant^{ur} n^{on} co
tend^{ur} de v^{er}o sed et illa p^{er}seue
rantia p^{ro}pterea esse d^{ic}enda t^{er}tiu^m
t^{er}tiu^m fuit. h^{ab}et t^{er}tiu^m de qua n^{on}
agim^{us} p^{er}seuerantia qua in x^po
p^{er}seuerat v^{er}o in fine^m m^ultis modo
h^{ab}uisse d^{ic}end^{um} est. qui n^{on}
p^{er}seuerant^{ur} v^{er}o in fine^m p^{ro}pterea
q^u h^{ab}et q^uisq^{ue} v^{er}o q^uisq^{ue} fide^m
et q^uid m^ultis r^{ati}o p^{ro}pterea d^{ic}it^{ur}
m^ultis fide^m v^{er}o q^uisq^{ue} m^ultis
m^ultis si exigu^{us} t^{er}tiu^m ante mor
tez a fide stabilitate d^{ic}it^{ur}
v^{er}o q^uid v^{er}o v^{er}o

p^{er}seuerantia e
domⁱⁿⁱ dei

hoc p[er]seuerancia de qua dictum
 est. In p[er]seuerantia p[ro]p[ri]a in p[er]se-
 verantia est donum dei sit
 sed si non sit quod vult est quod
 ait dicens vobis datur dona-
 tum est a xpo non potest ut cre-
 datis in eu[m] vult esse et parant
 pro eo. horum quippe vult p[er]-
 tinet ad iudiciu[m] aliu[m] ad p[er]se-
 verantia in dei donu[m] q[uod] vult
 datur est esse donatu[m] sicut
 et p[ro]p[ri]a car[is] dicitur. Sed em[er]-
 git inuicem xpius ex p[er]seuerantia
 crede in xpm quia finis me-
 lior quam pati pro xpo. Sed
 q[uod] ad illud p[er]tinet ut credat
 in xpm qualescunq[ue] merita
 est conditio. ut donu[m] dei non
 inuicem sed augmentu[m] fidei di-
 cetur. In p[er]seuerantia datur donu[m]
 p[er] se p[ro]p[ri]a tunc datur aut
 dicitur p[er] se p[er]seuerantia xpi
 in p[er]seuerantia non donet in xpo in
 dona. pati pro xpo aut ut ex-
 pressius alio quatuor qui donat
 in p[ro]p[ri]a xpo. Nam et p[er] se
 ap[er]te donu[m] est de esse deus.
 strans melius est magis bene-
 facientes si velit voluntas si
 pati quia malefactorum. Cum
 dicit si velit voluntas si. vult
 hoc dimitte datur nec omni-
 bus ut pro xpo parant. Ne-
 q[uam] em[er] quos non vult voluntas
 dei p[ro]venire ad experientia[m] gl[ori]e
 q[uod] p[ro]p[ri]a non p[ro]venit ad
 regnu[m] dei si p[er]seuerantia in eo
 dicit in p[er]seuerantia dicitur iste
 non datur. hanc p[er]seuerantia q[uod]
 egritudine corporis vel q[uod]cunq[ue]
 moritur in xpo ad longe dis-
 talior. donet illis agnibus
 p[er]seuerantia et more xpi p[ro]p[ri]a
 inuicem quippe difficultas p[er]-
 uenit. vult hoc agit qui p[er]-
 qui ne p[er]seuerantia et p[er]seuerantia
 ad mortem p[er]seuerantia. Ita
 inde diffinitus p[er]seuerantia

p[er]seuerantia. ita salius est q[uod]
 sed tunc inuicem difficile est. p[er]-
 est vult donare. hanc em[er] p[er]-
 sit deus dno. tunc em[er] p[er]-
 do in cor eor[um] ut ame non vere
 dant. quicquid est aliud quam tal
 ac tantus est tunc inuicem
 quicquid dabo in cor eor[um] ut in p[er]-
 uenit ad p[er]seuerantia. tunc aut p[er]-
 uenit ista p[er]seuerantia addo. si non
 datur adgo. an et ista p[er]seuerantia
 zia p[er]seuerantia est. ad ab eo p[er]-
 q[uod] p[er]seuerantia non ip[su]m datur. si ip[su]m
 non donante esse in q[uod] p[er]-
 datur et vult p[er]seuerantia est illa p[er]-
 agat si ex q[uod] p[er]seuerantia agit. dicit q[uod]
 non donauit ip[su]m. nec p[er]seuerantia. Sed
 q[uod] ibi dicit. hoc et huc d[icit] uo-
 lante errare magis ap[er]te datur
 non vult p[er]seuerantia. Sed non p[er]-
 tunc inuicem p[er]seuerantia tunc
 p[er]seuerantia deus si aliquid a tunc di-
 ulte vult vel fidelis p[er]seuerantia
 ab illo a quo p[er]seuerantia tunc p[er]-
 crede q[uod] p[er]seuerantia. tunc em[er] la-
 b[is]e honorare et p[er]seuerantia cor
 de te extollet. accedens a te p[er]-
 tibi esse q[uod] ab illo te p[er]-
 orare. tunc ab illo p[er]seuerantia
 ista p[er]seuerantia non p[er]seuerantia. Nam h[ic]
 qui dicit non inuicem p[er]seuerantia
 datur p[er]seuerantia si p[er]seuerantia
 mouet vult p[er]seuerantia. tunc non
 quicquid vult est qui non p[er]-
 p[er]seuerantia a deo ut p[er]seuerantia in eo. ad
 ip[su]m orone que dicitur inuicem
 quia p[er]seuerantia dno donat
 q[uod] orat a p[er]seuerantia. inuicem pene
 aliud quam p[er]seuerantia p[er]-
 inuicem. legunt inuicem alii
 quatuor omni p[er]seuerantia in o[mn]i
 p[er]seuerantia inuicem lib[er]a quicquid de
 h[ic] p[er]seuerantia tunc est tunc
 h[ic] p[er]seuerantia conditio tunc est tunc
 lue de dicit orone. Et p[er]-
 ta q[uod] ante q[uod] annos tunc ea
 que p[er]seuerantia erat. p[er]seuerantia
 vult quicquid sit. tunc datur
 p[er]seuerantia. tunc tunc sunt ut p[er]-

vile

que maxime con eos catgoria
defendit egra. Quoz est omni
grati dei no pmi mea merita
dari qm dei dona sunt et dei
gra q foris est in mea vniu
sa mitor. Alia est inqumma
iusticia que qualibet pte
m et corrupti corpe nemine
vnde tunc est ob noxi na
si horem pto pmi hoid et
vnde dampnato obstrictu
nisi reatus qui quatoe congu
re quatoe soluat. Hec tunc
hac qm d vicio loco posui so
lu no tracta in supradicto
sed si maxie lo. De duobus
ad tetris tanta illic p pte
differunt ut supradicta heresia
nouit mti ore. V longe aute
reputat qm mti quaz nati. Tu
hys go meit ptoz que nlla
m p dei dona sunt et pseue
ranciaz donu dei esse p loqui.
Dicit mof. Sapientia noma tunc
no q optez deo ut p pte
orombus nris sed q petant
ab eo ut nom eius p pte
in nobz. Et h a quo d pti
fira qui ipe p pte. Sed quia
ipe dixit dei estote qui et ego
stus sum id petim et roga
ut qui in baptis p pte. Iug
in eo q esse tepim et pseue
et paulo de ipa ad huc re
disputans et docens pseuauaz
pete ad no qd nullomodo ro
et vdat facit mti ems donu
et hoc esset her mti p pte
ut in nobz p maneat oratio
Et quia dnt et mde noster
panato a se et vni fto conmat
animo delinque ne quid eius
desine fiat. Hanc q tunc ord
mibus ptem fac. Hac deus
hoc notibue p pte. Hanc
p pte et vni fto que de

dei gra sumit i pte pte
fuerit. In pte pte pte
licet hanc est ut in pte
pseuauaz illos ab eo pete
Iste doctor intelligit in pte
cati dnt. Hanc non tunc
Amid est em pete qd accep
m pte ut id q nobis pte ne
qde desine. Hanc go pte
ad deo roga ut pte sit
id roga roga ut pte esse
pmaneat. Ita ut pte et pte
ad roga ut castus sit. Contines
ut contines sit. Hanc ut
iustus sit. Pte ut pte sit
et ad que pte pelagianos do
dei esse defendim. Hoc sine
dubio pete ut in eis pseue
rant bonis que se accepisse
nouerunt. Qd si accepisse pte
et pseuauaz magnu dei
donu quo ceta dona q pte
accepisse. Amid ad dnt. Qd
veniat regm tunc. Hanc ali
p pte. mti ut veniat et nobe
qd esse veniat no dubitamus
omnibus satis. Hanc et hanc qui
iam iam pte sunt. qm erat
m pte ut in ea pte que ill
data est pseuauaz neq em
alut veniat dei regm qd no
ab eo sed hanc qui pseuauaz
p pte in pte certu est esse
venit. Tercia pte est pte
ut voluntas tua sit in nobe et
in tra. Vel qd in pte pte cor
abus longa magnaz ab ora
abus frequeta. pte in nobe et
in tra. Qd pte intelligit
sunt pte angel et nob pte
voluntatez tra. Ut aut ille
doctor et nri celu et tra
mte q pte et carne et tra
nob dnt ut voluntatez di
re pte rocordante pte
fuit in hys vobis altissim
sumissime fides q pte
de quo iam supra comi pte

¶ Et si pro infidelibus qui sunt
 in terra ad hunc ad rem
 in horam prima naturate por-
 tantes orare intelliguntur fideles
 qui celesti homine induti non
 timore relictis et nomine multiplici
 dei evident ostendit et mirum
 quod esse deus dei qui non
 in pro fidelibus ut augere
 in eis vel psequi fides. Unde
 et pro infidelibus ut habere
 incipiat earum quare penitus non
 habebat et tunc quare corda
 in super inica gestas ad ista orat
 etiam. Verum non de modo si
 dei et quo in superiori libro me-
 ta in diximus sed illa que ha-
 benda est ut in finem psequi
 rancia disputamus quare peti
 utique et si qui facit volu-
 tatem dei dicentes in oratione fiat
 voluntas tua. Cum enim facta
 sunt in eis. Cur ut fiat ad
 peti nisi ut psequerentur meo quod
 esse ceperunt. Quia autem hic dicit
 possit non petere pro eis. ut volu-
 tas dei fiat in celo ut si terra
 si mittet relictis. ut quod ange-
 lus vel in infidelibus fideles. ac
 per hoc a prodest postat ut sit
 quod non dicitur est. ut non psequi
 quod est. Quia autem hic dicitur
 sitate voleant non dicitur si equi-
 tales angelis dei. Non dicitur quod
 fiat in celo in eis sit volun-
 tas dei. Sed si ita est in ea quod
 pre qua optant nisi homines
 in facienda volente dei equat
 angelis dei cum hic orant
 per psequantur demonstratur
 orare. Cum nemo potest ad
 illas sumas que in regno est
 extendere nisi in ea sanctitas
 quare sumptis in terra psequat
 ut in finem. Quia peti
 panem nostrum cottidianum da nobis
 hic hodie et dimitte. Qui
 hypriam panis dicit. quod
 et hic intelligat psequantur po-

stulari aut quippe in terra. Quia
 aut panem dabit nobis cottidie po-
 stulari. Ne qui in christo sumus et en-
 ducamur cottidie accipere a deo salu-
 tis mercedem aliquo gravem. De
 isto dum ab utriusque et non quicquam
 a celesti pane psequemur a christi
 corpore separari. Hoc deus
 scit. Tunc autem dei psequantur prout
 sue a deo scito indicat postea
 quod hac intentione dicit. Panem
 nostrum cottidie da nobis hodie. ne a
 christi corpore separari. sed in ea
 sitate pmaneat qua nullus quod
 in separari meant. Amen admit-
 tant. Quia tunc oratione loco dicitur
 Dimitte nobis debita nostra
 sicut et nos dimittimus debitoribus
 non facis. In qua sola peti-
 tione in se invicem post psequantur
 ita. Ita enim sunt peti que
 nobis ut dimittantur oramus
 psequantur ut que meritis
 saluos facit. tunc quia qui
 vite non in peti sed ut quod
 ad eme finem restat est vita
 que preterit est tamen paulisper
 inveni. quod et in hac peti-
 tione tunc lingua. Hypriam
 tamquam celo iniquissime ut
 longe pro ea sumus psequantur
 orationi. Quia hic enim. Peta-
 giam audent dicit homines
 in ista in hac vita non omni
 habere panem et in rebus hoc
 deus esse iam per tunc etiam
 non quod adente materiam aut
 iugum aut aliquid emulorum
 que una et sola sponsa sit
 christi tamquam sponsa eius non
 sit que per christum tunc
 quod ab eo didicit et. Dimitte
 nobis debita nostra. Sed ante
 dicit quod istos geosipos. Hyp-
 priam inquit. Cum enim
 locum ipsum. Emme orationis expo-
 net aut in terra. Quare nunc
 aut pvident et saluos admonem

q[uod] p[ro]p[ri]os sum[us] qui p[ro] p[ro]p[ri]o r[ati]o
 dare compellunt et d[icitu]r indulge[n]t[ia]
 r[ati]o de d[omi]no p[er]it[ur] a p[er]ie sue am[er]it[ur]
 z[er]oade[re] neq[ue] sibi q[uod] i[n]m[er]it[ur]
 p[er]aceat ut si extollendo plus p[er]
 rat m[er]it[ur] et d[icitu]r se totidie
 dum totidie p[ro] p[ro]p[ri]o videtur
 orare ut d[icitu]r et Iohannes
 in ep[ist]ola sua exponens d[icitu]r si
 d[icitu]r q[uia] p[ro]p[ri]um n[on] habem[us]
 nosq[ue] sed d[icitu]r et v[er]itas in
 nobis n[on] est et est que h[ic]
 m[er]it[ur] longu[m] est t[ame]n v[er]o ad di
 t[ame]n d[icitu]r ne nos m[er]it[ur] in t[em]p[or]e
 t[ame]n sed lib[er]a nos a malo
 q[uod] aliud quaz ut in p[er]te
 p[er]seuerat p[er]it[ur] t[ame]n p[er]fecto
 gressu p[er]i[us] i[us]to d[omi]no d[omi]no q[uod]
 est d[omi]no d[omi]no ad ab illo p[er]it[ur]
 p[er]it[ur] apte q[uod] m[er]it[ur] t[ame]n p[er]
 gressu p[er]i[us] d[omi]no d[omi]no ne m[er]it[ur]
 in t[em]p[or]e nemo p[er]it[ur] n[on] t[ame]n
 v[er]o in p[er]te p[er]seuerat p[er]it[ur]
 neq[ue] sibi q[uod] in p[ro]p[ri]o p[er]
 amo p[er]seuerat d[icitu]r in p[er]
 t[em]p[or]e p[er]it[ur] m[er]it[ur] si q[uod]
 gressu et q[uod] orat ut n[on] m[er]
 ra[ti]o utiq[ue] in p[er]te quaz d[omi]
 dante p[er]it[ur] d[omi]no d[omi]no p[er]
 di p[er]it[ur] v[er]o p[er]it[ur] ut p[er]it[ur] ut
 p[er]it[ur] Ita h[ic] p[er]seuerat p[er]
 t[ame]n ut n[on] vel p[er]it[ur] am[er]
 vel amitti g[ra]t[ia]m p[er]it[ur] v[er]
 q[uod] d[icitu]r d[icitu]r d[icitu]r d[icitu]r
 attendit q[uod] de illa p[er]seuerat
 loq[ui]t[ur] qua p[er]seuerat in p[er]te
 si data est p[er]seuerat est v[er]
 in p[er]te si aut[em] n[on] est p[er]
 r[ati]o v[er]o in p[er]te n[on] est data
 d[icitu]r iam et supra satis agim[us]
 no itaq[ue] d[icitu]r h[ic] p[er]seuerat
 n[on] q[uod] data v[er]o in p[er]te m[er]
 ipe v[er]o finis et p[er]seuerat in
 data est r[ati]o p[er]it[ur] v[er]o in p[er]
 d[icitu]r q[uod] p[er]it[ur] q[uod] n[on]
 castum sine p[er]it[ur] n[on] p[er]it[ur]
 castitate m[er]it[ur] et si q[uod]

aliud d[icitu]r m[er]it[ur] q[uod] abeat
 q[uod] t[ame]n et amitti p[er]it[ur] d[icitu]r
 et h[ic] ab[er]e quadiu[m] q[uod] et si
 am[er]it[ur] d[icitu]r et h[ic] p[er]it[ur]
 p[er]seuerat v[er]o v[er]o in p[er]te q[uod]
 n[on] q[uod] q[uod] m[er]it[ur] m[er]it[ur] q[uod] p[er]
 rat v[er]o in p[er]te m[er]it[ur] p[er]
 n[on] amitti neq[ue] q[uod] m[er]it[ur]
 est neq[ue] ad p[er]seuerat q[uod]
 v[er]o in p[er]te q[uod] d[icitu]r d[icitu]
 super em[er]it[ur] p[er]it[ur] q[uod] d[icitu]
 p[er]it[ur] amitti g[ra]t[ia]m n[on] p[er]
 t[ame]n em[er]it[ur] p[er]seuerat q[uod] in si
 nez neq[ue] d[icitu]r p[er]it[ur] amitti
 nec alia que p[er]it[ur] aut[em] p[er]
 d[icitu]r em[er]it[ur] p[er]it[ur] p[er]it[ur]
 sic ut n[on] amitti et q[uod] p[er]
 amitti sed ne forte d[icitu]r
 v[er]o in p[er]te p[er]seuerat n[on]
 amitti q[uod] in data p[er]it[ur]
 i[us]to p[er]seuerat p[er]it[ur] v[er]o in si
 nez sed t[ame]n amitti q[uod]
 modo q[uod] agit p[er]it[ur] g[ra]t[ia]m
 ut ad ear[um] p[er]it[ur] n[on] p[er]
 d[icitu]r d[icitu]r h[ic] q[uod] n[on] p[er]
 p[er]seuerat in p[er]te amitti
 v[er]o et h[ic] vel reg[is] d[icitu]
 n[on] q[uod] i[us]to accepit et habet
 q[uod] accepit et habet p[er]it[ur]
 uerat[ur] d[icitu]r q[uod] p[er]it[ur]
 auferat[ur] ut n[on] n[on] et que
 n[on] habent p[er]it[ur] p[er]it[ur]
 posse d[icitu]r amitti d[icitu]r in
 q[uod] audet v[er]o d[icitu]r d[icitu]
 n[on] p[er]it[ur] q[uod] a se p[er]it[ur] m[er]
 hec v[er]o q[uod] p[er]it[ur] n[on] d[icitu]
 d[icitu]r p[er]it[ur] m[er]it[ur] m[er]
 q[uod] aut[em] d[icitu]r ut et p[er]it[ur]
 d[icitu]r orates ne nos m[er]
 in t[em]p[or]e m[er]it[ur] exau
 ditur h[ic] p[er]it[ur] n[on] m[er]
 in g[ra]t[ia]m t[em]p[or]e qua
 p[er]it[ur] vel signa p[er]it[ur]
 p[er]it[ur] amitti h[ic] em[er]
 l[ib]er[ati]o[n]e sua q[uod] d[icitu]r d[icitu]
 ut n[on] d[icitu]r a d[omi]no t[ame]n
 q[uod] negavit h[ic] d[icitu]r d[icitu]
 ne m[er]it[ur] in t[em]p[or]e

S. p[er]seuerat
 v[er]o n[on] m[er]
 t[ame]n

Et hoc non fiat si exaudimur
 ut non fiat. quia deus non p
 mittit ut fiat. Cuiuslibet enim
 fit nisi quod aut ipse facit. aut
 per ipse permittit. Potens po
 est et a malo in bonum pectore
 volentes et in lapsum vas co
 uerte ac dirigere in o' p'lectu p'f
 sum. Cui non frustra d' deus
 tu q'btens vniuersas nos. non
 frustra d' ne des admo'ne
 do pedem meum. non frustra
 d' ne tradas me deo a desi
 derio meo p'cedi. Postremo
 ne multa comederez. ne plura
 fortassis nobis d'cant. Ad fru
 stra dicit. Ne nos inferas in
 temptatores. Nam quisquis
 in temptatores non infert. p'f
 nec temptatores. sue male volu
 tate non infert. in illam p'f
 infert. Quisquisq' in tempta
 tores p'f est a copia sua defra
 ctus. et intellectus. Deus autem
 neminem temptat. temptatores
 p'f. p'noxia. Nam est et dicitur
 quod non deapimur. vel op'mur.
 p'f p'eam p'f p'f d'f est
 p'faba me d'f et tempta
 me. Illa p'f noxia tempta
 quaz p'f ap'f d'f. Ne for
 te temptauit nos qui temptat
 et manio p'f labor n' deus
 ut d'f neminem temptat. q'f
 est nemi' infert. p'f induit
 temptatores. Nam temptat. et
 in temptatores. no' infert. no' est ma
 la. imo. ac bonu' est. q'f
 est m'p'f. q'f itaq' d'f
 deo. Ne nos inferas in temptatores
 quid d'f nisi ne nos m'p'f
 p'f. Unde p'f orat nonnulli
 et leg'f in d'f p'f p'f
 et q'f p'f p'f p'f
 p'f p'f. Ne p'f nos
 induit in temptatores. In eundem
 tamen q'f m'p'f inveni
 ne nos inferas in temptatores

Tutores igitur vniuersi si totum deo da
 mus. Non autem nos illi ex p
 te et nobis ex pte q'mittit. It
 mid vult ille. Venerabilis m'f
 Nam ad eundem. Et d'f exp
 net aut p'f d'f. Et aut rogat
 ne in temptatores. veniat admo'ne
 m'f. et m'f. d'f. Dum
 p'f rogat. ne quis se m'f
 et d'f. ne quis p'f sup'be arro
 gant aliquid assumat. Ne quis
 aut q'f p'f aut passio. q'f
 p'f d'f. ad d'f ipse q'mittit
 docens d'f. Vigilate et ora
 te ne veniat in temptatores.
 Sp'f quid p'f est. r'f
 aut m'f. et d'f p'f q'm
 et summa q'f et d'f totu
 deo q'm'f. sup'f ad timor' d'
 p'f ipse p'f q'f. Si q'
 alia d'f. no' essent q'f d'
 ra d'f. ad d'f q'f
 quaz defendit. p'f p'f
 quia m'f. n'f. in q'
 tamq' in n'f. p'f. et
 ut p'f d'f. ad d'f. no' d'f
 d'f. esse m'f. ad d'f. p'f
 d'f. ostendit. ad d'f. p'f
 no' m'f. in temptatores. no' d'
 p'f. ad d'f. q'f d'f
 in p'f. ad d'f. quales
 m'f. p'f. in q'f. anteq'
 cadet. Nam ad d'f. p'f
 te in illis p'f. p'f
 quantum voluit. appuit in d'f
 qui d'f. cum p'f. cadente in
 p'f. p'f. et p'f. p'f
 tuaz. no' cadendi in qua n'f
 eod' certissime tunc certiss' p'f
 p'f. m'f. p'f. p'f
 aut q'f. no' m'f. ad d'f. p'f
 deus voluit p'f. ut q'f. ad d'
 dat ad d'f. Neq' p'f. p'f
 voluit p'f. ut q'f. no' d'f
 dat ad d'f. hanc p'f. p'f
 in illo in quo p'f. q'f. p'f
 p'f. p'f. p'f. p'f
 qui vniuersa op'f. p'f. p'f
 p'f. ut ad d'f. p'f. op'f

ne distendat. Propter quod ei per
 ipsam datam est. et fiat manus
 tua super v[er]o. Deinde tunc et super
 plenum d[omi]ni quod confirmasti. Et
 h[ab]et et non distendit ate. H[ic]
 certe non est Adam p[ri]mus in quo
 distendit ab eo. sed Adam no.
 missa super quod fiat manus
 eius ut non distendit adeo. Et
 em totus ad membris est p[er]
 etiam que est corpus eius
 plenitudo eius. Cum go sit super
 eum manus dei ut non distendit
 adeo ad nos utiq[ue] p[ro]venit op[er]a
 dei. Et em manus dei. Quod
 ope dei sit ut simus in xpo p[er]
 manentes. Et ad deo. non sunt
 in Adam distendentes ad. In eo
 em potest q[ue]runt sum[us] p[ro]desti
 nati p[er]m[odum] p[ro]positu[m] eius q[ui]m.
 omnia op[er]at[ur]. Et agnus go dei
 est ista. Adamus go dei est ista
 no uia ut non distendat ad
 agnus mo[do] eius est ista q[ue] dixit
 Amorez me[us] dabo in cor eor[um]
 ut a me non recedat. p[ro]p[ter] q[uo]d et
 popu[li] a se voluit. ne inferam[us]
 in temporib[us] terra et si non in
 ferim[us]. n[on] ab eo t[em]p[or]e distendit
 Quid potuit nobis ut non orati
 bus sal[tem] sed orat[i]o[n]e n[ost]ra nos no
 luit ad mou[er]e a quo accipiam[us]
 hic b[e]n[e]ficia. a quo em n[ost]ri ad
 illo accipi[unt] a quo missu[m] est. no
 p[er]tineat. Propter in hac re no
 op[er]as disputat[i]o[n]es expectat etia
 sed attendant cotidianas suas
 quas orat[ur] ut m[er]cedem n[ost]ram
 Deus go q[ue]rit ad fidem orat[ur]
 ut credentes p[er]seuerent. Deus
 no donat p[er]seuerantia[m] xpm in q[ui]
 nec. Hec deus p[er]m[odum] se p[ro]mittit
 Ip[s]e est p[ro]destinatio p[ro]p[ter] quos
 elegit in xpo ante m[un]di op[er]a
 toz ut essent p[er]i et m[ar]cati
 in aspectu eius in t[em]p[or]e p[ro]desti
 nati eos ad op[er]am filioz p[er]
 ip[s]um xpm in ip[s]um p[er]m[odum] p[er]m[odum]

voluntatis sue in laudez p[er]e et
 gr[ati]e sue in qua gratificat nos
 in dilecto filio suo in quo h[ab]et
 redemptio[n]em p[er] sanguine[m] ip[s]ius
 remissionis p[ro]p[ter] p[er]m[odum] d[omi]ni
 ab gr[ati]a eius que h[ab]undavit in
 eos in omni sapia et p[ro]videncia
 ut ostendat eis m[is]ericordiam p[ro]p[ter]
 sue p[er]m[odum] bonaz voluntatez suaz
 quaz p[ro]posuit nobis in dispo
 sitione plenitudinis t[em]p[or]is in ista tra
 ze omnia in xpo que in relig
 sunt et que in h[ab]it[us] in n[ost]ro
 in quo et et potest q[ue]runt
 sum[us] p[ro]destinati p[er]m[odum] p[ro]positu[m]
 eius q[ui]m omnia op[er]at[ur]. Con
 istat vltatez t[em]p[or]is t[em]p[or]is t[em]p[or]is
 q[ui]s ad p[ro]p[ri]e vltatez sed
 fides vocat[ur] illas h[ab]undant[ia]s
 admittat. Sed cur mo[do] p[ro]p[ter]
 dei no p[er]m[odum] n[ost]ra homin[um] no
 ad. Cessat ideo q[ui]m deo in
 toz est. Cur go mo[do] no o[st]e[n]dit
 bus. et ego x[rist]o. q[ui]m deus
 uidet est. ac per se et gr[ati]a
 ab eo dat[ur] p[ro]p[ter] et iusto eius
 in alio iusto demerit[ur]. Quid
 in eis quib[us] op[er]at[ur] gr[ati]a no
 itaq[ue] sum[us] migrati q[ui] p[er]m[odum]
 p[er]m[odum] voluntate p[er]e in lau
 dez p[er]e gr[ati]e sue. Cum multos
 libet m[is]ericordias deus. de t[em]p[or]e se
 ta p[ro]p[ter] ut si inde neminez
 liberaet no esset iniust[us] ex
 vno quippe om[n]is in q[ui]dem
 natoz no iniusta iudicati p[er]
 re p[er] iusta. Item go lib[er]at[ur] p[ro]p[ter]
 d[e]i p[ro]p[ter] q[ui]m no lib[er]at[ur] deus
 p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] si in remittendo
 debitu[m] bonitas no exigendo eq[ui]
 tas intelligit[ur] n[ost]ra esse apt[us]
 d[omi]ni m[is]ericordias m[is]ericordias. Et cur
 mo[do] no p[er]m[odum] in p[ro]p[ter]o. vel
 eos in gemm[os] una ad ead[em]
 causa tam d[omi]ni iudiciu[m] no
 ne filie questio est. cur in d[omi]ni
 pa causa idem iudiciu[m] t[em]p[or]e
 l[ig]it[ur] om[n]es illos op[er]at[i]o[n]es in v[er]ba
 q[ui] toto die laborant. et eos

et sic p[er]m[odum] dei
 homin[um] p[er]m[odum] n[ost]ra
 no da[re]

qui hora una Nempe cum
 digne est imperium labore et
 tam idem iudicium in reditu mer
 redit Aug et si audierit
 murmurantes a prefamilias
 nisi sic volo. Ita quippe eius
 erga alios fuit largitus et
 erga alios non esset iniquitas
 et isti quid vixit in bonis et
 verum quid ad iustitiam exierat
 et gratiam poterat deus qui iustitiam
 qui iudicat recte dicit deo qui
 dampnat. Tolle quod tuum est
 et vade. Quia autem volo quod non
 debet donare. An non iustitiam si
 res facit quod volo. Aut oculus tu
 us neque est quia ego bonus
 sum. Sic ille si dicat. Cur
 non et iustitiam. Merito audiet
 quod tu quis es. Et rideas
 deo quia recte in primo namque
 magnissimum largitoris in te id ex
 adoret iustissimum in nullo tu iustis
 ministris. Tu enim iustus es et
 si videris quod pariter qui liberat
 et videris gratias agat qui dam
 na non habet quod rideat. Et si ius
 moque hic optebat ut dampna
 as non omnibus quid omnibus de
 beo. Ouderet atque ita gratias suas
 gratias in vasa me contederet
 Cur in eadem causa me potius
 quia idem pariter. Aut illum
 quia me potius libavit. Hoc
 non dico. Si quies quare quia
 fateor me non invenire quid
 dicat. Si et sic quies. Quare
 quia in hac re pro iusta est
 ira eius. Pro magna est ira
 eius. Adhuc pergit et dicat
 Cur quibusdam qui ad bona
 fide colunt persequuntur vix in
 finem non desit. Cur putas
 nisi quia non mentis. Qui dicit
 ex nobis exierit sed non erat
 ex nobis. Nam si fuisset ex no
 bis manifestum videretur nobiscum
 audire quod bonum. Fine

sunt absque. Si due nec eunt uel
 em daret. Finita libere si nec
 debita redderet. Quibus an omne
 qui boni appetit. Finita libere
 namque vix in finem accipe. Desimpe
 Deus aut melius esse iudicat
 misit quosdam non persequuntur
 ito nunc fides suorum. Et quibus non
 expedit in quid vite temptatoe
 peritas non possint esse periti
 multos enim apud deum elatos
 reprimunt quod aut apud deum
 qui videt. Itaque videat ne cadat
 voluntate aut sua cadit qui ca
 dit. Et voluntate dei stat. Quod stat
 potest enim deus statum illud non
 go seipsum sed deus. Vix tam
 bonum est non alium sapere sed finem.
 in cogitatione aut sua. Vix tam
 quibus vel stat. Sicut autem apud
 ait quod in hoc superior meorum
 non sumus. Vix tam. Cogitatione aliquid
 ex nobis metipsum sed suffici
 entia nostra ex deo est. Quare se
 autem et omne. Ambrosius audit
 et dicit. Non enim in platea mea
 tor nram. Et nre cogitationes
 et ois qui quilibet et vaciter
 prius est esse vixit. Sentit
 hoc aut ambrosius. Ut dicit
 in eo hoc loquatur. Que de fi
 ga per seipsum docens et per
 in a non in torpe sed corde fu
 giendum. Quod sunt auxilio dei
 per non posse differunt. Aut enim
 frequent nobis de fugiendo paulo
 isto primo atque nunc quia facit
 primo tam tantus et solutus
 effectus. Et quod potius est frequ
 ter. Vixit. Tenebras. Illacerta
 cupiditatem et vanitatem offensio
 mentem occupat. Nisi quod iudicat
 vixit. Et cogites. Aut quod voluistis
 Quid autem diffugit est. Exom
 ceure aut nupte. Demoque ro
 ti magnas. Eam esse rem quia
 effugit. Testis. Perit. De. Delecta
 cor meum in testimonio tua. Et
 non in avaritia. Non enim in platea

nra cor nrm et noſtre cogitaco
 que in puiſo offeſſe metex am
 muo qz conſundit atz alio tribu
 quaz tu poſueris ad pſaria re
 vocat mudana mſerit volupta
 tia mgerit illatebras interit
 Ipam qz in tpe quo eleuat me
 ter pami mſerit inamibz cogi
 tationibus pſerit qz dicitur no
 itaqz in homi pſed in dei eſt pſa
 te niſi habeant hoies pſat
 pſis dei ſi ad ipſo quippe accipi
 ut eam qui dat coroz hanc
 cogitaco pſas per quas hanc
 pſam que opa per dicitur ad
 qd bonu ſumendu et tenendu
 et in eo pſeueant xpi in ſine
 pſaendu no ſumqz ydonei cogi
 tare aliq qz ex nobis metipſis
 ſed ſuffia nra ad eo eſt in tu
 eſt pſate cor nrm et cogitaco
 nre Et duobus itaqz pſerit
 originali pſa pſa pſa cur
 ipe aſſuatur pſa zelignat
 et ex duobus etate iaz pſadiaz
 mpye cur pſa ita voce ut ro
 tantoz ſequa pſa aut no vo
 cet aut no ita voce mſerit
 lia ſut iudicia di pſa in pſa
 adus dz eſſe certum qd qz
 ſe ex pſeſmat pſa no eſſe
 nar ſi ſuſſent ex nobis aut v
 pſeſtatoz qm de pſatore dmi
 biberat qz ſeretur manſſent
 vtiqz nobis dz eſt queſo no
 erat ex nobis nar ſi ſuſſent
 manſſent vtiqz nobis noie
 vtiqz de tra facti erat et ad
 eo qm dicit dmi ſtatu ego
 ſeci vniſ emſ qz nre amas
 recepat noie poſtremo vtiqz
 vocati ſueant et vocat ſerati
 vtiqz ex mpye iuſtifiati et
 per lauaco reguato vtiqz re
 nouati dz ſi huc audiet ille
 qui pſebat pſedubio qui dice
 bat tndere poſſ et dice vba

ſunt her Sed hoc oia ex no
 bis erant pſerit pſam alio
 quadaſ diſcretor no erat ex
 nobis Nam ſi ſuſſent vti
 qz nobis dz eſt tam iſta
 diſcretor patent ad di no ad
 tam dicitur pſtut dmi
 ad pſeant auditu no erat
 ex eis qma no erat pſam
 poſtut vocati no erat in
 tpe elati ante qſtut mſerit
 no erant in eo pſerit qſerit
 no erat pſeſtut pſam pſo
 pſu ems qui vniſa opat
 Nam ſi huc eſſent ex ille
 eſſent et cum ille ſue du
 bitaco manſſent pſerit
 no dicitur quaz ſi poſſe ad
 adpſe et adpſe in pſerit ſuaz
 fonte homi volutates et in
 eoz cordibus opari niſi mil
 lis adpſitibus cedat nec
 ab illo aliqua ſupati tempta
 tio diſcedant ad poſt
 qd ait huc ſerit pſerit p
 mittat temptati ſup id qd poſ
 ſunt pſerit huc ille dicitur
 pſerit potat illos dz pſerit
 eſſe lapſus ante qd pſerit
 auſe de hac vita qd co
 redditu ſum ut diſpoutem
 ad huc ad ſerit dicitur mſerit
 tai hoies mortuos et de
 huc pſerit que pſerit eos di
 pſerit ſerit ſi viment
 pſerit ita ad huc aſen
 ſione xpians aut pſerit gu
 manis vtiqz pſerit pſerit
 pudeat pſerit em no dicitur
 et vniſ em qd tanto labor
 pſerit ſerit pſerit eſſe
 pſerit vtiqz ad pſerit
 pſerit hoies et no auditu
 et vtiqz iudici pſerit vtiqz
 obediā quaz pſerit deus
 qd vtiqz pſerit ſi audient
 et vtiqz pſerit pſerit
 et pſerit qd vtiqz pſerit
 ille amitates in quibus no

2do pul^o

Solutio

credentibus a dno xpo malicia
et signa sunt facta quasi apti
illos facta essent in fine et
alio penitentia egisset sic
et habent eloquia veritate
In quibus dicit sine dno
hinc alius nobis mysterium
p destinationis ostendit si em
querat a nobis. Hinc apud
eos tanta malicia facta fuit
et qui videtes ea no fluerat
credidit et apud eos facta
no sunt qui credent si vident
Hinc respondet Chrysostomus
dicitur fuit qd in eo illo dicit
vbi per quibusdam questionibus
paganoz sine pndicio
tam aliaz causas quas p de
tes put vestigia. Hinc q
quippe ut scitis. audi xpus
quare p tam longa tempora
venit queret. Dicit q hys
tribus et hys locis quibus
xpm sine no est p dicitur
tres omes in eius p destinatione
futuros esse pntebat. quales
multi in eius temporalia pntia
fuit. qui in eum hier iusti.
tate ab eo mortuus credi volu.
et. Item Paulus p in ead
lo at in ead done. Hinc mi.
ad mag si tam infidelibus pte.
no orbem terraz xpus pntem
fide noiat ut eis p dicitur ma.
rito nollet quos nec vbi n
malicio suis credentes esse
pntebat. Hic certe de Thoro
et p done dicit no possum
et in eis cognoscimus ad eas
causas p destinatione hic dicit
indicia pntis sine quaz cau
sas latentes in iudicio tunc ista
inde me dicit. Hinc est q
quippe ut infidelitatez a cause
indeoz de liba veritate
veniret. qui parte apud se
tam magnis vntibus crede
voluerat. Et et dno more.

pau arguit et dicit. Et tibi
Thoro ad m et Thoro ad m. qz
si in Thoro et p done. fide
fuerunt vntes que parte sunt
in nobis in alio. vbi in natio
et tunc pntem egissent. Sed no.
quid possumus dicit et tunc
et Thoro. talibus apud se. Hinc
tibus parte crede voluisse aut
credentes no fuisse si parte no
eis. vbi dno attestat qd actum
essent magne humilitate pntem
si in eis parte essent. Hinc dicit
illas signa vntem et tunc in die
iudicii pntem. Hinc mntem
superior quaz illa. Hinc quaz
apud se. Hinc vntem fide credere
voluerat. Hinc aut dno ait
Verum dno vobis tunc et p.
dno remissus est in die iu.
dicii qd vobis. Hinc vntem qd
pntem. Hinc illi remissus. Sed
tamen pntem. Porro si etiam
pntem parte que facti essent
si vntem mortui iudicat. pntem
quia fideles facti erat. Hinc si
eis no tanto malis fuisse
xpm p dicitur. no pntem vntem pntem
endi. pntem aut. Hinc vntem 22
m et mortuos iudicat. qui
facti essent si ad eos dno pntem
niet et si hinc facti est. no est.
tunc dno de infidelibus qui pntem
sine baptismo morientes.
Hinc in eis eo melio fide quia
pntem deus eos si vntem pntem
tatu qd et illis dno infidelibus
audientes. Hinc vntem pntem
originali pntem teneant. Hinc pntem
et pntem pntem eant in dampna.
tor. Hinc vntem alio eandem
vntem causas no nisi per
dei gratiam. Hinc pntem
dai et eis dno iusto tunc in
dno qui no est magis. apud
dno quosdam et pntem baptism
pntem vntem pntem in hac
tante vita quos pntem pntem

Fecidit in fide

qui non p[er]irent si eis corpus more
laxum e[ss]et p[re]mense subponat
et in multis mortuus iudicat ex
bonis seu malis qui fuerit si no
moretur acturus habere. Et si
et si domus non p[er]m[itt]it eas que
gesserunt penas luent sed p[er]
tunc p[er]m[itt]it ea que gesserunt fidei
si in eis ille d[omi]nos emat re
fuit fuissent per grandes p[er]nas
et per xpi fidei o[mn]i[u]m sequentur
salutem. Et tunc disputator ha
bitus non ignoscat. qui et
locus sit exp[er]it. ut dicit p[er]p[et]re
dum. Et tunc et si domos a fide
fuisse postea recessuros in fide
aput se malis credidisset. et
m[er]ita p[er]nas non em illis ista fe
cisse. qui grauior pena obnoxios
fuit. si p[er]m[itt]it quas temerari re
liquissent. quas si ea nullo t[em]p[or]e
temisset in qua fuit d[omi]ni d[omi]ni
et ad modum acuti que sunt ad
m[er]ita requirenda quid me m[er]it
attinet dicit ad et ip[s]a nobis ad il
lud q[uo]d agim[us] suffragat[ur] si em in
fide d[omi]ni non fuit in ista d[omi]nos
per quas fidei p[er]m[itt]it fideles
ne grauior p[er]nas ad p[er]nas fe
rent in fide m[er]itales q[uo]d eos futu
ros fuisse p[er]m[itt]it. d[omi]ni ap[er]t[ur]
m[er]itales de h[oc] p[er]nas nemine
iudicat mortuos que p[er]m[itt]it ad
fuisse p[er]nas si aliquid ei ne illa
faciat subuenit. fuit. Et tunc
et si domos si d[omi]ni illa subor
nisse d[omi]ni d[omi]ni. Et quos maluit
no accede ad fidei q[uo]d p[er]nas
multa grauiore d[omi]ni a fide
q[uo]d eos si accessissent p[er]nas
fuisse p[er]nas. Et tunc si d[omi]ni
tunc no p[er]nas est ut credet p[er]nas
et sic eis p[er]nas ut autem
fidei relinquent ex h[oc] fide
ita em grauior tunc d[omi]ni
possit ignoro tunc em d[omi]ni
relinquent fidei beneficiu[m] fuisse
se gressum ne habere m[er]itales

q[uo]d grauior m[er]itales deferent
fatis iudicat no iudicat fidei
ex eo q[uo]d p[er]nas malo fuisse fa
cturus si ei q[uo]d beneficiu[m] ut id
no faciat q[uo]d p[er]nas. Constatum
est igitur et illi qui raptus est
ne malicia mutaret m[er]itales
em[er]itales q[uo]d aut no ita q[uo]d p[er]nas
fuit. Et tunc et si domos ut
credet et raptus no malicia
mutaret m[er]itales eos. f[er]at
tan respondet ille au p[er]nas ista
modo p[er]nas q[uo]d hanc. Ego
no quatu[m] ad q[uo]d q[uo]d attinet
sup[er]ior deo ut si ista q[uo]d p[er]nas
deurent[ur] fidei no iudicat
de h[oc] que no fuit et si
fuit fuisse p[er]nas fuit. quas
quas ut dicit. hanc op[er]atione
qua p[er]nas in m[er]itales vel
mortuus iudicat p[er]nas que p[er]
fuit fuit facturi esse si v[er]ue
et et refelle p[er]nas ne vi
deamur et nos extimasse alio
esse m[er]itales quas malicia si
fuit fuisse p[er]nas quas p[er]nas
p[er]nas. Et tunc si ap[er]t[ur] aut
no m[er]itales neq[ue] fuit fuit in
fuit est de q[uo]d et p[er]nas
quibus p[er]nas et no m[er]itales
neq[ue] fuit fuit p[er]nas quos
aut q[uo]d p[er]nas m[er]itales elegit in
daturus eis p[er]nas p[er]nas. h[oc]
est. n[on]ne eos no fidei vel
op[er]atione m[er]itales p[er]nas p[er]nas
fuit fuit et h[oc] quos p[er]nas
si ap[er]t[ur] eos facta essent fuit
m[er]itales fuit fuit. quibus no
p[er]nas p[er]nas no p[er]nas. Et
quibus in sua p[er]nas p[er]nas
te quid sed m[er]itales aliud iudicat.
non em est m[er]itales ap[er]t[ur] de
sed m[er]itales fuit iudicia quibus
et m[er]itales fuit fuit. Et tunc
neq[ue] aut me d[omi]ni m[er]itales et vi
tas. Et m[er]itales q[uo]d est
m[er]itales qua aut p[er]nas m[er]itales
m[er]itales em p[er]nas m[er]itales

2 duobus g^o p^o

et inuestigabilis vitas qua
 quez vlt obdurat. ems qm
 precedentibus nite. p ad eo nua
 mibz² plezup quibus puit
 duobz gemoz quoz vms af
 fuitur. vna relinquit. dypar
 est exms meita qm t^o n^o
 quibus ad sit alter magna
 dei bonitate ab² et alter nlla
 ems iniquitate dampne. nu
 quid em migtas est apur d^o n^o
 asit. qz inuestigabiles sit re
 eme t^o n^o qz mta vms in hys
 que libant² et vitate in hys
 qui puit. sine dubitaco credal
 neqz infortalia fortali. aut
 inuestigalia inuestigac conem²
 exore quipe mfanali puz p
 feat lauder. Et qd in hys bi
 dand quoz libatoz bona eoz
 meita. nlla pcedit et in hys
 quoz dampnatoz vtr^o qm
 originalia sola pcedit. h^o
 et in maioribus fel nequaqz
 oino autem. i. no putantes
 xpe m sua meita qm auquaz
 dai xpe msi sine meit quez
 q puz puz puz qui libant²
 at puit² sine dypares que
 causas malas. Et qm videtur
 stare. videat ne cadat. et qui
 ged² in dno ged². Tur aut au
 far puz ad ex empad maior
 ficut puz no paut² afferri
 hoies qui con pellagianos
 no dubitat esse originale
 puz qd per vnu hoiez mtrah
 in mdu et ex vno omo ipse
 in dampnatoz. t^o et qm
 t^o et no accipit. qui no puz
 ois velle. Et tameti pthas
 in nlla auctorite no habent
 vni ere eas qui ad. nouu p^o
 net testametu sit accipit. Et
 suo quodaz p^oilegio qmo a
 p^oilegio qd velle sumat. qd
 velle recant. Et quoz age
 cam in do de abed arbitrio.

Num ista nobis p^ostribendu putat
 Ideo questioz op^olores madetes
 emereae. p^oleu nalu ne mini
 um longu tempus opus esset
 msi m adisno tam p^oloz q^olo
 m^oz dno no aduulibet aulto.
 zitas. Et p^olam sicut fca qd^o qd^o
 vni est qm no dypmte m^ome
 bam. ita in rone. q^oleu m oibz
 dnm esse laudand sine vlla n^ote
 credend duas si tame illi nolat
 coctnas boni et mali p^omutas et
 se scas. Deniqz in p^omo retracta
 totu libero qd opus mem non
 du le g^ostas cum ad eoz libez
 retrahandos venisset. hoc est
 de lib. ar. ita locutissim t^o n^o
 qm m^oz libez. ita nlla dypa
 sunt vt incidentes no nulli que
 stiones quas vel enodac no po
 terat vel longat p^omutas in
 p^onti req^orebant. Ita m^onti
 ex vtraz pte vel ex vni^oz ea
 xuder q^ostioz p^ontis in quibz
 no apparet quid ponit q^oruet
 p^onti. ad q^o tam r^omutas no
 stra q^oleu² vt qd^o eoz vni
 est credet² vel est ostendet²
 deus vt eoz quipe dypmte
 illa p^ostcepta est. qm negant
 ex libero voluntate ar^o mali
 originez d^onti. Et d^onti si est
 creato² oim creato² m^opaud
 esse q^oleu² eomodo voluntates
 p^onti sue m^ovet errozes. qm
 m^onti em sunt imutabilis
 quaudaz et deo coctnas m^onti
 nam mali. Item p^o aliquatu
 cu alio loco. Deniqz d^onti m^onti
 ee qua m^onti p^onti m^onti
 sine m^onti libat dei q^onti. Et
 q^onti p^onti ho x libo ar^o cade
 p^onti no eoz surge ad quaz
 m^onti m^onti dampne p^onti
 m^onti or diffcultat quaz
 p^onti ois homo ab ex v^onti na
 t^onti sue nec ab illo malo
 quip m^onti dypmte liberatur

Quam infirmitas Pelagiani no-
lunt ex iusta dampnatione descen-
de negantes originale p[er]tin[entia] et
namque ignorantia et difficultate
et si essent homines p[er]mordua
nalia sic culpandus sed lau-
dandus esset deus. Sicut in eod[em]
libro s[an]cto disputant que dispu-
tatio tunc in quibusdam habenda
est. qui no[n] accipit p[er]p[et]uas
p[er]p[et]uas veteri testamenti in quibus
p[er]tin[entia] originale narrat[ur] et quic-
quid m[er]ito in libro ap[osto]lico legit[ur]
de testam[en]ti impudencia missu
fuisse et tendit a corruptio[n]e
scripturae tamq[uam] no[n] fuit ab a-
p[osto]lo dictu[m] t[ame]n pelagianos
ante q[uo]d defendend[um] est q[uo]d ut
zacc[ari]us s[an]ctus comedat quaz se
accipe p[ro]fiter[ur]. Hec dixi in po-
lo retractat[ur] t[ame]n retracta-
tores. ab eis de libro ar[istote]lis. Hec
p[er]p[et]uas sane ista ubi ante dicta
s[un]t de his libris. vii et alia
multa que hinc ad nos ope-
m[er]e longu[m] putavi et non
nam[us] q[uo]d et nos ex[istimo] in
durat[i]o[n]e cu[m] o[mn]ia legit[ur] q[uo]d m[er]ito
go in libro s[an]cto de his ar[istote]lis ita de
p[ro]p[ri]is disputant ut et si re-
tr[ah]it esset q[uo]d dicit pelagianum
ignorantia et difficultate sine
quibus n[on]nulli homin[um] nascunt[ur]
p[er]mordua no[n] sup[er]flua esse nec
omn[em]t[ur] o[mn]i[um] a[n]i[m]ar[um] q[ui]
nolunt suas boni s[un]t et mali co[n]se-
nas esse n[on]nulli. Aliq[ui] ideo fideles
in dubio notanda vel defendenda
est quaz t[ame]n ip[s]os pelagianos
tathora defendit etia[m] que as-
serit esse originale p[er]tin[entia] aliq[ui]
reatus quato[r]um q[uo]d t[ame]n. re qu[od]
t[ame]n p[er]luend[um] est q[uo]d si et
isti nob[is] ista fatent[ur] ut similes
in hac causa pelagianos de-
struend[um] errores. Sicut putant
esse dubitand[um] q[uo]d eis p[ro]p[ri]is
deus quibus dat[ur] gratia p[er]tin[entia]
pro b[on]o p[er]p[et]uas eruat

de p[er]tate tenebras et t[ri]stiterat
in regnu[m] p[er]p[et]uas exaltate sicut in
eo q[uo]d q[uo]d ad[er]e tam dat[ur] alib[us]
no[n] dat[ur] q[uo]d noluit tantare
dno[m] m[er]ito et iudiciu[m] cur
aut illis potius quaz illis
datur deus. Sicut cognovit
to quoniam s[an]ctus d[omi]ni q[ui]s m[er]ito
tabilia salutari valeat t[ame]n
m[er]ito estigabilia p[er]tin[entia] v[er]it[as]
tamq[uam] p[er]tin[entia] dei no[n] m[er]ito
ta accipien[du]m dat[ur] sed p[er]tin[entia]
p[er]tin[entia] voluntate em[er]it in lau-
dem et p[er]tin[entia] p[er]tin[entia] em[er]it. Et
q[ui] p[er]tin[entia] in dno[m] p[er]tin[entia] et no[n]
in p[er]tin[entia] et q[uo]d om[n]ibus dat[ur]
quibus ut q[ui] m[er]ito est
q[uo]d et si no[n] dat[ur] iustis. Et
no[n] dat[ur] quibus no[n] ut m[er]ito
notas faciat diuinas p[er]tin[entia] p[er]tin[entia]
in vasa m[er]ito. dand[um] em[er]it q[ui]
bus dat[ur] q[uo]d no[n] m[er]ito p[er]tin[entia] q[uo]d
tuitat[ur] et p[er]tin[entia] p[er]tin[entia] p[er]tin[entia]
quaz esse voluit no[n] o[mn]ibus
dand[um] quid om[n]es m[er]ito est
dit. Bonus in beneficiu[m] t[ame]n
iustus in sup[er]fluo t[ame]n et bo-
nus in om[n]ibus q[ui] bonu[m]
est cu[m] debitu[m] redditur et in-
stus in om[n]ibus q[ui] iustu[m] est
cu[m] debitu[m] sine cui[us]q[ue] fraude
donat[ur]. Defendit aut[em] sine
m[er]ito dixi a v[er]a p[er]tin[entia]
ere si p[ro]p[ri]is b[on]is p[er]tin[entia] de
lagiani sentit no[n] leu[er]it[ur]
de p[er]tate tenebras quia n[on]nulli
p[er]tin[entia] sicut putat pelagianu[m] te-
net[ur] de no[n]nullis sed t[ame]n in re
q[ui] dei t[ri]stiterat[ur] et p[er]tin[entia] em[er]it
sine n[on]nullis bonis m[er]ito dat[ur]
eis regnu[m] quibus dat[ur] et
sine v[er]is malis m[er]ito no[n]
dat[ur] eis quibus no[n] datur
et ad[er]e eisdem pelagia-
nos dixi sole[m]us q[uo]d nob[is]
obiciunt q[uo]d fato t[ame]n dignu[m]
d[omi]no eam no[n] m[er]ito m[er]ito
dari. Ipsi em[er]it p[ro]p[ri]is dignu[m]
fato in p[ro]p[ri]is t[ame]n q[uo]d dicit

hoc n[on] illis et in ip[s]a dei p[er]seuerantia
 no[n] futuro q[uo]d si no[n] dicit[ur] q[uo]d
 i[n] his q[ui]bus ex ore dicit[ur] q[uo]d
 respicit[ur] nisi ut gratia dei no[n] p[er]d[ur]at
 me[n]ta no[n] sua dei q[uo]d co[n]tra d[omi]n[u]m
 pelagianor[um] l[ite]ra defendit ece-
 sia remota q[ue]ntio[n]is talique
 fateant[ur] atq[ue] id maxime in p[ro]p[ri]is
 exordior[um] v[er]itate terna[m]us
 neq[ue] em[en]s f[aci]to co[n]g[ru]itur deo illis
 i[n]f[er]antibus subvenit illis aut[em]
 no[n] subvenit ad i[n]st[itu]t[um] p[er]p[et]u[u]m
 totius aut[em] res h[um]anas in p[ro]p[ri]is
 volis no[n] d[omi]na p[ro]videncia p[ro]p[ri]a
 p[ro]p[ri]a cap[er]e op[er]ant[ur] ad
 r[ati]onab[ile]s vel dampnate vel
 lib[er]ande s[un]t alie q[ui]bus q[ui]d
 nec passer cadit in tra[m] sine
 voluntate p[ro]p[ri]a n[on] q[ui] in cel[is]
 est aut p[ro]p[ri]a neglig[en]te s[ic] t[em]p[or]e
 en[im] est q[uo]d p[ro]p[ri]a sine bap[te]s-
 mo[m] i[n]t[er]it[ur] aut i[n]t[er]it[ur] ibi q[ui]d su-
 p[er]na i[n]dicia tamq[ua]m ip[s]i q[uo]d h[oc]
 modo male mo[n]it[ur] p[ro]p[ri]a s[ic] i[n]
 negligentes voluntate p[ro]p[ri]a de
 quibus nascit[ur] elect[ur] t[em]p[or]e
 dicit[ur] q[uo]d p[ro]p[ri]a aut[em] alie illi
 p[ro]m[iss]io[n]e bap[te]s[mo] f[aci]t[ur]i possu[n]t
 exp[er]iat[ur] p[ro]p[ri]a em[en]s f[aci]t[ur]i
 b[ap]t[is]m[us] p[ro]p[ri]a et p[ro]p[ri]a i[n]t[er]it[ur]
 ut bap[te]s[mo] bap[te]s[mo] p[ro]p[ri]a de
 i[n]t[er]it[ur] de i[n] volente no[n] datur
 qui e[st] paululu[m] in hac vita
 no[n] timet ut d[omi]n[u]s t[em]p[or]e est
 q[uo]d q[uo]d alie p[ro]p[ri]a i[n]fidelit[ur] s[ic]
 deo potuit ne i[n]t[er]it[ur] in p[ro]p[ri]a
 et p[ro]p[ri]a f[aci]t[ur]i no[n] potuit bap[te]s-
 mo[m] subvenit t[em]p[or]e certe ostend[ur] q[uo]d
 p[ro]p[ri]a ap[er]t[ur] d[omi]n[u]s no[n] sit accept[ur]
 Alie i[n]t[er]it[ur] p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a q[uo]d
 i[n]t[er]it[ur] filios abaret Nam i[n]t[er]it[ur]
 q[ui] de bono p[er]seuerant[ur] i[n]t[er]it[ur]
 agim[us] q[ui]d est q[uo]d mo[n]it[ur]
 no[n] bap[te]s[mo] subvenit ne si
 ne bap[te]s[mo] i[n]t[er]it[ur] et bap[te]s[mo] cap[er]e
 no[n] subvenit ut ante mo[n]it[ur]
 i[n]t[er]it[ur] p[ro]p[ri]a illi ab ip[s]a d[omi]n[u]s aut[em]
 tabim[us] qua de i[n]t[er]it[ur] p[ro]p[ri]a

aut[em] mo[n]it[ur] aut[em] cadat t[em]p[or]e
 i[n]t[er]it[ur] deo actus i[n]d[omi]n[u]s q[uo]s ad
 p[ro]p[ri]a deus actus si i[n]t[er]it[ur] q[uo]d
 p[ro]p[ri]a f[aci]t[ur]i f[aci]t[ur]i f[aci]t[ur]i t[em]p[or]e
 i[n]t[er]it[ur] ad ip[s]am q[ui]s p[ro]p[ri]a au-
 d[omi]n[u]s q[ui]s f[aci]t[ur]i et t[em]p[or]e q[ui]s
 d[omi]n[u]s i[n]t[er]it[ur] q[ui] no[n] fatent[ur] q[uo]d
 dei no[n] p[ro]p[ri]a me[n]ta d[omi]n[u]s q[uo]d aut[em]
 noluit d[omi]n[u]s i[n]t[er]it[ur] mo[n]it[ur]
 p[ro]p[ri]a ea i[n]d[omi]n[u]s q[ui]s deus illi
 p[ro]p[ri]a actus f[aci]t[ur]i si i[n]t[er]it[ur]
 i[n]t[er]it[ur] q[uo]d manifesta f[aci]t[ur]i
 et quata ab i[n]t[er]it[ur] d[omi]n[u]s no[n]
 eis remanet t[em]p[or]e d[omi]n[u]s t[em]p[or]e
 q[uo]d in pelagianis dampnauit
 ut ab ip[s]o pelagio dampnauit
 f[aci]t[ur]i ex ip[s]o dei p[ro]p[ri]a me[n]ta
 i[n]t[er]it[ur] d[omi]n[u]s ad p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
 alios no[n] reg[er]at[ur] ad et[er]na[m]
 mo[n]it[ur] q[ui]s aut[em] reg[er]at[ur]
 ad et[er]na[m] vita[m] tolli de hac vita
 t[em]p[or]e q[uo]d reg[er]at[ur] alios p[ro]p[ri]a
 i[n]t[er]it[ur] i[n]t[er]it[ur] i[n]t[er]it[ur] i[n]t[er]it[ur]
 alios quousq[ue] d[omi]n[u]s q[ui]s t[em]p[or]e
 nei t[em]p[or]e i[n]t[er]it[ur] no[n] d[omi]n[u]s
 si aut[em] labent[ur] q[ui]s i[n]t[er]it[ur]
 et rursus quousq[ue] cap[er]e quo
 i[n]t[er]it[ur] no[n] exire de hac
 vita q[ui]s i[n]t[er]it[ur] p[ro]p[ri]a si aut[em]
 q[uo]d rediret exire i[n]t[er]it[ur] unde p[ro]p[ri]a
 d[omi]n[u]s ostend[ur] et i[n]t[er]it[ur] i[n]t[er]it[ur]
 et i[n]t[er]it[ur] i[n]t[er]it[ur] p[ro]p[ri]a q[ui]s
 dei no[n] i[n]t[er]it[ur] me[n]ta i[n]t[er]it[ur] d[omi]n[u]s
 d[omi]n[u]s i[n]t[er]it[ur] p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a q[uo]d
 q[uo]d i[n]t[er]it[ur] p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
 i[n]t[er]it[ur] i[n]t[er]it[ur] p[ro]p[ri]a i[n]t[er]it[ur]
 t[em]p[or]e q[uo]d p[ro]p[ri]a i[n]t[er]it[ur] i[n]t[er]it[ur]
 vocant[ur] vocat[ur] illa de qua
 d[omi]n[u]s est sine p[ro]p[ri]a i[n]t[er]it[ur] d[omi]n[u]s
 et vocat[ur] dei ad quaz vocat[ur]
 p[ro]p[ri]a n[on] est q[ui]s ad q[ui]s
 b[ap]t[is]m[us] i[n]t[er]it[ur] d[omi]n[u]s d[omi]n[u]s
 nisi ad de q[ui]s p[ro]p[ri]a i[n]t[er]it[ur] t[em]p[or]e
 hac aut[em] vita h[um]ana q[ui]s t[em]p[or]e
 t[em]p[or]e est i[n]t[er]it[ur] q[ui]s i[n]t[er]it[ur]
 stare videat ne cadat t[em]p[or]e
 q[ui]s p[ro]p[ri]a t[em]p[or]e i[n]t[er]it[ur]
 no[n] p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
 p[ro]p[ri]a dei volente

h[oc] dei
 no[n] d[omi]n[u]s
 i[n]t[er]it[ur]

miscent² ut esse distal no alia
 sapientes sed quilibet openti
 entes et ad timore et tremore
 nam ipso operum salute
 Deus est qui opat² in no
 bis et velle et operari p² bo
 na volente nos ego volens
 p² deus in nobis opat² et opa
 ri pro bona volente hic no
 bis expedit et creditur et di
 ce hoc est p²id hoc est vin
 ce ut sit quilibet ut sub missa o
 pe et totid detur deo
 cogitantes credi² cogitantes
 loqui² cogitantes agimus qui
 o² agimus Ad² aut attinet ad
 p²etate dei vias et per dei
 cultu no p²mo p²donei cogitac
 aliquid d²mo a nobis magis
 p² sed sufficit nra ex deo est
 no em est in p²ate nra cor
 nrm et nre cogitac² Unde
 id qui h² ait Item dicit
 Ambrosius d²mo aut tota be
 atus qui in corde suo p² asse
 dit sed hoc sine d²mo auxi
 lio qui p²et p² nro p²to modo
 Deniq² inguit sup² d²mo p²to
 za dr² p²to v² d²mo est d²mo
 auxiliu asse d²mo asse p²us
 in corde em² hic itaq² ut d²mo
 no p²em in l²o p²to legebat
 sed p²ur de illo v²ro sine du
 bitac² credend² est et in cor
 de suo p²enebat Ambrosius
 d²mo q²o in p²aramet² p²to d²mo
 or ut p²ur p²ur habet ad d²mo
 quing² est d²mo de quo mune
 no d²mo deo nostro p²as ag²
 a p²adote p²o hanc p²o d²mo
 p²ur h² d²mo admonet² ut
 dignu et iustu esse credid²
 respondet d²mo em no p² in
 nra p²ate cor nrm p² d²mo
 p²to d²mo auxilio v²ro asse p²at
 et que p²ur p²ur p²ur
 d²mo p²ur est in dei d²mo
 p²to no que p²ur p²ur
 de hac tanta re agende p²re

d²mo m²lo
 p²to d²mo

de m²lo
 d²mo p²to

nisi q² faciente d²mo deo nostro
 qui nos per tale beneficiu libe
 rando d²mo p²to d²mo ele
 git et p²to ante q²to
 m² d²mo aut p²to d²mo
 to d²mo p²to d²mo q²to
 ad p²to p²to p²to Non
 ne ille d²mo p²to in fide et
 p²to p²to p²to
 d²mo et v²ro dei p²to no d²mo
 p²to d²mo q²to d²mo
 est qui opat² et velle et opai
 pro bona volente ideo no p²to
 et nisi velle que deo placeant
 et m²to opem h²to q²to aut
 quia d²mo d²mo in nob² d²mo
 opus cepit p²to p²to in d²mo
 p²to d²mo q²to m²to p²to
 m²to et p²to p²to in p²to
 p²to em p²to p²to
 d²mo q²to p²to ut p²to
 ar aut d²mo in d²mo et in
 me credite nec tam² ideo em
 p²to p²to est nec p²to d²mo
 p²to aut d²mo p²to ad me
 i nemo credit in me nisi p²to
 et d²mo a p²to meo nec p²to
 quia p²to est q²to d²mo
 Ideo p²to est illa p²to d²mo
 q²to p²to p²to q²to
 p²to p²to que oia p²to
 p²to d²mo existima m²to
 d²mo p²to quaz com²
 dat ead² p²to d²mo Anqui
 quaz d²mo d²mo no p²to
 p²to quibus esset d²mo ut p²to
 zent aut q²to d²mo esset
 filio suo ut et eis no p²to
 h²to d²mo p²to
 p²to beneficia sua quibus nos
 d²mo p²to p²to hoc est
 p²to p²to vel aliud p²to
 p²to p²to beneficia dei qui
 h²to p²to p²to qui liban²
 d²mo aut p²to in m²to p²to
 com² m²to d²mo m²to p²to
 quut² d²mo d²mo p²to
 et d²mo que et p²to p²to

si in ira illa xpi signa vidisset
 sed qm nisi crederet no eis edet
 datu erat unde crederet est ne
 gatu Ex quo apparet habere
 quosdam in ipso ingenio dnm
 na muna intelligentie quo mo
 ueant ad fidem si q[ua] p[re]senc[ia] s[un]t
 mentibus vel audiant v[er]ba vel
 signa q[ua]ntum et ad p[re]senc[ia] alioru
 iudicio a p[re]senc[ia] massa no s[un]t
 q[ua] p[re]senc[ia] ne d[ist]incti nec ipa eis
 adhibeat vel dicta d[ist]incta vel fa
 cta per que possent crede si au
 dierunt v[er]ba vel viderent
 In ead p[re]senc[ia] massa relict[is] s[un]t
 eo Iudei qm no possunt crede
 fitis in o[mn]i p[re]senc[ia] suo tam magnis
 clarisq[ue] virtutibus Cur em pote
 rant crede no tamen Em d[ist]incte
 dnm aut tanta signa p[re]senc[ia]nt
 coras eis no crederent in eum
 m[ag]is et p[re]senc[ia] p[re]senc[ia] p[re]senc[ia] m[ag]is
 quez dicit Do q[ua]ntum credit
 audiri v[er]ba et brachiu dnm
 sui reuelatu est et ideo no pote
 rat crede quia v[er]ba d[ist]incta
 excreant oculos eor[um] et indurant
 cor eor[um] ut no viderent oculis
 nec intelligat corde et q[ua]ntum
 et faciem illor[um] no go sic erat
 excreati oculi et sic induratum
 cor et v[er]ba et s[er]mones qm
 credidisset si qualia videret ista
 signa audisset Sic nec illis
 p[re]senc[ia] qd potest credere q[ua] p[re]senc[ia]
 nati no erat ab eo au m[ag]is
 b[ea]ta s[un]t iudicia et m[ag]is les
 xie nec ipa obfusser q no po
 terat credere si ita p[re]senc[ia]nt ef
 sent ut eos terro deus iudica
 ret et indurato cor lapideu vel
 cer auferet Veru qd dicit d[ist]incte
 de et v[er]ba et s[er]mones aliq[ua]
 alio modo p[er] fortas intelligi ne
 m[ag]is tamen venie ad e[um] m[ag]is
 mi s[un]t datu et eis d[ist]incta qm in
 p[re]senc[ia] elati s[un]t ante o[mn]i p[re]senc[ia] m[ag]is

Proculdubio q[ua]ntum a quo no
 surdis aures cordis eloq[ui]
 dnm aures carnis auditur
 et in her p[re]senc[ia]nt que satis
 apte erat v[er]ba eor[um] explicat
 no p[re]senc[ia]nt dnm et p[re]senc[ia] m[ag]is
 p[re]senc[ia]nt d[ist]incte qd p[re]senc[ia]nt ante
 indurati credite m[ag]is deus et m[ag]is
 me credite et p[re]senc[ia] p[re]senc[ia]nt
 et p[re]senc[ia]nt et no d[ist]incte Qui
 dicit em her et facit quib[us]
 datu est no eis facit s[un]t
 audiant s[un]t no audient qui
 bus datu no est t[un]c nob[is]
 m[ag]is datu est m[ag]is m[ag]is
 regni celos Illis aut no
 est datu Quor[um] alim ad m[ag]is
 p[re]senc[ia]nt alim ad iudiciu p[re]senc[ia]
 illis m[ag]is d[ist]incte alim ad iudiciu
 et iudiciu m[ag]is p[re]senc[ia]nt d[ist]incte
 p[re]senc[ia]nt p[re]senc[ia]nt p[re]senc[ia]nt
 m[ag]is p[re]senc[ia]nt et p[re]senc[ia]nt v[er]ba
 et audiant quibus datu est
 obediunt t[un]c em audiant
 s[un]t p[re]senc[ia]nt nec r[ati]o p[re]senc[ia]
 facit fides p[re]senc[ia]nt et v[er]ba ad
 d[ist]incte p[re]senc[ia]nt m[ag]is p[re]senc[ia]
 est p[re]senc[ia]nt p[re]senc[ia]nt et d[ist]incte
 p[re]senc[ia]nt et obediunt v[er]ba no
 de ipa obedia tamq[ua]m de suo
 no d[ist]incte s[un]t extollat sed
 qm p[re]senc[ia]nt in d[ist]incte p[re]senc[ia]
 nullo em p[re]senc[ia]nt qm m[ag]is
 m[ag]is qd v[er]ba p[re]senc[ia]nt
 d[ist]incte et p[re]senc[ia]nt de
 p[re]senc[ia]nt d[ist]incte p[re]senc[ia]nt p[re]senc[ia]
 p[re]senc[ia]nt Nam si in nullo glo
 riam est qm m[ag]is m[ag]is
 est p[re]senc[ia]nt nec m[ag]is p[re]senc[ia]
 p[re]senc[ia]nt p[re]senc[ia]nt p[re]senc[ia]nt
 nec ita m[ag]is tamq[ua]m no sit ho
 bis ac sup donata d[ist]incte
 est et ipa p[re]senc[ia]nt de d[ist]incte
 qd p[re]senc[ia]nt d[ist]incte v[er]ba s[un]t
 illa p[re]senc[ia]nt de qua d[ist]incte

n[on] me sed a[n]i[m]a ut scio. Ne
 me[us] posse correptione stimulis
 excut[ur]i si dicit in o[mn]i ventu[m] e[st] alie
 audientib[us] m[er]ito. Ita se d[icit] de
 p[re]destinac[i]o[n]e diffinita s[ecundu]m velle
 t[ame]n dei ut alij ex vobis de in
 fidelitate p[re]cepta obediendi vo
 luntate venite ad fide[m] vel ac
 cepta p[re]seuerantia maneat in
 fide. Decei v[er]o qui in p[re]terito de
 beatitudi[n]e remozant. Ideo no[n] du
 p[re]sentes quia no[n] du[m] vos ad
 iustitiam g[ra]t[ia] m[er]ito e[st] exegit.
 Derumpit si qui estis no[n] du[m]
 vocati. Quos g[ra]t[ia] sua p[re]destinat
 p[re]destinavit eligendos accipiet
 eand[em] g[ra]t[ia]m qua velle et fide
 elat[ur] et si qui obediunt si p[re]de
 stinati estis reme[n]di subtra
 hent[ur] obediendi aures ut obe
 d[er]e cessetis. Ita tu dicit
 ita nos a q[ue]stenda v[er]o g[ra]t[ia]
 et a q[ue]stenda s[ecundu]m ea p[re]destina
 tio[n]e p[ro]p[ter]ea d[icit]e no[n] debent
 sicut no[n] d[icit]e[n]t[ur] q[ue]stenda p[er]
 m[er]ita di. nec quis de illa
 p[ro]p[ter]ea sit loqu[en]s ut dicit d[omi]n[u]s
 m[er]ito recte v[er]itate sive no[n] recte
 recte e[st]e p[ro]p[ter]ea quales nos
 deus futuros esse p[re]stuit vel
 boni si bonos. vel mali si ma
 los. Unde quid em[?] si hoc audito
 no[n] nulli in corpore p[er]m[an]ent[ur] q[ui]
 d[icit]ant[ur] et alacres p[ro]p[ter]ea ad
 libidine[m] p[er]comptat[ur] suar[um] eat
 p[ro]p[ter]ea de p[re]stia dei s[ecundu]m pu
 tant[ur] est esse. q[uo]d d[omi]n[u]s est
 donec si deus illos bonos futu
 ros esse p[re]stuit boni esse in
 quib[us] m[er]ito maligne p[re]st[ur]it
 si aut malos mali e[st]e in qua
 talib[us] m[er]ito bonite p[re]st[ur]it. Unde
 quidam in v[er]o m[er]ito qui p[er]
 exp[er]imentis s[ecundu]m cur quodam
 no[n] p[re]st[ur]it et q[ue] facienda no[n] facit
 de quib[us] f[aci]t

et que facienda no[n] facit. Ne
 p[ro]p[ter]ea qualib[us] m[er]ito s[ecundu]m
 talis e[st]o quales. De his me fuit
 esse p[re]stuit. Et m[er]ito p[ro]p[ter]ea velle
 d[icit]e[n]t[ur] et q[ui] v[er]o no[n] p[re]sebat
 in bono s[ecundu]m v[er]o adeo p[re]st[ur]it in
 malu[m] ut d[icit]e[n]t[ur] monasterij p[ro]
 aetate sicut tamen zelus ad
 s[ecundu]m velle v[er]o m[er]ito et m[er]ito
 adeo qualis sit futur[us] m[er]ito
 est. Unde quid p[ro]p[ter]ea q[ui] velle
 alac[er] ea que de p[re]seuerantia di
 v[er]o d[icit]e[n]t[ur] velle neganda s[ecundu]m
 velle facienda. Et q[ui] si no[n]
 d[icit]e[n]t[ur] in aliis v[er]o errores
 s[ecundu]m e[st]e q[ui] p[ro]p[ter]ea velle d[icit]e[n]t[ur]
 velle frigide orant[ur] q[ui] d[omi]n[u]s
 d[icit]e[n]t[ur] d[icit]e[n]t[ur] s[ecundu]m d[omi]n[u]s
 q[ui]d n[on] n[on] sit p[ro]p[ter]ea velle
 ab eo s[ecundu]m p[ro]p[ter]ea tales q[ui]
 m[er]ito s[ecundu]m velle d[icit]e[n]t[ur] est
 aut lex e[st]e velle d[icit]e[n]t[ur] p[ro]
 ab[er]it. S[ecundu]m m[er]ito q[ui]d d[icit]e[n]t[ur]
 d[icit]e[n]t[ur] d[icit]e[n]t[ur] q[ui]d no[n] orat[ur]
 sicut m[er]ito p[ro]p[ter]ea alia no[n] m[er]ito
 orantibus p[ro]p[ter]ea s[ecundu]m v[er]o in
 s[ecundu]m p[re]seuerantia. Profecto
 q[ui] e[st] p[ro]p[ter]ea q[ui]d habere
 se putat no[n] orat[ur] ut habeat
 velle d[icit]e[n]t[ur] est v[er]o ne d[omi]n[u]s
 time[re] ne tep[er]at v[er]o ex m[er]ito
 q[ui]d v[er]o accendat[ur] elat[ur]. Si
 ta[m]q[uam] v[er]o maxime v[er]o alia
 q[ue]stio[n]e ut d[icit]e[n]t[ur] compellit et
 capiant q[ui] p[ro]p[ter]ea ne p[ro]p[ter]ea in
 tate p[ro]p[ter]ea q[ui]d tate no[n] p[ro]
 no[n] p[ro]p[ter]ea v[er]o fraudent[ur] v[er]o
 et p[ro]p[ter]ea capiant. Et m[er]ito
 v[er]o tate quo tateat[ur] p[ro]p[ter]ea
 p[ro]p[ter]ea facile facile est en[im] v[er]o
 et v[er]o v[er]o tateat[ur] alia v[er]o
 p[ro]p[ter]ea m[er]ito tam m[er]ito no[n]
 est illud d[omi]n[u]s ad h[oc] m[er]ito
 habeo v[er]o d[icit]e[n]t[ur] sed no[n] pote
 stis illa p[ro]p[ter]ea modo et illud
 ap[er]t[ur] no[n] p[ro]p[ter]ea v[er]o loqui q[ui]
 p[ro]p[ter]ea sed q[ui]d carnalibus
 quasi p[ro]p[ter]ea in xpo lat[ur] v[er]o

Preparant tamen qd pdestinant
 ipse et vocant vocat illa q
 me sepe commemorasse no pper
 de qua dnm est pme pnd fuit
 dona et vocato dei naz q in
 sua fali que mutari est no
 p psta opa sua dispone illud
 dno nec aliud quicquid est p
 destmare dicit tamen ille que
 castu fuit esse pstitit qus id
 mictu hanc agit et castus sit
 agit ut castus sit Ita ille que
 castu fuit pdestinant quibus
 id mictu hanc no ideo no
 agit ut castus sit qm dno di
 se audit fuit esse qd e rit
 bmo eo gaudet eius caritas
 nec implet tamq illud no
 accepit qd plem qd pdestinat
 pdestinatione ad qd ope no
 impedit veru et ad aduina
 ut ad pda in dno pda qd
 aut dicit de castitate qd de pda
 hoc ppetate de castitate de pene
 rancia et ne pnam per fura
 hoc de omni pdestina qua de
 dicit deo pda pme dicit pdest
 qd qd qm pda mictu pda et
 pda in pme pdestinat sic in
 mictu pdestinat pda ut dei dona
 esse no pda neq ad qd qda
 da at retinenda dno opari no
 stras ppetate et voluntates
 teta no ipm dare qd dicit
 id ab illo impetrat credentes
 fide cur ad ipa teta ppetate
 qd qd teta pdestinat dicit ne
 pdestinatione no metuent
 impediri An forte nec ipa
 dicit pdestinata qd nec dat
 a deo ac ea se datur esse p
 stitit qd et fident et ea se
 datur pstitit pfecto pdestinat
 dicit qd ipi qd hortant ad
 castitate caritate ppetate et
 cetera que dei dona esse qd dicit

eo qd ab illo esse ppetate
 at per hoc ac per qd pdestina
 ta negare no pnt nec dicunt
 exhortatio suas impedi pda
 coe pdestinatione dei qd est
 pda de hys domo dno fu
 ture pme dei sic videant ne
 ad fidem nec ad ppetate
 impedi exhortatio suas p
 et ipa qd qm est esse dei d
 tam ppetate i ad donandu
 pdestinata esse dicit qd
 impedi potuit atq sub vi
 hat pdestinatione pda qd
 lum tme ppetate ppetate
 quo de gram dei pda mictu
 nostra dicit ut qm pda no in
 dno sed potius in ppetate
 qd ut ppetate ppetate
 loo expetent remeomom
 miam ppetate qm mictu
 ppetate donatu dicit dicit
 apete ppetate dicit mictu
 mictu ppetate ppetate adde
 qui dat ppetate effluent
 et no impetrat et dicit ei
 dicit est em in ppetate
 dicit mictu qm dno dat p
 ppetate sapie tme autote p
 ppetate mictu et dicit ppetate
 longe autem nos dno eloga
 tractantur qd qd ppetate
 dno ppetate qm nemo p
 esse qm mictu dno dicit
 qd ipm erat sapie ppetate
 est qd dno qd qd dei d
 na sunt i ut de dno ppetate
 sapia et qm mictu arguunt
 et ipi neq em ppetate
 sunt nisi adu suo ipa ppetate
 az mictu dicit et dicit
 ppetate ppetate qd qd mictu
 ppetate ut adeo donet nos q
 dicit impetrat que mictu dno
 dicit ppetate fidem et mictu
 qd et in ea ppetate ppetate
 ppetate tme id no a dno
 ppetate mictu esse ppetate
 qd ppetate qd dicit apete

dicenti Armo em habes qd
 no accepisti Contradictor et
 mactari. **Ex** pmo dicitur In ul-
 lo qdand qd nrm modis sit
 cum her et alia multa que
 piget repetere dixi qd opende-
 rimus et miam fides et vsp
 in fmes psequenda dei dona
 esse nec ulla fuita dona et
 que danda essent et quibus
 danda essent deo p fme no
 potuisse sic per hoc pdesti-
 natos ab illo esse quos ab-
 zat et conat. **R**espondedum
 putant pdestinatos diffcom
 volent p dicitur ad vsp eo
 qd hac audita nemo possit
 corruptoris similes extirari
 her dicitur flosus bonibus
 p dicitur dona dei esse vt vt
 mar ad fidem et pmaneat
 in fide nepens p dicitur quaz
 exhortatio videat. **A**fferri du
 cogitat qui audiunt miam ee
 quane ignoratie m largiat
 deus m no largia her dona
 cur go et vsp nobis p dicitur
 dona dei esse sapia et dme
 nar. **S**i her ad dei dona
 esse p dicitur no impeditur
 horatio qua heres hortant
 esse sapientes et omnes que
 tunc causa est vt existimet
 impedi et exhortatio qua
 exhortant heres venie ad fi-
 der et m ea pmanet vsp m
 fmes. **E**t si her dona dei es-
 se dicant vt potuit ems ee
 fms compes. **E**t vt de co-
 tueria fiteat et de sola m
 her loco sapia dicitur. **N**em-
 pe supra mcorato apens
Tadone dicit tunc de fms
 est sapia pmi qm pudat
 est dms pacifica modesta
 p dicitur pena mie et fms
 fms bonis mstmabils
 sine simulatoe. **A**zant ne
 desent a pte lnm sapia
 quaz mlt et magno bono

de sua dms

referta descendit. **A**mo quippe
 datu optm fms id dicit et
 omne domo p fms de fms fms
 est dependens a pte lnm
 cur go et omittat. **R**eta corri-
 pio impudicos et otenciosos
 quibus ad p dicitur domo dei
 esse sapia pudica atz paasi
 car nec timet ne pmt dms
 p dicitur mto pms m hac
 p dicitur de fms quaz exhor-
 tatio mveniat nec correpro
 fms ad vsp fms p dicitur
 fms ad vsp nos exatentur
 quia eos corruptis qm no ha-
 bentes que vsp dicit no quana
 volute p fms p dicitur
 cur de m p dicitur apens **T**adone
 huius gre p dicitur no dicit
 corripere inquietos et dicit si
 zelus alaz habes et otencios
 sunt in cordibus vris nolite
 heri et medare esse ad vsp
 vter nec est ista sapientia de
 p dicitur dependens p fms
 alius dyata vbi em zelus
 et otencios ibi mstantia et de
 opus p dicitur cur corruptis
 sunt mgeti et dms otencios
 testibus et vsp quos vobis
 isti quos sunt actibus no p dicitur
 neqz hanc impedit correpro
 q sapiam pacifica qua otencios
 fms corripit atz fms domo
 dei esse p dicitur. **I**ta corrip-
 endi sunt infideles et m fide
 no pmanentes no impedit
 ista correpro p dicitur gre
 dei que fidem q vsp et m
 ea pmanet dei domo esse
 comendat. **E**t quia si ex fide
 impetia sapia fms vsp **T**adone
 bus ad dicitur. **S**igms nrm
 indiget sapia postulet adeo
 qui dat omnibus affluenter
 et no mperat et dabitur
 ei arox addit. **P**ostulet aut
 m fide mgeti. **E**xtrane no in
 qm fides dat pms q postule

ab illo cui dicitur. Ideo dicitur est
 non esse domus dei sed esse a nobis
 quia data est nobis non petenda
 nobis. Opendum est quod dicitur
 pax fructus et caritas ad fidei a
 deo pre et dno in xpo. q
 quo go pax et caritas ab illo
 est et fides pax qd ab illo tam
 non solum augere quibus vin
 enas non habentibus postea dai
 neq ista pax quos hoc dicitur qui
 paxille pdestinatio et qre ex
 hortatio claritas impedi. Ad
 sola illa exhortatio una que
 no adeo dai sed a nobis esse
 ostendit sicut sunt mirum fidei
 et in ea xps in fine psequen
 tia qd vtiq facit debet et
 ino infideles hortantur ut cre
 dent et fideles ut crede pma
 nent. Ea vobis que nobis dei
 dona esse no negant ut nobis
 sui pelagianum semoliam ex
 rores sicut est pudicia gine
 cia paria et cetera quibus recte
 vivunt et ex fide impetunt a
 dno oranda monstrare et orare
 sed vel sibi vel alijs debent
 no aut quoniam ut ea capeant
 et retineant hortantur. Cum ad
 her exhortantur ut pax ad
 hortando se esse hortat ostendit
 sicut vtiq ostendit nec ea p
 tate impediri exhortationes
 sue ad fidem sue ad pvenien
 tiam xps in fine. Quare ista
 dei dona esse nec a seipso aug
 sed ab illo tribui p dicitur ac n
 dno suo quoniam dicitur fidem ad
 credit temptationem q ostendit qe
 cu illo sumus ut deserit fidei
 quos negat. Sed no ideo dicitur
 est in fide pvenantia no esse do
 nu dei tota die possit. qui d
 ne nos inferas in temptationem
 et si ex auditur. Hanc accipit
 ac per se cotidie ut pvenire
 ut pvenit petens p fide pvenit

ranas sue p em no se ipso sed
 in deo ponit. Ego autem nolo
 exaggerare meis virtutibus sed
 p cognandis relictis ut vide
 ant qualem sit qd qd p pvenit
 p dicatione p ddestinatione plus
 despectum audientibus quaz
 ex hortatio affert. qd est em
 dicitur tunc de sua tunc de sua
 salute qd est despectus qui sper
 suaz no se in se ipso sed in deo
 videtur ponere ad pvenit reat
 aaledictus ois qui sperem qz
 in hore. Hic vtiq dona dei
 que dantur electis in dei ppo
 suum vocat in quibus domus
 est et mape credet et in fide
 xps ad vite qui tunc pvenit
 rare sicut tanta domus at
 auctoritatem qtestatione pvenit
 hic mqi dei dona si nulla
 est dei pdestinatione quaz des
 dunt no psequuntur adeo psti
 unt autem. Hic est qd p
 stinatio qd despectus in m
 alij ead pdestinatione signifi
 rat qd noie pstis sicut alt
 aplos no repulit deus ple
 bem suaz quaz pstant. Hic
 qd ait pstant no recte intel
 ligunt nisi pdestinant qd in
 ostentia illius latens ostendit
 loquebat em de reliquijs
 iudeis que pvenit sunt
 pvenitibus ceteris. Hic supia
 dicitur ad ipse dicitur pvenit
 tota die expandi manus
 meas ad pvenit no credet
 et qtradictet tamq tunc
 dei go facit sunt pmissioes
 dei ad ipse qd pvenit.
 Dico go tunc repulit de
 plebem suaz. Oportet. Hic et
 ego israhelita sum ex seie
 abraham de tribu beniamin
 namq dicit. Nam et ego
 ex ipa plebe sum. Deniq
 addidit. Nam nunc agimus
 no repulit deus plebem suaz

p dicitur autem
 pvenit dicitur

instant hortati sunt ut qui ga-
berent donum obediencie quibus
iussu obediendum esset audiret
et illi gratiam mentis n[ost]ra[m]
p[er]derent p[er]fecto aut facti aliquid
hant sed aut cogitationibus est me-
ritu[m] Unde et ip[s]a intelligitur
voluntas bona breuissime p[er]plex
est om[n]i gratia meioris q[uam] d[icitu]r in
illa g[e]n[er]is q[uam] n[ost]ra[m] m[er]ita[m] sit
t[ame]n x[rist]o aut no[n] est in p[ar]te cor-
n[ost]ra[m] et n[ost]ra[m] cogitatio[n]e[n] nec ip[s]e
facta et dicta p[er]tinet p[er]fecto em-
est d[icitu]r x[rist]o ne h[ab]ere q[uod] no[n]
ex corde cogitatio[n]e p[re]cedat et
n[ost]ra[m] aut amplius de h[ab]ere re-
p[er]tinet n[ost]ra[m] g[e]n[er]is et de
tor lucidius p[er]tinet quia id
nos in deo[n]e d[icitu]r et p[er] h[ab]ere
n[ost]ra[m] fides p[er]tinet orat[i]o[n]e[m] optere
q[uod] m[er]ita[m] p[er]tinet de m[er]ita[m] dei p[er]
deus et h[ab]ere donum dei sit q[uod] m[er]ita[m]
p[er]tinet ostendit et p[er] p[er]seuerancia[m]
tie x[rist]i in fine[m] q[uod] et p[er]pam
no[n] n[ost]ra[m] deus eis q[uod] p[er]seuera-
uerunt donat eterna[m] x[rist]i cotti-
die orat[i]o[n]e[m] m[er]ita[m] p[er]tinet Beatus
q[uod] Ambo ad exponit d[icitu]r lu-
cas ex[em]pla x[rist]i est et in p[er]pam
m[er]ita[m] no[n] p[er]tinet x[rist]i est q[uod] h[ab]ere
x[rist]i est delectat q[uod] em[an]at vo-
luntate[m] in h[ab]ere x[rist]i est
sed sicut p[er]tinet ei q[uod] in me-
logu[m] x[rist]i q[uod] ut id q[uod] h[ab]ere
m[er]ita[m] est q[uod] videri bonu[m] p[er]tinet
op[er]a[m] p[er]tinet n[ost]ra[m] m[er]ita[m] p[er]tinet
facit et deo q[uod] p[er]pam p[er]tinet
p[er]pam m[er]ita[m] p[er]tinet x[rist]i est p[er]tinet
p[er]pam q[uod] ad d[icitu]r no[n] negat
deo m[er]ita[m] p[er]tinet deo em[an]at p[er]tinet
voluntas bonu[m] p[er]tinet deus
honorificat a p[er]tinet deo q[uod] est
t[ame]n q[uod] in ead[em] ope[m] est in
exposicio[n]e[m] em[an]at x[rist]i em[an]at
ad illu[m] remissu[m] loqu[itur] d[icitu]r d[icitu]r
ad rem p[er]tinet d[icitu]r d[icitu]r
in recipere voluit simul

Notale

disce mouit quia recipi voluit
no[n] simplici mente q[uod] ip[s]e h[ab]ere
si voluit ex[em]pla n[ost]ra[m] deus
fecit d[icitu]r aut no[n] receperunt
e[st] d[icitu]r ip[s]e monstrat q[uod] h[ab]ere
quia facit em[an]at erat em[an]at
in rem d[icitu]r d[icitu]r aut rea-
pi m[er]ita[m] d[icitu]r d[icitu]r p[er]tinet
sed deus quos d[icitu]r p[er]tinet
et quer[it] vult religiosu[m] facit
p[er]tinet ex[em]pla d[icitu]r d[icitu]r illu-
stris a d[icitu]r dei temptatio[n]e[m]
quer[it] no[n] ab ip[s]o q[uod] in f[er]ri-
p[er]tinet reat[us] est audire delectat
sed h[ab]ere d[icitu]r q[uod] h[ab]ere
te d[icitu]r p[er]tinet greg[or]i d[icitu]r
et f[er]ri d[icitu]r et p[er]tinet in d[icitu]r
et q[uod] credim[us] q[uod] p[er]tinet dei donu[m]
esse testat[ur] em[an]at d[icitu]r delectat
q[uod] h[ab]ere p[er]tinet t[ame]n re-
de d[icitu]r vult d[icitu]r m[er]ita[m] esse
n[ost]ra[m] et n[ost]ra[m] d[icitu]r nobis a p[er]tinet
p[er]tinet delectat q[uod] q[uod] credite
q[uod] p[er]tinet d[icitu]r em[an]at
p[er]tinet q[uod] d[icitu]r q[uod] p[er]tinet est
d[icitu]r et q[uod] p[er]tinet est d[icitu]r
d[icitu]r crede d[icitu]r et q[uod] p[er]tinet
Isti t[ame]n tantu[m] d[icitu]r et
d[icitu]r no[n] esse aliquid de q[uod]
tantu[m] de n[ost]ra[m] q[uod] n[ost]ra[m] d[icitu]r
no[n] d[icitu]r p[er]tinet nec ip[s]e
cor n[ost]ra[m] et cogitatio[n]e[m] n[ost]ra[m]
in p[ar]te n[ost]ra[m] esse et t[ame]n d[icitu]r
tes deo an ab ip[s]o n[ost]ra[m] d[icitu]r
ostentat et p[er]tinet q[uod] p[er]tinet
m[er]ita[m] ad em[an]at ut id q[uod] h[ab]ere
est n[ost]ra[m] q[uod] videri bonu[m] et
p[er]tinet id ut honorificat deo
et recipiand[um] p[er]tinet ip[s]e ex-
m[er]ita[m] n[ost]ra[m] efficiam[us] d[icitu]r et
religiosi ut in ip[s]am h[ab]ere
creda[n]t et p[er]tinet ore voce
q[uod] credim[us] h[ab]ere vult q[uod]
dei h[ab]ere dei m[er]ita[m] agno-
p[er]tinet ab ip[s]o n[ost]ra[m] no[n] a n[ost]ra[m]
ip[s]e testant[ur] t[ame]n aut[em]
q[uod] p[er]tinet eos d[icitu]r est ita
q[uod] p[er]tinet dei gratia ut ande-
rent em[an]at negare p[er]tinet

note de p[er]se-
uerancia et de
donis a deo
collatis

quar, no pten docti sed macti
et ostenit. Porro si grata
deu nonant dare ut no igno
raret eū daturus se esse p
se, et quibus daturus esset
no potuisse nesce ymēdubio
nonant pāsimāq; quar per
aperit pūratat rōn nouit hē
tios opōne diligēciā q;
defendit nec tū eis obediā
pūratibz et ad eaz sicut q;
in pū potat flauent. hortati
buz nullo dē actē dicit. Si
no uolto obediā ad quam
nos attendit in nro cor.
A frigēte. Nolite istaz dei
grāz nobis pūratē qua dū
dāe fatent que et nos fā
amā hortamū. Quāobez
si et apē et doctores eā
qm eis suāpēzēz eozq; im
tāz vūq; faciat. i et dei
grām que nō pōm mēta
nra dat. vācū pūratant
et pūrat obediā pūptō pā
lūtibz mstruat. Quid
est q; mōitā qreūsi vobēza
mōitā zōtē se isti nro dē
se exstinet. Et si vū est q;
dē pūdestinacōe bnficōz
dei nō est tū pūrat pūrat
est pūrat ut qm h; aures
audiendi audiat. Qis aut
h; si nō accepit ab illo qm
aut. Qāō eis cor cognōtē
di me et quē audietes.
Sente q; nō accepit reiciat
dū tū qm rapiat sūnat
et bibat. Bibat et sūnat dū
em pūratāda est pūetas ut
ab illo qm h; aures audiendi.
Deus zōtē olāz pūratāda ē
razitat ita. ut ab eo q; h;
aures audiendi deus et pūrat
diligat. Ita pūratāda est
et ista pūdestinacōe bnficōz
dei ut qm h; aures audiendi
nō in se ipso sed in dno pūrat
dū aut dicit nō opūre.

fuisse huiusmodi diffinico meta
 totius intelligentia corda tur-
 bai qui non minus vale sine hac
 diffinitione predestinationis per tot-
 anos defensa esset tanta fides
 in tot alios in maxime contra
 pelagianos tot catholicos et
 alios et in id predestinatio ab in-
 mense minor eos dicitur ad atten-
 de ut de aliis hic taceat ipse
 libros suos et antequam pel-
 agianam aperire cepissent scriptos
 et editos et videre quod multo
 eorum tot futuris nequenter pel-
 agianorum heresim cedebant por-
 tando gratiam qua nos deus abe-
 rat a nobis malis erroribus
 et moribus multis non cedebant
 bonis meritis nostris faciens hoc
 secundum gratiam suam
 quod premissis scilicet cepi in ea dispo-
 sitione quas proprii ad hoc meo-
 rie simplicitate boni mediola-
 ner ecclesie in mei episcopus ex
 oratio quod et in id fides domi-
 dei esse cognovi et asserui ad
 aut meorum opusculorum frequenter
 et delectabiliter innotescere potuit
 quas libri professionis meorum ad
 et ipse ediderim antequam pel-
 agianam heresim existeret in eis cer-
 te dixi deo meo et sepe dixi
 Da quod iubet et iube quod me
 mea verba pelagius rome ad a-
 quodam fratre et tempore meo fuisset
 de preteritis querentia fratre non potuit
 et contradicens aliquando comotus
 pene ad eo qui illa contraveniens
 linguit Quid id premissis et
 maxime deus iubet nisi ut credam
 in eo et quod ipse dat si in
 illi datum est Da quod iubet
 et in eius ore libris quod de
 mea glorie narratione de me
 quatenus ad eam fides quas in
 prima et finisissima loqua-
 tate vastabat Nonne ita nar-
 ratum esse meminit et ostendit
 de me fidelibus et catholicis
 matris mee carnis ne preem

fuisse excessu. Vbi utiq; p[er]ora-
 ni no p[er]u[m] m[er]ito a fidei arte
 sed ad b[ea]te et recte fidei deo
 sua gr[ati]a ad eam q[ui]t[us] homi no
 emittat[ur] de p[er]fugite porro
 p[er]seu[er]antia qu[od]madmodu[m] deum
 rogauerim p[er]p[et]uo et p[er]petuo re
 t[er]nere eu[m] m[er]ito. Quid itaq; di
 dona que in ead[em] ope s[un]t opta-
 ni s[un]t laudam[ur] qu[ia] ut no[n] di
 tam negat[ur] vel dubitat[ur] salter
 audeat deus datur[us] se esse p[er]
 fuisse et quibus datur[us] fuerit
 m[er]ito potuisse restitue. Hoc
 est p[re]destinatio manifesta et
 ita p[ro]p[ter] quaz p[er]fecta diliget[ur]
 et copiosius cu[m] iaz co[n] p[er]la-
 gianos disputare defendere
 n[on]itas q[ui]ntu[m] dicit[ur] eu[m] singu-
 las quaz h[er]es[is] intulisse ead[em]
 p[er]as questiones co[n] quaz dili-
 gentius defendit p[ro]p[ter] d[omi]na
 quaz si nulla t[er]m[in]o n[on]itas co-
 get. Quid aut[em] co[n]tigit loca p[er]
 p[er]u[er]z quibus p[re]destinatio co-
 m[un]data est copiosius et emu-
 latus isto n[on] labore defendi
 m[er]ito q[uo]d p[er]lagiani dicit[ur] q[ui]az
 dei p[ro]m[issa] m[er]ita n[on] d[omi]ni q[ui]
 m[er]ito est alius quaz q[ui]e o[mn]i
 negat[ur] hoc p[ro] ut m[er]ita ad
 p[er]ma d[omi]niat[ur] gratit[er] dei
 beneficis quib[us] ab[un]di m[er]ita
 et m[er]itu[m] fidei et in ea v[er]o in
 fidei p[er]seu[er]antia in p[er]p[et]uas
 p[er]inde ultra iaz dicit[ur] dona ad
 esse defendi quaz si a nobis
 esse dicit[ur] m[er]itu[m] fidei ut co-
 recta de[us] dona m[er]itam[us] acipe
 q[ui]end[um] p[er]lagiam gr[ati]a dei
 in m[er]ita n[on] d[omi]ni d[omi]ni ita
 exhorruit catholici fides. ut
 dampnat h[er]es[is] ip[s]e p[er]lagian[us]
 ip[s]e dampnat[ur] itaq; si di-
 cit[ur] a nob[is] esse ip[s]e p[er]seu[er]an-

tiar n[on] a d[omi]no. Neq[ue]
 dent illi ita nos a nob[is] q[ui]
 m[er]itu[m] fidei sicut fidei p[er]
 argumetantes. Multo magis
 nos habet a nob[is] illud m[er]itu[m]
 si a nob[is] q[ui] p[er]mane[n]t[ur] p[er]
 in fidei ad p[er]f[ect]e quaz m[er]ito
 are p[er] magis. q[ui]s idem t[er]m[in]o
 extendit gr[ati]a dei p[er] m[er]ita
 m[er]ita d[omi]ni. Si aut[em] v[er]o q[ui] d[omi]ni
 dei est et q[ui]e dona sua de
 q[uo]d negat[ur] q[ui]e p[er] d[omi]ni se
 esse p[er]fugit. p[re]destinatio p[er]
 p[er]anda est ut possit va[re] dei
 p[er]f[ect]a. hoc est que no[n] p[er]m[issa] m[er]
 m[er]ita datur m[er]ito p[er] m[er]
 m[er]ito defendi et ego q[ui]
 in illo lib[ro] cui[us] est titulus
 de correptione et p[er]a q[ui] sup
 p[er]e no[n] potuit o[mn]ibus d[omi]ni
 t[er]m[in]is n[on] p[er]to ita potuit
 se d[omi]ni dei esse et p[er]seu[er]
 rare v[er]o in fidei ut q[ui] ab[un]di
 si no[n] n[on]e facit obliuio ear[um]
 h[er]es[is] an[te] e[st] e[st] p[er]e
 m[er]ito vel p[er]e m[er]ito p[er]f[ect]e
 q[ui] ita e[st]. no[n] d[omi]ni ut no[n] an
 me n[on]e dicit[ur] d[omi]ni q[ui]
 p[er]e d[omi]ni in o[mn]i d[omi]ni
 fuit iaz ostendit p[er]t[er]ones
 m[er]ita q[ui]e exposit[ur] et in ip[s]a
 p[er]a o[mn]i p[er]seu[er]antia nos de
 bet p[er]f[ect]e id nos orare app[er]
 zens d[omi]ni d[omi]ni no[n] t[er]m[in]o
 cu[m] iaz in b[ea]te p[er]f[ect]e fuit
 ut in eo q[uo]d esse p[er]p[et]uo p[er]seu[er]
 videant[ur] in q[ui] q[ui]e a m[er]itu[m]
 d[omi]ni me m[er]ito esse no[n] de
 deo q[ui] p[er]ter h[er]es[is] q[uo]d in que
 fione venit o[mn]i m[er]ita p[er]at
 p[er]f[ect]e se p[er]fugit amplex[ur]
 inde aut[em] m[er]ito v[er]o in p[er]u[er]
 lib[ro] p[er]fugit p[er]fugit d[omi]ni
 d[omi]ni quos ep[iscop]us m[er]ito
 aut[em] p[er]lagian[us] h[er]es[is]
 app[er]et ad p[er]p[et]uam
 on[er]olane[m] q[ui] p[er]f[ect]e.

p[er]f[ect]e
p[er]fugit

Remanet aliquid quod notetur
 in dubio. Item dei non potest me
 zita mea dari et vix dei non
 potest egerim esse meum fides
 esse domini dei et vix ex his
 que ibi dicta sunt non quod
 eleuat et non sit ex pressum
 esse vix in fine prestantiam
 non nisi ad eo donari quod non
 destinatur in suo regno et per
 deinde ipsam epistolam quam
 iam contra pelagianos ad paulum
 paulum volam quod feci
 cui epistolam condidit modo repetit
 homine ante annos penitus
 addi eamque inspirant quod
 dedi ad quendam romane ecclesie
 personam quod ad hunc pelagia
 nos adrima respectat de hanc
 et tunc reperit qualis id
 est ad paulum unde recedit
 ad hunc heresim pelagianorum
 iam ante aliquod annos ista
 data esse atque operta que mihi
 eis displice mihi id est quod
 neminem vel sic amplexi
 ad mea ut me sequatur
 nisi in his in quibus me
 rasse pesserit Nam per
 me facio libros in quibus
 opuscula mea retractata su
 pperit ut ne meum in eis
 me secutus fuisse demonstret
 et pferant me existit deo
 miserat scripsisse non tam
 aperte ceperit quod quid
 arrogantius loquar quod
 verum sine me dico ad p
 fecit sine hoc errore p
 diam in ista etate venisse
 et mihi est quod in quibus
 rebus errer et quod facile de
 corrigat vel quod pmea
 suo defende contra errores
 donec quippe fides est homo
 si ad sic pferantur dies

vix pte quod nunc ut adia
 aut ei que pferant defugit
 et pferant quod quod pferant
 indit. Et tunc si omnibus
 qui pferant me dilexerunt quia
 pferant ad eas autem me di
 ligent aliqua mei labois ut
 eas nolo existeret inquit quod
 magis des quod non diliget
 nisi pferant dilexerit nos et
 fides dilectores suos quod ca
 ritas ex ipa sunt dilectus
 quod fecit magnos non solum
 amatores pferant et pferant
 suos et non est aut inquit
 quod negat ipam gratiam dei ddo
 ea in meita mea dari quod in
 pelagianis fides catholica ex
 gorduit quod ipa pelagius capi
 tale invenit dicitur quod ipa
 pelagius non quod amos hoi
 dei sed tunc sue dampnat
 timore dampnat. Quisquid
 aut dicit quod dei pferant mei
 ta mea dari sunt fides et
 deus exhorret nec ipa fides
 substat dei quod quia mea
 sentit est ut fidelis esset ac
 per hoc quod dei tenet pferant
 tiam quod ipa in fine qui inia
 pferant quod pferant tunc
 ne infera in temptator tunc
 inquit huius fides et pferant p
 pferant media sunt illa quibus
 recte tunc quod ipa de donai
 nobis adeo fide impetrante
 pferant. Hoc aut oia inquit
 fides et tunc ipa in finem
 dona sua deus largitur se vo
 cat suis esse pferant. Nunc
 ipa tunc est pferant
 dicitur vel de pferant du
 bitat que in non ita pferant
 tunc a est ut apud imperat
 vel cardois intelligit ita
 melius redargui quodam

quodammodo innotuit

compellim² Nunc em tacuit in
 questionibus suis et si aliqui
 in sermonibus ostenda nullo ex
 gente aduersione non putat
 em non oratu est in eadem pro
 infidelibus atque inire dei em
 ut credent tunc fidelis quis
 amicum primum quique habilit
 infidelium et non potuit petuit
 ei a deo mentes ab eo ducere
 in panem fidem tunc saluter
 pater noster non orauit ut in deo
 permaneret. Aut quis sacerdos
 super fidelis dnm inuocantem
 pater noster dixit. Da illis dnm
 pſeuare in te usque in finem
 non potest voce ausus est pater
 salterz rogatione repſe endē
 ac potius non super ems tem
 bndictio et corde credente et
 ore ostente. Respondit autem
 ad ad in ipa ordo. Domine
 non orant fideles dicentes ma
 xime illud que inferas in tem
 ptoz nifi ut in pſa obedia p
 se uent. Sicut ut in hys or
 nibus ita et in hac fide nata
 est et crescit et crescit aemit
 etia qua fide creditur gratia dei
 non potest metta accipere dai
 quod quid non oraret etia ut
 daret infidelibus fides nisi de
 um crederet et adſas horum ad
 se gſte volentes nec oraret
 etia ut daret infidelibus fides
 nisi dnm crederet et adſas horum
 ad se volentes gſte non ora
 ret etia ut pſeueraret in fide
 epi non decepta vel metta tem
 pationibus nudi nisi crederet dnm
 pater habere in pſate cor nrm ut
 bonum quod non tenemus nisi pſa ro
 luntate non in teneat nisi ipse in
 nobis operetur et velle. Nam si
 hoc ab ipso que deponit etia
 sed a se ipso pater dai putat
 non vult pſeuerantia orones
 et quod abſit nobis tunc em

vocat gemat deſidans accipe
 quod orat a dno si quod a se ipso
 se sume existimet non ab
 illo pſum quid quid orat
 pater noster nescimus sed ipse
 pater ait apertis impellat
 gemitibus menarrabile.
 Sicut tunc em pſeuerantia corda
 pater quid pater pſeuerantia quia
 pater dnm impellat pater
 Quid est ipse pater impel
 lat nisi impellat pater ge
 mitibus menarrabilibus
 pater vultus quod vultus est pater
 Ipse est em de quo alio
 dicit in loco aſſit deo pater
 pater sui in corda nra tenna
 tem pſeuerantia pater. Et huc quid
 est reamater nisi reamare
 pater tropo vult quod dicit
 letum dnm qui letos facit
 quod alibi manifestat pater de
 non em accepit pater sui
 tunc ut in timore pater acce
 pit pater ad adoptionis filios
 in quo reamant pſeuerantia pater
 Ibi reamater dicit. Hic non
 reamant in quo apperient
 vidit quod dicit reamater
 i pater in pſeuerantia reamare
 pater pater intelligimus
 et huc ipse esse dnm dei
 ut vult corda et pſeuerantia reamant
 ad deum attendit pater quod
 pater qui putat esse a no
 bis non dai nobis ut petat
 querat. pater et quod esse
 dicit quod pater pater merito
 nro ut pater illa ad accepit
 petentes et inuenit quentes
 pater pater pſeuerantia nro voluit
 esse intelligit quod dnm mi
 neris esse ut ore hoc est
 orant. pater at pſeuerantia
 pater em pater adoptionis
 filios in quo reamant
 pſeuerantia pater. quod vidit et dai
 Ambrosius ait em et orat

Deum vera spiritualis est situm
 prout est nemo de dilecto dei
 nisi in spiritu. Et si que po-
 sit a deo et se ex quo te-
 rit esse populus ecclesia. Ita
 deus vocat suos daturus
 se esse prout et in ipso
 destinatio iam dicitur quod apostolus
 sine ambiguitate dicitur prout
 bene quippe ad Galatas
 collaboramus ei in virtute
 dei. Saluos nos facientis
 et vocantis vocatio sua scilicet
 non in opera nostra sed secundum suum
 prout et gratia que data est
 nobis in christo ihesu ante tempora
 eterna manifestata autem nunc per
 aduentum saluatoris nostri ihesu
 christi. Ille itaque de ecclesia
 aliqui in fide sua non habent
 se vitales predestinatos. Quia est
 gratia que nunc cum nouis testi-
 moniis circa diligentiori defenditur.
 Ille magis gerit dicitur qui dicitur
 audire aliquid eam non orasse vel
 non videri orasse sine ut cre-
 deret infideles sine ut pre-
 uerarent fideles que bona
 si se orant ea dei dona
 videri esse credidit. Ille ab
 illo se tota christi ei nega-
 re potest de fuit. Ac per hoc
 predestinatio quia prout qui
 nouos gratias noua pollicetur
 dicitur nunc defenditur magis etiam
 christi non quia sed quia plene
 satis dantes me existimo
 vel potius quod satis bona
 dei esse et maxime in deo
 credere et vix in fine in deo
 permanere. Nota vero bona ad
 vitam prout quia deus recte
 relictur prout et ipse prout
 quos hoc agimus dei dona
 esse credunt. Sed porro do-
 na et quibus ea fuerat
 largiturus deus prout nega-
 re non potest. Sicut de recte
 predicanda sunt ut qui ea
 predicant obediunt audiantur

Ita predestinatio predicanda est ut
 qui obediunt hoc audire ut in
 hoc ar. per hoc nec in seipso
 in deo. Quia et hoc dei
 preceptum est. Et hoc preceptum obediunt
 audire. Et ut qui gratia in deo
 gratia sunt ut recte dei deum
 est quod domini qui non habent non du-
 bito dicit alia que habent manit
 habent. Ita autem ut prout plenius
 habent ut utique sunt in dispo-
 sitionibus prout et in do-
 minibus prout

O Remus dilectissimi
 orems ut de gratie
 det et prout nunc ma-
 xime quod saluos et de
 totibus nunc intelligere et op-
 tet per ingentes et ineffabiles
 ruinas quia in uno omne co-
 dices neminem magis gratia dei
 libari eam quod non prout multa
 accipiemus quasi debitor sed
 si per tantum prout gratia nullis
 merito predestinatus gratia dei
 nullus est enim illustratus per
 destinationem exemplum qui ipse
 ihesus. Unde et in ipso libro
 iohannis disputari et in quibus sine
 commodum delegi. Unde est magis
 illustratus predestinatio exem-
 plum quod ipse mediator et
 iustitiae fidelis ut earum bene
 intelligere. Attendat prout an
 in illo inveniat et prout fidelis
 magis que in ea vixit nam
 credit et quod sit. Quia et in
 quibus singulis suscipiente deo
 deo in maiori dei prout subditor
 ita ut qui suscipit et quod susce-
 pit una est in tante prout neque
 enim hoc assumpto quod natus
 factus est per finem manifestum appu-
 tione illa ineffabiliter faciente
 prout vixit in deo et hoc vixit
 quod non deus in deo prout prout
 habita manit nec hoc prout
 prout habita fortissimi nec igitur

horum ut aliqui mihi habent quod
 ad humanam suam est ptingere
 nam sine animam sine in ipsa anima
 mentis rationales sine ratione non
 de se ipsis sumpta sed secundum deum
 de in ratione quod per animam muta-
 to que oia tria per et nova
 hanc horum hypostasibus tres partes
 valde puras quod fecerit. Sed dicitur
 deum unum natum de deo per sine
 vero initio ipse enim horum
 vero natum de deo in se certa
 plenitudine ipse neque enim quia
 in parte qua minor est per
 minime aliquid enim dicitur quod
 equalis est per horum aut vero
 quod unus est ipse qui et in
 deum vixime dicitur deo et per
 unum sumus et in horum ipse
 vixime dicitur. Pater maior
 me est. An in ipse qui per ex
 semine deo. horum in ipse qui
 in ipse esset in ipse sine vero
 merito precedente volente enim
 ipse in ipse facit in ipse
 sine vero merito precedente volente
 facit vero. Et ille caput in me
 erga ipse enim in ipse per
 illud horum sine vero merito
 precedentibus illud quod ei dicitur
 vel origine in ipse per volente
 petente per in ipse nullis enim
 precedentibus merito facit in ipse
 facit in enim quibus dicitur de
 per in in facit illud in ipse per
 in ipse habuit habitum quod per vero
 limitator malum. Ipse facit in
 membrum enim in mala volente
 facit bonum. An in et in nullo
 ut esset ipse in in et in nullo
 ut esset corpus esse non per
 supra merito in ipse per opera sua
 futura per in in legunt
 per si intelligunt agant deo
 gradus in in intelligunt
 orant ut illorum ille per doctor
 in ipse aut per

est per et intellectus in
 vero in errore existiment esse
 an esse in ipse que sunt
 dicta quodent ne fortassis
 ipse errent. Sed aut ad per
 eos qui in de laboribus le-
 gunt non solum doctor vero
 et emendator per in in mi-
 rari in agnoscere de horum
 per in doctor maxime
 expecto si et in ipse ma-
 ino venit dignatur quod nos
 se quod scribo. Deo quod
 in libro de personarum
 in augustinum sequitur

Incipit liber de Gra et
 libero arbitrio. In augustinum

Propter eos qui
 bonum liberum
 arbitrium per
 tant et defen-
 dunt ut dei in
 qua vocantur
 ad eum et a
 nostris malis in ipse libam
 per quod bona merito quod
 ambus ad utam premiam
 etiam negare arbitrium et
 tenentur. In ipse in ipse
 de hoc in ipse quod in
 dicitur quantum nobis bonum
 differunt donare dignatur
 est. Si qui sunt quidam qui
 per gratiam dei defendunt in
 negent quod liberum arbitrium
 aut quod gratia defendit ne
 qui existiment liberum arbi-
 trum. In ipse aliquid per ad utam
 taliter. Valentinus si et re-
 ti qui in deo sunt in
 possente in ipse caritate in
 ram. Annuntiatum est enim
 in deo de vobis factum ab aliis
 bus qui in vobis aggregare
 sunt et ad nos in de venit

tuaz. In respectu boni vita et
moris et ad hunc peccat dabit ei ore
aptissime videtur expressum liberum
arbitrium voluntatis arbitrium. Quid
illud quod tunc videtur esse oia ma
dara sua custodi et fieri iubet
deus quod iubet si non est ab eo
arbitrium. Quid dicitur ille de quo
ps alt. qm in lege domini fuit vo
luntas eius. Nomen patet indicat
voluntate sua. Quod in dei lege co
supra. Quid tunc multa mandata
que ipsam quodammodo notat. Quid
ut voluntas. Quid est noli vin
ci a malo et alia similia sunt
sunt. Quod fieri sicut equus et
mulus in quibus non est intel
lectus. Et noli repellere consilia
moris tui. Et noli esse sapiens
apud tempus et noli despicere
a discipulis domini et noli nega
re legem et noli abstinere benefa
te egentibus et noli fabricare in
amicum tuum mala. et noli inte
dere fallaci. Et voluit intelligi
ut bene ager. Et voluit accipere
disciplinam. et inimitabiles talia
in verbis libris. Quod dicitur
quod quid ostendit nisi libe
rum arbitrium volentis humanum.
In libris et novis evan.
et apostolus quid aliud ostendit
vbi dicit. Nolite timere homines
in terra et nolite timere eos qui cor
pus occidunt. Et qui vult per
me venire abneget semetipsum
et pax in terra. Quod dicitur bene
volens. Et quod dicit apostolus pau
lus. Quid vult faciat. non placet
si iubet. Quid aut statuit in
corde suo non habet natez. pra
ter aut habet sue voluntas. Et quod
statuit in corde suo suas digni
tates suas bene facit. Item dicitur
si aut volens mercedem habeo
Et alio loco dicitur estote et noli
te parere. Et tunc quemadmodum
pater pater est aut voluntas
tra sit et pater dicitur. Et ad
mordem dicit. Quid enim in de
litis egerint in xpo iubere

volunt. Et alibi dicitur et omnes
qui per nos sunt in xpo
sunt per nos parenti et ipsi
sunt per nos. Noli negare
que in te est et ad patrem
nos ne bonum tuum velis ex
nate esset sed ex voluntate
deus et ipse movet et
omnes sunt ex animo finant
tu bona voluntate. Item dicitur
vbi dicitur nolite itaque errare
fides mei et nolite in personam
agere. Quid fides domini
vbi dicitur xpi. Et nolite de
de alio. Item dicitur Iohannes
in epistola sua. Nolite diligere
mundum neque id quod in mundo
est. vbi dicitur. Noli ergo et no
li illud. et vbi alibi facit
vel non facit in dicitur ma
nus opus voluntas. Item dicitur
sunt liberi voluntas arbitrium
demonstrat. Item dicitur quod dicitur
causet in corde suo sed pater
imputet quicquid ad patrem neque
ad alium. Item dicitur opus alienum
quod voluntas. Item dicitur enim
sunt sunt sunt domini est opus
bonum tunc sponte est bonum
epus merces habet de quo dicitur
est. Item reddet unicuique in
opere suo. Item quod novum di
na mandata auferat eis ex
nate quod voluntas habet
quod de ignorantia sed non
vbi sine pena sunt qui se
sunt si nesciunt. Item enim si
ne lege peccavit sine lege
pater. Item aut per legem
peccavit per legem iudicabitur
sed non non videtur apostolus apostolus
ita dicitur. Item pater alibi
confidant esse passiones
Item legem nesciunt in patre
sunt qui illos qui sunt pe
sunt enim videtur esse perire
quod iudicat sed aut quod
dentibus et de Iudice lo
quatur quia illi sine lege

Maledictus homo qui spem in
 carne / an ad deum et fir-
 mat carnem gratia sui gra-
 tiam pro potentia posuit opari
 si in nomine aut carnis in-
 telligenda est humana fragili-
 tas ac per hoc firmat carne
 gratia sui qui potentia fragi-
 lem an invalidam i. humanam
 sufficit sibi ad bene operandum
 putat. nec adiutorium sperat a
 deo propterea enim subiecit et
 ad id dixerit cor eius. Talis
 est heres Pelagiana. no au-
 tiqua sed no ante multum tpe
 exorta contra quam heresi-
 tu fuisse dicitur disputatum
 eo ad concilia specialia nomi-
 ma nate preventum est. Unde
 nobis no quid oia sed tam
 aliqua legenda dixerit. Nos
 go ad bene operandum spem no
 habeamus in hoc firmates car-
 nez gratia sui nisi nec ad deum
 distendat cor nostrum sed ei dicat
 Adiutor meus esto ne delinquam
 me neque desipias me deus salu-
 tatis meus. Promittit cor omni
 dicitur superius superioribus testio-
 nis scilicet spiritus sancti voluntas
 ad bene vivendum et recte age-
 dum esse in hoc habet voluntatem
 arbitrium sic videtur de gratia si sine
 qua nihil boni agere possumus
 qui sunt divina testimonia videat
 ac primo de ipsa nostra professione
 aliquid dicit. Neque enim congrega-
 det nos ista potestas in qua totum
 est. vultus nisi voluntati quiga-
 lem quempnate. Hinc autem a
 deo loquenti. Eia dixerunt di-
 sapuli si talis est causa quod
 ad opore. no expedit nubere
 Respondit eis. Ad omne caput
 idem quod sed quibus datum est
 nunquam no libere arbitrium. Et
 motus est exhortatus aperit
 deus continue tempus et in hac

De gratia dei

re pratem voluntatem ostendit
 dei aut quod habens naturam
 pratem aut habes sine voluntate
 ut fuerit voluntas sua et tam
 no omne caput. Sed quod sed
 quibus datum est. Quibus
 enim no est datum aut noluit
 aut no impleat quod volunt
 Quibus aut datum est sic
 voluit ut impleat quod volunt
 Itaque ut quod habet quod no ab
 omnibus caput. ab aliquibus
 caput et dei donum est. et
 ab eis arbitrium. De ipso quod pu-
 dicitur quigali nempe aperit
 aut ad id vult fieri no potest
 si nubat. Et in ipso quod donum
 dei est. Quod est potentia. A deo
 nigrum. mltum vult. Ideo dactor
 gentium et pudicior quigales
 per quas no sunt ad ultimum
 et peccatores dmenas. per quod
 nullus quibus quid. suo ser-
 mone comedans. Et quod et id
 donum dei esse monstrat. scilicet
 bene ad voluntatem et admo-
 nens quibus ne se moneat. fiau-
 dent. Quos ad admonitionem
 adient. Allem autem quod
 nos esse sicut merum. quia uti
 quod ipse ad omni arbitrio quinebat
 et quod subiecit. Et vult quigales
 quod donum quod a deo. alius sic
 alius aut sic. Quod in multa
 que papunt in lege dei ne for-
 maret et adultera quigales
 indicat alius quod libere arbi-
 trum. Neque enim papent nisi quod
 habet voluntatem voluntatem quod
 animis preceptis obediret. Et
 in donum dei est sine quo fua-
 zi castitate precepta no possunt
 unde aut illi in ipso caput. et
 paret quia nemo potest esse quigales
 nisi deus det. Et quod ipse erat
 sapientie sicut quod esset quod
 in ipso et aut ista no fuerit
 castitate ista mandata. Omnis
 in ipso tempta a concupiscentia

De gratia

Domini vobiscum ad vos estis
ad eo et si querebat enim magis
meto di alia requiritur eu dei
que vos manifestat quid liber
arbitrium voluntate et illi qui
sunt ista mea testimonia sit ac
cipiunt Et dicant que ita nrm
in eo esse qd sum ad deo ens
autem quam pnm meritum dari
ut sit eo ipse nobiscum Tunc me
ritum nrm in eo esse qd que
rimus ad et pnm qd meritis
dari ens gratia et nrm meritum
erum et in eo po qd datur est
et tu salomon fili mi cogito
pe deo et fui ei in corde p
fecto et oia nolente qd oia
corda scrutat dnm et omne
requitum meritum novit si
querebat eu nrm meritum et
si dimiseris eu repellat te
impetum Deceat voluntate
arbitrium sed illi illi in eo
ponit meritum hoc qd datur
est ut nrm meritum tibi et omne
laborat qd put ostendit di q
nam pnm merita nra dai qd
est gratia no esse gratia Tunc
enim in meritum reddit no in
putat merces in gratia si in
debitum sunt aptissime di apud
aerum eu fuit quid in aplo
paulo si malum qd psequeretur
etiam dei in di no sum vdo
neus vocat apud quia pferu
to sum etiam dei ad go qd
et meritum malum redditur est be
nim pro malo ideo qd pferu ad
meritum Bra dei sum qd sum ar
ut ostendit et di ar. max addit
et gra ens in me vacua no fuit
si plus omnibus illis laborant
ho em libet arm. hoc exhorta
et in alijs quibus dicit Cogit
ne in vacuo gra dei supagrat
ut quid em rogat vos si gra
sit susceperit ut pnm pferu w
luntate et ante ut ipa voluntas

sue gra dei patet boni alio
posse qd ad dixit Bra et
in me vacua no fuit qd plus
omnibus illis laborant subiliter
ar aut no ego aut si gra
dei meritis no salus si gra
dei meritis Ac per qd nec gra
dei sola nec ipse solus sed
gra dei ad illo ut aut de
relo vocat et tam magna
et efficacissima vocat qd
et gra dei erat sola quia
meritis ens erant magna
mala Denique et debet et
ad qd motum et labora
et in hnter dei saluos
nos facere et vocat voca
re sua pta. no pnm oped
ma po in sum ppositu et
gra que data est nobis
in xpo ieru Item merita
sua sed mala comendans
et filij em fulti et nos
alio et increduli errantes
et fidentes deinde et w
luptatibus vacat in ma
licia et invidia agentes
adhibiles nrm odio
habentes quid ista ma
lis meritis nisi pena vtiq
debet sed deo redente bona
pro malis per gra que
no in merita nra dai sum
est qd deinde subit et di
sum aut benignitas et qua
ritas illuxit nrm saluatore
dei no ex opibus nrm ge
nos fecit sed sua in de
salute nos fecit Per causam
requat et renouatome
spus pnm quet dntissime ef
fudit sup nos per ihu xpm
saluatore nrm ut iusti
tati ipso gra heredes ef
ficiamur in spem vite ete
hys et rebus testimonio
dimis pbat gra dei no in
merita nra dai Tunc quid
no pferu nrm bonis veru
et nrm meritum malis pferu

Vnde datur totum vnde datur
 sed plana ad fuit data ma
 puit et meita nra bona p
 illas esse etiam si illas subita
 rit cadit qd no exopta p
 nptatue libed arbo. **Qua**
 nter nec qd cepit qd habere
 meita bona fuit qd teie ne
 illa qd deo ali qd m pmd
 Adutor meo esto ne delm.
 quat me deo. dcedo. Ne de
 emquat me. audit qd si de
 lectus fuit nichil boni va
 let ipse ppe. In et ille ait
 Ego dxi m habundantia mea
 no mouebat me. putauit.
 zat em suu suu fuisse boni
 qd ei ppe habundabat ut no
 mouet sed ut ostendit illi a
 me esset boni. De quo ta
 qd suo repat gladi paululu
 gra defente admonito dicit
 Doe m volute tua pstrasti
 dcoi meo vultu arasti a
 me facer tuaz a me et facit
 su turbato. Deo nra est
 boni ut gra dei no solum
 iustificat impiu. ex impio
 fiat iustus tu reddut ei
 bona p malis sed et ad fu
 erit iaz iustificat ex fide am
 buler ad illo gra et mabat
 sup ipm ne cadat ppr qd
 ppru est m. Tantico. Rayo
 de ipa etia. Que est ista qe
 aspendit de albata mubens
 sup fratrueler suu. Dealba
 ta est em que p seipam
 alba esse no poss. Et ago
 dealbata est nra ab illo q
 per ppham. Si sunt potu
 ma ut ppham sicut mi
 ne de albaror. Ann go deal
 bata est nichil boni mebat.
 Tam vo alba facta bene
 ambulat qd si sup eu a quo
 dealbata est pphedat mad
 bat ppr qd ignis sup quez ma.

bit dealbata dicit discipulis suis
 dme me nichil potest fieri. Et
 go reddeat ad apem paulum.
 quez te mvenit sup vllis mi
 tis qd bonis vmo ad nullo
 mitis malis dei gra aspendit
 reddent bona pro malis. Vnde
 ag qnd dicit sua iaz ppham.
 te passione ppham ad. Ego mo
 teu. Ego em iaz vnglor m.
 quit et quia respuet me.
 mstat bonu etiam certani.
 cur su qumani fidez seruauit
 Ipe vtiq iaz meita sua bona
 comedat. ut p9 bona meita
 qsequat conat qui p9 mala
 meita qsequat est gra. Demoz
 attendit qnd sequat sup est
 m9 m rona mstiae quaz. red.
 dat m dno m illa de mstis
 index. In reddet conat iustis
 index si no donat gra msi
 rore p. Et quid est ista rona
 mstiae msi pcessit gra que
 iustificat impiu. Quid ista de
 bita reddet msi ppe illa gra
 bita donare. Sed ad dicitur
 pelagiani. Hanc esse polaz no
 m meita nra gra. qua hor
 pat dimittit. Ita vo que
 dat m sine etaz vltaz mezu
 nra pcedentibz reddi. Respo
 dendu est eis si em meita
 nra sic intelligent. et ipa
 dona dei esse cognoscent. no
 est repta ista pna. Ad vero
 quana meita sic pducit m
 ra exsemetipo. Hanc. goz di
 cant. Proxime. etissie. ruz
 apem. Hinc em te dicitur
 Amid aut habes qd no acc
 pisti di aut et accepisti. quid
 heare qd no accepisti. Hanc
 talia cogitanti. venisse dicit.
 dona sua donat deus no mei
 ta tua. Si tibi a teipso no ab illo
 sunt meita tua. Hec em si tibi
 sunt. mala p. que no donat
 deus. Si aut bona sunt dona

dei sunt anima sicut dicit ap-
 eus. Hic dicitur quod datus opus
 et omne donum p[er]f[ec]tum deservit
 est descendens a p[re]e em[er]it in v[er]o
 dicit et Johannes p[ro]p[ter] d[omi]n[u]m
 ad ip[su]m homo accipere h[uius]m[od]i m[er]iti
 fuit et datus de celo v[er]u[m] de se
 lo[n]ge ego venit p[ro]p[ter] p[er]f[ec]tum
 quod ignis ascendit in altu[m] caput
 uas duxit captivitate[m] dedit d[omi]n[u]m
 hominibus et ego dei dona p[er]
 bona mea tua non deus conat
 mea tua tamq[uam] tua mea
 sed tamq[uam] sua sua p[ro]p[ter]inde
 op[er]ans ip[s]a mea apud p[er]f[ec]tum
 et quibus dicit conat re dei
 tua[m] m[er]iti[m] m[er]iti[m] et v[er]u[m]d
 v[er]u[m] mea ip[s]a tamq[uam] ip[s]a
 i. ex ip[s]a ei conpata aut dona
 sunt dei bonu[m] m[er]iti[m] certame
 certam rursu[m] op[er]ans fides
 quam p[ro]mo ista bona opa
 si non ea p[re]senserit cogitatio
 bone n[on] essent p[re]senserit de co[n]t[ra]
 m[er]iti[m] quid de ip[s]is cogitatio[n]ib[us] t[ame]n
 dicitur aut em[er]it p[re]senserit ad v[er]u[m]
 tenor. Et quia idonei sum[us]
 cogitatio alioq[ue] tamq[uam] ex nobis
 m[er]iti[m] sed sufficiencia n[on]
 ex deo est. Deinde s[un]t m[er]iti[m]
 sua p[ro]mo m[er]iti[m] certame certu[m]
 in. Rursu[m] quia v[er]u[m]te certu[m]
 ut v[er]u[m] que illi ex semetip[s]o
 fuit an que desu[m] data s[un]t q[uod]
 dicit ut tamq[uam] d[omi]n[u]m v[er]u[m]
 ignoravit leges dei tunc v[er]u[m]
 est in p[er]f[ec]tione. Et dicit
 in corde tuo fortitudo mea et po-
 tentia manu[m] mee fecerit m[er]iti[m]
 dante[m] magnu[m] d[omi]n[u]m s[un]t m[er]iti[m]
 dante[m] d[omi]n[u]m dei tui quia ip[s]e
 tibi dat fortitune[m] facit v[er]u[m]
 d[omi]n[u]m em[er]it p[re]senserit bonu[m] t[ame]n
 m[er]iti[m] p[er]quar[um] v[er]u[m]dia et quib[us]
 dat nobis v[er]u[m]dia[m] m[er]iti[m] illi de
 quo et ip[s]e p[ro]mo deo ago et
 dat nobis v[er]u[m]dia[m] p[er] d[omi]n[u]m
 namq[ue] ip[s]u[m] xpm et alio loco
 ad rom[an]os p[er]f[ec]tione[m] p[er]f[ec]tione[m]
 p[er]f[ec]tione[m] m[er]iti[m] p[er]f[ec]tione[m] tota d[omi]n[u]m

deputatissim[us] ut omnes origines
 subiret lat[er]e aut sed in h[uius]m[od]i di-
 bus p[ro]p[ter] v[er]u[m]dia[m] p[er]f[ec]tione[m] qui di-
 lexit nos. Deinde dicit d[omi]n[u]m
 p[ro]p[ter] op[er]ans sed ille q[uod] dicit
 qui alio loco dicit. ego non vole-
 tis neq[ue] v[er]u[m]dia[m] si m[er]iti[m] est
 dei etne s[un]t nullo[m] p[er]f[ec]tione[m]
 q[uod] v[er]u[m]dia[m] et d[omi]n[u]m m[er]iti[m] di-
 sed v[er]u[m]dia[m] et v[er]u[m]dia[m] est q[uod]
 p[ro]p[ter] m[er]iti[m] em[er]it q[uod] autem p[er]f[ec]tione[m]
 dicit ap[er]te se ostendit ap[er]te
 condite. p[ro]p[ter]mo dicit fides
 suam sed ille q[uod] dicit q[uod] alio
 aut d[omi]n[u]m d[omi]n[u]m q[uod] p[er]f[ec]tione[m]
 ut fidelis esset. Et aut dicit
 op[er]ans q[uod] p[er]f[ec]tione[m] sum op[er]ans
 eram sed ut fidelis esset. h[uius]
 ostendit sibi ip[s]a fides q[uod] dicit
 m[er]iti[m] d[omi]n[u]m m[er]iti[m] n[on] posse et
 esse d[omi]n[u]m dei. v[er]u[m]dia[m] ap[er]te
 docet q[uod] p[ro]p[ter] p[er]f[ec]tione[m] facti est
 p[er]f[ec]tione[m] et q[uod] n[on] ex nobis
 sed dei d[omi]n[u]m est. p[ro]p[ter]mo
 em[er]it dicit p[ro]p[ter]mo accipit p[er]f[ec]tione[m]
 quia credidit tamq[uam] p[er]f[ec]tione[m]
 f[er]ventes p[ro]p[ter]mo d[omi]n[u]m p[er]f[ec]tione[m]
 ap[er]te et d[omi]n[u]m p[er]f[ec]tione[m]
 et q[uod] m[er]iti[m] n[on] ex nobis sed
 dei d[omi]n[u]m est. t[ame]n ne a-
 rent se s[un]t op[er]ans d[omi]n[u]m t[ame]n
 m[er]iti[m] q[uod] p[ro]p[ter]mo n[on] ex
 op[er]ans ne forte quis setoda
 n[on] quia negavit aut evacu-
 aut opa bona t[ame]n d[omi]n[u]m d[omi]n[u]m
 v[er]u[m]dia[m] reddere in opa eius
 sed quia opa ex fide s[un]t
 n[on] ex op[er]ans fides q[uod] p[er]f[ec]tione[m]
 ad illo s[un]t nobis opa iustie
 a quo est ip[s]a fides. De qua
 d[omi]n[u]m est iustie ex fide v[er]u[m]
 h[uius]m[od]i aut n[on] intelligetes q[uod]
 ait ip[s]e ap[er]te q[uod] d[omi]n[u]m in
 p[er]f[ec]tione[m] q[uod] v[er]u[m]dia[m] p[er]f[ec]tione[m]
 op[er]ans leges p[ro]p[ter]mo
 et dicit p[ro]p[ter]mo bonu[m] fides
 et si male v[er]u[m]dia[m] et opa d[omi]n[u]m
 n[on] habeat t[ame]n d[omi]n[u]m p[er]f[ec]tione[m]
 t[ame]n nos electio[n]is t[ame]n t[ame]n

gra tamq[ue] merces pro iusticia et
 vix sit qui vix est quia reddit
 vniuersis d[omi]n[u]m in opa eius. Vnde
 aut legem gra pro gra forsan
 quare sed habet etiam in
 hanc tanta aut realit[er] in
 Johannes Bapt[ista] de d[omi]no d[omi]no d[omi]no
 ad om[n]e ex plenitudine accepit
 pro modulo vix tamq[ue] p[ro]p[ri]o
 vix ut bene vixit dicit
 deus p[ro]p[ri]us est mensura fidei
 qua h[ab]et q[ui]nq[ue] p[ro]p[ri]o d[omi]ni
 h[ab]et a deo alius p[ro]p[ri]o alius aut
 p[ro]p[ri]o et ip[s]a gra est et in super
 d[omi]ni et gra pro gra qu
 nobis vita etna reddet. De
 qua dicit ap[osto]lus. Vnde aut d[omi]ni
 vita etna in xpo ihu d[omi]no vix
 ad p[ro]p[ri]o d[omi]ni p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o
 more. merito qui p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o
 m[er]ito d[omi]ni d[omi]ni more etna
 tamq[ue] debitu[m] reddit. Vnde aut
 poss[et] d[omi]ni et recte d[omi]ni p[ro]p[ri]o
 d[omi]ni aut iusticie vita etna. Vnde
 aut d[omi]ni. Vnde aut d[omi]ni vita etna
 et h[ab]et intelligit[ur] no[n] p[ro]p[ri]o
 vix deo nos ad etna vitam
 sed pro sua m[er]ito p[ro]p[ri]o
 de quo in ps[al]m[o] d[omi]ni. Vnde aut
 p[ro]p[ri]o qui d[omi]ni te in m[er]ito
 et m[er]ito. Vnde no[n] etna bonis
 opib[us] reddit. Sed quia ip[s]a
 bona opa ille in bonis opib[us]
 De quo d[omi]ni est Deus est
 em[en]t[er] qui op[er]a in nobis et velle
 et op[er]a pro bona voluntate
 Deo d[omi]ni p[ro]p[ri]o. Vnde aut te in m[er]ito
 p[ro]p[ri]o et m[er]ito quia eius m[er]ito
 t[em]p[or]e bona opam[us] quib[us] etna
 reddit. Non em[en]t[er] quia d[omi]ni
 Deus est em[en]t[er] qui op[er]a in nobis
 et velle et op[er]a p[ro] bona vo
 luntate. Vnde abet arbitriu[m] ab
 p[ro]p[ri]o putand[um] est. Sed si ita
 esset no[n] sup[er]ior d[omi]ni t[em]p[or]e
 et tremore vix p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o
 lutez opam[us] t[em]p[or]e em[en]t[er] m[er]ito

ut op[er]a abet ead[em] quentur
 arbitriu[m] sed id[em] in timore
 et tremore ne p[ro]p[ri]o tribuend[um]
 qd[am] em[en]t[er] op[er]a. De bonis tamq[ue]
 de suis extollant[ur] opib[us] tamq[ue]
 go interrogare ap[osto]lus et dicit
 ei. Vnde d[omi]ni in timore
 et tremore h[ab]et vix t[em]p[or]e
 reddit d[omi]ni Deus em[en]t[er]
 qui op[er]a in nobis. Si em[en]t[er]
 met[us] et tremor no[n] extol
 lam[us] tamq[ue] de vix opib[us] bo
 nis quia Deus est qui op[er]a
 in nobis. Itaq[ue] p[ro]p[ri]o d[omi]ni
 quid[am] p[ro]p[ri]o arbitriu[m]
 no[n] facit mala et facit bona
 h[ab]et em[en]t[er] nobis lex si p[ro]p[ri]o
 in libris p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o vix
 p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o. Sed lex et ad
 iurate deo legat[ur] ap[osto]lus di
 c[omi]t[ur] q[uod] no[n] iustificat[ur] ex le
 ge ois caro vix p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o
 legem cognico p[ro]p[ri]o. Vnde aut
 no[n] d[omi]ni no[n] p[ro]p[ri]o t[em]p[or]e
 aut cognoscat qd[am] p[ro]p[ri]o no[n]
 adiuet gra nec cognoscat
 uer[um] sine dubio. Lex vix op[er]a
 h[ab]et aut d[omi]ni quia vix dei ma
 ior est in p[ro]p[ri]o q[ui] p[ro]p[ri]o
 legem cognoscat p[ro]p[ri]o et in
 p[ro]p[ri]o. t[em]p[or]e q[ui] p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o
 tator est legis. Vnde aut in
 alio loco d[omi]ni. Vnde aut lex
 no[n] est nec p[ro]p[ri]o est. p[ro]p[ri]o
 et alibi d[omi]ni. Vnde aut in
 nouitate sp[irit]us et no[n] in vetu
 state lex. legem valens m[er]ito
 lex vetustate no[n] iustate vix
 sp[irit]us quid[am] m[er]ito gra et ne
 putaret[ur] adu[er]s[us] legem
 vel rep[ro]b[an]d[um] p[ro]p[ri]o
 p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o q[ui] p[ro]p[ri]o et aut d[omi]ni
 m[er]ito d[omi]ni lex p[ro]p[ri]o est
 Vnde aut p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o sed
 p[ro]p[ri]o no[n] cognoscat m[er]ito p[ro]p[ri]o
 lex et est qd[am] d[omi]ni p[ro]p[ri]o
 lex cognoscat p[ro]p[ri]o nam q[ui]
 p[ro]p[ri]o m[er]ito nesciam

nisi lex dicit. Ad quippe
 citatione aut accepta potius
 per mandatum operatur est in me
 bonum quippe dicitur. Hinc enim
 lege potius mortuus est. Ego autem
 timebam aliquando sine lege ad
 veniente aut mandato potius
 remeum. Ego autem mortuus sum
 et inveniendum est michi manu-
 datum quod erat in vita. Quod enim
 hoc esse in morte. potius enim
 ratione accepta per mandatum
 fecerit me et per illud operatur.
 Itaque lex quid sita et manda-
 tum situm et iustum et bonum. Sed
 quod bonum est in situm est mors
 absque. Si potius ut appareat
 potius per bonum in operatur est
 mortuus ut fiat super modum pe-
 catorum. potius per mandatum
 Et ad Galatas et agere
 aut quid non iustificat quod ex op-
 eribus legis nisi per fidei. Ihu
 et nos in xpo ihu credidi
 ut iustificemur ex fide et nos
 in xpo ihu et non ex operibus
 legis. Quia ex operibus legis
 non iustificabitur omnis caro. Quia
 est quod quod vanissimi homines et
 pueri per legem. Legem dicit
 esse dei gratiam qua iuvantur ad
 non peritiam. Quia est misericordia
 quod dicitur quod sine velle debi-
 tam. Tanto apostolo contradicunt.
 Ille dicit potius vixit adu-
 gorem accepisse per legem et
 eum per mandatum quippe situm
 et iustum et bonum tam ac-
 ce et per bonum operatur ei mor-
 tuus et qua non libere nisi vi-
 nificat. Quia eum quod erat
 ostendit sicut alio loco dicit
 erat occidit spiritum autem punit
 car. Et isti mendaces tunc inter
 dei recti et tunc vocem dei
 surdi. Prudentes tamen vini-
 ficat dicit et vniuersum spiritum
 contradicunt quod fides et vniuersum
 potius apostolo debet nos mouere.

Debitores sumus non carni ut in
 carne vult. Si enim in carne
 vivere moriemur. Si autem spiritum
 accipere carnis mortificauit. Vnde
 hoc dicitur ut apostolus. Vobis liberum
 arbitrium in malo detinet
 deterret et exhortatur ad ad-
 net tam ideo debet in hoc
 quod est in vobis. Si in deo
 gloriatur quod non in carne vult
 sed spiritum accipere carnis morti-
 ficat. Et enim si non extollerent
 quibus ista dicebat. Existima-
 tes se suo spiritum tanta hoc bona
 opera facere posse non dei. Prope-
 ra dicitur. Si autem spiritum accipere
 carnis mortificauit. Vnde
 vult subiectum. Quoties enim spiritum
 dei agitur. Hic filii sunt dei. Et
 quod spiritum accipere carnis mortificat
 ut vniuersum spiritum perficiat. Iam
 laudate. Et ista gratia agitur in
 spiritum agitur ut ista valeat
 ut non filios dei esse mortificet
 quoties enim spiritum dei agitur
 hic filii sunt dei. Quoties
 quod adiuto solo adiuto legem
 sue adiuto. Quia confidentes in
 vultu sua suo spiritum agitur. Non
 sunt filii dei. Tales sunt
 quibus. Idem dicit apostolus. Et
 ignorantes dei iustitiam et su-
 per valentes quippe constitutere
 iustitiam dei non sunt subiecti.
 Deinde hoc dicitur quod si
 presumptus gratiam repellunt
 et in xpo. Quia non credebant
 suam. Idem iustitiam dicit eos. Vnde
 tes constitutere que iustitia est ex
 lege. Non quia lex ab ipso
 est constituta. Sed in lege. Que
 ex deo est suam iustitiam constitu-
 erunt. Quod eandem legem suis vobis
 se imple posse credebant. Quo-
 rantes dei iustitiam in qua in-
 ista deus iustus est. Si que iusti-
 tia est hominum ex deo. Et ut

faciat aut illud illud eorum di-
 xisse iustitiam qui est ex lege
 Hanc autem dei que homini est
 ex deo. Audite quid alio loco
 dicat. ad deum xpo loquitur. Propter
 quod inquit non solum de iustitia
 esse credidi. vix et sterora exi-
 stimavi esse ut xpm lucrificari
 et invenire in isto non ha-
 bere meam iustitiam que ex le-
 ge est sed eam que est per fidem
 et que est ex deo. Quid est
 non habens meam iustitiam que
 ex lege est in sua non est lex
 ipsa sed dei. nisi quod sua dicit
 iustitiam. Quia ex lege esset
 quia sua volente legem se
 posse putabat impleere sine adiu-
 toio gratie que est per fidem xpi.
 Ideo in dicitur non habens me-
 am iustitiam que ex lege est se-
 cutus adiuverit sed eam que est
 per fidem xpi que est ex deo. Quia
 ignorabat. De quibus autem
 iustitia dei iustitia. i. que est ex
 deo. Hanc enim dicit. Non erat o-
 mnis sed iustificans spiritus et
 suam volentes ostendit quoniam dicit
 lex ex lege iustitiam quoniam ad dicit
 non habens meam iustitiam que
 ex lege est. Iusticie dei non sit
 subiecti. hoc est gratia dei non sit
 subiecti. sub lege enim erat. non
 sub gratia. Et ideo eis dicitur. Non
 a quo non sit homo liber lege
 sed gratia. per quod alibi dicit. Non
 vobis non dicitur. Non enim est
 sub lege sed sub gratia non quia
 lex mala est. sed quia sub
 illa sunt quod res facit inde-
 de. non adiuvando. Gratia quippe
 adiuvat ut legis quicquid
 sit quicquid sit sitior sine qua
 gratia sub lege portus. tunc erit
 legis auditor. Et alibus itaque dicit
 qui in lege iustificamini a gratia
 exadistis. Quia ita sit per deum
 adiutus apostolicas voces. Quia

ita desipiat imo infamat. ne-
 sciens quid loquatur ut audiat
 dicit legem esse gratiam. Et clar-
 um quod sciebat quid loqueretur qui in
 lege iustificamini a gratia exadistis.
 Si autem lex non est gratia quod ut
 ipsa lex fiat non potest adiuvari
 lex per gratiam. Unde non erit gratia
 Nam et hoc. Delatam autem
 sunt dicit gratiam esse naturam
 in qua sit creati sumus ut gra-
 tiam mentis rationalem qua
 intelligit valdeam facti ad
 magnitudinem dei ut dicerent per
 bunt mare et volucribus et
 et omnibus peccatoribus que reple-
 supram. sed non hoc est gratia
 quoniam concedunt apertis per fidem
 ipsi xpi. Hanc enim naturam
 et ad impios et infidelibus
 rectum est nobis esse gratiam
 ut per fidem ipsi xpi eorum tunc
 est quod est ipsa fides. Non
 enim omnis est fides. Quoniam sit
 eis qui volentes in lege iu-
 stificari a gratia exadistis. Veris-
 sime dicit. Si ex lege iustitia
 gratia xpi gratis mortuus est
 sic et hoc qui gratiam suam
 quoniam concedat et propter fides
 xpi putat esse nam venisse
 et si ex natura iustitia. gratia
 gratis mortuus est. Nam hoc
 enim erat lex et non iustifica-
 bat. Nam hoc erat et natura
 et non iustificabat. Sed xpus
 non gratis mortuus est. ut et
 lex per illud impletur qui di-
 cit. Non veni legem solvere
 sed adimplere. Et non per
 quam posita per illud reparare
 qui dicit venisse se quod
 gratia et saluare quod perierat. In
 quoniam ventus antea patres
 eorum crediderat qui diligebat
 deum. Putant eadem gratia dei quod
 data est per fidem ipsi xpi que
 neque lex est neque natura. Ad
 hoc tamen valde ut posita

p[ro]p[ri]a d[im]ittant n[on] ut f[ut]ura
 vitent[ur] vel repugnancia sup[er]ent[ur]
 et p[er] q[uod] p[ro]p[ri]a esset p[ro]p[ri]a in d[omi]no
 d[omi]na in d[omi]no d[omi]na no[n] de
 n[on] p[er] et n[on] d[omi]ni de m[un]do no[n] add[er]e
 et ne nos inferas in temptat[i]o[n]e
 Quid em[?] d[omi]ni ut p[ro]p[ri]a d[im]ittant
 aut[em] q[uod] aut[em] ut capeant[ur] sine
 v[ol]untate p[ro]p[ri]a a p[ro]p[ri]a qui in re
 ho est n[on] illa t[em]p[or]e p[ro]p[ri]a n[on] p[ro]p[ri]a
 tute volunt[em] q[uod] n[on] p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
 effice[re] homines aut[em] t[em]p[or]e t[em]p[or]e
 v[ol]unt[em] et m[un]do ex h[ab]it[ur] v[ol]unt[em]
 an[?] p[ro]p[ri]a lib[er] q[uod] n[on] p[ro]p[ri]a
 et c[on] d[omi]na d[im]ittant legat[i]o[n]e
 et q[uod] n[on] d[omi]ni ad i[n]t[er]i[us]
 n[on] intelligat[ur] m[un]do q[uod] m[un]do
 d[omi]ni p[ro]p[ri]a q[uod] n[on] p[ro]p[ri]a
 p[ro]p[ri]a alloguat[ur] lib[er] d[im]ittant
 eor[um] q[uod] n[on] q[uod] p[ro]p[ri]a sui p[ro]p[ri]a
 m[un]do ed[ic]tat[ur] ut ostendat[ur]
 t[em]p[or]e et q[uod] m[un]do m[un]do
 in lege in d[omi]ni esse posten[em]
 da d[omi]ni p[ro]p[ri]a v[ol]unt[em] p[ro]p[ri]a
 p[ro]p[ri]a ad illa agenda sine d[omi]ni
 adu[er]s[us] v[ol]unt[em] h[um]ana
 p[ro]p[ri]a q[uod] n[on] p[ro]p[ri]a q[uod] n[on]
 d[im]ittant p[ro]p[ri]a m[un]do et p[ro]p[ri]a
 p[ro]p[ri]a lib[er] d[im]ittant q[uod] n[on]
 n[on] p[ro]p[ri]a sine leg[is] n[on] nata
 n[on] p[ro]p[ri]a remissio p[ro]p[ri]a est
 illa p[ro]p[ri]a que per h[um]an[um] ex[em]p[lu]m
 d[im]ittant n[on] datur d[im]ittant p[ro]p[ri]a
 ut leg[is] impleat[ur] ut e[st] n[on] nata
 lib[er] ne p[ro]p[ri]a d[im]ittant p[ro]p[ri]a
 q[uod] in h[ab]it[ur] t[em]p[or]e p[ro]p[ri]a ad
 q[uod] p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a ut quocunq[ue] mod[us]
 t[em]p[or]e ostende[re] q[uod] n[on] d[im]ittant
 m[un]do n[on] d[im]ittant d[im]ittant em[?] d[im]ittant
 et si n[on] datur in m[un]do bo[n]a
 n[on] op[er]a q[uod] n[on] p[ro]p[ri]a d[im]ittant
 op[er]a in in m[un]do bo[n]a v[ol]unt[em]
 em[?] datur q[uod] n[on] bo[n]a v[ol]unt[em]
 m[un]do p[ro]p[ri]a o[ra]nte q[uod] n[on]
 p[ro]p[ri]a v[ol]unt[em] credentis
 ut t[em]p[or]e q[uod] n[on] m[un]do q[uod] n[on]
 exaudiente d[im]ittant t[em]p[or]e q[uod] n[on]
 d[im]ittant q[uod] n[on] d[im]ittant v[ol]unt[em]
 h[ab]it[ur] sup[er] d[im]ittant v[ol]unt[em] ad d[im]ittant

Cipante deli
 v[ol]unt[em] m[un]do

eam demonstrant, ad q[uod] p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
 et ap[er]to n[on] d[im]ittant. Quid p[ro]p[ri]a
 tute sum q[uod] n[on] p[ro]p[ri]a et n[on]
 d[im]ittant q[uod] n[on] p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
 et n[on] p[ro]p[ri]a d[im]ittant q[uod] n[on]
 sum ut p[ro]p[ri]a esset d[im]ittant et
 alia testimonia in quibus est q[uod]
 ait d[im]ittant ad t[em]p[or]e p[ro]p[ri]a
 v[ol]unt[em] d[im]ittant ad t[em]p[or]e p[ro]p[ri]a
 p[ro]p[ri]a et c[on]t[ra] d[im]ittant ad d[im]ittant p[ro]p[ri]a
 p[ro]p[ri]a est m[un]do p[ro]p[ri]a et
 q[uod] n[on] t[em]p[or]e p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
 f[ut]u[re] est p[ro]p[ri]a et q[uod] n[on]
 ex nobis sed d[im]ittant est et
 v[ol]unt[em] q[uod] n[on] p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a d[im]ittant
 m[un]do v[ol]unt[em] et illud v[ol]unt[em] q[uod] n[on]
 q[uod] n[on] datur est p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
 n[on] p[ro]p[ri]a ut credat[ur] in t[em]p[or]e p[ro]p[ri]a
 sed q[uod] n[on] p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
 q[uod] n[on] d[im]ittant p[ro]p[ri]a et p[ro]p[ri]a
 credentis et t[em]p[or]e p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
 q[uod] n[on] v[ol]unt[em] d[im]ittant esse d[im]ittant
 h[ab]it[ur] et illud m[un]do v[ol]unt[em] d[im]ittant
 leg[is] aut[em] em[?] p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
 em[?] ait p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
 q[uod] n[on] p[ro]p[ri]a d[im]ittant ut intelligat[ur]
 q[uod] n[on] p[ro]p[ri]a et n[on] p[ro]p[ri]a q[uod] n[on]
 ut et p[ro]p[ri]a alia, q[uod] n[on] p[ro]p[ri]a
 am[?] m[un]do ut m[un]do in q[uod] n[on]
 n[on] credunt[ur] q[uod] n[on] p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
 ut q[uod] n[on] p[ro]p[ri]a ut p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
 impet[re] d[im]ittant ut p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
 que m[un]do. Q[uod] n[on] p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
 assidue leg[is] p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
 d[im]ittant q[uod] n[on] leg[is] m[un]do p[ro]p[ri]a
 n[on] v[ol]unt[em] n[on] p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
 gando impet[re] ut p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
 v[ol]unt[em] Nam si p[ro]p[ri]a lib[er]
 est in arbitrio n[on] datur a d[im]ittant
 p[ro]p[ri]a q[uod] n[on] p[ro]p[ri]a q[uod] n[on] n[on]
 d[im]ittant datur ut credat[ur] Q[uod] n[on]
 p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a m[un]do n[on] p[ro]p[ri]a
 t[em]p[or]e et credat[ur] et p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
 et p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a v[ol]unt[em] et
 potenter d[im]ittant ad credend[um] p[ro]p[ri]a
 p[ro]p[ri]a lib[er] q[uod] n[on] arbitrio
 q[uod] n[on] p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a d[im]ittant hodie

si vocem eius audirent nolite
 sedurare verba xpi. Sed nisi pos-
 set deus esse diuina corda aufer-
 re non diceret per prophetam iustitiam
 ab eis cor lapideum et dabo
 eis cor carneum. Sed de nouo
 testamento fuisse p[ro]phetam. patet a-
 penus ostendit. Vbi autem ep[isto]la mea
 vos esse scripti non atramento
 sed sp[irit]u dei vivi. Quod in tabu-
 lis lapideis sed in tabulis cor-
 dis carnalibus quod non ideo di-
 citur putat ut carnalibus vivat
 qui vixit debent spiritus. Et quod
 lapis sine sp[irit]u est aut topazius
 est cor durum mihi nisi carni
 sentienti cor intelligens debet
 operari. Sic enim dicitur per prophetam
 Hec est. Et dabo eis cor
 aliud et spiritum nouum dabo eis
 et erellat cor lapideum de car-
 ne eorum et dabo eis cor carne-
 um ut in preceptis meis ambulet
 et iustificatio mea consumantur
 et faciant eis et erunt iusti
 in populo. Et ego ero eis in deum
 et dabo eis. Unde ego possum mihi
 adscribere dicit bonum meum
 bone volunt in corde preposse
 ut erellat ab eo cor lapideum
 et dabo eis cor carneum. Unde
 significat mihi diuina voluntas
 tatem et ad deum adque deum
 bono inflexi le. Vbi enim predi-
 catio voluntas. Nam non est
 utique cor lapideum. Nam et alio
 loco per eundem prophetam deus ma-
 nifestissime ostendit non per eos
 aliqua bona merita sed per no-
 me suum ista facit dei autem non
 per vos ego facio omnes quod
 per nomen meum scitis quod pro-
 pheta in gentibus quo natus
 illic et iustificabo nomen meum
 magnum magnum quod propheta
 est in gentibus quod propheta

in medio eorum. Et sicut gen-
 tes quia ego sum deus dicit
 Adonai deus. Cum iustificat
 suos in vobis ante oculos vestros
 et accipiat vos de gentibus
 congregabo vos ex omnibus die-
 bus et inducam vos in terram vestram
 et affugam vos aqua munda
 et nudaui ab omnibus in-
 iudiciis vestris et ab omni vobis
 lib[er]abo m[er]ito vos et dabo vobis
 cor nouum et spiritum nouum dabo
 in vobis. Et auferet cor capi-
 deu de carne vestra et dabo
 vobis cor carneum et spiritum meum
 dabo in vobis. Et faciam ut in
 iustificationibus meis ambuletis
 et iudicia mea consumantur et fa-
 ciat. Hinc ita sit res ut
 non videat. Hinc ita lapideum
 ut non sentiat istam gratiam non in
 merita bone voluntate dandi
 dno dicit atque testatur. Ego facio
 istud per nomen meum scitis
 ne illi putarent per sua bo-
 na merita scire. Sed non exube-
 runt dicit. Delagiam in non solu-
 aut bona merita eorum nulla
 vixit et mala merita preposse
 se dicit. Sed. Et per nomen
 meum scitis quod propheta in
 gentibus. Et non videat
 horrendum malum esse nomen
 suum dno prophetam. Et tamen
 per ipsum nomen meum inquit
 quod prophetam vos ego facio
 vos bonos. non per vos. Et iusti-
 ficabo michi nomen meum magnum
 quod prophetam est in gentibus
 quod prophetam est in medio eorum
 iustificat se dicit nomen suum
 quod superius dicitur scitis. Hoc
 est quod quod oramus in ecclesia dei.
 ca dicitur. Iustificet non cum
 et iustificet in hominibus. Sed
 per seipsum sine dubio scitis est scitis
 Denique sequitur. Et sicut omnes

quidam ad paulum fratrem

consequatur mandata. Quid est quod
clamat ad dominum ventris appetit
et quodvis ne apprehendat me
si hoc ei in pectore dicitur rectissime
nobis respondet et dicit ex ista
oracione mea qua hoc a domino pe-
to intelligite quod dixerit si vo-
lueris quod mandata dixerit
est enim nos mandata suae si
voluerit quia patet voluntas
a domino. ab illo petendum est ut
in velle quantum sufficit ut vo-
lendo faciat. Tertium est nos velle
ut voluerit. sed ille facit ut velle
bonum de quo dicitur est quod paulo
ante posui quod patet voluntas
a domino. et quo dicitur est a domino
gressus hominis digne ut vix eius
volet. De quo dicitur est Deus
est qui operatur in nobis et velle
tertium est nos facere ut faciat sed
ille facit ut faciat. petendo bonum
efficiamus voluntati qui dicit
faciat ut in iustificationibus meis
ambulet et iudicia mea ob-
serves et faciat. Tu dicit faciat
ut faciat quid aliud dicit nisi
auferat a vobis ut lapideum in
no faciat et dabo vobis cor car-
neum. In faciat. Et hoc quid
est nisi auferat cor dicitur. Unde
no faciat et dabo cor obedi-
ens. Unde faciat. Ille facit
ut faciat. Tu dicit hoc donec
quod custodias ori meo hoc est
enim dicit fac ut ponas custodias
ori meo. quod beneficiis dei in
faciat. quodvis qui dicitur
in ori meo custodias qui op-
eretur facit dei mandatum et no-
pe. Nam quid hoc voluntas
bonum sed ad hoc prout et mali-
daz. Vult autem ad magnam ha-
bit et robustam. Tu dicitur mar-
tires magna ista mandata fere-
re magna utique voluntas quod
est magna talis fuit. De

qua talis ipse dominus ait aiaio
et hanc caritatem nemo quod
quod ut aiaio suam ponat pro
amorem suum. Unde et apostolus
dicit. Qui enim diligit primum
legem implevit. Nam non
adulteraberis. homicidium no-
facies. non furaberis. non quod
pures. Et si quod est aliud ma-
datum in hoc sermone recapitu-
lat. Quod primum tuum facit
terpium. Quod primum malum
non operatur. Aliter modo per lege
est dilectio. Item caritatem
apostolus Petrus non dicit habet
quod amore. Summum ter negat
amor enim non est in caritate
sicut ait. Iohannes exorta in
epistola sua si perfecta caritas fa-
cit mittit timorem. Et in quibus
prout et impleta non ei. Et
ait. quod dicitur dominus. quam
meam dabo pro te ponas. Tu
terat enim se posse quod se vel-
le se faciat. et quod ista et
si prout dare operatur caritatem
nisi ille qui operatur voluntatem
et cooperando prout. quod operando
incipit. quod hoc ut voluntatem
operatur incipiens qui voluntatem
operatur prout. Prout quod
ait apostolus. Tertium sum quod
qui operatur in nobis opus bonum
nisi prout operatur in dicitur. Et hoc
ut quod velle in nobis operatur. Sicut de an-
timum aut velle et sic velle. Sicut de an-
ut faciat in fine illo vel ope-
rante ut velle vel cooperante
in velle ad bona prout
opa magis velle nobis co-
opa. Et operante illo ut velle
dicitur est. Deus est qui operatur
in nobis et velle. Et cooperante
illo cum iam velle et velle
facit. Summum in quod dilige
habes dominum omnia cooperantur in hoc
in. Quid est oia nisi et quod
inibiles sentas quod passione

Caritas quippe illa quem
imitari grauius est. leuius est
ut caritati. Talibus enim duo
dicit esse sua parum leue
qualis petrus fuit qui passus
est pro xpo. Quod qualis fuit
qui negauit xpm. Istam ca-
ritatem. I. dno amore credat
simul. volente. comedans ap-
tus. Et dno nos sepaat a
caritate. Et tribulatio an angu-
stia an pueror an fames. an
indignas. an pueror an pladus
sic ppter est. Et ppter te mor-
tificam. tota die deputati sunt
vclend ones occasionis. Et in
hinc omnibus supplicia. p eu
qui dilexit nos. Et ppter sum
im. quia neq more neq vita
neq angeli neq principat neq
pntia neq futia neq altitud
neq pfunditas neq creatura
alia potit nos sepaat a caritate
Et que est in xpo. Ihu dno
nro. Et alio loco. Et ppter
sup emineciez. mar vadis de.
monstro di. limguis. gom. lo-
quar. Et angelos. caritate. aut
no habear. facta sum. sicut. erra-
mentis. sonas. aut. inubalim.
foniens. Et si habueris ppter
am. si ptero omnia. parauit.
Et si habueris omes. fides. Ta-
ut. montes. superas. caritate.
aut. no habear. nichil. sum.
Et distines. oia. mea. paupi-
bus. Et si tradideris corpus. meum.
ut. ardeas. caritate. aut. no
habear. nichil. michi. pdest. Ca-
ritas. magna. in. qua. est. beni-
qua. est. caritas. no. exultatur.
no. agit. ppteram. no. instatur.
no. dehonestatur. no. quit. que
sua. sunt. no. irritat. no. corrumpit.
malum. no. gaudet. sup. iniquitate.
gaudet. aut. vitiati. oia. tollent.
omnia. credit. oia. sperat. oia. sup-
fert. caritas. magis. excedit. Et
paulo. post. q. an. inquit.

fides spes et caritas tria her. ma-
ior aut hor caritas. Et dicitur. tria
tate. Item. Et ad. caritas. vos
em. in. libtate. vocati. Etas. fratres.
in. ne. libtate. in. datione. carnis. de-
tis. sed. per. caritate. fruite. inuicem.
Imo. qui. lex. in. xpo. sermone.
inquit. in. eo. q. Diliges. ppter. tuum.
tamq. teipm. Et. est. qd. ad. car-
nos. dit. xpm. Diligit. alim. legem.
impleuit. Item. Et. ad. caritate.
Imo. aut. oia. her. caritate. que.
vntem. ppteris. est. Et. ad. car-
motem. Imo. magis. ppter. est.
caritas. Et. ad. inuicem. quid. cari-
tas. de. corde. magis. puro. et. q. fia.
bona. et. fide. no. facta. Et. dicitur.
tq. ros. aut. ad. d. omnia. vna.
ad. caritate. flant. ppter. ostendit.
et. ipas. torrepas. quas. asper-
sas. Et. amaras. ppter. qui.
torripuit. ad. caritate. esse. faci-
endae. Unde. et. alibi. ad. dicitur.
set. Corripite. iniquos. corpea.
in. pufillimes. sustipite. infir-
mos. Patientes. estote. ad. omes.
q. or. suouit. Videte. ne. quis.
malum. pro. malo. alium. reddet.
go. et. qd. torripuit. iniquum.
no. malum. pro. malo. sed. potius.
bonum. reddet. Her. aut. oia. que.
in. caritas. opat. Et. aplo. ppter.
Oite. oia. inquit. mutua. inuicem.
vntem. caritate. ppter. habetis. quia.
caritas. copit. inuicem. ppter. Et.
et. aplo. Iacobus. q. in. lege.
ppter. regalens. in. ppter. di.
liges. ppter. tuum. tamq. teipm.
Et. fuit. Et. Iacobus. aplo.
qm. diligit. magis. fruem. suum. in. lu-
mine. manet. Et. alio. loco. qm.
no. est. iustia. no. est. ex. de. qm.
no. diligit. fruem. suum. quia. her.
est. ammato. qua. auduit. qm.
no. ut. diligit. inuicem. Item.
et. alibi. Her. est. magis. manda-
tu. illius. ut. credat. nom. filij. e-
ius. ppter. ut. diligit. inuicem. Et. ppter.
Et. q. magis. mandatu. habent.
ad. ipos. ut. qui. diligit. dnm. dili-

De dilectio

gat et fratrem suum et paulo post
magis magis cognoscit quod dilectio
filios dei. Item dicitur aliquando
et precepta eius frater. Hec est enim
dilectio dei et precepta eius sunt
neque et precepta illius gratia non
sunt et in epistola non scriptum
est non quod preceptum novum primum
sibi per quod habundant ab initio ut si
aliquid inveniret. Et est ipse dicitur
ignus in duabus preceptis dilectionis
dei et dilectionis proximi tota
legem per quam pendet. Sequitur
duobus preceptis in Evangelio in
marco scriptum est et accessit
vultus de sanctorum qui audierat
illos perquirentes et videret quod
bene illis videretur. Intelligat
enim quod est primum mandatum omnium
et istud videtur et primum omnium
mandatum est. Audi istud dicitur
dicitur cum unus est et diliges
dominum deum tuum ex toto corde
tuo et tota anima tua et ex tota
mente tua. Hec est primum mandatum
tuum quod est aut scilicet illi. Dilectio
proximi secundum suum tamquam tempus
magis hoc aliud mandatum
non est. Dicitur enim in Evangelio
in Iohanne mandatum novum
quod vos ut diligatis invicem
sicut dilexi vos ut et vos dilecti
invicem. In hoc cognoscitur
omne quia discipuli mei estis
si dilectionem quidem ad invicem.
Hec omnia precepta dilectionis. i. caritatis
que tanta et talia sunt
ut quicquid hoc putavit se facere
bene si facit sine caritate nullus
facit bene. Hec ergo precepta caritate
manus darent quibus non habentibus
liberis voluntatibus arbitrium per quod per
legem dantur et veterem et novam
quod in nova venit gratia que per
mittitur in veteri. Lex autem sine
gratia erat est ostendens in gratia non
solum faciens sed est in hominibus
altas dei et proximi nisi ex ipso

deo. Nam si non ex deo si ex hominibus
vultis invenire pelagianum si
autem ex deo vultis pelagianum
sedat per me vos. Index apostolus
Iohannes et dicit vobis. Iam
scripsi diligam invicem. In
hoc vultis Iohannes ad se illi
ex tollere reperire et dicit. Ut
quid nobis hoc primum nisi quia
ex nobis habet ut inveniret dei
quod sequitur quod idem Iohannes
ostendens eos et dicit quia si
erat ex deo est. Non itaque ex
nobis sed ex deo est. Hec ergo
datum est. Diligam invicem
quia dilectio ex deo est. nisi per
preceptum ad momentum est liber
dabitur ut quod dicitur. Dicitur
quid sine suo fructu per se ad
momentum nisi per se accipiet aliquid
dilectionis ut addi si quod dicitur
quod impletur impletur ad dicitur
Diligam invicem. Lex est ad
dicitur quia dilectio ex deo est
gratia est. Sapientia quippe dei
legem et mandatum in lingua portat
ut scriptum est in Iohanne. Hec
dicitur dabit qui legem dedit
Nemo ergo vos fallat fratres
mei quod non diligetis deum nisi nos
prior ipse diliget. Tunc Iohannes
nos optime hoc videtur et dicit
nos diligam quia ipse per se
lexit nos. Gratia nos facit legem
dilectorem. Lex vero ipsa sine gratia
non nisi per se facit. Et quod
discipulis suis dicit dicit. Non
vos me elegistis sed ego
vos elegi. Nil aliud induat
nobis. Si enim dominus nos dilexit
ut hoc merito ipse nos diliget
dominus illud nos elegi et ad illo
elegi meremur per ipse qui in
tas est. Aliud dicit et quod
voluntati hominum aptissime
quod dicit. Non vos me elegistis
inquit si ergo non elegistis
sine dubio nec dilecti sunt
tunc enim cum elegerent

que no diligunt sed egemur
nos elegeri magis no et ipse postea
elegerunt eum et omnes ne
bonis huius seculi philezunt sed
quia electi sunt elegerunt
no quia elegerunt electi sunt
eligenam hominem meritum nullum
est nisi eos eligente si pro
poemiet Unde et apostolus Pau-
lus audirens Tholontenses
Doe moit duo milia faciat et ga-
bundas faciat in chate mure
et in eo hanc bndictio dedit ut
nos mure diliget qui loqer
dedit ut mure diligam
Demq alio loco ad eos que
sine dubio in quibusda cor-
tam erat qd eis ut esset op-
tauerat qd moit qd debemus
deo semp pro nobis pcedi sicut
dixim est qm super exstet
fides nra et habebat caritas
omniq mure nrm qd dicit
ne forte de tanto bono qd ex deo
habebat tanq et seipm id ga-
bentes retolent qd go sup
exagrat fides nra inquit et
habebat caritas omniq mure nrm
mure qd agere debes deo
de nobis flo ita nos laudare
tanq et habeat ex mra et
ad qm motu de no em dedit
nos deus spm timoris
et carit et gntie in go sane
apli testimonio tunc debet
nos arbitrem accepisse spm
timoris dei qd sine dubio
magnum est dei donum De go
et p qd qd paret sequiepit
sup eu spm sapie et pietate
et intellectu spm qd et
for spm pie et pietate et ti-
moris dicit De quo timore
petrus spm ne hant sed
laus timoris spm accepit
De quo ipse dicit duo xpus
Qui timete qui qd paret
et corpus et aia pdem ge-
guntur Ita dicit xpus
Que timete hoc aut dicit

ne illo timore ne garem eum
quod turbatus est petrus qum
em ausu uoluit a nobis om-
pus dicit Nolite timere eos
qui corpus occidunt et po ea no
habent qd faciant Quis timo-
ris no accepit spm sed vntu-
et caritate et gntie De quo
spid idem ipse ad Romanos
ait Beati in tribulationib si-
entet qm tribulatio paret opat
paria pbat pbat spem spes
aut no qfundit quia caritas
dei diffusa est in cordibus nris
per spm qm datus est no-
bis sed caritate fit qm donum
dei esse manifestat ut tribula-
tio no auferat sed potius opet
paria ad epa et pae inquit
fribus et caritas cu fide magna
bona pbat dicit Unde addi-
quit pte et dno ihu xpo po-
het magna dona no sunt nisi
dona dei qd no mra si lux
lucet in tenebris et tenebre
eas no compendunt In p
hanc lux dicit Ecce quales di-
lato dedit nobis pte ut filij di-
vocem et sim in pelagianis
tenebre dicit Dilato nobis ex
uobis est qm si vray xpi-
nas dilato habent facit et
vnde habent sicut ptebat apeli
qui dicebat Nos aut no spm
quid mra accepimus sed spm qui
ex deo est ut pte que ex deo
est ut pte que ad deo donata
sunt nobis Iohannes em et
Deus dilato est ut pelagiani
ipm dno no ex deo sed ex pte
vnde habere se dicunt et ad pte
enaz laque ex deo nobis esse
fateant tate ex nobis vnde uelut
her audunt apem dicit qd
mfeat Caritas edificat Quid
est mpeius vno qd quid est
amens ab ipa pte caritate

Sicut et deo est

alienius quam quod est ex deo est
 se quam que sunt caritate in se
 et ex nobis esse caritate que facit
 ut sua in se non possit. Et
 in dicitur apertum super eminenter
 facit caritate. Et quid est in se
 minus quam putare ex deo esse in
 enas que subdenda est caritate
 et ex hominibus caritate que super
 eminet facit. fides autem vera
 et doctrina sana ambas et esse
 ex deo quia proprium est. Et facit et
 scientia et intellectu procedit. et
 proprium est. Caritas autem ex deo
 est et legem spiritus inuenit per
 legem spiritus in se et caritate
 et caritate sed magis est domi
 caritas quam scientia. Caritas scientia
 quod est in deo caritas est ne
 cessaria ne in se. Caritas
 autem non emulat. non agit per
 ram non in se. Dicitur me si
 sponte arbitror aduersus eos
 qui gratiam dei regem obsequi
 quant qua voluntas humana
 non tollit sed ex mala mutatur
 in bonam et ad bona fuit ad
 iura. Et per disputasse ut non
 magis ego quam divina ipsa non
 bunt propria locuta sit. Et
 sentissime testimonio caritate
 que propria divina si diligenter in
 spiciat. Sicut non solas bonas
 in se volentes quas ipsa facit
 malis et a se factas bonas in a
 ctus bonos et metuas dicit
 ut. Veritasque illas que op
 nant per creaturam ita esse in bi
 ptate ut ea quo voluit. quod
 voluit faciat in se. et ad be
 neficia quibusdam per standam et ad
 penas quibusdam in se. Sicut
 ipse indicat caritatis quod
 iudicio sed sine dubitatione in se
 Nam in se aliqua pars est pe
 nas esse aliorum potest. Sicut sunt
 vasa ire que perfecta et aperta

in peritum sicut est in duratio
 in duratio. Quis et causa de
 ad ostendendum in illo vultem
 dei sicut est fuga israelitarum
 a facie hostium. Et caritate dei
 in animo enim factus est timor
 ut fugerent. et hoc factum est ut
 videretur potius de modo quo
 fuerat videretur. In deo dicitur
 ad. Nam. Nam non potuerunt
 filii israel persistere a facie in
 torum suorum. Quod est non potue
 runt persistere quia non persiste
 bant per liberum arbitrium
 sed per timorem turbata volun
 tate fugerunt in se quia dicitur
 et voluntatibus hominum et quod
 ut in famulatu quod ita erat
 non quod non hostes israelitarum
 aduersus peram dei quod dicitur
 bat idus naue sua volente
 pugnavit. Et tamen et proprium
 quia per deum factum est co
 fectum. hoc est ut per viam
 ad ipsam ad beatum ut esset
 in se. in se non sua volente
 sed in se. Sicut gemini
 maledicebat regi David et
 tunc quid ait. Sed. Per vera
 et alta et propria sapientia. David
 ait illi qui maledicebat per
 te voluit. Quod magis in se
 et vult filii sarmie dimitti
 te et ut maledicat. quod dicitur
 dicit illi maledice David et
 quis dicit. quare fecisti per
 David propria divina plenam
 suam. et voluit ab alio in se
 repetendo commendans et dicit
 inquit David ad abysum et
 ad omnes pueros eius. Ecce per
 meus qui exivit de utero meo
 querit animam meam. Et ad mo
 do filius gemini dimittit illi
 ut maledicat quod dicit illi de
 ut videat humilitatem meam
 et retribuat in bona pro ma
 ledicto eius in die isto. quod

et p[er] eos agat q[uo]d p[er] eos ipse
agere voluit qui o[mn]ino multo
alio velle no[n] novit. Quid est
q[uo]d homo dei dicit ad amasias
rege. no[n] veniat tecu[m] exaltus
israel. no[n] est em[en] d[omi]no ad o[mn]ib[us]
p[ro]p[ri]os effecim[us] et n[on] si putamus
ostendit in illis. In fugaz q[uo]d ter
te deus ante m[en]tos q[uo]d est
p[ro]p[ri]us deo vel adiuva[n]s vel in
fugaz q[uo]d te. Quid v[er]o dei deos
inuat. in bello d[omi]no eis p[ro]p[ri]u[m]
naz. Deos inisso timore h[ab]it in
fugam. Quid quia ille qui in
relo et in tra o[mn]ia quecu[m]q[ue] o[mn]i
voluit fecit. et in cordib[us] q[uo]d
opatur. legim[us] q[uo]d dicit. H[ic]
g[ra]o rex isrl mittens m[en]tu[m]
ad amasias regem. volente[m]
pugnare in illo. H[ic] p[er] alia
dicit. Quid p[er] de m[en]do tuo
quid p[ro]p[ri]as in te m[en]tu[m] ut ca
dis tu. et iuda tecu[m] p[er]inde
p[ro]p[ri]a subingit. Et no[n] audit
Amasias q[uo]d adeo erat ut tra
det in manu[m] ei[us] q[uo]d quesierat
deus edom. Quid deus p[ro]p[ri]e
p[ro]p[ri]a volens p[ro]p[ri]a. q[uo]d o[mn]i
tus est in eis corde. cu[m] v[er]o
in te irascebat. ut ad monic[us]
p[ro]p[ri]a no[n] audiret. sed ea
q[uo]d tempta v[er]o in bellu[m] v[er]o ad
suo exaltu[m] rade. Rex e[st] ergo
p[ro]p[ri]a et deus et p[ro]p[ri]a
si errant et locu[m] p[ro]p[ri]a
q[uo]d d[omi]no p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a itum
de extendaz manu[m] meaz sup[er]
e[u]m et estimabo eu[m] de medio
p[ro]p[ri]a mei isrl. In eo h[ic]ter
p[ro]p[ri]a est. Que m[en]t[ur] ex populo
israel in tra captivit[ate] p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
p[ro]p[ri]a alienigena. Quid a p[ro]p[ri]a
p[ro]p[ri]a in q[uo]d libro p[ro]p[ri]a est
in h[ic]ter n[on] t[er]m[in]u[m] m[en]t[ur] p[ro]p[ri]a
populo suo que rex in regno
e[u]m esset. in p[ro]p[ri]a t[er]m[in]u[m]

Oravit ad d[omi]n[u]m. rogebat em[en]
eam magna m[en]t[ur] p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
in p[ro]p[ri]a regis et p[ro]p[ri]a ordinez
p[ro]p[ri]a ad illu[m] alidit m[en]t[ur]are.
Et videte q[uo]d p[ro]p[ri]a dicit. Et in
fuitus est eam tamq[uam] t[er]m[in]u[m]
tus impetu indignat[i]o[n]is
sue et timuit regina et q[uo]d.
p[ro]p[ri]a est color eius p[er] d[omi]no
lucor et m[en]t[ur]at p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
caput delicate sue que p[ro]p[ri]a
debat eam. Et q[uo]d d[omi]no de[us] et
fuitus indignat[i]o[n]is eius in
lenitate. Scriptu[m] est et in p[ro]p[ri]a.
E[st] Salomone p[ro]p[ri]a imple
tus aque p[ro]p[ri]a cor regis in
ma[n] dei quom[od]o voluit d[omi]no
nabit illud. Et in p[ro]p[ri]a centes
mo q[uo]d legi. d[omi]no de egipti
is. Quid eis fecit d[omi]no et p[ro]p[ri]a
ut d[omi]no cor eor[um] ut odisset
p[ro]p[ri]a em[en] ut d[omi]no p[ro]p[ri]a in
p[ro]p[ri]a em[en]. In ex[em]p[lo] eor[um] apli
tis. Videte que p[ro]p[ri]a sunt
in epla pauli apli ad co
nos. p[ro]p[ri]a tradidit illos
q[uo]d in deside[m] cordis et m[en]t[ur]
na. Item paulo p[ro]p[ri]a
tradidit illos deus in p[ro]p[ri]a
p[ro]p[ri]a ignominie. Item p[ro]p[ri]a
loq[ue] p[ro]p[ri]a no[n] p[ro]p[ri]a d[omi]no
habe[m] noticia[m] tradidit illos
deus deus in p[ro]p[ri]a m[en]t[ur]. et
no[n] faciant que no[n] q[uo]d veniet
et ad e[st] p[ro]p[ri]a in epla
p[ro]p[ri]a ut de q[uo]d p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
decom v[er]o no[n] receperunt
ut p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a ideo m[en]t[ur]at id
deus opaco[r] erroris ut v[er]o
dant m[en]t[ur]at ut m[en]t[ur]at
om[ne]s qui no[n] credidit v[er]o p[ro]p[ri]a
q[uo]d p[ro]p[ri]a m[en]t[ur]at. H[ic] et t[er]m[in]u[m]
testimonio d[omi]no eloq[ue]m[us]
que o[mn]ia t[er]m[in]u[m]at nimis lon
guu[m] est. p[ro]p[ri]a quantu[m] existimo
manifesta[m] opazi de[us] in cor
deus homi[n]u[m] ad m[en]t[ur]at
eor[um] voluntates quom[od]o voluit

x[er]p[ro]p[ri]a
p[ro]p[ri]a

ferunt mala no ut pferent in
malis et reddi sibi castiment
bona ad utiqz dicitur. faciant
mala ut remaneant bona. sed fecerunt
mala et venit bona. Nam fa
ciunt bona ut in futurum red
pianu pro bonis bonis. qui in
hunc pcedunt recipiunt pro malis bona.
Propter qd pcedunt est in de arifi
cordiaz et iudiciu tantu bndi
dne. Propter itaqz no ideo venit
pleno bonis in iudiciu ut mo
ret mdu. sed ut puenet mdu
per ipm. Et per miaz. Postea
ut pcedunt iudiciu ventu est iudi
cari vnos et mortuos. qm
et in hunc tpe ipa puenit no stat
pne iudicio sed occulto. Id aut
in iudiciu. Veni in hunc mdu
ut qui no vident videant et qui
vident rei fiant. Ad ogulta go
dei iudicia reuocate qm videtis
in vna causa quaz certe habet
omne pcoli qd editariu malu tra
gentes ex adam hunc subre
m ut baptizetur. illi no subre
miz ut in ipa obligatoe mori
at illu baptizatu relinquit in hac
vita que. Estinit deus impiu
fuit. Id vobis baptizatu capi
et hac vita ne malicia mutet
intellatu eius. Et nolite in ipa da
re iniustia vel mspiciendam
eo apit quez iustitie fons est
et sapie. Sed sicut vobis exhor
tatus sum ab initio finis qd
in qd puenit in eo ambulat
et qd nobis de reuelat et si
no in hac vita ite in alia. mdu
est em occultu qd no reuelabit
qd go audire dicitur dnm qd
dno seduci pnam in qd alt
apertu cuius vlt miet et quez
vlt obduat. In eo qd seduci p
mittit vel obduat mala eius
meita credite. In eo vobis m
pet gram dei no reddent mala
pro malis sed bona p bonis mal

fidet et indubitant agnoscat
per ideo auferat a vobis adue
bbero arbitriu qd mlti bonis
dicit deus Ego inducabo pda
ones vel inducavi aut induci
rabo cor pdaonis. Ad em
pda vobis pdaas no indu
cat cor pda. Nam et qd de illo
legu. qd ablatu est ab egypto
cyo. Et nomina dnte scriptura
et ingruit pda cor pda et
in ipa tpe et noluit dmitte
pda. Et per qd et de inducat
per iustiu iudiciu et ipa pda
per libet arbitriu pda go
estote qd no est manis labor
ut si in bono pposito pdaes
puenit ipa in fine. De ne
em qui mod illis quos abbat
no reddat in opa eoz tunc
reddat vniuersu in opa eoz. Sed.
Deo omo deus et mala pro ma
lis qui iustus est et bona pro
malis qui bonus est et bona
pro bonis qui bonus et iustus est.
Tantu mala pro bonis no
reddet qui iniustus no est. reddet
go mala pro malis pda pro
iniustia et reddet bona pro
malis qm p iniustia et red
det bona pro bonis qm p
pda. Repetite apone qd vultu
et si intelligit de qd agite
vbi aut no intelligit orate
ut intelligat. Dabit em vobis
deus intellatu. qd emetote pda
esse si quis vnu indiget sapia
postulet a deo qui dat oia appa
rent et no mpegat et dabitur
ei. Ipa est sapia de susu depe
deus sicut ipa aplus dicit. Nam
vobis sapia repellite a vobis et oed
te ut no sit in vobis quaz dicit
sapius est vbi ait. Et si zelus
pda a malo habere et qd emet
in vobis sunt no est ipa sapia
desus pda desus pda pda aia
lis dicit. Vbi em zelus et
contento est. Vbi iniustia et

Sapientia celestis

omne opus primum quod ad
desiderium est sapientia. Omnis
dem pudica est. Demque paci
fica modesta suavis plena
nitida et fructibus bonis. Inesti
mabiles sine simulacris. Quia
boni quod non habebit qui hac
sapientiam postulavit et impetra
vit ad nos. Et hanc intellexi
tote gratiam. Et si ex vobis esset
ista sapientia. Desiderium non esset. Non
ad ipsam qui nos creavit. Deo
postulanda esset. Fratres ora
te et pro nobis ut habeant et
pater et iuste vivamus magis
seculo expectantes et illam beatitudinem
et manifestacionem. Deinde
et salvatores nostri ihesu christi cui
est honor et gloria et regnum
in patre et spiritu sancto in secula
seculorum Amen. Amen. Amen.

Inapit liber quod deus homo
docet et angelum sanctum
et angelum sanctum sequitur

Sape et studiosissime ro
gatus sum et veraciter
et brevis quod magis de
fide nostra questione me.
Rationes quas soleo re
spondere quoniam memorie
habendo comedam. Debet enim
sibi quod placere. et appetere. et
tunc. Sed petunt non per rationem
ad fidem accedant. sed eorum que
reducunt intellectu. et contemplatione
dulcentur et ut sint quando possunt
pati semper ad satisfactionem. et im
pudenti se rationem de ea que in no
bis est. Sape etiam quoniam que
sionem placent et infideles nos
simpliciter christiani quasi fatu
am. Et videntes obviare et fide
les multi in ratione. et fide. Quia
sape ratione vel nature. Deus quod
factus sit et morte sua sit credi
mus et ostendit modo rationis red
diderit. Tunc et aut plures pro
nar sue angelicarum sue humanarum
aut sola voluntate facere potuit.
De qua ratione non plene tractati
sed eorum illiati multi querunt
et rationem eius desiderant. Tunc
quod multi de hac tractati postu
lant. Et licet magis in se de
videtur diffinitio in plene. Tunc
me omnibus est intelligibilis
et per rationem et rationem pulchri
tudinem amabilis. Tunc a suis
propter. modo quod sufficere debeat
Deum sit. Tunc de illa cura
bo quod deus magis digna sit
aperit petentibus ostendit. et
quod ea que per investigationem
et responsionem investigantur
multi et magis tardioribus inge
niis magis patent. Et ideo plene
placent. Tunc ex illis qui hoc
sagitant qui inter alios multa
tunc ad hoc me sollicitant. Et
plene meam disponentes. Et
deus querat et angelus sanctus

respondet qd modo dicitur
recte ordo egerit ut psumda
dame fides pue credat quaz ea
psumda fone dicitur ita nega
tuna in videri si post quaz qst
mati sum in fide no studeamus
qd credim intelligere. Anayr
qm qda et pbenignite fadem
nre redemptionis sic puto me
tene ut edar si nulla possim
qd credo zone qdende mch
tu sit qd ab ems firmitate
me recte valeat exelle nre pe
to in apei qd ut sis puer me
tame petunt qua p zone deus
tum sit opz quilitate et mfr
mitate quane natue pro ems
restauraco assumptis. Angl
mhe quod queis a me psum
me est et idao alioz me tra
ctare timeo ne forte in putant
aut egar. Tam vidit aliquis
me no fci pntifici pene existi
met rei vitate pene deficiere
quaz mclam mhu adeat capi
endat no suffice. Sed non
q tm time debet d s quatu
est remissi quia sepe contingit
mclloque de aliqua gone ut
deus apiat qd pue latebat et
spare de gra dei quia si ea qe
gratis accepisti habent mptire
alioz que no du metisti
marebis acipe. Et eo aliud
pogd videri aut vix aut nulla
ten posse ad peem m nos qe
dar te tractare. qm ad q est
nata totius pte et nate
et voluit et quazda aliaz
rez que sic se habent ut eaz
nulla possit plene pue alio
considerare et no tractare eaz
suo postulat. Ad nlm totius
fual nec dno inuile nam
eoz ignorantia quedaz fact
difficilia que per eaz notior

sim facia. Sed. Sic breuit
de qd sine loto dicit pnt
ut qd sufficit ad pnt opus
habere ut qd plus dicitur
est in aliis pnt differant
Angl. Sed qd mclm me
retrahit a petico tua quia pe
tio no plu pnta sed sicut
est de pnta de pnta
fama pnta homi dicit ere
est pnta zone sup mclm
hom. Unde timeo ne quez
admod ego pnt mclm
pnt pntibus in pnt demm
informi figura pnti vides ita
mclm contingat. Si tar deo
mam in condepro et qtempnli
dicitur exanire pntis Sed
ter te har debet retrahere
quia sicut te tu pntis ut qm
pnt mclm dicit qd mclm pnti
tus ut au dicitur tuu no
placet pntis no pntat
om ut omis exanire tuas ex
cludam q postulo in facie do
tis sed mclm et q pnt me
tum pntibus. Sed qd d
homodo mclm mclm
mclm tuu et mclm
qui tenet et caritate
et religiosi studio pe
tunt temptabo pro
mea pntitate sed ad mclm
et mclm omibus quas qm po
stulantes depe mclm petiti
ad q pnt pntis qd qm
no tam ostendere quaz ten
queret sed eo pnt quod ad
que dno vclm acipi videri
ignid supro qd maior
no qstmet aut qm id
zone pntat mclm. Non
vclm alia mclm mclm mclm
quia mclm no ita dicit de
aliquid mclm reueler qd
si aliquid mclm mclm pnt
fate pnt tenet mclm

quia et sapientie me ple-
nissimè facere possit. Vnde si
endū est quicquid inde qd
dice possit alioz tante rei
addit latere rationes va-
bilitate in hoc et re-
fionem in hoc. Capem
Hic tamen ut per hanc
viam infidelium equū
am est ut in nostre
fidei rom studium
inquire possit eos obre-
qui multate ad fidei eandem
sine tunc velut accipere
videtur em illi rationem que
tant quia non credit. Nos
vero quia credimus vnde id
qd est qd querit. Et si quid
respondere. Am autem parva
obscure videat. licet illa mihi
obscure. qd quod non ob-
stat apud Anshelm. Sic
quo tibi videtur. Sed ob-
ruit nobis. Seruantes simpli-
tatez nram infideles. Vnde
deo facimus in mior et gnu-
lar. quod ad asserimus in vter
mior dependisse natu esse
et femina et lacte et alimeto
humano nutritu creasse. Et
vnde multa alia faciat que de-
videtur. quomodo lapidare. fa-
mam sitim. videri et mior la-
trones. tunc mortem qd susti-
nisse. Anshelm. Vnde non
facit deo iniurias nullas aut
genuelaz. sed tota vnde
agentes laudant et perant
me facit. alimeto. mior em
quia quod nos inadiu-
per opinionem. de tant et
tam. deante malis quibus ex-
ad tanta et tam. deanta. laud
que piderunt. restant. tant
mior. deant. erga nos
et. pideret. mior. si em
diligent. considerent. quod
quomodo. piderat.

ut quana restaurato no dea-
dent nam simplicitatez si di cau-
darent nobis nam sapienter be-
nigniter oportebat. Namq vt
stat per hanc mior. deant
more in hanc genus mior
uerat. Ita per hanc obedi-
rata restaurat. Et que admod
patit qd sunt causa mior. deam
nacionis mior. deant. a fia
per mior. deant. et salut. auctor
habet. et femina. et vt. deant
qm per gustu. ligum. qd piderat
hanc. viderat. per. piderat
ligum. quaz. mior. deant. de hanc
deant. vnde. sunt. qd mior
alia. que. studiose. qd. deant
mendacem. quanda. mior
redemptionis. qd. modo. piderat
plenitudinem. ostendunt. vnde
vnde. mior. deant. mior. deant
sine. nate. viderat. quaz. qd
hanc. piderat. deant. de
Omnia hic pulchra et qd
quasi quedam pictura
suscipienda sunt. Sed
si non est aliquid piderat
sup qd piderat. vnde videntur
infidelibus sufficere. vnde deum
ea que dicimus. pati noluisse. de
de. deant. Nam qm piderat
vnde. facit. eligat. aliquid. piderat
sup qd piderat. vnde mior. deant
qd. piderat. piderat. nemo. em
piderat. in aqua. vel in aere
quia ibi non manent. piderat
vestigia. Quapropter. qd. deant
nientius. quaz. deant. infidelibus
quasi. quaz. piderat. rei. de
se. obediunt. vnde. no. rem. de
stam. sed. figmentum. arbitrentur
esse. qd. viderat. qd. sup. mior
piderat. nos. exstimat. mior
da. est. ergo. piderat. vnde. piderat
tas. tonalis. i. nientius. que. piderat
deum. ad. ea. que. piderat. de
buisse. aut. potuisse. quomodo.

Deinde ut ipm quasi corpus
vitatis peius intreat iste exime
ne quasi prout corpore sunt expo-
nende. Angeli enim adone facti
nata ad videtur. Ergo deus ea
que diximus facere debuit quia
genus humanum tam sine paup
opus eius omni perieat. Nec
debat ut qd deus de ore
posuerat penitus amitteret
Ite enim idem posuit ad ef-
fectu. Sicut potuerat mgi gen
hom ad ipso creatore suo abde
et redemptio omni no po-
nit fieri per aliam qua per
dei personam captem deit.

Liber ipa liberato si per
aliam quam per dei per-
sonam sine per angelum
sine per hominem esse
facta quod modo dicitur meo
hic humana nullo tollerabilius
accipat. Potuit enim homines
deus aliquem facere sine patre
no de massa partente nec de
alio homine sed sicut fecit adam
per quem hominem opus fieri
potuisse videtur. Angeli enim
an no intelligis quoniam p-
sona hominis a morte eterna redime-
retur eius finis idem qd ire
indicare. qd si esset angelus
restauratus esset in illis digni-
tate quam habiturus erat si no
passet ad ipso qui no nisi dei
finitus est equalis angelis. Huius
per omnia venturus finis erat
finitus esset enim qui deus no
esset et qd angeli finis no vent
Quare reponeat inquit qd
diximus morte sua non re-
demptio et sicut dicitur quia
exa nos mandavit et no no
oro exomare dicitur remissio.

Liber est qd valde miratur
qui liberat. Hanc re-
demptionem vocant. Unde

namque cum nobis captione
aut in quo tunc aut in cui
ptate tenebamus. Unde nos
deus no potuit libare. Sed
nobis tot laboribus ac ad ve-
timu sanguine suo nos re-
demmet quibus ad ducam
redemit nos a potis et ab
ira sua et de inferno et de
ptate dyali quem qd nos
no poterat. Ipe pro nos
venit expugnare et redet
nobis regnum celorum. Et qd
hec oia hoc modo fieri ope-
dit quantum. Nos elegerat
audire si dicit quia facere
deus hec oia nos potuit
solo missu. quez nota re-
appe iubendo dicitur repug-
tis nobis metipso qui impo-
tenter illud facitis. Aut si
fateretur quia potuit sed no
voluit mgi hoc modo quo
sapientes sed potestas ostendit
quez sine ulla ratione tu inde-
tenua velle pati affert oia
enim hoc no ostendit in
eius voluntate consistunt. Ita
namque dei no est aliud qd
voluntas pmiendi. Ergo no
vult pmiere pota hominis liber
est qd. Liber est homo a pe-
ccatis et ab ira dei et ab
inferno et a ptate dyali
que oia per pota patitur
et recipit ea quibus ppter
ead pota pmiatur. Nam
in cui ptate est infernus
aut dyalus. Aut cui est re-
gnum celorum nisi eius qd fecit
omnia. Quoniam namque
timetis aut deprecari eius
voluntati subiaceat cui mod
pe resiste. Quare si qua
in genus salvare voluit
nisi quo dicitur in sua volente

potuit ut minus dicitur
de te quo ems sapientiae re
pugnatis. Nam si homo qd
facile posset ad gravi labore
sine ratione faceret. Ad ut
q sapientis ab illo indicat?
Impe quem diano deu
quantu nos dicitur nulla ra
tione offendit. si nullatenus
aliu horem potuisse saluare
no monstrat. Nam si ali
no potuisset tur forsitan nte
esset ut horem dicitur su
am ostenderet. Cuius ro cum
aliu possit saluare horem que
causa est ut p ostenderet
suam bonitatem ea que dicit
tu facit et sustinet. An
em non em ostendit bonis
angelis quatu eos diligit
pro quibus tota no sustinet
qd vero dicitur em venis
se expugnare pro nobis
dualium quo sensu audet
pferre. A omne audet pro
ferre dei potencia. potencia
regnat xps quo ergo indi
cebat. Deus ut ad vinctu
dualu de celo descendit. qd
nobis infideles obire posse
videntur. Sequitur

*Quo multum dicitur
viliu horem quere videatur
audere tunc deus qd modu
horem suu dicitur*

Sed et illud qd dicitur
oleum de huius salig
debuisse bus per
iustitiam tui dualium agere
ut liberaret. Horem quia
per fortunam. Et no dualis
eum in quo nulla mort
erat causa et qm deq eat
ocidet iuste pater quam
sup pateres debet amitte
ret alioqn iniustiz viole
cia frasset illi. qm iuste

possidebat horem qd no ipse
beene attraxit sed iam homi
ad illu se sponte extulit. Cui
videt quia vim habebat. Nam
qd si dualis aut qd suus esset
aut alius quia dei ut in alia
quia dei pte manet forsitan
qd recte dicitur. Tunc aut dualis
aut qd msi dei no sit et neut
ex ea pte dei consistat quia
causa debuit agere deus omni
pno in suo de suo. Cuius ut si
ind suu puer. qm suo qd
quam. Tunc dicitur et ad se m
sive pswapt. at traditor fugi
tun fur fure. et ad fure dicitur
sui pswapt. Cuius namq fur
eat ad alter alter pswapt
seipm duo suo pswapt. Tunc
em iustus fieri possit. si hoc
deus facit. aut si iustus sim de
horem sic possit de pte tui in
iuste possidentis. vel ad puer
illu alu qd per dualu ad p
tendu illu eruper quia hoc p
iusticia est. Tunc em ho
iuste a duali ex torquet. Tunc
em illu iniuste torquebat. qd
namq meruit ut pueretur
ner ab illo qm meruit quia
ad illo qm qsentat ut pateret
Duali vero nam meruit qd
ut pueretur. Tunc tanto qd pater
bat iniuste quia no ad hoc
amore iusticie traheret sed in
stinu malicie impellebatur
Nam qd no faceret. Deo iuste
te sed incopdensibilem sapia sua
qua et iaz mala ordnat. Tunc
pmitte. Et puto illos qm dual
balu aliqua opematur. Habie
in possidendo horem iustitiaz adq
inde adua quia videt horem
duali veracitatem iuste subiacere
et deu qd iuste pmitte. Et id qd
putant duali illam iuste iuste

contigit idem enim aliquid dicitur
 pro compensationis esse iustum
 et iniustum iudicari et debet enim
 ut aliquis innocenter iniuste
 puniatur. Unde ipse iuste punitur merita
 tunc si tamen passus se vindi-
 cari non debet et punitur iniuste
 auctore se. Iniuste hic facit
 nec igitur passus est ex parte
 iustitiae est iniusta quia non
 debuit se vindicare. Ex parte vero
 cuius iniusta quia iniuste punitur
 iniuste punitur meritis. Quia
 iniusta. Iusta et iniusta est
 eadem actio quae contingit per ab-
 usum iudicis iustarum tamen ab ab-
 usum iustarum. Hic itaque modo dicitur
 de iniusto. Vnde dicitur quod
 deus hic iniuste punitur et hoc
 iniuste punitur. Sed ad hoc quod
 iniuste dicitur punitur non sua iniusticia
 punitur iniuste dicitur. Quia iniusto dicitur
 iudicio hoc punitur. Atque ostendit
 quod arguitur illud. Secreto
 quod ad id nos dicit apostolus
 fuisse et per mortem Christi de-
 bitum fuisse et putat aliquis per
 illud significat. Quia dicitur
 quod propter nostram peccati arguitur
 ab homine iniuste ante Christi pas-
 sionem peccatum velud proprium
 peccatum quod perierat homini et pe-
 nam peccati exigeret ut per quod ini-
 stitiam suam super hominem peccatum
 videatur nequaquam ita intellige
 dum puto. Quia arguitur
 per quod non est iniusti quia dicitur
 quod arguitur secreto. Secreto
 enim illud non erat iniusti sed
 iniuste. Iniusto namque dicitur iudicio
 secreto erat et quod arguitur
 confirmatum ut homo qui prope
 patitur nec peccatum nec penam
 peccati vult per se posset. Est
 enim sponte et non rediens. Et
 facit peccatum sponte est peccatum nec

qui patitur iniuste et dimittit
 tamen iniusticiam. Si pater posset
 etiam abiret ac se ducat. Quia
 nomen dicitur per hoc arguitur
 per quod nullam iniusticiam posse dicitur.
 Sola iniusticia aut iniusticia
 hominis recte debet. Denique si
 in bono angelus nulla iniusticia est
 iniusticia. Ita in malo nulla
 penitus est iniusticia. Non igitur
 est in malo cui deus dicitur
 illud ad hoc quod sua uti forti-
 tudine non debet. Quia
 quod licet iniusticia que dicitur
 de ipso non contingit ad ei-
 iniusticiam. Tamen iniusticia
 videtur. Vnde ea de illa
 dicit in tamen illud videatur. Et
 homo non sponte mortuus
 esse. Capem sequitur
Superare namque debet
 voluntas ad rationem. Si
 aliquid facit ad
 non videtur tunc de-
 bit voluntas namque
 dei magis est rationalis. Capem
 enim est si constat deum illud
 velle. Unde agit nequaquam
 enim acquiescent nulli deum
 aliquid si ratio repugnare
 videtur. Insuper dicitur
 tibi repugnare videri rationem
 tamen deum ea voluisse facere
 que de eius incarnatione
 credimus. Quod aut breviter
 dicam aliquid ad tam multa
 melius omnipotentem aliquid
 facere ad tanto labore. Insuper
 qui hoc dicit non intelligit
 quod credimus deum namque deum
 ab ipso dubio appetit. Insuper
 deum nec vultens posse a sua
 rationalitate humilia nec in
 eo quod facit vult laborare. Sed
 deum ipsum ipsum dicit deum
 vult. Et vult hominem vult
 propter in duabus naturis
 et duas naturas in una persona

Quare ad hoc Deus aliquid
quidam aut infirmum pati. Ad
hoc intelligitur in sublimitate
impassibilis nature sed in
infirmis humane p[er]e qua
debat et p[er]de nulla ad p[er]i
are cognoscitur. Dicit enim mul
lar d[omi]ne p[er]e significat humi
litate sed vna dei et horis
monstrat esse p[er]sona. Ad
ergo in incarnatione dei vlla
eius humilitas intelligitur
fita sed na[ra] horis credit ex
altari. **Secundo** Ita p[er] incho
imputat d[omi]ne nature q[uod] in
infirmis hominis de xpo d[omi]n
vixit quod iustitiam aut totale p[er]
sati potest quia deus horis illu
que p[er] p[er]e p[er]e dicitur in
quo p[er]e bene completum erat
et que p[er]e p[er]e p[er]e p[er]e p[er]e
tractant aut tractat p[er]e p[er]e
p[er]e aut iustitia est horis
omni iustitiam morti tradere p[er]
p[er]e. Tunc q[uod] si innocentes
dampnat et nocentes liberat
Dampnatus no[n] iudicatur
ad idem enim res deus videri
movere q[uod] supra d[omi]n[us] est
nam si alii p[er]e no[n] potuit
plena. quia iustitiam dampna
do erat est eius omnipotencia
si no[n] potuit et no[n] voluit
tunc defendimus p[er]e p[er]e
ag iustitiam. Anselmus Deus
p[er]e no[n] quemadmodum videri
intelligit horis illu tractant
aut innocentes p[er]e nocentes
morti tradit. Ad eum enim
imputat ad mortem ille cecit
aut cecit p[er]e sed idem ipe
sponte sua morte sustinuit p[er]
horis p[er]e. **Secundo** etiam
si no[n] in p[er]e quod voluntati
p[er]e consensit quodam in mod
illu cecit videri p[er]e

Quare enim quia xpus humilitat
semetipsum facit obediens patri
xpus ad mortem mortem aut p[er]e
p[er]e q[uod] et deus exaltat illu et
quia dicit obediens ex hys
que passus et quia p[er]e filio suo
no[n] p[er]e p[er]e sed pro nobis omni
bus tradidit illu et idem p[er]e
dicit. Ad v[er]em voluntatem meam
facit sed voluntatem eius qui mi
sit me et itura ad passionem
dicit sicut mandatum dedit
miti p[er]e sic facit. Item taliter
que dedit miti p[er]e no[n] bibam
illu et alibi p[er]e p[er]e est
eat ante taliter iste. Verumtamen
no[n] p[er]e ego v[er]o sed p[er]e tu
p[er]e si p[er]e t[er]re hic taliter mi
bibam illu facit voluntatem tua.
In hys orationibus p[er]e videri xpus
obediencia v[er]e quia p[er]e
tanea voluntate disponente
mortem sustinuit. **Secundo** de
q[uod] p[er]e mortem p[er]e et q[uod]
p[er]e p[er]e p[er]e p[er]e p[er]e
et no[n] p[er]e voluntatem meam
facit et p[er]e p[er]e no[n] p[er]e
tit deus et no[n] p[er]e p[er]e
io p[er]e p[er]e p[er]e p[er]e
et miti videri no[n] p[er]
diferentia mi[hi] q[uod] p[er]e
exigente obediencia
et p[er]e p[er]e quia sua
uit obediencia sustinuit
no[n] exigente obediencia. **Secundo** not
ad eo est p[er]e p[er]e p[er]e
nas. Anselmus. Aut p[er]e p[er]
eum. Inde usq[ue] ad mortem
p[er]e. Ad eo aliud mi[hi] quia
vitate et iustitiam vultu et
loquendo moderatib[us] tenebat
Anselmus. Hoc p[er]e quia deus
q[uod] omni rationi creatura exigit
et hoc illa p[er]e obediencia p[er]e
p[er]e p[er]e p[er]e p[er]e p[er]e
p[er]e p[er]e p[er]e p[er]e p[er]e

debetat qd ille deo p^r et qua-
ritas dicitur et hanc ab illo rei-
gebat p^r **Deo** qd n^o n^o dicitur
Anselm qre hanc qm fent rei-
gente obediat. **Deo** qm est et
iam video qm p^r illatu tra-
obediencia p^rueant sustinuit
Nam illata est illa m^ro quia
p^rueat m^ro deencia et hanc su-
stinuit q quod qd obediat no rei-
git no intelligo. **Anselm**us
Si homo m^ro p^rueat deberet
pati m^ro aut dno ab illo qd
debet exire. **Deo** quoniam
p^rueat dno et homo m^ro p^rueat
ab illo exiret sed ab h^o rei-
git et audie ratione volo. **Anselm**
rationalem creaturam m^ro esse fa-
ctat et ad hoc ut deo fruendo
esset no negat. **Deo** non
Anselm Deo aut nequaquam exi-
stinuit qm p^rueat ut quaz fent
iustit et ad b^raudire m^ro
esse sine m^ro p^rueat. hanc
em m^ro m^ro m^ro est. **Deo**
p^rueat quia si no p^rueat
no debet ab deo deus m^ro
exire. **Anselm**us qd ergo
deus rogit p^rueat m^ro in quo
nam fuit p^rueat sed ipse p^rueat
sustinuit m^ro no p^rueat
eundem defendi m^ro p^rueat
obediencia p^rueat m^ro p^rueat
qua tam p^rueat p^rueat m^ro
et m^ro m^ro p^rueat p^rueat
qd illi p^rueat p^rueat m^ro
p^rueat p^rueat m^ro m^ro
Ita qd fuit mandatu fent de-
dit illi pater ut fent et taliter
quoz debet b^raudire et fent est obe-
diencia p^rueat ad m^ro et sic dicit
at ex h^o que p^rueat est obediat
Idest quoniam qd fuit obediat
deus aut qd p^rueat est dicit
ut **Quoniam** m^ro intelligi p^r
aut em datur est quia p^rueat ali-
os fent dicit aut quia p^rueat
no ignorabat ex p^rueat dicit

Ad aut ap^rueat ad dicitur. Qui
hanc p^rueat fent obediat
ens ut ad m^ro m^ro aut
truo. **Deo** dicit p^rueat et de
exaltant illu. **Deo** dicit
illi nome qd est sup de no
Em simili est qd dicitur dicit
Deo fent m^ro b^raudire p^r
ea exaltant caput. **Deo**
ita datur est quasi m^ro
potuisset p^rueat ad hanc
exaltat m^ro p^rueat m^ro
obediencia et hanc exaltatio
no m^ro in re b^raudire. **Deo**
obediencia m^ro fent. **Deo** em
quaz pater. **Deo** dicit oia
fent esse ap^rueat b^raudire et oia
p^rueat esse sua m^ro qm ipse
tu p^rueat fent qd fent. **Deo**
rat se no aliter quaz p^rueat
religione omipotentiae fent
m^ro ostendit. **Deo** qd
no m^ro p^rueat m^ro fent
dispositio est dicit p^rueat
fent no m^ro p^rueat p^rueat
fent. Si em m^ro fent
aliter p^rueat no p^rueat
qd illud fent. ad hanc fent
est qd valit p^rueat. Si fent
m^ro. **Deo** dicit p^rueat
fent qm fent est p^rueat dicit
fent quia no m^ro p^rueat
fent dispositio erat. **Deo** p^rueat
fent quem equo et nam
p^rueat fent p^rueat no
m^ro m^ro nam p^rueat et
idcirco dicitur fent p^rueat
nam abest ad p^rueat est nam
Si fent dicit de me dicit na-
me p^rueat fent p^rueat
et p^rueat ita dicitur qm p^rueat
illud qd p^rueat valit
p^rueat qd no p^rueat sed
em p^rueat fent aliter
aliter fent. **Deo** em fent

passionis et non peperit illi sed
pro nobis tradidit illud et mor-
tem illius voluit et quia ipse
semper obediens fuit usque ad mor-
tem et didicit ex illis que pas-
sus est obediens quemadmodum
dum enim in humanitate non habe-
bat a se voluntatem iuste vine-
di sed a patre. Ita et volente
illud quia ut cum bonum facit
modi volunt non potuit habere
nisi a patre eundem a quo est
omne datu optatum et omne donu
propter. et sicut pater iurare
dando voluntatem dicit. Ita
non magis sit si impellere
appetit. sicut enim filius dicit
et pater. Nemo venit ad me
nisi pater traxerit eum. Ita dicit
potuit nisi impulerit eum.
Sed quod proferre debuit voluit
nemo iussit ad mortem propter
nomen meum nisi pater impulerit
aut traxerit eum. Sed namque
voluntatem quousque ad quod miteret
nasci vult trahi vel impel-
lit non magis iuste trahi aut
impelli deus enim telem dicit
voluntatem affirmat in quo tra-
ctu vel impulsu nulla intel-
ligit violentie naturam sed acci-
pro bone voluntate spontanea
a et amara tenacitas. Si
ergo hoc modo negare negavit
patrem voluntatem illam dando
ad mortem quod traxisset filium
vel impulsisset quis non vi-
deat eadem ratione mandatu
illi ut mortem sponte sustineret
et taliter quod non mortuus
esset dedisset. Et si filius pater
non peperisset sed pro nobis pro-
faneque voluntate seipsum tradi-
disse recte dicit. Quia necesse
recte dicit. Quia propter a quo telem

voluntatem habuit illi non pe-
perit sed pro nobis tradidit
illud et mortem enim voluit.
Et etiam modo inclinabitur
et sponte suando acceptam
a patre voluntatem filius fa-
ctus est obediens illi usque ad
mortem et didicit ex illis
que passus obediens. id est
quod magna res facienda
sit per obediendum. Nam tu
est simplex et vera obedia
ad rationis naturam non naturam
sed sponte suat voluntatem
ades acceptam. Alio modo
ergo recte passus patrem requirit
se filius mortem intelligit quod
ius ista potest sufficere. Nam
sicut velle dicitur enim qui
facit ut alius velit ita dicitur
habeat illud ita velle qui non
facit ut alius velit sed app-
bat quia vult. Et enim videtur
aliquem potest pati velle mo-
lestiam ut possit quod bene
vult quibus fateamur nos velle
ut illam penam sustineat non
tamen volumus aut amamus
penam eius sicut voluntatem
patrem quod qui propter potest
et non propter velle dicit
quia vult quod non propter
dum ergo propter filius voluntas
peccant nec prohibuit enim
velle aut imple quod volebat
recte voluisse ut filius mor-
tem cum propter tam dicitur iusti-
net ordinis penam enim
non amaret affirmat. Non
aut potuisse taliter in pro-
misi habet laudem dicit. Non
quia non posset mortem velle
si velle. Et qui sicut dicitur
est. modum erat aliter impossibile
salvum et ipse inclinaret
valeret potius mortem pati

quaz ut minus no saluaret
 dicit quod illa vba dicit ut do
 cet quoniam genus alii saluati
 no posse quaz per mortem su-
 am. Sed ut ostendat se mor-
 tem nequaquam voluisse vitare
 tam quoniam de illo dicitur
 hys que dicta sunt similia
 sunt sic ex ponenda ut nul-
 la nate sed labora voluit
 mortem credatur. Sed nam
 opo ut de illo dicitur anima de-
 lectus quia ipse voluit et ipse
 dicit. Ego pono crucem meam
 et vinum sumam eam. Nemo
 tollit eam a me. Sed ego po-
 nam eam a meo. Dicitur
 habeo ponendi eam et pater
 tem habeo vinum sumendi eam
 quod idem ipse sua potestate
 facit nullate. Rati igitur de
 deo. Et plene quia punit
 deus illud sic tractat. Quis
 nolenter no videtur pater
 de tali filio quoniam. Anselm
 vno maxime debet recte
 prem. Sed filio ostendit si
 vult laudare ad honorem dei
 et vult ad salutem hominum que
 alii si no potuit. Sed. In
 hoc ad remanet qualiter magis
 illa rationabilis et nate no
 sciri possit. Aliter namque nec
 ipse filius eam nolle nec pater
 eum pater. Ante punit de
 buisse videtur. Amicitur aut
 deus alii homines saluare no
 potuit aut si potuit nec
 modo noluit. Nam et magis
 nens videtur esse deus hominem
 hoc modo noluit. Nam et
 magis videtur esse deus hominem
 hoc modo saluasse nec apparere
 quid more ista valeat ad
 saluandum hominem. Anselm enim
 est si deus sic delectatur

aut eget sanguine innocentis
 necno nisi nisi eo infecto. Sed
 quoniam vult aut potest immo-
 renti. Anselm. Quoniam accipit in
 hac questione personam. Sed
 qui vult nihil voluit nisi p.
 monstrata ratione nolo teni pater
 si ut nate vel nimen in
 hominem in deo anobis accipit
 ut nulla minima et si maior
 no repugnat remanet. Sed enim
 in deo quodam pater maxime
 sequit impossibilitatem. Ita quod
 quaz domus si magis no pater
 ut quoniam nate. Sed. Deo
 pater in hac re recipio. Liben-
 tibus hys et pater pater
 me nos pater. Anselm. De nate
 nate in dei et de hys que
 de illo assumpta hore vult
 quoniam. Sed. Ita est potius
 de dei motu. Et que de
 illo dicitur hore magis fuisse et
 constet ut nec hore est pater
 ad studium que in hac vita
 habet no pater nec ad illam pos-
 se pater quoniam nisi si
 hys pater nec illud horem
 hant vitam finire sine pater
 et illa quod alia quod pater
 ad salutem eternam nate est. Sed
 Ita fiat quia nate in
 hys impossibile aut magis
 deo videtur. Anselm. Nate est
 hominem pater remissio pater
 ut studium premat. Sed
 si enim tenemus sequit
 hanc pater pater et pro pater
 pater. Anselm. Deo
 vult deo est qua
 ratione deus dimittit
 pater hominem et x
 hoc facit. Anselm
 pater vult. Anselm pater

Si autem potest non resoluitur
 nec potest nulli lege sub
 iaceret. **Ad** hoc quod possumus aliter
 intelligere. **Anselmus** dicitur
 est igitur iniustitia sola si in
 proposita dimittit quia iustitia
 quod vult in quibus videtur.
Ad hoc etiam extendit hoc in
 remedia. ut iniustitia de
 similitudinem facit. Quia si deus
 nullius legi subiacet. Ita
 et iniustitia. **Ad** hoc quod
 nequius. **Anselmus** tunc dicit
 deus nobis dicitur. **Ad** hoc quod
 utique. **Anselmus** videtur. **Ad** hoc
 quare quod hoc nobis dicitur
 quod ipse facere non debet. **Anselmus**
 dicitur. **Anselmus** in hoc est re
 pugnantia quia deus est non
 his dicitur ut non presumamus
 quod scilicet dei est. **Ad** hoc
 enim potest respondere facere
 nisi ad id quod deus est. **Anselmus**
 nam ad bene potest hoc
 recte facit ut facit a quo et
 hoc ipsum sunt ordinata. **Ad**
 hoc. **Anselmus** repugnantia
 quia putabam inesse. **Ad** hoc
 est aliud ad quod tunc volo ha
 bere. **Anselmus** nam ad deus
 sic sit liber ut nulli legi
 nullius subiacet iudicio. Ita
 sit benignus ut nihil be
 nignius loquatur queat et mi
 sericordia sit aciem aut deus nisi
 quod ipse vult mirum videtur. **Ad**
 dicitur quia nullate vult a
 non ei licet suam benignitatem
 dimittit. **Ad** hoc quod dicitur
 quas alios facit. **Anselmus** in
 indulgentiam facit. **Anselmus**
 verum est quod dicitur de liber
 tate et voluntate et benignitate
 illius. **Ad** hoc quod dicitur ratio
 nabiliter intelligere ut digni
 eius non videantur repugnare
 libertas enim non est nisi ad
 hoc quod expedit aut quod deest

Nec benignitas dicenda est
 que aliquid deo indetens opat
 Quia quod aut dicitur quod vult quod in
 sum est. et quod non vult non in
 sum est. **Ad** hoc ita intelligendum
 est. **Anselmus** si deus vult quod libet
 in quem ens iustum sit quia ipse
 vult non enim sequitur deus vult
 mentiri iustum esse menti. **Ad** hoc
 potest dicitur idem non esse. **Anselmus**
 nequaquam potest velle mentiri non
 emittas nisi in qua corrupta
 est veritas. **Ad** hoc quod dicitur
 veritate corrupta est. **Anselmus** quod dicitur
 si deus vult menti non est quod
 quia si deus est tunc natura
 que vult mentiri et idcirco
 non sequitur iustum esse mendacium
 nisi ita intelligatur sicut omni
 de duobus inopporabilibus dicitur
 si hoc est iustum quia nec hoc
 nec idem est. **Ad** hoc si quis dicit
 si aqua sit flamma ignis est quid
 dicitur habere enim verum est. **Ad** hoc
 dicitur idem verum est dicitur. **Ad** hoc
 hoc vult iustum est que dicitur velle
 non est iniquitas si enim deus vult
 ut penat. **Anselmus** iustum est ut penat
 et si vult ut homo aliquid iustum
 est ut condatur. **Anselmus** si non de
 ter deus aliquid iustum est ut in
 ordinata facit non potest ad eius
 libertatem aut benignitatem aut
 voluntatem pertinere quia non potest
 deus quod asserit impunitum dimittit
 tere. **Ad** hoc. **Anselmus** mirum au
 tem quod putabatur non obici posse
 ut iniquitatem sit tollere. **Ad** hoc
 in rebus ordine quam in creatu
 ratione debet deus. **Anselmus** au
 tem et non potest quod auger
 e de ad hoc aut deus
 hoc facit non deest.
Ad hoc. **Anselmus** augendo quod
 iustum deus. **Anselmus**
 iniquitatem tollendo in rebus
 naturali ordine quia ut creatura

creator debuit ordinem honoris
 auferat et non penat quod auferat
 deo. Sic nihil relinquit. Anselm.
 nihil aut inustus tolleratur
 quoniam quo nihil est in tolleratur
 deo. Per est quod secundum Anselm.
 quod non quia non dicit deum
 non debere tollerare quo nihil
 tollerare inustus ut creatura
 non reddat quod auferat. Deo. ymo
 penitus negandum video. Anselm.
 Si deo nihil minus inustus me
 ens. Si nihil minus. quoniam homo
 rem illius fuerit in res dispositio
 ne nulla summa. Infinita que
 non est aliud quoniam ipse deus.
 Deo. Sic nihil est apud Anselm.
 Anselm. Anselm. Deo deus suat
 inustus quoniam sue dignitate quod
 noceat. Deo. Non necesse me op
 ter. Anselm. Videtur quod enim
 integre fuerit si sit anselm. pmit
 titur. Non nec puenatur ne ipse au
 feratur pmit. Deo. Non audeo
 dicit. Anselm. Certe est ex.
 quod per aut ablatum honor. pe
 nat aut pena sequatur. Alioquin
 aut per deus ipse inustus non est
 aut ad vtriusque impotens est quod
 neque est vel totum. Deo.
 Nihil inustus dicitur posse
 intelligi. Certe quod sequitur
 inustus honor sit. Deo. pe
 na puenatur. Certe.
Sed ratio quidam ait si
 pena puenatur sit illi quod
 non aut inustus. Deo.
 non sit. Si enim puenatur
 non est enim honor ad puenatur. non
 puenatur quod ablatum. sed puenatur
 sit puenatur deus honoris sumum
 ut non recipit quod hoc que di
 ta sunt. Repugnare videtur
 Anselm. Deum in puenatur
 est honoris suum puenatur. Autem
 puenatur sponte puenatur quod dicit
 aut deus ad inuito accipit

Nam aut homo inustus dicitur
 sub ratione deo puenatur non puenatur
 deo puenatur quod puenatur puenatur
 enim spontanea ex hoc dicit
 aut deus enim inustus puenatur
 torquendo puenatur et sic se dicit
 enim esse ostendit quod ipse deus
 voluntate facit et refutat. In
 quo considerandum quia sit deus
 puenatur rapit quod deus est.
 Ita deus puenatur auferat quod
 homo est. Anselm. Non puenatur
 id aliam esse dicit quod iam
 puenatur si quod in enim puenatur
 est ut habeat quoniam puenatur
 ita quod factus est ut dicitur
 habere puenatur si non puenatur
 enim per puenatur puenatur
 et autem homo puenatur. Deo. quod
 inustus puenatur puenatur quod rapit
 quia licet deus sit ad inustus
 sui comodi non trahatur quod
 auferat puenatur quod puenatur
 quoniam alii sit auferat in suam
 quod sit puenatur. Hoc tamen
 quod auferat puenatur ad suum quod
 noceat per hoc quia auferat
 auferendo enim puenatur. Et que
 illius sunt ibi puenatur esse
 probat quod. Deo. Deo. quod dicit
 si deus vel ad modum per
 nat honoris suum inustus
Sed et aliud ad quod
 tuas. Responsio.
 postulat. Nam si
 deus ita sit puenatur
 suum quod honoris
 puenatur per ad modum
 puenatur. illi inustus. quod enim
 aliquo modo cedi puenatur non
 integre nec puenatur auferat.
 Anselm. Deo. honoris ne
 quit aliquo quantum ad
 illi puenatur ad deum vel minimi
 Deum namque ipse puenatur est ho
 nor inustus puenatur et nullo

mutabilis. Verum quod una
queque natura sui vel quid
sui preceptum ordinem sui natu-
raliter rationabiliter facit de ob-
dere et enim honorare dicitur
et hoc maxime rationalis na-
tura cui data est intelligere
quod debeat que cum vult
debet deum honorare. Non
quia illi aliquid confert. Quia
sponte sed quia sponte
se eius voluntati et deffen-
sioni subdit et in rebus uni-
versitate ordinem sui et eius
universitate pulcritudinem
in se est perturbat licet potest
aut dignitate dei multate
ledat aut decolorat. Si enim
ea que celi ambitu continentur
vellent non esse sub celo aut
elongari a celo. Nullatenus
possent nisi sub celo esse ne
fugere celum nisi appropinqua-
re celo. Nam vult et quo
et qua vult sub celo essent
et quando magis a quibus
qualiter pro elongat et tanto
magis appropinqua-
rent. Ita quibus homo vel
malus angelus digne vult
et ordinem subiacere noluit
non tam enim fugere vult
quia si vult fugere de subro-
luntate iubente erit sub vultu-
tate pudentes et si quis qua-
transit non nisi de sub vultu-
pmitte et hoc ipsum quod vult
se vult aut agit in universa-
te potest ordinem et pulcritudi-
nem summa sapientia gesserit
Ipsi namque voluntas spontanea
satisfacit. Vel a non satisfaci-
ente pene ex adu excepto hoc
quia deus de malis multis
modis bona facit in eadem
universitate sui tenent locum
et ordinis pulcritudinem. Quia

si divina sapientia vult voluntas
actum ordinem perturbare. Inquit
non addet fieri in ipsa voluntas
ta quam deus debet ordinare
que dam ex violata ordinis
pulcritudine deformatas. et de-
lus in sua deffinitione videtur
depre. Hunc duo sunt qui se
sunt maxime ita sunt in-
possibilia. Nam est ut omne potest
satisfacit aut pena sequatur. Sed
si satisfacit obediunt mee.
Anselm. Nam igitur est quia
deum quantum in ipso est nullum
pro honorare vel de honorare
sed quantum in se est. Hoc in se
aliquis facere videtur. Nam non
luntis sicut voluntati eius subi-
cit aut subtrahit. Sed depre
quid con queam dicere sequitur.
Sed quod nunc autem qui vult
vult in se vult deum
dant addam aliquid
depre tam deum de deo
me tractat tractat au-
dire Anselm. Deum
constat potest se ut
de quanta natura quoniam fecit si-
ne potest enim angelos qui be-
adeunt restituit depre hoc
ordinem. Sed vultem aliquid
aliquos hunc rei rationem habere
Anselm. Sicut me cum omni po-
tens tractare nisi de dea di-
carnatorem dei et tu mirari inter-
feris alias questiones depre
ne irascens. Solarem enim
satozem diligit deus Nam
me me magis vult se solari-
ter dare quod pmitte quoniam qui
pauis dat quod pmitte. Sic
ho libent quod quoniam rationales
nam que de deo contemplatione
ita vel est vel futura est in
quodam rationali et potest mi-
nimo potestum esse deo ita
et nec maiorem nec minorem

illum esse debeat. Non est dubium
dum aut enim nesciat deus in
quo nullo eam doceat melius con-
stitui quod semel est. Aut si sit in eo
illam constituet quem ad deum
coram intelliget. Quare autem an-
geli illi qui reclusi facti erant
aut adducunt ut essent in terra illam
numquam. Aut quod extra illam nunquam
permanere non possunt ex natura re-
sistentis quod absurdum est opinari.
Deo vultus est apta que dicitur
Angeli *Quia* ex eo de illo nullo
esse debent. Aut restauratus
est ex natura nullo eorum aut imp-
fecto remanebit nullo rationalis
natura que in nullo posita posita
est. Quod esse non potest. *Deo* *De*
staurandi pauciores sunt. *Angeli*
Iste est deus de humana
qui non est anima de qua non put-
natura restaurari de quibus
ex aut angeli pro ipso non
possunt. *Deum*

Quod non aut ipse aut
aut angeli pro ipso
pro illis non put-
tati. *Angeli* *Quia*
videtur nullo restaurato. Diffi-
cultate intelligitur eorum ration-
natura impossibile. *Angeli*
aut angeli pro illis restitui
non put-*Deo* ut taceat quod
de repugnare videat. *Deum*
rationis perfectum quia non
essent nisi tunc esse quales
illi fuissent si non perierant.
Illi illi nulla vixit condita
poti perierant quod per illorum
tamen aut qui pro illis re-
stituent essent impossibile.
Non enim poterant eandem esse
qui si stant in virtute et qui
nullam novit penam et qui ea
per aspiciunt etiam. *Quia* nequa-

putandum est bonos ange-
los esse confirmatos contra malos
sed quo melius dicitur namque si
boni anni malis perierant sunt
dampnati essent. Ita iniusti
si ad iustis perierant perierant
confirmati essent. *Quia* si
aliqui boni eorum non nisi alios
casu confirmati erant. aut
nulli vixit confirmati. aut
nullo erat aliquo casu
qui ad alios confirmatos pu-
nietur que utraque absurda
sunt. *Deo* itaque modo confir-
mati sunt illi qui stant
quo per confirmati essent omnes
si perierant. *Quia* illi
ostendi sunt potui. *Dei* tra-
ctant. *Deus* deus deus pro-
neatur non dedit. *Deo*
probat malis angelos de
natura humana restaurandos
et patet ex hoc ratione quia
non in minoribus nullo erant boni
electi quam sunt angeli re-
positi sed utrum plures futuri
sunt si poterit ostendere. *Angeli*
Dei plures sunt in illis
quam sunt angeli mali.
Si angeli antequam
quidam illorum tunc
tunc tunc erant
in illo perfecto de quo
diximus nullo non sunt boni
facti nisi per restauratores
angelorum perierant et perierant
est quia non erant plures
illi si aut illi nullo non
erant in illis omnibus angelis
comprehensum est de omnibus
et quod perierant et quod perierant
de erat et erant et de
non plures repositi angelis
et sic dicitur quia non sunt

horreo facti tunc ad restaurandum
 minus inminuitur sed et ad
 placendum non dum elatum et
 positum. **Secundo** quod potius
 tenendum est. angeli prius
 facti sunt in mundo perfecti an-
 no. **Anselm** quid tunc vi-
 detur dicam. **Secundo** quod per
 sum a te plus exigit. **Anselm**
 si homo factus est per ca-
 sum malum sicut quidam
 intelligunt in Genesi. non
 video me posse per hoc plus
 alteri horreo determinate. **Secundo**
 enim videtur esse quod angeli
 prius sunt in mundo perfecti et
 per ea factus est horreo propter
 restaurandum inminuitur horreo
 minus. Et potest esse quod non sunt
 in mundo perfecti quia defecerat
 deus sicut adhuc differt
 illum implete minus facturus
 quantum materiam suo tempore
 aut secundum minus non dum
 integrum perfectum. Sicut etiam si
 minuetur restituetur si autem
 tota creatura simul facta est.
 Et dies illi in quibus horreo
 per ipsum mundum non sunt esse
 se factum videtur. **Secundo** autem
 intelligendi quare sit vide-
 istas dies in quibus unusquisque
 intelligit neque. quo facti
 sunt angeli in illo integro
 mundo quippe si ita est. **Vide**
 mirari quia ex natura aut ali-
 qui angeli vel horreo caputi
 erant aut plures essent in
 illa celesti civitate quare illa
 perfecti minus exremencia exigit
 si ergo omnia simul facta se-
 re videntur angeli et illi duo
 primi horreo in mundo imperfecto
 fuisse et de hominibus si

nullus angelus caderet quod de ead-
 dem perficeretur. Et si aliquis pi-
 zet quod si caderet restitueretur. **Secundo**
 horreo natura que infirmior
 ead quia deum excederet ad
 dyabolum confunderet. Si ita
 simul casum infirmitate sue im-
 putaret. **Secundo** ipsa infirmior
 sciret. atque et ead ipse caret
 luctu magis deum defenderet
 contra dyabolum et contra seipsum.
Secundo ipsa facta valde infir-
 mior et mortalis in electis
 de tanta infirmitate tanto altius
 ascenderet quare unde dyabolum
 recideret quanto boni angeli
 quorum equalitas ei deberetur
 proficeretur per ruinam malorum
 quia proficeretur. **Secundo** horreo 24.
 comitatus potius michi videtur
 quia in angelis non sunt perfecti
 etus in eis quo tunc illa
 supra proficeretur. quod si homo
 fuit in angelis factus non est
 hoc impossibile est esse. Et si
 simul facti quod magis putat
 melius quod legit. **Secundo** videtur
 meum creavit omnia simul
 videtur. **Secundo** natura est. **Secundo** et si perfecti
 eto in dante creaturae non tunc
 est intelligenda in mundo in di-
 viduorum quantum natura est
 quantum nam aut ad comple-
 mentum eius debet perfectior
 esse sitam aut illi superhabund-
 dare de minus. **Secundo** videtur
 natura esse non audendum. **Secundo**
 pro se ipsa ibi facta est. Et non
 penam pro restaurandis indi-
 viduis alius nature. **Vide** pu-
 eam est quia iam et si an-
 gelus nullus perficeretur horreo
 tunc in celesti civitate fuit

locum habuissent sequi itaq
quia in angelis tunc quidam
illorum raderet non erat perfectus
Alioquin nunc erat ut dicitur Gores
aut angelus aliqui cadunt tunc
extra munus perfectum ibi nullus ma-
nere poterat. **Resp.** Ad nunc
efficiat. **Ans.** Est et alia
ratio ut nunc videatur que non potest
suffragatur sine que angelos
non esse factos imperfectos nunc exi-
stunt. **Resp.** De illis. **Ans.**
Si angelus in illo nunc perfectus sunt
facti et nullatenus facti sunt go-
rues nisi pro restauracione pedito
ad angelos. Talis est gratia
nisi angelus ab illa beatitudine rei-
dissent homines ad illam non asce-
derent. **Resp.** Hoc constat. **Ans.**
nunc. Si quis go dicit quia in
letabitur electi Gores de angelis
peditos peditos. Si nunc gaudebit
de sua assumptione quia ab ipso
dubio si non esset nisi illa fu-
isset quid poterit de hac pedita
gratulacione defendi aut quomodo
dicend angelos qui redderunt
in hominibus restauratos si illi
sine hoc vito pmanui erat
si non redderent. Si sine gratu-
tacione de talis aliorum. **Resp.** Vero
sine illo esse non poterit ymo
qualitas tunc si vito de esse
degnit. Deinde qua audacia
dicit. Deum velle aut non
posse hanc restauracionem sine
hoc vito facere. **Resp.** Hunc
sunt in gentibus qui ad fidei
vocati sunt. Quia illam uideri
repulerunt. **Ans.** Non nam si
uideri omnes crediderunt gentes
tamen vocarentur quia in omni
gente que timet deum et opus
iustitiae acceptio est de qua audi

angelos contempserunt tunc sunt
ocasio ut ad gentes illi quibet
rent. **Resp.** **Ans.** **Ans.** **Ans.**
Deo quid tunc hoc dicit possit
Ans. Unde tibi videatur addere
singulis illa leticia de alieno
ta. **Resp.** Unde nisi quia cer-
tus erit vniuersum quod ubi
venit erit nullatenus esset
nisi aliis inde reddisset. **Ans.**
Gores si go nullus hanc
restauracionem habet non esset tunc
ab alieno dampno gauderet
Resp. Itaque videtur. **Ans.**
vitas ne illorum aliquem habi-
tus hanc restauracionem si multo
plures erunt quam qui reddunt
Resp. Ne quidam possit opina-
ri si eam habet aut tunc
debeat tunc nunc poterit
quis scire videri pro resta-
urando quod inimicus erat
aut pro compellendo comple-
do quod non dum perfectum erat
De illo nunc constitutenda aui-
tatis sit factus sed ad certi-
tatem se factos esse ad pa-
ciendum illam tunc. **Ans.**
go si plures erunt quam rep-
bi angelus nullus poterit scire
se non esse ubi assumptionem
nisi pro alieno ta. **Resp.**
Deum est. **Ans.** Non
igitur aliquis habet tunc qui
dere debeat de alius pedito
Resp. Ad ita sequitur. **Ans.**
dum itaq videatur quia si plu-
res erunt Gores electi qui
sunt repleti angelis. Tunc unde
sequitur in q iniquitatem q
sequi nunc est si plures illo
erunt. Et tunc populus sit
multum in illa tunc futura

inq[ui]amens videt[ur] n[on] est
 ut angeli n[on] sint facti in il-
 lo p[ri]mo m[un]do et p[er]eunt futuri
 sint. Et homines quia sint
 miseri angeli. Sed non
 video qua r[ati]one hoc negari
 posset. Anselm[us] dicitur ad
 eundem sine posse dici p[ro]p[ri]o
 rationem. Sed hanc quoque
 p[ro]ferre debet. Anselm[us] dicit.
 Simil[iter] hanc m[od]o m[od]o cor-
 porum in melius r[ati]onanda
 nec s[ed] futura esse. donec
 impleat[ur] m[un]do electo[rum] bono
 et illa a[n]i[m]a p[er]fecta[m] civitate[m]
 nec p[er] eius p[ro]p[ri]etate[m] diffen-
 dum est. Unde p[ro]t[er] eam deum
 ab initio p[ro]posuisse ut p[er] ip[s]am
 simul p[ro]ficiat. q[uo]d et m[od]o
 q[uo]d n[on] p[er]tinet natura ante
 maiorem que deo fuit debet
 nequaquam p[ro]ficiat et in maio-
 ris p[ro]p[ri]etate mutata in me-
 lius suo quodam[modo] q[uo]d g[ra]tia
 tulaet[ur]. q[uo]d omnis creatura
 tam de g[e]o[r]gia et tam admi-
 rabili sui consummatione ip[s]i
 creatori et sibi maxime queq[ue]
 suo modo etiam gaudendo
 formidare. At q[uo]d voluntas
 in rati[n]abili natura sponte
 facit hoc et. Tunc inen-
 habilis creatura per dei dispo-
 sitionem n[on] ex h[ab]et salutem
 namq[ue] in maiore m[od]o erat
 tamen longitudo ut in na-
 talibus p[ro]p[ri]etate festina r[ati]onata
 tione. Locundant[er] de p[ro]p[ri]etate
 illor[um] letantes quia s[un]t
 illud ad invicem videt[ur] quia
 Adam n[on] p[ro]p[ri]etate differret in
 deus illam civitate[m] p[ro]p[ri]etate doc
 completo ex om[n]ibus quem
 expectabat n[on] t[ame]n quoc[um]q[ue]
 homines m[od]o ut ita d[icitur]

tam imortales mortalitate[m]
 transmutavit. Addebatur em[en] in
 p[ro]p[ri]etate quanda[m] mortalitate[m]
 p[ro]p[ri]etate n[on] moriendo s[ed] n[on] erat
 imortale q[uo]d imortale q[uo]d p[ro]p[ri]etate
 t[ame]n quia poterat m[od]o ut ip[s]i
 s[ed] n[on] p[ro]p[ri]etate possent n[on] m[od]o
 q[uo]d si ita est ut videt[ur] 20.
 nalem illam et s[un]t civitate[m]
 et hanc m[od]o inen[un]abile[m]
 q[uo]d nam deus ab initio p[ro]p[ri]etate
 et simul p[ro]p[ri]etate videt[ur] quia aut
 illa civitate n[on] erat comple-
 ta in m[un]do angelor[um] ante ma-
 cor[um] ruinam sed expectabat
 deus ut eam de hominib[us]
 complet[ur] quod corpore[m] m[od]o
 nam in melius mutaret. Tunc
 si p[ro]p[ri]etate erat in m[un]do n[on] erat
 impleta p[ro]p[ri]etate in g[ra]m[m]atice[m]
 et diffenda erat orat[ur] et g[ra]m-
 matic[us] et iam si null[us] in ea
 p[ro]p[ri]etate v[er]o ad eand[em] m[od]o
 q[uo]d expectant[ur] renovato[rum] aut si
 n[on] d[icitur] illa g[ra]m[m]atic[us]
 erat diffenda. A[n]teanda
 erit m[od]o renovato[rum] renova-
 to n[on] d[icitur] ead[em] g[ra]m[m]atic[us]
 fiet s[ed] q[uo]d m[od]o n[on] iter
 statim statim deus renovare
 et eas res que renovato[rum]
 p[ro]p[ri]etate n[on] est in ip[s]o initio
 anteq[uam] apper[er]e aut p[ro]p[ri]etate q[uo]d
 sent destruere instituit om[n]i-
 taret t[ame]n sequit[ur] 19. quia
 angeli n[on] ita s[un]t in m[un]do
 p[ro]p[ri]etate ut eor[um] g[ra]m[m]atic[us] d[icitur]
 n[on] differret p[ro]p[ri]etate quia m[od]o
 n[on] renovato[rum] m[od]o p[ro]p[ri]etate
 sed q[uo]d n[on] q[ue]rit q[uo]d ante
 eand[em] g[ra]m[m]atic[us] v[er]o ad m[od]o
 futur[um] renovato[rum] differret deus
 voluit m[od]o videt[ur] p[ro]p[ri]etate

ad dixerit. Constatut termini
 nos p[ro]p[ri]o seu gen[er]ali. Tunc
 n[on] angelos d[icit] q[uo]d in alia
 t[ri]stia leg[itur] m[et]a m[un]di
 p[ro]p[ri]o i[st]o q[uo]d ambe t[ri]stia
 aut idem f[un]t aut d[ist]in[ct]a
 sine repugnantia ita intelli
 gendu[m] est ut et per angelos
 et per filios israel p[ro]m[iss]e
 t[ur] angeli s[un]t q[uo]d n[on]
 aut p[ro]p[ri]o homines electi aut
 s[un]t s[un]t et angeli electi
 tota s[un]t illa t[ri]stia sup[er]na
 aut per angelos dei p[ro]m[iss]i
 angeli s[un]t et p[er] filios israel
 p[ro]p[ri]o iusti homines aut p[ro]p[ri]o an
 geli p[er] filios israel. Si iusti
 homines p[er] angelos d[icit] q[uo]d s[un]t
 in angelis s[un]t d[ist]in[ct]i p[er]
 v[er]ba idem q[uo]d p[ro]p[ri]o p[er]
 angelos dei si vero tota ele
 ctio auitas. Et est consensus
 quia tam[en]d[um] assumuntur
 p[er] i. in altitudines electos
 homin[um] aut tam[en]d[um] s[un]t in
 q[uo]d p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o s[un]t q[uo]d homin[um]
 p[ro]p[ri]o s[un]t n[on] idem aut
 t[ri]stia n[on] d[ist]in[ct]i p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o
 atur sed n[on] v[er]ba n[on] q[uo]
 p[ro]p[ri]o angeli aut s[un]t et ho
 mines et angel[us] s[un]t p[er] fili
 os israel intelligat[ur] p[ro]p[ri]o aut
 homines filios israel p[ro]p[ri]o filios
 abrah[am]e vocari n[on] n[on] est
 alienu[m] quia angeli quod
 dei p[er] hoc recte p[ro]p[ri]o vocari
 quia v[er]ba angel[us] mutat
 at similitudo et equalitas
 illis angel[us] p[ro]p[ri]o in celo
 Et quia s[un]t iusti v[er]ba
 angeli s[un]t dei. Unde p[ro]p[ri]o
 confessores aut martires d[icit]
 qui enim q[ui]s[un]t et testat[ur]
 v[er]itate[m] d[icit] iustitias i. angel[us]
 eius est. Et si in alijs hominib[us]

ad dixerit. Constatut termini
 nos p[ro]p[ri]o seu gen[er]ali. Tunc
 n[on] angelos d[icit] q[uo]d in alia
 t[ri]stia leg[itur] m[et]a m[un]di
 p[ro]p[ri]o i[st]o q[uo]d ambe t[ri]stia
 aut idem f[un]t aut d[ist]in[ct]a
 sine repugnantia ita intelli
 gendu[m] est ut et per angelos
 et per filios israel p[ro]m[iss]e
 t[ur] angeli s[un]t q[uo]d n[on]
 aut p[ro]p[ri]o homines electi aut
 s[un]t s[un]t et angeli electi
 tota s[un]t illa t[ri]stia sup[er]na
 aut per angelos dei p[ro]m[iss]i
 angeli s[un]t et p[er] filios israel
 p[ro]p[ri]o iusti homines aut p[ro]p[ri]o an
 geli p[er] filios israel. Si iusti
 homines p[er] angelos d[icit] q[uo]d s[un]t
 in angelis s[un]t d[ist]in[ct]i p[er]
 v[er]ba idem q[uo]d p[ro]p[ri]o p[er]
 angelos dei si vero tota ele
 ctio auitas. Et est consensus
 quia tam[en]d[um] assumuntur
 p[er] i. in altitudines electos
 homin[um] aut tam[en]d[um] s[un]t in
 q[uo]d p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o s[un]t q[uo]d homin[um]
 p[ro]p[ri]o s[un]t n[on] idem aut
 t[ri]stia n[on] d[ist]in[ct]i p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o
 atur sed n[on] v[er]ba n[on] q[uo]
 p[ro]p[ri]o angeli aut s[un]t et ho
 mines et angel[us] s[un]t p[er] fili
 os israel intelligat[ur] p[ro]p[ri]o aut
 homines filios israel p[ro]p[ri]o filios
 abrah[am]e vocari n[on] n[on] est
 alienu[m] quia angeli quod
 dei p[er] hoc recte p[ro]p[ri]o vocari
 quia v[er]ba angel[us] mutat
 at similitudo et equalitas
 illis angel[us] p[ro]p[ri]o in celo
 Et quia s[un]t iusti v[er]ba
 angeli s[un]t dei. Unde p[ro]p[ri]o
 confessores aut martires d[icit]
 qui enim q[ui]s[un]t et testat[ur]
 v[er]itate[m] d[icit] iustitias i. angel[us]
 eius est. Et si in alijs hominib[us]

nam non frustra factum est mihi
redi ad id unde discessi sum
angelus. Et quod sequitur
et homo non est saluatus sine
satisfactione peccati. *Capitulum*

Quoniam autem deus pro
suis ut de hominibus
angelos qui ceciderunt
restauraret. *Capitulum* *Angelus*
tunc est *Angelus*

Tales ergo oportet esse homines
in illa civitate supra que per
angelos in illam assumuntur qua
les ibi futuri erant illi pro quibus
suis iudicium erunt. et quales nunc
sunt boni angeli aliqui non
veniunt restaurati qui ceciderunt
et sequuntur quia deus aut non po-
tuit perficere bonum quod incepit aut
periret eum tanta boni operis
se quo absurda sunt. *Capitulum*
Vere oportet ut equales sint
homines bonis angelis angelis
boni nunc ne peccaverunt. *Capitulum*
Non *Angelus* *Capitulum* *Angelus* *Capitulum*
tunc quod homo qui ante aliquem
peccavit nec unquam deo per peccatum
satisfecerit sed tamen impii sunt
dimitti equalis sit angelus
qui nunc peccavit. *Capitulum* *Capitulum*
Ista cogitatur et dicitur possit
sensum eorum ita cogitatur nega-
re non sicut peccatorem non possunt
intelligere veritate esse. *Angelus*
Illa ergo dicitur horum peccantes
satisfactione ad restaurandum angelos
sunt summe peccatores qui vitas
non peccaverunt enim leviter ad altum
sunt bonos. *Capitulum* *Capitulum* *Capitulum*
Iam in solo homine sine hoc quia
et angelis equari videtur enim
deus tunc ad beatitudinem illorum ve-
lens quales habebat antequam

peccare debebat vivere. *Capitulum*
Iam tu quid cogitas et ego
conspicere vult potes. *Angelus*
ponat. *Capitulum* *Capitulum* *Capitulum*
tunc margaritam propter quam
indignus vult potest te tunc
et quam nullo possit amone
de maris eius nisi ipse promit-
tente et eam disponat tunc
sere in tunc autem sunt. *Capitulum*
sunt carissima et preciosa
que possidet. *Capitulum* *Capitulum*
hoc vult ut ante nos sit
Angelus *Capitulum* *Capitulum* *Capitulum*
hanc margaritam ab aliquo modo
ex aut de maris sua manu
tunc per se possit ac per ea
eum de tunc sumens potest
et non totam in aliquem sunt
indignus et eorum locum deinceps
illam sit quatenus recondat pu-
ta bene illud sapienter. *Capitulum*
quam hoc possunt nunc non
ne melius esset satis ac mar-
garitam suam nunc tenet et
suavet quam potest. *Angelus*
Capitulum *Capitulum* *Capitulum* *Capitulum*
deus qui horum angelis
spondens sine peccato quam in
maris sua tenebat in paradiso
et promisit ut accensus in
vidua dhalus enim in tunc
potest huius operante deie-
cerat si enim per se vellet
dhalus non posset temptare
horum. *Capitulum* *Capitulum* *Capitulum*
sunt facit si horum potest per
de maris. *Capitulum* *Capitulum* *Capitulum*
tunc et ab omni satisfactione
tunc per manus patet in
paradiso de quo electi su-
erat reducat. *Capitulum* *Capitulum*
sunt si deus hoc facit nega-
re non audeo et ideo hoc enim
hoc facit posse non animo
videtur. *Capitulum* *Capitulum* *Capitulum* *Capitulum*

fuerat pagere non potuisse
 aut bonum propter eum rem-
 tuisse quod in deum cadere
 nequeunt. **Anselmus** Tene
 uis rectissime quia sine
 pati sponte id est sine debiti
 deinde spontanea nec deus
 potest pati inquit dimittere
 nec potest ad beatitudinem vel
 talem qualem habebat antequam
 peccaret pervenire. Ad amicum
 hoc modo respondere. Sed vel ta-
 lis qualis fuerat ante peccatum.
Secundo Dominus tuus dicit quia
 dicere non possum sed quid
 est quod dicitur deo. Dimittite
 nobis debita nostra et ois
 gens orat deum quem credit
 ut dimittat sibi peccata si enim
 sciremus quod debemus. Cur orat
 ut dimittat. Nunquid deus
 iniustus est ut qui exigit
 quod solutum est sibi aut non
 solvit aut frustra orant ut
 faciat quod quia non querit fa-
 cere non potest. **Anselmus** Qui
 non solvit frustra dicit. Dimittite
 te qui aut solvit supplicat
 quoniam ut ipse promittit ad solvendum
 ut supplicet. Nam deus mihi
 si quicquam debet sed deus crea-
 tura illi debet et id non ex-
 pedit homini ut agat ad deum
 quemadmodum pater ad patrem
 sed de hoc illo est opus
 tui mihi respondere. Quia
 enim cognoscit tui opus est
 mortuus forsitan parte vide-
 bis quid queris. **Secundo** sup-
 fiat pro mihi mihi quod de
 hac questione respondes. Ad
 aut mihi homo ad beatitu-
 dinem pervenire querat ad peccatum
 aut solvi a peccato nisi sol-
 vat quod rapuit peccando et
 a parte non soluta ut scire si velle

non possum dubitare ultra de
 quibus memoravi. Ut oportet
 esse satisfactionem nec deinde
 eam facere ut dicitur. **Secundo**
 et quocumque non dubita-
 bis ut puto quia in
 mensura patet oportet
 satisfactionem esse. **Ad**
 alium aliquid inordinatum ma-
 net peccatum quod esse non potest. Si
 deus inquit reliquit inordinatum
 in regno suo sed hoc est presi-
 tum quia quod prius inordinatum
 impossibile est in deo. **Anselmus**
 Dicit quod quid solvens de peccato
 tuo. **Secundo** pater. Hoc tri-
 tum et humilitatem abstinentiam
 et multos labores corporis
 et manum dandi et dimittendi
 et obedientiam. **Anselmus**
 Quid in omnibus his dicit de
 hoc autem non honoris dicit quod
 propter timorem eius et amoris
 in cordis gratiam letitiam spem
 ab inico et in abstinentia laboris
 reus delectationis et quietem
 huius vite talis videndum et dimi-
 ttendo que mea sunt largior
 mercedem meam illi subit.
Anselmus Cum reddis aliquid
 quod debes deo et iam si non
 peccasti non debes pro peccato oia
 ante ista debes deo et iam si
 non peccasti non debes hoc compen-
 sare pro debito quod debes pro
 peccato. Omnia autem ista debes de
 que dicit. Tantum namque debet
 esse in hac mortali vita amor
 et ad quod pertinet deo deinde
 promerendum ad id ad quod est et
 deinde quia non dum illi es et
 amor ne non promeratur ut nullam
 letitiam sentire debeas nisi de
 his que tibi aut auxilium aut
 spem dant promerendum. Non
 enim mireris habere quod non
 in quod est amas et deprecas

Nemone hanc natez et de
 pro hoc pto si posset illud
 facere consideret pro tempore
 dimittendo. **Bozo** Aprē video
 anima no possum. **Anselm**
 ne te diuini pbraham quid
 si nate est autem totum mundum
 a quicquid deus no est pte et
 in nichilo redigi. Aut te
 facere tam pteam rez tota
 voluntate dei. **Bozo** Cum
 considero actionem ipsam. lenis
 simus quidam video esse. sed
 cum intueor quid sit in volu-
 tate dei gravissimū. et nullo
 dampno impossibile intelli-
 ge. sed plenius aliquid facere
 non volentes aliquid no in
 reprehensibili ut res a me
 consequentur. qd pte illi pla-
 cet. tūc autem voluntate facimus.
Anselm Hoc sit hominū qui
 aliquid no intelligit. quid
 scit sit utile. Aut no pte
 qd pte restaurare. sed de
 in illo indiget. et oia si pi-
 rent possit sicut eam fecit
 restituere. **Bozo** facere me
 nate est. anima pro qdna.
 da tota creatura nichil debe-
 ret. facit tūc voluntate dei.
Anselm At si plene esset
 inā plenius creaturis sic iste
 est. **Bozo** si infinito multipli-
 centur. nūc et similit. multipli-
 ostendent. id ipsum respondere.
Anselm Anselm creaturis
 potes sed considera etiam
 si contingeret et tūc voluntate
 dei et illum aptum faceres
 quid popes pro qd pte
 plene. **Bozo** Ad qd abeo
 aliquid manū quas quod
 supra dixi. **Anselm** Sic
 graue pteam quoniamqz

stent aliquid qd pte con-
 voluntate dei facimus. quid pte
 sum in conspectu eius. et pte
 hūc pteit nobis. de pteit
Bozo Et audio minus pteit
 xūm. **Anselm** pteit quia in
 quantitate pteit exigit deus
 satisfactio. **Bozo** Ad pos-
 sum negare. **Anselm** Non
 go satisfactio no reddere aliq-
 maine quas sit id pro qd pte
 facit no debeat. **Bozo** Non
 video sic exigere et amo es-
 se impossibile. **Anselm**
 her deus illud obligat a qd
 debito pteit assumit pte ad la-
 tudinem quia no debeat. **Bozo**
 nimis graue her est. pte
 quādam. **Anselm** pteit ad
 deo ad se pteit. **Anselm** ad
 iudicio pro qua pteit. **Anselm**
 no pte deo. **Anselm** deo
 vdi ad aliquid. **Anselm** no
 nimis sit difficile. **Anselm**
 minuz. **Anselm** deo
Bozo Anselm fides me
 consolare. **Anselm** pteit me
 roget deus pteit. **Anselm**
Anselm fame. **Bozo** Sic. **Anselm**
Anselm homo in pteit pteit
 pteit factus quasi pteit
 est pro deo. me deum et
 dea. **Anselm** Et pteit dea
 no pteit pteit pteit
 ad exactionem et honorem
 si et pteit. **Anselm** Cum
 ille inferior in tra no pteit
 traret eod. **Anselm** pteit
 Et cum hoc pteit pteit
 facere nulla in tractus pteit
 se pteit pteit pteit
 fit ad voluntate dea. **Anselm**
 voluntate et honoris de. **Anselm**
 pteit ad quid pteit attende. **Anselm**
 pteit. **Anselm** Indica tu ipse si

no est son honor dei et re
comendaret illi cum talibus
quid gemellis deo rogaret
nisi dno honoravit deum vi
tendo in alium sicut illud mag
nocavit virtus a dyalo. Vito.
ria vero talis debet esse ut
sicut forte a pte immortalis
consensit forte in alio ut pta.
et unde iuste meret penam
mortalitatis. Ita infirmus
et mortalis quales vob se sent
per morte difficultate vincat
in alium et nullo modo peccet
qd facit no pot quaz qui ex
vnde pmi pot q rior et na
satur in pto. **Boo** T tter
dico quia et rade pbat qd
dico et impossibile est. **Anselm**
Quid abstulit deo in pto.
ut et reddere nequit

Aduc accipe unde
pne quo iuste no
recondit. Homo
ner mid impossibile
Boo Est iam po
pusti nobis que facit debem
tot quicq supaddas no me
magis forte posse. **Anselm**
Audi in. **Boo**. **A**udio. **An**
selm Quid abstulit homo
deo. **Boo** pmi se pmiit a
dyalo. **Boo** Quid tu ut me
pisti quid ego nescio quid
sup hoc mala que ostendisti
potuit addere. **Anselm**
done abstulit deo quicq de
humana natura facere posu
erat. **Boo** no pot negari
Anselm Intende in dfore
car iustiaz et in dna in
illam vtrū adequate pot qd
patisnat deo abstulit. **Boo**
vntendo restituat. Et que ad
mod per hoc qd virtus victa
est. caput. in abolu qd

dei erat et deus poidit. Ita
per hoc qd vntat pdat dy
abolus et deus retiperet
Boo nec distreus nec
iustus pot aliquid cogitat
Anselm Quid putas ne. **Boo**
maz iustiaz. Sicut iustiaz
violare posse. **Boo** non
audeo cogitare. **Anselm** nullatenus
nulla vntas ergo debet qut pt
post accipe homo adeo qd
deus illi dace pposuit si no
reddidit deo totum qd illi ab
sultit. Et sicut per illud deus
poidit. Ita per illud rem
peter. Sed no ali fieri va
let nisi ut quemadmodum
p vntu tota humana natura
torrupta et quasi fermeta
ta est pto cum quo nullat
deus appuit ad p facendam
illam cunctis celestem. Ita
per vntate iustiaz a
pto tot hoies quot illi mnt
completi erant ad quem
complendm factus est ho
sed hoc facit nullatenus
p pto homo quia pto
porem iustiaz nequit
Boo. **Anselm** iustus et
mchit impossibilis. sed ex
his omnibus vnt mid di
et spes homo pure quatu
ad stitudem pcedat ad q
factus est ho. **Anselm**
et quidam reddidit deo qd
debet no possit esse ho
ner exatitit mnt olectia.

Queda ad hoc pa
rum. **Boo** Quid
hades amplius
Anselm Si
homo dr iustus
qm bo m no reddidit quod
debet mnt mag mnt est

qui deo qd' debet no reddit
deus si p' et no reddit re
militus est. Anselm p' p'
p'at p' nulla est in illa
impotentia aliquatenus ex
cusari p' sed p' in ip'a in
potencia culpa est p'ut no
languat p'at. Ita no ex
cusat no reddentez debitu
Nam p'om' nungat opus
aliqud p'uo p'uo et p'ap'at il
li in p' deuiat in fouear q'
illi m'at. Inde nullatenus
exire possit et p'uis ille co
tempneq' mandatu et moni
rom' d'm p' p'onte in mostra
teata militat fouear p' nulla
tenus possit op'uo inuictum
effice p'ut ne illi aliquat
impotentiaq' istaz excusatoz
uale. Aux op'uo inuictum
no facit. Deo nullo d'
p' p'om' ad augmentu
culpe qm' ip'e impotentiaq'
illaz p'at. Et qd' p'ceptum
est ne facit facit. Anselm
Ita homo qm' p' p'onte
deigant illo deo qd' p'
noce no potest et pua me
pa deiecit p' in har impo
tenaaq' p'et nec p' nec u'd
possit soluere qd' debeat
ante p'om' idest ne p'atet
ne h'ic qd' debet qm'
p'atuit inexcusabilis naz
q' est ip'a impotentia cul
pa quia no debet eam ha
bere. ymo debet eam no
habere. Nam sicut culpa
est no habere qd' debet
no habere. Sicut igitur
culpa est homi no habere
p'latem illam quaz accepit
et possit tunc p'at. Sic

culpa est illi habere impoten
tiam quia nec iustiaq' tene' et
p'at' tunc p' nec q' p'ro p'at'
debet reddere p' p'onte naz
p' p'at. Inde p'at illam p'at'
et devent in hanc impote
tiam idem em' est no habere
p'latem quaz debet habere
et habere impotentiaq' quaz
debet no habere. Qua p' p'at
impotentia no reddendi deo
qd' habet que p'at facit et
no reddit no excusat horem
p' no reddit. qm' effat p'at
no excusat p'at qd' facit. Deo
p' et p'om' nungat et nae
est ita esse. Anselm Nung
sus est qd' homo qm' no red
dit et nungus qm' re ddece
nequit. Anselm Nullus
aut nungus ad mittet ad
tudem. qm' quemadmodu
tudo est sufficiencia in qua
nulla est indigencia sic nulli
q' uenit nisi in quo ita pura
est iusticia aut nulla in eo p'
in iusticia. Deo no audio
alio credere. Anselm qd'
no no p'at deo qd' d' no po
tuit esse. Deo Aux
q' q' qm' negare possum
Anselm qd' p'om' d'ic
miserere deus d' mittit
sup'atanti qd' debet. Deo
quia reddere nequit no p'
d'ic d'ic d' mittere. Anselm
aut hoc. Aux aut hoc q'
q'mo p'onte reddere debet
nec p' idest q' re compensari
posset p'at qd' p'at no d'
pro to u'p'at' omis xpi que
deus no est aut q' p'at
endo ablatum erat inuito
p'at sup'at d'ic idest d'ic neq'
sed p' d' mittit qd' p'onte red
dere debet homo. idest quia

quia reddere non potest sed deus pro
est ut talis mea deo attribuat
Atque dimittit quod merito erat obla-
tus pro impotentia reddendi
quod sponte reddere debet recusat
sine pena et facit bene horum
propter peccatum quia habet quod debet
non habere nam ipsum impote-
ntiam debet non habere Et id ad
quam deum illam habet sine
satisfactione peccatum est illi. unde
homo mea dei nimis est gratia
quia illius iusticie que non nisi
penam promittit reddi pro peccato
Et namque quemadmodum deum si
esse deum. Ita hoc modo
illud esse minus deum impossibile
est. Quod illam meam dei vi-
deo quendam quia isti angelus
unde esto dimittit si quod non potest
ut quod debet. Quod quod non potest
Deus. Ita vellem angelus
ut qui deum non reddat aut nol-
let reddere aut non nallet sed
si debet quod potest indigens est
si vero non vult minus est
Deus hoc meum reatum angelus
minus deum aut indigens aut
minus pro deo non erit. Deo
Et quod est apertum angelus
Quamvis ergo non reddat deo
esse non potest. Deo si rem
regunt iusticie non est qua
exadat miser hominis et mi-
serordia dei proinde inde angelus
habet. Quodammodo postulasti
rem a deo angelus deus deum
esse non ideo quia homines
et universa saluat quemadmodum
multiplicat meam suam. Hoc autem
loquimur de illa ultima mea
qua pro homine vitam suam facit
homines. Hanc beatitudinem multi
dari debet nisi illi mihi peccatum
dimissa sunt peccata nec hanc
dimissionem fieri nisi debere

reddere quod debetur pro peccato
in magnitudine peccati sui
positis rebus puto me
sufficiens ostendisse quibus
signis tibi. Tamen obla-
tus. Dicit debet. Ego vixi
propter peccatum. Vellam rem meam
aliquando infernal videri
Angelus. Neque si bene consi-
derent existimo veritatem
si vel una de omnibus
quas posui inexpugnabili
veritate corroboret sufficit. Et
sine namque uno sine peni-
tus argueretur veritas in-
expugnabilis monstrare equa-
lit ad omni dubitatione defendi-
tur. Quod. Ecce ista est
et exultare per eum
salvatur homo. **Capitulum**
omodo ex necessitate
ergo scimus erit
quod si ipse non potest
quod debet aut qua
fronte apperimus deum in mea
dumque supra intellectum
quam hanc meam facere
non posse angelus
hoc debet ad alios non
exigere qui ex ipso non esse
accedunt nam ad illam
salutem hominis quorum uice
homo non dicit. Loquens
ut dicit qualis quod salvari
posset sine ipso. Quod si non
possunt velimodo designat
nos in deo. Et accedant et
inquit se nobis qui non
substantiam horum per ipso
posse salvari aut desperet
hoc nullomodo fieri posse
sed si horrent credant
nobiscum in christum ut sal-
vari possint. **Deus**. Ne
queramus sicut mepi ut oste-
das in qua cone salvetur

homo per xpm Anselmus
no se suffragant pbatit per
xpm. homines posse saluari
Cum iam infideles no negat
horum multimodo posse fieri
sunt. et satis ostensum fit. qz
si ponit ponit xpm no est
se multimodo potit homo
saluus esse. quia p xpm
est. quia nullo aut alio
aliquo modo nemo p hoc
est. nate esse est si p xpm
Ergo si quis indiget xpm
aliquid quia no p esse et
no intelligens qua ratione
per xpm esse valeat app
re velit. quia nec per xpm
nec alio modo queat esse
quid aut rudesim Anselmus
quid rudesim est illi qui
idcirco asserunt esse impossibile
qd nate esse esse quia ne
sit quo sit Ergo quia
insupiens est Anselmus
Ergo comprehendit esse qd
dicit Ergo. Verum est si
qz xpm est illi ostendit
qua ratione sit qd putat impos
sibile Anselmus. An no intel
ligis qz dicit que supra
diximus. Quia nate est ali
quot hores ad beatitudinem
peruenire. Nam si ego mo
deriens est horum cum
aliqua materia pducit ad
qz ad qd illi sine omni
materia fecit ne aut boni
incepi perire. aut poptu
mple no posse videretur
multumage p eandem modo
venientiam impossibile est
nullum horum ad hoc pvenire
ad qd factus est. Quia
aut extra fidem. Quia
invenienda est pti satisfactio
qualem sup esse debere

ostendit qd ratio nulla unde
aut indubitanter nulla credenda
est. qd em ratio ratione videri
ter esse ratio id in nullam
deducti debet dubitatio. Et ideo
si ratio que sit no paret. Ergo
Verum est qd dicit Anselmus
Ergo me go queis a me
Ergo no ad hoc veni ut an
seras michi pdey dubitatio
sed ut ostendas michi recti
tudinem meam xpm. Quia p
sicut me rationabiliter deduxisti
ad hoc ut viderem potestatem
horum qz debem deo ppro
qd et reddere nequit. Et mihi
reddidit saluam no valeat
Ita me volo pducas illuc ut
rationali nate intelligat esse
oportet omnia illa que nobis
fides catholica de xpo crede
pauit. si volumus saluari. Et
quid valeant ad saluand qz
et quare deus nra saluet
hominem Cum ptem no dimittat
illi mihi reddiderit qd p xpm
debet. Et ut tiores sint ar
gumentationes tue sic a longe
incipias ut eas sup fixum
fundamentum constituas Anselmus.
Adiuuet me me deus qua
tu nullatenus michi pte. nec
confideas in beatitudine me
me facit me. tu tam ma
gnum opus inuigis. temptabo
tantum quid quidam incepti no
in me sed in deo confidens. Et
faciam qd ipse adiuuare poterit
sed ne fastidum hoc videretur
legge nimis longa et inuagante
queritur a dicit dicenda alio ex
ordio distinguamus et cetera
Explicit primus liber Anselmi
Anselmi Episcopi in cur de
magis liber 2us em de
Anselmi in cur de qd videretur
fieri et videretur et cetera

Rationale nam
adeo factum esse
iustum. In illo
seuendo bñd est
subitū nō debet
ideo namq; rō
nalis est ut si
sternat nū iustum ac iustum
mē magis bonū et minus
bonū et mē bonū et malū
Alioq; frustra facta est ratiō
nalis sed deus nō fecit eam
rationalem frustra. Quare ad
q; eam factam esse rationalem
dubium nō est simili ratione
pbat. quia ad q; accepit pbat
distingueret et odisset et iu
staret malū et amaret et
dilegeret bonū. at magis bona
magis amaret et dilegeret
alē namq; frustra illi deus de
disset pbat istam distinguere
quia nō vult distinguere. Et
in distinguere nō amaret et
iustaret sed nō venit ut
deus tamen pbat frustra de
dit qd q; itaq; factam rationalem
nam ratio est ut sumū bonū
sup omnia amaret et dilegeret
nō pter aliud sed pter ipsum
si aliud nō ipm si aliud
amat. at hīc nīp iusta facere
neguit. Et q; frustra nō sit
rationalis sūm ad hīc rationalis et
iusta facta est. qd si ad bonū
eligendū et amandū iusta facta
est ut tūc ad q; facta ut aliq;
assequer. qd amaret et eligeret
an non sed si ad q; iusta nō
est facta ut sit amat et eligit
et assequat frustra sunt facta
est tūc ut q; illud amet et eli
gat nec ulla erit ratio. q;
illud assequi debet aliquo
quantū q; amando et elige
do sumū bonū iuste faciat
ad qd facta est. mīser erit

quia indigens est cō volū
tatez nō habendo qd desideat
q; nimis absurdū est. quia
pōt rationalis natura facta
est in sumo bono id est deo
seuendo beatus esset. vlt
et nō morer. si nō pe
ccasset. *Capitulum secundum*
Quod aut talis factus
sit in iustitate nō mo
ret. Hinc facile pbat.
quia ut iam diximus
sapie et iustitie dei repu
quat ut cogitaret mortē
pati sine culpa quaz iustu
ad eternaz fecit beatitudinē
sequitur qd q; nūq; morer.
*Capitulum tertium in quo
vult in hac vita resurre*
Ande apte q; fut
tura resurre ad mor
tuoz pbat. quippe
si homo restaurat
suis est pfecte tūc
debet restitui quales futus
erit si nō pccasset. Sed
alē esse nō p. *Capitulum
quintum ad modū q; si nō
pccasset homo tūc eader
qd debeat corpore mōrui
pbat. tūc mōrui creat
ita q; ut eum restaurat
am pō in q; vult in hac
vita corpore restauretur*
*Capitulum sextum si q;
dicat q; hoc fiet apert de
illis in quibus quādam ge
nus restaurat. et repro
bis nō est nāc mōrui in
stus aut q; veniens in
celū q; quaz ut sit homo
si pccasset in iustia tūc
tūc corpore etne bñd
esset. Ita si pccasset in
iustia totus similis etne
miser est. Sed brevis
miser de q; pccasset.*

Quod quare hoc nate sit si
in nro die facit cogente
natura et qd sit natura
que auferit gratiam aut mi
nuit et sic natura que au
ferit gratiam quatenus

Quod hoc est facile co
gnoscere quod aut
hic de humana p
ficiat deus natura
que incipit aut
inipiam fecit tam sublimem
nam ad tunc bonum. Quod in
proposito cognoscit deus se
esse quod rationalem naturam
ad gaudendum de se valde
alienum est quod eo ut naturam
rationalem nam penitus pive
niat. Quod non potest deus
putari rationalem. Anselmus
Nate est quod ut de humana
natura que incipit pfiat
hoc aut sicut diximus fieri
neguit nisi per integram
partem satisfactionem quod nulla
potest facere per deum. In
telligo iam nate esse ut de
faciat quod incipit ne alia qd
debeat videri a suo incipio
desistere. Quod quod sequitur
de humana natura pfi
niet deus quod incipit. Ca

Sed si ita est videtur
quasi tunc deus nat
ate videri in de
riat ut salutem pu
rat humanam quod
quod negari potest plus hoc
per se facere quod per nos
aut si ita est quod gratiam
illi debemus pro eo quod facit
per se quod et iam imputa
bimus nam salutem eius
gratiam si nos saluet naturam
Anselmus. Et natura que
benefacienti gratiam auferit

aut minuit et est natura
que maior beneficio gratia de
betur. Quod vero ipse sponte
se per naturam benefacienti. Quod
dit nec inipio eam susti
net. tunc utque maiorem be
neficii gratiam incipit. Ad em
hoc est dicenda natura p
gratiam quia nulla cogente illa
sustinet aut peruat sed gratia
tis. Nam si quid habet per
se promittit vobis te daturus
eris eadem volente deus.
quatenus nate sit te vobis
reddere promissum si potes aut
mentiri. No tamen tibi mini
mum debet ille pro impen
so beneficio cui datur quod si no
promissum. Quod no te debito
rem ante ipse dationis illi
facere no es. Quod factus. Tale
est cum quis sit quod pro
sponte ponit propositum quod
namque si vult illud ex natura
per vultum debeat no apostat
dampnationi incipit. Et licet
tunc possit suare no velit
si tamen no inuitus seruat
quod ponit. No minus si gratiam
est deo quam si no volun
set. quod no plene quod in
bitum sed de humana pfi
per deum abnegant. Quod
tunc vult dicendus est nat
ate sed eam quod vult a
beitate. Quare multo magis
si deus bonum facit bonum
quod incipit licet no debeat
eum a bono incipio desistere
totum gratiam eius debemus
imputare quia quod per no
per se in illius egerit incipit
quod cum illum latuit quod bonum
facitque erat. cum illum fecit
et in bonitate sua illum facit
audet sponte se ut pfiat
incipit bonum quod abnegant

Demus deus nihil facit nat
tate quia nullo modo potest aut p
sybetur facere aliquid et ad
dignu deum aliquid facere p
nate vitandi. honestatez q
utiq no timet. potius intel
legendu est quia hoc facit
naitate suande honestatis
que p naitas no est aliud
quar inmutabilitas honestatis
enim quaz a seipso et no ab
alio habet et idco iniprie
dicit naitas. Quam tñ quia
nate est ut bonitas dei p r
inmutabiliter suaz pfiat de ho
noze qd incepit quib totum
fit qd bonu qd facit. *Ad
concedo Anselmus. Quia
p satisfactio per quaz sal
uator homo no possit
cere nisi deus homo*

Hoc aut fieri nequit
nisi p qm pmit
deo pro pto. hoc
aliquid maius quaz
omne qd pter deum
est. *Ad hoc* ita constat. An
selm. Alim qd qm de suo
potest deo dare aliquid qd
super omne qd suo deo est
maiores esse nate est. quaz
omne qd deus no est. *Ad hoc*
de quo negare. *Anselm*
nate aut est sup omne q
deus no est nisi deus. *Ad hoc*
verum est. *Anselm*. No qd
p hanc satisfactio facere
nisi deus. *Ad hoc* p sequitur
Anselm. Sed nec facere ille
debet nisi homo alioq no
satisfaciat homo. *Ad hoc*. Non
videt aliquid iustius. *Anselm*
Si qd constat nate est ut de
hominibus pfiat illa supna
ritas nec hoc esse valet
nisi fiat p dicit satisfactio

quaz no pot facit nisi deus
nec debet nisi homo nate
est ut eam faciat deus. *Ad hoc*
Anselm. Deus iam
magnum qm maxm iam qd
queimo psequi ergo ut
incepisti. Sed em q deus
nos adiuuat. Et qd sequi
ex nate sit emice. *Ad hoc*
se pfiat deus et pfiat homo
Investigandū mī est
quid esse possit deus
homo dīna em nā
et hūana nō possit
mōte mutāi ut
dīna fiat hūana. aut hūa
dīna nec ita mītezi ut
quedā tūa sit et duabus
que nec dīna sit dīno nec
hūana. Demq p fieri poss
ut altera in alterā q vider
aut esset tñ deus et nō
homo. aut deum homo et
nō deus. Aut si mītezi
ita nō fiet ex duabus corru
ptis quedā tūa queadmodū
in duabus individuis aliis
dīspaz pōto mītezi et fē
nūa nāstī. tēzā q nec pa
tris integram nec matris
suat nām. sed ex utraq pte
tēzām mītezi nec hūm
esset nisi deus. *Ad hoc*
p fieri qd deus. quēz que
zīm ex dīna et hūana
natura aut qvīone aliq
in alterā aut corruptā cō
mītezi utiq in tēzāz
que hī fieri nequeunt aut
si fieri valent nisi ad hoc
qd quēz valent. Si ita aut
quodē modo tūq dīnū
hīc dīe nature integre
ut tñ dīnū sit homo dīnū
deus et nō idē sit deus
qm et homo mītezi
est ut ambo facit qd fieri

nate est nam deus ne facit
 quia non debet et homo
 non facit quia non potest
 Ut ergo hoc faciat deus ergo
 nate est emendat ipse esse p-
 fectum deum et ipsum hominem
 qui hanc satisfactionem facit
 cuius est qui eam facere non
 potest nisi verus deus nec debet
 nisi verus homo Anomaz
 ergo quanta integritate christus
 natus nate est inveni deum
 hominem non minus esse nate
 hoc duas naturas integras et
 vere in una persona quem
 admodum corpus et anima so-
 nalis quod natus in omni homine
 qui aliter fieri non potest ut id
 ipse sit perfectus deus et p-
 fectus homo Ergo totum
 michi placet quod dicit Anselmus
 ex eo genere adde et de
 mine semina deum et
 assumere humanitatem
Restat mihi querere unde
 et quo deus assumet
 naturam aut enim ex
 assumet de Adam
 aliter faciat novum ho-
 minem quemadmodum fecit A-
 dam de nullo alio homine
 sed si non novum hominem facit
 non ex adde quia non pertinet
 ad genus humanum quod natus
 est ex Adam quare non de-
 bet satisfacere pro eo quia
 non erit de illo sicut enim ve-
 ritum est ut culpa hominis
 homo satisfaciatur Ita nate
 est ut satisfaciens idem sit
 qui peccat aut emendat ge-
 nus aliter namque nec Adam
 nec genus eius satisfaciatur
 pro se Ergo sicut de Adam
 et Eva patet in omni homine
 per Adamum est Ita nullus
 nisi vel ipse vel quid illis

nascitur pro peccato hominis satisfacere
 debet Anomaz ergo illi neque-
 unt nate ut de illis sit qui
 hoc faciat amplius dicit Adam
 et totum genus eius per se satis-
 sine sustentatione alterius crea-
 tura si non precesserit Ita ergo
 ut si idem genus resurgat
 per ipsum per se resurgit et
 relectur Nam per quodcumque
 in statum suum restituitur per
 illud utique stabat per quod sta-
 tum suum restituitur Deus ergo
 qui humanam naturam primitus facit
 in solo Adam nec feminam ut
 de totaque multiplicaret hominem
 facere voluit per deum ipse apte
 monstravit sed non nisi Adam
 voluisse facere quod de natura
 humana facturus erat deus
 per si genus adde per aliquem
 relectur hominem qui non sit
 de eodem genere non nullam di-
 fferentiam quam habiturus erit
 si non precesserit Adam Ideo
 non magis restaurabitur Et si
 possumus deinde videtur que
 eius memoriam sunt Ergo
 nate est ut de Adam assu-
 mat homo per quem resta-
 urandus est genus adde Ergo
 si non sequitur sicut possumus
 unde hoc meritum est esse
 Anselmus Investigemus
 unde patet assumenda sit ad
 naturam hominis de patre et matre
 sicut alii sunt homines aut
 de viro sine femina aut de
 femina sine viro Nam quo-
 amodo modo ex his solum modo
 sit de Adam et Eva erit
 de quibus est omnis homo
 utique sexus nec aliquis
 modus ex his solum facilius
 est deo quam deus et eo modo
 potius debet assumi Ergo
 bene procedit Anselmus

Verū nō est opus nullo labore
ut ostendat quia mundus et q̄
nescius precebitur homo de so-
lo viro vel femina quā de to-
mitione vtriusq̄ sicut ad alio
filio hominū. **Ad** sufficit qd de
solo viro vel femina sola sicut
apparet monstrat ipse aut
nec de viro nec de femina sicut
fecit Adam aut de viro sine
femina sicut fecit Eua. Aut
de femina sine viro qd nō dū
fuit. Itē igitur qd quocūq̄ modo
p̄bet sue p̄uacat p̄tati et ad qd
ipm opus dilatatū esse nō
veniens qd de femina sine viro
assumat idē qd q̄z quez que-
rimus verū aut de virgine a
nō de virgine dīgnū qd fiat
nō est opus disputatē sed sine
omni disputatē appēdū est
quia de virgine sēu hominē
nasti oportet. **Ad** sēdū
placuit cordis mei loquere r̄is
Anselm Est ne qd p̄vidū
qd dīgnū aut vānū aliquid
sicut nubes qd dīversū nobis
mīdes obterece. **Ad** **Anselm** **Anselm**
p̄vidū **Anselm** **Anselm** **Anselm**
igitur nō sūp̄ fūtam vānitatē
sed sūp̄a p̄vidam vānitatē
Et dīc quia valde q̄vemt ut
quemadmodū hominē p̄tū et
eāz nre dampnatōis p̄ncipū
sūp̄p̄it a femina. Ita mediā
p̄tū et cāsa saluatiōis nāstet
de femina. Aut ne mīres deppent
se p̄tū ad p̄tū b̄tū. **An**
de femina tū malū p̄cessit qd
ut ad r̄f̄mādam sp̄m eorū
de mīre tū bonū p̄cedat p̄m
qd et qd si vixit p̄rat que
cāsa sūp̄ b̄tū q̄z tūc
malū dīultomāq̄ dēret ut vix-
it sit que cāsa erit tōmū
bonū qd qd p̄mge dī mīr qd

fecit deus de viro sine femina
facta est de virgine. **Ad** nō p̄t
valde ut vix q̄nq̄ qm fier
de femina sine viro fier de
virgine. Sed p̄tū q̄z p̄m
qd p̄tū quia deus qd de v.
q̄z mīre nāstī dēbet. Ita
mīr sūp̄p̄it. **Ad** **Ad** **Ad**
p̄tū et dōnabiles sūp̄t ipe
p̄tūre. **Anselm** **Anselm** **Anselm**
et nre sit dēu sōlū et v
mīr vīdā p̄tūre p̄tū
nam. **Ad** **Ad** **Ad**
N vix qd quēndū est
in quā p̄sona dēu
qm est dēu p̄sona
hōmīnē assūmat. p̄tū
res em p̄sona nāq̄
vix vīdā em qd hominē
assūmē in vīdā p̄sona
q̄z in vīdā tū p̄sona qd
fieri nāq̄ est. Sed de qd
vīdā p̄sona dēu et hōmīnē
In quā p̄sona dēu hōmīnē fieri
magis tōp̄tū in tōlā de
mādnatōe dēu ad dēu. **Ad**
p̄m **Ad** **Ad** **Ad**
tū ad p̄tū mōestigatōm
p̄tū p̄tūre tōtūm
Ad **Ad** **Ad** **Ad**
tū p̄m filio p̄sona dēu
mādnatō quā p̄tū aut p̄tū
p̄tū **Anselm** **Anselm** **Anselm**
alīa p̄sona mādnatō. **Ad**
dū filio in tūate filius sēu
dēu qm et ante mādnatōm
filius est. Et idē qm p̄m
mādnatō filius est vīdā
erit et in p̄m q̄z sēu
equales esse dēu. **Anselm**
lūas in dīgnitatē nāstū
tū dīgnitatē nāstū nāstū
vīdā. **Ad** **Ad** **Ad**
quā nāstū de virgine. **Ad**
p̄tū p̄tū mādnatō
dēu dū nepotēs in tū
tate quā p̄tū erit nepos

primum regis per horem
 assumptum et versum ad
 mltum habeat de homine
 nepos est tñ regis qñ
 filius eius est filius dñe
 omnia inuentiona sunt
 nec in incarnatione verbi
 qñquid est et aliud nñ
 magis qñem in carnal
 filio quaz alio pñone et
 ma qñem em sonat filio
 supradē pñ quaz aliam
 pñonaz alio Item qñ pro
 quo erat oraturus Et dñe
 solus quē erat expugna
 turus ambo pñam similitu
 dñe dei pñam voluntate
 pñmptat unde qñ spalis
 mixta qñem em attē
 itur culpe vñdita aut
 indulgentia spalis ad dñe
 pñonaz per s filio pñandit
 qui natu pñis similitudo
 creditur illi itaqñ in dñe
 pñ ad nos ad mentalis pñ
 dñe ad qñ ut nñe sit dñi
 naz et quānaz natu in
 vñaz qñem pñonaz nec qñ
 fieri possit in pñibus pñis
 dei Et qñ qñem em qñe
 nñe pateat in pñna vñe
 quaz in alio nñe est vñe
 dñe et hore in vñaz qñem
 re pñonaz sic est illa qua
 me dñe vñdiz munita
 zone ut neqñ ad dextram
 neqñ ad sinistram videaz ab
 illa me posse deremare
 Anselm? Mo ego te du
 co sed ille de quo loqñmur
 sine quo nihil possum
 nos dñe vñdiz vñaz ve
 ritatis tenemus sequitur
 Et em homo nñ ex mēzi
 to moriat et quio possit
 vñe nñ possit pñare et
 cu ille ē mēzius de sua

iusticia laudando sic tu p
 etare nō possit **Capitulum**
Atem dñe ille moztu
 rus sit ex debito sicut
 dñe alio hore ex de
 bito moriunt nō Inve
 stigare debem? qñ si ad dñe
 moztus nō erat si nō pe
 trasset multo magis iste mor
 ter pati debebat In quo potu
 esse nō potest quia deseruit
 dñe In qñ volo te aliquid
 em morari sine em dñe
 posse sine nō posse in vñaz
 in nō pñā qñ nāst? Vñ
 si pñate nō posse dñe dñe
 hñe credi debere vñe Et
 em aliquantulum loquar nō
 quasi de illo qui nñqñ fuit
 dñe fñm? Sed vñe de
 eo quē et tñqñ facta nōm
 quē neget illi mltā posu
 se potuisse pñā que pñā
 dñe dñe mñe ut alia fare
 am quā dñe em nō po
 tuisse mēzi qñ semp pñm
 est em em dñe de mñe
 de pñe si dñe quia nō
 pñō exo similis vñe mēzi
 et mñe qñ vñe dñe nō
 pñō em dñe em dñe dñe
 dñe tres neqñisse y fñe dñe
 dñe sine alio vñe vñe
 sic dñe nō pñō em dñe si
 faret ut ipse aut est mēzi
 qñ est esse pñōre dñe
 qñ qñ potuit potuit pñare
 Anselm? Et qñ dñe potuit
 id est pñare nō potuit dñe
 qñ ostende Anselm? Em pñ
 testat pñm? vñe dñe
 em dñe quā possum loqui
 vel aduere subaudir? si volo
 si em nō subintelligit vñe
 tas nō est pñō sed est nātas
 pñm ad dñe quā vñe vñe
 qñ possum aut vñe nō est

Non est hoc mea pars sed nat-
 tas et p[ar]tas alterius. Quippe
 non est aliud possim trahi. Et
 vni quia alius me trahere
 vult. vnde p[er] possund. Itaq[ue]
 dicit de xpo quia potuit mentiri
 volens. Ille potuit velle menti
 non minus dicit p[er] nequissim[us] me-
 tur. Sic itaq[ue] potuit et v[er]o po-
 tuit mentali. **Ad** hoc aut[em] red-
 deam[us] ad investigand[um] de isto
 quia non sum p[er] sicut incep[er]i
 q[uo]d igit[ur] si p[ar]tas non potit
 quia sicut dicit non potit velle
 ex necessitate suabit iustitiam
 suare non ex libertate arbi-
 tris iustis erit que igitur
 illi gra pro iusticia sua de-
 bitur. Solemus namq[ue] dicere
 deum et idcirco fecisse angelos
 et horum tales qui p[ar]tas
 possent. quare ad possent
 deservere iustitiam et ex deitate
 suarent arbitrio gra[m] et lau-
 dem meret[ur] que illis fiet ex
 necessitate iusti essent non debeat[ur].
Ans[er] Ad hoc angel[us] qui
 modo p[ar]tas nequeunt lauda-
 ri sunt. **Ad** hoc sunt v[er]o
 q[uo]d h[ic] q[uo]d modo non p[er]d[er]it
 tunc p[er] h[ic] q[uo]d potuit et no-
 luit. **Ans[er]** Quid dicit de
 deo qui non p[er] p[ar]tas nec h[ic]
 meruit p[er] p[ar]tas p[ar]tas
 quia non p[ar]tas nomine lau-
 dand[us] est pro iusticia sua.
Ad hoc q[uo]d nolo ut respondeas pro
 me. Nam si dico enim non esse
 laudand[um] sicut me mentiri. Si
 aut[em] dico laudand[um] timeo infir-
 mad[um] non quia dicit de angelis.
Ans[er] Angel[us] non p[er] lauda-
 ri de iusticia sua quia p[ar]tas
 potuit. sed quia p[er] hoc q[uo]d
 modo a se habent q[uo]d p[ar]tas
 nequeunt. In quo aliquid si-

les sunt deo qui a se q[uo]d qui
 tunc q[uo]d de enim dare aliquid
 q[uo]d non auferat q[uo]d p[er] et facere
 em[en]t[em] aut[em] qui non possit ad ip[su]m
 facere non esse non facit. Sic naq[ue]
 tunc angelus potuit auferre
 iustitiam sui et non abstulit.
 Et facit se non esse iustum et
 non fecit. It[em] auferit ip[su]m sui
 de deo iustitiam et seip[su]m
 iustum fecisse. Hoc igit[ur] modo
 q[uo]d a se iustitiam qui creata est
 alii a se habere nequid et p[ar]tas
 laudand[us] est de sua iusticia
 nec n[on] it[em] sed libertate iustis
 est. Quia n[on] p[er] de necessitate
 ibi nec ratio nulla est nec
 p[er] h[ic] q[uo]d q[uo]d q[uo]d deus
 p[er] h[ic] a se q[uo]d q[uo]d deus ma-
 gis laudand[us] est de h[ic]
 mo[do] q[uo]d et suat non nulla nat[ur]a
 tate sed sicut supra dicit p[ar]tas
 et etna mutabilitate. Sic q[uo]
 homo ille qui in ip[s]o deo est
 q[uo]d om[n]e bonu[m] q[uo]d ip[s]e habe-
 bit a se habebit non necessitate
 sed libertate. Et ap[er]te iustis
 idcirco laudand[us] est quia em[en]t[em]
 nata. Quia a deo habet
 q[uo]d habebit idem t[em]p[or]e ip[s]e a
 seip[s]o q[uo]d deus natus. Vna
 p[ar]tas est q[uo]d deus. **Ad** hoc q[uo]
 iustitiam n[on] ex h[ic] a p[ar]te p[er]
 deo quia et p[ar]tas non potit
 Et t[em]p[or]e laudand[us] est de
 iusticia sua. Sed n[on] q[uo]d
 ex ip[s]o. in deus t[em]p[or]e facit
 homin[em] aut non tales fecit
 angelos ut sicut et p[ar]tas
 non possent et de iusticia sua
 laudandi essent. **Ans[er]** **Intelligis** quid dicit **Ad**
 videri magis intellige. Et
 idcirco quero aut eos tales non
 fecit. **Ans[er]** t[em]p[or]e nec
 deus nec potuit fieri ut

unusquisque illorum essent. De
 ipse qui deus fuit de hoc
 iusto dicitur. Ut si quos que-
 ritur. An non vel de tot et
 sunt persone dei vel spe de
 uno hoc fecit. Unde quia
 ad tunc fieri nullatenus
 et exegerat. Boetius Erube-
 so quia hoc quiescit. Et
 que dicitur erat. Anselm
 Quamvis igitur quia non de-
 bebit quia non est potest. Bo-
etius Concedo me oportet. Anselm
 Et morietur ex sua potestate et
 et mortalitatem non timet
 ad puritatem hominis nam

Nunc autem restat in-
 quire utrum possit mo-
 ri in humana na-
 tura. Nam in divina
 incorruptibilis est. Boetius
 Et hoc autem dubitatur. Debet
 enim ipse verus deus futurus
 sit. Et omnis deus naturalis mor-
 talis. Anselm Non puto
 mortalitatem ad puritatem et ad
 corruptam hominis pertine-
 re. Nam tempore si minus perit
 per hominem. Et immortalitas
 hominis immutabiliter firmata
 est. Non tamen in hominem est
 verus et quia mortalis est
 in incorruptibilitate resur-
 gent. Non minus erit in ipso ho-
 mines. Nam si pertinet ad
 vitalem humanam naturam cor-
 ruptibilitas sine incorrupti-
 bilitate quia neutrum facit autem
 destruit hoc. Si aliam enim
 valet ad eius naturam aliam
 ad virtutem. Sed quia in illis
 est homo qui non morietur.
 Dico mortale per in hoc
 diffinitio a potest quia non
 crediderunt totum hoc. Aliquid
 potuisse aut posse esse in-

mortale. Quare non sufficit
 admonstrare illud hoc. Sed
 mortalem et quia verum ad
 est. Boetius Erubescit tu per aliam
 rationem quia ego illam nescio
 si tu nescis quia ille potest
 mori posse. Anselm Dubium non
 est quia sicut deus est in
 omnipotens est. Boetius Verum
 est. Anselm Si ergo vult potest
 animam suam ponere et in summe
Boetius Si ergo non potest non videtur
 quod sit opus. Anselm Potest
 igitur magis mori si velit et
 poterit mori et resurgere. Sine
 cuius animam suam ponat vel alio
 faciente sine alio hoc faciat
 ut eam ponat ipse promittere
 quantum ad potestatem inquit si
 fecit. Boetius Non est dubium
Anselm Si igitur vult promittere
 poterit. Boetius Sed hoc
 nos indeterminabiliter perducit ad
Anselm Facit quod nos docuit
 quia or enim nunc aliquid
 habere quod quicquid suo deo
 est quod sponte det et non ex
 debito deo. Boetius Ita est hoc
 aut suo illo nec extra illud
 inveniri potest. Anselm Verum
 est in ipso igitur inveniendo
Boetius Igitur sequitur. Anselm
 aut igitur personam aut aliquid
 de se dicitur. Boetius Non pos-
 sum aliter intelligere. Anselm
 Inveniendo est in rationem
 esse decessit hoc dicitur quare
 namque se non potest deo aut
 aliquid de se quasi non habenti
 ut sicut sit quia deus creatura
 dei est. Boetius Sic est. Anselm
 Si ergo intelligenda est hoc dicitur
 quia nec aliquid ponat se
 ad homo verus dei aut aliquid de
 se quod decessit non erit. Boetius
 Itaque sequitur ex predictis. Anselm

Si dicimus quia datur se ipsum ad
 obediendum deo. ut p[ro]p[ri]e dicitur p[ro]
 do mysticis p[ro]bat[ur] se volentem
 eius non exit q[uod] dare q[uod] d[icitur]
 ab illo non exeat ex debito d[icitur]
 eius rationalis creatura debet d[icitur]
 obediens deo. **Capitulum** q[uod] nega
 re nequit. **Ans.** alio itaq[ue]
 modo optat ut d[icitur] seipsum deo
 aut aliquid de se. **Capitulum** q[uod]
 hoc nos impellit r[ati]o. **Ans.**
 videremus si forte hoc sit dare
 vitam suam sine quam suam
 sine tradere seipsum morti ad
 honorem dei. q[uod] enim ex debito
 non exigit deus ab illo. q[uod] n[on]
 n[on]q[ue] non exit p[ro]p[ri]e in illo non
 debet. mori sicut d[icitur] d[icitur]. **Capitulum**
 p[ro] alio nequies intelligit. **Ans.**
 p[ro]p[ri]e d[icitur] adhuc v[er]u[m] si co
 nasser[etur] q[uod] veniat. **Capitulum** d[icitur] tu
 et ego habent audiam. **Ans.**
 Si homo p[ro] suavitatem p[ro]mittit
 an non q[uod] veniat aut p[er] aspi
 tes satisfaciatur. Et si tam facile
 virtus est a d[icitur] q[uod] ut d[icitur]
 p[ro]mittendo ex honore d[icitur] ut facili
 us non posset. Adhuc iustit[ia] est
 ut homo satisfaciens p[ro]p[ri]e
 tanta difficultate vincat d[icitur]
 ad honorem dei. ut maior non
 posset. An non est dignum q[uod]
 qui se sic abstulit a d[icitur] p[ro]mittendo
 ut se plus auferre non posset
 sic se det deo satisfaciendo ut
 magis se non posset dare. **Capitulum**
 ad est aliud amabilius. **Ans.**
 elms. **Ans.** aut asperius
 et aut difficilius p[ro]p[ri]e homo ad
 honorem dei sponte et non ex de
 bito pati quod mori et nulla
 tunc seipsum p[ro]p[ri]e homo dare ma
 gis deo quod ad se mori tradit
 ad honorem illius. **Capitulum** Vera
 sunt oia q[uod] d[icitur]. **Ans.** Tale

igitur oportet enim esse qui pro
 p[ro]p[ri]e homo satisfaciens velit
 ut posset mori si velit. **Capitulum**
 vides p[ro]p[ri]e illud q[uod] d[icitur] quod
 queri. Item esse oportet q[uod]
 ex n[on] te moria. quia omni
 potens erit. nec ex debito
 quia magis p[ro]p[ri]e erit et no
 mori posset ex libera volu
 tate quia n[on] erit. **Ans.**
 mus. sunt et alia multa cur
 enim valde q[uod] veniat. **Capitulum**
 similitudines et q[uod] d[icitur] d[icitur]
 p[ro]p[ri]e q[uod] habere que facilius et
 clarus p[ro]p[ri]e patet in eius
 vita et opibus quod velut
 ante exp[er]imentum sola tunc
 m[er]iti p[ro]p[ri]e. q[uod] enim exp[er]iat
 quod n[on]e quod sapienter
 factum est. ut ille q[uod] q[uod]
 erat redempturus de via
 mortis et p[ro]p[ri]e ad via
 vite et salutis et tunc d[icitur]
 reductus ad homines q[uod] p[ro]
 ret ut in ip[s]a q[uod] p[ro]p[ri]e ad
 eos d[icitur] d[icitur] q[uod] p[ro]p[ri]e
 debent seipsum p[ro]p[ri]e. Item
 p[ro]p[ri]e aut seipsum quod daret
 infirmis et mortuibus ut
 p[ro]p[ri]e m[er]itis et contumeliis
 aut doloribus aut morte q[uod]
 iustitia non v[er]e d[icitur]. si ip[s]um
 oia q[uod] sentire non agnosce
 rent. **Capitulum** q[uod] p[ro]p[ri]e
 et q[uod] n[on]e mori sic p[ro]p[ri]e
 tante non sit. **Capitulum** in
Omnia q[uod] d[icitur] patent
 ostendit ad mortu
 lem et incommo
 mori esse p[ro]p[ri]e
 oportere q[uod] d[icitur] q[uod] omnia
 miserie n[on]e sunt. **Capitulum**
 q[uod] miser erit. **Ans.**
 nequaquam. Nam si ad statu
 sm[er]is non p[ro]p[ri]e comodum q[uod]
 habet q[uod] n[on]e voluit. Ita
 non est miseria apprehendere

sapient nullam nate aliqd
comodum in volentibus. **Post**
et in aliis infortunatis
nulla ignorancia non habeat
Atem in hac simili
tudine quia habet
debet ad hominem
Dicit uti ignorancia
et sicut alias infirmitates
nunc habitus. **Anselmus**
Quid dubitas de deo vnde
omnia sit sciens. **Post** quia
quavis sit mortalis finis
de deo natus mortalis in ear
de quibus. Nam cum sit
non potest homo ille esse re
ignorans sicut de mortalis
erit. **Anselm**. Illa hominis
assumptio in vntate pone
dei non nisi sapientia a summa
sapientia fiet. Et ideo non
assumet in hoc qd' nullo
modo utile sed valde nocu
est ad opus qd' idem homo
facturus est. Ignorancia
namq' ad nihil utile est
illi sed ad multa noxia que
enim tot et tanta opa que
faciend' est faciet sine men
sa sapia aut quia illi reddet
horde si enim sciret nescire
si aut nesciret ad quid erit
illi utilis. Illa ignorancia
Semper si nihil amat nisi
erit boni qd' non amet. Ita
nullu' bonu' erit qd' ignoret.
Bonu' aut nemo pfecte no
uit nisi qui illud a malo p
distinguit. Hanc q' d'istinctio
nullus potest facere qui ma
lu' ignoret. Sicut igitur
quid loquimur. Dicit pfectu
fiet bonu'. Ita nescire igno
rabit malu' omnia vnde ha
bebit sciam. Quis eaz publi
ce in hom' q' d'istinctio non opre

dat. **Post** q' in maiori etate
ita videtur sicut dicit sed in
infancia sicut non erit tempus
q' d'istinctio ut illo apparet sapia
Ita non erit opus et ideo non
q' d'istinctio nec illa habeat. **An**
selm. Nunc dicit q' sa
pientia fiat illa incarnatio
sapientia assumet namq' deus mor
talitatem quia sapientia quia
valde vult utile. Ignorancia
nam vero non potest assumere
sapientia quia iniqua est vti
lis sed si noxia nisi forte ad
per eam mala voluntas que
nunc nullo erit ad effectum re
surgit. Nam si aliquis ob
aliud non nocet hoc solo tam
nocet quia scientie bonu' au
ferunt et ut brevis ad penam
qd' queris ex quo ille homo
erit peccatus deo semper se ipso
erit sine eius potentia et for
titudine et sapientia. **Post**
Quis q' in xpo semper fuisse non
dubitemus. Ita tamen quesi
ui ut de hoc quoque rationem
audirem. sepe namq' aliquid
esse recti sumus. Et in q' proba
ra ratione restimimus. **Post**
Quid more p'beat nunc
et magnitudine p'beat dicit
Nunc q' ut doceas ma
gnitudo more eius pua
leat nunc et magnitu
dine p'beat q' d'istinctio
qd' putamus lenissim
potui tam infinitu' monstrare
ut si nunc ostendatur infinitu'
malo qui sit peccati sunt car
aturus sicut est iste nec pua
fuerit q' d'istinctio in magnitu
dine faciat aliquis aspectu' vnu
qd' voluit non in flecti debeat
Anselm. Si esset pua homo ille
et quis esset pua et dicit
tibi nisi ostendat horem hunc

pibit minus iste totus & quic-
 quid dicitur non est facere hoc
 pro quodanda omni alia creatura
 hoc ad faciem etiam si infini-
 tus magis istis modis ostendit
 tunc Anselmus dicit si in-
 tili dicitur. Quia enim accidit
 aut ora potest modum remeant
 super te. Resp. Responderem
 inter poene omnia alia potest
 velle suspicere non solum quia nudi
 que fuerunt et que futura sunt
 sed quoniam super hoc cogita-
 ti putant quam istud potest quia
 non solum de occasione eius
 sed et de prima lesione que
 illam tangit. Resp. Responderem
 me existimo debere Anselm.
Texte existimas. Sic dicit michi
 Cur ita cor tuum. Indicat ut
 plus horreat in potest in
 lesione vnde hominis quia ora
 alia que exogitae possunt
 tunc omnia querunt potest
 totum illud sunt. Resp. Anselm.
 potest quod in persona eius sit
 incorpale super omnia illa que
 extra personam illius cogitat
 putat Anselm. Texte. Dices ad
 hoc quia sepe libent aliquis
 patitur quodam in sua persona
 molestias ne maiora patia-
 ri rebus sint. Resp. Anselm.
 dicitur non egerat hoc patia-
 ri autem putaret sicut tu
 super audiam mee interrogacione
 respondisti. Anselmus. An-
selm. Texte. Vide quod quia viola-
 com hunc corpore quid hominis
 nulla inmensitas vel ingulens
 potest extra personam si compa-
 ri valet. Resp. Anselm.
 est. Anselm. Texte. Quamvis bonum
 tibi videtur. Anselm. Texte. Intemptum tam

mala est. Resp. si omne bonum
 tam bonum est quia mala
 est eius. Texte. Anselm. Texte. Deus est
 bonum incommensurabile quia sunt
 ea potest mala que sunt est
 maiora superat eius incommensurabile
Anselm. Texte. Anselm. Texte. Anselm.
 et pro quia potest tunc odibilis
 sunt quantum mala et vita
 ista tunc amabilis quantum
 est bona unde sequitur quia
 vita hoc plus est amabi-
 lis quam sunt potest odibilis
Resp. Anselm. Texte. Anselm.
 agere. Anselm. Texte. Anselm.
 ita tunc bonum tam amabile
 posse sufficere ad plendum quod
 debetur pro potest tunc modum
Resp. Anselm. Texte. Anselm.
Anselm. Texte. Anselm. Texte. Anselm.
 vita hoc mutat dicit potest
 si pro illis deat. Resp. An-
selm. Texte. Anselm. Texte. Anselm.
 re vita est morte accipere
 sicut dicitur hunc vite pudet
 similes hominum potest. Texte.
 et accipere mortis. Resp. An-
selm. Texte. Anselm. Texte. Anselm.
 esse de similibus potest que
 personarum dei non tangunt
Texte. Anselm. Texte. Anselm.
 potest enim inveniunt. Texte.
Sed inuideo aliud
 querendum nam si hoc
 est malum est enim
 oculo quia hoc est
 vita eius quod per
 more eius separare et delere
 potest eorum qui eum odierunt
 aut si delere eorum potest
 delere quod potest aliorum hominum
 quod aliquid velle. Texte.
 enim quia melius ex illis patet
 uati sunt et inimitabiles
 alii plerumque. Anselm.
 hanc questionem debent aperire

qui dicit quia si cognovissent enim magis dominum deum et
fuerunt et non namque differunt
sicut scimus patet quod
ignorantia sit ut malum quod
indignum facit pro nimie
tate sua si cognoscitur remanere
sic quia ignorans scimus
est deus enim ostendere nullum
quod unus scimus tam recte
posset sed et ideo qui illud
ostendit ignorans non in illud
non infirmum patet cui nulla
alia compari potest propter
rursum etiam non ostendit
non enim magnitudinem ad
videndum quare bona essent
vita illa in hoc quod non ignorans
ter scimus est sed quasi scire
ter scit quod nec unus scit
aliquis nec facit potest
Sed rationabiliter intem
tores et adveniam potest
gere potuisse monstrasti
Anselmus quid in que
ad amplius hoc videtur quod
rationabiliter narras ostendit
ex omnibus preteritis esse
tunc supponit. Sed hoc pos
se fieri nisi per remissionem
nec potest quare hoc nullus
habere potest nisi per horum
qui idem ipse sit deus ad
morte sua horum potest de
reconciliari. Propter igitur in
miserum ipsum quod deum horum
confitent et mortuum potest nos
hoc autem absque omni dubio co
gnito cuncta que ipse dicit
certa esse. quia deus men
tiri nequit et sapienter
esse facta que fecit. Quia
tandem est. Sed Verum est
quod dicit nec aliquando quod

quod quia non eorum ratio
intelligatur a nobis

dicit esse verum aut quod fecit
rationabiliter esse scimus dubito. Sed
hoc postulo ut quod quasi non
debet aut non posse fieri. Sed
videtur in rationibus in hoc ra
na hoc in rationibus qua ratione
fieri debeat aut possit appi
as non ut me in fide quod
et ut quod firmatum videtur ipsi
ho intellectum letifices. Sed
etiam deus ex massa pura
tunc assumptus horum sunt
peto et de plenitudine. Certe et
sive. Caput. vii. in fine

Quod apparet eorum quod
supra dicta sunt
etiam apparet. Pro
peto ut eorum que
sunt ad questionem
etiam ostendas primum per qualem
de massa potest fieri. i. huius
que quod totum infectum erat
propter horum sunt propter quasi
cunctum de firmamento deus as
sumptus. Nam licet ipse hoc
emblem conceptum modo sit et
absque carnalis selectationis propter
virgo tamen ipse unde apparet
tunc est in migrationibus crepta
est et in propter crepta etiam
mater eius et cum originali
propter nata est. quia et ipse in
adam potest. In quo omne
potest. Anselmus. Postquam
constat horum velum deum et
propter esse reconciliatore in
dubium non est enim omne sunt
propter esse. hoc autem esse non
valet nisi absque propter de mas
sa potest fieri sit assumptus
etiam vero ratione sapientia
dei hoc fecit. si non possumus
intelligere non debemus mirari
sed cum veneramus tollerare

aliquid esse in secreto tante
rei q[uod] ignoremus quippe mia
serius deus restauravit huius
nam quam instituit Quasi
enim videtur sed facile est sed
homo antequam esset non potuit
ut fieri non deberet per q[uod] non
factus erat ut esset qui pos
set aut cui deus miseretur
per q[uod] quia non potuit omni
q[uod] factus dicitur enim hoc
fieri posset si in nichilo re
ductus esset Tanto eo mia
serius deus illud restituit q[uod]
instituit. Et hoc de potestate
non meriti fecit illud non de
potestate nec non meriti fecit
restituere et est deus et homo
sic in xpo q[uod] venit ut suam
integritate utique nature idem
sit homo qui deus tunc po
tissimus ut rogitare q[uod] huius
luculentis videret penetrare
quam sapienter quam mirabiliter
tam instituit opus suum sit
hoc afferentior. Quia nullus
homo potest in hac vita tunc scire
tunc penitus aperire ut puta potest
ut faciat q[uod] nullus homo facere
potest sed tunc quantum potest
plene enim persuadere aliorum
in hac re rationes latere si alii
qua te videri monstramus. quam
si te nullam mea ratione intelli
gere nihil docendo persuadeat
Anselmus. Hic meo ab impor
tunitate tua non posse abeundi
sed si aliquatenus potes q[uod] posu
las ostendere gratias agamus
deo si vos non potes suffragari
ea que placita sunt supra ad
eum constat deum horum fieri
oportere dno non est sapi
entiarum et potentiarum illi non desse

ut hoc sine potestate fiat. ~~Capitulum~~
sic libenter accipio Anselmum
oportuit itaque ut illa rede
at quam episcopus fecit perisset
non penitus illis qui eo tunc
fuerunt sed et alios sic enim
res aliquis non totus plene
sue magnitudinis amittit sic potuit
excepto uno solo qui in
de illorum est que ut nullus
illorum facere possit unde mortis
dampnationis exadat. Tunc
autem qui solus est innocens
tantam aperturam regem huius
ut possit et tantam dilectionem
erga eos qui veniunt omnes q[uod]
suo credent consilio reconci
liare quodammodo vult
ipsi regi placitum q[uod] factu
m est die p[re]sentis volumine
regis statuto Et qui non o[mn]i
possunt qui reconciliandi
sunt ad diem illam que
venit. Quia de res per ma
gnitudinem illius fuit. Ut
quicunque vel ante vel post
diem illam offensi fuerint se
velle per illud opus q[uod] ea
die fieri veniat impetrare
et ad pactum sibi constitutum
accedere ad omni culpa sint
absoluti placita et si contigerit
ut per q[uod] aut veniat iterum
petent sed sique satisfacti
et corrigi deinceps voluit
pro eius pacti efficacia ut
ad veniam recipiant sic tunc
ut nullus placitum eius
ingrediat. Donec situm sit
hoc unde nepe casantur
ad diem placitum hanc qui
non possunt horum omnes q[uod]
salvandi erant prius esse
q[uod] redemptionem illam episcopus
fecit tanta sunt vis in eis

morte et eo in absentes re-
 loco vel tempore eius pro-
 tendat effectus. qd' aut' no-
 polis pntibus y desse debeat
 hinc facile cognoscat. quia
 no tot pntes eius morti
 potuit qd' ad supne civi-
 tatis constructio nam fuit. Et
 si quis qm' eiusdem morte
 tpe vntat' erant ad illar
 de dempro ad mittit' per-
 res em' sunt de morte
 quaz de quibus restaurat' est
 nris eoz ea die vident
 homines. Ceter' credend' est
 ex quo factus est homo
 nram tempus fuisse. quo mu-
 dus iste ad creaturis que
 facte sunt ad vsus. q' omni-
 ne vacuus fuisset ut nulla
 esset in illo ex quoquoque
 adque pntes p' qd' fact' est
 homo. Vnde em' nro.
 veniens q' deus vel vno
 momento pmiserit quand
 genus. Et ea que fecit p' r
 vsum eoz de quibus sup-
 ra civitas pficienda est. q'
 frustra extitisse. Nam ali-
 qualem iniquitatem esse vident'
 quand' in no adque p' r
 qd' maxime facta essent
 vident' p'p'ere. **Resp.**
 Congrua longe et in in-
 cois repugnare vident' modo
 monstrans vntat' vntat' fuisse
 tunc ex quo factus est qd'
 vntat' aliquo qm' ad eam pti-
 neret plus qua vane facta
 esset omne rationalitatem
 qd' no plen' mox veniens
 sed nram esse possunt vntat'.
 deare si em' q' venientius
 et rationabilius esset hoc q'
 aliqu' nram fuisse de quo

intento dei qua horum fecit
 p'p'ere. Ceter' est aliud qd' qu-
 it' obmet rom' nre est semp
 aliqua ad potant' rationalita-
 tem pntente fuisse. Vnde adan-
 et dnam ad illar pntente re-
 dempro dubitans no est q'
 nre q' auct' d'na apte no
 pntat' **Anselmus.** Inore
 vntat' q' vntat' q' deus illos
 fecit et p'p'ere mutabili fa-
 tore de illis omne horum quos
 ad celestem civitatem assumptu-
 rus erat q' illos duos adhuc
 ex tunc p'p'ere. **Resp.** Vno
 illos maxime ad p'p'ere cre-
 di debeat ut essent de illis
 p' r quos facti sunt **Anselmus.**
 Bene consideras nulla eam
 anima ante mortem p' p'
 d'p' celestem m'cedi potuit
 sicut supra dicit de regno
 palladi **Resp.** Sic tenemus
Anselmus. Vntat' aut illa
 de qua homo ille assumpt' est
 de quo loquimur sunt
 illis qui ante nram
 em' per eum indat' sunt a
 p'p'ere et in em' ipa m'cia
 de illa assumptus est. **Resp.**
 Placet m'cei m'cei quid
 dicit m'cei q' ipa debeat a p'
 ipa q' d'at a p'p'ere m'cia
 videtur eam habere a m'cei
 et no per se m'cei esse sed
 per illam **Anselmus.** No
 ita est q' qm' m'cei m'cia p'
 quaz m'cei est no fuit ab te
 lo ipa q' per seipm' et a se
 m'cei sunt **Resp.** Bene d' de q'
 ex ideo no sit nram vel m'
 p'p'ere et q' sit nram
 totum et no totum **Cap.**
Aerum ad aliud m'cei
 videtur quid' em' supra
 quia no nram moritur

voluntate non potuit non mori
 et mortuus est. Ad hoc
 negare nequeo. Anselmus
 dicitur ergo voluntas dei mal-
 la naturae fuit aliquid sed
 sua potestate et voluntas illius
 fuit voluntas dei. Nulla natu-
 rate mortuus est sed sua
 potestate. Ad hoc Argumetum
 hoc non obviare nequeo
 nam nec possumus quod in-
 ferre nullatenus inferre
 alicui sed tam quod mori
 si dicitur quod dicitur quia si
 vellet non mori non magis
 quod possit quod non esse quod
 erat. Ad hoc namque motus
 erat quod si vero non fuisset
 mortuus non fuisset vera
 fides future mortis eius. p
 quod et illa virgo de qua
 natus est et multi alii munda-
 ti sunt a patre. Nam si vero
 non fuisset motus potest po-
 tuisse quod si potuit non
 mori facere potuit non esse ve-
 rum quod virum erat quod non
 erat. Ad hoc mori quia mo-
 tus erat. Ad hoc dicitur quod
 ipse sponte voluit et mu-
 tabili voluntate. Anselmus
 si ergo potuit dicitur et idcirco
 non potuit non mori quia
 vere mortuus erat et idcirco
 vere erat mortuus quia
 quod ipse sponte et mutabi-
 li voluit. Ad hoc illud non
 ob aliud non potuit non
 mori nisi quia mutabili
 voluntate voluit mori. Ita
 est sed quoniam fuit causa
 vero est causa quia non po-
 tuit non mori. Ad hoc illud
 fuit mori. Anselmus
 dicitur hoc in multis
 ut dicitur vellet quod non id
 inferre. Ad hoc dicitur et

obviare quod ex rationibus tunc
 obicerem in hoc diffinitione
 ut principio quia non quod po-
 tuerat non facere. Ad hoc sed
 mori et quod ipse metu pete-
 re. Ad hoc sustineat ut per tunc
 tate et necessitudine sua
 queram ingenium quod mori
 et illis est in pluribus quibus
 omnibus sicut in epistola satisfa-
 ciat. Anselmus. Tam dicitur
 quia deus nunc de aliquid
 non posse aut tunc facere. Ad hoc
 quippe naturas et impossibili-
 tas subiacet eius voluntati.
Ad hoc aut nulli subditur natura
 aut impossibilitati. Ad hoc enim
 est natura aut impossibile quia
 ipse voluit. Ad hoc non aut vel-
 le aut nolle aliquid potest
 naturam aut impossibilitatem
 aliquid est abesse quod quod
 omnia que voluit facit sicut ve-
 la naturas vel impossibilitates
 preedit eius vellet aut nolle
 Ita nec eius facere aut non facere
 quod multa facit vellet multa
 facere et faciat et sicut non deus
 facit aliquid aliquid postquam
 factum est. Tam potest non esse
 factum quod si verum est factum
 esse nec tamen recte de impos-
 sibile deo esse ut faciat quod
 potest non esse potest. Ad hoc
 enim ibi operatur naturas non fa-
 ciendi aut impossibilitates
 faciendi sed dei voluntas
 qui potestatem per quam ipse vel-
 tas est mutabilem. Sicut est
 vellet esse via si potest aliquid
 se mutabilem factum quod non
 sponte antequam fiat non potest
 non esse futurum. Ad hoc tamen
 vera est in eo faciendi naturas
 aut non faciendi impossibilitates
 quod sola in eo operatur voluntas

quodens namq. de deus no
posse multa negare in eob pta
sed in supablis signat in eo pote
ria et potendo non em aliquid
intelligit nisi quia nulla res
potest esse ut ille agat qd negat
posse. Nam xpiana est huius
multa bono cor dicit res aliq
posse quia in illa sed qm in illa
re est pta et no posse no
qm in illa sed quia in alia re
est impotencia. Dicit namq
iste homo p. vna qd aliq
em p. vna. et ille no p.
vna q. nullus eu p. vna
ad em est pta posse vna
sed impotencia. Inter dicimus
deu naitate face aliquid. et
q. in illo sit illa naitas sed q.
est in alio sicut dicit de impo
tencia q. de no posse. Dicit
quippe naitas est aut coact
aut p. p. q. due naitates
gibantur. moris q. sic nait
et impotencia. Aliquid nait
roq. esse p. p. no esse q.
nemadmod. qd nait est esse
impotencia est no esse. et qd
nait est no esse impotencia
est esse. et contrarium. Dicit
aut dicit aliquid est esse ne
esse aut no esse inde no
intelligit q. sit in illo naitas
aut coactus aut p. p. sed
significat quia in omibz alijs
rebus est naitas p. p. sed
eas face aut coactus no face
bon. q. qd. de deo dicit. nait
ad dicit. quia nait est deus
p. vna. dicit. et nait est
dicit. nait. mentis. et dicit
aliquid nisi quia tanta est in
illo constantia suandi vitate
ut nait sit nait. rem face
posse ut vero no dicit aut no
mentat. Aliquid. om. dicit

quia homo ille qui in vna
tem p. p. sicut supra dicit
est. Idem ipse est qui si
lino de deus no potuit no
mori. aut velle mori. p.
quar. et velle natus est
no significat in illo vlla po
tencia suandi. aut velle
suare vitas suas. incoataz
sicut sed mutabilitas vo
luntatis eius quia se p. p.
fieri ad q. q. dicit. ut in
ead. velle p. p. ead.
mori. et quia nulla res
potuit illas volentes mu
tare deus em est impote
na quia potencia. si p. p.
vellet mentis. aut fallere
aut mutare volentes qm p.
no mutabiles esse volentes
et si quemadmod. sup. dicit
ad aliquid p. p. p. p.
factus. et no aliquid. et ea
dem volente postea p. p.
qd. p. p. q. p. p. p. p.
si nait p. p. p. p. p. p.
tunc est dicit. naitate
face. qd. face. sed ea qua
p. p. p. p. p. p. p. p.
em. nait. aut impotencia
fieri aut no fieri dicit. et
aliquid vbi nec naitas ut
impotencia. qd. quia opant
sed voluntas si nait ita est
in homine multo magis naitas
aut impotencia. Aliquid
naitate sunt in deo quia
nait. nisi qd. velle face. et
nait voluntas. nait. nait
aut p. p. velle. et dicit
em. velle in p. p. dicit
naitas ut vitas p. p.
ut qd. opus erat fieri ad
bon. restaurat. si quia
no posset nait. face. si.
na. et si dicit nait. q. p.

res vobis quana et no alius
 atq alius sed idem ipse esset
 qui utrumq pfecte existeret
 p quana pfecte qd illa de
 bebat et per diuina posset
 qd expediebat Deniq v.
 qd que per fides est facta
 nuda ut de illa posset appi
 mi Chequaq credidit illud
 morituz nisi qma vellet
 quemadmodum per p h m
 qui de illo dixit Deum
 est qma ipse voluit dicere
 rat qua pter qm vobis
 fuit fides eius nate erat
 ita fuit esse sicut credit
 sed si te vobis pterbat q
 dico nate erat tot volun
 tate sola morituz qma ve
 ra fuit fides sine p h m
 de q pesserat no est
 aliud quaz si dicas nate
 fuisse ita fuit esse qui
 sic fuit erat vera fuit
 fides quamobrem si dia nate
 erat ut volente sua morituz
 qma vera fuit fides p h m
 que de q pesserat qm
 aut nate no cogit rem
 esse sed esse rei fuit nate
 tate esse Est namq nate
 tas pcedens que causa est
 ut sit res et nate sequens
 quaz res facit pcedens et
 efficiens nate ad de celu
 volui qma nate est ut
 volui sequens vero et que
 efficit sed sic est ut dicit
 te ex nate loqui q loquis
 dnm em dico q significo
 mihi facit posse ut dnm
 loquis no loquas no qd
 aliquid te cogit ad loque
 dnm Nam violentia na
 tis conditio cogit celu volui

te no nulla nate facit loq
 q vobis est pcedens nate
 tas et sequens illi p h m
 pcedens Possid namq dice
 nate est celu volui q vol
 ut si no p h m est vobis
 ito te loqui qma nate est ut
 loquas ita sequens nate
 fuit per omnia p h m h m
 quicquid fuit nate est fuit
 se quicquid fuit est nate est
 fuit esse hoc est illa nate
 tas que nisi tractat de res
 de p h m singulaibz
 et fuit vobis vobis libet
 de fuit et omnia esse ex nate
 tate a fuit hoc sequens
 et mihi efficit qm vera
 fuit fides ut p h m de q
 qma ex voluntate no nate
 morituz erat nec fuit ut
 sic esset ac qd fact est
 ac fuit et passus est hoc
 voluit quicquid voluit qd
 ad nate fuerunt qma fu
 tura erat qma fuit et fu
 erit et si vobis omnia que fuit
 et que passus est verum
 nate fuit qma ex nate
 fuisse qma ipse voluit volui
 tate vobis em nulla p h m
 nate tanax no fuit nisi
 qma ipse voluit si no voluit
 per no fasset fuisse dicit
 itaq nemo hiet aut em
 ab illo q ipse posuit eam
 et unum fuisse eam q p h m
 tem habuit ponendi aut p h m
 et ut fuisse eam sicut
 ipse erat Deo dicitur
 mihi illud no posse p h m
 vobis nate morituz fuit
 se nate nec me p h m
 h m facit importunum tibi ex
 atque Anselmus ostendit
 vobis itaq rem qd dicit
 assumptis qd fuit sine p h m

qd minus dedisset si 2m po-
tenciaz sicut morte pro sed
causa illataz de remasset
Exemplum videtur qd nulla hoc
exemplum ipse nate dedit
qm nati adventu eius et
Iohannes baptista p q ad petru
eius mortem eius fortis pro
vitate mortis sustinere illud
sufficiens de digne noscitur
Anselm Anselm vni qd
morte pro illa deo dedit
qd aliqui de nate p dicitur
no erat sicut soluit qd no
debebat. Tunc ro sponte
p d dicitur qd nulla nate
homini amissurus erat et
soluit pro ptozibus qd pro
se no debebat quia p illa
magis dedit exemplum. Et
vni qm qd aliqui inu-
ctanter amissurus est pro
se pro est reddere. Tu vero
postulat no dubitet qm no
nullatenus aut pro se indiget
aut roget pro alio quibus
nichil nisi penam debebat tan-
tiam vitam ymo seipm
tantam p psona volente
dedit **Anselm** Anselm p.
pinguas de pto meo sed tu
sane ut querat quiddam qd
suis ptozibus fatum quere-
pntes. Ad tunc in ptozibus
michi est quid respondet
si ame querat dicit quia
qd mortuus est dedit qd
no debebat sed nemo ne-
mor melius illud fuisse qm
hoc exemplum tunc dedit
magis qd place deo qd si
qd no fecisset. Tunc dicit
eum no deuisse facere
qd melius esset et qd
magis place deo intellexit
qd go assensum enim no de-
uisse deo quid fecit id qd

melius esset et magis place
deo ro quod sit pto ad crea-
tura debeat deo tunc qd est
et qd sit et pto **Anselm**
Anselm vni qd nichil habe-
at a se qm tam credit illi
deus aliquam licite facere et no
facere. Dat illi ita sicut esse
vni qm et licet alim sit me-
lius velis tunc exigitur
de amate sed sine faciat qd
melius est pto qd qd fac-
te dat qd sicut est. Tunc tu
vni qm melior sit coniugio
no vni natus tunc ab hore
detinenda exigitur sed et qm
vni qm et qm vni qm
facere vni qd facit debeat
facere deo. Tunc em vni
tunc sine coniugio dicit eligi
no debeat sed dicit quia
qd magis vni homo autem
aliquid hoc statuat qd facit
debet. Et si vni qm facit
qd spontaneus munus qd affect
qd pto expectat. Tu go
dicit creatura deo deo qd
melius sit et pto si intelli-
git ex deo et no sub aucto-
re deus iubet no est pto vni
si qm vni deo no debet
vni coniugio. Ad si te mouet
vni qd est deo nec potes
illud intelligere sine aliquo de-
bito facto quia sicut coniugio
posse et no posse et nate
aliquid dici no quia sunt in re
bus vni dicit sed qm sunt
in alio ita no debeat vni
em dicit deo pauperes a di-
uitibus elemosinam accipere no
est aliud quam diuites deo
pauperibus elemosinam impede-
re. Tunc vni qd vni no est
exigendum a paupere si a di-
uite deus qd dicit diuitibus de-
bere posse. Tunc quia ille in qd

aliquid sic debitor sed quia
omnia debent illi subesse et
debere facere quod vult quia quod
vult debet esse. Ita quando
vult aliqua creatura facere quod
suum est facere et non facere debet
debere facere quia quod vult debet
esse deus. Itaque istud ad mor-
tem sunt deum sustinere debent
quia suum erat et pati et non
pati debent facere quod fecerunt
quod volunt fieri et non debent
facere quia non ex debito. Item
de quia ipse idem est deus et
homo in quantum quia natus
ex quo hoc fuit sic accepta
a divina natura que alia est ab
humana esse suum quia habet
erat ut mortali debet dare
nisi quia volebat in propria
non sic a se ipso habebat quod
habebat. Et sic patet per hoc
faciens erat debet nec aliquid
quod reddere debet nec per
se reddere. Dare indigeret
deus. Ante me vides quia
nulla ratione seipsum morti ex
debito suum. Tunc mea videri
monstrare debet ad honorem
et et in facere debent quod fecerunt
Anselmus honor totius illa
totius ad honorem finitatis est
quare quia idem ipse est deus
seipsum dei ad honorem suum
seipsum suum suum per et suum
sed ostendit. Item quia in
sua divinitate sue que una est
eadem quia suum propria est tot
tamen in eadem ipse velle manere
tunc aptius loquuntur quod vult
dicuntur sunt ipse habet quia
suum sponte seipsum per ostendit
et namque modo aptissime dicitur
quod et in una propria intelligitur
et per nomen patris et filii in
mensa quodam in cordibus an-

dicendum ad patrem filius hoc
modo postulare pro nobis de
propterea sentitur. Sed et tunc
hymne accipio. Anselmus
quantum ratione et de morte
et sequitur. Anselmus saluatio
intuitum meum ut patet
quantum nunc ratione et
quantum humana saluatio
Sed ad hoc tendit
cor meum. Nam quia hoc
mihi videri intelligere
ipsum tunc ratione ostendit
a te vult fieri. Anselmus
quantum autem sit quod filius
sponte debet non est opus
exponere. Sed sufficiens
patet. Anselmus. Tunc ante
quia in bono dat deus sine
retributione debere esse non in
debito. Sed tunc nunc esse
videtur ut per filio retribuat
aliquid aut minus videri
esse si videri aut minus
si non posset que adeo alie-
na sunt. Anselmus. Tunc retri-
buit aliquid aut dat quod vult
non quia aut dimittit quod ad
alio per rationem patris autem
tantum rationem filius facit. Sed
que patris erant sua erat
nec tunc debent quod illi di-
mitti possit quia de retribue-
nullius rei cogenti. Et mi-
nus est quod dari aut dimitti
posset. Sed et una pro
videtur retribuenti nunc et
ex alia vi possibilibus quia et
nunc est deus reddere quod debet
et non est quod reddat. Anselmus
hymnus. Si tanta et tam
debita merces nec illi nec
alio redditur. Tunc namque si
tunc tantum rem facit videri
et. Sed et neque est
estimare. Anselmus. Tunc
est quod ut aliquid alio reddat.

qui illi non potest hoc merito
 dare propter hoc. Anselm si vo-
 luit filius quod pater debetur
 alii dare potest ne pater
 illud. Tunc pater debet vel ip-
 si dabit negare. Hoc
 primo iustum et iustum intelli-
 go ut mihi voluit dare si-
 lius a patre reddat quia et
 filius quod suum est dare. licet
 et pater quod dabit non nisi alii
 reddere potest. Anselm
 omnibus quod meritis fructu
 et rebus nostris sue mortis aut
 fuerit quod illis pro quos
 salvandos sicut ratio vult
 nos docuit hoc se fecit et
 quibus ut diximus morie-
 re. Hoc exemplum moriendi pro
 iusticiis dedit fructu quippe
 imitatores eius erunt si me-
 riti eius participes non erunt.
 Aut quos iusticiis faciet quod
 deus debet quod ipse non eget
 et ex abundantia sue per-
 nitentie quod pater et frater
 suos quos afflicti sunt et ta-
 lis debetis salvandos agere
 te habere in ipsum mi-
 seriam ut eius similitudo
 quod pro peccatis debet. Et de-
 quo pro peccatis carere. Hoc
 Anselm rationibus rationali-
 bus movet. Hoc potest audire
 pro hoc quod tantum fiduci-
 arum ex hoc concipio ut tam-
 diu non possum quato quod
 deo exultat cor meum videt
 enim mihi quod nullum horum
 relictis deus a se sub hoc
 nomine accidente. Anselm
 Ita est si accideat sicut op-
 tet quod ad modum aut sit
 ad tantum quod participes acci-
 dendum et quod sub illa vult
 dum nos vultis sacra scripta

docet que super solidam veritatem
 quod deo aditum aliquando
 propter hoc videtur super firmum
 fundamentum fundata est. Hoc
 vere quicquid super fundamentum
 hoc edificat super firmam pe-
 tram. Anselm. Puto me la-
 aliquantulum tunc satisfecisse que-
 stioni huius quod melior me pro-
 ficere plenius possit et ma-
 iores alii plures quod meum
 mortale ingenium comprehendere
 valeat quod rei sunt rationes
 valam et est quia deus ut quod
 facit quod diximus multatenuis
 indigebat sed ita vult immuta-
 bilis exigeret licet enim hoc
 quod hoc illa fecit deus dicitur scilicet
 se pro unitate persone deus in
 non exegeret ut de deo descendit
 ad unum deum neque ut pro
 iusticiis esset tamen illud ad ad-
 randum hoc dicitur sed ab hoc omne
 deus exigeret ut dicitur in
 ret et quod per peccatum deum offe-
 derat per iusticiam satisfecerat
 si quid dicitur non aliquid de
 debebat nisi penam nec homo
 nisi unum. Et ab illo virtus
 illam reprobet sed quicquid ab
 alio exigeretur hoc deus debe-
 bat non dicitur deus sequitur vel
 quam magna et quia iusti-
 fit misericordia dei. Explan-
Misericordiam vero dei
 que pure tibi videbat
 tamen iusticiam dei et peccatum
 homo considerabam
 tam magnam tamque quod deum
 iusticie rationem ut nec maior
 nec iustior cogitari potest. Nampe
 quid misericordie intelligi va-
 let quam ad peccatum torquere
 etiam dampnatum et unde se
 redimet non habenti deus pater
 dicit. Hoc pro ingenium meum
 et da pro te. Et ipse filius

Inapit Hugo liber de
tute orationis Capitulū 1°

Oro scilicet et quo
appetit a nobis
orandus sit de
ex nostra miseria
sine et ex re
ditoris nostra co
sidare debemus

et possumus scire em effica
tius horum ad orandum con
taret quia miseria et cala
mitas tantorum malorum quod
additus punitur punitur

Aut quid videmus ad esse
tū orandi habet quam
conditoris misericordia quod
tonens in sua mala habet
ex parte. Ne ergo mense quidam

ad orandum sit pigra quod
ex una parte sua nate com
peditur ne diffidens orat
aut trepidans. Illud nostra
dei procat. Item ergo

duobus aliis scilicet miseria habet
et nostra conditoris deo suble
uetur. Quia si mense de
cna opidatione habet se in
cessant ad devocionem exat

quodam spualis deinde ex
impetu fursu lenata vo
lat. Sic orom sua medita
to nostra est ut omni ord
pfitu esse nequeat si no
eam sua meditatio remit

ter aut precat. Nam qui
mala sua opidare ne gei
gunt aut certe nichil pete
re aut aliud quam nate

ut petendo facile per igno
rantiam fallit aut min
digne quia opus sit per
desiderium se possumus. Item
ergo nate est si pident et vi

liter deum orare volent
magis meditatione animi nram

exerere ut ex malorum nostrorum
diffusionem distans quid nate
sit petere et se consideratione me
dei quo desiderio debeamus
postulare cogitemus quia ex
his sit contra nostra libet
sit vita quia nate sit in
ore nostra. Cogitemus quia lu
gentes videri habent intrant
in labore in illa inuis et
in gemitu exant sumus. Do
quidem quibus caritativus
admixtus sit si quis dicit ore
aut iocundum in quod vite
via oculo suo nobis alludit
quia fallax quia suspectum
quod instabile quia infortunium
est quicquid amorem nostri punit
et quicquid spes et pulchritudo
tempis punitur. Alia namque
sunt mala in quibus nasci
tur sed propter tempore occulta
dei gratia sine per eandem
quam manifesta inducta libet
in. Alia sunt que nobis
in hac vita veniunt si ante
mortem non recedunt. Alia
sunt que per naturam gratia
hominum sed ante mortem non
evadunt. Et quibus omnia ma
la vite quod emat emicare
ut ut cum punitur ea ma
la que nos omni sunt op
munt quanta putat perire
singulorum pericula quorum scilicet quicquid
constat sunt. Si quis enim co
gitare voluit que ad me
te etate mala ferit que ne
sustinuit ponat ante oculos
ipsa pfitu et dies vite sue
consideret. Aliter que et quor
et quantos labores maniter
pulerit. Quoniam per quod
habe amore frustra exaudiat
ait quoniam in laboribus co
natiibus fallaces certus invenit

pfecto fiat quid de hac vi-
 ta iudicet. Unde Salomon
 ait. Qui addit scientiam addet
 laborem et dolorem quanto
 enim plus homo sapienter intel-
 ligit tanto plus suspirat
 et gemit. Postremo autem se
 est ut in malorum morum conside-
 ratione et mente mea domini reor
 sent quia fiducialiter misera-
 toris eius in facie que in
 nemadmodum in peccato misera-
 tus sit. cogitandum reuerentem ad
 memoriam bona qui fecit quod
 in paucis consuetas sepe re-
 mune eiuit quod peccata nostra
 misericordia potuit. quomodo
 miseret obsecro sui de se admo-
 nit. ad hoc a se reuocant re-
 mentes semper suscepit peni-
 tentiam inducit pendentem in-
 stituit stantes tenet. lapsos
 erexit iocundas delectationes in ama-
 ritudines quod mirantur. Turpi-
 salubrem amaritatem suam de-
 latione operatur tenet. Postre-
 mo autem consolatur purgatus
 patet et quietem perficit. Con-
 stant qui nec peccatoribus un-
 quod defuit. ut reuerentem. Theo-
 iustis ut custodiret. Tempore
 quod animi sui quid meditatio
 mens ante tempore orationis
 esset ut in peccatis fortassis
 nec trepidus ad orationem venit
 sanctus namque meditatio appen-
 ar primum parit scientia patet. igitur
 rationem repellit et operum
 moerit. quod in mente. de-
 diat. fugat et deuotum. quod
 deuotum perficit orationem. Quia
 est quod homo illudat ad sui
 cognoscit. Compositum est quod
 ex malorum suorum conspectu
 glorie tangit animi. Deuotum deuotum
 ut est pium et humile in deum.

affectus qui ex operibus quibus
 habemus namque animi malorum
 suorum magnitudine tenet et p-
 priis diffidens vobis se ad
 deum quod tenet. et eo ardentius
 eius pro animi expetit. quod
 mens extra ipsum inquit. fiat
 relictum videt in quo confide-
 possit. Est autem deuotio mens
 in deum. habet pro et quia ap-
 petu quidem quantum ad quod
 rationem proprie inquit. quantum
 ad deum deum. deum reuerentem
 quod autem hoc tres principales
 species et virtutes quibus inquit.
 primum spem et caritatem. secundum
 quod enim se ad deum per deuotum
 quod tenet inquit. credit se posse
 ab illo saluam et eum velle
 misereri et inquit. deum plus
 quod diligit nequaquam illa su-
 gressus primum in eo refugium eli-
 get. Credit quod homo et for-
 rat et amat. Credit pote-
 riam. primum inquit. amat. iusto-
 diam. primum inquit. quod orationem mentem
 quod deuotum. primum inquit. et quod
 mens appetit in deum quod pro
 fide spe et caritate subiecta. de-
 quod mens in oratione quod
 modis per deuotum attendit.
 Turpi quod mens deuotum. ra-
 xio modis recte deponit. Ex-
 mens aliquas orationis species
 distinguere et ut enim tres
 valeant apertum de monstrare.
 Tres sunt species orationis. primum
 plures. Postulatio. Insuper
 laus. Insuper est. Insuper
 deinde perit. deuota et
 quidem primum. Postulatio
 est deinde perit. appetit
 narratio. Insuper est. Insuper
 Insuper aliqua petitionem per
 eam narrationem voluntatem
 facta narratio manifestatio.

Tres sunt
 orationis

Siliter postulando obsecro est
 quod vehementer nitas cogit de
 uotus insistere debet. Rogat
 go in rebus mediocribus. In mi-
 nis aut postulandi. Distinguitur
 et hoc sine diffinitione. Prima
 summa et excellentissima est
 obsecrare. medium. Rogare. minus
 ad postulandum frequenter. Tunc
 aut est sine aliqua petitione
 per ipsam narratorem facta volens
 manifestare. Et sit triplex modus
 1us. Timore fiducia et con-
 temptu. Timore data infirmatio
 est quod gravis est causa quae
 agitur ad gradus personae quae
 rogat ut est illud in. Etiam
 De si finis hic id. Voluit
 enim deum rogare ut sustineret
 fieri quod per quia magnitudo
 sine causa de benivolentia po-
 ne timuit infirmare potius
 rogare elegit. Quod si finis
 per hoc id. Dicitur sic ut intel-
 ligetur ne reprehenderetur temeritas
 vel non exaudita illius repulsa
 patet obprobrium vel exaudita
 voluntas sue consequens effectum
 fiducialem infirmam quod de fa-
 cultate cause et benivolentia po-
 ne ordinis et ideo petitor no-
 strum. Reprehensio non curat sponte
 nos sola infirmare obsequere
 quod volumus ut in. Etiam orat.
 sua dicit. Dno. Vnum non ha-
 bent. Et dicit. Peto ut de
 factum potest suppleas. Roma. Trea.
 do quia hoc matre reuerentiae
 debere existimant ut quicquid
 illa velle se infirmass. Illam
 pati debet repulsa a filio ad
 hoc utique infirmum erat si tale ali-
 quid petuisset quod ille ex natura
 quae ab ea sumptum dedit
 facere potuisset. Alii aut quodam

modo iuste reprehenditur quia in
 ea quod de sumptione causa ut
 in natura quae non debet esse
 diam in miracula exercebat. Unde
 et per se dicitur est. Tunc magis
 et tibi melius. Miraculum enim
 facere utique dei est non hominis
 unde repulsa hoc miraculum facere
 a iure exigit non quod homo
 per quod deus mirum non mirum
 de sumptione causatur. Quod
 enim non ut mirum a se exigit
 per si nate esset quod mirum
 mulier ad debet adeo po-
 stulare. Contemptu sit infirmum
 aut quod vilis causa agitur
 et humilis persona cogit. Homo
 ad minima ratione petenditur
 apud hominem maiorem potest
 et superior maximo. Sed id
 ex parte sit aut superior ita
 et ista suas quod dicitur. Tunc
 infirmare ad timore maiore
 tunc est. Et fiducia petitor. Et
 contemptu maiore. Et quod
 dicitur de oratione mouere potest
 Et ad in orationibus nra dicitur
 pro salute vniuersi et requie
 defunctorum. Peti volumus
 non magis quosdam per deata
 mus qui vel ioba petens
 non habent vel ad nra pe-
 titor non petunt. In aliis
 eo petitor eandem mouet
 dubitator. Ad vel petendi for-
 maz non expletur et illi quae
 nos agimus cause non gratior.
 Dant. Tunc enim. Tunc potest
 in oratione ioba ponere quibus
 nihil vel aliud quod nate sit
 mouerunt. Ades postulans non
 orat per potius ad uia. P.
 vocat. Dm quicquid se nate
 quod petu oratum quod nate
 to se ad alia quae ad tem-
 non petunt repulsa quod nate
 facere pro patris remissione
 petore

deu orare volumus quid ad
huc nobis pdest si. Quare sic
mueri gentes et vel acta
te pte meus et vel aliud qd
moy pte detantam. Chome
videtur est si talia cauetes
nos orare credimus sunt for
tasse qui hoc credunt acci
tes qd mudi psonis si tlia
mud oronibus ad mitem
des qui hoc dicunt ut or
do intelligit sup dicitur spe
aero orone efficacia. Hoc
em genus supplicat mitem
adimpetrandi mitem effica
cia quia istud qd nome or
formaz peticoz nre ex peri
tal. Et licet hoc ex sup
ctis evident intelligi poss
si tamie qd spalat demostra
ret quid nisi amplius di
tas pate fit. Sed qd mitem
qd rogant deum et qd ro
gant. Horem qd nratatem
nram doce quid velim per
supplicat aut pulsa aut
annat quid petim. In ista
aut que ad deum est orone
no est opus nra inuacoe
m qd ad hoc forte narrat ut
seipm melius intelligat et
per narratoz suaz adnomi
quid petat qd id per qd
toz peticoz exatit roget
deuans. Ad em deus qd
nre narratoe doce ut pat
sed supplicat petend est
ut annat saue aut mitem
deus ticus ad ammentu
flecti quaz ex ad oranto am
mitem tota intencoe per de
noct qd a sola qd qd
ad deu suffire poteat sup
tato deuoto. Nisi ad hoc
m vote forme. Sed ut ora
tis affectus ad maiores age
du deuotoz. Quenqz qd
vba oranto sunt sup flua

no sunt sed ad hoc qd agere pfer
ei put ut oranto qm ad di
amores exatent ut qd amper
est exatataz deuotoz. Deuo faret
no ut dnm est. Quid m orate
no dicit sed oras mouetur
qdare quid petat ut deuotoz
oer sola aut supplicat corde
sufficit qm ad deu an omie
for patet et ois voluntas se
quid exatant ad horez vale
est peticoz. Ibis expme quia
plent m deuotoz orantez accen
de re. Nequaqu qd ut qmdaz
am ab orone nra illa vba
excludenda sunt que tam si
peticoz nram no expleat ora
tis tam am ad maiores deu
coz inflammat. Et qd huanus
affectus modis duis per deu
com accende volumus ipas mce
distingue et distinde exen
ple. Demostra. Et pnt no.
land qd omie supplicatome
genus qd a quolibet videt
a nre excludend oronibus
ad captatoz pmet quaz ut
captatoz quibz supius quia
spem supplicat. Dugia m
m diffisiores ems accepta
toz no supplicat sed ex postu
land et m sinuand captam.
In captatome benignolencia au
ditio caput qd fit troy mce
sue qd aliquis m ems laude
diag sue qd nra m fiam
ostendit. Sue qd ad qd adpa
ro exponez mpectat pfer
Quam omie illas ppetuat qd
ad oronibz vfu quoz daz pten
dit opimo. Sed qd demant
posse et vtilit debe ad mpetu
dum qd petu ab oratozibus
reuerfari quia m nobis deu
coz augent et cor nrm sue lau
dem dei dicendo ad e9 amores

quid iuste. Et go qd' nos a
deo petimus meam h. ob obine
fidei et no similitar deuo.
cor sed ueraz caritatez offere
stendim nabis foris nos in
tus habere erga deum dei
deuotionis et no solum osten
dam sed habeamus. Sed si
solum ostendi no dei amato
res sed adulatores sumus. Et
quia dñi p per similitudinez
deape no possum nos per
nosmetipsos decepti sumus
et ueniamus ergo illi sim
ulator deutor p tendit cor
captant benivolentia eorum
quos p taci intendit. Et
nos in uera caritate dñi nri
prema ut ab eo petamus
deuotionis. Et sic enim amicos
dñi indulget mico eius
laude laudat in eo potestas
admirant supram. Percipit
bonitate. Et sic enim equitatez
ostendat ei hanc rem nram
iudice et misit nram de
tegal ei infirmitate nram ma
nifesta et aduersione nra
et demonio fct et prauo
hom malicia iniquitatez
crudelitater astutia et tyra
nidez qd' ei aduersione qm
nos psumit qd' nos hostes
sunt qm eis querendo ma
iud nos uiam nro ppeti
p x dñi quaz cu eis abire
tñi enim. Tñi i qd' ppeti
ille que ad captatoz facit
dñi pmet sile captato fiat
per supplicatoz sile postula
tione sile per infinuatoz
ab orone ipu alieni no
sunt quia qm eoz peto
no habeamus dea habent
tame deuotoz efficacia per
quaz orantes acius imp
tut quaz per dea que

peto explicat. Sed quia in
affectu deuotionis eis pendet
effectus orone qm no pos
sunt omes scire quia infirmi
sunt affectus aliquos tame
enim et eniatis exempe
demonstrem ex quibus possit
faci quid in orone cor de
gratu sit an laudabile. Affectus
dilectionis est qm mens
nra aliquid sibi gratu uidet
subito amaro ppeti torripit.
Affectus similitudinis est quado
mens nra aliquid nra uel
mirale qtemplans quo dñi
stupore psumit. Affectus qd
inulatio est qm mens nra
aliquid sibi placeat nitens
quada laudare ex hylaritate.
Affectus humilitatis est qm mens
nra ex qdaco infirmitatis
p se sponte sua abelatoz ex pmi.
Affectus timoris est quado mens
nra ex pmissione imminenti
penas et tñi habet. Affectus
dilectionis est qm mens nra ex
pnaui maloz intuitu qd
Affectus indignationis est quado
mens nra in aduersione odio
et magnitudine iniquitate
eoz infamata. Affectus zelus
est qm mens nra ex bonae
iusticie aduersione accendit. Affectus
bonae psumptionis est qd
mens nra ad uindictam qd
pauo solito maior fiducia am
mat. Et istos em affectus
illi pmi pcedentes ppeti
nent ad illud genus ppeti
in quo fit laudatio quia ex
comendatione potencie et ppeti
surgit affectus qd gratitudinis
ppeti em tres affectus qd
illi modo dñi nri in quo
fit misie recordatio et ala
mitate. Affectus em qd uindicta

ratione servat Et ut huius
 generis longa ovis pascit
 et ne ille iudice imparet
 illud noluit dampnare pascit
 nam et si tam pascit pascit
 non esset iam dicit quam quis
 origo desisset. Hec mitor
 de pascitibus habem si huius
 deus velle punire qui pascit
 vent. Ad multos enim sunt
 legimus qui ante aut ignora
 ne veritate aut tanta perfidie
 aut adolescentie veritate de
 cepti multiplici et vario pascit
 que tenebantur obnoxio et per
 sustentato dei remissionis pa
 riam pro modo ab errore quod
 si maiores ad opas fuisse
 iusticie quas ante pascit compe
 rant. Deus enim non donat pascit
 sed affert. Hec pascitibus
 pascitibus amote liberat sed
 ut ut fecit pascitibus et pascit
 pascitibus expectat. Hec pascitibus
 tunc apertus dicit. Ad tunc dat
 dicit pascitibus sed pascitibus expe
 ctat. Hec pascitibus pascitibus ali
 quos sed omnes ad pascitibus re
 vocat. Hec enim te qui pascitibus
 benignus et clemens illud et
 idcirco non pascitibus ut tu quanta
 illud erga tuas salutem pascitibus
 opta et clemencia sit. Hec pascitibus
 tunc te pascitibus impudenter expecta
 te vult et qui pascitibus opus qui
 punire pascitibus sicut ut per
 pascitibus ipse dicit loquitur. Et
 qui vult hominem me pascitibus
 te qui caritatis et pascitibus benigni
 tatis vult deprecatur dicit. Et
 magnus si qui vult se ab omni
 imitacione suis quas fecit et
 custodiat omnia mandata mea
 et facit iudicium et iustitiam et
 misericordiam vult et non mori
 etur omnia delicta que que
 ruit fecit et non erit in meo.

via in sua iusticia quam fecit
 vult. Et magis vult mortem
 iustitiam de adhaerere dicit. Et
 ut dicitur se a via sua mala
 et vult enim facit. Et alibi
 Iniquitas iniqui non nocet
 ei. In quacumque autem die se ab
 iusticia sua abicit et. Et illi
 Constat filii qui vult et
 ego pascitibus huiusmodi. Hec
 quod te deus a pascitibus vult
 pascitibus qui vult esse pascitibus mouet
 et pascitibus. Hec qualis morti
 iam obnoxio ut vult huiusmodi
 pascitibus. Hec quod remissionis
 mittat ut et pascitibus ne
 penitentes filios appetit qui
 pascitibus deum pascitibus pascitibus
 dicit et ipse pascitibus se pascitibus
 ut alio in loco ad vult pascitibus
 li et imitabili quadam lane
 tunc testatur dicit dicit filios
 pascitibus pascitibus pascitibus pascitibus
 pascitibus pascitibus. Et huiusmodi
 quod te deus dicit
 pascitibus quod magis vult vult
 quod pascitibus et tu enim qui
 vult et deprecatur qui te qui
 pascitibus dicit quod te ipse
 qui et non cupit vult vult
 ne pascitibus. Hec pascitibus
 vult. Hec magis dicit mor
 tem morientem tu redit
 ut vult. Tu qui magis vult
 isti pascitibus vult vult vult
 pascitibus. Hec pascitibus vult vult
 et magis qui nec in huiusmodi
 quo tibi vult imitabili pascitibus
 tunc tunc te magis vult sua
 pascitibus saluare qui tu pascitibus
 te pascitibus. Nemo igitur pascitibus
 idcirco blandat. Nemo se pascitibus
 ta et clemencia suspicet pascitibus
 ut. Nemo idcirco pascitibus
 imitatur et ab ipse pascitibus

confestim ira dei iudicium qd
no venit ut ex hoc opinet
se impune p[er]agere qd no illi
to p[er]manet sed hoc magis
sufferre d[omi]ni quaz dissimila
re cognoscat et itaq[ue] eius p[er]do
zibus subito et repente esse
venturaz sicut p[ro]p[ter] est. Ne
dixis p[er]am et quid accidit
michi tuste Est deliqui res.
Dux pariens Et alibi car
tardat q[ui]oti ad d[omi]ni neq[ue]
differret de die in die p[er]i
to em[er]git venit ira d[omi]ni
Et impletis qd impletur
quibus ob nimia p[er]t[ra] et
in p[er]i dei ira superet et
in furo sua sed Et nemo
intelligit nemo cognoscat
ne quisq[ue] adusa sustinet
malis suis estimat uxora
zi Sed si quid p[er]tulerit co
p[er]mendat p[er]onis putat esse
quaz t[er]m[in]e Et ideo de no
rat in p[er]i p[er]ire p[er]antes
qd ad p[er]iit agnoscat d[omi]ni
sunt em[er]git qm[od]o solentur
p[er]toz suoz iam ante ind
in d[omi]ni in p[er]i et iudicaz
Ne dicat se quis facile
qd sanguinam rapare fac
p[er]am homicidaz fluxu p[er]u
sulentu ad ult[er]e reboz q
tim in ven in p[er]i q[ui]e t[er]m[in]e
se longem[us] Nos em[er]git p[er]i
timor vident[ur] ex[em]p[er]a
p[er] que p[er]are p[er]fici p[er]e
tatos et impios p[er]toz suo
p[er] sine completo Et q[ui] iam
intempore iudicaz et p[er]i
eius vitar[ur] negari no min[us]
quaz futuraz sed Et ille
intelligit faciens p[er] qm[od]o
d[omi]ni ip[s]a d[omi]ni iudicaz
impie p[er]e d[omi]ni p[er] t[er]m[in]e
expetant m[er]itu t[er]m[in]e

Deus ad prout
agnoscat?

[illegible]

Ostendite facinus **O** amara et
 noxunda crudelitas **Q**uo
 remissima et atrocissima **Q**uo
 petrant in tpe hominibus fit
 et rapina succedat **O** audite
 pree cordit **M**aziti quo fa
 tiens vidue spoliunt et orpaga
 ni et ita quicquid actus moeti
 gaudet quasi no sit et ipse
 quicquid moritur **M**erito po de
 gula mdi crudelitate hie et
 impetibus comouet **M**erito
 iudiciu suu in quousdam
 eorum ante tempus ostendit
 queto telus nec pua nec
 futua vita vincit **Q**uoz
 hos nec steleratu nec inipm
 in pua eia di iudiciu eia
 deie posse estimem **A**more
 in exemplo qd et magis
 sentie nos qvixit in diu
 vnuqz qd ei paria sustinezi
 quoz diu ptoz suos termin
 fuez qd no complent **Q**ua
 gsumato emm vltio pmet
 nec illi iam vlla vema res
 uat **E**pe aut testu ptoz
 modu at mensura di ipm
 testimonio dedit **E**t qd ptoz
 quicquid vel tradit vel reperi
 us ptoz suos modu ex
 plent iudice **E**xistentia de
 mostra qd godomoz atz homo
 uos mltitu atz incendio qm
 sua iam expleant pta ad
 abraham loqueba **G**o amor
 godomoz homoreoz repletus
 est et pta eoz vehementer
 magna repleta sunt **D**e amor
 reoz qd qm dicit qm sua
 pta no desineant quoz p
 mltos annos quo supradite
 ciuitates goemate sunt con
 stat esse deietos **Q**uo diu in
 pleta sunt pta amorreoz
 bps ad qno exemplo mani
 festissime msterium et dorem
 pta amorreoz no dicit impleri

singulos in ptoz suos pleni
 tudinem gaudi et timidi ut
 ardeant **P**ropterea qd diu tum
 ulu suoz no habuerit **D**eli
 ctore **T**emo se mo fallat
 nemo decipiat **M**aleo deus
 no amat neqz diligit pto
 res rapaces crudeles et im
 pios **D**es amat bonos iustos
 pios et amicos innocentes
 et mites **S**icut scriptu est
 diu deus nolens iniquit
 tu es **N**eqz habitat in ius
 te malignus **R**e **P**ropterea
 qui opant iniquitate **R**e **V**i
 ru sanguis et dolus **R**e
 qd dicit aliquis **T**imide est
 qd videm bonos qd pte
 ad malis **I**lli no pmet
 si uadunt qm de malis co
 foz et a psecutoribz libent
 et ad eia regnez **T**imide
 xat **I**lli moriunt et pmet
 quos de hoc mdo recte de
 tes maiores adque iudiciu
 supliciu expectat et pena
 potant **E**m ante tempus
 iusti at boni ne diuclus
 vident **A**noxxo mali no
 et impy tollunt ne bonos
 diuclus psequant **I**sti
 de ppiis tribulacibz et in
 iustis uont ad regnez
Ingam **R**e de luxu opibz
 et deliciis capunt ad penaz
Illi em vadunt et iudicet
Isti ut iudicent et in eis
 vindicare relectent **S**u p
 pto est **I**ustus si morte
 pccupatus fuit in refuge
 no exit et viuens in pto
 res iustitue est et re
 vlatu em erat amia **E**t
 et ideo paut de medio m
 qm at **E**xipe emm **E**t in
 ad impy dux ad morte
 illi aut sunt in pace **I**des
 go hanc solutoz corpis iustis

deus no
 diligit ma
 los

de bonis
 et iustis

et dei cultoribus regneret
se no penar et no dissoluit
libari eos potius qd pice et
idco ipam pence qm pice
sunt nec metunt nec veret
sed venire magis desiderant
et expectant per quos pice
cequuntur interitum exult no
penar. Iniqui vob et impo
et suos picez consilio eam
melto nati picez pice
sunt per quos se no desunt
iudici. Quia qac tunc
reddita et accepta no op
nos omo pice pice
no pice pice pice
et in pice esse et in
fimo pice. Et in q no
honne tm qd q vami di
tunc blandiant. Et pice
eaz iudicantes not creda
si no nobis pice vendit
alieni. Aut si aliquis tam
moredulus est. tam infidelis
tam pice. tam obsequiosus
taz audax vt que quq ve
tura est dei iudicio nam
indignum q no metuant
pice. Quia q pice
erubescat et videt q ben
tus quaz infidelis ille quaz
fuit ab ipis eaz pice
suo iudice. tunc tanta est
bonitas tanta q demencia
vt pice nom pice per alie
ind. Tunc em tam va
na et miser est qm advo
catu se ad lras nesciat au
deat pice. Tunc taz in
pice et eoz vt pice
militet ad nesciat dema
testare. Tunc em q pice
nom sine causa pice. Et
pice dicit nate est vt cala
amenta fiant ab eo vob
qme faber aut artifex ad
pice facit vt negotians
fao nomie nuncupent. Et

em exemplis agnoscam nati
sine actu non pice non ex actu
Et qo quod vamus dicit in quo
vamus nulla apparet effectus
vamus iusticie bonitate integri
tate patientie castitate pice
ne iudicatio motenae pice
est nome et tu tibi quod id
pice et venditas quod
tu de tam pice vob nec
pice pice. Tunc ille
est qm no nomie tm sed ere
ope est vamus ille est qm ex
exemplo vob nec micos nomie
adice pice magis ad pice pice
beneficere et pice pice
pice et hostibus exorare taz
et qm pice alioz ladece aut
not pice est ille vamus
se esse mentis. Tunc ille
est qm vt infidelis vob
dicit pice. noan homie
iuste vbi ad omibus sed
ne me ex pice vob loqui quis
arbitret et credat aut putat
se facile debet pice qm
pice pice voluntate quaz
legis auctoritate loquit. Tunc
vob vob legis tunc pice
nobis vite aditus apit. taz
vob quaz nome mapiat. et
pice pice et ostende. Et
deus ab mico mico. Tunc
qm obsequare pice in quo
pice pice fuerit vel offensu
lego em pice adam qm ad
pice pice est de alio ta
mice dicit. est no in eo odio
mice. Tunc et Abel pice
fuisse amicos ex quibus vob
placuit deo eo q motus esset
et micos alit no quia notus
et micos deo placet no potuit
Deinde pice pice. Tunc
pice mico pice pice. Et
vob om mico mico. Tunc
nec pice mico pice se d

De vita xana

ad immortalitatem de meo p[ro]p[ri]o mor-
taliu[m] rapetur. Am[er]i[m]o[m] m[on]strat[ur]
exemplo homi[n]u[m] deo iustit[ia] p[ro]p[ri]a
p[er]m[itt]it[ur] carior[um] nob[is] q[uod] et il-
le iustus in iusticie m[er]itu[m]
quid p[ro]stitit nomini ut ip[s]e ad
suis t[em]p[or]e vita daret[ur] toto m[un]do
dampnato. Abraham quid pro
fidei et iusticie m[er]ito p[ro]p[ri]a
p[er] scriptura testat[ur] ut ille in t[em]p[or]e
solus amicus di[ci] esset in t[em]p[or]e q[ui]
solus iustus fuerat in t[em]p[or]e
loti ut v[er]o ut p[er]venerat n[on]
godomitanoz. Abazet incendio
quid aliud q[uam] iusticie m[er]itu[m]
fuit. Longu[m] est nos i[st]e p[er]
singula et om[n]i m[er]ita re[re]n-
sare. Unde ad qu[er] ad p[er] de
om[n]i ex semine Abraham p[er]
terris gentibus p[ro]p[ri]a quod
erudit[ur] quid ei ut p[er]
placet facere et quid obsequare
p[ro]p[ri]a p[er] nos q[ui]t. Imo
in loco q[uod] delicta semper q[ui]t
uerat et optauit p[er]t[ra] q[uod] de
ferta in aliena p[ro]p[ri]a in
egyptu[m] fecit illos exultari no[n]
sine causa nec sine p[ro]videncia
di[ci] f[er]m[en] esse reor. Sed hanc
p[ro]p[ri]a esse rom[an]a. D[omi]na de p[ro]p[ri]a
p[er] elegerat ip[s]i me m[er]itu[m]
p[er]te re[re]n[ti]s bonis opib[us] a[pi]-
ens erudire noluit enim in
exnea patria esse p[ro] tempore
p[er]g[ra]m et captum ut capti-
tutatis miseria d[ic]t[ur] et la-
boris seu p[er]g[ra]m d[ic]t[ur]
f[er]t[ur] p[er]m[itt]it[ur] miseri p[er]
hantibus nosset q[uod] ip[s]e ante
p[er]g[ra]m miseria d[ic]t[ur]
Nemo em[en] tam libent[er] p[er]
p[er]m[itt]it[ur] et ad vene h[ic]
p[er]m[itt]it[ur] p[er]g[ra]m ex[er]tis n[on]
f[er]t[ur] p[er]m[itt]it[ur] et p[er]
f[er]t[ur] p[ro] m[er]itu[m] d[ic]t[ur] h[ic]
m[er]itu[m] q[uod] aliqui indiguit alie
no. Nemo itaq[ue] ex[er]t[ur]

ab[er] et f[er]t[ur] potu[m] dat m[er]itu[m]
ut q[ui] p[er]m[itt]it[ur] ex[er]t[ur] q[uod] p[er]
p[er]m[itt]it[ur] Nemo tam f[er]t[ur] m[er]
b[er] p[er]m[itt]it[ur] op[er]it vestim[en]tis
m[er]itu[m] q[ui] m[er]itu[m] et f[er]t[ur]
uonit. Im[er]itu[m] Nemo
p[er]m[itt]it[ur] t[em]p[or]e et labora-
ti p[er]m[itt]it[ur] m[er]itu[m] ut q[ui] t[em]p[or]
rom[an] et miseria causas ex-
p[er]t[ur] est et labora-
p[er]m[itt]it[ur] deus et m[er]itu[m] et p[er]t[ur]
m[er]itu[m] q[ui] legem erat p[er]
m[er]itu[m] ex[er]t[ur] p[er] q[ui]
p[er]m[itt]it[ur] que m[er]itu[m] et p[er]t[ur]
om[n]i bonis op[er]i p[er]t[ur]
d[ic]t[ur] n[on]t[ur] est p[er]m[itt]it[ur]
p[er]t[ur] et t[em]p[or]e et
languis in t[em]p[or]e p[er]t[ur]
q[ui] f[er]t[ur] p[er]t[ur] p[er] m[er]
talia sustinebat miseri
et suis obsequare m[er]itu[m]
et p[er]t[ur] et bonis p[er]
ag[er]t[ur] q[ui] aut[em] p[er]
m[er]itu[m] et m[er]itu[m] ara-
tis et costis d[ic]t[ur] ne quid
q[uod] illi creditur est p[er]
p[er]t[ur] Ita et deus p[er]
f[er]t[ur] om[n]i aut[em] m[er]itu[m] et do-
mat q[uod] ei salutem m[er]
toz p[er]m[itt]it[ur] imp[er]at. Dem[er]
ut ob hanc t[em]p[or]e h[ic] et
p[er]t[ur] evidenti[er] re[er]t[ur]
om[n]i ip[s]i m[er]itu[m] m[er]
d[ic]t[ur] adven[ti] no[n] v[er]t[ur]
nec t[em]p[or]e em[en] f[er]
em[en] et nos ad vene in t[em]
egypti. Et m[er]itu[m] legim[us] p[er]
magnus q[ui] no[n] la[er]t[ur] p[er]
nas p[er] nos ag[er]t[ur] m[er]
faciens m[er]itu[m] p[er]t[ur] et
p[er]t[ur] et videt d[ic]t[ur] p[er]
nos et vestim[en]tu[m] p[er]
q[ui]a et ip[s]e f[er]t[ur] p[er]
in t[em]p[or]e et d[ic]t[ur] d[ic]t[ur]
di[ci] aut[em] m[er]itu[m] p[er]t[ur] in ago-
tis et obsequare m[er]
tuaz et re[er]t[ur] ag[er]t[ur] in
p[er]t[ur] p[er]t[ur] et t[em]p[or]

p[er]t[ur] alle.

erit ut indicat te dñs dñs
in opibus manuum tuarum et
memor eris qm famulus fu-
isti in tñra egypti egypti
Ideo ego sapio dñs dñs
unde facile pñde^r at pñs
fatur enim pñs ob hanc
causam amato affectu fuisse
miserere ut miserere dñs
suo poterit^r exemplo dñs
pñs est. Quoniam em pñs
tunc per illa qm oñs nystos
esse et quānos dñs alio
pñs sūm vult esse dñs
late ut arbitror par et
quibz possit opibus pñs
plenus pñs exemplis qñ
ne ad manifestanda eius
voluntate parū nide^r esse
qd dñs em leg^r et pñs
pñs inqñ et qñ dñs
placet semp qñ placuit et
qd dñs pñs pñs et ob pñs
pñs tñz vñs quāz noue
legis dilige dñm dñm tñm
de toto corde tuo et ex to-
tā tua et ex omnibus vi-
sibz tñs et dilige pñm
tñm sicut teipm leg^r et pñs
qd pñs esse mandata
dñs et saluatoris testimonio
comparat dñs tñm qñ
duobz mandata tota lex pñs
et et pñs qñ respñdi nō
pñs nō mutui in pñs dñs
dñs mandata qñ tñz leg^r
qñ pñs confite pñs et
illud leg^r mptesse qñ hñc
potuit ad mptē tñm
em aliud in lege vñs qñ
tñz qñ vñs dñs dilige et pñs
xñm et vñs illud leg^r qñ
tor facta qñ qñ nō in dñs
nō in pñm pñs qñ qñ
dñs qñ pñm dilige
pñs ac diffinire mñs

De dei dilato
ne

venit Deu diligit qñ se
suis in oñs mandato obstat
Deu diligit qñ leges et et
pñs custodit. Deu diligit
qñ se ut ipse sñs est et ipse
pñs dñs pñs est dñs est
te qñ ego sñs sñm dñs
dñs vñs. Deu diligit qñ
et illud pñs mplet sñs
qñ dñs dñm pñs malū
Deu diligit qñ nō aliena
quāz celestia cogitat et dñs
Deus em nō mpt sñs et
iusticie et pñs amator est
Et illud dñs diligit qñ nō
aliud quāz qñ deus amat
opere videtur. Qñd pñs em
Deu dilige dñm et saluatoris
dñs dñs dñs dñs dñs
vñs mea et facit ea qñ est qñ
diligit me qñ qñ dñs dñs
diligit qñ qñ pñs est facit
qd qñ nō facit nō diligit dñs
qd nō diligit dñs. Unde dñs
qd et manifestū est ad eis
dñs dñs qñ sua mandata nō
suat. De quibz per pñs
dñs pñs nō dñs dñs
vñs te dñs dñs dñs pñs
pñs iustia pñs mpt
et adulatores et dñs mandata
pñs dñs alio in loco dñs
qñ pñs dñs et dñs dñs
quos odio habem et vñs qñ
quāz mpt quāz integri esse
dñs et pñs quibz pñs
male qñ nō licet pñs nō
male qñ agnosce qñ dñs
apens ostendit dñs pñs
pñs pñs pñs pñs pñs
dñs pñs dñs pñs pñs
mpt mpt vos fornicatores aut
avaros aut vñs pñs
aut maledicos aut dñs
aut rapas tñs em pñs nō a
dñm qñ sñm dñs esse

de vita xana

penam suam deus noluit et ab
omni hagnone munificie et mi
seratione alienam. Item esse quod
noluit tam iustum tam purum
tam immaculatum tam simplicem
ut miris quod in eo cadaver
gentes posset invenire. Sed
quod admirarentur et dicerent. Ita
gens cui est deus deus eorum
plenus quare elegit in herede
sibi. Tales quidem esse di
cultores et suos manifestos
graves pudentes proos utroque.
Sensibiles immutatos intactos
ut quicquid eos vidit stupeat
amiret et dicat. Vere hoc ho
mines deus sunt quod terra est
quod terra. Ita se homo et ex
hibere debet agere ut nemo
sit qui eum non videat. Vult
qui non audire desidet. Omnis
unus qui videt et si plus es
se cedat ut vix in eo compere
atur illud perfectum. Fances et
dulcedinis et totius deside
rii. Nam si se teem deus
at dum sunt ut is qui de
monis videret deservit quod
do efficitur equalis incipit
penam deus blasphemari et dici
Tu. Nam dei sunt tunc tam
mali actus tam turpis opatio
cuius vita tam impia tam ste
lerata tam eueniosa tam porci
da. Et erit illius prope deus
nomen eius dei per nos blas
phematur inter gentes. Sed
ne illis per quos nomen domini
fuit blasphematum. Deus enim
inter a nobis magis desidet
et requirat quod ut patet magis
nomen si magnificet ab omni
bus sicut perfectum est. Damna
in parvum laudis hoc enim
est parvum quod deus per
omnes gentes doctas requirit
et diligit ut per uultu nre

opa nomen suum vixit laudat
et deus vultus esse suorum
sua acta et ope comparetur.
Ita de deo dicitur quod non
aliquid quod vult nomen eius
desideret extant. Quod de
diligere debeat ut potius di
vina. Amis ut quid sit. de p...
p... ut seipsum de p...
deus loco dicitur de p...
dixerat. Itaque de p...
no vis aliquid ne fereis. Domini
quod non sit et salvator dicit
omnia quocumque vult ut faciat
aut vultus homines sicut et
nos facite illis. Nemo est
enim qui sibi malum optat ab
alio fieri. Itaque de p...
suum sicut seipsum dicitur
qui et non mali aliquid quod nec
sibi vult fieri. Si si quis de
in putat p... de omni op
tat et consequi libent in
putat. Quia non solum avaro
quod ut malo faciat sed
ut exeat bonum. Tunc et
si nihil mali facit ut bonum
tamen ad etne vite premium
non admittit sed reatime
ignibus mancipatur. Sic in eis
domini dicitur legimus de his
qui nihil mali faciunt nec
boni tamen ad opant. Dicitur
te ante maledicti in igne
etiam qui patus est. Ita
et angelus dicit. Etiam
enim et non desit in ma
gnitudo. Itaque de p...
sui et mundus eorum et in
tardus et dampnabit eos
deus non quia malum gesserit
sed quia bonum non fecerit
dampnat. Et hoc enim quod
quod prudens et sapiens est
et recognoscit quod solum
sibi habet possunt qui vult
tunc in malis quod etiam illi
vita negatur qui mali

nihil fecit, nisi qd aliqd bo-
ni no crederent. Aliq enim
dicit qd tñ qñt a nobis
ut mali no sumus sed ut effia-
ant boni. Et malis enim
opibus vorant mali ita exi-
t de bonis appetat boni. Et
duo sunt quibus videntur
erudiri et mali. Et duo se
quibus videntur quibus vide-
tur erudiri boni et mali.
Bonus deus in omni bene
operante deseruit. Quia
volens aut malus tñq quif
qz qui male opat est fa-
ultus. Ad etia a nobis
idem hoc patet ut no vi-
liendo male fm esse mali
desinam. Sed vivendo bene
des finit videri. Nam
quifqz nec malum opaci vide-
ret bonum cu finit esse vi-
deat ignoro vel qñ ad vi-
tam potit facere vitam
qm benefaciendo no meret
Nemo inquam se p ppo de-
cipiat et illudat. Nemo in-
na eximare sedura. Quif
qz bonus no fuit vitaz no
habebit. Quifqz omi mstraz
et mie opa no fecit no p
reguare ad ppo. Quifqz
no fuit quāvis pñus do-
stialis benigni clemens
legem no evadet mēn-
om. Deos malos no a-
mar no diligit ptores qz
mips malū fecit mtr est
dei. Quifqz sine dolo no
fuit prem habet ad xpo no
p. Nihil est em ampa-
quendū mtr qz de pñand
mago. Nihil plus totis
vidis affectand quaz ut
quis malicia suo a corde ex-
cludat quaz ut nequiaz
con pectoris fm conficiat

no admittat quaz ut bonitatem
teneat mstraz fuit puritate
mentis custodiat. Et mores
si vis am deo vire. Et sim-
plex si vis reguare ad ppo
quid tñ pdest malicia que
in mores tñbit quid nequi-
tia que pñbet reguare omi
xpo qui se habent ex ter-
mial no pñt est. Amm em
neqz dispoet que se habet
dicit tñt aut si vis vi-
ne aut pñam quid loquid
si reguare xpi diligit aut
quid illud mēaz adpñt. Et
est homo qui vult vitaz et
alipit deos vide bonos. Et
habe linguaz tuaz et. Quif
te a malo et fac bonū qz mo-
homies deus honoat et si
agut qui malū ne pñt qui
mentiri no norunt quoz la-
bia no cognant. Solim. In
quibus no nisi bonitas esse
vide et pñtas. Innocentia
est que nos comedat de qñ
placitas est que facit nos re-
guare ad ppo. Quis aut de
no nisi innocentes diligit
et pñt vult esse quitoz te-
simonys plimie. Deceat. Et
in pñno si. Innocentes et
zoti adhefunt mtr. Et alii
Augusti innocentiaz mēaz et vi-
de qñm qñ sunt vñque
qñ pñtis. Quifqz Innocentia
pñt sine qñrat bonū pñaz
feco pñt pñt de pñtio
qñbat qui in gravu ante
pñt et postea mtraz se
no timet. Et moqz innocentia
mēaz mgressum habebat
igit pñt laz no metuend esse
mtraz quia innocentia vñt
vo cognond. Et alio in loco dr

Innocentia

Ille autem qui innotuit fuisse
pater dicitur per modum inno-
centiarum deus quia per innocentias
ante reprobos et infantes ad-
versus omnes peccatum deo posse ma-
nifestum est non de quibus ten-
pote innocentes custodirent iustos
sunt iustas non offendunt. Qui
tunc enim deo dignus nec carius
esse potest quia ut innocentia tota
obsequio teneatur licet quod in
alio opibus devotus appareat
si illas non habuit frustra et
blandus si illas videtur est sub
veteri lege et gentibus quibus
ad hoc vel iniam licebat adire
obsequio preceptum est quod te
miser age qui venit xam qui
innotuit tuos iuberis amare et
nudo enim innocens ponit vel
quod tui nec extraneum odisse
quod et fremus preceptis qui
amare preceptis innotuit et xam
te esse credis qui nec non in
veteris testamenti testamenti pre-
cepta custodis sed ne sine causa
xam te estimas et de solo
si nomine blandiaris et nudo
te esse oportet aperit audi et
ter et in furabat iam non furat
magis aut laborat opibus
manibus suis quod bonum est et
habeat unde tunc possit pati-
tate parietibus omnis primo
malus non potest predat de
ore tuo vero sed signis boni
edificator fides ut det gratiam
audientibus et noli ostendere
spem suam si in quo signati
estis in die redemptionis et
mis amaritudo et ita et in
quibus clamor et blasphemia au-
ferat a vobis Estote autem in
vobis innotuit benigni et nates
innotuit sicut de donat vobis et sic.

te imitatores dei sic filii caris-
simi et ambulate in dilectione qua
quid populus dilexit vos et tra-
sicut semetipsum pro vobis oblatum
et hostiam deo in odorem suavitatis
et innotuit autem et ad innotuit
tia et caritas nec nonnetur
in vobis sicut dicit scriptum aut-
turpitudine aut stultitiam et
similitas que ad rem non pro-
met sed magis gratia deo
hoc enim scito quod omnis impu-
dus aut innotuit aut aut
eius quod est in deo sicut non
est heres in regno christi et
dei et sic merito xam
innotuit qui precepta custodit
qui pater et filius pater
et innotuit est qui et innotuit et
iusticie opibus quod pater. Nam
tu innotuit xam putas in quo
innotuit caritatis est actus
in quo quod pater innotuit iusticie
sed nequitia et innotuit
et peccatis et innotuit
putat qui opem innotuit
qui pauperem servat qui res
quod pater alienas et innotuit
se dicitur facit plures efficit
indigentes et innotuit
et innotuit qui et alienis
laboribus innotuit caput et innotuit
fides dicitur innotuit et innotuit
fides mendacis innotuit et innotuit
labia non nisi indigna et de-
stena et stultitia loquuntur et
turpia et innotuit innotuit si
innotuit sua innotuit aliena
et ad innotuit et innotuit
accidit et tunc et innotuit
tunc manus expandit in
opibus illico capiti et innotuit
tunc revoce innotuit et de
illo paralogis atque palato quo
fuerat paulo ante falsa co-
tutus atque turpiat precepta ad

ille dicitur
nondum

dum quasi magis mali sibi
 agitur sit fraudit. Quid ag
 impudens et miser. Quid
 te maior est. pater onere
 graues. Quid deo pater
 tu et iniurias ut agas. Quid
 ad paterandam telemus
 iram testimonio pene tue se
 leratas ad sin porrigis
 manus ad quas hanc non ce
 spicit qui non nisi stans et
 immaculatus sibi iussit offer
 ri. Quid olee illo deo ro
 gas quo paulo ante locutus
 es male aud quibus multiplex
 cent abominant. Pres hic
 scriptum est. Cum extendit
 manus suas ad te facies
 meas a uobis et si multi
 plicabit pres non exaudiat
 manus eius. Vre plene sa
 guine sunt. Lauamini et
 mudi estote auferite nequi
 tates cordibus vris. De
 ne sibi ille ostens esse et
 et testis et sue innocentie
 fides qui ad deum manus
 extendit et porrigit. Tu
 appens dicat. Quid autem
 vobis oras in omni loco leua
 tes. pater manus. Nunc enim
 merito ad deum extoluit
 manus ille pres bona co
 stentia fraudit qui pater dicit
 Tu nosti deo qui pater. Quid
 innocentes qui pure sint ab
 omni fraude et iniuria et
 rapina quas ad te ex pado
 manus. Quas iusta quas
 immaculata labia et ab omni
 mendacio liba quas tui
 ut miteri miserere pres
 fudo. Hic potes impetra
 re que postulat. Quid enim
 esse quos ita nequicie et
 auaricie yfunda caligo ce

cauit ut ad illos propter suasse
 rit quod aut pauperi. Quid enim
 vixerit aut innocentes testimo
 nio falsis aut infirmis. Quid
 supant. aut furtu fecerint
 aut rapina. Quid gratias agat
 quo opulente talia petasse
 se credunt et tam iniquum
 inducent ut putent eum suum
 stelex fuisse pauperem. Stula et
 miseri. Quid adeo sing iniqui
 tabus exequati ut non intelli
 gat deo non posse placere quod pater
 det et quod vnde tamen. Quid
 paria sit nisi adque male se
 tiendo de deo adiant et celi
 quid. Quid vobis per ac iustitiam
 se existimat quod de sead pauperem
 exigitur elemosinam. Quid
 et de eo quod plenus habuerint
 vni andas. Minus largiuntur
 Libatur vni vnde plures est
 vni. et de miteri. Quid vobis
 pauci regunt. Quid item ele
 mosinam deus querit nec ut
 potestatem vni de aliis vnde.
 de se libere pater. Quid enim
 te non facit elemosinam quas
 plures demittat et vni ve
 stare. Quid elemosinam deus
 to impbat que de iusto labori
 sub iusticia sit scriptum est.
 Honora deum de tuis iustis tuis
 laboribus et de liba. Quid
 ei de tuis iustis fructibus. Quid
 illas abominat et reprobat quas
 de lacrimis pater. Quid alienis. Quid
 enim pater. Quid te benedicit vni
 vnde pluri maledicunt vni
 quid confert tibi illa elemosi
 na que de sead pater. Quid
 tenera tuis. Quid deus non
 habeat vnde suos pauperes
 pascat nisi tu adena diripias
 melos aut noui quos ita in
 ppietate et impudencie tene
 breosa ignorancia fudit ad

accipiat ut fidem quod habe
 se simulant sine iusticie opibus
 apud deum censeant pro pitis
 et hoc erroris que sine metu
 cuncta nequanda committunt
 credunt deum non timere si pfi
 que tunc volentes et emphodi
 non solum seipos posse otenti
 sunt sed et alios in quibus
 nullum sine pie luncie est sine
 nitunt laghere impitae et
 implet in illis saluatores non
 sine dicentis. Certe si vero
 ducatur ptabit ambo cadat
 in foueam. Nam si nullum
 men sed sola pedia dampna
 go reatui ptabit et liberi
 sine causa dedit madata iustie
 si sola sine iusticie opibus si
 deo pdest. Unde ait tam
 impudens tam ptelestus tam p
 fidis ignorancie error deie
 pperit facere non possunt nisi
 recte ex illis qui in lege ve
 teri ptem pducant et fecerunt
 sine alicuius morti et ptem tra
 dunt mtrictui. De quibus scri
 ptum est. Nolite audire pmos
 qui pphetant uos qui na
 mi uos sunt et rationes acor
 de pto loquuntur et non ab ore dei
 dicunt. Hys repetunt. Deum
 quod dicitur. Hic erat uobis et de
 bus qui uadunt in uanita
 tione sine. Omnes qui uadit
 in errore cordis sui dicunt
 non uenimus ueniet super te
 mala multa quod nobis pmo
 torus legis testimonia adde
 rant quibus pmoq laborer
 errorez deservire at sepe aud
 potamus sed ne legentes diu
 tuis fatigend sufficiat pau
 ra de pimis. Respondet. Non
 ille cuius talis est. pps. Ad
 ad factus est homo in pmo

De dam

statu meri aut pfidie aut pti
 tam dampnatus est. In quo
 nihil fuisse maledulitatis
 merito. Propter deum maledia
 tum causa dampnat est. Ille
 et dicitur quo dampnatus. exen
 plo. Cuius p non pfidie cau
 sa sed quia ptem mtemeraz
 dampnat. Et non ptem mtem
 ptem. Hic uidetur ut dilectio
 mtrictet non pfidie causa. Se
 go sed am. Sodoma et
 morra ut repentino gamma
 ptem mtrictet uiam causa
 maledulitate merito mtr
 ptem et ptem. Et dicitur ptem
 evidentissime demonstrat et
 dicit. Homines sodomite et
 mali et ptem in conspectu
 dei erant. Certe ptem ptem
 iudicant ut tam frequenter
 mtrictet et corrupti non
 ne ptem ptabat causa
 et dicit aliquis uobis leges
 in testamento non accipio nisi
 mtrictet et noui testamenti exen
 plo ptem. Certe ptem ptem
 et dicitur. Hic erat uobis et de
 bus qui uadunt in uanita
 tione sine. Omnes qui uadit
 in errore cordis sui dicunt
 non uenimus ueniet super te
 mala multa quod nobis pmo
 torus legis testimonia adde
 rant quibus pmoq laborer
 errorez deservire at sepe aud
 potamus sed ne legentes diu
 tuis fatigend sufficiat pau
 ra de pimis. Respondet. Non
 ille cuius talis est. pps. Ad
 ad factus est homo in pmo

Cain

zaphira

Aug

dicentes fides sine opibus
mortua est Paulus enim ap-
lud De opibus leges locutus
est hoc est de transi-
tione carnali et neomenia et
passio et quia rebus que leges
fieri ante prepat etiam xpi
tempore non erant nulla
De xpo de opibus iusticie
quod quid quasi qui non fe-
cit mortuus est quibus se
simulat esse fideles sed dicit
homo iudicatus dicens
corde credit ad iusticiam ore
autem confitetur ad salutem
Insuper hoc baptismum com-
mune in tpe xpi baptizet
quod sola confessio designat
et fides Nam quid fidei
ipsum baptismum lauacrum pde
si sola sine iusticia fides q
uerit Baptismo enim pda
ad eum fides omni tenet si de
incepe pcedit est ad eum
quid pdest Audi quid di-
cat dno homi semel pna-
to Ecce iam es in mari
pauere ne quid tui detrahas
attingat hoc et quod de-
tenuis apud manifestum
doret et deus ad eum qui
per agnitionem iusticie viam pe-
trauit euenit ad deum
em refugientes comitia
cor meum in cognito domi-
ni et saluatoris ihu xpi
hic rursum implicati supant
facta sunt eis postea
detiora poribus carnis
em erat non agnoscere viam
iusticie q per xpm reuocari
sunt qd ab eo ad illis pa-
tribus tanto magis ad qd
em eis illud xpi vbi da-
mo reuocari ad vniuersum
et sub tota inuentas eo

de hys

de hys

de hys

luni et de deo Paulus apud
testa et loquitur hoc per baptismum
sanctificatio pmo ex ore pman-
ter non sit in genti pma affnari
quis impossibile est enim semel
pqp sunt illudari gustant eam
domu celeste et pncipes facti
sunt spūs pta gustant mgi
loq bonu dei hnd vntes q
sed ventili et pappi sunt de
honare pma rursum disigen-
tes pmetipso plem di stue-
dam ad saluatorem accessit
et quod faciendo ut vitar et
nar pper nro pappi eum
testat an ita xpi est a
dno di vitar vis hnd sua
mandata ad dicit sua an
idem Nam si sola fides quit
suppene vident mandata
fidei et ut ego dnm mem-
orand dicit pcepisse supseu-
dunt sed dicit illi qui pe-
trando no filio pncip effecti
sunt et in qd plectant se
hnd credit si alios pnd po-
tuerint morti ppetue mancipi
Nota Nam si deus ptozem
no punit vbi est illud ppiad
si iustus vix saluus est
pctor et impius vbi pcedit
et alibi quia ptores punit
Et vni desinant ptores a-
tia et inqum ita ut no sint
et rursum sicut de fiat fund
desinant et sicut fenu teca
a facie ignis sic pper pto-
res a facie di Nullu est in
moredulu et infecer si pto-
res audio qdempnari Et pue-
natores nro in quodam loco di-
xiste lego Ad omes qui di-
cunt mtrp dnt dnt mtra-
bunt in regnu meu sed qui
in rebus est valmter patris

de p

Jan 25

esmens aut potius nō sūto et m
 quā nūq̄ mensurā nemo p̄quirit
 sub cuius nō ē q̄ nō p̄quirit dē
 p̄cedit tūq̄ nemo mōdū tēgi
 tur v̄stitū tūq̄ p̄p̄ nō fōrē
 auxilio cuius bonū nemo sen
 tit tūq̄ mīa nemo p̄quirit
 tūq̄ in mūdo mīttat dē nō v̄
 rēdet p̄p̄ q̄ sub p̄nat dēst
 ut q̄m p̄p̄ dīcā dēst ut
 dī p̄p̄ p̄p̄t appellat q̄ talis
 est. Christianus est ille q̄ vīa
 ē p̄p̄ q̄ p̄p̄ in vīa mīttat
 dēst est em̄ tūq̄ vīa p̄p̄
 manē dī p̄p̄ ē ambulat et v̄p̄
 ambulat. dēst est q̄m mīa
 facit q̄m om̄ mōv̄ mīuīa
 tūq̄ p̄p̄m p̄p̄p̄ p̄p̄t
 nō p̄t tūq̄ mīfē p̄p̄t
 q̄ mīfē p̄p̄ p̄p̄t q̄ mīfē
 tūq̄ mīfē p̄p̄t q̄ mīfē
 alīq̄ q̄ p̄p̄ p̄p̄t q̄ ad p̄p̄
 p̄p̄t p̄p̄t p̄p̄t p̄p̄t
 bonū iustīa nemo tēndit tūq̄
 mensurā p̄p̄ nō p̄p̄t tūq̄
 dēst tūq̄ p̄p̄t tūq̄ p̄p̄t
 om̄ nōv̄t et nō p̄p̄t
 iustīa tūq̄ dēst dēst nōv̄t
 dēst tūq̄ mīfē p̄p̄t
 p̄p̄t mīfē p̄p̄t et tūq̄
 q̄m p̄p̄ mīfē effīat q̄ p̄
 dēst locuplex fiat tūq̄ mīfē
 mīfē hābē hūmīlīs ut tūq̄
 et angēst om̄ p̄p̄t
 q̄m in corde p̄p̄ mīfē
 tūq̄ hābē vīdē nō p̄p̄t
 tūq̄ p̄p̄ p̄p̄t mīfē
 aut tūq̄ q̄m p̄p̄t et p̄p̄t
 vīa est tūq̄ tūq̄ mīfē
 est tūq̄ om̄ p̄p̄t in p̄p̄t
 tūq̄ tēstīa p̄p̄t q̄ tēstīa
 p̄p̄t tūq̄ q̄m p̄p̄t
 ut p̄p̄t hābē dīa tūq̄
 q̄m q̄m p̄p̄t dīgū 2 q̄
 in p̄p̄t tūq̄ p̄p̄t et p̄p̄t
 p̄p̄t q̄m dī tēstīa q̄m
 tūq̄ mīfē mīfē est dī
 et q̄m p̄p̄t vīdē est q̄m
 q̄m p̄p̄t mīfē dī q̄m

Tractatus s. Thome de puritate anime

Omnium fundamentum et ra-
ma virtutum omnis que gra-
ac spiritualis consolator pna
pna est consue pntas et cor-
dis iudicia ad qua pma et pre-
cipue per pna et uera integram
et pntam confessione ptoz accedit
nobis qui vocati sum ad statum
gre et acquirendas virtutes ac uita-
da uia de sufficienti confessioe ac
modo confitenti ut deest uiros ad
statum pntas electos cu summa dili-
gentia et sollicitudine qmua pntas mor-
talibus est timendum pntas ale auarad

de pura Confessione

Est igitur pmo uidentur q con-
fessio de te pura qma pnta
dnt sumpt dia et absq duplicato
et excusatoe sicut homo credit ea ma-
ifesta ce deo na dnt dia ual pali-
antia aut coequentia uel imnora-
cia pntas sicut faciunt multi magis
filatias et hystorias longas dicen-
tes anteq pntas explicet aut se per
illa ostendat se min culpales de pto
qd quid pntas pntas in fine illoru
uol supfluoze concludunt uitam
sa sunt igitur supflua et excusa-
toe ual si pure dia pntas tua et sim-
pliciter te accusa Similis no debet
dia q cedant in infamia alia aut
q possunt confessio pntas occasione
turbatoe contra alio aut materiam
atemptandi un si expediat pntas al-
tius qntedo pntas pntas tua te explicat
tur cu confessioe nullo possit intel-
lige pntas ad qua peccasti aut
possit uenire in notitia complere
in pto sicut si dediti petro anapoi
peccasti no debet ipm denotare
si sufficit tunc fin ca comitendi te
pntas eandem persone sequitur

de vera Confessione

Confessio debet ee vera q nulla
flitas dica me aliquid dubium
affirmetur q ita ut ita dubium
dubia sunt dicenda et lo qnt fofiter
no dicat dico culpam meam si feci
ille quid aut si dedi turbatoe mai-
aut fecisse tle pntas si potuisse sed
die simpliciter feci se et se habui
voluntate deliberata faciedi tale
pntas et non dimisi nisi qma non

potui uel qma nesciui uel ti-
mui verecundiam aut penam
temporalem Sunt tamen qdam
qui nescientes aut verecundan-
tes aut no errantes pntas pntas
apte mentuntur in confessione qua
faciunt deo quedam gntalia ad qn-
dam cautelam quibz complen-
dunt pntas omnia que fecerunt Sicut
em dico culpam meam de quibz sen-
sibz meis male custodui s. uisu
auditu re et tu si interrogarentur
de quolibz pntas inuenerunt non
offendisse in alio pntas pntas ma-
gntas qntas confessi sunt et se di-
cunt de septe maior capitalibz cu-
tam no offendere in omnibus
sicut pntas ual cox et alis ergo
modus maxime qntas sepe confi-
tentur et uidentur si dicat uera
et uera et dimittat pntas et super-
flua Similis aut confessionis sa-
piens diligenter examinet et pmo
dicat uiciora et grama que pntas
se nouit fecisse ita q sub similitu-
spe aut ad quatuor nullate men-
tiantur et postea pntas dia gntalia
et leuia que no possunt speciat
explicari sicut sunt cogitatos or-
de ual ociosa negligentia et pi-
gritia ad omiam amigro tps
distracto cordis deo omis aut oia
de ingratitudo beneficoz dei in
pntas aia et corporis et de rebus
pntas turbatoe leuio cont pntas
simi iudiciu leuio aliam coe
dntas pntas quo ad pntas ad
uita sunt modis non contentat
et de omnibz que debem fecit aut
facit aut si pntas et hys simi-
lia que licet sunt inuitabilia
ab oia infima no possunt in
imo delatari si pntas ex expediat
ad lacrimas totte zele aut per
ipam infimie ame cognoscere
et in similitu debita permanere

de integra Confessione

Confessio debet ee integra
ut omnia pntas que habet in me-
moria aut que obliu fueras co-
fitei et mo recordari integre
confitear he dicat parte un
confessio et parte alia qma
nullo mo debet dimidi hoc fa-
ciunt illi qui timet dntas a con-
fessioe uel reputat nmi boni

Plus timetis humana veretur
dum qm dnam offensam et plus
amantes laud extrinsecam qm intin
secam pace mte et qfac puitatez
Similit si obli fuerit qm qfiteris
aliq pta et postea die sequenti
recordans si potes dbeo recurrere
ad eund qfessio ut confitearis
Si potes hic copid aut aliud alio
qf sufficiat t voluntas qsi non
ex obliuioe si ex malicia aut
verecordia commisi confite al
qd petm tenet recurrere ad pmd
confessore et pms recurrere ad ali
um tenet confite omnia pta pri
us confessa et illud qd obmisseas
et omnia que prius commisi a
pma confessorie facta et tenet co
fite de medaco aut simulacioe
qua commisi qd dedit intellige
confessor tunc q pmo mtef fuit
in confessorie **De Circustancijs**
Item confessor de ee plena de tad
stans aggrauantib pta que p
loc m qno pccas qma grauius
est pccare in eccia aut in loco sacro
qm in domo et grauius est aliqd
cogitare inhonestu qm ingratu aut
vel offia vel qm oras qm quda
sacris et grauius respice vel tange
re nudu impudico corp hominis sub
pauis qm manu vel pede qma
magis libidinosu cogitare e ibi
et de facies dnam inter loca 2 loca

Aggrauacio temporis

O Empm in quo pccas qd
grauius e facit a missa vel
secund die dinto vel in festo sole
m qm in alio die simplicia et
grauius est quodcuq petm in ma
gna solemnitate qm alio tpe et
grauius est non vacare oraconi
vel esse dissolutum in luge
vel relaxatum in gula qm e
communitate et in die quo ho
communitat qm alio tempore

Modus culpe

Prauius est dicit et facere
coram eo qm pr ex hoc pe
ccacione facit pccandi qm illud
dicit et facit occulte et grauius
est simulac esse pccante quda
nam in corde qm ostendit se
esse turbatum sicut est no da

do tu alicui p hoc turbacois vel
mali exi occidit ut dicit dicit
et id no sufficit dicit qm pccat
de vo mtef dicto si de dicere simla
in me ee pccante in vris et sigs
exteriorib ut reputaretur simulac vbi
eram supb ita qd ad illa simulato
addidi medaco ad un qua ocul
tani adme est grauius tange btm
osculando qm ipam in co d loco ta
gere cum pede qma modq tange
di est magis impudic vbi no suf
ficiat dicit dicit btm impudic
si oportet te dicit locu corporis q
telligisti s manu vel pede supra
pauis vel ad nudu et dicit mo
dum s manu ore vel pede et

De mora in pccato

Om ibi mand petm vbi maior
mora trahitur sine sit delictu
corpale sine metat sine muel odi
m tenet per ingem sine per
amud et diliget mod est exam
nanda in pto cogitaco qma vi
dend si in ipa qda ratio succubir
sensualitati qsentendo in opus volu
tate deliberata et tunc no est mor
culpa qm si petm ope pccat quia
sic voluntas reputatur pro facto
si aut succubat ro qsentendo in
delictu voluntate tm ita q non
vult in op prode si vult intusa
in delictu voluntas et licet ibi
no sit pccat consensu tm est ibi
petm morle sicut dicit augustinus
sed min graue qm pmd qma
in pmo est consensu in delictu
et in opus Si uo in neutrum
non consensu si ibi facit moram
aliqua in ultra in mente qma sa
neqst neq no pe expelle tunc dicit
occasione data qmuis hie sima
satis dnm locu qcat in petis car
nalis pcc etiam notificat in
formadib 2 in alijs mnd pet
quicq aut sit expedit qsentat
mnd facit pccat examinat
in quibuscq cogitacoibus vi
cijs morose multum protract

De ceteratione pcc

Nam grauius facere qd cuq
petm cum corde aut ad ali
quo sensu corporis bis qm semel
et qdo si potes recordari dbeo
pccat dicit cogitaco malaz
aut mot libidinosos in carne
aut voluntatem faciendo qd

petm vel quatuor uerasti respicien-
do faciem aliam propter delatam
vultu aut quocumque uerasti turba-
re aliquem aut minui et sic de
alijs qd no sic es memor de mro
De bona fide secundum qd indicat te to-
tate uerasti petm et attente qd cogita-
tiones seculas et leuia val no sunt in
explicanda nisi essent occasiones ad
petm grauis uel uicij aut essent de se
in aliquo genere septe uicioru capita
Im si tamen ppter aliquam cogitacionem
leuem qm min9 longa distraccionem
mentis in oratione uel ppter aliam
credo qd esset bonum explicare si esset
memor ppter magnam dependum
qd facit si est ppter uicium solacia
osum uel leue aliquem turbare
aut oneretur aliquem mala suspicio
aut aliquem malum tunc ppter aliam
ppter malum ipius esset sic qd tali
a otiosa et leuia sunt ppter aliam
da qd ppter ea mouerit aliquem gra-
ue delictum aut dat aliam materiam
am peccandi Sufficit qd dicit summi
omnes adfata p mentis hitos in ore
et in officio ppter cogitaciones leues se
dicendo dico meam culpam de mea
distraccionem mentis pagacionem quia
hinc in oratione audiendo missa
et dicendo oras. ppter cogitaciones
inutiles et otiosas in quibus cor
meum nimis occupam sic qd ibi no
fuit intentus ut debm et potu-
gitaciones aut uiciose procurate et
cum delectatione recepte omnes sunt
explicande quoniam ppter homo quid
ad qd sitate mora et uires pout
supius dictum est. Cogitationes
vicio quantuncumque male et uicio-
se si no sunt pudiose procurate
nec ad delectationem recepte nec tu-
mora finata in corde nec de diti
occasionem ueniendi ppter cibum et
potum intemperantiam aut ppter
scripserit si subito uenit et recessit
seruit et dupliciter hinc in illis
et statim qd sensisti ut potuisti expu-
listi aut expelle procurasti occu-
pando se in leticia aut in medi-
tatione sancta. tales dico qd no
sunt confitende quia no solum
in ista homo non offenditur
si multum meretur tanquam pugil
pugnator et uictor. Item
ille p dicitur esse beatus qui

statim ut cepit cogitare miferat
cogitare et aliam ad petram xpm
si hoc quida tales cogitationes
confutit ppter ad laudem et uanam
gloriam ut confessor ipos spirituales
tenet ad tam talia essent occu-
tando et in qd esset tacenda qd
solum confitens debet se ostendere
simpliciter ppter uel tales sunt
tqz aud de latrones quia uane
glorie appetit et ideo pena la-
troni puniendi sunt na de ta-
libus cogitacionibus quibus se
repperit dicit apostolus. Crucos fet
deus in temptacione prouentum
qd dicit quia talibus resistendo
intra et ideo intellige qd digni
sunt suspendio qui sunt ppter caritatem
aut petendi consilij aut alij
cause colorate que soli deo sunt
aperta manifeste et aperuere
maliciose suo dolo. Sequitur

Motus uane glorie

Quia grauius est hinc uanam
gloriam de spiritali gratia a deo
recepta quam de hominis opere
maturali inde confitendi habes de
uana gloria aut spiritali aut corpo-
rali et grauius est doli de bono
spiritali alij quam de bono spali
ipius. Crima prima dolor ipius
qd de inuidia fraternae gratiae qd
qd petm in spm scdm quod petm
est irremissibile. Secundus dolor
ex simplicia procedit inuidia et no
sufficit doli de bono alij ppter
inuidia sed de specificatione si de bono
spiritali uel temporalis. Et eadem
ratio grauius qd gaudere de spiri-
tualis damno proximi sicut de pro-
prio facit. aut de ipius infamia aut
quia amisit gratiam dei. qm gaudere
de damno temporalis hominis. Ca-
ueris tamen est qd aliter confitens
petm uane glorie de grauius spiritali ne-
forte meretur maiorem uanam
gloriam in confitendo illum defectum
nam dando intellige confessori
qd hinc uanam gloriam. quia fuit
si uisus orac ppter in magna pedia
re uel laudat qd bene p dicitur
ex hoc potes mactare in petm uane
glorie qd confessor ex hoc te reputet
spiritalis debet igitur caute explicare
re confessor tuo gratiam a deo tibi

Datum in oratione et lacrimis et
humis potes tamen dicere sic
domine dicere vel audire missam
vel predicare vel facere aliquem actum
propter perperam aliquem videntes me
cogitavi quod crederent me habere
palem gratiam ibidem et per in ipsa
cogitatione gratiam complacentiam et co
sensum me dolui quod me acci
peret vel per appetitum quod aliquis hoc
me crederet quod cum non habere
et ad hoc credendum facere aliquos
actus simulatoris et id intelligas
et alijs per similes caute co
fiteri vana gloriam quam habuisti
extendo aliquos actus virtuosos sus
cipit tibi non explicando dicere quod al
que actus propter que non appetitum tu
dei laudem si per hoc gratiam quia non
solum volui reputari ab aliquo
an facere vel dixi quodam bonum
si circa petui ut alijs publicaret
et nota quod cogitationes de vana
gloria non sunt confitende nisi quia
ibi est complacentia et consensus et
delectatio inordinata Si autem statim
quod venimus cognoscere eas non debet
venire et ex hoc statim displicet
tibi quod veniat et per hoc statim recur
re ad deum ut eas expellat aut
saltem te reseruet non faciat sus
cipere quod in eis non peccas si peccas
per eas coram deo agnoscere deus quod sta
tim in corde tuo quod sentas cum
deus in adiutorium meum intende
domine in misericordia domine respo
nde pro me et caueas ne propter
humilitatem tempestuosam cogitaci
ones dimittas aliquid bonum
inagere aut inceptum quoniam
ergo principale nocivum est bonum
sicut hoc multi faciunt credentes
ipsi dissimulare quoniam facit eos re
re quod perdant quicquid agunt quod
in bonis actibus suis cogitationes
vanitatis attrahunt Respondeas
quod tali spiritui ut propter te facio vel
velo illud facere bonum me propter
te dimittas Unde quidam magis
habeas in illis cogitationibus aliam
complacentiam et consensus dolias et
pne quod facias nec propter hoc as
saris a bono opere propter deum
primariatum iniuriato si per gratiam
vultus et quoniam orando deum

et custodiat spiritus suum Si autem
narras quod passionales et simulator
de vana gloria sicut sunt quidam
quoniam in bonum hi faciunt quoniam dicunt
sine ipsa tunc quod tibi ut non
delectentur in multis loquendo de deo
aut de vita spirituali docendo alios
sine ipse caritatis quia pro certo
sine hoc velo caritatis latet dulce
venenum si propter seant quod magis
et expediens similia se et sile
a bonis ne forte curando in se
meis quia mens tua ad hoc
est custodiam et fremum est necessaria
tunc longe tue domus illa post
in corde fluctuare non cesset ali
quod sicut dixi salvando aut
sanando alios tua deus simi
tate exprobro crede nam docere
et curare alios est caritatis perfectio
Si nec veritas inveniatur aut
magna rationalis congruentia
loquendi occurrat tunc loquendo
est tibi quod ita te parat et alios unde
ans arguere et quod circa non
desperet ipse vane glorie cupiens
quod per hunc modum loquendi re
putabatur humile et discretus
Si etiam occurrat tibi loqui quoniam
orabis vel quoniam de locuto te hu
militas excusabit ne facias aliud tibi
remedium nisi confessionem puram
et lacrimas adhibere contra ma
ledictam pestilentiam Est autem
valde timendum ne timore despectus
humilis quoniam hoc meum con
fiteor negligas toties te ab ipso
nomine impad nec ut minus vere
timides multos semper despecto
rem immo ut plus confundam
studas eadem dandum et semper
sollicitate quod facit sic cum in virtute
humilis conspiciat ipse se cum
expellatur et si etiam tunc despecto
omnis se ingredit de humilis et prius
despecto appetas comedam me
sicut senserit voluerat non time
as in fine confessor despecto
ipsam tuam volens et
Sequitur de Conditione p
sonis cum qua quis parat

Et sciendum quod gravius est
inobedientem aut irrever
tem pro vel matrem propter quod illi
cum non sit tenetur obedientia

vel reverentiam exhibere et graviter
est turbare vim spiritus hominem ra-
dende ipsum quoniam vim hominis vias
suum et graviter est provocare una
propter religiosam ad aliquid petam
quod est contra confessionem eius quoniam
vna scilicet reducere ad id petam
et graviter est inspirare impudice
viam univocalem quoniam mulierem et
viam religiosam quoniam vna scilicet
rem secundum eum spiritum Gregorius
non licet intueri quod non licet con-
cupiscere et id dico graviter illud vi-
ciose respicit et id est graviter concupi-
scere nudo et hoc idem intelligo
de tactu et quocumque actu vel vobis
dico de concubitu per se ad peccatum
sufficit enim iam dictum non ergo
sibi quatenus dicitur quod bene custodiam
viam aut intuerem plures appa-
rent facie eius propter tunc quod placet
a et ymaginatio impudica sed
dicitur quod et quodam persone et
pe de visu si expedit dicere multo
magis de vobis impudice provocare
ad petam et de tactu aut concubitu
carnis libidinis quod ex alioquin
vel appropinquatio ad eum ad corpus

Intencio habita in peccato

Prauius est facere peccatum quodammodo
intencio pronocandi aliquem
ad simile aut ad aliud peccatum
quoniam ad satisfaciendum sibi quod tunc
ut si non vult de peccato aliam ut
facies ipsius de peccato aut nunc re-
putat per mortem tuam vel ali-
am malitiam aut si facit aliquem
actum cum oculis aut ad nudo
verbum aliquem personam ut pro-
vocare eam ad malum et per
de aliis peccatis factis studiose ut
tunc in domum facient si eam
in proximo detrahunt et tunc
quod peccatum non sufficit quatenus
si non explicatur intenciones
maliciose tunc assumunt demon-
ios et sunt mala et mala studet
animas perdere pro quarum sa-
lute Christus sanguinem suum effudit

Sequitur capitulum

Item de peccato In peccato est dili-
gentia per se intencio non cito
grave vni peccatum simpliciter sicut
est illud cum occasione plura
alia sunt commissa vni si scilicet

se fecisti aliquid de peccato tali modo quod aliquid
suis inculpat de hoc et non excusa-
sti innocentem si promissum peccatum in-
iure pati vel si pro defensor vni
mendacia petisti vni inuicem aut
incurristi plura talia mendacia
aut si pro excusatione vni mendacia
vel peccatum commisi primum et ob hoc
fuit suspicio de alio vel scita est
multa per iuramentum super aliquem de
forte est aliquid turbatum inter alios
omnia haec et similia que ex peccato
primo sunt consecuta deinde ad peccatum
peccatum principali explicandum

Occasiones peccati

Similitudo de plenitudine con-
fessionis est dicitur non solum
committentibus peccatum vel similes
sed etiam occasiones vel tales peccata
propter quod incurristi ipsa peccata vbi
neglexisti ipsa vitia sicut potui
si et similia. Quoniam autem tunc
sunt talia dicendum quod te ad ipsa
accuses et excuses sicut quidam
faciunt impios culpam diaboli
sicut eia que dixit spes decepti me
dixit enim Ego me temptavit de
talibus peccatis quia me oportuit con-
sentire nec potui me defendere
vbi modo. Quia ista non est confessio
ex parte peccati tunc vbi est excusa-
tio solit accusatio. Dicitur tunc quod
temptatio est a demone. Quod scilicet
spiritus Iacobus vni quicunque temptat
a concupiscentia sua abstractus et ille
et multa quod mentantur dicentes
demonium me seduxit ad tale peccatum
quod sibi consenti cum sola sua tota
piscina temptat et cadit et id
dicit dicitur Quoniam sentit me similia
si ad tale peccatum peccatum suum ne-
gligens incurrit occasiones me pos-
sibilitates ad hoc sit locus tempus et
persona et si negligens adinuenit
me cum eo et oratio et aliis neces-
sariis sicut sciam et potui vbi per ne-
gligenciam et malitiam meam commisi
ipsum peccatum peccatus eligens servare
superbia et coram me hoc suggerit
quoniam spiritus scilicet inspiranti michi ut
hoc non facerem Alii imponunt cul-
pam proximo sicut dixit adam deo
michi quia dedisti michi socram dedit
michi de ligno et comedi dicitur
cuncta persona instat michi roga-
do et blandiendo et aliquid dona-
dando quod nullus de mundo potuisset
se defendere si quod oportuit finaliter

me consentie alij dicitur. Quidam
dixit michi tantum malum de quodam
cu facit me murmurare de illo et
aliud dicitur si hoc est nichilum confesso
Dixit go se & primo ad expio cu eo.
tunc est querens ad quodam pna
esset michi motus et puto et sen
tiam affert cordi mo ad ipsam
pna aut ipm ad me no esset pu
tum me secundum den si potius sim
tunc et in apud et in pna et
que nimis complacere sensibile
et ex hoc p hrem ymaginatos mi
pudicas de illa ad libidinis mo
tibus carnis ita q p p de debeat
fuge ipam nichilum fui secuti
voluptate seu voluntate carnis
invenit q ad talem actum deum
ad ea vi me et ipam illaqueam
De secundo dicit sic videtur dicit ad
mala de quod pna facilius ac
credidi qm credidissim bona si
auduisse p pte levitate cordis et
defecti caritatis et qm debui repati
murmuram cu illo qfirmado malu
de quo dicebat vel addendo ad id
qd dicebat ac p hoc dedit sibi occa
sione magis murmurandi et no
cu hoc no debet quis murmurare
tem nominat ne scdm de q mur
murat qm si talis nominato est
in excusationem sui vel infamiam
proximi Item si te accusas de
turbaco proximi aut de turbaco
tua p p alij defectu eius pma
no debes exprime illum defectum
ne per hoc ostendas te qm ppe vicio
nalem tam turbaco et p mda
mnd peccasse aut motu zelo in
stare Sunt em quidam cum dicit
in assequoe mda fied tale defectum
et audiu dia tale verbum et de hoc
fui valde turbat quia erat contra
honore dei et contra bonos mores
mli et in exm alioru ut pte ip
anta q dicit nam te sumpt lau
das et m pte confiteor dices
petm tuu qd fecisti videndo alie
mi defectu non inde p m qui fuit
forte gravior qm ille defectus alij
quia desperasti peccatum cui debeat
compa et mentis dicens te ce
turbatu p amore dei et proximi
Cum tunc fuerit turbat p pte
sup biam tuam et quia no habes
tantatem proximi q no pmitit

aliquem contra proximum turbat. Qu
go dicat videns aut audiens fieri
et dici alij qd iudicam de malum
et forte esse peius qm fuit p pte
malicia meam que no pmitit me
excusare scdm nec intentionem facientis
sicut potera et debeat non fui mot
ad compaciendum illi vel ad ora
dum pro ipso sicut debui ex tunc
si magis fui promptus ad iram co
ipm et expectando statim punitionem
vel qre pte p mendo cu et hoc
aradit michi pte duricia cordis
mei et quia non recognosco pna
entia dei que supportant me in
gravioribus pte absq vlla p mte
tunc et p de alijs Sunt alij qui
se clavis laudant in confessione di
centes p gram dei satis custodiu
me a tali tempore et a tali pte
nam bene edimam missas effici
m pte acerbis et oraco meas
ffaciat qm voluit male qd ego
mendo bene face pte mea et
me custore a pte meli qm fa
at maior pars vicioru mcoy
et quia pte p mte me ora
di qm facerem tale pte et in
me no sentio aliquem defectum
m qd sum ingratus de beneficijs
dei nec sum sufficiens ad regredia
dum deo qui me libenter ab
hne pte que facit multi alij o
di isti sunt similes pparit
cum ascendit templu ut oraci
et m oraco fuit tota sui exal
taco super alios sic et isti fac
unt quido deus se sumpt accu
sat in confessione super alios se lau
dant narrando bona que faciunt
De supbia aut et de psumptione
que latet interius mli dicitur
Sunt alij qui confitendo sua peccata
tota culpam sua p mte deo
Sic em dicit deus dedit michi
naturam ita perusam et prompta
ad tale pte q no possum m
raue Isti dicunt cum ada cum
dixit mulier quid dedisti michi
sociam re cu dicat si no dedisses
mich no peccassem Isti apte
mencuntur nam secundum huius
gregori p dicitur no p vna m

Volentem. Cum tunc de ipso dicitur
 et non est peccatum super terram que
 illius peccati valeat quod non multo
 minus quis per violentiam a concupi-
 scencia naturali. Sunt alii qui dicunt
 quod decepti a tali temptatione quod
 deus voluit nec adiuuat cum tunc
 sepe ieiunant et orant et ad ipsum
 recurrere si per excusant pigritiam
 suam et negligentiam quia nolunt
 vitare occasionem peccandi etiam per
 seuerant in oratione assidue cum
 deum impium et mendacem cum tam
 dicit in psalmo. Clamauit ad
 me et ego exaudia eum et alibi
 venite ad me omnes qui laboratis
 et onerati estis et alibi petite et ac-
 cipietis. Et apostolus dicit fideles dei
 qui non patitur vos temptari super
 illud quod potest si faciet ad tempta-
 tione productum. Dicit quod id de-
 finit a deo quia insipide et sine fi-
 de orant nec voluit pugnae con-
 scientie nec perseuerant patient postu-
 lantes auxilium dei sicut deus si voluit
 hunc gravem statum sine labore pete-
 res etiam illud a deo non humiliter
 si presumptuose tamque indigni ac si
 deus esset obligatus eis orant ipsam
 cum scilicet quadam ut exaudi-
 at statim ut ipse voluit et non patitur
 ipse vult. Sic qui putantes ipsam
 ad auxilium ducere potius provocat
 ad delinquentium etiam superbe
 ac presumptuose accedunt ad ipsum.
 Cum ergo lapsus cor est superbia et
 nequa sua quod deprecant accusare sumptum
Occasiones quod dantur aliis

Sunt etiam in confessione
 explicande occasionibus dante
 ad peccatum. Cum enim peccator est
 homo particeps quibus occasione
 sunt si maliciose vel non maliciose
 de vel confiteatur de peccato nec
 nominat de dante vel indirecte
 ponat cum dixit causa sed sola oc-
 casio est dante patet verum quod factum est
 ab alio occasione cum per dante explicare
 quod est notum confessor non nominando
 illum qui fecit aliquid dante solus dante
 delictum sit dante offensa fieri quodam
 delictum sine peccato mortali vel

grave propter talia verba que dixi-
 aut propter tale malum ex quo
 dante. Item si quis turbationem
 cum socio in itinere vel in aliquo
 opere aut dixisti male officium
 quia male proferebat non debet
 dante socius meus me turbat in
 tali facto aut dixi male officium
 propter defectum socii mei quia sic ac-
 cusas socium in cuius noticia con-
 fessor posset venire. Sic ergo habet
 turbationem cum aliquo propter meam
 superbiam quia ipse dixit verbum minus
 iustum et ipsum provocavi ad rem
 tradendam in et si illi culpa fuit
 de hunc turbationem cum quiddam propter
 impatentiam meam quia nolui super
 portare eum in bonitate propter
 aliquid verbum ab eo dictum vel dixi offi-
 cium male cum aliquo in tali loco
 et dante in quocumque ut redirent
 propter pigritiam meam non redirent vel
De pollutione carnis

Si quis pollutionem carnis
 committit dante cum expro-
 batione dante cum qua deesse
 creditur. Causa possunt et tibi ut
 potest interponere dante peccatum aut
 alio aut per deum ipsum dante non propter
 hoc dante intelligitur minus dante
 peccatorum cogitationes insonante habi-
 te ante dormientem quas explicare
 de potissime quod sompnias quod
 ipse que propter causa nec sunt re-
 citanda sompnia videtur vel inso-
 nante vel quod cogitasset ea aut per
 sompnium cum delatatione et mora
 de motu carnis cogitasset et hoc
 sunt notanda tamque cogitata ma-
 gis quod sompnia. Si vero som-
 pni aliquid quod actum cum pollutione
 ad quod hoc sompniale dante
 ad quod ante appercepti oculis in-
 pudent hoc de expone et cum
 illius sompnium et quia hoc plus
 in talibus dante et multi post
 sompnium gaudent se talia sompnium
 asse. Vbi vero non sunt aliqua
 dante causa nec similia in de
 sompnio est dante quia nulla ca-
 usa ibi. Et tunc sufficit deile in corde
 et ad quietandam conscientiam potest dante
 cum sompnium insonantem cum
 si dante causam quam nescio
 tunc ego dico meam culpam

Secundum preces sanctos triplex
est causa pollutionis nocturne
prima prouenit ex voracitate gula
et superabundancia cibi et potus quod
est diligenter examinanda ab illis qui
vocati sunt ad spirituale exercitium nam
quibus accidit quia relaxantur minus
in gula aliquo tempore et postea quando
abstinent polluitur in sompniis cre
dunt quod hoc non accidit ex culpa immo
derantia si potius ex nocte uel debilitate
sunt si errant quia dicitur causa et iudici
causa ne veniat ex nimietate satietatis
quod est cum per voracitatem et inglu
uiem congestum fuerat in mediis
noctem est alii ut per totum ieiunio affli
cti egerant propter quod non plene abste
nuerunt quod a delicatis verumtamen
a milibus et cum tali epanda quinetia
quomo panis et aquae sacietas est causa
da ut possit in nobis acquisita pur
tas permanere. Item quod non est talis
quinetia et moderantiae gratiam
sunt adepti non in perfectam polluti
onem quodamque que etiam abstinentibus
accidit. Secunda est quod in sompniis
et inuidia uel elabitur in sompniis
et inuidia et in sompniis et inuidia
iterata amicti corporis per uanas et
inuidias cogitationes euagat ex quod
multo culpe eliciuntur huiusmodi et
id uolentibus obuiat necesse est hanc
perniciem cum et eradicare uel in medio
torpore exaltat et sensu refrenare
ne nos ad uana et uania duc
rat et illis asuefcat exegit ad
inuidissimam metameta luxurie
sompnians perturbat proinde ergo
negligia aspernandi iudicium et eu
tandi inuidiam in aspernandis prout
explicat. Tercia causa per se est quod illi
dantes in inuidia polluto pro
curatur dum enim uidet semper in
per soluta uel in modum et in
tegrum et perfectum ac frequentem
per totum aspernandis prout inuidiam
puritate accipere conatur eius
aspernandis perturbat maxime in die
bus illis quibus dicitur dummo
appetum complacere fluxum illius
cunquos poluere et sic a seculo
commouere trahat in inuidiam non
quinetia dicitur ex debilitate nature quod
non est ita forte seu valida sicut

sicut autem dicitur ex tunc
hanc tam per quod in seculo addit
quod nullo turpi inmodum uel
frequenter solito polluitur absque tunc
sompniis inuentionis sicut quosdam
cognouimus hac peste centis tunc
ter uel quater in ebberda sordidare
quibus non minus potest illusionem pos
se aspernandis uel propter pollutionem

Secundum preces sanctos triplex
est causa pollutionis nocturne
prima prouenit ex voracitate gula
et superabundancia cibi et potus quod
est diligenter examinanda ab illis qui
vocati sunt ad spirituale exercitium nam
quibus accidit quia relaxantur minus
in gula aliquo tempore et postea quando
abstinent polluitur in sompniis cre
dunt quod hoc non accidit ex culpa immo
derantia si potius ex nocte uel debilitate
sunt si errant quia dicitur causa et iudici
causa ne veniat ex nimietate satietatis
quod est cum per voracitatem et inglu
uiem congestum fuerat in mediis
noctem est alii ut per totum ieiunio affli
cti egerant propter quod non plene abste
nuerunt quod a delicatis verumtamen
a milibus et cum tali epanda quinetia
quomo panis et aquae sacietas est causa
da ut possit in nobis acquisita pur
tas permanere. Item quod non est talis
quinetia et moderantiae gratiam
sunt adepti non in perfectam polluti
onem quodamque que etiam abstinentibus
accidit. Secunda est quod in sompniis
et inuidia uel elabitur in sompniis
et inuidia et in sompniis et inuidia
iterata amicti corporis per uanas et
inuidias cogitationes euagat ex quod
multo culpe eliciuntur huiusmodi et
id uolentibus obuiat necesse est hanc
perniciem cum et eradicare uel in medio
torpore exaltat et sensu refrenare
ne nos ad uana et uania duc
rat et illis asuefcat exegit ad
inuidissimam metameta luxurie
sompnians perturbat proinde ergo
negligia aspernandi iudicium et eu
tandi inuidiam in aspernandis prout
explicat. Tercia causa per se est quod illi
dantes in inuidia polluto pro
curatur dum enim uidet semper in
per soluta uel in modum et in
tegrum et perfectum ac frequentem
per totum aspernandis prout inuidiam
puritate accipere conatur eius
aspernandis perturbat maxime in die
bus illis quibus dicitur dummo
appetum complacere fluxum illius
cunquos poluere et sic a seculo
commouere trahat in inuidiam non
quinetia dicitur ex debilitate nature quod
non est ita forte seu valida sicut

placet autem scriptum est

Cuius licet hoc duo querit ipse
 reddant indigni alia tam plura
 sunt quibus se de homo ab hoc
 abstracte reuertent que explicare
 non audent quia p[ro]p[ri]e et docto
 nob[is] ip[s]a exp[re]ssa no[n] reperi atque
 illustrac[i]o[n]e[m] gratie dei ea sumptis
 relinq[ui]t. Et tunc tam q[uo]d pro me
 ip[s]o recurre est vni illius q[uo]d
 instituit sacramentu[m] que no[n] credo
 illud frustra protulisse dixit em
 Enoc[is]q[ue] hoc fecerit in meam
 commemorac[i]o[n]e[m] faciet. Et que q[uo]d
 vo[lo] arguo multu[m] ip[s]i q[uo]d querat id
 volo age q[uo]d ille instituit et mo
 d[us] d[omi]ni relinq[ui]t nequaqu[am] sine remor
 su[m] co[n]scie[n]cie ac p[ro]uidicio anime tunc
 ad illud posse acced[ere] n[on] p[ro]p[ri]e
 morata ip[s]ius instat caritate ac
 eius passio[n]e et morte. In cuius
 memoria[m] p[ro]p[ri]e recolenda illud
 sacramentu[m] debet co[n]ficia et p[ro]p[ri]e
 ip[s]e clac[us] afferunt et m[un]dit. Con
 sideras m[un]dit[us] ita q[uo]d sacramentu[m]
 q[uo]d mordia eor[um] p[ro]p[ri]e fctam no[n]
 absq[ue] m[un]ditio et sacramento idq[ue]
 d[omi]ni finge a d[omi]no. Si no[n] laue
 ro te no[n] habes parte[m] meam ap[er]to
 sco et p[ro]p[ri]e m[un]ditio no[n] sine p[ro]p[ri]e
 et grauis offe[n]se p[ro]p[ri]e aliquem
 velle p[ro]p[ri]e fctam ip[s]ius sacramentu[m]
 p[ro]p[ri]e no[n] p[ro]p[ri]e aliam p[ro]p[ri]e
 gratie locu[m] Cuius quid eor[um]
 no[n] p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e lacrimas
 p[ro]p[ri]e si v[er]m[us] p[ro]p[ri]e m[un]ditio
 m[un]dit d[omi]ni et fide[m] m[un]dit ip[s]e d[omi]n[us]
 vocat et mouat et trahit amari
 et quodam[od]o co[n]git ad ip[s]ius t[em]p[us]
 angelicu[m] et celestia. Vn[de] et ip[s]e di
 cit ad ip[s]os quos laudat. Tam
 m[un]di est p[ro]p[ri]e fctam que locut[us]
 sum vob[is] non dixit p[ro]p[ri]e magna
 quia locu[m] est p[ro]p[ri]e fctam hoc
 aut q[uo]d vni fide[m] q[uo]d p[ro]p[ri]e fctam
 ap[er]to. Vn[de] in actib[us] ap[er]to
 legitur fides p[ro]p[ri]e corda
 eor[um] hanc aut d[omi]ni et fide[m]
 celebrat[us] seu sacramentu[m] m[un]dit
 credo ce[le]stem quia celebrat et q[uo]d
 facit ip[s]ius sacramentu[m] p[ro]p[ri]e
 affectu dicit et v[er]ba enu[n]t[ia] sunt illa
 quib[us] d[omi]ni et iussertur p[ro]p[ri]e

in corp[us] et vni in sanguinem
 xpi quia quid d[omi]ni v[er]ba gra
 uia que puenit et m[un]dit et
 d[omi]ni subseq[ue]nt[ur] et m[un]dit
 ad hoc q[uo]d sacramentu[m] ad m[un]dit
 feruit et assidue orac[i]o[n]e[m] p[ro]p[ri]e
 mo d[omi]ni vocat a d[omi]no v[er]ba
 p[ro]p[ri]e et ip[s]ius memoria[m] absque
 co[m]p[ro]m[is]sio[n]e et d[omi]ni et fide[m]
 locat ad que p[ro]p[ri]e nos oportet
 p[ro]p[ri]e et corp[us] m[un]dit et
 p[ro]p[ri]e ac sensum refrenac[i]o[n]e[m]
 et per m[un]dit passio[n]e[m] q[uo]d m[un]dit
 m[un]ditac[i]o[n]e[m]

ffluxus libidinis

Fluxus libidinis p[ro]p[ri]e d[omi]ni
 q[uo]d no[n] est q[uo]d quib[us]da[m] q[uo]d
 m[un]dit q[uo]d d[omi]ni p[ro]p[ri]e
 magna in ip[s]ius m[un]dit[us] ab
 v[er]ba co[m]m[un]is carnis et co[n]g[re]gac[i]o[n]e[m]
 m[un]dit humores quid p[ro]p[ri]e
 secreta egredi sine d[omi]ni et q[uo]d
 m[un]dit ita ut multi de h[is] aliis
 no[n] possunt p[ro]p[ri]e nisi fctam
 m[un]dit et m[un]dit aliis igno
 rantes turbant et orant p[ro]p[ri]e
 se et pollutos et io[n]e[m] q[uo]d
 humores in effusio no[n] e[st] p[ro]p[ri]e
 quia ut dicit m[un]dit sine libi
 d[omi]ni d[omi]ni et carnis m[un]dit
 m[un]dit p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e ad ip[s]ius
 tam effusione humores m[un]dit
 natural[is] q[uo]d ex[em]p[le] p[ro]p[ri]e
 h[is] d[omi]ni id ad q[uo]d natura d[omi]ni
 ra m[un]dit et cuncta p[ro]p[ri]e et con
 sumat et q[uo]d v[er]ba h[is] p[ro]p[ri]e
 agnom p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e et allo
 r[ati]o[n]e[m] p[ro]p[ri]e alicuius in e[st] app[er]to
 h[is] q[uo]d p[ro]p[ri]e et vana
 seu ad qua[m] m[un]dit[us] q[uo]d
 amoc[us] ut p[ro]p[ri]e m[un]dit leue
 aut ymaginac[i]o[n]e[m] aliquos act[us]
 m[un]dit fortit[us] et m[un]dit. In
 h[is] em[en]t[ur] et aliis similibus
 multi m[un]dit h[is] calefac[i]o[n]e[m]
 et co[m]m[un]is carnis libidinosas d[omi]ni
 et q[uo]d humores emittit noluit q[uo]d
 cas[us] et similes que sunt cuncta
 et q[uo]d frange et cuncta p[ro]p[ri]e
 m[un]dit q[uo]d sentit ad h[is] se
 m[un]dit sine ex m[un]dit m[un]dit
 sine ex d[omi]ni ne et qui occasio
 amoc[us] no[n] uitauit m[un]dit p[ro]p[ri]e
 relinq[ue]ndo am[un]dit et

familiaritate pponaz ad quas
mordmate afficitur fugiendo et
allocutionem et aspectum psonarum
sicut non creditur ipm p dicta effuso
nem patat mortal nisi forte a
lit gupisset aut impudice tam
geret psonam que est ad illius ef
fectu tunc credo cu grauit patat
et magis peti mortal periculo
subiacet Et id qd dicitur de tali q
aliqua dilacione morosa ipse sibi
violencia faciat in hac parte
fugiendo timor pponas adducit
cum eis omni oportunitatem
loca et temporis euitet Sic itaqz
p dicitur fluxus qui ab aliqz vob
libido si p utat ipm occasio
studiose euita est omni qstendo
cum suis occasioibz et neglia
qnta a ipas si qtingit ex causa
hoc utat non p sicut qm audi
untur va impudica a tal' vel
loquitur cum psona vel sedet
iuxta eam & tunc pntia habet
qplacencia et ab ea separd tunc
no v3 qm qv3 et simili9 credo
suffice q tam de occasioe qnta
ad impotencia utat qm de fluxu
illius libidinis dolor simpliciter
est qndqz Cuna tam dubitac
in talibz que spatat ad qnta pnt
tate est qnqz valde proficiu po
terit q qnta pnt quietudine
mentis et pacem quam expe
dit non credant Sequitur

De Complacencia

Sciendum est qn cogitas
de muneris receptis et multa
memoria turbat iuxta te cum
aliquo modo et petis vndictam
si vel sciam te aut dolos q no
fuit facta pte aut p aliu aut
ymaginas aliquid face aut
aliquo modo tene amo vndicta
no. hoc omnia sunt confitenda
et alia quicunqz similia sentis in
mente tua ratio q mciat
aut remittendo mala pterita
que fecisti non fecis dolore sed
delectationem in eis et pnt qnta de
lectacionem facis memoria ibidem
no credo expedire q pntas ipa
petit remittata si alias sic ipa

qfessus es ea et no qmisi aliud
qnta delectacionem in mente sufficit
tibi dicit veniat ad memoria me
am vndicta vel mciat quas feci
vel quedam peti graua que comisi
de quibz no peto no qm dolorem
in tali cogitacione Sed de ipis cum
multa complacencia cogitavi Et
si aliud tibi occurrat in carne vel
in mente pnt dictam complacencia
qd ibi videtur aggravat peti ip
cia de explicare verbigratia
Si de peto luxurie pte feci qmisi
memoria et ex qnta qmisi motum
carnis vel penitentie q ipm
peti no feci pnt vel ad plu
ribz tunc exinde de sic dicere
Ex ymaginacione qua qm de quod
peto luxurie qm motu carnis et
complacencia in mente et appetui
illud feci multos et cu multis
pntis et no oz te mciat iam
fecisse illud peti nisi forte alios
mciasset et id et mciat pntis
qnta et mciat vob ipm
explicat Si aut recordaris iam
te qmisse oportunitate facendi
aliquid peti qd no fecisti et in
recordacione non gaudeas te eua
sisse illud peti nec regretari
deo qma te custodivit ab ipso et
abstulit oportunitate ac voluntate
facendi ipm cia omnia ipa
pleni referenda vnde cu mciat
magna ingratitudo et peti ro
mipio voluntatid Sed si in pnta
recordacione peti et maxime car
nali no potes uitae qplacencia
et motu carnis diu velles
ea studiose recolle ta teipm exi
tante ad qmitionem et dolorem
quilo tibi q omnia ea pntaliter
recolles nec cia alia peti qz
no potes sine qplacencia recollere
sicut q vndicta facta pte sine
p aliu de mudo aut damini ne
more q occidit deo qo pnta tua
omnia si mciat qnta generalit sub
duobz f supbia et delectacione
carnis qnta deo sic corde me
ditando et ore pferendo dico me
am culpa q de supbia qua qm
qtra deum et pntis nascendo
mordendo alios prouidendo mudi

glam appetendo propter modum iudicia
de dei acturas contempnendo me
ipm reputando alios vilificando
de dei opibz ac iudicijs et eius p
mptuosis mnumando. Bonas
eius inspiratos et omnia sua be
neficia negligendo. meptos vici
os sectando blasphemando. et non
dei iuram proferendo et linguam
meam qtra veritate p mendacia et
subilectos p duplicitates et adula
tos p miramenta et cetera meta va
niosa expandendo otiose et accidio
se vnuendo. De meptis nimis con
fido defik dubitando de oculis
dei opibz racionem psumptuose
quendo plus q oportet sapere
de deo et proximo et de se taa
fac cupiendo gram dei no qm
affatando temerarie pclamando
no in veritate si in ipso et fal
sitate coram deo et hominibz qm
glorando p multa ad pmpbia excedo.

Postqz cognosces es die amice
tue maxime qm te iudex p
ximu morti. Quid mea
egressus tunc pmpit et ppe est
terminu supbie tue et finis de
lectatō qm mudi et misie caris
tue q delectatōibus corporalibz
ptulisti plus ipam amando qm
deum plus sibi qpaciendo qm tibi
plus laborando p ipa qm p te
plus obediendo eius qcupiscens
q dnm inspiratōibz et con
silio s dnm qsest sibi satisfacc
in delectatōibz gula et luxurie
et multis alijs modis opere et vo
luntate atqz facia eius usum
audium gustu tactu odoratum
qntu et qntu potu p sensu adre
ipius carnis attinge parte pro
xima tm corporis supflue dor
miedo et quiescendo in multis op
bus iudex te occupando in munda
tua pollicane amara et delecta
tō qm pte neitate sensu eius
pignat qm qm ad pagend
malu q potuit qm qm sunt uita
tua mea in que expendi temp
meum qm ergo es o mta.

mea et supbia mea quo pceptis
delectatōes carnis mee qua in
attulisti qua michi relinquist
p subitō et obediencia qua
agisti infim pidi. gaudia infim
ta et euerat sum tameta eterna
pnae sum societe setoz et angelo
rum et meum fia secus omnium
infernoz. Considera go a anima
mea qlem te fecit da qd ad yma
gine z similitudine suam et no p
es deingta pte nec aliq virtute
in te agnosce. Considera in te poru
ymagie temptatoris quia te de
pmpit coloe supbie gula luxurie
amancie vane glie invidie accide
et ingratitude et negle ody
et vnde tibi suavit qtemptum
dei et apposit amore scali te in
duxit qtra proximu ad mnum
dum iudicad deprecad qtempne
dum delectand et alioz defectus
pouend et tua graua iura
non mndy non i iudo o dia
mea nisi ut pronorez ad gemitu
fletum et ploratu tristitia et la
mentu et clamore humilit et
feruent ad domi dorme ne in
furore tuo arguas me neqz re

Plenqz dubita p cogitatio
ingoneste sunt extms expli
cande et credo q q facit ut
pud pultate et profectō et ma
gm mti si non credo nece esse
p n qm ex nimia mod factu in
cogitatio illa homo sentiret se
inclinat ad faciendum et pfect
cogitatio si hiet oportunitate
aut si polluer ex illa vehemencia
gitatōe morosa aut si inordinata
te afficitur ad aliq psona et
de ipa multu molestare i cogi
tatioe hudo mot carnis et yma
gindo hinc aliquos acti impud
cos cum ipa psona esset tū em
affetm inordinatu deo oppmve
cum cogitacōibz et motibz caris
prekatis ex ipo affectu dicendone
habm affectu sensuale et morbi
natu ad quand muliere nel que
dam uiuene talis qditiōis et
hinc affectu qcupiens qplacencia
hinc in appetu et collocatōe ac pu
na corporali ipm de ipa a d ipo

hinc tot uirgines aut multitudine
ymaginas tunc respiciendo
cum oculis corporis vel mente fac
em vel alia parte corporis eius
et ymaginatio que cum ipso am
plexu vel oscula vel tale actu
impudica et in hunc facti morat
p magnum pacem unde ibi mot
carnis libidine et pparat aut
michi in oratio existendo aut
ingram ddo et p fin negliges
laborat ppe ad expellendum
talia ppe nimia delectatione
qua ibi qeda nec curam qn
cum potm refrenat oculos ab
appet illius pponi qn qnd pna
eius cunctis i tlec tali modo
cogitatos et affectos expmet
vicosas ab eis cito liberaretur
dum cum tali cefpoe qtmact
oracom et custodia sensum cza
dmo no pt pati qmte pure
cfeppor cum pt supba et m
dus et omis nuditu qmte
mo et io no est melior ma
facilior ad euadend temptaco
nuditu supba et luxurie qm
omis cogitatos vicosas ad pus
dastamab genitib in carne
vel in mente spe et clac dege
qfepd et totiens expme quo
cens renouantur. Sequitur

de motibus carnis

Sciend cy mot in carne
qui no puenit ex cogita
tione impudica absq vo
luntate aut sine ea usus vel
audie sine ex aliq ca extusa
inhonesta pntis prouenit ex
nimia repleto primo facta in
tubo vel in potu. Cunda tame
pntat cy proueniat ex multa
ingilia cy pe et maxime qndo
constat q no puet ex aliq ca
pda et io hominem qz esse parat
in dicta quo ad qualitate et qu
tate qz de talib molestatur
q voluntate et duplicia nam
michi ca ontur corp et scmid
cronim vnt et genitalia pro
pma sunt et hoc intelligo qntu
a ca extib et tunc oportet cau
ab appetib et colloctone pzf
m q pna sentit se sensualiter
delecti aliaqum ille qz hntur

mot natural qm fiet inco
et qms ut pcur cosited tales
mot pcedet sine ca inco
hor pntancia mde ca dnm in
p ipos no tunc amar et dpe
cum pnt in corde corporal
cstitas no macula. Si uco pro
cedunt a ca inco cositenda su
ca loc temp et moa contracta
in eis et mas motum sicut supra
de Eucustanoy pitor dnm q
no i supit generalit dice culpa
de motib. Sed de pcedit cum
esset in caria vel in oratio uel
audiu ingram uel pducione
cogitatu tale actu turpe aut
qm memora aliam ppe in cui
appet qnd vana complaciam
aut motumatu amore ut appet
in alia tlem ppe ut qplaciam
impudica tlm ca qm motus
impudicos totis et p tantum
motum et p dixi illi pe tibi q
p aliq va prolix aut fusti aliq
finau malicie ut qz qm com
placiam libidine et mot car
nales p maiore motu totu con
fited de maxime si va no pro
dixit aut finau no fusti p
prolix illius pna delectari
onem non habuisset ut

de peccatu familiaritate dominarum spiritualium

Quoniam multi vident nega
re ut agnoscat agnus suos
magos et pgnis no curat
confite cum tunc sint dilige
pseruata et ad sine pignis on
tibus expis expmende. Ideo q
termittit non intendit q multi
afficiuntur ad sepos cunda ad
aligs pnas cunda ad honore
cunda ad diuicias tpales et
qma q sunt mmi inter dn et
hominem amam. Ideo nullus hnt
aliqua de pda p m via de p
fiet nec qie pnam oratione
et maxime qz est carnal affect
ad pona et de qz mendo modo
loqui. Nam tal affect pndat
pnt spe amicie pnalis a statu
oraco impedit et impedit qz
est mgetudo mcut pntificat oio
dis et mcut mfectus et dpp

gens et affectus gratia omnium in mente
 generat et efficit nam sicut oratio
 prima mente purificat et illuminat
 etificat fortificat et impugnat
 Sic carnalis affectus mundam mentem
 inficit et obscurat contrahit debili-
 tat et exurit et corpus eius maledi-
 ctionibus implicat Et quoniam spiritualibus
 loquor propter quos ita seculo nominantur
 ipsi qui sunt carnalis affectus per omnes
 prauitatem et damnosam eis tam prauam
 quam est magis maxime quam commissa
 cum pena que spiritualis videtur nam
 quoniam hoc principium in dea prauum
 frequenter tam familiaritas domesticum
 tam est prauitatem delectationis detrimere
 cum et malum oculum bonum colore
 depictum tunc quid familiaritas quod
 plus crepat tanto plus infirmat
 simile motuum et utrimque unitas
 maiora nonne tamen de quod prauum prauum
 et sagittarius non mutat a primo
 sagittas venenatas si solus aliquis
 vulnerantes id est amore augumenta-
 tos ad talia in breui videri debent
 ut non per angelos ut se mouere allo-
 quant et uideant Sed tamen carne
 vestitos se mutuo intucant et
 sententiam utentes quibusdam recomen-
 dationibus hoc est vix blanditoris
 et adulatores que vident ex praua
 duodecim procedunt exinde magis vult
 aliam more prauam corporalem
 anima forma vel per utrimque in
 utrimque in dea crepta mutat eos
 ad colendum prauam carnalem qua magis
 eis praua metat Sic quod spiritualis
 dubio paulatim committitur in car-
 nalem et corporalem Et sic cor me-
 tes que solent in oratione cum deo
 absque intermissione loqui tunc vult se
 et deum ad aliam prauam effigiem
 qua velant et obducunt ponentes
 sibi prauam faciem de cum facie carnis
 et non enim videndum est cum huiusmodi
 errore prauum et emendat debent
 in ipso prauum in deum error totum
 illud indicat ex maxima caritate
 prauum Cum in isto prauo et sibi in deum in deum
 referunt quod in oratione vult aliam
 prauam magis eis delectationem ac si per se in
 vult cognoscitur gratia et diuina de deo
 per hunc quod prauum simpliciter sensualem
 quod huiusmodi in illa reputatio de se non
 tem facta in oratione prauum est prauum

et afferunt se spiritalem gratia et
 diuina tales autem illusiones a
 sagittas prauas prauas mulieres
 que tunc fidem adhibet illusionem me-
 tali. efficit huiusmodi et quod in praua de
 clamat Genitum namque in oratione
 et reputatio metali calore quem
 dam ignem a sagittas illo
 iactatu quod credunt et credunt
 et igne tunc a spiritu prauo tunc ignem
 volentes quidem prauum vult prauum
 altius vult tam tunc Cum tunc
 prauum liberos amor prout
 frequenter mutat Et deum de deo
 vult se tamen prauum vult prauum
 se se se se ac prout prout
 loqui atque in tunc tunc prout
 sed tunc prout modis prout
 tos et cautelas mirabiles adin-
 xunt quibus prout prout
 colloqui et frequenter allegorice
 vult aliam tunc vult ac necessitate
 deputat Cum in rei in deum in
 prout aliam tunc in omnis in ratio
 iam prout Sic itaque carnali co-
 placeat excecata ipsi quod olim tunc
 uerant in oratione prout ac prout
 tuali occupato tunc in huiusmodi
 familiaribus colloqui prout et prout
 quid dolendum est allocutus diu-
 nas per carnalis committat a mo-
 igitur in huiusmodi prout
 aut aliam mentis causa prout
 abinuit distendit et tunc in deum
 et tristis distendit huiusmodi tunc
 est tristis in deum quod carnis in
 tulo sunt alligati et per huiusmodi
 tones et copulatio diuine a car-
 nalis et dyabo et distendit
 deinde quoniam se multa exponunt
 prout et multa mala in deum
 diuine obtinebat cor quod in deum
 quid prout tunc prout et licita
 que si in deum prout et prout
 prout tam de in deum no multa
 de hoc calamo exarant hoc tam
 tunc no vult quid aliquis
 referam maxime quia no longe
 prout in deum prout tunc
 tunc prout quod prout se de du-
 ti prout ut se in deum familia
 vult tunc prout in deum
 referentes sibi in deum
 tunc amorem quod in deum
 caritatem appellant si in hoc

reputatō amoris summū qd periculi
qm ex hoc fabricantur sagitte que
mentes corū vulnerant mortalit
at venenant. Et qd super super
omnia mēti videtur horrendū deq
angelis hominibz demonibus sunt
aque pnales pū luxmō mēte
que in extusatione sine libidine pre
sumpserunt dice se hūisse mēte
actibz impudēt magnū dēfū
m de deo quod nū aliud in
duco nisi qddam mētamētū et
inductū ad similia secūm
utrandū et pēvōā ppetrand
De mēti qm talibz dēfū et ad
hōc si qti sunt vere pnales ut
asserat quid aliud loquū aut fa
re dēfū nisi qd a pū sancto pro
cedit pū nūl procedit ab illo at
nūl pcedit nōrūm si solūm qd
qū dēfū et hōmētū tūm cū
ad pū pū de tactibz et ostē
Aut qualem hōmōrē mē dēfū
dēfū et que utilitas aut que
mētātibz ad salutē nūl altē
ut hōc tactū facias aut pāciat
que cōueniō pū ad libidine car
nis que i pūmpro ut hōmōrē
tūmētā nūfēas pū pto salū
attēdēdē sibi impudētiē fētorē
quā nūp dēmonēs pāciat que
mēti tēmitas tūa mēti pōcta
a facie dē pōiecta ut dūat dē
tētatōm carnis libidinosam a
gracia et cōplacōm dūmā re
cedē qd facta pēssima de sūm
mētā qmā dēmonēs tūam nū
quēnt pati pēssentiam

Hec itaqz fides carissimū hūc
operi nōn mēti hūc sunt
mēti ut sūat dūmquē
cū hūc venenosa affectū sūb colā
re pūmō gūisita sūmē mēpēdit
pūritatē qfēpō et cordē mēdi
cia ut sū hūc fugiat tūm mē
osam rubigine quem nū pē dēfū
de mēte pū aliam sūm applicatē
pāpue qmā tales pōne qūdūm
hūc sagitta sūm pūssū qū mē
pūm et pūte qfētentur cōpū
mōrē dēfū dēfū mē pōna
pūnali vērē dēfū tōrē dē
tēfū pūne et pūte cōfēssōn qū

verentur expmē aliquas tū
stancias tali affectū amēas
quas nūl tēnt vcl expmē
mēpēte vclēas vcl opibz dēfū
mōrē sūm sūm et cōpācio
mētā qū qūmā cū pōna dēfū
ctōm mē oracōe et mēti actū
dū sūm et ymaginacōe tūpē
de pū cōmplacō mē mēti
et appetitū mētā pūm et nūgā
cūmōdo cūm pūam et cōllo
quia et talia que pū expmē
pūte pūte mētā cōfēssōn
aut vclē mētā si pōssū pū
qū tūpē sūm et acatōsi vcl sūp
cūm rōm affectū mēpēte dēfū
pūmēt qūmā dēfū qū pūpū
et et ad pū dēfū hūc mē
dūcō pūnales cūmōs et pēntos
et expōs qū sūat cōmōmē
illūm et cūm cūm agnōsē et
cōmōm rēmedū qūmō nū pū
hūc hōc nū facit si pū ad qū
tēcū pūmēt pūm expmē fugi
mēt nūc vclē mētā ad pūm
tūcūm qū cōfēssōn ydōtā
tūm pūmō qū nūc mōrē mē
tēfūmēt nūc cūmōs agnōsē
nūc dē sūm cōmōm ad hūc
mēdēlām qūmōm dē hūc mētā
dēfū sūfūciat pū hūc amēti
pū mētā pūmā 2 mēti
tūm pūte et fugē pūte pūcū
tōsam fāmiliatē mēti
pūmōm tūc nū mēti
pūm fugiēde mētā dēfū
pūte qūm sagitta hūc pūssū
pūcūmōs ac mēti ac dēfū
pūmōs afflūx ac oracō cūmā
mēti fugiat pūmā et omē
occatōne dēfū mēti cūmō
illū mōrē si magē augebū
illū vclē pūte qū pūmō
pūm sūmō dēfūmō dēfū
pūmōm qū mēti cōmōm
pūmōm tē dēfū nū cōpāci
pūm pūmō cūm mēti
libidine mē mēti mēti
et et mēti mēti mēti nū
mēti mēti qūm fugiēde
cūm cūmō mēti 2 mōrē
qūm rēfū pū hūc tūmō nū
pū mēti pūmōm et alibi dē
mēti pūmōm vclē cūmō
tūm cūm mēti pūmō nūc

Munus si eos impeditat qd no du
venit ad paradiſum Et itez
Solus cum ſola non ſedebat i ſere
to abſqz arbitrio et teſte Et idem
ne in coſo lato ſolus cum muliere
maſcul nec in puata caſitate coſe
ama nec tu ſumppone forcor ut
ſalomoe ſapientior Si forte dicit
ſam corp' emortuū ē qma dya
vunt pſtatus primas extinetas
ard' ſtat Item dicit omne vir
gine xpi et puellas aut ſoliter
dilige aut equalit' ignoſc' qd
Aug' dicit ſermo brevis et ri
gidus 7 ad mulierib' ē qndus
ut in qma ſanctos ſunt io mmi
cande cūc em ſanctos ſunt
mag' allatutur et ſub pteptu
blandi ſimone inſect ſe ſiſaus
impſſime libidine. Quid m
pe ſum in cristo loquor no ne
rior Cedros libani i alaffine co
templat' qmms et gregu au
ctos i magnos platos etie ſub
ſac ſpe corrupſe reperi d' qd
ra' non mag' pſumebat qm
ſeremim et dmbroſy Sic et ſnari
dus coſte comiſar' cum mulier
et coſmoe nūc reputat eſto qd
ſis. maciam tanc ſi ſuſpicioſ
portas ſcandalum nūc coſe
matenam et cauſam ſcandali
Et uoniam ve ſom illi p que
ſcandalum venit ſequitur

De verbis otioſis

Verbo ſciend' eſt qd va uia
oſa et graua diſtincte ſu
confitenda ſcand' dno ſnas ad
ſnas emmſtans et occaſione
corum De murmuratoe que
ſit qm narra deſat' pſone abſe
ſe pſofiteſ qd dicitur uero
non falſe Et pſt qna com ſalaz
propt' adu vel mordiam vel un
detam vel ſi mnduſti nec mdu
re cogitaſti aliq' ad qd uel dſpe
ſiſi xpi vel ſi exſe aliqui no
cuſti vel aliau audienti quāſi
adum de aliquo de quo dixiſti
vel aliquid mali accidit aut uel
le accid' voluſti pen' dſideraſti
Non qd ſufficit dicit' murmuram
videt' et de milt' nūc iſta
expluat non tam dicit' deſtm

de quo murmurat ſi eſt verus u
nome perſone et dicatur qd ſas p
aggrauatib' petm. ſicut ſi de pſe
tuo de ſancto iuro. de plara tuo et
pſt' quā cauſa. et ſi deſatus eſt ſig
conſiteſ deſatu et pſona cui ſtm
impoſuſti et deſe reuocat' coram
illis quib' pſalati maxie p de
tus eſſet graue ſunt tanc qd
qm ut nimis diſpliceant coſpſod
expſmit pſona cui ſacruſt mur
mū. uel de qua murmurauit qm
ipa pa reputa mala ſi ab om
bus odioſa ut p ſe uideā mnd
petage Sed qd ē uioſe dictum
quia debet in cordib' ſuis reſutac
et p qſſionem oſend' ſeipos ee
peiores qm in ſm exauſatoe noia
pſumit Quidā adqut pſius
faciut cūa ut plareat qſſod
pſona expſmit de qua murmur
uerunt aut offendunt auſe
as rem aut impediend' eius bon
quia ſauit illam perſona diſplici
ilem conſeſſod. Si grauius pa
rant ſe qſitendo qm ſt pſcati
conſeſſio cūa contra caritatem
proximi diſplicit' pſcatit cūa
faciut qſſore de pſo gaudere
quod conſitentur et de murra
qua alied mferat. et ſequit' qd
conſiteſ de pſo uio deſat' quod co
ſitetur ſi pſius gaudet putans
pſe captae benivolentia coſpſit
detractione que grauior eſt cum
detrao et quoddam emidui
ſpudale occultu ſicut qm audit
alique laudat de aliqua uirtute
conatur auſerre de corde laudat
aut emyſet audient' illa bona
opmone que ſetur de illo ne
gaudo illud ſed pſius deſectum
illius deſerando. aut ypoſta
appellando cūa de cūcquid
facit pro humana laude facit ſat
aut uiau facit propt' mordiam
aut vana glām ſnam detractor
qm ſup alios et potiffime ſup
illm cui detrahit aut tunc mnd
reputat qm ille qui lauda et mnd
outur grand' petm cūa aſſe
ctant mortem aut expulſionem
aut turbacionem illius de cuius
laude triſtantur et ſalte ſunt di
ſpoſti ad audient' de deſo cum

Vaudis et in unum hominem spi-
rituales pinguat qui in diu para-
clitum receperunt. Cuius autem
ore non murmurant nec detra-
hant & alijs ne et ipsi appa-
rent aut & ipsi murmurant appetunt
tamen illud ab alijs si et omnia
taliter ad motus et causas integre
sunt confitenda de duplici quae
dicuntur in edacia quae est in lingua
et in ore non concordat cum factis
intelligi et credi quod non est ta-
les quique dupliciter sunt proditor
Sicut fuit in Iuda cum dixit
aut & abiit. Si melius more ge-
runt et retro primum querunt
Nam post osculum facti capi sunt
de similitudine quae in vobis signis
et opibus actionibus cum contrariis
est in mente hoc est proprium
propter est autem Similitudo
clausa uitate deputata vel uicium
vobis aut actibus uiciorum operum
Similitudo in vobis fit quoniam te dicit
insipientem et uicium ut per hoc
similis reputetur et tamen peccator
quod per se non credatur ut ita re-
putetur. Si appetit uirtuosus et
sufficiens reputatur et contrarius
turbatur si talis reputatur et go-
similitas in vobis Similitudo autem
in mente Similitudo in opere
est quoniam fit actus uirtuosus ut ac-
ratur solum fama. Similitudo
in signo est cum ostendit ho-
nestas in sensibus si cor est plenum
in honestate nec trahit quibus
ab opere nisi quia oportunitas
qua nollit. Sic quidam religiosi
dicunt quoniam uidentur ut putentur
sancti et honesti sensus suos
valde componunt et in maxime
in officio et in thoro meditates
per similes similia quod faciendo si
de nocte nulla signa deuotionis
ostendunt Deum non sentiant se
uideri. Sic quidam se macerant
abstinendo ut penales appareant
et iudicentur alij ex illis appa-
rent pacificos subridendo quoniam
tamen pleni ira et tristitia de-
dent de munera eis facta et
sunt omnes ypocondria est simulator

duplex et falsus et peritus in malis et
proditor uitate. Et id quia
hinc in ore multa sunt am-
pla alia cum diligenti exami-
natione in confessione euome-
ntur sicut **peccata oris**
Crebra narratio peruenit blas-
phemia nomen dei irruerent
assumit uitate impugnare
Deum & honorare et alios in-
struere. Contra deum murmu-
rare irruerunt quod dicitur.
Detrahit adulatorem ascedam
vituperum maledictio infami-
matio. Contentio impugna-
tio uitate impugnatio caritatis
fraterne. Scismatio discordie
prodicio falsum testimonium
mala consilia deceptio. Contra
duco obediencia in aditum
bona facta. In acceptione plea-
tae ad uiam hominum perueni-
re. Repugnare in aliquo quod
ipse facit vaniloquium multi-
loquium profere uia otiosa
vel superflua vel curiosa. Na-
turalia uerborum pollutio peccatorum
deceptio. Clamor uisus et
auditus. Turpiloquium. Lenocinium
Cantus. Cantilena. sculacrum
In cantu domino magis stultus
uocem frangit quam deuote psal-
lere. Coniuratio uia scimi-
lia profere. Pro munera ad
aduocatum malum quod dicitur
Mendacia sunt secundum suam
speciem quatuor. Cuiusdam per
alios quod noxia et quod grauiora non
noxia. Cuiusdam de libertate
prolata grauiora illis quae pro-
feruntur a casu. Cuiusdam sunt
iocosa ad gaudium provocantia
Cuiusdam autem a uisus perfecti sunt ar-
tenda. Cuius uocem dicunt per quidam
maditencia sicut narrantes
historias aut multum et prolixe
loquentes de ut quicquid quod nesciunt
falsa. Cuius uocem in predicato
narrant ymaginula non uerba
aut historias de sensibus seu fa-
bulas aut textum scripturae tra-
hant in debite ut coaptent uia

male facim' et confitem' deus quia
tot iniquitates sunt in sacra scriptura
que p'nt dici q'm in medario deus
no eget adulacoe ut sunt va' blan
ditoria ad complacendu' ut uel come
detur uel ut benivolus fiat uel ut
suauiter respiciat sunt q'stenda tanq'm
mendacia exp'medo iniquitatem qua
sunt in p'dictis et potissime qui
adulatur uerbis corporis et acti
bus manuum et oculorum ut ostendat
affectionem et compassionem ad aliquem
quia tales o'ia sunt mendaces et fli

V Aut melius scias confiteri
studias saltem semel in die
examinare quo tempore expendisti
et discurrere p' similes bonas cogitatio
do loca in quibus fuisti ad quibus
propone. quid cogitasti quid audiui
in cuius dixisti et fecisti et agnoscas
relaxacoe cordis lingue et sensuum
in quibus et quoties offendisti et
ordina in mente sicut fuit in cor
commississe que melius explicabis o
mnia que fuit memor et illa
plures p'tracta m'itetur et ordine
repete in mente tua na te pige
at in tali examinacoe exercere qz
pax et letitia mentis qua n'it co
sequi superexpedit o'me inordinatum
gaudium Cuius absque magna difficul
tate et ad magna tranquillita
te animi istum modum volueris
obseruare. Stude in paucis delinquere
ut pauca possis recollere et confiteri
Confessione eligas quassum pro
batum in temptacionibus et in uia
se q'tuicac exatate et in sepe con
fitearis et aperias o'mes defectus
tuos elac et lucide et p'ncipales
quibus molestari. Sit ille corri
tatorius et humilis discretus et in
telligens ut ut ad ip'm possis con
fidenter recurrere et tibi remedium
adhibere. Aliter aut si recus reco
ducatur p'stet ambo in foueam
cadunt. Ad ista melius obtine
da n'it est ubi solitudo que est
ma p'ma ad cordis mundiciam
et cautela ad custodia vbi si esse
ligoribus p' pace quis hinc min
agredieris. Tella q' celum tibi

sic quia tellus curas huc ligas
et o'ia meducas animas plangas
pax est in tellus foris aut p'luvia
bella. Si aut eo seculari fuge ro
p'raa q'ntu potes y'mp pro cui
tenti utilitate et n'it. Expedi ad
ut portes in corde p'positum tibi ca
uendi p'posse ab o'mi offensa dei
et proximi et deo armare te cum
oratoe d'no. Deus in adiutorium
meum intende et anima mea auxi
lio imp'petre q't q'ntu p'ccato
minimo libera. Et q'mus de
p'mittat q'ntu q'm rogauis
in oracoe labi in aliqua p'ccata
non p'p' q' de p'ccas a bono p'p'ito
bene operandi quia q' p'mittit
ut agnoscas te infirmu' et q'tuic
te d'no auxilio n'it q' m' q' d'no
p' temp'm posse p'p'it q'ntu q'ntu
p'ias et p'onas p'p'it quod oportet
p' oracoe et non d'ne. Ille aut
p' orat qui no cessat benefacere
et mala uitae desideat. Si aut
ab incepto bono desiteat eo q'm
oracoe no exaudiat tunc signu'
est q' p'p'ial d'ficy q'd est q'sc p'u
ritas carco p'ma. In est an
nexa cogitacio p'p'it m'itatur ad
quam consequitur uirtus q'mu
litat que mentem in bono con
firmat et facit hominem q'tentat
iudicis et p'romissionibus d'nis
ad o'mes creaturas et se. D'm
em in uirtute temp'm agnoscas o'm
compatit m'itatur o'm m'itatur
t'p' plus gaudio et p'p'romibus
et p'enis corporalibus q'm de corp
lacrimis carnalibus quia te uide
tella m'itatur et ce utilia q' aut
esse p'p'ulosa. Sigo anima p'ter
p'ccato diligas m' p'p'it p'p'm ti
m'itatur m'itatur te p'p'it d'no affectet
n'it te m'p culpa contristet et
q'm cognicio et accusacoe iniquitatis
que acquirit p' m'itatur m'itatur
in solitudine et m'itatur oracoe acquit
n'it est ut q'm q'ntu ad hanc p'p'm
tate p'p'm affectet solitudine
uelut m'itatur oracoe et m'itatur
amplectat et ibi in d'no et in cor
dis seruitute. sic se totius exercit
q' o'mi o'p'ite uirtute o'mi q' anima
na uirtutis p'p'p'ita et d'p'p'ita

Ad uerum et plenam integritatem et
plenam confessionem pararet et di-
ponat integre et perfecte res.
Modus cognoscendi peritum
Postremo cum uult ad finem per-
fectam cognoscere cito et fac-
ile peruenit ad perfectam pacem quod
possit primo cor suum spoliare
omni amore et affectione sensua-
li ac quacunque persona et re ter-
renali sic quod nunc deum et cor suum nullum
sit medium et in se diligat extra de-
ita quod omnem creaturam quam amat
diligat in deo et propter deum et tunc
talis affectus non erit medium im-
pediens sed coadiuuans et coaptans.
Secundo exuat cor suum ab amore
inordinato ad seipsum inquit ut non
sit fur et latro honoris et laudis
appetendo aliquid de his que debet
tunc soli nisi etiam terrenum appe-
tat nisi per deum finem vel utilitatem
amicum suum vel proximum et abne-
get ipsam voluntatem. Cupiat
alienum velle potius quam suum pro-
prie a voluntate dei et eius per
improbum amicum suum discordet.
Tercio ad suam quiescentiam
frequenter se excitat memorando
peccata delicta seipsum arguendo
de negligentia concupiscentia et
nequitia. De negligentia quid se
arguat si cor suum non bene custo-
diunt si tempus mortis expendit
ad hoc ut si fuit negligens ad age-
dam penam de commissis ad perfici-
endum in bonis sibi ostendit. De con-
cupiscentia autem se reprehendat cogi-
tando si in se uiuit aut inquit ad
concupiscentiam voluptatis appetendo dul-
cia mollia et cibaria sapida et
uestimenta deliciosa et oblectamen-
ta luxuriosa. Cum omnia in primo
motu sunt fugienda. Item peruenit
in se ut uiuit concupiscentia carnalis
appetenda. Sic oculis dei aut
creaturarum uidet pulchra que pre-
tiosa et similia que omnia prede-
bit auaritia. Item si in se uiuit aut
inquit concupiscentia uiuit appetendo hu-
manum fauorem vel honorem laudem
aut gloriam. Quod omnia que faciunt
hominem uanum sunt fugienda a

quodlibet et maxime religioso qui
deambulans in uita coram domino
deus et hominibus in omni bono op-
eribus suis et ordinat cor et uult
operari in laude dei et edificationem
proximi et utilitatem in se extra de-
um relictam appetendo. De nequitia uero
se arguat cogitando si in se uiuit
aut inquit inuidia in uero aut alio
in signo exteriori et si que ad uicium
deum provocant. Hoc autem malum non
potest corrigi nisi per spiritum ueritatis
ut scilicet homo consideret quid meruit
per peccatum mortale aut per hoc boni-
tatem dei accedat et pacem que
ipsum sustinuit usque in fine ut adu-
ersum damnetur. Vult autem inquit pos-
sit ac potuit quocumque mortalitate
delinquit. Cum ergo uitas inquit
datur amant ut ibi permanet omne
cor impatiens et furiosum efficitur
iracundum et manifestum. Et omne
cor durum et impudens efficitur
pium et compassionem. Hoc autem
uultus ingreditur in cor mundi-
tem cogitet si in se uiuit aut
uiuit nequitia inuidie que de bo-
no alterius contristatur et de
malo iocundatur. Ad uicium ducte
contradicit spiritui sancto. Et ideo
quod inuidia ostendit peccatum in spiritum
sanctum quod dicitur in inuidia
contra quod scriptum est in mattheo
an oculus tuus nequa quia
ego bonus sum. Et ideo hoc peccatum
non remittitur in hoc seculo nec
in futuro. Item cogitet si in co-
re nequitia accendit que consurgit
ex tedio aut ociositate minima
aut ex timore vel dolore aliquid
malum et ex hoc oritur pessime
suspicio maligne cogitationes
blasphemie diffidentia de deo et
finalis despectus. Ad hanc frequen-
ter ducimur insolentia dedit et
qui se negligit in bonis opere
et tempus suum mortali expendit
necnon qui nimis est curiosus et
ambiciosus appetendo excessum ho-
norem. Illis qui appetit super-
nitium sine sufficienti merito
quod quod appetit sed quod potius est

in isto dei iudicio tanto magis trahitur quanto seipsum eleuauit et perna uerunt per alios trahi sursum. Cum quo hoc inuicem utat de se ipso studeat. Oculi caritatis ac mentis et corporis impare pignora eorumque occasus. Per idem. Cui sunt amor quieti. et inmoderancia uicti. propter has duas causas et peccata pessima peccata ex his occasionalibus uenit in deum super Sodoma et Gomorra. Ideo sanctipetra fugientes de saeculo ad deum contra illud inuicem accidit que in se et dissipat omne bonum statum animae temperantiae et occupat omne quod tenet ne ociositate radice omnis mali moueretur se per apaliter mouebant.

De septem uicibus capitalibus

Omnium uiciorum capitalium vnum est uicium. magnitudo duplex enim radix. radix est timor mali. Similitudo et amor mali inflamat. Duplex somitus est qui per se carnis oculorum et superbia uite. Septiforme caput est superbia uia inuidia acedia auaritia gula luxuria. Interque sunt quinque peccata principalia et duo carnalia. Cum tamen ipsum non sit aliud quam recessus a deo per eius contemptum in se uel in pro precepto. Si contemptus dei sit superbia necesse est ut omne peccatum mortalitatis culpa in eum summat a superbia. Quia uero nullus contemnit deum nisi per preceptum nisi quia ab ipso timet aliquid per deum aut uult acquirere. Ideo quod omne mortale trahatur originem ab hac duplici radice. Amor uel timor. Omnis autem timor est ortus ab amore. Cum autem timet per deum in quod amat et timor ab eodem fouetur. Et quia amor inordinatus est reprobis boni temporalis et illud est iniqua excellencia et certius peccatum in se carnis la scumilia. Ideo tamen sunt sancta peccata actualia radicalia ad que deum animam inordinata fertur oio peccata actualia ordinantur. Et quod sit secundum septiformem modum. Ideo septem peccata capitalia ex his. Quatuor uicibus peccatorum. Petrum in spiritu sanctum.

Omnis omne peccatum sit de deum trinitatem et vnum a peccatore. Aliquod dicitur peccatum esse in patrem aliquod in filium aliquod in spiritum sanctum. Petrum autem contra spiritum sanctum quod inueniuntur in se peccato et in futuro. Non quia in se peccato non possit dimitti sed non dimittit nisi raro aut uix in se saeculo quod tum ad culpam et modum in futuro. Inueniuntur ad penam huius aut peccati quod sunt de se inuidia fraternae caritatis. Impugnatio ueritatis agnitione de peccato per se ipsum obsequio finalis iniquitas. Primum est contra caritatem dei inquitur deus et quod deus est bonus qui ex bonitate sua gratiam dat et quod contra caritatem primum. Secundum est contra inuitam. Primum quod est fundamentum in se peccato. Tercium est contra inuicem dei quia credit se plus peccasse quam deus per se peccat. Quartum est contra iustitiam dei quia tamen per se ipsum de inuicem dei qui credit se non debere puniri de peccato aut per se se relaxat ad peccatum et penitentia non curat. Quintum est contra gratiam per se ipsum que facit peccat uere. a committendis peccatis et in ipsa quia dicit propter non penitentiam. Sic quod ipse peccatum in se ipsum per se ipsum. Secundum autem quod ipse finalis inueniuntur. dicit quod inueniuntur usque in finem. per se ipsum quod omni mortalium peccatorum que in hac uita non uenit timentur et maxime cum peccat peccatum in se ipsum. Et sic omne peccatum inueniuntur a superbia et finem. Quod a finali inueniuntur in qua qui peruenit peruenit in se ipsum. Quia finali inueniuntur nullus peccatorum mortalium potest liberari nisi interueniat gratia mediatoris. Insuper.

Omnis omne peccatum dicitur recessu uoluntatis a primo principio inquitur ipsa uoluntas nota est per se ab ipso et secundum ipsum et propter ipsum. Et id omne peccatum est inordinatio mentis. seu uoluntatis. Inordinatio autem ista aut quod tanta est ordinem extremam inueniuntur. Et sic dicitur peccatum mortale quod notum quod augeat.

vita ipsam separando a deo per quem
vivificatur omnia nisi autem est
modica et ordine illam non per
mit si alio modo tunc pertinet et
tunc dicitur per se veniale quia de
ipso possunt dicitur venia obtinere
pro eo quod ipse non tollat gradum
ne mentis incipiat de ordine
mystice est ut bonum et malum per se
bono temporali. Et bonum honestum
offertur uti. Et de voluntate
offertur voluntati per se et unde
cum ratione per se sensualitati in
mane. Et quia lex dei preceptum
et vetat oportet. Et id quod
et non bonum honestum utile sensu
aliter rationem et voluntatem per se
offertur de voluntate committitur
per se mortale de quo dicit ambrosius
et per se bonum et de celestium
moresque hoc autem committitur
committitur quod lex dei preceptum si
at quod lex vetat ergo erit
duplex per se per se delectum et com
sum. Cum vero bonum temporale
plus debito modo diligit si non per
fertur deo et honestum offertur
utili et voluntas naturalis plus de
bito amatur per se tam quod non pre
fertur deo. Et ratio quod per se
non tam per se videtur recte
rationis tunc per se tunc est ve
male quod licet quod per se tunc per se
dumtaxat non tam est dicitur cont
eam. Sensualis autem appetitus
non per se recte rationem nisi per
ratio ei consentit. Et id per se mor
tale non committitur sine consensu. Si
autem sensualitas inordinata mo
vetur. Cum illa inordinatione
ad malum inclinat et ad hoc
ratio non consentiat aliquid per se quod
quod aliquid licet ordine iustitiae et
quia in statu innocentie non move
batur sensualitas nisi secundum mo
tum rationis. Ideo sante hoc
non potest ibi et veniale per se
vnde autem quia rationem impugnat
sensualitas velim nonim. Ideo
natura humana committit veniale per se
aliquid per se per se motum licet par
ticulariter ac singulatim possit
declinare. Dumtaxat tamen in illa
possunt cavere quia sunt sunt
per se et per se per se originalis vel

Actualis et idem modo dicitur
veniale quia quod ipse declinat
digna sunt venia per se quia
hinc ratio consentit non compellit
si per se consensum delectationis consen
tiatur in opus tunc quod plenus
consensus ac per se est per se quia
que per se vnde ad per se po
tens ratio ex qua pendet ple
nitudo consensus cum vero non
plenus consensus in opus per se
etiam in delectationis consensum est in quo
inferior per se sequitur sensualitatem
Ideo si in delectationis sensualitatem ratio
sensualitatem consentiat et succumbat
per se per se per se per se ordinis et
per se per se per se per se per se
quod per se per se mortale quia
minimam quia non plenus in
putatur in per se per se rationis
et etiam in per se quod debet compo
se et consistit in per se ne consentiat
Hec de se per se cor mundum et con
sciam per se per se per se per se
dus et maculat mundum ne quod
de se per se per se per se alienos
de se per se per se et in eos non
in per se per se et occipit
vnde per se per se per se per se
in in per se per se per se per se
festum in oculo alio per se
et in in per se per se non per se
alienis vite dux esse per se
et in per se per se per se non
tenet in in per se per se per se
in in per se per se per se per se
per se per se per se per se per se
occulat quod per se per se per se
roarum cum omni fratre amas
sine amplexor eo maxime quod
eos per se per se per se per se
in in per se per se per se per se
ac studiose per se per se per se
attinge valeat ut supra per se
quod per se per se per se per se
et benignis suscipiat ibi per se per se
per se et in in per se per se per se
et iama per se per se per se per se
in in per se per se per se per se
consue per se per se per se per se
tuletur firmus attente quod ad
deum in in per se per se per se
et in in per se per se per se per se
supra agnosce per se per se per se
notitiam per se per se per se

Quam ex confectam munda et im-
 maculata finire p confessione
 veram puram et integram su-
 pms memoratam. Spe namq
 modus confitendi sup similitate
 pstatim funda procedat ex filia
 la di timor. Cui no patitur in
 corda quae patm nec custodias
 peti quibq putet dum offensum
 dnm patm cuomat secundum
 sm possit p qfessionem et notitia
 qntum de offensa et qmori polli-
 tudine fraudi cor mundu et co-
 sciam puram est signu loquut
 et euidet q aliquis nu de clatib
 filios repute. Unde tal amma
 signetur pnd p dicit Domine
 dixisti dicitur domus tue i munda
 cia ante mee et locum habitaf
 gle tue i puritate consue et ro-
 quia in voluntate tua pstitisti
 decod pnt mee in tute qm
 pua apparebo p m et mudi
 in conspectu tuo et facabor
 cum apparuerit gloria tua ad
 quam nos perducas. Am cum
 patre et spu sancto regnat in
 secula seculorum Amen
 Explicit Tractatus Beati
 Thomae de puritate anime

Adoramus te Criste ihu p-
 ciosum nostre redemptionis
 p-riū: hostia pacifica qe
 sola inestimabili suauitate deū pa-
 trem placas de excelsis requiere se-
 nsa tibi sacrificium laudis ymolam
 pro multis in faciem tuam
 Cui tu ad effensum inia tua
 tu domine recordat es verberum in-
 feritorie tue et uide vidisti appli-
 cationem p-rii tui et actus qd dilectio
 caritatis in misericordia apposuit su-
 per nos cogitare pacem et red-
 com et quid cum esses filius
 de p-rii sancto qd spui coequalis
 dignatus es inclinare ut no-
 stram miseriam absorberes nos
 qd reparares ad gl-iam Inde tu
 domine vniuersorum qui nulla h-
 indigentiam inter ipsa natura
 tue inia no horruisti paup-
 incomoda Cum natus in di-
 sorio vilibus pannis involu-
 m p-rio es reclinator sed et te-
 nella tua infamia a passionib-
 et a persecutorib- no potuit ce-
 secura post circumfessionem fugi-
 ens herodem in egyptum es duct-
 infamia vco teniori de causa hu-
 milit' in medio doctorum audire
 et interrogans illos sedisti aut
 vbi robustioris etatis plenitudo
 aduenit missus maris ad for-
 tia egressus es in salute populi
 tui et p-ime quid ut p-oma
 fribus assimilaretur inter p-eto-
 res asinus tuo iohanne baptista
 voluisti Inde in desertum i spui
 fortitudinis egressus et quadra-
 ginta dies ieiunium et tempta-
 menta dyaboli es perpeffus de-
 inde venisti ad oues que perierat
 domus israel regnum dei amittas
 et gratis exhibens omnia que salu-
 ti eoz congruebat Sed observa-
 tum est in ipso cor eoz et pro ta-
 ti diuisione in finit cotumelias te
 domini maiestati affecerunt di-
 centes non est hic homo a do-
 in p-riape de memoris erat de mo-
 ma de omni h- seducat turbas
 potius est potator omni annu-
 publicanorum et peccator

vsq- et similib- blasphemantes
 et aliquos te lapidibus impe-
 tentes Quia bone pacetissime
 sustulisti et qd nouissime iustu
 sanguine a discipulo tuo t-nta
 argenteis sunt appiati Cum
 qd remeare disponeres vnde de-
 iuras instituisti conuini p-ima
 gmpad quo p-riosum corp- et
 sanguinem tuum iustrasti Sed
 te p-riosum proditor tu p-ria
 non latebat qn- in cena tota ipso
 gem flexu procumbes maledictos
 pedes eius tunc sanctissimis ma-
 nibus tu do mator celi et terre
 dignat es lavare hoc quoque
 mansuetudinis tue erat domine
 qd p-rii illi in ceti fratres de te
 gerere noluerit sed leniter colmo
 iunsti hinc subleuati in celum
 oculis oras nobis remissionem
 p-cto- amand- sanctificationem
 et clarificationem diuinā qd vmo-
 nem impetrasti et uide caput
 tuum throno dominacomb- qd
 tremendum inclinauisti venemo-
 rans ignominiose passio- tue memi-
 tablem mort- tue acerbitate
 et omnia que super te ventura
 erant qd p-ria p- ymaginatio
 p-ensisti tunc spui tuis iocum
 dissim- amari- est cor tuum
 mellifluu contritu est anima
 tua mapo dimitte- qd turbata
 et omnia vitia tua tremefacta
 velut mortuus es effect- o
 dulcissime Quia in tali go mis-
 ria surgens cum discipulis tuis
 a monte syon vsq- ad monte
 oliueti ad mont- p-riū Bethse-
 many in ortum p-erasti et ibi
 habitas diuinum imperium amplius
 cepisti pauere qd in auribus tri-
 um dyaloz non es indignat
 profici- dicens Insuper es qua-
 lica vsq- ad mortem et in p-riū
 hilum progressus p-erasti in
 faciem tuam orans vnde ex
 ymaginatio amarissime mor-
 tis cor tuu sanctissimū medul-
 la omni ossum omnia qd interi-
 ora tua cum vmb- totū corpo-
 re qd tremuerunt vtili tui p-riā
 rissimū et omnes vene innoce-
 tissimū corpore tui mouebant
 dantes sime ad ossib- qd assa p-

ta videri ut & omib' membris & por-
 tiffim' corpus tui sanguinis sudor
 emanat in tanta abundantia qd
 omnem locum oronem riga bat. Si
 fact' in agonia preliis orans
 tu dñs & creator angeloz ab auge-
 lo dignat' confortari Dominator dñe
 qm' in hac ta' vehemens tristitia et
 ta' angustia supplex nonne pri' omni
 voluntariu' sacrificiu' obtulisti et
 nichiloq' p'ulsi utiq' domine ar-
 bitram' qd' sit ob q' solator inf'moz
 membrorum n'oz suscepisti ut ad
 maiores erga te gratitudinis sti-
 mulos fererem. O sp'itua' ihu' ihu'
 dñe' amonit' ad vigiland' iterum
 ad oron' festinas flexib' genib' pa-
 ternam miam m'iosa ut in omni
 genti misere q'ma nulli' videtur
 sup te man' esset q'dm' flebas
 amarissime sup seculu' & m'mante
 videtur orans et dñe' exaudi dñe
 et ne autas contem' aut mee et id
 adha' p' si possibile e' t'iscat hic calix
 a me verit'u' n'p'ent ego volo sed
 quod tu post q' iter' egressus addi-
 sales p'f'm' nocte quiescat' oib'
 tu auctor et tu quies' pro libertate
 homi' tanq' fur vel latro a seculis
 turb' malignis ad morte' ege-
 su' Cuias n'it' omib' v'rib' &
 stitit' q' semimortuus n'x p'edib'
 subsiste' q' omne' martiri' et mor-
 te' amarissima' poculis g'abasti
 et s'm'oz malic'oz cordi' contra
 te pessima' voluntate' p'fusa
 q' tam amice n're salut' d'mit'
 eis vltu' placido obuias qm' p'p'ri'
 ad patient' fuit sp'us tu' suavit'
 eund' ostendisti dñe' ego in d'mi-
 te h'os abire et su' ad p'f'idissim'
 iud' osclm' tu int'me felicitat' ne-
 pus es & emigre' declinat' et quis
 tam ferre' cord' qui sine ingenu'
 genuu' et doloe' valeat cogitare
 q' tu vnce' secul' refugiu' m're
 f'id'au' tuc ab omib' am' d're
 f'et' q' a ferociss' m'is leonib' co-
 p'endit' et m'f'enz' d'i' traher'
 ab omib' q'nt' quicunq' st'issim'
 corp' tui q'm'q' poterat suu' per-
 brachia sine p'p'it'a alijs te p'p'e-
 de dorsum traher' alijsq' pedib'
 suis nequit' impelleret' terra
 sep'us te collisus atq' sequetes
 sup te atroci' corructos et g'ultra-
 tes dñe' opprimebat et paucibat

farz p'et' tuu' cor tuu' omnia q'
 membra tua scitissima pugnis ba-
 t'is m'da q' curru' accerrimis v'it'
 hic q' omnia membra tua delicata in-
 tumuerat lassata qd' nullu' am'o
 aliud unac' valebat ocl' q' tu be-
 nedicti lacrimas m're et merro-
 sine m'missio' effundebat super
 dula' iudoz talis' insolentia' va-
 p' p'et' qm' ductu' dignat' es co-
 tulu' alapai colaphat' & p'leavi
 crudelit' ut tibi aut' ad carminibus
 abstrahetur et p' per o'cs caput
 suu' et per barba' dorsu' tra-
 hentes aptid' m'issim' os tuum
 & p'et' tuu' scitissim' sp'us oib'
 q' m'midians usq' ad os scemachi
 replentes' m'f'abilem nauseam ubi
 f'id'o iuicem provocabat et m'de
 f'ment' saliva ex ore tuo scitissim'
 profluebat et sic v'miss' m'm'is
 que' q'iana ymo dyat' malicia'
 v'ng' potuit exogitae' crudeliter
 dignat' es affe' affe' omi' q' m'm'
 d'ia q'mac' fragit' sordidat' tu
 sp'alm' eterne clarit' talis' et ta'
 mandit' m'f'ens p'lateas sc'i
 barz et p'gar'corz qm' sup m'mis
 tuis p'bra mod' gaud'bat ut sa-
 turat' poterat p'ens tuis usq'
 domi' am'e. tu dñe' v'm'oz
 es product' & vita & salus amor
 et gaudiu' am'e mee amantiss'
 q'ma illuc et q'm' indigna p'et'
 & q'm' alibi appa' gente' p'ulsi
 vbi ad nulli' part' delat' cor
 p'et' tuu' p'p'it'et' qua' no' p'p'i-
 alib' p'lat' et tumidib' d'miss'
 lacerasset et ad carbunculinos
 oculos tuos sordido panno p'
 tiffime ligabat' brachia q' t'ia
 regia rectorum crudelit' reflecte'
 do alligabat' ita q' omes com-
 page' m'broz tuoz dissolueban'
 q' q' ex m'mantate d'm'oz
 m'mabl'm' & m'auditoz tormen-
 toz d'm'et' et omib' m'eb' tuis
 t'mefact' capite' cruento facie
 q' leprosa' m'ule et q' examine
 cord' am'a stante' quilit' m'eda-
 cia sua contra te proferebat
 et facie tua m'piale' singl' v'v'
 g'rib' lacerabat' t'm'it' colaphat'
 collu' pugnis battisq' trahant
 m'm'p'it' amas tu omib'us
 qm' aderant te illis' f'ecet'et'et'
 gemma caput tuu' reuerendu'
 tam dñe' p'curabat q' cultis ca

Explicit planctus & beati
Bernardi & passionis
Christi

Tractatus de corpore quisti ingit anathesi & quatuor

Illorum tam quoniam quoniam
 quoniam querela est non mo-
 dia occupatio gravis et quoniam
 pro dubiosa et non se bene debeat
 in celebrando vel communitate
 de et non videtur accedere quod
 accedens moti vel dispositi esse a
 quibus motus aut dispositionibus
 abstinere debeant et an melius
 sit continue sumere corpus Christi
 et frequenter aut raro. De ta-
 tali et melius quodam necessa-
 ria materia sepe interrogatus
 et pluries interrogatus sum du-
 dum varia et respondere non tam
 adhuc sit quietus quam sepe di-
 scipulum et litigem in meipso
 Nam volo accedere Nam nolo. Sic
 attrahor. Hinc retrahor. Nunc
 spe diuine inferioris animos
 ut faciam. Nunc timor misere-
 coris aut discreti iudicis ter-
 rent ut dimittam. Et ita ne-
 sciens et non deo magis placeat
 et non melius magis expediat ve-
 reor me sepius accedere. Dum
 abstulimus est et dum accedimus
 dum est dimittere. Vmo tam-
 diu mecum disputando mecum
 dubitor et ex ista disputatio
 tempus transit. Vnde etiam
 impedimentum occurrit et ne-
 gligo. Sicut autem his dubijs
 tot ambiguitatibus conscientie
 satisfacere non valeam. Et hec
 est magis aliqui. Cona sit quia
 ex ea consurgit discussio con-
 scie ut probet homo seipsum
 et tamen conscientia quoniam
 erronea vel nimis scrupulo-
 sa est. et mouetur ad vnam
 partem tali motu et non vel
 ad oppositam partem vel ut
 omnis moueri deberet. Et deo
 visum est melius iudicet qui
 voluerit an bene hoc non est
 omnino otiosum et aut super-
 fluum audita lecta et cogitata
 et que adhuc deus dare potest
 prout ipse viuare dignabitur
 in vno quod duelli circulum com-
 portat et versusque partis mo-
 tiua quasi quadam disputa-

tioms lucta collide. Si forte ex hac
 contrarietas magis appareat que
 pars fortiores. rationes habeat
 et perque cui homo magis deat
 consentire et quia in duello vel
 lucta deat esse pars invades proa
 defendens et arbitri diffundens. sit
 ratio que se expectatur ad optima
 aggrediens sit conscia remordens
 vel timida se defendens. Illa est
 enim que communiter a commone
 retrahit vel retrahitur. Sit volun-
 tas super arbitri iudicans que car-
 triumphat et ex hoc eligit quid
 sit agendum.

Agreditur igitur ratio con-
 scientiam utpote minus iuste
 agentem vel minus timida
 in hoc va. Quare a tam
 nobili facto ac salubri opere absti-
 nes et sic fugis a facie Domini
 qui sic appropinquare nobis voluit et
 per nature assumptionem et sacra-
 communem perquam sit nobis
 cum esse usque ad assumptionem
 seculi reproximavit et non est alia
 ratio tam gravis que habeat deos
 appropinquantes sibi sicut ad se nos
 deus noster. **Conscientia**
 Et quare deberem accedere. **Ratio**
 Nullam ne causam habes que te ad
 accedendum inducat. **Conscientia**
 Habes quendam motum que me
 sepe multum inclinat. Habes et
 alia que me retrahunt vel retrar-
 dant et quia non diu habes que
 magis rationabilia et sequenda
 sunt hinc est et in illo dubio co-
 stituta dimitto. **Ratio** Quare
 in isto dubio abstinere et non ma-
 gis oppositam partem eligis et
 accedis. **Conscientia** Ardua res est
 dominum corpus suscipere et mul-
 tatenus attemptanda nisi prout
 bona ratione ad dimissionem
 vero videtur sufficere si quis non
 sit ponderantem rationem que ma-
 gis ad accedendum quam abstinendum
 melius esse decernit. **Ratio**
 Due rationes te ad accedendum
 inclinant. **Conscientia** Hanc audie
 a te expecto ex quo mecum per-
 tamen ius ingredi et me non
 tangam. **Conscientia** agentem reprehende.

Rabstineo motum em partis
mea dubia et responsiones quam
velut iracundiam reputas ad quod
et tuas propositas etiam rationes
Ratio placet quod dicitur in modo
no proterit sed illud quod rationis
fuit et sequi volueris et magis ra
tionabilis motum consentire

Quod me libent et sine gravido
lore rixi huius ferre inopia et
quod non magis quicquam esse vellem
et certa quoniam sic in dubio fluctuare
Certa igitur per et cum gaudio
et gratia natus recipiam et quod

Ratio Certitudinem no promitto
si hoc dicit tibi sufficit si rationabili
tuis esse quod accedat quoniam quod abstine
as potero persuadere **Q**uod
optime quod dicitur **R**atio Sic ergo
nihil no mouet te satis tanta uti
litas et consolatio totius etate prog
nata est in ipse officium **R**atio
que est illa **Q**uod cum hanc ig
rat me miri est si in me ad celebra
tum affiat **Q**uod aliquid
intelligo vel fide conapio min
utique est quod scire vel velim vel
debeam. **Q**uod aut ex collatione
tua amplius erudimur **R**atio

Sacramentum corporis Christi est
redemptoris mei et redemptoris
mei memoriale dulcissimum pi
guis hereditas eterne future io
nuitur amabile plerumque anna
sponse. locale domini celitus ei do
natum etate militantis ad finem
pergentis suave glutinum et vinctum
fraternalis domini carnis dulce
domini qua illa fruitur sine ve
lamento ista quod sub mirabili
sacramento animi unitas ibi reuelata
hic habetur palliata licet autem
diversimode habeatur id tamen
indubitanter est quod et de quo gau
dimus hic et illic habetur utrobique
veraciter presens est sed illic sub mi
visibili specie feliciter videtur hic
sub specie mirabili invisibili occu
ratur et si illa celestis et velim
quod domini iocundum illa quod omni
secure et per multum proficiat

Illa feliciter ista salubriter
Et si illa in hoc privilegiata
est quia non potest sicut ista defi
tere neque ultra spem suam amit
tere. Et et ista quod illa non
est quia potest in me proficere et
dilectum amplius possidere. Tunc
autem estinac sufficit quanta uti
litas et consolatio etate sancte
proveniat domini tantum bonum
quod de celo ei mittitur et per fidem
in ista patria putat etiam quanta
dulcedine et iocunditate est tante
rei sacratissime vobis confite habere
proculis tractat manibus ore
sumere et aliis ministrare et
quod in tam dilectos spem suam et
spem suam pammphum amoris
et mediatorum ex parte gratam
omni tota sponse quibus
dilectum suum pericula vehementer
appetit spem de ferre suum et
referre et maxime reportare spem
plena sponsi gratia quia pa
raus est ei desiderium cordis
eius tribuere exhibere pericula
et venire omni misero committere
ut ipsum spem suum spem suam
et non potest sponsa non amare tam
vale sibi ministrare quoniam cum spem
cordialiter recomendat aut
quod spem suum non diligit cum
in tam grato in tam amabili
periculo occupatum multum ce
setur diligi cum tam secreta
tam nobilia committit. Ut autem
agnoscas quanta sit ad tale mi
nistrium bonivolentia utriusque etate
sponsus tribuit et sponsa amittit
de vicem suam committit ut ma
gnum illud bonum quod sponse tuis
mittitur ipse summat percipiat
et ipse fruatur qui tanto pla
ceret amplius quanto dulcius
frueretur et aliud non minus
alicui quod ex eadem radice fonsur
git quod est cum que non minus
to delectare debeat occasione
per se de uotis affectibus suspiriis
et compunctionibus et fletibus
delectationibus ad cor et tantis oble
ctationibus spiritualibus quas habet

Missae agendo Corpus Christi
reuerent' adorando et memo-
ria agendo sue scilicet pas-
sionis maxime cum mister-
omnis sperare possit et debeat
quod fideles deus deus quia eo mi-
strante percipit non nichil
in eum saltem optando respici-
dat Sed si non sufficiunt motu
affectus accedit quasi cogens
nomen amict' sacerdotibus
commissum est tanti mysterio
fieri ut illud offerat pro uiuis
et mortuis et in memoriam
domine passionis dicente do-
mino hoc facite in mea come-
moracione et si officium eorum necesse
est uel utile sancte mri ecclesie
cur illud uoluit ei subtrahere
et negligere sine cuius ipse eos
elegit et tanta contulit digni-
tate si non reputat illud necesse
uel utile cur assidue uoluit
nomen eorum si condita uident
per xpi fideles qui ad hoc sacer-
dotibus inter stipendia conferunt
et beneficia ut ab aliis magis
liberi pro iporum salute hoc ac-
ceptabile sacrificium offerant
Alii enim orationes eorum non pe-
tunt et alii minus ualent orationem
Sed duorum simplicium missarum
gerunt officium ecclesie et rep-
sentant personam et quod me-
tus pro benefactoribus ora-
tionibus et amictis satisfacere
aut quid gratius exhibere eis
aut pro iporum uel propriis pec-
catis sacrificium manus posita
offerre hoc sunt que non solum
valde inducere si uitate quasi
ad frequentem celebrationem
compelle' eos uidetur psum-
tum psum sit in modum et dis-
tinctio inuitas irregularitas
aut alius defectus uel impedi-
mentum posset mouere
Ita quod dum non aut forte magis
celebrare contingat **¶** **Contra**
Inuitas quoniam psumitur quod
est ex parte officii uel beneficii
celebrandi esse sumptus **¶** **Ratio**

Monstrat ergo quod psumitur tota diligere
condi' dicitur ut celebret nec absque
missa tam quod absque agente **Contra**
non solum non uideo quid illud ne-
gem si ultra modum mirari ma-
gis quod psumitur talia non adhibuit
quod multa et ex multis causis
missas obmutat accedunt tam
difficile et leuissime se retrahit
hinc uel impeditur prout
¶ **Ratio** non irato mouens
sunt eadem mouet contra tempus
non tamen se hinc officii cura an-
ganat quid cause ut iudices abs-
neidant **Contra** aduerso ex ame-
tatione uelles hinc retrahentes
Cum ego a te magis cupia iudi-
centis audire de iudiciis ne pro-
terue et condita uolue et non
pnae iudicis **¶** **Contra** ex facili
ratio tua ad id quod psumitur non e-
nulla ce uidetur sic ad id psumitur
zum quod non psumitur uel laico
eque indispotus est nulla effica-
ciam hinc probatur celebrare
em quilibet missa psumitur etiam profi-
tuum et in tam sacerdoti com-
sum sit ego tamen tale indispotus
onem hinc psumitur quod laico non ex-
pediet quoniam ne licite passio-
nem debeat eo quod sacerdos sum-
accede **¶** **Sacerdos** enim auctor
celebrandi tribuit non sanctitate
Sacerdos quod psumitur et ad celebra-
dum minus dignus et psumitur
hominibus celebrare per multum cora-
deo tamen illud agere psumitur
prohibere et si facit iudicium sibi
manducat et bibit absque igitur
absque igitur ut ad dampnationem
in periculo aliorum salutis psumitur
quod in missa psumitur hominibus psumitur
sum mundum lucretur anime non
sue detrimentum patitur nisi
go probamus quod inuitas ut **Contra**
aut committit commemorat ce-
lebrandi esse ratione officii non
conuenit **¶** **Ratio** satis auctus
inuitas laborem **Contra** tamen
provocasti **¶** **Ratio** placet tibi quod
tamen **Contra** nequaquam si magis
at vehementer placet audire si
tam magna et dulcia habet
mentamenta non psumitur gloria

deraco mysticaco loci huius. Ita quod
sine ipa sapienti in est. De illis
vero qui non considerant illud quod
tractant et sumunt non estimo quod
loquar. **Consequenter** immo et de
his qui valde conantur adire
et libetissime gustare nec per hoc
peregrina testimonio querere ne-
cesse est. tu enim ipa tunc et me
luis me nosti quocies ad hunc
fontem accessimus instabamus
et tota affectu conabamur in
tam reportamus nisi cor dux
tepidi et triste. In his aut
nulla cognosco dulcedinem. Tu
si aliud sapis edicito michi.
Ratio Non enim intendo
me nec probare dulcedinem cor-
dis esse tui sed sacramenti. Si ergo
dulce et recte est dominum immo
ipa dulcedo quod per sumum sine
dulcedine. **Contra** Sic quatuorlibet
dulce in se ego si dulcedinem
non percipio quod dulce esse multum
vel adde dulcedinem uidebo.
Ratio Audes dicere te nunquam
sacramenti huius percipere dul-
cedinem. **Contra** facit ut verum
dicat et ne ingratum iudicet non
nunquam me dulcem affertur. Ga-
uisse ante vel post vel ad
ipam sumptionem qualem quod
causa domini nulla esset sacramenti
memoria sensi nescio. Item illa
fuit suauitas sacramenti sicut
scriptum est Spiritus ubi vult spi-
rat et nescis unde veniat aut
quo vadat. **Ratio** Non dubitas
omnem hominem veram dulcedinem
omnem deuotionem aut virtutem
aut gratiam appropinquare capite nostro
fluere. Quod quidem corpus non
solum est res sed et sub speciebus
detenta sed etiam sacramentum.
Si igitur meditationem orationem
vel aliam pietatis exercitio ad hunc per-
cipi per ipsum hominem dulcedo spiritualis
proveniat. multo magis et ad
dulcedo hominum cum hoc sacramento
occupato proveniat. cuius utilitas
per asperum. Cum hic non solum
fiat opus per quod deus voluit
conferre gratiam sed et motum

Natur per quod homo exaltatur
ad deum et per sit omnis gratie
fons et datur et quod ad hoc omni-
pari cum sacramento insperando vel
sumendo omnis exercitio perstans
est intantum ex causa si aliam non in-
dignodaretur et nulla gratia habi-
tialis infunderetur. Ad hoc esset
mire delectabile. Vtpote in Christo
cum facit cum de deo desiderant
hoc pasca manducant cum de deo
sine sine deo delectantur corpus sine sac-
ramentalis sumptus nullam tamen
munda delectationem. Tunc enim iocundus
dulcius delectabilis per se quam ha-
bere personaliter et corporaliter. Do-
minum Iesum Christum dominum ubique
excellens sumum et totius spiritualis de-
lectationis obiectum seu materia cau-
sam efficientem et finem et hoc dul-
cedo que huiusmodi sacramento sumptus
est et si magis deest. in qua est
transcendunt omnia alia sacramenta
hoc enim est que sola accedit de deo
vni humilitate ingerere copiosius
inducit perbere fiduciam spem caritatem
ad amorem instigare infundere
gaudium exultare ad reuerentiam
tota mentem liquefacere et oblecta-
re de ac ad effectum dulcissimum
promovere. Per hoc enim in nobis
exaltanda tantum bonum primum indul-
ta est. nec quod ad hoc obstat indi-
gnitas cuiusque si quis indignior
est tanto maior sit sibi gratia et
tanto magis mouetur de obsequio enim
aliquam causam credendum est deum
manifeste hominibus indignis ta-
tam ex parte pietatis corporalem
videlicet primum Iesum Christum nisi
ad quod fundendum et vincendum cor-
poralitate sua tam largissima
pietate ut eam aditentes eum
desunt reuerentur et reuerentur
Consequenter Si ad rationem attendi-
mus verum dicimus quod quod tantum bonum
vni primum esse dulcissimum. Sed
si metipsum et expigentia quod deo
nescio quod loquar nisi quod super
mirabile et miserabile esse videtur
quod tante dulcedinis presentiam
tanti meo ne deum nisi delectationem
confero sentio sed nec amaritudi-
nem et duriciam et inilitatem eius
in aliquo minus vel tolli percipio

Ratio

Et quid si alii reddat magis amari
Consequenter cogitabam bene et hoc
et magis me mouet quia enim
in me amantissime reapp' unde
aliqui solet et omnes quod hanc
re dulcedine non solum non habeo
gram accedendi si magis ut videre
tur abstinendi motum **ratio**
Fauda me non penitus laborasse
in vacui qui in hac collatio tota
saltem hanc a te non celebrandi
rationem exorsi ex hac ratione
multos irato' mouet existimo quod
non magis excellat' vel pignora di
cut se non hanc gram quod eduem
entissime respondet potest verbo be
at Bernardus dicens in quodam ser
mone Omnes causamur nobis de
gracia sed in se per se ipsa conquire
re a se deesse nonnullos **Cosia**
Abet quis sine gratia ad tantum sa
cramentum accedere **ratio** quid intel
ligit per gram **ratio** inspiracione
dei et mentis affectum **ratio** habet me
inspirat' digne noticiam ut intel
ligas quid tibi deus communit
esse inspirat **Cosia** non aliam
nisi quod quid sentio me dulciter
vel ardentius affici credo quod opus
esse digne inspiracionis non enim
puto quod diabolus hoc inuadit
Ratio Etiam sic certa si quod de
cognoscat an tibi deus inspiraret
non tamen delectat expectat' donec
dominus daret hoc signum ubi enim
secundum scripturam et rationem hanc
quid agendum sit ubi signum expe
ctat' generacionis peruersa est et
domini temptat' tanto minus igitur
expectanda est inspirat' ubi signum
tam fallax hanc et nulla penitus
certitudo enim cum certum sit diabolus
etiam irreuerentia dei delectat' quid
bitet quod sepe quos sit indignos
insurgit ad comminacionem quare
et dominum in honore et iudicio sui
manducant et bibunt cum credis
et Judas inspirante deo recepit
corpus Christi **Cosia** anime
credo hoc si ubi tuus sit me pones
in dubium et penitus ignoro quid
dicam aut quid eligam hanc
enim qui pro signo precipuo ut ac
cederem quid in me sepi aliquid
desiderii vel feruoris et quid illud
in me reperi abstinendum et ma
no

Quia hoc non iam videre magis
destruere nullo crudi' desido
quid magis intat' sit uel eno
re lateat **Cosia** Aliud est quod
desiderium aliud sensibilem des
iderium propter equum sine de
siderio nemo de accede' enim
aut transiit' sit uel deat
ut per mercedem accipere magis
de esse sine desiderio corpus
inmensum quid et quotiens de
uement potit et credidit ex
pedire et magis multa errant quod
solent sibi perficere non nisi toties
in anno vel in septimana cele
brat' sed hoc est ponit obicere quod
et animacionem dei et quod tempus
infratorem domini in sua potestate
constituere Ita quod etiam si deus
vellet venire per gratiam ipsa per
deum ad contrarium enim
magis dignum esset et iustum ut
sunt oculi in manibus domini
suorum et per oculum essent oculi ad
dominum hanc ad hoc diligen
tissimum respectum quod quidam
esset tempus duplicati domini
et tunc quid in nobis esset
essentis dispositi et pati digni
aut hanc dispositionem in se uideri
cui uoluit ex seipso corde com
punctose per seipsum lacrimarum
feruore mentis et similibus sen
timet' Ita quod tunc credit se di
positum quod aliquid sentit talium
et quod non parat se indispotum
inante ualde ambulat et se
pessime de seipso quilibet enim
qui in se talium hanc sunt in ma
gno statu gratie et qui hanc
sunt omni extra gratiam
gratiam facientem **ratio**
vellem delectationem hanc hanc
Cosia primum sic accipe sepe
quid sit hominem ab hanc fer
uentibus affectibus impedire sine
omni culpa sua immo ad magis
mito non enim possunt contin
enter homines confecti sentio la
gentes corpore grauati ma
gis curis et laboribus perita
do Confessionibus audiendo Cu
ram inferiorum aut aliorum in
genam gerendo magnas in
oracione percipere uel expectare
Dilectus uel et qui in seipso esset

Hominem pro his operibus
 remouit a sacramento pietatis et illud
 primae etiam sacramentali use
 ctione. Cum autem ex obedientia
 voluntaria cogitur aut ex cari
 tate eligit pro salute proximorum
 a domino. Dicitur oratorum vel contem
 platorum studio se abstrahere et la
 bonos et odiosas et amaras et
 cupidas ad dei gloriam tollere vel
 enim qui non potest se ad huius affe
 ctus exte. **ratio** Ego quid non cre
 derem illas proinde etiam quater
 si minus frequenter esse admittit
 deos. **Consequenter** quare minus frequenter
ratio etiam videtur utrum
 dicitur. **Consequenter** dicitur quod non sit
 tamen laboribus grauat et tunc
 quum ad posset vacare huius offi
 cio et huiusque ad hoc nata sunt
 utpote discessum pro consuetudine
 Confessionis et orationibus
 ex debito ducendi quumque ratione
 dicte exteriori vel interiori oculi
 pacis et laboris minus de
 dula assidue sentiat non modo
 quia de ea deat abstinere cum
 illa completat ut premissum
 est et presumptum ad quod dicitur
 tenetur et in super operibus
 prout intendit. que utique enim
 ad gratiam dei magis disponit
 quum reddunt indignum. **ratio**
 Ego intellexi et hactenus credi
 di quod hoc sacramentum esset cum
 Quocumque sumendum. **Consequenter**
 Sed quid putas esse deuotionem
ratio non aliud nisi sicut
 deus solent promptitudine
 animi et feruorem boni vo
 luntatis ad deum hinc inde qua
 mens cohibere non valeat certe
 manifestat iudicium. **Consequenter**
 putas ne quod illa solim habeant
 et ostendantur in supplicis et
 lacrimis et non eadem in predicando
 Confessionis audiendo et
 malis operibus in senectute
 tam corporali quum spiritalibus
ratio Bene credo quod etiam
 in huiusmodi secundum ut co
 munit magis ac dulcius in
 abstracto quum occupatio re
 hoc consistit in gratia dei sed lo

ut communiter contemplatum ma
 gis deuoti sunt et feruore non pro
 ut actum neganda est omnino
 enim etiam unus contemplator
 deuotior sit alio nec tamen propi
 et minus deuotus abstine tenetur
 maxime ad bonitas hominis
 plus multo consistit in uirtute
 animi quum feruore. **Consequenter**
 non huiusmodi quod opponit quando
 talibus prout operibus vacans
 presumptum est eis que prout sunt
 etiam frequenter possis accedere
 licet etiam in se non notabilem dul
 corem sentiat uel feruore. **ratio**
 Et quid si quis nullis aliis cura
 grauat solim contemplatio
 orationem diligenter vacet et ta
 men parum aut in talis papi
 at. **Consequenter** Ego non reputarem
 bonum suum. **ratio** non credas
 quod nullus suauitas illa ex magis
 de gratia negatur et ad magnam
 bonum prout. **Consequenter** sepius re
 pen et huiusmodi et ideo negare non
 aucto si ad seio quod quod homines et
 valde probati in uita dolet et sub
 tracto huiusmodi gratie et etiam
 periculosam sit reputat et pena
 tem. **ratio** periculosa solent et
 temptatio animi et penam ma
 xime hominum prout. nichilominus
 tamen ex speciali gratia et ad ma
 gnum bonum sunt inmissa et
 prout apostolo. **Consequenter** Scriptura
 testatur quod dicitur uelle aut
 audire ad quid valeat hominem
 de qua loquimur gratie subtrahere
ratio ualeat quid ad suauitatem
 humilitate ut enim ait Bernardus
 super Cantica sermone pro
 augmentum superbie prout est
 gratie ad exultandum quod va
 nam gloriam. Cum ex talis gra
 tiae sepe magna sumitur occasio
 ad id quod qui tali semper consolatio
 gauderet difficillime posset a
 uauitate spiritus manum gloria
 persuadere nisi reprimere per tem
 ptationes de paulo enim iam memi
 nitur quod dicitur est ei similis car
 nis ne enim magnitudo reuela
 tionis extolleret uel per tribula
 tionem extenderet quibus uix caruit

aliquis sanctorum qui huiusmodi
dulcedinibus fouebatur. Immo nec
virgo beatissima. Et hoc id est quia
gratius non nisi virtute diuini
auxilii et dono gratie superne no-
bis celestia sapiant et terrena vi-
tescant et deus bene posset per
gratia sua omnem difficultatem
animae et facere quod terrena in-
sapienter sed sola celestia sicut
hominibus solet contingere. Quia
dulcedine debriat. Et tamen
sic vult pure supernaturaliter nobis
cum agere sed etiam humano modo
salutem nostram operari. Ne tor-
peamus otio sed etiam exitemur
et quod adiutor dei sumus ut ait apo-
stolus. **S**icut talis gratia deus semper
hominem visitat et cum hoc aspi-
cia et vana gloria persequatur. Sed
et non humano modo sed agere
videtur. Quia in nullo appa-
ret homini infinitas ut igitur
humano modo et non per se
supernaturaliter agatur cum ho-
mine committit aliquando dei dulcedi-
nem aliquando negat ut homo ex
illo gratiam dei agnoscat. Et si de-
itam accipiat. Et tunc nec in-
securitate deficiat et infirmitate
suam agnoscat. Vnde per prophetam
fuit opportunum est ut tempta-
tione vel tribulatione temperetur
gaudium. Et mens hominis ne la-
sciuat refrenetur. Valde quod
quodam subtrahit gratia ut homi-
num mutatur ne tam delecta-
bile bono tam diu quam in fu-
turo pueritur. Et eo ardentius
tendit ad eternam vitam ubi
per habendum est atque ut per se
similiter amplius mereamur.
Sed quia in a similitudine dotati
magis gustui et expigere uae solet
minimam quam fidei. Et quando alias
contemplationis et opera fugiunt
et orationem vel contemplationem
vacat plus desiderio illius con-
templationis quam pro gloria dei vel
acquisitio uirtutum uocem ut ita
dixerim. Quia seruencius de-
derim. Quia tunc acceptum

Et tunc custodiam. Acceptum
non vult etiam dominum parum
perdi et uisere dona sua. Et
tunc ut nos uidentes quia pri-
uati illa gratia mox graues
sumus. Sed bona et pignora disca-
mus gratia et. Et non nostris
omnibus sed gratia dei ascribere
quocumque nos promptos et hila-
res in eius studio reperimus
ut per hoc tunc uideamus
alios ex apparente eorum sequi
si magis compatiuntur eis ut po-
te a gratia dei desint. Posse
sepe promittit magis deum in
seruicio nostrum. Et tunc ne-
cessitas illam dulcedinem scia-
tes vires nostras ultra modum
et irrationabiliter confirmamus.
Consequenter appropinquando rationem
minimam quod dicit et gratanter
vellem accipere ut aliquando
per hoc abstinere quod ex quo
caus non me sentire affertur
sed quia tunc illud ex uia dei
et mens parat accipere. Sed se-
pulis abstinuisse me recolo.
Ratio. Quia non reprobo
si tamen minus uel uirato
non fuit. Sed hoc quod consensum
et persuasum uideor non per
hoc abstinendum est ex quo
non sensibili. Sed quod amod affertur
Quia ex multis causis bonis.
quod homini non donentur.
Consequenter non hoc quod appo-
nam sed quid esset agendum
Deum sciam cum crederem hoc
affertur ex parte magis subtrahit
Ratio. Non de facili potes
hoc scire nec deo tale creduli-
tatem tibi frange. Immo mota cui
danti ratione. Quia tamen
hoc scire uel firmum crederet
adeo non oportet quod monitionem
dimittit. Maxime si essent peti-
ta pro quibus et con-
fessio et contritio et satisfactio
completa uel saltem esset re-
aliter incepta. Non est enim
incredibile quod aliquid pro peti-
ta plena quo ad maculam
deus subtrahat gratiam.

Deuotionis ingressum terre p
 misionis negavit quoniam p
 pata longe ante pterita qm
 hincbus nequaquam constat nec
 verisimile fide hincbus dei fa:
 multo tanto tempore sine di
 quo fructu pme soluisse si
 uero creditur deus hoc facere
 ppter pata reuerencia ueluctea
 non dum emendata tunc
 abstineat esset non tam p
 gratie subtraham qm pter
 fedtatem **Isaia** Satis roo
 ostensum ee eos qm qm mod af
 fati no sunt adextra no pter
 hoc exptes gratie ee uideant
 deos **uicio** Videmus igit
 et de pando si quis go pt qui
 tales affectu notabiliter sentiat
 putatne cum ppter hoc magis
 secum et ad sacramenti suscep
 tionem disposuit **Isaia** Fredoq
 qi qm inter omnes ita sentiant
 et ego sepius ex hoc consolacione
 accipi **uicio** Recolis te vlt
 decepta ita qd cni qm ptingebat
 feruebas estuabas et pata tua
 plangebas nectam remedi
 abas nec etiam remedia vo
 lebas pomps et vanitatibus
 mudi nec quisi voluntatem
 dimittedi pata salte mortali
 a aut occasionis immedia
 tas et media ad cad induce
 tes et omno sic vivebas qm
 iam se viuere extra statum
 gratie te esse putares **Isaia**
 Scio de me et de pluribus ee ver
 et no magis cora compungunt
 lacrimas fundim dulciter af
 fectum ad orand et tamen re
 tinetis aliena odientes pxi
 mos vel ad mundana inordinato
 amore aut cupiditate feruen
 tes extra gratiam dei sumus
 et go mirabile videtur si tales
 homi et tam suauis affectus
 ex gratia dei sunt quid secum
 operantur pata qm ante vn
 de veniat aut quae etia duo
 tissim eos pro magna gratia
 recipiunt et ad deo obsecrantes

Dehement' insistent **Nato** affe
 ctus qm' alii veniunt pter gra
 tiam aut cum gratia qd no ex gra
 tiam ex gratia et spali deo dei
 nam ad gentiles in hincbus sine iu
 dei in sacrosanctis heretici in errorib
 sine nonnisi lacrimas fundunt
 et cordialiter afficiantur quibus du
 bitet pter gratia omno tales oues
 et qm rospante dyablo dñ quado
 demeritatis vel deceptos creditur
 ad infidelib resuscitac mortuos
 et aliud face qd miraculosum
 et diuini reputatur Cum
 gratia veniunt no tamen semp
 ex gratia dum quida boni ma
 gis simplices mouent et pro:
 mouentur ad dulces affectus
 ex cantu suau et deuoto uel or
 gams **Isaia** qd uero sunt lacime
 sanctorum quorum exemplis septu
 ra est plena **Isaia** Videt qm
 tantu est credi affibus sentime
 tis qm mod **uicio** multu meau
 tum meum queda in hinc nati
 qui postq induct ad fid no
 mouent se tantu affectu in
 orato nec se abundae lacri
 mis ut antea dum ade qst
 in erro consueuat cepit
 temptat de fide qd pime in me
 liod statu et magis grat deo
 fuisse qm mardem ut pbi vi
 debatur gram deo sentit Simile
 legitur in **Isaia** patru
 de quodam sene decepto errore
 antropoformitatem teneant
 diuina naturam qre formaz
 corpalem ad eund ymaginem
 et similitud ut homo format
 et qma ad illam de forma se co
 sueuat in oratioe comittere
 postq fuisse informat de
 erro et iam nescit quo aut
 ad quid se in oratioe comitteret
 exclamasse fertur q me mise
 rum absque vinit michi deum
 meum Sed ade de illis affectibus
 qm pure ex dono gratie pueni
 unt necessaria est cautela qd
 plurime sunt erroris occasio no
 tam data qm accepta **Isaia**
 hoc mirabiliter se hat qd gratia

spali deo

deus dicit

de affectu ad
sacramentum

De iis qui acceptis orationibus quia quod
dixi qd tam nris tibi videtur p[ro]p[ri]o
om[ne] mee forte non credes. **I**do re
cipe testimonium b[eat]i **S**ernardi m
epla ad p[ro]p[ri]os de monte dei sic dicit
Non magis p[ro]p[ri]e oratio affectu et b[eat]o
illa affectu p[ro]p[ri]etas non invenit
s[ed] q[uod] invenit tamen non petente no
querente non pulsante et q[uod] n[on] n[on] n[on]
entem gratia p[ro]p[ri]etate et tanq[uam] ge
n[er]u[us] suscipitur filioz in mensa
s[an]c[t]i rud[is] aduc et m[is]ericordie animu
in eum orandi assumitur affectu
q[uod] p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o reddi solet
m[is]ericordie p[ro]p[ri]o q[uod] tamen sic agitur
ut m[is]ericordie in iudiciu s[an]c[t]i non liceat
nescire negligent[em] quid negligat
vel ut p[ro]p[ri]o caritatis amore
in eo gratie vltro se offerunt ac
reddat. **I**n quo p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o plu
rim[us] saltemur q[uod] tamen in pascu
tur p[ro]p[ri]o filioz iam se filios
esse arbitrantur et d[e]ficientes
in p[ro]p[ri]o d[e]bent ex m[is]ericordie
gratia evanescent[ur] p[ro]p[ri]o
sua arbitrantur se aliquid esse cu
m[is]ericordie s[an]c[t]i et d[e] b[eat]o n[on] emendat
et fuit d[e] q[uod] p[ro]p[ri]o d[e] b[eat]o m[is]ericordie
a d[e] b[eat]o m[is]ericordie s[an]c[t]i et erit
temp[us] cor[poris] in secula et n[on] d[e] b[eat]o
cos ex adipe frum[en]ti et d[e] p[ro]p[ri]o
melle saturant[ur] cos pascuntur
em aliquid a patre d[e] p[ro]p[ri]o q[uod] p[ro]p[ri]o
p[ro]p[ri]o s[an]c[t]i ut affectu et filii ipi n[on]
q[uod] abemtes effunditur m[is]ericordie ut em
abundant[ur] ead[em] scriptura s[an]c[t]a in
p[ro]p[ri]o vel q[uod] p[ro]p[ri]o s[an]c[t]i redimunt
ad eas post orationes d[e] b[eat]o s[an]c[t]i illud
v[er]o[rum] manne s[an]c[t]i d[e] b[eat]o voluisset
nos occidere n[on] suscepisset sacrificia
um d[e] manib[us] n[ost]ris. **C**ost[us] ut au
dio n[on] tantu certitudine et co[n]f[ide]n
tiam p[ro]p[ri]o tales affectu s[an]c[t]i m[is]ericordie
ti credunt q[uod] p[ro]p[ri]o eis abstinentis
toto conatu d[e] b[eat]o m[is]ericordie q[uod] n[on]
non adest testimoniu q[uod] tamen que
est gl[ori]a n[ost]ra sicut ait apostolus
tunc b[eat]o affectu d[e] tanto copla
tur p[ro]p[ri]o q[uod] ex m[is]ericordie s[an]c[t]i
gracie q[uod] homo signu eundem d[e]
m[is]ericordie b[eat]o p[ro]p[ri]o d[e] b[eat]o p[ro]p[ri]o
m[is]ericordie ad amore s[an]c[t]i allice et ab

trahere et a d[e]lectationibus q[uod]
seculi et ad h[uius] fine d[e]b[et] h[uius]
et p[ro]p[ri]o quilibet etia p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o
cibus et d[e] b[eat]o toto labore
p[ro]p[ri]o n[on]o vellet ex h[uius] affectu
s[an]c[t]i reputare se gratia d[e] b[eat]o et ad
sacram[en]tu suscepim[us] m[is]ericordie m[is]ericordie
q[uod] v[er]em[en]t[ur] erraret. quama
gis m[is]ericordie fit si m[is]ericordie animo
n[on]o et p[ro]p[ri]o m[is]ericordie gratie
d[e] b[eat]o p[ro]p[ri]o se negligit. **C**on
auct[em] adest testimoniu co[n]f[ide]n
et ea s[an]c[t]itas que p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o
tunc certat fit q[uod] m[is]ericordie talis
signu deuotionis et v[er]u
consolatur ac per ea ad augm[en]
tatu gratie p[ro]p[ri]o. **I**napp[ro]p[ri]o
m[is]ericordie m[is]ericordie esset m[is]ericordie
m[is]ericordie signu gratie quia
q[uod] p[ro]p[ri]o s[an]c[t]i s[an]c[t]i
Questio ut exprimas que
sunt illa **r**atio frequen[ter] d[e] b[eat]o
centia et d[e] b[eat]o p[ro]p[ri]o tam
p[ro]p[ri]o q[uod] alieu zelus animat
ad m[is]ericordie s[an]c[t]i con
tinua et m[is]ericordie s[an]c[t]i
p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o
ad eand[em] o[mn]ibus que i[n]
do sunt q[uod] tamen d[e] b[eat]o voluit
et s[an]c[t]i que s[an]c[t]i
permiscit. **C**on[tra]m[is]ericordie et fuga
vancat[em] et m[is]ericordie con
solat[em] v[er]o eis adest con
tingat n[on] ex electio[n]e vel d[e] b[eat]o
ratione complacencia m[is]ericordie
v[er]o. **H**ec et q[uod] s[an]c[t]i m[is]ericordie
possunt q[uod] s[an]c[t]i s[an]c[t]i
una dulcedine. **Q**uia p[ro]p[ri]o
aut aug[men]to p[ro]p[ri]o m[is]ericordie
exp[ro]p[ri]o amor temporalu
m[is]ericordie s[an]c[t]i s[an]c[t]i
aut eternu. **H**ec est reputa
da p[ro]p[ri]o dulcedo per quam
reddunt amara et m[is]ericordie
omnia d[e]lectabilia q[uod] m[is]ericordie
et omnia penalia eius dulcia
sunt vel salte leuia et tolle
rabilia. **H**ec est consolacio q[uod] d[e] b[eat]o
dulcedo quia bonu p[ro]p[ri]o s[an]c[t]i
alit[em] et quilibet s[an]c[t]i gradum
gracie s[an]c[t]i d[e] b[eat]o. **L**icit autem
q[uod] dulcedo s[an]c[t]i aliquid
sic effundatur q[uod] m[is]ericordie
feruente et q[uod] ad s[an]c[t]i
et d[e] b[eat]o tediosam n[on] et d[e] b[eat]o
sam ad queus alia et q[uod] fit ali
quale signu eius q[uod] tamen

Continencia et refrenacio fm m
 prospera patia in adu's et con
 stans cognominata mit vtiqz
 p'scuerans q' voluntas ad uide
 dum et placid' deo et submittit
 dum se voluntati sue et alia qe
 sup'ius dicta sunt cetero ad et effi
 cacio sunt signa illius h'icua
 lis dulcedinis qm illa notabilis
 et qmz rana eius effusio ac p
 cepto se n'p'it v' m hac dicta
 dinc utpote n'at' mstant' ea
 forand' est et p'caudum est p'
 p'lic' et sine aliqua condicio
 ne pro illa aut actuali et actu
 aliter p'ceptib' laborandume
 non tamq' n'at' si p' quodam
 p'cepto ad vincendum aduer
 sa facilius et delectabilia totemp
 nendum et p' q' d'ico' hac qua
 dam m'dra committendo q' vo
 luntati dinc d'cedo q'ma no
 sicut ego volo si p'ut tu pater
 et siquid dicta sunt ad deuota
 q'ruar' actio' debet homo ad
 suscipere et se m ea r'conab'le
 ter ex'ce non tamen oculis ex
 ceruando per fletu vel uued' alio
 exuando aut de tali dono
 m'mu' q' d'cedo vel exultando
 si trauat illud m spem uite et
 ne si uero negata fuerit a deo
 vel quacumq' actione p'cedatur ho
 no u'do mente deadat vel absorbe
 atur tristitia d'm' ne actu uel
 affectu nec voluntate nec dissimila
 tione minna et negliget' auer
 sus p' ab illo desiderio spirituali
 q' se h'uisse ferunt alias cogno
 scit ut si non desiderat tam p'ut
 vellet saltem desiderat' concupi
 scit et m p'salmo qui ait non
 cupiu' desiderat' iustificationes
 tuas sufficit em non neglectis
 illis op'ribus que si d'ent habi
 tualis et radicata dulcedo ta
 qm summa capitalis que no tolli
 donce deus desipiat et sapiat
 m'mus. Siquid aut super erro
 gatu' p'ut pro l'ugro reputetur
Cosia q'ruat' libent' l'ucet
 super erro'gatos q' tam delecta
 bile est p'ut h'rem q' tamen
 sine negligentia mea negare

stare m ea quam capitabile d'ic
 gracia et dulcedine q'abituali co
 tenta **ratio** q'mm ergo certu
 sit omni m hoc sacramento q'ruam
 illo conferri si no p't d'ic' ex par
 te suscip' no'ne sufficiente et m'ltu
 vigente committendi tam q'ru
 etiam p' p'ut q' illa dulcedo semp'it
 m'qz h'nda esset m hac m'ta sicut
 beato p'cedo testante i' h'one
 de transuisione domi m'ltu tota
 m'ta sua ad hoc tendunt et m'qz
 p'ingunt **Cosia** ita ce ut d'ic'is
 t'p'endo si nescio q'm no q'tenda
 tur homin' m'p' super erro'gatur
 aliquid actualis dulcedinis **ratio**
 q' go illam gracia' comit' affectus
 quo putat te ad illam mag' pro
 mouet abstinentia vel acc'p' **q'ma**
 non bene discerno inter ista nam
 post abstinentia uidi me q'mz ma
 g' q'mz m'm' affectum q'm p'e
 quentando aliquid feruentor facta
 sum sed nescio q' illor' ex qua ca
 acc'idit **ratio** q'm d' Bom p't absti
 nentia a tanto bono conferre
q'ma nescio quid Bom cupiat
 m'p' q' q'mter reputantur r'at' q'
 q'm'ntes mag' affectu et reue
 rentia' acc'id' p'uto aut q' ob'p'e
 m'ltu r'at' celebrat' etia' q'ru
 ues id est magne p'p'e **ratio**
 hoc no p't esse a sacra'to de se a
 q'mu' est de esse sacramenti semp
 est id affect' **q'ma** sic uidetur
ratio nec ex eo q' ceteris p'ut
 deus mag' diligit r'at' q'm
 frequens acc'idit **Cosia**
 non uido cur mag' eos adret
ratio q' go nec ex generali b
 tute sacramenti nec ex p'ali di
 minere uel gracia est oportet
 q' p't uel ex isto p'incte uel ex d'au
 stancia acc'idit **Cosia** ita oppo
 sed uellem scire quo modo
 naturale est cu' r'at'as uel
 p'ut facit et plus trahit affectum
 h'm' h'm'as m loc' ad que de no
 uo uenit m'ltu deuotionis
 q'ru uidentur a qua tam postea
 mod' tempore uel frequentia m
 p'utandi t'p'et' **q'm** no m'ltu q'
 solennit' tanta uel m p'utis
 brnatib' aut m p'utia m'ltu

de abstinentia a
 sacra'to

studium putant se magis deuotos
Alii uero qui in multis sunt af-
fectuosius mouentur si uenerint
in locum solitum et abstractum
Contra quod est sententia de quibus
affectibus **ratio** non omni resu-
tanti sunt maxime in appetitibus
ut per hoc agnoscat in dei finem
delectari necno in quibus me-
vel in corpore ut altemacom quibus
ad spualis iocunditate promouea-
tur que difficultate habet quia
ta natura tam propter sancta
nam etiam organum et pulchre or-
nametum per hunc in se feruitatis
uti consuevit **Quarto** per hoc homo
animi ex parte que etiam ut ait au-
gustinus in prologo super psalterio
delectabilis modis illis carnaliter
vni doctrine sue promissum ut
cum suauitate dei finis per
utilitas inferat nec de ob hoc re-
probat quia opus nature non
gracie **Gracia** enim natura tam
quam in se inuenit et in bene dispo-
sita melius operatur licet autem
licet et ceterum sit quod hoc possit
per talia nature succurrere ad eu-
gerendum mentem onere laboris
aut tedi deprimam vel ad susten-
tandum ne deprimatur multum
Contra intendit vel numerum
talibus periculum esse et in talibus
maxime qui spuales sunt uel
fieri cupiunt **Quia** quia in talibus
delectationem impedit **Quia** enim
fons est nescit quid in agat
ut senior filius de agro uenit
ad gaudium comitum noluit fratre
inuenire **Quia** quia sepe mentem
obumbrat ut credatur et deus
vel iocunditas spualis ubi plus
est inuidia complacencia carnalis
delectatio uel curiositas in eis
Quia uel quia et si quibus surgat
ex hoc uel deus per suffragium
ducatur quod prout igitur dicitur
do **Quia** quia tali nature uicio ne-
ment infirmitate laboraret
quod ut quater ex frequentatione
actum uenit in tedi aut in

locis in quibus multum distra-
hetur animo aut loca aut or-
namenta simplicia nimis
uilesceret ei et quod errorem
induceret non inconsulte a-
geret si talibus casibus occurrere
tibi aliquoties abstergeret
per unum quia in hoc homo su-
spatim se de hoc de curio-
sitas que nouitate gaudet
pulchritudinem et uisum uel male co-
suetudinem que facile in con-
suetudinem contempnit et horret
id in dubitans melius est ut
conetur in se mortificare hoc
infirmitate colligendo men-
tem eo diligenter ad intra
frequenter et tractando ab-
iecta et humilia et talibus
exercitiis illa impedimenta re-
moueat uel remittat quod
intra in se uicium illud uel
de se abstergeret quod sententia illi
inclinationem naturalem resorte plus
quam dyabolus malicie quam in-
finitati nature consentiat diabolus
enim in consuetudinem
uel nature uicia libentius in ad-
aduersum recipit tam ut nos
ad mala prouocet quam ut
a bonis auertat **Contra** **Contra**
Si bene capio abstine a com-
mune in prode se quod est
de se sed si quibus uidetur posse
hoc est ualde periculosum et per-
de ab occasione quod in promptu uelle
a peccato scire si aliquo modo nocet
Ratio minus non est abstine-
cia longa a bonis homo potest
appetitu deinde ita ut opteat
quibus contra appetitum et cu-
horreo abim summe quibus
possit appetitum prouocare
Contra Ita scio esse in corpo-
ralibus **Ratio** plus est in
spualibus quam in aliis nam ut
ait Gregorius in omelia cor-
porales delectationes cum inordinantur
grauis in se desiderium accen-
dunt cum non finitur penitus
in fastidium per sacietatem
perturbantur **Quia** etiam quibus
tuales cum non finitur et fa-
stidium sunt ad id quod

desiderio et hoc est per sapientiam
 dicitur et in me edunt adque
 fuerunt et qui me bibunt adque
 sicut. Sicut sicut hoc sacramen-
 tum ordinate summi in ob-
 ponat augere desiderium spiritualium
 hic dicitur in multis abstinentia
 sapor interius perditur et me est
 ut ait Bernardus in am libro
 de amore dei et ante media-
 tor aduentum omnes spiritus tangere
 sunt propter abstinentiam gustus
 spiritualis. Cuius modum licet sapientia
 non dicitur fuit incarnata vel
 ut ita dicam panificata ut ci-
 baret hominem aperiret sensus
 hic Christus post resurrectionem
 fecit ut saporis redderet et in
 quid sapor postquam perditus
 fuit propriissime per hoc sacra-
 mentum reformatur et in eum
 sacramentum reformatur noue le-
 ge efficitur quod figurat et in
 quod se committunt gustum refor-
 mat et cordis palato possit
 sapere sicut corpus et sanguis
 Christi que sola sub forma quae
 stabili promittitur. Unde Hugo
 super prologum angelice scripturae
 sapientia mandata que se per mor-
 talia manifestat volens ostendere
 et tunc ipsa amarum abus sit
 et refectio propeccata carne assu-
 tam nolens in edulium promittit
 ut per cibum carnis nos mor-
 taret ad gustum daretur. **Quia**
 iuxta hoc quod posita sunt elio
 quod sine peccato melius est com-
 mittere quam abstinere. **Ratio**
 multipliciter melius est tam ex
 genere facti quia melius est per
 se bonum quam per datus. **Primum**
 aut committitur quantum est de se
 non per nocere sed per prodesse si
 insuper capax fuerit abstinentia
 non in bonum quod utpote quedam
 primatio nisi homo eluxat exu-
 tute abstinere et tunc magis
 electio abstinentie quam ipsa abstine-
 tia est laudanda. **Secundum** etiam

ex parte effectus. **Prima** duplex bonum
 perminet simpliciter maxime ubi omni
 includitur in duobus. **Primum** vero
 ita est quod accedens non indigne
 recipit effectum sacramenti et habet
 utilitatem ex opere operato et cum
 hoc quod multum ex opere operante videtur
 ex desiderio studio laboris et duorum
 et reuerentia quam exhibet conatur
 abstinere aut non sit multum nisi de
 gusto et reuerentia vel ad bona ad
 dimittit. **Secundum** melius est accedere
 ex parte spiritus inclinantis et cause
 mouentis. **Primum** enim dubitat quod
 amor dei fiducia et pietate eius
 desiderium precipiendo gratie et dulcedine
 domine et recte que ad celebrandum
 domini inclinatur et mouet inclinandum
 multo sunt illis que solet a com-
 muni retrahere ut sunt timor
 conscientie indignitas uite igno-
 rantia beneplaciti dei pusillitas
 inuitas et alia huiusmodi pro
 sermo volens accedere hoc causa
 et motum accedendi disponendi
 se per orationes et alia extendi
 se in bonum et cauendi a malis
 tam ante sumptionem quam post et
 ad omnia illa hoc adiutorium ex
 virtute sacramenti abstinere autem
 licet quod possit se ad bona con-
 uertere per hoc tamen quod abstinere
 ad in bonum disponitur sicut quod
 magis indispotum redditur iuxta
 illud poetarum. **Primum** hoc est hoc
 die etiam minus aptus est **Quia**
 prioribus motibus consensit me
 facit ratio si illud ultimum experi-
 gentia me docuit. **Ratio** videtur
 hic ex his quod sequatur. **Quia**
 et in inferas. **Ratio** quod tunc
 accedat et huiusmodi oportunitatem
 loci et temporis melius est frequenter
 accedat quam raro immo quod nunquam
 debeat abstinere nisi quod sit spalem
 causam rationis retrahente. **Quia**
 ista conclusio videtur multum quod
 esse. **Ratio** quod cum nullus rationis
 est qui quocumque bono sibi veluti
 et care vellet quod commodum posset
 hic nisi uideret per rationem
 vel saltem verisimilitudinem indicaret
 et in melius esset id non habere

Melius est frequenter
 accedere quam immo

Nel dimittere et quare non quē ad
iudiciū de tēp salubri nō et sa-
cratissimo sacramēto. **Cōsuetudo**
Ex dō et multa si hanc rācōm adu-
terent et qm bonū est qd sumere
vel habē negligit rācōis absti-
nerent. **rācō** Ita est sed quia qd
dysmīlaco tēp transmittit nō adu-
ter ut in pēnit dxi qm parue
ymo mīlle cause sūt ex quibus
obmittit qd ex quadam consue-
pro mō reputat qd abstinent et
in hoc pēnit nō dēntur habere
mensuram pondus et portus
que sūt abstinētia apud dē
Nam qm committat reputant
et gaudent se bonū fecisse sed
qm abstinent pro mīlilo dūc
nō dolent se bonū obmississe
Cōsuetudo Non habeo de consue-
tione tua plus dubij nisi hoc
qd committit dicitur Cavendū
esse ne quis celebrat ex consue-
tione nescio em qd hoc intra-
ret qm celebrat totie vel fre-
quent. **rācō** Si quis consuevit
se omī die disponē et mēte
exatue ad dē dērm committit
et ex illa consuetudine cotidie
feriūdo affectū celebrat nō me
laudabilius esset sic celebrare
ex affectū tali habitualit nō
rācō **qstia** pnto qd **rācō**
hēte nō dēntur Sicut em mala
consuevit pēnit sūt hne qd
ex surreptioe pēnit sic melior
sūt virtutū opē consuetudi-
ne radicata. **Cōsuetudo** Qd nō go id
tōmē dicitū intelligam **rācō**
Ego accipio sub qd sensu qd ca-
uendū est nequis ex sola con-
suetudine extēdit opē mo-
ueatur ad celebrandū nō adu-
tēdo. an nō dēntur nō min
dēntur an ex celebratōe propa-
at vel tēpērat seu an habent
causam rācōnabīlī abstinenti
hoc em esset reprobabilē **qstia**
vidē me per rācōs ad hoc dēdu-
ctū qd bona oportunitate
hūa abstēd nō debet nisi ex
rācōnabīlī spālī motū **rācō**
Gracias dō qd ad hoc dēvenim

Nunc ergo dic quid ē quod
te retrahit **Cōsuetudo** Indignā
me nō dico et horreo rea sūt
corporis et sanguinis rācō
rācō Quid dēntur sūt in hac
sua nō accēdas tēp em
hoc dēntur nō dēntur qd nō
gna etia si alē indigna nō
esset accēditūdo indigna effi-
ciat qma facis contra con-
suetū et sic dēntur ad tēp
nam **Cōsuetudo** Quid go possid
ne alē me nō dēntur dignam
rācō Ferte nō nā nō dēntur
co ipō etia si alē nō esset in
digna ex pēnit nō dēntur
Si em dēntur qd pēnit nō
hēnt nō dēntur sed dēntur et
nō dēntur nō est qd
nō dēntur me gravit nam
scomē hanc rācōm nō dēntur
accēditūdo em indigna nō
debet accēditūdo nō dēntur me
dignam potēd nō dēntur sed
quē ut me dēntur nō dēntur
tūc dēntur **rācō** Digna
te in hac vita nō dēntur nō
dēntur qma licet qd dēntur qd
in gratia possit signa et con-
idēntur hēnt tēp sūt dēntur
speciali rēvelatōe nō dēntur
sūt pēntur an amōe dēntur pēntur
Indignā quē te cē tēntur
quid dēntur et potēntur si mīlilo
dēntur nō dēntur nō dēntur
sūt **qstia** Qd nō pēntur qd
sūt **rācō** Qm quis dēntur pēntur
que sūt sūt sūt nō dēntur
nō mīlilo. seu est in voluntate
te pēntur. Quisquis nō
vult realit emendat pēntur
pēntur et futura vitare mag
debet pēntur se cē dēntur qm
indignū nō dēntur **Cōsuetudo**
quid voluit et nō facit
et in hoc etiam incipam acci-
pe **rācō** Non mīlilo nō hēnt vo-
luntate emendat quē
ad hoc mīlilo facit quilibet
em vōm rācōm habens
pēntur qd vult pēntur aliquid ad mīlilo
em nō dēntur pēntur facit qd
pēntur dolere aut displicentia
habere de hys nō dēntur amplius

iustare. desiderare gratia orae
 et similiari coram deo et similia
 quoniam autem in his facit quod potest
 pro opportunitate loci temporis et
 virum nec dignum nec indignum
 de se iudicare. Quoniam enim solus
 ille dignus sit hoc honore que
 rex voluit honorare et ad hoc
 tamque dignum acceptat quicquid
 quodammodo ipse de se vel alio
 iudicat voluntate et si modo
 non se cognoscere ostendat. Sed
 quis cognovit ipsum dominum
 aut quis consiliari eius fuit
 et licet utrumque sit periculosum
 tali de quo supradictum est in
 via quod si dignum iudicat quoniam
 indignum periculosum tamen
 stat qui non sciens aliquid per
 ratum in se quod non velit libere
 emendare. se se dignum iudicat
 quoniam si ex gratia dignum se diffinit
 Iste enim aliqua spem videtur
 habere de gratia dei licet presumptu
 osam. Illi uero aditu cele
 sti gratie obsecravit et quod amodo
 deprecatur dat vel parat sibi lo
 cum dum iudicat sibi deum
 esse non proprium vel placu
 tum. Tu qui es. quene de
 iudicas servum alienum si do
 mini tui modum videris per
 potes habere de dei miseri
 cordia quoniam dum pater fixus in
 hac ipsa sententia **Consequenter**
 propterea et multum iocunda est
 michi hec tua conclusio quod non
 debeat me indignum iudicare sed
 quod est etiam si omnes indignos
 asserunt et illa vana sententia
 pro quibus a domino laudari
 merentur de notissime dicit do
 mine non sum dignus ut intres
 sub tectum meum **ratio** Ista
 vana et similia non dicunt tene
 ntate iudicandi si reputacionibus
 multas sicut etiam teste beato Ber
 nardo in epistola ad fratres de monte
 dei beatus paulus dixit cunctis
 sic peccatorum ego sum non
 merentur precipitatio et est:

mandati affectus puto aut quod
 intelligi valdeat et hoc communiter
 intendunt dicentes aut intendit de
 beant domine quoniam est ex me non
 sum dignus quia peccator magnus
 nec debita contritione confessione
 et satisfactio purgatus in ma
 terna dignetur hoc modum quod
 ago acceptat et me per gratia
 tuam dignificat et hoc est quod
 subditur etiam dicitur non et similia
 dicitur anima mea **Consequenter** et non igitur
 nec dignum nec indignum quis in
 dicat se deus dicit quicquid nonne
 in tali dubio melius est dimitte
 abstine enim videtur. et humiliter
 accede aut presumptus si quis ad
 ex humiliter abstinet non videtur
 errare si age virtuosum **ratio**
 Si bonum et virtuosum est ex hu
 militate dimitte multa virtuosum
 et melius est ex humiliter accede
 quoniam aut ex humiliter vult abstine
 re celebracionem humiliter et
 exclusa est presumptio et duplex
 bonum habetur videlicet virtus hu
 militatis et gratia sacrati **Consequenter**
 ego times accede et puto omne
 opus tremendum **ratio** non
 valet si sine timore accedes sed
 si propter timorem esset abstinendum
 tunc maxime deberent abstinere
 preter magis sancti quoniam illi
 plus timeant. Quoniam autem non
 omnis timor causam abstinendi
 prebeat dicit quare times ut pen
 sata causa timore iudicatur
 irrationabiliter moueat **Consequenter**
 Ego ideo times quoniam magis peri
 culosum est accede quoniam abstinere
 siquidem in accessu periculum est
 homo indigne tractet corpus suum
 et si fecerit applicet suam gratiam
 In abstinendo uero nullum aliud ad
 videtur nisi quod homo caret augmen
 to gratie quod consequeretur si non
 indigne sumeret Ego autem perige
 rem decies vel centies carum au
 gmento gratie quoniam semel indigne
 tractat et ideo secunior partem
 eligere abstine **ratio** antequam semel
 indigne accedes melius debere
 abstine si in dubio sit abstinere

Augustinus pater indignus
 accedens melius debet
 abstine

Petres in eo pauca erunt ut pu
 to que facias. et mirabile in
 detur si illud dubium et incertu
 tas ponderare deat omnibus
 motibus que ad accedendum
 possunt inducere. si ut de omni
 bus aliis taceam. hic uolore
 spondeas an debeat homo p
 petum talis de quo casum po
 sum magis sperare de misericordia dei
 quam ex peccatis suis diffidere
 vel timere. **Contra** debet oio
 incopabile magis scire m
 mte est maior de pietas alie
 em grauit peccat. et magna
 diuine pietatis facit mirra
Ratio et quod in hac ma
 et casu de quibus confestim
 plus par de misericordia dei quam ti
 meatur. vel diffidat ille que
 plus monet ad abstinentiam
 solus timor peccati quam quilibet
 ad accedendum et moueat tota
 in hac omni de clementia maior
 est fiducia timor de indigna
 tione in retrahendo mentem neque
 quam pualec. **Contra** si quis
 nre deus me plus cunctetur
 trahere quod plus sequatur ut
 ostendit igitur ne cam de qua
 dixisti de urogas mirra
 dum propterea plerumque illi timo
 rem a comminacione te remo
 ues et grauius peccas absti
 nendo quam sumendo. **Iuxta**
 sententiam beati Ambrosii in
 quadam oratione sic dicentis
 Braue est quod ad mensam tuam
 mundo corde et innocenter
 manibus non uenim. sed e
 grauius si de peccatis metum
 et sacrificium non reddim.
Contra mirabile est quod me
 cu quod magis nre accedendi
 causam elias unde ego tra
 ho abstinentiam motum et ubi
 suadellam de accessu est per
 culum tu nre abstinentia
 nel maior et peccati terrore
 inducitur. Delitabile est autem
 se vna ubi excluditur hoc
 in pena est et tamen conso
 latoria fiducia ministratur.

Nunc ex quo tibi placet persequi
 quomodo accipe et istum. Nunc me ma
 nus periculis abstinere quam accedere
 cum qui plura signa de salutem de
 placet quam periculum. **Contra** est omni
 ratio. **Contra** autem de quo casu posui
 multa signa de celebracione commu
 nionis placet primum de quia deus
 populum in pietate hominis quod si mult
 peccata sunt deum sum. **Contra** de
 coram te sum in me non de facit te
 ero si me huc uoluit. **Secundo** quod
 dedit ei bona uoluntate non pe
 candi et corriga emendandi. **Tercio**
 quia dedit ei desiderium communio
 et amabilis pietate istum de dulcedi
 in quod sum de gratie certo quia de
 huc istum. **Contra** est cum filius hominis
 ut per consolacionem datur et cum dubium
 quoniam ex aliis effectibus cum filius ho
 minis deus instituit hoc uenerabile
 sacramentum ut ne dum spualiter sed
 etiam corpalem sui pietate exhibet
 cuncta autem ingratitudo cuncta
 pietas deus. **Contra** deus non dat deum
 si miserat de negat. **Contra** unde per tot
 hanc signa quoniam de quoniam de
 cere cognoscas. **Contra** deo multum
 scio nisi scriptum est de peccatis non
 dum emendat vel ne minus dispo
 sita accedam vel aliqua negeten
 aam committat et sic nouit peccatum
 inuicem **Ratio** etiam si certa pe
 cates nomine magis dignum esset ut
 dimittas peccatum propter sacramentum ut
 illud possis accipere quam propter peccatum
 communionem obmittas. **Contra** est ubi
 nam et peccatum esset dimittenda etiam
 si sacramentum non esset institutum. **Contra**
 Optime dicitur deo dimittenda sunt
 propter affectum tantum boni. Si uero ha
 bes scriptum nel dicitur. **Contra** ita
 quod facias ut uis debeat de hinc
 de est de culpa tua. **Contra** est salte
 ad cautelam et ad salutem rationem
 submittas te pure iudicio confessor
 si copiam eius habes nel patet adit
 quam primum posses talem habere qui te
 dirigere ualeat in hoc casu. Si ad
 times aut credis te in dispositionem ite
 rum habes quid facias ut idem te
 quoniam studiose coneris disponere
 si times negligere committenda adhi
 be diligencia et committe te gratie
 dei. **Contra** in omni in omnibus que te pos

Conspicue

Modo p[ro]p[ri]andi se ad se se doloat et confessus sit p[er]a
faciend[um] et ab[st]inend[um]

sumit retrahere h[ab]eat quid agend[um]
sit et siquid illa p[er] se p[ro]p[ri]e p[er] se
o sufficiat nec aliq[ui]d p[er]iculi salu
to. Item q[uo]d ardeat se contrit[um] &
p[er]it et est p[er]iculi alia q[uo]d n[on]
esset indignus et in p[er]it q[uo]d ma
non facit q[uo]d in se est nec indige
sumit nec & dono p[er]it mor
taliter accedendo. Igitur mani
festum est q[uo]d q[uo]d cu[m]q[ue] h[ab]eat of
ficio vel h[ab]eat apud comode vel op
portune vacare potes nec aliq[ui]d
canonici obstat nulla p[er]it
causam dimitte q[uo]d vel p[er]it
nisi negligencia vel malicia aut
pignora t[ame]n que sunt cause
irrationales & damnose. **Contra**
q[uo]d dicitur q[uo]d si sum indispo
sta & deo me dispone q[uo]d ut
etiam q[uo]d illud agere debeat
exponas et p[er] q[uo]d mens se
disponam possit cognoscere. **Contra**
non est om[ni]s v[er]us disponendi
modus si alius m[er]itum a
proficientia alius p[er]it p[er]a
piens et de novo com[un]is ad
deum p[ro]bet se p[er]it ut p[er]it
salte[m] mortalia vel salte[m] q[uo]d
in ip[s]o est p[er]it confitetur p[er]
nitentia subie et satisfact et
ut q[uo]d bona voluntate vi
tandi p[er]it ac p[er]it de et an
fariat ad h[ab]e diligencia suam
pro opportunitate loci temporis
et iur[is] t[ame]n em que in
ip[s]o & p[er]it q[uo]d debet accedere
deinde p[ro]bet an & proximo
fuit in aliquo gravi p[er]it de q[uo]
licet in r[ati]one doloat adde tam
affet[us] suis no[n] sit b[ea]t[us] p[er]it
si occupata sit fantasia memo
ria delectationibus & concupiscentiis
suis p[er]it etiam p[er]it voluntate
gravi magnata et caro adue
nimus vehementer impediatur spi
ritum et ei no[n] p[er]it ad duo
tom no[n] servat si rebellet ad
em aut Bernardus sup[er] q[uo]d anti
ca p[er]it mo[n] & recedat adue
ressus p[er]it ore adtinges
gen[er]aliter & luto h[ab]eat v[er]it

q[uo]d p[er]it q[uo]d dicitur in illo
deinde p[ro]bet si no[n] h[ab]eat
ex culpa vel negligencia sua no
table concupiscentia impediatur
tum utpote pollucio[n]i cor
pori vel magna distractio
animi. p[ro]p[ri]e si no[n] p[er]
nimis indisp[er]it ad om[ni]s
duo[m] etiam p[er]it culpa
et negligencia suam utpote
est gravat capite pressus
sompnolencia aut nimis
bediosus q[uo]d em sunt p[ro]p[ri]e
sue a communi abstinend[um]
q[uo]d no[n] est aliq[ui]d n[on]at[us]
nam in n[on]at[us] articulo ut in
p[er]it mort[is] sufficiat q[uo]d illa
p[ri]mo descripta si q[uo]d me
diata non p[er]it q[uo]d p[ro]
ficiat nec qualis d[icitur] esse
om[ni]s qui sepe aut frequen
ter dimitte p[er]it no[n] suffi
aut h[ab]eat p[er]it si tota vita
sua de esse p[er]it ad su
scipit[ur] tante rei p[er]it in
mortificatione uela fugien
do vanitates et concupiscentias p[er]
etiam leui & venialiu[m] occupa
tione q[uo]d no[n] n[on]at[us] in quibus
q[uo]d p[er]it aut a ferocia aucto
cord[is] sui necesse excedo se
in virtutibus et exaltando se
p[er]it meditando ad immensu[m] timo
rem profundam humilitate
amore ardente feruens de
deum sup[er]ior[um] miserando se
voluntatis sui. **Contra** q[uo]d
p[er]it p[er]it p[er]it Comedam
do se et credendo sancte mat[er]
cite. in m[un]do de se aut m[un]do
suis si de pietate vehementer
confidendo nam no[n] constat q[uo]d
sacramentu[m] institutu[m] est i[n] me.
mona domica passio[n]is et mor
tis et p[er]it amor in me.
dum p[er]it et incorporat[ur]
ac t[ra]nsformat[ur] in Christu[m]
t[ame]n tanto magis est dispo
p[er]it q[uo]d p[er]it n[on]at[us] de
et concupiscentias
carne[m] mortuam ac non
conatur ac q[uo]dando q[uo]d
passionibus ei[us] t[ra]nspectu[m]
in morte ut sume d[icitur] p[er]it
v[er]it esse cum Christo sibi ip[s]o

mori ut Christus vivat in eo
 et tunc possit ducere cum paulo
 vno aut iam non ego vivit
 sed in me Christus per quod
 ergo exercitum homo ad
 ista plus promouere se laetatur
 meditatio oratio predicatio
 opus in corpore uel in
 rituale illud magis ad com-
 munionem disponit. et ex hoc
 patet error plurimorum qui
 multum affligunt se ieiunant
 orant aut vigilat circa munda-
 tium et quibus obviatur et
 ab omni deuotione impeditur
 potiusque promouere et quicquid
 aliquid in se vel affectus
 carnales vel mundanas quas
 non curat mortificare utpote
 aliqua consuetudine uel sa-
 datum amore vel rancore
 ad homines complacere ad
 ludos aut alias copulationes
 uel concupiscentias ad diui-
 cias que si admittit ad tem-
 pus multatenus tamen rem-
 tione promittit si promptissime
 redierit et quibus feruentius
 quam antea horum autem contemptum
 detestatio mortificatio plus
 valet eis et eadem magis dispo-
 neret quam isti retinent de can-
 tatio mille psalmorum non
 nulli eadem comminatio in-
 tantum se voluit asperare ut
 recusant homines in arto po-
 sitos et in paucis et in salubri-
 bus expedire quod cum utique qui
 in eis uis et nouit de
 potest prodesse misero po-
 reddit indispotum qui dispo-
 situm uero profectum ita quod
 iam apprehendunt ad que
 proficiens tendit puerum
 et deinde quod ad Christum
 non possunt sustinere cuius ab-
 sentia et quia non possunt
 eum reuelata facie contempla-
 ri in gloria saltem pro con-
 solatione sua volunt eo modo
 quo possunt frui eius presentia
 aspirare ad amplexum petunt
 ostulimur de cupimus et experi-
 mentaliter gustare quoniam
 de suauis est deum et in

Dulcor suauitatis et in fortitudi-
 ne alii illius amblemus usque ad
 montem domini beatitudinem se-
 piterna quod consequendam pro-
 mittere datum est nobis totum
 deum nostrum Iesum Christum quoniam
 patre et spiritu sancto uiuit et re-
 gnat in secula seculorum Amen
 Explicit tractatus de corpore
 Christi Reuerendi magistri
 Anthonii de Tracoma re-

36

modus
est

ad hoc

quod est malum

nam

malum
est

etiam

etiam

Liber de natura boni aduersus manicheos
et de his emendatioribus etiam
deu colimus a quo oia sunt seu magis
seu parua a quo est ois modus
sue magnus sue parua a quo
sue magna sue parua a quo
ois ordo sue magnus sue parua
itaque tria modus spes et ordo ut
de naturalibus taceat. Et quoniam qualia lo
sunt in rebus a deo factis sue in
spu sue corpore. **Q**uod itaque
habet omem creaturam modum est. **S**uper
omem spem super omem ordinem
nec spaciis locorum superest. **S**i messa
bili et singulari potestatem a quo ois
modus ois spes ois ordo
itaque ubi magna sunt bona sunt
ubi parua sunt parua sunt. **U**bi nulla
sunt nulla bona sunt. **E**t rursus ubi
sunt magna sunt magnae nate sunt
ubi parua sunt parue nate sunt. **U**bi
nulla sunt nulla bona sunt. **N**am
quia quod bona est quod proxime con
gruit unde sit malum. prius quod
est quod sit malum unde nihil aliud
est quam corruptio vel modi
ut spes vel ordinis naturalis. **M**ala
itaque nam dicitur quod corrupta est. **N**am
miseri corrupta utique sunt. **S**i autem
ita corrupta inquantum nam est lo
inquantum corrupta est mala est quod fieri
ut ut ut quod nam quod modum et spe
nati excellentius ordinata est. **E**cce
corrupta melior sit adhuc quam
miseri corrupta alia quod minore modo
spe nati inferius ordinata est. **S**i
et hominum estimatione secundum quate
apparet adiacet melius est quod
eade corrupta inquantum quam in corru
ptum angelum. **E**t melius est eade ange
lum corruptum quam plurimum in corru
ptum. **M**elior est eade corrupta per
mala volutate spiritus rationabilis
quam in rationabilis in corruptum. **E**t
melior est eade spiritus corruptum quam
quam in corruptum corpus quod dicitur
et melior est eade nam quod ad pro est corponi

placet ei videri. **Q**uoniam illi qui vita
placet. **Q**uoniam dicitur ad corruptum sit
spu me. **Q**uod factum est vna corpi
placet per quod per hoc illo melior
est. **I**mmens incorrupto corru
ptus est. **C**orruptio autem si ois
modus omem spem omem
ordinem melius corruptibilis autem
est nam remanet. **A**t per hoc
ois nam quod corruptum per eade
aliquid bonum est. **N**am enim possit
ei nocere corruptio. **N**am admodum
vel mimeris quod bonum est
creaturis autem per talis immensum est
rationabilis spiritus hoc per talis
deus. **U**t si velint corruptum non
possint. **S**i obedientia conferre
uerint sub deo suo. **A**si
miseri plurimum eade ad hoc
sunt. **E**t ad obedientiam conferre
noluerint. **Q**uoniam volentes corpi
in peccatis nolentes corpi in
peccatis. **C**ualis autem est quanta pe
cunia autem debeat diuini iudicii
est. **N**am humani quod utique et ad
corruptis remittit. **M**agis est boni
tas apud deum et ad debita reddi
nulla est. **I**magis apud deum iuste
quod dicitur a nam ut iuste de
beat. **I**mplicatio quod impunitus gau
deat. **P**ecunia omnia sunt deo non
esse in a deo. **N**am quod ab illo sunt
magis sunt. **E**t ab alio pro bona
sunt. **R**atione reperiunt sue spiritualia sunt
corporalia sunt modum omni per
omni ordo et magis et parua
a deo deo sunt. **Q**uoniam omni bonum
quod male uti voluerint diuino
iudicio penas hauriunt. **T**enebre sunt
lucis absentia sunt et silentium
vires absentia sunt et in ympro
brium puerorum sunt lux et tenebre
laudent deum et eade laudat in bene
voluntatis corpi parum sunt
quod mala inquantum nate nulla nam
est autem ne non est malum in immu
bono. **N**am enim ut illa materies

voluntas

pena

tenebre

hic

qua ille autem dixerunt malum
dixit est illud quod dicitur quod
manichaeus hylcon appellat dicit
hyla vultu nesciens quod loquitur
no qd ali for tie corpi m nte illi dicit
p r h o e p alim inducat. nemo enim
et ita formate et exare p corpi n
et facti de no. nqz em erant il tudeis
modus et paret et ordo i hyl
stat. h ille duo quid penus
informe et sine qute materia
unde ipe qd scilicet qute forma
et in hylcon dixerunt hylcon enim et filia
g r e hyle d. q opantib apta su
no ut aliqd ipa faciat. h m
aliqd fiat in go ista hyle malu
dixit d. q no p aliquod spz
sentur. h p omnimoda hyl
puatione iogitavi p p. qabz
enit ipa iapantate formate
et qa omne bonu adu nemien
optat dufitare. et ista si qe
natie no esse n adu i m
magis et diuine deus m
famulo suo dix t ego si d q su
et duxo filys isrl q est misit
me ad vos. ipe enim ipe e q mco
mutabilis e. ois em mutatio
facit no esse qd erat. no ip
ille d. q incommutabilis. d terna
dne q ab illo fita su tab illo p no
suo esse. autepant lei go q sume
e no p esse totum n qd no e
at p hyl su ab illo e oe qd bonu
e. hyl ab i e omne qd nall e
omne qd nall e. bo n e ois
magis na bona e. et omne bonu
ado e. et hyl ad dolore fat nolu
tas nstet p tati maiori. In
torpe no dolore fat p p nstet
corpon potetior. hyl at mala
sine dolore peiora penus e em
gaude de ingtate i qm d lare &
corrup eone p t m corpore melius
e p hyl id dolore qm pntede sine
dolore q spat corrupio d quid
no vidu. n p p a est mortua
tata du su i p p a d tate erat
net d hyl fati tate vix corru

proinde hyl at dicitur cu sumu mod
ut qag sumu bonu i dicitur em mod
nquid mod e bonu e. hyl at dicitur
pata i mod et sta i mod p tate. dicit sine
laude no pnt qmz sub alio nte iu
modu p sine p tate. ut n m m d u
dicit hyl nstet sine e. qd aliqd in
laude d. sic dicitur. Et ipe e q no
ent sine i p p t em d u e. no e m d u
modu nstet p sine d tate. hyl at
hyl dicitur esse incommutabilis. p. mutab ai
et mutabitur. tu at id ipe e hyl
hyl dicitur omne d u d optm et omne
d u d p tate d iur su e. d ipe d u d
a pte luminu apd que no e hyl iu d u
no momei obymbratio. hyl d u d
d se gemit hyl e qd hyl e. hyl
at no e. facta filius quip ad p p
facta st. ois hyl e. hyl p hyl
erat p hyl q d sine qd factu
m hyl. i no e factu sine ipa d d
nqz em audie da sunt delirant
ta hom. q nstet loco d d m d u
putat. go nquid factu. et d d q a
factu est. ipu n d d e. hyl d em
p d d u d studio tot d u d u d
mte q nstet nstet p tate d u d
sine i factu e. nstet sine i nstet
factu e. hyl d u d. hyl i ordme d u d
sine i nstet p tate p tate m hylom
d u d. ipu n d d e. q a factu e.
q em e factu reuera e. d d. hyl
mte q p tate ita d u d. hyl i factu
e. d u d. q sine i d u d e factu
d u d mte q a aliqd factu sine i
p d d e. d u d. ita q d u d e
sine i factu e. nstet qm mte q p tate
no e d d. q hyl e. p p d sine
d u d. ut sup. hyl at q hyl factu
rebrud re manifestu mte q d u d
nstet mte q d u d. nstet q
mte q d u d. at si d u d mte q nstet
p hyl si d u d d u d. hyl factu
e si rudat. ut factu e. hyl
e ut ei calupniat d u d. factu
go d d. q a nstet factu. hyl em
n d d e. q hyl at et qm d u d
hyl sine sine p tate hyl p hyl
ut hyl m oculis locutus su mte q
Ergo legat et taceat. hyl go

passio

etiam

etiam iudici

cia

impunitat ibi

multa

etiam

etiam

Deus semper in qua parte a malo
magno in lib. liberavit et rursum
in quadam parte semper dampnavit
O scelerata et inaudibile audacia
talium & deo edendi talia loquedi
talium periculi hic obmissi tales
hesus ro. q. no. conet et perire
Ista ora scripta sunt in lib. cor. scriptis
q. lib. 8. tesaurum cor. Sic enim
appellat scriptura quadam mani
cipi. ubi iste blasphemie scripte sunt
q. magis pacia tua duc miseri
cor et miserator. loqui. et
multum misericors et rex qui
facit oriri sole tuum. super bonos
et malos. plus super iustos et
iniustos. q. pro nobis morte pitoris
ut constat et vivat. q. parat
corripere. dabit locum pnie. ut
reliqua malicia edat in te donec
q. pacia tua ad pnam adducas.
quoniam multa sunt duricia corde
et cor impites tesaurisat
sibi in die ire. et revelacione
iuxta iudicij tui. q. reddis unicuique
iuxta opa sua. q. in quacunque hora
homo a nega sua confusus fuit
ad manum tuam et in te. et iniquitas
eius obliuiscetur. pro nobis. d. nobis
ut per misericordiam quo exatibile
et nimis horribile hunc error
redargui noluisse. sic id multa
liberati sunt et alij liberati sunt per
sacramenta baptismi tui scilicet sive
sacramentum contritionis. sive et corde
contriti et humiliati. dolore pnie
remissione peccatorum et blasphemiarum
suarum. q. per ignorantiam
te offendere accipe mercedem
Tantum enim valet propter misericordiam tuam
et peccata tua et venias bapti
smi tui. claudis q. negatorum in statu
tua ut non de illis & spand
sit. quoniam in hac terra per tuam piam
etiam vivit. q. et sciens quoniam
malum sit. talia & se sentire vel
dicit propter aquam ipsam et tene

comoditate. consuetudine non
adoptione. q. in illa malicia
professione & tunc. sic ad tuam
ineffabilem bonitatem. saltem in re
pati tuis correptionibus. fugat
et omnibus carnalibus vite illorum. et
telesse vita et eterna pponat
Exphat Aug. & na boni

ma dei

no

no

claud

481.

Luna Insuper Chans Dens Chans Caput
piscis burgo fleo burgo dier piscis piscis diacos
Retro Retro dier dier Retro dier
S m S m S m S m S m S m S m S m

d	an	19	21	23	8	11	20	13	22	10	18	20	12	19	9	17	25
e	ci	20	20	18	29	18	19	11	10	11	22	20	1	0	9	2	1
f	bs	21	20	29	11	20	12	10	12	28	21	10	11	1	0	0	0
g	of	22	29	12	28	22	12	22	18	2	22	30	10	18	0	0	0
a	ft	23	31	20	28	21	22	10	18	11	18	22	22	11	1	1	1
b	ti	24	38	10	18	22	20	12	10	22	28	22	21	1	1	1	1
c	o	25	31	22	11	30	19	12	20	12	21	21	22	21	1	1	1
d	de	26	31	21	1	30	11	18	20	19	2	20	21	21	1	1	1
e	ro	27	30	20	12	33	3	19	12	20	11	10	21	38	1	1	1
f	ra	28	30	21	1	30	18	10	18	21	32	18	21	31	1	1	1
g	tur	29	31	21	10	20	18	28	20	22	20	18	12	31	1	1	1
a	guel	30	30	21	1	20	21	21	20	28	1	12	22	28	0	1	1
b	go	1	31	20	20	22	22	22	9	21	1	12	21	27	1	1	1
c	ri	2	32	2	22	22	20	21	22	20	30	10	21	22	1	1	1
d	o	3	31	21	20	20	19	23	21	21	10	10	19	19	0	1	1
e	ar	4	30	1	13	18	11	22	20	28	20	12	20	10	1	1	1
f	ger	5	29	12	11	10	2	21	23	0	18	12	22	13	1	1	1
g	ind	6	28	21	1	18	11	20	21	21	1	28	11	9	1	1	1
a	ab	7	21	10	22	12	29	20	30	2	22	11	0	0	1	1	1
b	ba	8	20	21	10	10	22	21	12	3	28	12	12	3	1	1	1
c	be	9	21	3	11	9	21	21	10	2	12	12	12	12	1	1	1
d	ne	10	22	12	31	8	20	28	30	0	20	12	12	12	1	1	1
e	me	11	23	28	0	1	22	20	22	1	20	10	12	12	1	1	1
f	tr	12	24	10	21	0	10	0	20	8	20	10	12	10	1	1	1
g	ma	13	20	21	12	1	9	0	29	10	9	12	20	21	1	1	1
a	ri	14	18	12	33	2	3	1	30	10	11	18	20	22	1	1	1
b	a	15	11	12	22	3	10	10	2	12	11	32	10	22	1	1	1
c	ge	16	10	12	21	3	10	2	18	2	10	20	21	31	1	1	1
d	m	17	10	12	28	2	23	3	21	12	10	21	38	31	1	1	1
e	m	18	11	20	20	1	31	2	22	13	21	22	21	32	1	1	1
f	ce	19	11	21	19	1	31	1	2	14	22	23	23	28	1	1	1

Coniunctiones
verae cum
alijs aspecti
bus solis et
lune ex di
recto supra

Coniunctiones
verae et alijs aspecti
bus planetarum
cum luna ex
directo supra

6. 4 6. 4 6. 4 6. 4 6. 4 6. 4 6. 4

Coniunctio
nes et ceteri
aspectus so
lis et lune
iuxta reru
totum ex
directo sup

Coniunctiones
et ceteri aspectus
singulorum
planetarum
ad lunam et
directo supra

